

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ

ІМ. В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ**

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Актуальні проблеми інтелектуальної власності в інформаційній сфері

Інформаційно-аналітичний дайджест

№ 3 (березень)

Київ 2025

Заснований Відділом з охорони інтелектуальної власності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у 2016 р. Видається щомісяця. Відповідальний редактор Л. Литвинова. Упорядник: Л. Литвинова. Дизайн обкладинки О. Саприкін. Адреса редакції: НБУВ, просп. Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-19-92. E-mail: nbuvdpi@ukr.net.

Аналітичний дайджест покликаний надати інформацію про проблеми інтелектуальної власності, що є надзвичайно актуальними в контексті інтеграції України в Європейське співтовариство. Призначення дайджесту – ознайомлення широкого кола фахівців у сфері інтелектуальної власності, а також і всіх користувачів, які цікавляться цією проблематикою, з інформаційними джерелами мережі Інтернет та новими надходженнями до фондів НБУВ (монографії, автореферати дисертацій, підручники, збірники наукових праць, матеріали міжнародних конференцій, статті з періодичних видань), що висвітлюють сучасні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та за кордоном.

Ознайомитися з літературою із фондів НБУВ та онлайн-ресурсами можна за адресою: проспект Голосіївський, 3, м. Київ.

Публікується на умовах ліцензії Creative Commons «Attribution» («Атрибуція – Із Зазначенням Авторства») 4.0.

ЗМІСТ

Інтелектуальна власність за кордоном	2
Всесвітня організація інтелектуальної власності.....	146
Інтелектуальна власність в Україні	151
Інтелектуальна власність в мережі Інтернет	153
Інтелектуальна власність в епоху штучного інтелекту.....	183
Наука в сфері інтелектуальної власності.....	241
Законодавство з інтелектуальної власності.....	258
Спори та судові розгляди щодо порушення прав інтелектуальної власності.....	279
Сучасний стан авторського права в Україні та світі.....	335
Підсумки наукових конференцій, нарад та інших організаційних заходів.....	362
Анонси наукових заходів з проблем інтелектуальної власності, запланованих у 2025 році.....	363

Інтелектуальна власність за кордоном

«...Лише 16% патентних винахідників у всьому світі в 2023 році були жінками, згідно з даними Всесвітньої організації інтелектуальної власності (WIPO). Крім того, новий аналіз у галузі авторських прав у США показує, що, хоча відсоток жінок-авторів, що реєструють авторські права на свою роботу, збільшився, жінки все ще складають меншу частину зареєстрованих авторів порівняно з відсотком жінок у споріднених професіях. Висновок: у використанні системи авторських прав є гендерний розрив...

Існує безліч прикладів творчих жінок, які завдяки своєму унікальному баченню відкрили двері в новий світ підходів і рішень, що не існували раніше. Актуальним і важливим прикладом є Керрі Е. Бененато, віце-президент Moderna - компанії, яка розробила вакцину від COVID і змінила обличчя хвороби, що загрожувала всьому населенню планети. Бененато зареєстрована як винахідниця на кількох патентах компанії. Вона також розробила ліпідну систему, що обгортає мРНК, яку Moderna використовує у своїх вакцинах. Керрі вказана як винахідниця в патентах, що захищають вакцину та технологію її виробництва.

Серед інших жінок, які прорвалися вперед, - Марія Кюрі, яка стала першою жінкою, що отримала Нобелівську премію, і єдиною людиною, яка отримала дві Нобелівські премії в різних наукових галузях: фізики (1903) та хімії (1911); Мері Андерсон, винахідниця автомобільного склоочисника, який підвищив безпеку дорожнього руху в дощову або снігову погоду; Ада Лавлейс, одна з перших винахідниць в галузі обчислювальної техніки, та багато інших. Коли жінки не беруть участь однаково в економічній діяльності, глобальна економіка в кінцевому рахунку страждає. У тому числі більше жінок у галузі інтелектуальної власності дозволить світові отримати користь від плодів творчого мислення та економічного прогресу.

Це розуміння призвело до того, що WIPO запустив план дій, який допоможе інтегрувати більше жінок у поле. Це буде зроблено шляхом сприяння інвестиціям, створенню робочих місць та заохочення економічного зростання з гендерною перспективою, приносячи користь жінкам, зокрема, та громаді взагалі. Організація прогнозує, що, спираючись на поточний темп без активного втручання, жінки становлять 50% патентних винахідників у всьому світі лише до 2061 року.

Документ Плану дій цитує дослідження, орієнтоване на значний економічний потенціал, який може бути отриманий від покращення гендерної рівності на робочому місці. Дослідження показало, що країни мають значну можливість збільшити валовий внутрішній продукт (до 12 трлн доларів), зменшуючи гендерний розрив... ***(RIVI STEINART. The innovation gender gap: Why we need more women inventors – opinion // Jpost Inc. (<https://www.jpost.com/opinion/article-845032>). 08.03.2025).***

«...Незважаючи на зростаюче визнання внеску жінок в інновації, жінки-винахідниці залишаються недостатньо представленими в патентних заявках. За даними Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), лише 17,7% винахідників, перелічених у міжнародних патентних заявках у 2023 році, були жінками, і за нинішніх темпів прогресу повний гендерний паритет у патентній сфері навряд чи буде досягнутий до 2077 року. Цей гендерний дисбаланс особливо помітний у технологічних галузях, де жінки-винахідниці частіше залучені до біотехнологій, фармацевтики та медичних інновацій, але майже відсутні в машинобудуванні та електротехніці, де патентна активність є найбільш концентрованою...

Отримання патентів - це лише частина проблеми; комерціалізація інновацій, очолюваних жінками, залишається нелегкою справою. Жінки часто стикаються з меншими можливостями фінансування, меншою кількістю ліцензійних угод та обмеженим доступом до фахівців у сфері ІВ, що ускладнює виведення їхніх ідей на ринок. Дослідження показують, що жінок у STEM галузях рідше називають первинними винахідниками, що посилює цикл, в якому вони менш помітні і мають менше шансів отримати комерційні інвестиції. Заохочення жінок до активнішої участі в галузях з високим рівнем патентної активності має вирішальне значення для сприяння різноманітним інноваціям та економічному зростанню...

Взаємодія жінок з ІВ суттєво відрізняється залежно від розміру та характеру їхнього бізнесу. У корпоративному світі на керівних посадах у галузях з високим рівнем використання ІВ залишаються переважно чоловіки, а жінки часто зосереджуються на управлінні торговельними марками та авторськими правами, а не на розробці патентних стратегій чи забезпеченні захисту прав ІВ на основі досліджень і розробок. Очолювані жінками МСП та стартапи часто зосереджені в креативних індустріях, де захист торговельних марок та авторських прав є більш актуальним, ніж патентування. Однак, незважаючи на значну частку МСП, жінки-підприємці часто стикаються з труднощами в отриманні фінансування та правових ресурсів для захисту своїх інновацій, а обмежена обізнаність про ІВ ще більше обмежує їхню здатність використовувати її для розвитку бізнесу...

У країнах, що розвиваються, жінки частіше працюють на домашніх та малих підприємствах, особливо в ремісничій, текстильній та харчовій галузях. Ці сектори могли б отримати значну вигоду від захисту торговельних марок та географічних зазначень, проте більшість жінок-підприємців у неформальному секторі економіки залишаються поза межами формальної системи ІВ. Недостатня обізнаність про ІВ ще більше обмежує їхню здатність використовувати її для розширення бізнесу. Формалізація цих підприємств та інтеграція їх у систему ІВ може забезпечити довгострокові економічні вигоди, зменшивши їхню вразливість до ринкових коливань...

Представництво жінок у юридичній професії та правоохоронних органах у сфері ІВ залишається обмеженим, що посилює гендерну нерівність у

створенні, тлумаченні та застосуванні законів у сфері ІВ. В Азійсько-Тихоокеанському регіоні лише 28% патентних юристів - жінки, що підкреслює значний дисбаланс у сфері високих технологій. Жінки краще представлені у сфері торговельних марок та авторського права, оскільки ці галузі пов'язані з брендингом, медіа та маркетингом. Незважаючи на глобальне розширення зусиль із захисту прав інтелектуальної власності, жінки залишаються недостатньо представленими в митних, поліцейських та регуляторних органах, де приймаються рішення про боротьбу з контрафактною продукцією та заходи з боротьби з піратством. Більшість політик у сфері ІВ не враховують гендерні бар'єри, що залишає жінок-підприємців та інноваторів з меншими правовими ресурсами та підтримкою...

Жінки не лише страждають від бар'єрів у сфері інтелектуальної власності - вони також є ключовими гравцями у неформальній контрафактній економіці. У багатьох країнах жінки домінують у продажі контрафактних товарів, особливо у сфері моди, краси та аксесуарів. Багато продавців у цих галузях не знають, що їхня торгівля порушує права інтелектуальної власності, оскільки ринки контрафактної продукції процвітають у неформальних структурах зайнятості. Для багатьох жінок продаж контрафактних товарів є стратегією виживання в економіці, де офіційні можливості працевлаштування обмежені. Уряди повинні збалансувати захист прав інтелектуальної власності з економічною інклюзією, зосередившись на освіті, альтернативних можливостях працевлаштування та стратегіях формалізації бізнесу, а не на каральному правозастосуванні...

Гендерний розрив у сфері ІВ є не лише правовою проблемою - це економічний та інноваційний виклик. Заохочення жінок-винахідниць, підтримка очолюваних жінками підприємств, розширення участі жінок у професії ІВ та боротьба з порушеннями прав ІВ сприятимуть створенню більш справедливої та динамічної екосистеми ІВ. Усунувши ці прогалини, ми зможемо забезпечити жінкам рівні можливості для інновацій, захисту та комерціалізації своїх ідей, що, зрештою, сприятиме економічному прогресу та сталому розвитку для всіх...» (*Anushka A. Women and Intellectual Property // Rouse International Limited* (<https://rouse.com/insights/news/2025/women-and-intellectual-property-closing-the-gender-gap-in-innovation-and-business>). 07.03.2025).

«У світі розкоші набирає популярності інтригуюче явище: Pingti. Ці предмети, часто сумки, одяг або аксесуари, точно імітують естетику та якість продуктів розкоші, але без логотипу чи бренду. На відміну від традиційних підробок, Pingti не заявляє про зв'язок із відомим будинком, таким чином стираючи межі між підробкою та законністю. Хоча це явище добре відоме в Китаї, зараз воно поширюється на Європу та викликає занепокоєння у люксових брендів.

Pingti, що в перекладі з мандаринської означає "приманка", - це копії предметів розкоші, що відтворюють дизайн, матеріали та оздоблення найвищого гатунку. Дійсно, в Китаї ці копії іноді походять від тих самих постачальників, що й великі імена в світі розкоші. Однак Pingti відрізняє відсутність будь-якого відтворення назв брендів чи логотипів, а це означає, що їх не можна класифікувати як підробку брендів.

Ці товари, широко популяризовані в соціальних мережах і на спеціалізованих форумах, приваблюють любителів розкоші своєю бездоганною якістю і дуже конкурентоспроможними цінами, які можуть бути в десятки разів дешевше оригінальних речей, які вони імітують. Їхня дискретність, яка характеризується відсутністю будь-якого бренду чи логотипу, також приваблює все більше шанувальників «тихої розкоші». Парадоксально, але ці продукти можна легко придбати на торгових онлайн-платформах, таких як Alibaba або Temu, і вони викликають занепокоєння у великих брендів класу «люкс», продажі яких падають.

Хоча несанкціоноване відтворення захищеної торгової марки є явним актом підробки та може призвести до заходів заборони на маркетинг, відсутність торгової марки/логотипу на Pingti ускладнює їх юридичну класифікацію. Дійсно, важко довести пряме порушення прав на зареєстровану торговельну марку.

Існують різні інструменти для боротьби з феноменом Pingti, розкішні будинки повинні поєднувати технологічні та маркетингові інновації та прийняти багатогранну правову стратегію...» (*Férelle Metekalerd. Les Pingti : quand les copies haut de gamme bousculent le luxe // Novagraaf* (<https://www.novagraaf.com/fr/vision/les-pingti-quand-les-copies-haut-de-gamme-bousculent-le-luxe>). 04.03.2025).

«Бренди стикаються зі значними викликами та збоями через геополітичну напруженість і торговельні війни. Ця ситуація вимагає стратегічного перегляду ланцюгів постачання, виробничих процесів і каналів розподілу.

Зростання сірого ринку розкоші, особливо в Азії, спонукало бренди запровадити суворіший контроль над розповсюдженням і перепродажем, а також переглянути свої глобальні цінові стратегії.

Біотехнологія поєднує стійкість і технологічні тенденції, уможливорюючи лабораторне відтворення та масове виробництво косметичних інгредієнтів, що є більш екологічним, ніж великомасштабне вирощування...

Підроблені продукти або копії продуктів, які порівнюють себе з відомими брендами без використання тієї самої назви, ставлять перед цими брендами нові виклики. Ці обмани, які часто широко рекламуються в соціальних мережах, намагаються уникнути традиційного порушення прав на торговельну марку, що

призводить до зниження вартості бренду, підриває лояльність споживачів і знижує продажі оригінальних продуктів.

Ринок секонд-хенду або колишніх улюблених предметів розкоші швидко розширюється завдяки стійкості та свідомим споживачам. Це створює нові виклики для брендів, зокрема зменшення вартості бренду, вищий ризик підробок, порушення каналів дистрибуції та потребу досліджувати нові бізнес-моделі, як-от партнерство з сайтами секонд-хенду або новими вже улюбленими підприємствами...

Бренди використовують штучний інтелект у всіх сферах життєвого циклу продукту та послуги, починаючи від покращення бізнес-процесів, перевірки автентичності, дизайну продукту та залучення клієнтів. Зростання використання ШІ вимагає інвестицій у нові політики, таланти та технології для забезпечення безпеки та відповідності...

Посилений контроль і судові дії з боку органів з питань конкуренції проти обмежувальних угод на ринку праці щодо таких практик, як заборона браконьєрства та фіксування заробітної плати, викликають усе більше занепокоєння. Це особливо вірно для брендів, які покладаються на такі положення, щоб зберегти свою конкурентоспроможність і зберегти творчий потенціал.

Очікується, що податкові реформи на предмети розкоші вплинуть на стратегії ціноутворення, споживчий попит і купівельні звички. Бренди переглядають свої моделі ціноутворення, щоб забезпечити прибутковість і водночас залучати свою цільову аудиторію...

Соціальна комерція, якою керують платформи соціальних мереж, продовжує набирати популярність. Він здійснив революцію в роздрібній торгівлі, забезпечивши інноваційні способи зв'язку зі споживачами та збільшення продажів. Однак це динамічне середовище також вимагає, щоб бренди залишалися пильними та вирішували нові проблеми та виклики.

Індивідуалізація — головна тенденція, яка пронизує весь життєвий цикл предметів розкоші, моди та косметики. Це дозволяє брендам створювати унікальний і значимий досвід для своїх клієнтів, підвищуючи лояльність до бренду та залученість. Головна тенденція 2025 року — від розробки індивідуальних продуктів, які відповідають місцевій культурі та ринкам, до персоналізації маркетингових і рекламних кампаній» **(Katia Boneva-Desmicht, Christine M. Streatfeild, Grace Tso. What is shaping the Luxury, Fashion and Cosmetics sector in 2025? // Baker McKenzie (<https://www.bakermckenzie.com/en/insight/publications/2025/03/trends-in-luxury-fashion-cosmetics>). 10.03.2025).**

«...Права інтелектуальної власності (ПІВ) мають важливе значення для захисту ідей і творчих робіт окремих осіб і організацій, обмеження несанкціонованого використання та сприяння інноваціям, гарантуючи

авторам можливість отримувати прибуток від своєї роботи, зберігаючи при цьому право власності. ПІВ охоплює патенти на технологічні досягнення, авторські права на програми та додатки, а також торгові марки для ідентифікації продукції, і всі вони стають дедалі складнішими з розширенням освоєння космосу людиною. Оскільки діяльність поширюється на Місяць, Марс і далі, потрібні нові стратегії ПІВ для вирішення питань космічного права, юрисдикції та власності в космічному просторі, особливо з огляду на спільні зусилля державних космічних агентств і приватних компаній по всьому світу, що вимагає регулювання, яке принесе користь усьому людству...

Договір про космос (OST) 1967 року формує основу космічного права, оголошуючи космічний простір, включаючи небесні тіла, надбанням людства, вільним від претензій на національну власність і таким, що вимагає мирної, відповідальної діяльності під юрисдикцією держави. Однак заборона OST на суверенні претензії створює значні прогалини в правовій базі інтелектуальної власності, ускладнюючи захист винаходів, торговельних марок і авторських прав у космосі. Відсутність суверенних кордонів призводить до юрисдикційної невизначеності, проблем із правозастосуванням і потенційних транснаціональних конфліктів у сфері ІВ, що підкреслює потребу в більш гнучких двосторонніх угодах для вирішення цих питань, оскільки OST насамперед зосереджується на немілітаризації та мирному використанні, а не на індивідуальних правах ІВ...

Патенти, які надають винахідникам виключні права на 20 років, стикаються зі значними проблемами в космосі через відсутність структур на кшталт Договору про патентну кооперацію, який регулює патентування на Землі. Наприклад, винахід, створений на Марсі, потребує реєстрації на Землі, але обмеження OST викликають питання щодо юрисдикції та правозастосування, що ускладнює захист від порушень. Торгові марки, що регулюються на міжнародному рівні такими системами, як Мадридська система, також не містять положень про космічну діяльність, але стають все більш важливими, оскільки приватні компанії брендують свої продукти і послуги, пов'язані з космосом, що зумовлює необхідність укладення нових двосторонніх договорів для регулювання захисту торговельних марок у космосі. Авторські права, що захищають такі твори, як книги, музика і програмне забезпечення протягом життя автора плюс 70 років, регулюються на Землі такими договорами, як Бернська конвенція, але стикаються з труднощами правозастосування в космосі через принцип невласності OST, особливо коли приватні суб'єкти створюють медіа, додатки і культурні твори за межами Землі, що підкреслює потребу в оновлених глобальних угодах для захисту таких творів...

Зростання приватних космічних компаній, таких як SpaceX і Blue Origin, посилює ці виклики, оскільки вони прагнуть патентувати інновації, такі як багаторазові ракети і супутники, і захищати торгові марки на ринках, що розвиваються, таких як космічний туризм, але стикаються з перешкодами у

правозастосуванні через територіальні обмеження OST. Ці компанії повинні реєструвати патенти відповідно до законодавства держави, звідки походить їхня місія, що створює складнощі з правом власності. Зростаюча комерціалізація космосу, включно з видобутком ресурсів на Місяці та астероїдах, ще більше підкреслює потребу в нових режимах ПІВ, які б регулювали питання власності, патентування та справедливого розподілу прибутку, сприяючи співпраці між урядами, приватними компаніями та міжнародними організаціями. Існуючі структури, такі як OST, погано пристосовані до сучасної динаміки, що вимагає укладення всеосяжних міжнародних договорів, які мають юридичну силу, для захисту ІВ у космосі, забезпечуючи при цьому інновації та доступ до міжзоряних ресурсів для всього людства. Оскільки дослідження космосу прискорюється, закони про ІВ, що розвиваються, матимуть вирішальне значення для забезпечення балансу між правовим захистом і заохоченням творчості та досліджень на цьому новому рубежі...» (*Aditya Pandey. Beyond Earth: Unravelling the Intricacies of Intellectual Property Rights in Space Exploration // Khurana And Khurana* (<https://www.khuranaandkhurana.com/2025/03/03/beyond-earth-unravelling-the-intricacies-of-intellectual-property-rights-in-space-exploration/>). 03.03.2025).

«Формула-1, яка вважається вершиною автоспорту, - це змагання з високими ставками, де команди інвестують мільйони в забезпечення найкращими ресурсами, спонукувані перспективою завоювання чемпіонських очок, які можна перетворити на значні грошові винагороди. Така інтенсивна конкуренція вимагає від гоночних інженерів постійної технологічної модернізації та інновацій, що робить Формулу-1 потенційним полем битви для патентних війн. Однак, незважаючи на теоретичну перевагу патентів - монополію на нові технології та конкурентну перевагу - команди рідко йдуть цим шляхом, а комерційна таємниця стає кращим методом захисту інтелектуальної власності (ІВ) завдяки своїй гнучкості, відсутності процедурних формальностей та необмеженому терміну захисту...

Комерційна таємниця, за визначенням Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), захищає конфіденційну інформацію, яка має комерційну цінність і не є широко відомою, за умови вжиття розумних заходів для збереження її секретності, як, наприклад, формула Coca-Cola та рецепт KFC. У Формулі-1 комерційна таємниця вже давно використовується для захисту таких інновацій, як коробка передач з підрульовим перемиканням, вуглепластикові компоненти та адаптивна підвіска, що дозволяє командам використовувати технічні досягнення без публічного розголошення, зберігаючи таким чином свою конкурентну перевагу. Перевага комерційної таємниці над патентами у Формулі-1 зумовлена чотирма ключовими факторами: відсутність вимог щодо публічного розкриття інформації, що перешкоджає конкурентам отримати уявлення про інновації; необмежений період захисту, на відміну від

20-річного терміну дії патентів, що дає перевагу таким командам, як Mercedes і McLaren, як у гоночному, так і в комерційному виробництві автомобілів; швидкий темп розвитку галузі, де повільний процес патентування погано пристосований до частих модернізацій; а також правила Міжнародної автомобільної федерації (FIA), керівного органу Формули-1, які забороняють використання запатентованих технологій для забезпечення рівних умов гри, використовуючи такі механізми, як Технічна робоча група FIA, щоб обмежити таке використання, сприяючи таким чином конкурентним інноваціям...

Для захисту комерційної таємниці команди Формули-1 покладаються на надійну правову базу, насамперед на угоди про нерозголошення (NDA) та положення про конфіденційність. NDA, юридично зобов'язуючі контракти, забороняють особам, які мають доступ до комерційної таємниці - таких як технічні розробки, стратегії перегонів і програмне забезпечення - розголошувати цю інформацію, причому зобов'язання часто виходять за рамки трудових відносин, особливо для інженерів високого рівня. Положення про конфіденційність, включені в трудові договори та контракти із зовнішніми постачальниками, аналогічно обмежують інженерів, механіків, дизайнерів, постачальників та випробувальні центри від обміну службовою інформацією, навіть якщо вони переходять до команд-суперників. Однак суттєвим недоліком комерційної таємниці є людський фактор, оскільки переходи персоналу між командами можуть порушити конфіденційність, незважаючи на угоди про нерозголошення та неконкуренцію, оскільки знання та філософію перегонів неможливо стерти з пам'яті працівників, а команди часто переманюють талановитих людей, щоб отримати конкурентні знання...

Підхід Формули-1 демонструє баланс між конкурентоспроможністю та інноваціями, де відсутність патентів не стримує творчість, а навпаки, заохочує її через комерційну таємницю, пропонуючи короткострокові конкурентні переваги. Ця модель спонукає замислитися над тим, чи може подібний безпатентний підхід принести користь іншим критично важливим галузям, таким як фармацевтика, де конкурентне патентування, мотивоване прибутком, може сповільнити розробку життєво важливих ліків, як, наприклад, у випадку з Apple, яка попередньо патентує нерозвинені технології, що може стримувати інновації та конкуренцію. Таким чином, "Формула-1" є переконливим прикладом того, що безпатентне середовище, підтримане комерційною таємницею, може стимулювати інновації, пропонуючи цінну інформацію для переосмислення режимів інтелектуальної власності в сучасних галузях для кращого реагування на сучасні виклики...» **(THE SIGNIFICANCE OF TRADE SECRETS OVER PATENTS IN FORMULA 1 // Intepat®** (<https://www.intepat.com/blog/the-significance-of-trade-secrets-over-patents-in-formula-1/>). 07.03.2025).

«...Власникам торговельних марок часто потрібно надати докази використання торговельної марки для встановлення, підтримання та захисту своїх прав, а також для уникнення анулювання реєстрації, залежно від юрисдикції. Ця вимога забезпечує активне використання торговельних марок у комерційній діяльності, запобігаючи "самозахопленню торговельних марок" і зберігаючи реєстри прозорими для законних користувачів. Однак конкретні моменти, в яких вимагаються докази, і типи доказів, що приймаються, широко варіюються в різних юрисдикціях. Наприклад, у системах "першого використання" (first-to-use), як у Сполучених Штатах, доказ використання є необхідним для набуття та підтримання прав, тоді як в інших країнах можуть вимагати періодичних декларацій або зразків використання після реєстрації...

Терміни та обов'язковість надання доказів використання відрізняються в різних країнах світу. У США власники торговельних марок повинні подавати декларацію про використання між 5 і 6 роками після реєстрації і поновлювати її кожні 10 років, надаючи докази використання. Аналогічно, Філіппіни вимагають надання доказів протягом 3-5 років після подачі заявки та одного року після поновлення, а Есватіні вимагає їх надання при поновленні. Такі країни, як Індонезія, Таїланд, В'єтнам, Мексика, Бразилія, Аргентина, Колумбія та Чилі, також вимагають періодичного декларування фактичного використання. Незважаючи на ці вимоги, не існує глобальної гармонізації, що призводить до плутанини в термінології, типах доказів і процесах їх подання. Наприклад, "афідевіт" зазвичай передбачає заяву під присягою, тоді як "декларація про використання" може не вимагати присяги, хоча ці терміни часто використовуються як взаємозамінні...

Отримання доказів використання торговельної марки є адміністративно складним завданням через різні правила та термінологію. Найпоширеніші сценарії, що вимагають письмових свідчень, включають підтвердження безперервного використання, пояснення невикористання або підтримку заявок на продовження терміну дії ліцензії...» (*Marie Farges. Why, When, and How to Establish Proof of Trademark Use—and Is It Mandatory? // Questel (<https://www.questel.com/resourcehub/why-when-and-how-to-establish-proof-of-trademark-useand-is-it-mandatory/>). 13.03.2025*).

«...Технологічний прогрес знижує вартість доступу до космосу та уможливорює нові місії, що робить патентний захист все більш життєво важливим. З 2011 року глобальна патентна активність у сфері космічних технологій різко зросла: кількість щорічних патентних публікацій збільшилася в шість разів - з 1400 у 2011 році до майже 9000 у 2023 році, що відображає 15% сукупний річний темп зростання. Ключові інноваційні сфери включають космонавтику, космічне зондування та рушійну енергетику, що зумовлено залученням приватного сектору та відновленням міжнародної конкуренції,

особливо з боку Китаю, Індії та Японії. Як результат, з 2000 року у сфері космічних перевезень було виявлено понад 67 000 патентних сімейств, причому значна частина заявок була подана в США, Європі та Великій Британії...

Патенти надають виключні права на нові та винахідницькі продукти, процеси або методи, запобігаючи несанкціонованому використанню та забезпечуючи конкурентну перевагу. Вони не лише стримують порушення, але й слугують бар'єрами для входу на ринок конкурентів. У космічному секторі патенти сприяють співпраці та ліцензуванню, дозволяючи меншим компаніям співпрацювати з лідерами галузі та комерціалізувати свої інновації. Окрім судових спорів, патенти підвищують цінність бізнесу, слугуючи нематеріальними активами, приносячи дохід через ліцензування, підтримуючи можливості перехресного ліцензування та залучаючи інвестиції...

Основною проблемою космічних патентів є їхня територіальна природа, оскільки вони мають юридичну силу лише в межах юрисдикції, що їх видала. Однак стратегічне патентування може вирішити цю проблему шляхом забезпечення прав у регіонах, де відбувається виробництво, імпорт або запуск. Цей підхід поширюється і на космічні винаходи, забезпечуючи захист, якщо технологія впливає на юрисдикцію на Землі...

Навіть без судового розгляду патенти забезпечують впізнаваність, підвищують довіру та уможливлюють відкриті дискусії з інвесторами та зацікавленими сторонами. Вони сприяють обміну знаннями, захищаючи інтелектуальну власність з самого початку. Зрештою, патенти мають вирішальне значення в космічному секторі, забезпечуючи захист, сприяючи інноваціям, залученню інвестицій і підтримці економічного зростання. З розвитком космічних досліджень патенти й надалі відіграватимуть ключову роль у забезпеченні технологічного прогресу та комерційного успіху...»
(*Nathaniel Taylor. IP and Space // Keltie LLP*
(<https://www.keltie.com/knowledge/ip-and-space>). 12.03.2025).

«Космічний простір, що визначається як простір за межами земної атмосфери, переживає значний сплеск економічної активності, зумовлений розвитком космічних технологій, таких як багаторазові ракети і дерегуляція космічних польотів, а також новими космічними програмами і зростанням приватних космічних подорожей. Це знаменує собою значний перехід від простого дослідження до комерціалізації, причому приватні компанії, такі як Blue Origin, SpaceX і Virgin Galactic, відіграють дедалі помітнішу роль. Хоча космічний простір вважається відкритим ресурсом згідно з Договором про космос 1967 року, який забороняє національне привласнення небесних тіл, країни зберігають юрисдикцію над об'єктами, які вони запускають у космос, такими як супутники, і, відповідно, контроль над інтелектуальною власністю (ІВ), створеною цими об'єктами.

Сучасна міжнародно-правова база, що регулює космічну діяльність, складається переважно з договорів та угод ООН, укладених між 1967 та 1979 роками, а також Міжурядової угоди про Міжнародну космічну станцію від 1998 року та нещодавніх керівних принципів ООН. Ці документи створюють "квазі-юрисдикцію", що дозволяє державам контролювати свої космічні об'єкти, персонал та інтелектуальну власність. Однак їхня адекватність викликає сумніви в нинішню епоху комерціалізації космосу, особливо тому, що ці документи стосуються переважно фізичної власності, залишаючи значну прогалину в управлінні інтелектуальною власністю в космосі.

Захист інтелектуальної власності в космічному просторі набуває все більшого значення в міру розширення комерційної діяльності. Фармацевтичні компанії проводять дослідження на Міжнародній космічній станції для розробки ліків і прагнуть отримати патентний захист для комерціалізації. Для комерційних космічних подорожей розробляється брендинг, а космічні об'єкти і персонал створюють об'єкти авторського права, такі як зображення і бази даних. Хоча захист авторських прав потенційно може бути прив'язаний до національної юрисдикції автора, захист винаходів або торгових марок, створених у космосі, є більш складним завданням. В ідеалі, порушення прав інтелектуальної власності, пов'язане з космічною діяльністю, має регулюватися правом, що застосовується до космічного об'єкта; однак, якщо право власності не визначене, сторонам може знадобитися домовитися про юрисдикцію.

Очікується дві основні проблеми, пов'язані з охороною та захистом ІВ у космосі: по-перше, чи можуть національні юрисдикції протидіяти порушенню в космосі прав ІВ, розробленої на Землі, несанкціонованими користувачами; по-друге, як можна захистити та забезпечити дотримання прав ІВ, створеної в космосі, особливо тієї, що має значну комерційну цінність, на Землі. Визнаючи величезний невикористаний комерційний потенціал космічного простору в таких сферах, як комерційні космічні подорожі та супутниковий зв'язок, існує нагальна потреба в тому, щоб уряди та міжнародні організації, такі як ВОІВ, розробили правову базу для поширення захисту ІВ на космос. Без належного захисту ІВ та шляхів комерціалізації приватні компанії можуть втратити стимул інвестувати в космічну діяльність, що потенційно може стримувати розвиток галузі.

Кілька підходів можуть сприяти захисту ІВ у сфері комерціалізації космосу. Одним з варіантів є створення нових договорів, що спеціально стосуються ІВ у космосі, подібних до тих, що регулюють фізичну власність, в ідеалі - створення єдиної системи, що адмініструється ВОІВ, зі спеціальними механізмами вирішення спорів, такими як міжнародний арбітраж. Потенційно швидшим проміжним рішенням могло б стати розширення сфери дії існуючих міжнародних космічних договорів на ІВ, створену в космосі. Крім того, національні правові рамки ІВ можуть бути розширені, щоб регулювати ІВ, створену космічними об'єктами або персоналом, залежно від країни їхнього походження. За відсутності надійної міжнародної правової бази контракти

стали основним методом захисту ІВ у комерційній космічній діяльності, особливо в рамках державно-приватного партнерства. Захист на основі контрактів забезпечує гнучкість і простоту реалізації через кордони, при цьому вирішальне значення мають конкретні положення, що стосуються права власності, захисту та забезпечення дотримання прав на різні форми ІВ...» **(FROM EXPLORATION TO COMMERCIALIZATION: INTELLECTUAL PROPERTY CHALLENGES IN SPACE // Intepat® (https://www.intepat.com/blog/from-exploration-to-commercialization-intellectual-property-challenges-in-space/). 13.03.2025).**

«...Бізнес-модель швидкої моди часто передбачає швидке тиражування розкішних дизайнів, що перебуває на межі між легальним натхненням і нелегальною імітацією, причому багато брендів виробляють одяг, дуже схожий на продукцію таких елітних будинків, як Gucci, Chanel і Balenciaga, що викликає питання про несанкціоноване відтворення через їхню доступність і швидку реалізацію. Ключовими факторами, що спонукають до такої імітації, є потреба брендів швидкої моди у швидкості та реагуванні на тренди, які прагнуть заробити на них протягом декількох тижнів; складність патентування або захисту авторських прав на дизайн одягу порівняно з іншими креативними індустріями, що створює лазівки; а також високий споживчий попит на розкішну естетику за більш доступними ціновими показниками...»

З юридичної точки зору, хоча дизайн одягу має обмежений захист від імітації порівняно з такими індустріями, як музика чи кіно, кілька законів про інтелектуальну власність спрямовані на регулювання імітації брендів. Законодавство про торговельні марки захищає логотипи, назви брендів і відмітні символи, такі як патентований візерунок у клітинку Burberry. Патенти на промислові зразки охоплюють нові, нефункціональні елементи дизайну, хоча їх отримання може бути дорогим і тривалим, як у випадку з юридично захищеною червоною підошвою Крістіана Лубутена. Охорона промислового зразка захищає загальний вигляд і відчуття продукту, якщо він є відмітним і широко впізнаваним, як, наприклад, смугастий візерунок Gucci...

Кілька кейсів ілюструють ці питання. Компанія Gucci подала до суду на компанію Forever 21 за копіювання її смугастого візерунка, стверджуючи, що це призвело до розмивання бренду та плутанини серед споживачів, і врешті-решт спір було врегульовано в позасудовому порядку. Крістіан Лубутен успішно судився з виробниками аналогічного взуття на червоній підошві, і суд присудив штрафні збитки за порушення прав на торговельну марку. Компанія Adidas отримала попередню судову заборону проти компанії Skechers за копіювання дизайну її кросівок, що свідчить про те, що суди часто надають перевагу відомим брендам. І навпаки, у справі Ritika Private Limited проти Biba Apparels Private Limited суд постановив, що дизайни втрачають захист

авторського права, якщо їх масово виготовляють понад 50 разів, якщо вони не зареєстровані відповідно до Закону про промислові зразки, що підкреслює правову невизначеність. Швидка мода часто працює в межах цих правових сірих зон, дозволяючи імітувати тренди без явного порушення прав інтелектуальної власності.

Економічний вплив є значним: розкішні бренди можуть втратити ексклюзивність, що потенційно може знизити їхній престиж і прибутковість, тоді як споживачі отримують доступ до доступної моди, заснованої на трендах, але сприяють знеціненню оригінального дизайну. Етичні проблеми також виникають через залежність швидкої моди від потенційно експлуаторських трудових практик і масового виробництва, що може вплинути на якість і стійкість. Для захисту своїх промислових зразків розкішні бренди можуть застосовувати такі стратегії, як посилення захисту торговельних марок і фірмового стилю, лобіювання сильніших законів про захист промислових зразків, адаптованих до моди, створення інноваційного брендингу та лімітованих колекцій, які складніше повторити, участь у контрольованих колабораціях з брендами швидкої моди (наприклад, H&M x Balmain), а також використання технологічних рішень, таких як блокчейн для автентифікації, для боротьби з підробками. Отже, взаємодія моди, права та етики постійно розвивається, оскільки швидка мода кидає виклик кордонам імітації, вимагаючи інноваційних стратегій захисту від розкішних брендів і розгляду законодавцями більш сильного правового захисту модних дизайнів, водночас прагнучи до балансу між доступністю та оригінальністю, щоб стимулювати творчість в індустрії...» *(Bhavpreet Soni. Brand Imitation in Fast Fashion: Where Does Inspiration Become Infringement? // Sonisvision Corporates LLP (<https://www.sonisvision.in/blogs/brand-imitation-in-fast-fashion-where-does-inspiration-become-infringement>). 15.03.2025).*

«...Торговельні марки є цінними бізнес-активами, які вирізняють товари та послуги, але конфлікти щодо права власності на них є поширеним явищем, що потребує ефективних механізмів вирішення, насамперед за допомогою двох глобальних правових доктрин: системи "first-to-file" та "first-to-use" ("першої подачі заявки" та "першого використання"). Система "first-to-file" надає права суб'єкту, який першим офіційно реєструє торговельну марку, тоді як система "first-to-use" визнає права сторони, яка першою використовує знак у комерційній діяльності, незалежно від реєстраційного статусу.

Система first-to-file, поширена в таких юрисдикціях, як Європейський Союз, Китай, Японія та Франція, передбачає надання прав на торговельну марку на основі офіційної реєстрації у відповідному відомстві з питань інтелектуальної власності. За цією системою вважається, що особа, яка першою успішно зареєструвала торговельну марку, має вищі права, а свідоцтво про

реєстрацію слугує основним доказом права власності, часто без початкової вимоги довести використання, а дата подання заявки є визначальним фактором права власності з мінімальним врахуванням попереднього комерційного використання. Перевагами цієї системи є визначеність і передбачуваність завдяки чіткому визначенню права власності на основі дати реєстрації, спрощена юридична процедура, яка зменшує тягар доведення першого комерційного використання, а також заохочення бізнесу до проактивної реєстрації та захисту своїх брендів. Однак до недоліків можна віднести ризик незаконного присвоєння торговельної марки недобросовісними заявниками, потенційне ігнорування вже існуючої присутності на ринку попередніх користувачів та значні витрати для бізнесу, пов'язані з необхідністю відслідковувати подачу заявок та здійснювати реєстрацію в декількох юрисдикціях.

І навпаки, система *first-to-use*, якої дотримуються такі країни, як США, Канада, Австралія та Індія, надає права на торговельну марку особі, яка першою використовує знак у комерційних цілях, навіть без офіційної реєстрації. У цих юрисдикціях фактичне і безперервне комерційне використання є основним фактором, що визначає право власності, а захист за загальним правом надається на підставі використання, а не офіційної реєстрації, що вимагає від позивачів надання доказів такого використання і, як правило, надає перевагу стороні, яка демонструє більш раннє використання в суперечках проти осіб, які зареєстрували знак пізніше. Перевагами цієї системи є захист вже існуючих підприємств від великих корпорацій, запобігання незаконному присвоєнню торговельних марок шляхом надання пріоритету справжнім користувачам, а також сприяння ринковій конкуренції шляхом надання можливості малим підприємствам розширювати присутність бренду без негайних витрат на реєстрацію. Тим не менш, до недоліків можна віднести юридичну складність і велику кількість документації, необхідної для підтвердження першого використання, невизначеність права власності без реєстрації, що призводить до потенційних суперечок, а також обмеження в глобальній експансії бренду, оскільки право першого використання може не визнаватися в юрисдикціях, де подається заявка першою особою.

На міжнародному рівні бізнес стикається з різними правовими системами захисту брендів, причому деякі країни застосовують гібридні моделі. Наприклад, Сполучені Штати Америки визнають права за загальним правом з моменту використання, але водночас пропонують федеральний захист через реєстрацію; Китай переважно дотримується системи *first-to-file*, але за певних умов допускає оскарження на підставі попереднього незареєстрованого використання; а Європейський Союз рішуче віддає перевагу системі *first-to-file* з обмеженими винятками для попередніх користувачів, які демонструють значну присутність на ринку. Для ефективного управління пріоритетом торговельної марки найкращі практики для бізнесу включають ранню реєстрацію незалежно від юрисдикції, ретельне документування першого

комерційного використання за допомогою рахунків-фактур та маркетингових матеріалів, регулярний моніторинг баз даних торговельних марок для запобігання порушенням, а також звернення до юридичних радників для розробки відповідних стратегій захисту на різних ринках. Отже, розуміння нюансів систем first-to-file та first-to-use, кожна з яких має свої переваги та недоліки, має важливе значення для бізнесу, що працює на міжнародному рівні, щоб забезпечити довгострокову охорону торговельних марок та орієнтуватися в мінливому міжнародному законодавстві у сфері інтелектуальної власності в напрямку потенційно більш збалансованих підходів, які забезпечують чесну конкуренцію та захищають справедливність торговельних марок...» (**Bhavpreet Soni. Trademark Priority Disputes A Comparative Study of First-to-File and First-to-Use Systems // Sonisvision Corporates LLP** (<https://www.sonisvision.in/blogs/trademark-priority-disputes-a-comparative-study-of-first-to-file-and-first-to-use-systems>). 12.03.2025).

«Щоб максимізувати цінність патентного бюджету, компанії повинні зосередити ресурси на своїх найбільш комерційно цінних активах, часто використовуючи правило 80/20 (80% доходу від 20% продуктів/послуг). Такий аналіз допомагає виявити неефективність захисту менш прибуткових продуктів і висвітлює сфери, що потребують додаткового захисту, особливо від конкурентів, націлених на ключові потоки доходів. Аналіз патентної стратегії разом із бізнес-стратегією, а не лише з технологією, дозволяє ефективніше розподіляти бюджет...

Дуже важливо уникати "тунельного бачення" (tunnel vision), дивлячись за межі власної продукції. Патент надає право виключати інших, а не право на практику. Тому навіть запатентований продукт може порушувати чужі патенти, і він може недостатньо блокувати конкурентів. Конкуренти можуть розробляти продукцію на основі опублікованих патентних формул, а ринкові зміни протягом 20-річного терміну дії патенту можуть зробити поточний захист неадекватним. Компанії повинні захищати різні способи застосування технології, передбачаючи розробки конкурентів і майбутні ринкові зміни. Ефективний патентний захист створює "рів" навколо бізнесу, а не лише навколо окремого продукту...

Процес експертизи передбачає встановлення зв'язку між прибутковими продуктами (включаючи як вузли, так і прибуткові складові частини, наприклад, змінні швидкозношувані деталі) та патентним захистом. Ця інформація також може бути використана для веб-сторінки патентного маркування зі збереженням права на відшкодування збитків за порушення. Незахищені прибуткові продукти повинні бути пріоритетними для захисту, а існуючі патентні формули повинні бути оцінені на предмет вразливостей, пов'язаних з дизайном. Розгляньте альтернативні засоби захисту ІВ, такі як патенти на промислові зразки, авторські права та торговельний стиль, особливо

для прибуткових продуктів, термін дії патентів на корисні моделі яких закінчився.

Аналіз тенденцій подання патентних заявок дає цінну інформацію про внутрішні та зовнішні загрози. Зменшення кількості власних заявок компанії може свідчити про проблеми з інноваціями, тоді як збільшення кількості заявок конкурентів може вказувати на втрату конкурентних переваг. Визначивши найбільш прибуткові сегменти бізнесу та відповідні патентні класифікації (використовуючи такі системи, як Кооперативна патентна класифікація (CPC), компанії можуть відстежувати тенденції в конкретних технологіях. Аналіз тенденцій за країнами дозволяє виявити експансію конкурентів і потенційні майбутні потоки доходів. Мета полягає в тому, щоб забезпечити належний захист у ключових технологіях і географічних регіонах, а також виявити можливості, де конкуренти не мають достатнього захисту...

Зрештою, патентні бюджети мають бути зосереджені на створенні цінності через високоякісну ІВ у стратегічних галузях, розбудові всеохоплюючої мережі захисту та потенційній відмові від менш важливих сфер. Якщо першочерговим завданням є скорочення витрат, то існуюча стратегія, швидше за все, не працює...» *(Stephen F.W. Ball Jr. Patent Strategy: A Manufacturer's Secret Weapon to Boost Profitability // Endeavor Business Media, LLC. (<https://www.industryweek.com/leadership/growth-strategies/article/55273745/patent-strategy-a-manufacturers-secret-weapon-to-boost-profitability>). 11.03.2025).*

«...Список 100 найкращих світових інноваторів 2025 року, складений компанією Clarivate Plc, виокремлює організації-лідери в галузі технологічних досліджень та інновацій, особливо ті, що інтегрують інновації в основні бізнес-стратегії. Ці компанії інвестують в середньому 8,8% своїх доходів - на загальну суму майже 290 мільярдів доларів - у наукові дослідження та розробки в галузі науки, інженерії та дизайну продуктів. Цьогорічний аналіз фокусується на конвергенції, злитті наукових та інженерних галузей, що стимулює інновації. 40% критично важливих винаходів перетинаються у п'яти макрофакторах: стійкість, добробут, мобільність, зв'язок та автоматизація...

Географічно представлено 11 регіонів, порівняно з 10 у 2024 році. Японія лідирує з 33 організаціями (на п'ять менше, ніж минулого року), за нею йдуть США (18), Тайвань (13), Німеччина і Південна Корея (по 8), Франція (7) і материковий Китай (6). Швейцарія, Нідерланди, Швеція та Фінляндія (знову приєдналися до списку). У галузевому розрізі домінують електроніка та комп'ютерне обладнання, за ними йдуть напівпровідники, промислові системи та автомобільна промисловість з незначними змінами у представництві порівняно з 2024 роком...

Samsung Electronics зберігає перше місце в рейтингу, тоді як шість новачків, серед яких Samsung Electro-Mechanics, GE Aerospace, Siemens Energy, CATL, FORVIA і Caterpillar, дебютують у ньому. Шість компаній, таких як Nokia, NTT, Micron Technology, TE Connectivity, Quanta Computer і Asus, знову увійшли до списку, а 16 давніх інноваторів, серед яких Samsung, Honda, Toyota, Qualcomm та Boeing, зберегли свій статус. Рейтинг, складений Центром досліджень інтелектуальної власності та інновацій Clarivate, використовує Світовий індекс патентів Дервента (DWPI) та глобальні патентні дані для оцінки впливу інновацій, що відображає зростаючу роль гіперзв'язку та технологічної конвергенції у рушійних силах глобального прогресу...» *(Clarivate reveals Top 100 Global Innovators 2025 // Trademark Lawyer Magazine (<https://patentlawyermagazine.com/clarivate-reveals-top-100-global-innovators-2025/>). 12.03.2025).*

«...Розвиток космічних технологій тісно пов'язаний із системою інтелектуальної власності (ІВ), яка забезпечує суттєві стимули для інновацій, захищаючи інвестиції та забезпечуючи конкурентні переваги як для компаній NewSpace, так і для країн, що починають працювати в космічному секторі. Надійна система ІВ, зокрема патентування, має вирішальне значення, оскільки вона заохочує інвестиції в науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (R&D), зважаючи на високі витрати, пов'язані з розвитком космічних технологій. Наприклад, Європейське космічне агентство (ESA) щорічно подає близько 20 патентів, пов'язаних з космосом, що сприяє комерціалізації інновацій в Європі. Аналогічно, африканським країнам необхідно модернізувати свої патентні процеси та підвищити кваліфікацію своїх патентних відомств, щоб ефективно оцінювати складні космічні технології. Ця модернізація є життєво важливою для африканських космічних стартапів, щоб залучити інвесторів і конкурувати на глобальному рівні...

Окрім патентів, авторські права набувають все більшого значення через роль програмного забезпечення та штучного інтелекту (ШІ) в космічних технологіях. ШІ створює унікальні виклики в сфері ІВ, особливо у визначенні прав власності на винаходи, створені за допомогою ШІ. Наприклад, у сценарії створення програмного забезпечення для супутникового картографування в Нігерії на основі штучного інтелекту визначення прав власності на ІВ серед різних зацікавлених сторін вимагає чітких юридичних визначень, щоб забезпечити належне визнання та вигоду для інноваторів і зацікавлених сторін.

ІВ також сприяє передачі технологій та міжнародному співробітництву, дозволяючи африканським країнам співпрацювати з відомими космічними агентствами, такими як NASA та ESA, через ліцензійні угоди та структури з відкритим вихідним кодом. Враховуючи, що значна частина винаходів NASA є програмним забезпеченням, яке часто випускається з відкритим вихідним

кодом, важливо, щоб африканські закони про ІВ включали і розуміли ці концепції для сприяння інноваціям і співробітництву...

Однак захист прав ІВ у космосі є глобальним викликом через юрисдикційну невизначеність та багатонаціональний характер космічної діяльності. Хоча Договір про космос 1967 року створює базову основу, визначаючи юрисдикцію країни, яка реєструє космічний об'єкт, він не повністю вирішує питання прав ІВ у космічному секторі, що розвивається. Гармонізація законодавства у сфері ІВ під егідою таких міжнародних організацій, як Всесвітня організація інтелектуальної власності (WIPO) та Світова організація торгівлі (WTO), має вирішальне значення для забезпечення послідовного захисту та запобігання підриву глобальних космічних зусиль...

Для африканських країн важливими кроками є розробка гармонізованого законодавства у сфері ІВ та створення регіональних механізмів правозастосування. Узгодивши стратегії захисту ІВ під керівництвом Африканського космічного агентства, африканські країни можуть створити єдиний фронт для підтримки та захисту своїх внесків у міжнародну співпрацю. Регіональний підхід також уможливить обмін ресурсами та досвідом, допомагаючи африканським суб'єктам господарювання орієнтуватися в складнощах глобального захисту прав інтелектуальної власності в космосі.

Вирішення цих проблем вимагає, щоб африканські країни виступали за глобальне регулювання космічної ІВ, яке б захищало та забезпечувало дотримання прав ІВ за межами Землі, забезпечуючи їхню активну участь та захист у світовій космічній галузі...» (*Vera Albino. Charting the stars: Strengthening Africa's IP frameworks for space innovation // Legal Benchmarking Group* (<https://www.ipstars.com/NewsAndAnalysis/Charting-the-stars-Strengthening-Africas-IP-frameworks-for-space-innovation/Index/10581>). 17.03.2025).

«...Сталеливарна промисловість, яка стикається з тиском мінливих цін на сировину, високими витратами на енергоносії та інтенсивною глобальною конкуренцією, значною мірою покладається на інновації для підтримання конкурентоспроможності. Патентна інформація стає вирішальним інструментом у цьому середовищі, дозволяючи виробникам сталі розробляти нові, економічно ефективні та високоякісні сталеві продукти, одночасно орієнтуючись на тенденції діджиталізації та кастомізації. Використовуючи патентні бази даних, компанії можуть уникнути дублювання досліджень, передбачити ринкові тенденції, отримати конкурентну інформацію та стимулювати інновації, що в кінцевому підсумку призводить до розробки вдосконаленої металопродукції. Діджиталізація, що включає інтелектуальне виробництво, аналіз даних і автоматизацію, трансформує галузь, підвищуючи ефективність і полегшуючи виробництво сталі на замовлення для спеціалізованих застосувань. Крім того, технологічні інновації, засновані на

патентних знаннях, є ключем до зниження витрат за рахунок енергоефективності та оптимізації використання сировини. Моніторинг глобальної патентної активності дозволяє компаніям виявляти прогалини на ринку і випереджати конкурентів. Інтеграція патентної інформації в розробку сталевої продукції з використанням інструментів патентної розвідки забезпечує інновації, одночасно знижуючи ризики порушення прав інтелектуальної власності. Отже, стратегічне використання патентної інформації є життєво важливим для виробників сталі для сприяння інноваціям, зниження витрат і збереження конкурентоспроможності на динамічному світовому ринку сталі, особливо в умовах, коли діджиталізація і кастомізація набувають все більшого значення...» (*Sascha Kamhuber. Patent Information in the Steel Industry: A Catalyst for Innovation and Competitiveness // IP Business Academy (<https://ipbusinessacademy.org/patent-information-in-the-steel-industry-a-catalyst-for-innovation-and-competitiveness>). 17.03.2025*).

«У поданні Американської торговельної палати Special 301 на 2025 рік наголошується на критичній необхідності для адміністрації Трампа усунути недоліки в захисті інтелектуальної власності (ІВ) та правозастосуванні в усьому світі, приділяючи особливу увагу 14 країнам Африки, Азії, Латинської Америки та Європи. Слабкий захист ІВ негативно впливає на американські інновації, творчість та доступ до ринків на міжнародному рівні. В Африці особливо проблематичним і непередбачуваним є середовище ІВ у Південній Африці, де існують значні прогалини в патентних стандартах, захисті авторських прав і доступі до ринків. В Азії, хоча Індонезія досягла успіхів, оновивши своє патентне законодавство, залишається занепокоєння щодо положень, які дозволяють урядові використовувати запатентовані продукти та примусове ліцензування. Японія та Корея зазнають критики за запроваджений урядом контроль над цінами, який підриває справедливу оцінку біофармацевтичних інновацій. Тим часом в Індії Палата висловлює обережний оптимізм у зв'язку з відкликанням меморандуму, який розширив би законодавче ліцензування відповідно до розділу 31D, але підкреслює, що для належного захисту американського творчого контенту необхідні подальші реформи...»

У Латинській Америці нещодавня видача Колумбією примусової ліцензії викликала занепокоєння, створивши тривожний прецедент, який може послабити довіру до захисту ІВ. Аргентина та Бразилія продовжують стикатися зі значними проблемами з патентоспроможністю та затримкою розгляду патентів, а також із серйозними прогалинами у забезпеченні дотримання авторських прав, пов'язаними з онлайн-піратством та фізичним підробленням. У Мексиці забезпечення дотримання зобов'язань за Угодою між США, Мексикою та Канадою (USMCA) залишається ключовим пріоритетом для зацікавлених сторін галузі.

Щодо Європи, Палата висловлює занепокоєння з приводу запропонованих змін до Загального фармацевтичного законодавства та пов'язаних з ним патентних пакетів, попереджаючи, що ці зміни можуть дестабілізувати середовище для американських біофармацевтичних інвестицій та створити невизначеність для американських інноваторів. Палата підкреслює, що збереження правової визначеності має важливе значення для інновацій та постійних інвестицій у наукомісткі галузі.

Загалом Палата прагне вживати рішучих заходів для захисту американських активів ІВ, забезпечуючи таким чином збереження конкурентних переваг американського бізнесу та його процвітання на глобальному рівні. Ця адвокація включає постійну взаємодію з Офісом торговельного представника США (USTR) з метою протидії недобросовісній торговельній практиці та визначення можливостей для вдосконалення» **(Ryan Denson. IP Zoom-In: Highlighting the Regional Challenges to Innovation // U.S. Chamber of Commerce (<https://www.uschamber.com/intellectual-property/ip-zoom-in-highlighting-the-regional-challenges-to-innovation>). 17.03.2025).**

«...Створення культури, орієнтованої на ІВ, допомагає компаніям захистити свої інновації, зміцнити свій бренд і зберегти конкурентну перевагу. Коли працівники всіх відділів розуміють інтелектуальну власність (ІВ) та свою роль у її захисті, організація має більше можливостей для ефективного управління та використання активів ІВ. Щоб досягти цього, компаніям слід чітко визначити ролі та обов'язки у сфері ІВ, адаптуючи їх до кожної команди - наприклад, команди дослідників і розробників документують винаходи для патентного захисту, команди маркетологів управляють торговими марками, а юридичні відділи стежать за дотриманням законодавства та подачею заявок на реєстрацію. Розробка чітких інструкцій з ІВ, створення детального довідника з ІВ та запровадження зрозумілих процедур звітності заохочують працівників до активної участі у захисті ІВ...

Регулярне навчання та тренінги з ІВ мають вирішальне значення, допомагаючи командам засвоїти фундаментальні концепції ІВ та зрозуміти їхню важливість. Пристосування навчальних занять до конкретних потреб департаментів, включення питань ІВ до програми адаптації та обмін реальними прикладами з практики ІВ сприяють кращому засвоєнню знань та підкреслюють відчутні переваги захисту ІВ. Сприяння міжвідомчій співпраці - наприклад, призначення контактних осіб з питань ІВ, проведення міжфункціональних нарад з питань ІВ та заохочення обміну знаннями - забезпечує колективний підхід до управління ІВ, зменшуючи нагляд та посилюючи стратегічну узгодженість...

Інтеграція обізнаності з питань ІВ у щоденні робочі процеси допомагає природним чином впровадити міркування щодо ІВ у повсякденну діяльність працівників. Це може включати включення етапів, пов'язаних з ІВ, до процесів

розробки продукту, додавання контрольних точок з ІВ на етапах проекту та використання інструментів співпраці для відстеження та управління діяльністю, пов'язаною з ІВ. Визнання та винагорода досягнень у сфері ІВ, таких як успішне подання патентних заявок або ефективний захист бренду, мотивує працівників і підвищує цінність внеску в ІВ...

Гнучкість і швидкість реагування також мають важливе значення, дозволяючи командам ефективно адаптуватися до мінливих викликів у сфері ІВ. Компанії повинні регулярно переглядати та коригувати цілі у сфері ІВ, запроваджувати адаптивні процедури звітності та заохочувати швидке реагування на нові проблеми у сфері ІВ. Наголос на дотриманні та захисті прав ІВ за допомогою спеціального навчання, безпечних протоколів обміну даними та пильного моніторингу потенційних порушень додатково захищає цінні активи ІВ...

Висвітлення стратегічної цінності ІВ допомагає працівникам розглядати ІВ як ключовий фактор конкурентних переваг, зростання доходів і довгострокового успіху бізнесу. Демонстрація того, як патенти, торговельні марки та комерційні таємниці сприяють позиціонуванню на ринку, отриманню прибутку та відкривають майбутні можливості, сприяє більш глибокому розумінню значення ІВ. Створення сприятливого середовища для інновацій - шляхом заохочення відкритого діалогу, надання ресурсів для розвитку ІВ та наставництва - дає можливість працівникам активно ділитися цінними ідеями...

Щоб підтримувати культуру, орієнтовану на ІВ, компанії повинні відстежувати та відзначати успіхи, пов'язані з ІВ, такі як розкриття винаходів, подача заявок на патенти та реєстрація торгових марок. Регулярне оновлення навчальних матеріалів з ІВ, щорічний перегляд цілей у сфері ІВ та забезпечення сильної підтримки з боку керівництва зміцнюють довгострокову прихильність. Крім того, проведення заходів, присвячених інноваціям, виділення часу для вивчення ІВ та відзначення ролі ІВ в історіях успіху компанії сприяють постійним інноваціям та залученню...

Використання технологій, у тому числі програмного забезпечення для управління ІВ та інструментів для спільної роботи, спрощує процеси ІВ та покращує міжвідомчу координацію. Вимірювання впливу ініціатив у сфері ІВ за допомогою відповідних показників, відгуків працівників та бізнес-результатів, пов'язаних з ІВ, дає уявлення про ефективність культури, орієнтованої на ІВ...

Нарешті, включення питань ІВ до основних цінностей компанії, відзначення таких подій, як Всесвітній день ІВ, та обмін інформацією про галузеві тенденції у сфері ІВ сприяють постійному залученню працівників. Підготовка до майбутніх викликів у сфері ІВ, таких як цифрова трансформація та глобальні міркування щодо ІВ, дозволяє організації проактивно управляти ІВ в умовах мінливого бізнес-ландшафту, забезпечуючи постійне зростання та конкурентну перевагу...» ***(Bao Tran. How to Foster an IP-Centric Culture Across***

«Страховання інтелектуальної власності – це спеціалізована форма покриття, призначена для захисту бізнесу від ризиків, пов'язаних із порушенням прав інтелектуальної власності, крадіжкою або судовими викликами. Зазвичай він охоплює дві основні сфери:

- **Вартість судового розгляду – охоплює судові витрати та потенційні збитки, пов'язані зі звинуваченнями в тому, що продукти, послуги чи операції компанії порушують права інтелектуальної власності іншої організації. Це забезпечує фінансовий захист у випадку, якщо компанію звинувачують у порушенні чийсь інтелектуальної власності. Вартість захисту від позовів про порушення може бути значною, особливо якщо справа переходить до суду. Страховання захисту інтелектуальної власності може покрити судові витрати, комісії за врегулювання та інші пов'язані витрати, допомагаючи пом'якшити фінансову напругу.**
- **Втрачена вигода від визнання патенту недійсним – страхування патенту від визнання недійсним покриває фінансові збитки, якщо патент буде визнано недійсним. Іншими словами, якщо патент компанії буде оскаржено та зрештою визнано недійсним, це страхування допомагає покрити втрачені прибутки, які б бізнес отримав за інших обставин від свого патенту.**

Хоча обидва типи страхування виконують роль в управлінні ризиками інтелектуальної власності, вони стосуються різних типів фінансового впливу. Страховання судових процесів гарантує, що бізнес може дозволити собі судові витрати, пов'язані із захистом або відстоюванням своїх прав інтелектуальної власності. З іншого боку, страхування недійсності патенту покликане захистити бізнес від фінансових наслідків втрати прав. Обидві форми страхування є цінними для оцінки бізнес-стратегії та ризику...» (*Jameson Pasek. Securing the Future: The Role of IP Insurance in Litigation & Business Strategy // Caldwell* (<https://caldwelllaw.com/news/ip-insurance-litigation-business-strategy/>). 13.03.2025).

«Африканська континентальна зона вільної торгівлі (AfCFTA), наріжний камінь Порядку денного Африканського Союзу до 2063 року, має на меті стимулювати внутрішньоафриканську торгівлю шляхом усунення тарифних і нетарифних бар'єрів, одночасно знижуючи рівень бідності на всьому континенті. Ініціатива розпочалася в січні 2012 року, коли Асамблея глав держав і урядів, створена Африканським Союзом, вирішила прискорити її створення, що завершилося прийняттям і підписанням угоди африканськими лідерами в березні 2018 року. Станом на серпень 2024 року 48 з 54 африканських країн ратифікували угоду, ставши повноправними членами з

правами та обов'язками в рамках AfCFTA. Основною метою угоди є створення єдиного ринку товарів і послуг для сприяння внутрішньоафриканській торгівлі, імплементація якої відбуватиметься в три етапи переговорів: Етап I - торгівля товарами, послугами та врегулювання спорів; Етап II - права інтелектуальної власності (ПІВ), інвестиції та конкурентна політика; і Етап III - електронна комерція. Африканський Союз прийняв протоколи Етапу II в лютому 2023 року, які набудуть чинності після ратифікації щонайменше 22 країнами-членами. Протокол про права інтелектуальної власності має на меті встановити гармонізовані правила захисту, співробітництва та забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності, враховуючи прагнення Африки до розвитку. Замість того, щоб негайно замінити існуючі національні закони про інтелектуальну власність, протокол наголошує на співпраці, а конкретні деталі відкладені в додатках, які будуть обговорюватися пізніше. Залишається невизначеним, чи призведуть переговори до створення Відомства інтелектуальної власності AfCFTA, подібного до існуючих регіональних організацій з інтелектуальної власності, таких як ARIPO (яка дозволяє специфічні для країни позначення, зберігаючи національне законодавство з інтелектуальної власності) або OAPI (яка використовує підхід "все або нічого" з уніфікованим законодавством для всіх країн-членів). В ідеалі, остаточний протокол про ПІВ враховуватиме існуючі інструменти, уникатиме дублювання та міститиме достатню кількість деталей імплементації для досягнення головної мети AfCFTA - інтеграції африканських економік та зниження рівня бідності через розширення торгівлі...» (*Thandanani Cwele. African Continental Free Trade Area (AfCFTA): Intellectual Property Considerations // Spoor & Fisher (<https://spoor.com/afcfta/>). 12.03.2025*).

«Бачення міст майбутнього змістилося від фантастичних концепцій на кшталт літаючих автомобілів до практичних, взаємопов'язаних розумних міст, що базуються на цифрових технологіях та захисті інтелектуальної власності (ІВ). Ці міста прагнуть вирішити міські проблеми, такі як затори на дорогах, неефективне використання енергії та сталий розвиток, за допомогою інновацій у сфері транспорту, інфраструктури та "зеленої" енергетики, що ґрунтуються на швидкому розвитку технологій на основі ІВ.

Автономні транспортні засоби революціонізують транспорт та інфраструктуру - сектор, що переживає вибухоподібне зростання кількості патентів, особливо в галузі програмного забезпечення, штучного інтелекту та машинного навчання. Компанії з різних галузей - від автомобільних гігантів, таких як Ford і GM, до технологічних фірм, таких як Samsung, - співпрацюють над розробкою безпілотних автомобілів, пріоритетами яких є безпека, стійкість і зв'язок. Хоча більшість сучасних автомобілів пропонують функції допомоги водієві, нові патенти натякають на автомобілі, які самостійно діагностують

потреби в технічному обслуговуванні або спілкуються з дорожніми системами для оптимізації потоку. Інфраструктура розумного міста, як-от світлофори зі штучним інтелектом, що регулюються на основі даних про транспортний засіб у режимі реального часу, розумні системи паркування та інтегровані мережі громадського транспорту, ще більше зменшують залежність від приватних автомобілів. Такі інновації, як програми спільного користування велосипедами та енергоефективні мережі громадського транспорту, спрямовані на зменшення заторів, скорочення викидів та перепрофілювання міського простору (наприклад, зменшення кількості парковок)...

Інновації в галузі "зеленої" енергетики займають центральне місце в "розумних" містах, спираючись на багатовікові технології, такі як сонячна енергія (вперше запатентована в 1888 році). Сучасні досягнення зосереджені на подоланні бар'єрів на шляху до впровадження, таких як високі початкові витрати та проблеми зі зберіганням енергії. Наприклад, "розумні" мережі та цифрові лічильники дозволяють здійснювати моніторинг використання енергії в режимі реального часу, допомагаючи містам управляти попитом і зменшувати відходи. Пасивні рішення, такі як вуличні ліхтарі з датчиками руху та мікромережі, забезпечують негайне підвищення ефективності, тоді як винаходи, орієнтовані на споживача, такі як розумні термостати, що оптимізують використання енергії в побуті, узгоджують індивідуальну економію з більш широкими цілями сталого розвитку. Ці пристрої можуть попереджати користувачів про надмірне споживання електроенергії, зменшуючи навантаження на міські електромережі. Аналогічно, системи зарядки електромобілів (EV), інтегровані в будинки, зменшують навантаження на громадські зарядні станції, заохочуючи перехід на електромобілі та прокладаючи шлях до інфраструктури, пристосованої для екологічно чистого транспорту.

Приватні технології розумного дому також приносять користь суспільству. Наприклад, системи безпеки тепер інтегруються з екстреними службами, щоб спростити реагування поліції або пожежної служби, зменшити кількість хибних тривог і поліпшити розподіл ресурсів. Тим часом, централізовані інтерфейси розумних будинків, які дозволяють користувачам керувати освітленням, опаленням і безпекою з однієї платформи, віддзеркалюють принципи зв'язку розумних міст. Ознайомлюючи громадян зі зручністю та ефективністю взаємопов'язаних систем вдома, ці інновації сприяють прийняттю громадськістю більш масштабних ініціатив "розумних міст"...

Зрештою, винахідливість на основі ІВ змінює міське життя, поєднуючи індивідуальні та колективні потреби. Від самокерованих автомобілів до енергоощадних будинків - ці технології демонструють, як практичні спільні рішення, захищені та стимульовані системою ІВ, створюють розумніші, екологічніші та більш придатні для життя міста майбутнього...» **(Everyday IP: The hidden IP in smart cities // Dennemeyer – The IP Group**

(<https://www.dennemeyer.com/ip-blog/news/everyday-ip-the-hidden-ip-in-smart-cities/>). 14.03.2025).

«...Інтелектуальна власність (ІВ) має вирішальне значення для сталого розвитку, виходячи за рамки "зелених" патентів і включаючи стратегії, що відповідають екологічним, соціальним та управлінським цілям (ESG). Далекоглядні організації вже інтегрують сталий розвиток у свої стратегії ІВ, забезпечуючи дотримання нормативних вимог та успіх у бізнесі. Цілісний підхід до сталого розвитку ІВ передбачає інтеграцію екологічних міркувань на кожному етапі діяльності - від створення винаходу до його комерціалізації. Цей підхід включає структурування стратегій захисту, управління портфелями та узгодження оцінок з цілями сталого розвитку...

Стратегія відповідальної інтелектуальної власності (R-IPS) є основою для використання ІВ з метою позитивного впливу на суспільство та навколишнє середовище. Вона наголошує на п'яти ключових аспектах: обдумування та наміри, узгодженість ІВ зі сталим розвитком, гнучкість та часові рамки, інклюзивність та співтворчість. Інтегруючи ці аспекти, компанії можуть максимізувати свій соціальний та екологічний вплив...

Забезпечення сталого розвитку через бізнес-екосистеми вимагає нових навичок від менеджерів у сфері ІВ, які повинні тісно співпрацювати з різними зацікавленими сторонами для розробки архітектури екосистеми та управління нею. Такі інструменти, як доступ до даних, контракти та механізми контролю на основі ІВ, мають важливе значення. Платформа точного землеробства John Deere є прикладом успішного управління ІВ екосистеми, балансуючи між відкритістю та контролем для вирішення як нагальних, так і більш широких проблем сталого розвитку...

Патенти відкривають унікальне вікно в науково-дослідницьку діяльність компанії, надаючи можливість об'єктивно оцінити та порівняти корпоративні практики сталого розвитку. Зіставляючи патентну діяльність з Цілями сталого розвитку ООН (SDG), дослідники можуть відстежувати прогрес на шляху до більш сталого майбутнього. Такий підхід підкреслює важливість конкретних інновацій у створенні технологічних рішень для сталого розвитку...

Отже, ІВ може стати трансформаційною силою для сталого розвитку. Компанії, які інтегрують цілісні стратегії, співпрацюють в екосистемах і використовують силу даних, отримують екологічні та соціальні переваги, здобуваючи конкурентну перевагу у світі, де відповідальні інновації мають першочергове значення. Сприйняття ІВ як інструменту сталого розвитку має важливе значення для побудови майбутнього, в якому процвітатимуть і люди, і планета...» (SHIKHAR VERMA. *Sustainable Success: The Power of Integrating IP Strategy with Green Business Practices* // Khurana And Khurana (<https://www.khuranaandkhurana.com/2025/03/18/sustainable-success-the-power-of-integrating-ip-strategy-with-green-business-practices/>). 18.03.2025).

«...Очікується, що до 2025 року світова індустрія парфумерії сягне 53,4 мільярда доларів США, але поява парфумерних дублікатів - доступних за ціною копій елітних парфумів - спричинила дискусії щодо законності, етики та прав інтелектуальної власності...

Реєстрація торговельних марок для ароматів є юридично складною. Хоча деякі юрисдикції надають охорону торговельних марок нефункціональним запахам, наприклад, запаху пластиліну "Play-Doh" від Hasbro, доктрина функціональності перешкоджає реєстрації запахів, які є невід'ємною частиною використання продукту. Парфуми, за своєю суттю функціональні, намагаються отримати охорону через суб'єктивну природу запаху та неможливість графічного представлення ароматів, на відміну від логотипів чи упаковки. Ця правова невизначеність дозволяє підробкам процвітати, підриваючи репутацію розкішних брендів...

Підробки відрізняються від підробок, які відтворюють як аромат, так і брендинг, тим, що зосереджуються виключно на імітації аромату. Підживлювані споживчим попитом на доступну розкіш і просуванням у соціальних мережах, підробки діють у правовій сірій зоні, уникаючи порушення прав на торговельні марки, не копіюючи торговельні марки або упаковку. Вони часто посиляються на розкішні бренди для порівняльного маркетингу, що ще більше ускладнює юридичні проблеми...

Розкішні бренди стикаються зі значними фінансовими та етичними проблемами через підробки, які заробляють на їхній репутації, не інвестуючи у творчий процес. Незважаючи на перші спроби, такі як "Chanel №5" від Chanel, захист торговельної марки для ароматів залишається недосяжним через суворі випробування, такі як семикратний тест Зікмана (Sieckmann Seven-Fold Test). Однак деякі суди, як-от Окружний суд Гамбурга у 2023 році, почали розглядати ці питання, ухвалюючи рішення проти рекламної діяльності, яка порушує права на торговельну марку.

Рішення включають переоцінку законодавчої бази для кращого захисту ароматичних композицій, можливо, шляхом коригування Доктрини функціональності та Тесту Зікмана. Розкішні бренди також можуть інформувати споживачів про цінність оригінальних парфумів і розглянути можливість створення більш доступних лінійок...

Отже, в той час як законодавство про торговельні марки захищає логотипи та упаковку, відсутність захисту ароматів залишається прогалиною. Вирішення цієї проблеми потребує вдосконалення законодавства, глобального консенсусу та балансу між захистом художньої цінності та сприянням чесній конкуренції, визнаючи унікальне поєднання артистизму та інновацій у парфумерній індустрії...» *(Copy-Paste Perfumes? The Legal Battle Over Fragrance Dupes // Intepat® (<https://www.intepat.com/blog/copy-paste-perfumes-the-legal-battle-over-fragrance-dupes/>). 25.03.2025).*

«...Злиття та поглинання (M&A) мають вирішальне значення для розвитку сучасного бізнесу і часто проводяться з метою виходу на нові ринки, диверсифікації портфелів або посилення присутності на ринку. Ключовим аспектом юридичного аудиту злиттів і поглинань є оцінка активів інтелектуальної власності (ІВ), які включають патенти, торгові марки, авторські права та комерційну таємницю. Ці активи суттєво впливають на вартість компанії та її операційні можливості, тому їх ретельна оцінка є запорукою успіху угод зі злиття та поглинання...»

Комплексна юридична перевірка ІВ має на меті забезпечити всебічне розуміння інтелектуальних активів компанії-цілі, включаючи їхню природу, вартість та пов'язані з ними ризики. Цей процес включає в себе інвентаризацію активів ІВ, перевірку прав власності, оцінку ризиків, таких як позови про порушення прав, а також аналіз контрактних угод, пов'язаних з ІВ. Незважаючи на свою важливість, юридичний аудит ІВ стикається з низкою проблем, серед яких неповнота документації, юрисдикційні складнощі у транскордонних угодах, труднощі з оцінкою комерційної таємниці та швидке застарівання технологій у швидкозмінних галузях промисловості. Крім того, великий обсяг і складність портфелів об'єктів інтелектуальної власності у великих компаніях може перевантажити процес юридичної перевірки, а людський фактор, наприклад, співробітники, які мають доступ до комерційної таємниці, може призвести до виникнення потенційних зобов'язань...

Для подолання цих викликів найкращі практики ефективної юридичної перевірки ІВ включають залучення юридичних та технічних експертів, інтеграцію інструментів на основі штучного інтелекту для оптимізації процесів, сприяння співпраці та прозорості між сторонами, а також розгляд можливості інтеграції активів ІВ після злиття та поглинання. Ці практики допомагають зменшити ризики, мінімізувати зобов'язання та максимізувати вигоду від угод зі злиття та поглинання...

Таким чином, юридичний аудит ІВ є критично важливим компонентом угод зі злиття та поглинання, який може суттєво вплинути на успіх та вартість угод. Враховуючи зростаюче значення нематеріальних активів у сучасному бізнес-ландшафті, якісно проведена юридична перевірка ІВ має важливе значення для виявлення, оцінки та захисту цих активів, що в кінцевому підсумку забезпечує успіх угод злиття та поглинання...» **(RISK AND REWARD: ROLE OF IP DUE DILLIGENCE IN MERGERS AND ACQUISITIONS // Intepat® (<https://www.intepat.com/blog/risk-and-reward-role-of-ip-due-dilligence-in-mergers-and-acquisitions/>). 28.03.2025).**

«Міжнародне товариство керівників ліцензій (LESI) представляє спеціальне видання Les Nouvelles, зосереджене на стандартних основних патентах (SEP). Будучи всесвітньою організацією, яка сприяє комерціалізації інтелектуальних активів і просуванню бізнесу інтелектуальної власності (ІВ),

LESI пов'язує місцевий досвід із глобальними мережами, об'єднуючи галузі, заохочуючи креативність та стимулюючи інновації.

Цей спеціальний випуск є ключовою віхою в підкресленні важливості SEP і стандартів у стимулюванні зростання компанії та технологічних досягнень, які мають глобальний вплив. У цьому виданні різні наслідки SEP розглядаються в трьох основних вимірах: бізнесі, праві та політиці. Ці точки зору є важливими для розуміння динаміки, можливостей і викликів, пов'язаних із SEP у сучасному глобальному інноваційному середовищі» (*Les Nouvelles // The Licensing Executives Society International (LESI)* (<https://lesi.org/wp-content/uploads/2025/03/les-Nouvelles-March-2025-full-issue.pdf>). 03.2025).

Австралійський Союз

«...Товарні знаки служать важливими «знаками походження», сигналізуючи споживачам про джерело продукції та відповідну якість. Для модних брендів реєстрація торгової марки має вирішальне значення для захисту їх ідентичності та репутації.

Багато дизайнерів вирішують використовувати власні назви для своїх бірок (labels). Однак отримати зареєстровану торговельну марку для особистого імені може бути складно, особливо якщо прізвище поширене. Оцінюючи відмітність торгової марки на основі прізвища, IP Australia враховує такі фактори, як поширеність прізвища, характер товарів і послуг, а також будь-які додаткові значення чи асоціації, які може мати назва.

Щоб подолати потенційні заперечення, дизайнери можуть надати докази використання, щоб продемонструвати, що назва набула відмінності на ринку. Якщо ви тільки починаєте свій бізнес, такі докази можуть бути неможливими. Поєднання імені та прізвища, використання ініціалів або включення унікальних логотипів також може підвищити відмінність.

Замість того, щоб використовувати особисте ім'я, дизайнери можуть розглянути можливість створення унікального бренду або портманто. Наприклад, «Adidas» походить від імені засновника Аді Дасслера. Інші бренди використовують повністю вигадані назви або об'єднують слова, щоб створити відмітну ідентичність бренду...

Раннє забезпечення реєстрації торгової марки може забезпечити надійний захист, особливо в суперечках щодо використання назви.

Фізичні особи, які використовують власні імена в комерційних цілях, можуть мати певний правовий захист, але це не може поширюватися на юридичні особи, які використовують те саме ім'я. Крім того, використання власного імені має відбуватися сумлінно, а це означає, що ви повинні спочатку завершити пошуки допуску...» (*Nils Versemann, Elise Steegstra. Fashion names and trade marks: Securing the signature of brand identity // macpherson kelly*

«Пророчі приклади (Prophetic examples), також відомі як "паперові", "умоглядні" або "гіпотетичні" приклади, - це описи невиконаних експериментів або передбачуваних результатів, включені до патентних специфікацій... На відміну від робочих прикладів, які детально описують фактичні експериментальні дані, пророчі приклади ґрунтуються на моделюванні in silico або теоретичних передбаченнях. Хоча в академічних колах фальсифікація даних, як правило, є неетичною, патентні заявки допускають такі приклади за умови, що вони чітко визначені як прогностичні, а не вимірювані. Ці приклади слугують кільком цілям, зокрема, демонструють правдоподібність винаходу, підтримують широкий обсяг формули винаходу та екстраполюють застосовність винаходу до науково обґрунтованих сценаріїв...

Включення пророчих прикладів є особливо цінним, коли строки подання заявки стислі, експериментальні витрати надто високі або кількість необхідних експериментів є недоцільною. Вони допомагають виконати такі вимоги патентоспроможності, як достатність (чітке і повне розкриття, що дозволяє кваліфікованій особі здійснити винахід), підтримка (забезпечення того, щоб формула винаходу не перевищувала розкритий технічний рівень) і вимога найкращого способу (розкриття оптимального способу, відомого на момент подання заявки). Наприклад, в Австралії пророчі приклади можуть обґрунтовувати широку формулу винаходу, надаючи обґрунтовані гіпотези про функціональність винаходу в різних сферах застосування, наприклад, нові матеріали у відомих способах або нові комбінації етапів способу....

Однак пророчі приклади потрібно використовувати розсудливо. Вони мають бути науково обґрунтованими, добре аргументованими та уникати перебільшення ефективності винаходу. Оманливі або необґрунтовані прогнози можуть поставити під загрозу дійсність патенту, як це відбувається в таких юрисдикціях, як Австралія та США, де шахрайство або неправдиві припущення в патентних заявках можуть призвести до відкликання патенту. Наприклад, USPTO вимагає, щоб пророчі приклади були написані в майбутньому або теперішньому часі, щоб відрізнити їх від фактичних результатів, наголошуючи на прозорості...

Практичні міркування включають калібрування використання пророчих прикладів на основі передбачуваності галузі. Механіка та електротехніка, будучи більш передбачуваними, можуть містити більше пророчих прикладів, тоді як хімія та біологія, будучи менш передбачуваними, потребують більше емпіричних даних. Заявники також повинні збалансувати розкриття інформації, щоб уникнути створення попереднього рівня техніки, який може зашкодити майбутнім патентам...

Під час судового переслідування експерти можуть оскаржити пророчі приклади, спонукаючи заявників надати експериментальну перевірку після подання заявки, декларації експертів або дані про відтворюваність. Після отримання патенту треті сторони можуть оскаржити його на підставі оманливих пророчих прикладів, що потенційно може призвести до дорогого процесу відкриття. Щоб зменшити ризики, заявники повинні переконатися, що пророчі приклади заслуговують на довіру, можуть бути відтворені та підкріплені правдоподібною науковою аргументацією...

Таким чином, пророчі приклади є цінним інструментом для заявників, який допомагає їм виконати вимоги до розкриття інформації та захистити широку формулу винаходу, особливо в умовах швидких темпів розвитку або обмежених ресурсів. Однак їх використання вимагає ретельної підготовки, наукового обґрунтування та стратегічного врахування передбачуваності технічної галузі. Залучення патентного повіреного на ранній стадії процесу може допомогти зорієнтуватися в цих складнощах і забезпечити відповідність вимогам юрисдикції...» *(Mike Zammit, Duncan Longstaff. Use of prophetic examples in patent specifications // Spruson & Ferguson Lawyers (<https://www.spruson.com/use-of-prophetic-examples-in-patent-specifications/>). 03.03.2025).*

«Існуючі системи інтелектуальної власності (ІВ) широко визнані неадекватними для захисту культурної та інтелектуальної власності корінних народів (ICIP), яка охоплює традиційні знання, звичаї, мови, мистецтво, ліки та екологічні уявлення корінних громад. На відміну від звичайної ІВ, ICIP перебуває у колективній власності, регулюється звичаєвим правом і часто охоплює тисячі років - риси, які суперечать сучасним рамкам ІВ, що вимагають індивідуальної власності, новизни та захисту на певний строк. Наприклад, патенти вимагають новизни, але багато об'єктів ICIP є давніми і загальновідомими; авторське право і торгові марки зазвичай захищають індивідуальних творців, а не колективних зберігачів.

У відповідь на це уряд Австралії в січні 2023 року зобов'язався розробити нове законодавство, адаптоване до потреб ICIP, з акцентом на підході, в якому провідну роль відіграватимуть Перші нації. У грудні 2024 року було створено Робочу групу експертів з питань аборигенів і жителів островів Торресової протоки, до складу якої увійшли вісім лідерів корінних народів, щоб керувати процесом законотворчості. Запропоновані закони спрямовані як на позитивний захист (захист контенту ICIP за допомогою нових або адаптованих прав ІВ), так і на негативний захист (запобігання незаконному привласненню сторонніми особами). Ключовим пріоритетом є боротьба з нестримним продажем підроблених сувенірів корінних народів в Австралії, оскільки, за оцінками, до 50% таких товарів виробляється некорінними художниками. Ширші позитивні

заходи захисту для ICIP, такі як визнання общинної власності та звичаєвого права, будуть прийняті на наступних етапах...

Однак ця ініціатива перебуває в зародковому стані, оскільки ще не розроблено жодного законопроекту. Складність збалансування прав корінних народів з існуючими системами ІВ виявилася складним завданням у всьому світі. Наприклад, Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ) завершила роботу над історичним договором про генетичні ресурси та традиційні знання у травні 2024 року після 25 років переговорів, тоді як переговори про захист традиційних форм культурного самовираження тривають. Австралійська робоча група є важливим першим кроком на шляху до довгоочікуваного правового визнання ICIP, але розробка цілісних, ефективних законів потребуватиме часу, співпраці та ретельного врахування поглядів корінних народів. Цей процес підкреслює необхідність того, щоб система ІВ розвивалася за межами західноцентричних моделей, щоб вшановувати і зберігати культурну спадщину і знання народів Перших націй» (*Bindhu Holavanahalli. Empowering First Nations Australia's Move to Protect Indigenous Cultural and Intellectual Property // Wrays (<https://wrays.com.au/insights/industry-insights/empowering-first-nations/>). 17.03.2025*).

«Федеральний бюджет Австралії, оголошений 25 березня 2025 року, в першу чергу зосереджений на зниженні податку на доходи фізичних осіб та зниженні прожиткового мінімуму, але також містить низку заходів, які вплинуть на сектори інтелектуальної власності (ІВ), інновацій та технологій. Ключовим моментом є ініціатива "Майбутнє зроблено в Австралії" (FMIA), яка має на меті перехід Австралії до економіки з нульовим сальдо та зміцнення її виробничих і технологічних можливостей. Спираючись на минулорічні зобов'язання щодо виділення \$22,7 млрд протягом наступного десятиліття, цьогорічний бюджет детально описує Інноваційний фонд FMIA у розмірі \$1,5 млрд, який адмініструється Австралійським агентством з відновлюваної енергетики (ARENA) для підтримки докомерційних проєктів у сфері відновлюваної енергетики та технологій з низьким рівнем викидів. Цей фонд виділяє \$750 млн на "зелені" метали, \$500 млн на виробництво технологій чистої енергії та \$250 млн на низьковуглецеве рідке паливо з метою залучення приватних інвестицій, створення робочих місць та підвищення глобальної конкурентоспроможності Австралії у сфері сталої енергетики...

Крім того, наукові та медичні дослідження отримають додаткове фінансування на 300 мільйонів доларів, що, як очікується, сприятиме інноваціям та створенню ІВ у таких галузях, як лікування раку, біотехнології та психічне здоров'я. Таке зростання дослідницької активності може призвести до збільшення кількості патентів та комерціалізованих технологій, зміцнюючи екосистему ІВ Австралії, хоча дослідники та бізнес все ще повинні орієнтуватися в складних стратегіях захисту ІВ. З іншого боку, бюджет не

посилює існуючі податкові стимули для НДДКР, зберігаючи поточну систему і вказуючи на те, що інновації повинні стимулюватися внутрішніми мотивами бізнесу, а не збільшеними державними субсидіями. Аналогічно, раніше запропонований режим "патентної скриньки", який пропонував би сприятливий податковий режим для прибутків від кваліфікованих об'єктів інтелектуальної власності, було виключено, що свідчить про те, що він не є пріоритетом поточної політики...

Що стосується цифрової інфраструктури, то бюджет виділяє майже 3 мільярди доларів на завершення будівництва Національної широкосмугової мережі (NBN), що розширить високошвидкісний доступ до Інтернету по всій країні. Однак йому бракує значних нових інвестицій у ширші цифрові ініціативи, що дехто в технологічному секторі вважає втраченою можливістю для подальшого стимулювання технологічних інновацій. Бюджет також натякає на реформування положень про неконкуренцію в трудових контрактах, які мають вирішальне значення для захисту комерційної таємниці та патентованих знань у галузях з інтенсивним використанням інтелектуальної власності. Хоча більша прозорість цих положень може запобігти зловживанням, це також може ускладнити зусилля компаній щодо захисту своєї інтелектуальної власності, коли працівники переходять до конкурентів. Загалом, хоча в деяких аспектах бюджет просуває інноваційний порядок денний Австралії, він не передбачає ширших стимулів для ІВ та технологій, що залишає неоднозначні наслідки для сектору...» (*Julia Hogan, Michael Pasquale. The 2025-2026 Australian Federal Budget - The Implications for Innovation and Intellectual Property // Wrays* (<https://wrays.com.au/insights/the-2025-2026-australian-federal-budget/>). 26.03.2025).

«...Винахідництво в патентному праві, як відомо, є складним поняттям, яке називають одним із "найзаплутаніших", а його визначення є значно суворішим, ніж визначення авторства в наукових публікаціях. Неправильне визначення авторства може викликати суперечки, призвести до відчуження та серйозних правових наслідків, включаючи потенційне визнання патенту недійсним, якщо винахідники навмисно неправильно ідентифіковані, або до набуття відповідачами права співвласності шляхом пошуку та отримання переуступки права від неназваного винахідника. Належне визначення має вирішальне значення, оскільки право на отримання патенту походить від винахідників...

Однак закони про винахідництво суттєво відрізняються в різних юрисдикціях, тобто особа може бути визнана винахідником у США, але не в Австралії, де прецедентне право є менш розвиненим. Ключове австралійське рішення, Polwood Pty Ltd проти Foxworth Pty Ltd, відрізняється від американського підходу, оцінюючи винахідництво на основі "винаходу" або "винахідницького задуму", що впливає з усієї специфікації, включно з описом,

а не лише на основі формули винаходу. Австралійські суди перевіряють, чи внесок стосується "суті" винаходу. Керівні принципи передбачають визначення суті винаходу та винахідницької концепції, а також оцінку того, чи був внесок особи суттєвим, чи був він частиною спільної роботи, чи включав ідею рішення, чи забезпечив необхідну загальну ідею (навіть якщо вона була реалізована іншою особою), чи був важливим для остаточної концепції винаходу. Характер і суттєвість внеску мають першорядне значення, враховуючи, чи "був би винахід меншим" або взагалі не відбувся б без участі особи, тоді як внесок у ключовий винахідницький крок є другорядним фактором...

На відміну від наукового авторства, простого виконання інструкцій недостатньо для винахідництва. Спільне авторство в Австралії може виникнути, коли сторони спільно доопрацьовують винахід, коли одна з них надає основну ідею, а інша реалізує її, або на основі якості, а не кількості внеску кожної особи. Хоча австралійських рішень існує небагато, вони пропонують інший фокус порівняно з американським аналізом за пунктами формули винаходу, зосереджуючись на основній "суті" винаходу, описаного в заявці. Залишається неясним, чи призведе це до того, що різні винахідники будуть називатися різними іменами, але цілком можливо, що внесок у ширші, незатребувані концепції може бути визнаний винахідництвом в Австралії, але не в США...» (*Patrick McManamny, Prue Cowin. Inventorship: A muddy concept at best // FB Rice (<https://www.fbrice.com.au/ip-news-insights/inventorship-a-muddy-concept-at-best>). 17.03.2025*).

Демократична Республіка Сан-Томе і Принсіпі

«...Національна служба інтелектуальної власності та якості (SENAPIQ-STP) — це організація, яка здійснює нагляд за питаннями промислової власності, авторського права та суміжних прав і управління діяльністю зі стандартизації, сертифікації, акредитації та метрології Національної системи якості (SNQ) у Сан-Томе і Принсіпі (STP).

STP є членом Африканської регіональної організації інтелектуальної власності (ARIPO) і є учасником Банжувського протоколу про знаки, Арушського протоколу щодо захисту нових сортів рослин і Харарського протоколу щодо патентів і промислових зразків.

Товарні знаки, патенти, винаходи, корисні моделі, промислові зразки та знаки розрізнення чи установи, логотипи, географічні зазначення, зазначення походження та нагороди регулюються Кодексом інтелектуальної власності 2016 року. Захист авторських і суміжних прав забезпечується Кодексом про авторське право і суміжні права 2017 року.

STP є членом Всесвітньої організації інтелектуальної власності (WOIB) і є учасницею Пекінського договору про аудіовізуальні виконання, Бернської

конвенції, Гаазької угоди, Лісабонської угоди, Мадридського протоколу, Марракеського договору, Паризької конвенції, Договору про патентну кооперацію, Конвенції ВОІВ, Договору ВОІВ про авторське право, а також ВОІВ щодо виконання та виконання. Договір про фонограми.

Застосування/арешт творів, захищених авторським правом, здійснюється Національною поліцією, судовою поліцією, прокуратурою, податковою та прикордонною службами (Guarda Fiscal) та/або Управлінням економічної діяльності. Положення про промислову власність охоплює захист прав інтелектуальної власності, включаючи географічні зазначення, патенти та торгові марки. Direcao das Alfandegas (Митна служба) забезпечує конфіскацію порушених прав промислової власності (наприклад, торгових марок, патентів, промислових зразків тощо)...» *(2024 Investment Climate Statements: Sao Tome and Principe // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/sao-tome-and-principe/>). 03.2025).*

Демократична Соціалістична Республіка Шрі-Ланка

«...Шрі-Ланка не внесена до спеціального звіту USTR 301 про захист та правозастосування інтелектуальної власності (ІВ) або до Списку сумнозвісних ринків. Щоб перевірити інтелектуальну власність цільової компанії, яка може бути зареєстрованою, незареєстрованою або очікує на реєстрацію в Національному відомстві інтелектуальної власності Шрі-Ланки (NIPO), пошуки проводяться в NIPO. У процесі ретельно перевіряються будь-які існуючі ліцензійні угоди, акти передачі прав, угоди про передачу, поточні врегулювання суперечок перед генеральним директором NIPO або поточні судові процеси щодо інтелектуальної власності, що стосуються цільової компанії. Немає особливих секторів чи галузей, на які поширюються інші спеціальні правила.

Патентний захист доступний відповідно до Закону про інтелектуальну власність. Комерційна таємниця, комерційна конфіденційна інформація та ноу-хау захищені відповідно до категорії нерозкритої інформації, яка захищена політикою конкуренції. Сертифікати додаткового захисту не доступні на Шрі-Ланці. Статути захищають зареєстровані торгові марки, знаки обслуговування, колективні знаки, сертифікаційні знаки та географічні зазначення. Торгові назви захищені без будь-якої вимоги реєстрації. Зареєстровані та незареєстровані знаки також можуть бути захищені засобами захисту від недобросовісної конкуренції.

Закон про інтелектуальну власність захищає авторське право та суміжні права, включно з правами виконавців, виробників звукозаписів і телерадіоорганізацій, вираження фольклору, промислових зразків і макетів інтегральних схем. Бази даних захищені законом про авторське право. Для сортів рослин немає захисту.

Шрі-Ланка є учасником основних угод про інтелектуальну власність. Закон про інтелектуальну власність призначений для виконання двосторонніх угод США та Шрі-Ланки щодо прав інтелектуальної власності та зобов'язань щодо торговельних аспектів прав інтелектуальної власності (TRIPS). Хоча реєстрація торговельної марки не є обов'язковою, рекомендується зареєструвати торговельну марку для легкого та ефективного застосування. Для реєстрації та надання промислових зразків і патентів заявник повинен подати офіційні заявки до Генерального директора інтелектуальної власності. Захист авторських прав не вимагає реєстрації.

Уряд Шрі-Ланки намагається посилити режим інтелектуальної власності. Спостерігачі очікують, що в 2024 році новий закон про інтелектуальну власність замінить закон про інтелектуальну власність 2003 року, який не встигає за технологіями. Національне відомство інтелектуальної власності (NIPO) продемонструвало свій намір приєднатися до Мадридського протоколу, і парламент Шрі-Ланки схвалив пропозицію приєднатися до Мадридського протоколу в 2020 році. Необхідні поправки до чинного Закону про інтелектуальну власність були ініційовані, щоб полегшити вступ Шрі-Ланки до Мадридського протоколу. У 2019 році уряд Шрі-Ланки вніс зміни до своєї політики щодо інформаційних технологій (ІТ). Змінена політика вимагає від державних установ використовувати лише ліцензоване програмне забезпечення або програмне забезпечення з відкритим кодом. Однак уряд ще не встановив системи контролю за дотриманням політики. У лютому 2022 року кабінет міністрів Шрі-Ланки схвалив можливі поправки до Закону про інтелектуальну власність. Мета запропонованої поправки полягає в тому, щоб включити звільнення від добросовісного використання для аудіотворів, захищених авторським правом, які копіюються та редагуються в доступному форматі (для людей з обмеженими можливостями), а також встановити захист географічних зазначень (GI) для певних продуктів.

Уряд також намагався вдосконалити NIPO шляхом модернізації та модернізації його інфраструктури та найму нових експертів як для торгових марок, так і для патентів, що призвело до зменшення кількості нерозглянутих експертиз торгових марок і патентів.

У 2010 році уряд створив спеціальний підрозділ по боротьбі з піратством і контрафактом у відділі кримінальних розслідувань (CID) поліції для вирішення питань, пов'язаних з ПІВ. CID є основним розслідувальним органом і був заснований у 1870 році. Уряд Шрі-Ланки також створив підрозділ із захисту прав інтелектуальної власності в підрозділі соціального захисту митниці Шрі-Ланки, щоб зосередитися на питаннях, пов'язаних з правами інтелектуальної власності. Митний департамент Шрі-Ланки також працює над розробкою бази даних торговельних марок для покращення захисту та захисту прав інтелектуальної власності, хоча це ще належить запровадити.

Загальна екосистема ІВ на Шрі-Ланці покращилася за останні роки. Однак відсутність ефективної стратегічної координації політики між

суб'єктами, залученими до виконання законів, на додаток до тривалої та складної судової системи, уможливили вільний доступ до контрафактної продукції на Шрі-Ланці. Підроблені товари, особливо імпорتنі, широко доступні, а піратство музики та програмного забезпечення широко поширене. Іноземні та американські компанії у сфері звукозапису, програмного забезпечення, кіно, одягу та споживчих товарів стверджують, що неналежний захист прав інтелектуальної власності та правозастосування послаблюють їхній бізнес у Шрі-Ланці. Місцеві агенти відомих американських та інших міжнародних компаній, які представляють галузі звукозапису, програмного забезпечення, кіно, одягу та споживчих товарів, продовжують скаржитися, що відсутність належного захисту прав інтелектуальної власності шкодить їхнім бізнес-інтересам у Шрі-Ланці.

Краща координація з питань інтелектуальної власності між правоохоронними органами та державними установами, такими як NIPO, митниця Шрі-Ланки, поліція Шрі-Ланки, а також додатковий навчений персонал і ресурси, необхідні для посилення режиму прав інтелектуальної власності Шрі-Ланки. Незважаючи на те, що порушення прав інтелектуальної власності є кримінальним та цивільним покаранням за порушення прав інтелектуальної власності, Шрі-Ланка не відстежує та не звітує про вилучення контрафактних товарів...» *(2024 Investment Climate Statements: Sri Lanka // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/srilanka/>). 03.2025).*

Держава Катар

«...Хоча правовий режим інтелектуальної власності (ІВ) Катару все ще знаходиться на стадії розробки, він надійний і включає широкий спектр законодавства, яке захищає різні типи прав ІВ. Законодавство Катару про інтелектуальну власність складається із Закону про товарні знаки та авторське право (2002), Закону про захист комерційної таємниці та захисту макетів (2005), Закону про патенти (2006) і нещодавно Закону про захист промислових зразків і моделей (2020). Катар підписав багато міжнародних договорів про інтелектуальну власність, і катарські закони та правила гарантують виконання цих договорів. Ці закони надають іноземним заявникам ті самі права, що й громадянам Катару, за умови, що вони є громадянами держави, яка надає Катару взаємне ставлення.

Власники інтелектуальної власності можуть подати заявку на отримання прав інтелектуальної власності в Міністерстві торгівлі та промисловості (МОСІ), яка відповідно до Закону 20/2014 забезпечує дотримання законодавства та нормативних актів у сфері інтелектуальної власності. У міністерстві було створено Департамент захисту інтелектуальної власності з відділами, які зосереджуються на торгових марках, авторських правах,

патентах, промислових зразках та інноваціях. Нижче наведено періоди дії для різних типів зареєстрованих ІВ:

- Патенти: дійсні протягом 20 років з дати подання заявки.
 - Міністерство охорони здоров'я вимагає реєстрації всіх імпортованих фармацевтичних продуктів і відхиляє запити на реєстрацію несанкціонованих копій продуктів, запатентованих в інших країнах. Катар також визнає вже існуючі патенти GCC (Рада співробітництва арабських держав Перської затоки) на фармацевтичні продукти.
 - Раніше Патентне відомство GCC (GCCPO) надавало доступний і ефективний варіант для компаній, які прагнуть отримати захист інтелектуальної власності в шести країнах-членах GCC (Бахрейн, Кувейт, Оман, Катар, Саудівська Аравія та ОАЕ). З січня 2021 року відомство припинило прийом нових патентних заявок. Це рішення змусило компанії, які бажають зареєструвати патент у регіоні GCC, подавати окремі заявки в кожній країні, сплачувати шість окремих зборів і витримувати значний період очікування, перш ніж їхні патенти будуть зареєстровані в усіх шести штатах. У 2022 році було видано змінені патентні правила GCC, які встановили нову роль для GCCPO. У 2023 році GCCPO оголосив, що збирається відновити роботу, і відтоді займався подачею та судовим переслідуванням національних патентних заявок від імені країн GCC, які подають запити. Катар став третьою країною після Бахрейну та Кувейту, яка розпочала аутсорсинг національних заявок, поданих після 1 липня 2023 року. Заявники можуть подати одну заявку безпосередньо в GCCPO через систему електронної подачі, яка буде підлягати формальній та суттєвій перевірці, проведеній GCCPO від імені трьох національних відомств. Після завершення розгляду заявка передається до національних відомств для надання або відхилення.
- Авторські права: захищені протягом життя автора плюс 50 років після смерті автора.
 - Відповідно до законодавства Катару, відмова від реєстрації в МОСІ не вплине на захист авторських прав. Хоча закон не захищає неопубліковані твори та не криміналізує піратство кінцевих користувачів, Катар є учасником Бернської та Паризької конвенцій. Він дотримується своїх повноважень щодо неопублікованих робіт. Департамент захисту інтелектуальної власності співпрацює з правоохоронними органами для притягнення до відповідальності неліцензійних посередників відео та програмного забезпечення.
- Товарні знаки: дійсні протягом десяти років, але можуть бути продовжені на невизначений термін; торгові марки, які не використовувалися протягом п'яти років поспіль, підлягають скасуванню.
 - Митний союз GCC ухвалив загальний закон про товарні знаки; Катар прийняв це за допомогою Закону 7/2014 про затвердження Закону про товарні знаки держав Ради співробітництва Перської затоки.
- Промислові зразки: дійсні протягом п'яти років із дати подання, але можуть бути продовжені двічі.

○ Цей закон стосується візуального дизайну, а не функціональних або технічних аспектів оригінального продукту.

Закон про охорону інтелектуальної власності на кордоні (Закон 17/2011) забороняє імпорт будь-яких продуктів, які порушують будь-які права інтелектуальної власності, захищені в Катарі, і зобов'язує Головне митне управління вживати заходів для запобігання надходженню продуктів, що порушують права, до Катару. За наявності достатніх доказів закон також дозволяє власникам прав інтелектуальної власності блокувати випуск імпортової продукції, яка порушує їхні права. Головне митне управління керує електронною системою, акредитованою Всесвітньою митною організацією, для виявлення та обмеження імпорту контрафактних товарів.

Існуючий Кримінальний кодекс Катару накладає значні штрафи на осіб, які займаються торгівлею контрафактною продукцією. Він передбачає тюремні терміни для правопорушників, засуджених за підробку, імітацію, шахрайське розміщення, продаж товарів, пропонування послуг із використанням зареєстрованої торгової марки або інші порушення прав інтелектуальної власності. Головне митне управління, управління захисту прав споживачів і інтелектуальної власності МОСІ, а також Міністерство внутрішніх справ проводять перевірки, рейди, вилучають і знищують контрафактну продукцію. Катар є членом Світової організації торгівлі та Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), а також підписав кілька договорів ВОІВ...» **(2024 Investment Climate Statements: Qatar // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/qatar/>). 03.2025).**

Європейський Союз

«Данія, провідна європейська країна за інтенсивністю досліджень та розробок зі значним збільшенням кількості опублікованих патентів на душу населення (з 51 до 1000 у період між 2000 та 2022 роками), все частіше звертається до комерційної таємниці як додаткового інструменту захисту інтелектуальної власності (ІВ). Хоча патенти залишаються домінуючим інструментом, комерційна таємниця набуває все більшої популярності завдяки своїй швидкості, економічній ефективності та можливості уникнути публічного розголошення, пропонуючи більший контроль над конфіденційністю та гнучкість у ліцензійних переговорах. Режим комерційної таємниці Данії відповідає Директиві ЄС про комерційну таємницю, яка визначає комерційну таємницю як інформацію, що є секретною, має комерційну цінність і підлягає розумним заходам захисту. Порушення може призвести до штрафу або позбавлення волі на строк до одного року і шести місяців, а за обтяжуючих обставин покарання може бути збільшено до шести років відповідно до Кримінального закону...

В інноваційному агротехнологічному секторі Данії комерційна таємниця захищає запатентовані методи та технології, наприклад, для розмноження нових сортів рослин, тоді як патенти охоплюють самі сорти рослин. Такий подвійний підхід забезпечує конкурентну перевагу в таких галузях, як точне землеробство, сільське господарство, кероване штучним інтелектом, і робототехніка. Аналогічно, у процвітаючій харчовій промисловості, де Копенгаген є лідером європейських інвестицій, комерційна таємниця захищає алгоритми ШІ та процеси ферментації, які підвищують точність, ефективність та стійкість, оскільки їх часто важко запатентувати...

Сектор чистої енергетики, ще один пріоритет Данії, все більше покладається на комерційну таємницю для захисту непатентованих інновацій, мінімізації ризиків зворотного інжинірингу та захисту ноу-хау в програмному забезпеченні та додатках зі штучним інтелектом. Це особливо важливо для рішень у сфері відновлюваної енергетики, де промислове шпигунство становить зростаючу загрозу. Контрактні заходи, такі як NDA та положення про неконкуренцію, є важливими для зменшення ризиків з боку теперішніх та колишніх працівників...

Технологічна галузь Данії, де працюють такі світові лідери, як Danfoss і Grundfos, також використовує комерційну таємницю для захисту алгоритмів, процесів і кодування, які не підлягають патентуванню. Комерційній таємниці надають перевагу за її здатність запобігати публічному розголошенню критично важливих технологій і протидіяти витонченим патентним порушенням, які в іншому випадку могли б залишитися непоміченими. Незважаючи на те, що комерційна таємниця є привабливою, вона повинна бути частиною ширшої стратегії захисту ІВ і використовуватися лише тоді, коли патентний захист є недосяжним...

Виробництво і транспорт, дві інші ключові галузі промисловості Данії, також використовують комерційну таємницю завдяки її гнучкості та конфіденційності. Загалом, стратегічне використання комерційної таємниці в Данії відображає її зростаюче значення для захисту інновацій у різних секторах, доповнюючи традиційні механізми ІВ, такі як патенти та промислові зразки...» *(Lars Karnoe, Emily Dahl Jensen. Denmark: Trade secrets – policy and latest developments // Law Business Research (<https://www.iam-media.com/hub/trade-secrets-hub/2025/article/denmark-trade-secrets-policy-and-latest-developments>)).* 10.03.2025).

«...Захист комерційної таємниці у Швеції здійснюється відповідно до Директиви ЄС про комерційну таємницю (2016/943), імplementованої на національному рівні через Закон про комерційну таємницю (Lag 2018:558), який набув чинності 1 липня 2018 року. Закон визначає комерційну таємницю як інформацію, що стосується бізнес-операцій, яка не є загальновідомою, щодо якої власник вжив розумних заходів для збереження в

таємниці, і розголошення якої може призвести до втрати конкурентоспроможності... Цей закон посилив захист, вимагаючи від власників вживати "розумних заходів" для збереження таємниці - поєднання адміністративних, правових і технічних гарантій. Неправомірне привласнення включає несанкціонований доступ, використання або розголошення комерційної таємниці, при цьому Закон скасовує попередній захист "добросовісного придбання" і дозволяє зберігати конфіденційність комерційної таємниці під час судових розглядів...

У період з січня 2017 року по жовтень 2022 року Швеція повідомила про 28 судових справ щодо комерційної таємниці з 695 проваджень по всьому ЄС, які, як правило, стосувалися комерційної, а не технічної інформації, і часто стосувалися суперечок між колишніми діловими партнерами або відносин між роботодавцем та працівником...

Серед відомих справ - рішення Шведського суду з трудових спорів проти працівника, який взяв програми та документи Excel, щоб конкурувати з колишнім роботодавцем, а також закрита справа Mobilt BankID з позовом на 1,3 мільярда крон. Комерційна таємниця є особливо цінною в інноваційній економіці Швеції, яка посідає друге місце після Швейцарії в Глобальному інноваційному індексі, у ключових галузях, включаючи медико-біологічні науки (захист даних досліджень і розробок, клінічних випробувань і виробничих процесів), автомобільну промисловість (захист програмного забезпечення та впроваджень штучного інтелекту) і телекомунікації (захист мережевих проектів, алгоритмів і запатентованих технологій). Компанії часто використовують комерційну таємницю для доповнення патентних портфелів, захищаючи інновації, які важко запатентувати, особливо у швидкозмінних технологічних секторах...» (*Jesper Sellin, Sonja Hyvarinen. Sweden: Trade secrets - policy and latest developments // Law Business Research (<https://www.iam-media.com/hub/trade-secrets-hub/2025/article/sweden-trade-secrets-policy-and-latest-developments>). 10.03.2025*).

«Законодавство щодо торговельних марок традиційно регулюється та організовується на національному рівні, тобто для отримання дійсного захисту торговельних марок необхідно подати заявку в кожній країні та виконати окрему національну процедуру реєстрації. Якщо власник торговельної марки шукає захист в одній країні або обмеженій кількості країн, він може подавати національні заявки в цих країнах. Однак для захисту в кількох країнах національний маршрут, як правило, є найменш привабливим через необхідність розпочинати національну процедуру реєстрації в кожній країні, що може бути дорогим...

З 1996 року Торгова марка Європейського Союзу (EUTM або Unimark) забезпечує спрощений процес отримання захисту торгової марки в усіх країнах ЄС. Ключові особливості цієї системи:

- Одна заявка, подана до Офісу інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO)
- Єдина реєстрація дійсна для всього ЄС, без вибору країни
- Незалежні правила ЄС, тобто національні правила, як правило, не застосовуються

Якщо захист потрібен лише в регіоні Бенілюксу чи ЄС, достатньо реєстрації в Бенілюксі чи ЄС. Для захисту за межами регіонів Бенілюксу чи ЄС привабливим варіантом є система міжнародної реєстрації (IR). Запроваджена в 1891 році Мадридською угодою (оновлена в 1996 році як Мадридський протокол), система IR дозволяє централізовано подавати заявки та адміністративні процедури, при цьому кожна визначена країна проводить детальну експертизу. Основні аспекти системи IR включають:

- Необхідна умова базової реєстрації або подання заявки в країні, де знаходиться заявник
- Центральна заявка до Міжнародного бюро (BOIB) з вибором країн Мадридського протоколу
- BOIB пересилає заявку до відомств товарних знаків зазначених країн, де процедури прийняття відповідають національним законам
- Відносно швидка процедура, з рішенням про захист у бажаних країнах протягом 18 місяців
- Результатом є набір національних прав під одним і тим самим номером IR із захистом у кожній країні, як правило, еквівалентним національній реєстрації
- Можливість подальшого поширення IR на інші країни

Система IR є відносно економічно ефективною та простою, але має один істотний недолік: IR залежить від дійсності базової реєстрації протягом перших п'яти років. Якщо базову реєстрацію успішно оскаржено, весь IP може бути визнано недійсним. Цей ризик можна зменшити шляхом перетворення IR на національні програми у визначених країнах, хоча це може бути дорогим. Тому доцільно дочекатися надання базової реєстрації, перш ніж подавати міжнародну заявку, переконавшись, що немає офіційних відмов чи заперечень. Якщо базову заявку подано протягом шести місяців після передбачуваного IR, пріоритет базової заявки можна вимагати для всіх зазначених країн, датуючи заявку на торговельну марку датою подання базової заявки.

Вибір правильного шляху для міжнародного захисту торгової марки може бути складним. Для резидентів Бенілюксу вибір полягає між використанням торговельної марки Бенілюксу як основи для IR або торговельної марки ЄС. Маршрут до ЄС спочатку здається більш ефективним, оскільки передбачає керування двома реєстраціями (ЄС та IR) без географічного перекриття. Однак використання торгової марки Бенілюксу як основи для IR, навіть якщо вона включає ЄС, зрештою може бути економічно ефективнішим і менш ризикованим. Це тому, що торгова марка ЄС може бути хиткою основою для IR; якщо заявку на торговельну марку ЄС відхилено через давнішу

суперечливу торговельну марку в одній країні ЄС, весь ІР може бути визнаний недійсним. Крім того, перетворення ІР на основі торгової марки ЄС у національні заявки може бути дорожчим, ніж перетворення ІР на основі торгової марки Бенілюксу.

Міркування щодо вартості також відіграють важливу роль. Збори за ІР на основі реєстрації в країнах Бенілюксу можуть бути нижчими, ніж збори за ІР на основі торговельної марки ЄС, особливо при позначенні кількох класів або країн, таких як Китай і Швейцарія. Крім того, проблема «подвійної реєстрації» (Бенілюкс/ЄС) виникає на етапі подання заявки, але її можна вирішити під час процесу поновлення, щоб уникнути дублювання претензій і потенційного визнання реєстрації Бенілюксу недійсною.

Підводячи підсумок, хоча спочатку шлях до ЄС може здатися більш ефективним, маршрут Бенілюксу з ІР, який включає ЄС, може зрештою бути економічно ефективнішим і менш ризикованим, особливо з огляду на потенційні проблеми та витрати, пов'язані із заявками на торговельні марки ЄС та перетворенням» (*Franc Enghardt. Internationale routebepaling merkregistraties // Novagraaf* (<https://www.novagraaf.com/nl/visie/internationale-routebepaling-merkregistraties>). 05.03.2025).

«Географічне зазначення (GI) — це право інтелектуальної власності, яке захищає назву продукту, пов'язану з певним географічним походженням, де його репутація або якість невід'ємно пов'язані з цим місцем. Географічні дані пропонують значні переваги для різних секторів суспільства, включаючи виробників, споживачів і регіональну економіку, оскільки вони:

- Захист традиційних знань, кулінарної та культурної спадщини
- Виконуйте функцію маркетингу
- Передайте репутацію та якість
- Є ефективним правовим засобом захисту від підробленої продукції
- Сприяти колективному управлінню та розподілу витрат
- Заохочуйте прозорість і сталу практику

У ЄС географічні зазначення захищають сільськогосподарську продукцію та харчові продукти, спиртні напої та вина згідно з Регламентом ЄС про географічні зазначення (ЄС) 2024/1143 . Починаючи з 1 грудня 2025 року, ремісничі та промислові вироби, такі як ювелірні вироби, текстиль і скло, також отримають захист у всьому ЄС як географічні зазначення відповідно до Регламенту (ЄС) 2023/2411 .

Новий інформаційний бюлетень «Географічні зазначення в Європейському Союзі» (Geographical Indications in the European Union) надає огляд ключових аспектів географічних зазначень, включаючи їх типи та процеси реєстрації» (*Geographical Indications in the European Union // IP Helpdesk* (<https://intellectual-property->

«...Впровадження нового продукту в Німеччині вимагає проактивного підходу до інтелектуальної власності (ІВ), зокрема патентів, через суворі законодавчі вимоги щодо уникнення порушень. На відміну від реактивного підходу, німецьке законодавство зобов'язує підприємства активно забезпечувати, щоб їхні продукти або процеси не порушували існуючі права інтелектуальної власності, навіть ті, що були надані після запуску продукту. Цей проактивний процес відомий як "свобода діяльності" (FTO) і включає в себе тактичні та стратегічні компоненти. Тактичний FTO для конкретного продукту передбачає виявлення потенційно порушуючих частин - покупних частин (відповідальність постачальника, але потребує перевірки), стандартних частин власного виробництва (низький ризик, але компоненти можуть порушувати права) та інноваційних частин власного виробництва (найвищий ризик). Далі проводиться оцінка ризиків, що вимагає ретельного патентного пошуку (в тому числі заявок, що знаходяться на розгляді) експертами з ІВ з подальшим детальним аналізом для визначення фактичних ризиків порушення прав інтелектуальної власності. Усунення виявлених ризиків передбачає такі варіанти, як використання існуючих ліцензій, визнання патенту недійсним на основі відомого рівня техніки, прийняття ризику (з обережністю), винахідництво в обхід патенту, а також пошук ліцензій або співпраці. Стратегічний FTO, що має вирішальне значення для довгострокового захисту, включає навчання персоналу всіх відділів з питань патентних прав, активне подання заявок на патенти для створення захисного портфеля, а також постійний моніторинг патентної активності, щоб залишатися в курсі потенційних загроз і можливостей. Таким чином, у Німеччині мінімізація ризику порушення патентних прав вимагає поєднання тактичного FTO для конкретних продуктів і надійного стратегічного підходу до ІВ, з акцентом на постійну обізнаність у сфері ІВ та розподіл ресурсів всередині компанії...»
(Martin Schlosser. Freedom to Operate: Navigating the Patent Landscape // IP Business Academy (<https://ipbusinessacademy.org/freedom-to-operate-navigating-the-patent-landscape>). 07.03.2025).

«...значні зусилля Румунії щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності призвели до того, що її було вилючено зі списку спостереження спеціального звіту 301 Торгового представника США у 2022 році.

Законодавча база Румунії щодо прав інтелектуальної власності (ПІВ) зараз загалом узгоджена із законодавством на рівні ЄС, включаючи всі відповідні директиви та правила ЄС. Ця узгодженість поширюється на

дотримання міжнародних договорів і конвенцій щодо прав інтелектуальної власності. Румунія також призначила нового національного координатора із захисту прав інтелектуальної власності в червні 2023 року та вперше прийняла національну стратегію інтелектуальної власності в грудні 2023 року. Координатор інтелектуальної власності відповідає за впровадження нової національної стратегії Румунії щодо прав інтелектуальної власності та супутнього плану дій, а також за координацію міжвідомчих зусиль.

Будучи учасником ключових міжнародних конвенцій щодо прав інтелектуальної власності, включаючи Угоду Світової організації торгівлі про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS), Румунія прийняла закони про захист патентів, торгових марок і авторських прав. Країна також прийняла комплексні положення щодо захисту прав інтелектуальної власності відповідно до вимог СОТ; однак у правозастосуванні залишаються прогалини. Румунія також приєдналася до Інтернет-конвенції, спрямованої на захист онлайн-авторства. У 2020 році в країні було прийнято законодавство для підвищення прозорості колективного управління авторськими правами. Цим законодавством було внесено кілька суттєвих змін, у тому числі скасування вимог до графічного зображення торгових марок і введення звукових знаків, мультимедійних знаків і голограм для реєстрації. З метою підвищення прозорості закон уточнив дати завершення реєстрації торгової марки та її фактичний початок.

Румунія є як країною транзиту, так і країною призначення контрафактних товарів. Китайська Народна Республіка є головною країною походження контрафактних товарів, які надходять морем і повітрям, тоді як Туреччина є основним пунктом походження товарів, що перетинають болгарсько-румунський кордон. Митники можуть вилучати контрафактну продукцію за посадою та знищувати її після перевірки та декларування правовласником. Уряд несе відповідальність за оплату зберігання та знищення контрафактних товарів. Національне митне управління повідомило про вилучення 1 596 236 одиниць підроблених товарів у 2023 році на суму 13,9 млн доларів США (14,6 млн євро), з яких вони знищили 426 954 підроблені товари відповідно до стандартних операційних процедур. Основні категорії вилучених товарів включали продукти харчування, напої, засоби особистої гігієни, одяг та аксесуари, взуття, ювелірні вироби, мобільні телефони, аудіо- та електронне обладнання, іграшки, запальнички, текстиль та аксесуари для автомобілів. Митні органи тісно координують свої зусилля з Управлінням Європейської Комісії по боротьбі з шахрайством (OLAF), Європейською обсерваторією з порушень прав інтелектуальної власності та іншими зацікавленими сторонами для посилення транскордонного співробітництва відповідно до плану дій ЄС щодо прав інтелектуальної власності...» **(2024 Investment Climate Statements: Romania // U.S. State Department (https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/romania__trashed/). 03.2025).**

«...Словаччина не входить до спеціальних списків спостереження USTR 301 Report Watch Lists або до списку сумнозвісних ринків (Notorious Markets List).

Правова система Словаччини забезпечує надійний захист прав інтелектуальної власності (ПІВ). Країна пов'язана жорсткими правилами ЄС і дотримується основних міжнародних угод про права інтелектуальної власності, включаючи Бернську конвенцію, Паризьку конвенцію, Пекінську угоду про аудіовізуальні виконання. Словаччина дотримується основних міжнародних угод щодо прав інтелектуальної власності щодо класифікації зразків, реєстрації товарів, найменувань місць походження, патентів тощо.

Охорона прав інтелектуальної власності підпадає під юрисдикцію двох державних установ: Управління промислової власності Словацької Республіки – центрального урядового органу, який наглядає за захистом промислової власності, включаючи патенти, та Міністерства культури – відповідального за авторські права, включаючи програмне забезпечення. Фінансова адміністрація, яка є частиною Міністерства фінансів, контролює виконання митних вимог у Словаччині. У разі порушення прав інтелектуальної власності правовласники можуть подати цивільний позов до районних судів у Братиславі, Банській Бистриці та Кошице. У Словаччині крадіжка інтелектуальної власності – рідкість. Правовласники можуть вимагати відшкодування втраченої вигоди, а суди можуть видати судові заборони, щоб запобігти подальшому порушенню прав інтелектуальної власності. У деяких випадках порушення прав інтелектуальної власності розглядається як кримінальне, цивільне правопорушення.

У 2022 році Фінансове управління зафіксувало 491 підозру про порушення прав інтелектуальної власності щодо товарів, імпортованих із третіх країн (зменшення з 1185 випадків у 2021 році), насамперед у формі парфумерії, косметики, ювелірних виробів та аксесуарів, спортивного взуття та іграшок. Вартість вилучених контрафактних товарів зменшилася на тридцять три відсотки з 2021 року до 252 599 євро. Кількість внутрішніх справ про порушення прав інтелектуальної власності, включно з деталями для мобільних телефонів, підскочила з 840 у 2021 році до 1061 у 2022 році, при цьому загальна вартість товарів зросла на 8 відсотків і склала 2 051 719 євро.

Згідно з міжнародною практикою, Словаччина прийняла низку поправок, пов'язаних із ІРТ (№ 344/2004 Coll. щодо патентних повірених, № 444/2002 Coll. щодо зразків; № 55/1997 Coll. щодо товарних знаків; № 517/2007 Coll. щодо корисних моделей), які набули чинності у квітні 2023 року. Вони дозволяють пришвидшити процедуру реєстрації корисні моделі та можливість дистанційної подачі легальних патентних документів та проведення експертиз...» **(2024 Investment Climate Statements: Slovakia // U.S. State Department** [\(https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/slovakia/\)](https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/slovakia/). 03.2025).

«...Словенія не включена до спеціального звіту USTR 301 або до списку сумнозвісних ринків.

Словенія має передове та комплексне законодавство щодо захисту прав інтелектуальної власності (ПІВ), яке повністю відповідає директивам ЄС. Словенія домовилася про свої зобов'язання згідно з Угодою Світової організації торгівлі (WTO) про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS) як країна, що розвивається, і впровадила цю політику з січня 1996 року. Словенія є повноправним членом Ради TRIPS і Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ). Словенія ратифікувала Договір ВОІВ про авторське право та Конвенцію про кіберзлочинність.

Управління захисту інтелектуальної власності Словенії бере активну участь у Робочій групі Ради Європи з інтелектуальної власності, Комітеті з торгових марок та інших органах ЄС, які беруть участь у розробці нового законодавства ЄС щодо прав інтелектуальної власності. Закон про авторське право та суміжні права зі змінами, внесеними в 2015, 2016 та 2019 роках, стосується всіх аспектів сучасного авторського права та суміжних законів, включаючи традиційні твори та їх авторів, комп'ютерні програми, аудіовізуальні твори, а також права на прокат і позику. Закон також враховує нові технології, такі як зберігання та електронна пам'ять, оригінальні бази даних, супутникове мовлення та кабельна ретрансляція. Гармонізація Словенії з законодавством ЄС у 2004 році запровадила нову систему колективного управління правами інтелектуальної власності відповідно до останніх директив. Закон про суди 1994 року надає Окружному суду Любляни виключну предметну юрисдикцію щодо спорів щодо прав інтелектуальної власності. Метою закону є забезпечення спеціалізації суддів та ефективності відповідного судочинства. Для забезпечення виконання положень ТРІПС закон передбачає низку цивільно-правових санкцій, включаючи судову заборону та усунення порушення, конфіскацію та знищення незаконних копій і пристроїв, публікацію рішення в засобах масової інформації, компенсаційні та штрафні збитки, прикордонні та митні заходи, а також забезпечення доказів та інші тимчасові заходи без попереднього повідомлення та заслуховування іншої сторони. Ці порушення також становлять адміністративну відповідальність зі штрафом від 400 до 45 000 євро для юридичних осіб і від 40 до 2 000 євро для керівників окремих правопорушників, за умови, що повідомлені правопорушення не є кримінальними. У кримінальних справах застосовується Кримінальний кодекс Словенії, який може призвести до штрафів або тюремного ув'язнення. Хоча закони щодо прав інтелектуальної власності чітко визначені, іноземні інвестори скаржилися, що судова система працює надто повільно.

З моменту набрання чинності Закону про авторське право та суміжні права повідомлялося про відносно небагато судових переслідувань щодо порушень авторського права. Словенія виділила ресурси для навчання прокурорів та органів державної влади. Словенія також продовжує вирішувати питання збереження доказів у процедурах порушення та прикордонних заходах

шляхом внесення змін до чинного законодавства. Міністерство культури заснувало Фонд інтелектуальної власності, Словенське агентство авторських прав і Антипіратську асоціацію дилерів програмного забезпечення для спільної боротьби з проблемою піратства.

Закон про промислову власність надає та охороняє патенти, права на моделі та промислові зразки, знаки для товарів і послуг, а також найменування місць походження товарів. Власник патенту, моделі або права на промисловий зразок має право на отримання виключного прибутку від захищеного винаходу, форми, малюнка або креслення; виключний продаж будь-якої продукції, виготовленої відповідно до захищеного винаходу, форми, малюнка або креслення; розпоряджатися патентом, моделлю або правом на промисловий зразок; і забороняти використання захищеного винаходу, моделі або промислового зразка будь-якою особою без його згоди.

Права на патент і торговельну марку, надані Законом про промислову власність, набувають чинності з дати подання відповідних заявок. Патенти видаються на 20 років з дати подачі заявки, а права на модель і дизайн надаються на 10 років. Торгові марки надаються на 10 років, але можуть бути продовжені необмежену кількість разів. Термін дії найменування місця походження товару необмежений. Усі патенти та торгові марки реєструються через Офіс інтелектуальної власності, і всі реєстри є відкритими для громадськості. Заявки на патенти та торгові марки, подані в країнах-членах Міжнародного союзу з охорони промислової власності, мають пріоритетні права в Словенії. Період пріоритету становить 12 місяців для патентів і шість місяців для прав на модель і дизайн.

Будь-якій особі, яка порушує права на патент або товарний знак, може бути заборонено робити це та притягнуто до відповідальності за збитки...

Закон про промислову власність також передбачає договірне ліцензування патентів, прав на моделі та зразки, знаків. Усі ліцензійні угоди мають бути укладені в письмовій формі та вказувати термін дії ліцензії, обсяг ліцензії, виключну чи невиключну ліцензію, а також розмір винагороди за використання патенту, прав на модель і дизайн, а також знаків.

Примусові ліцензії можуть бути надані іншій особі, якщо винахід становить суспільний інтерес або власник патенту зловживає правами, наданими за патентом. Неправомірне використання патенту має місце, коли патентовласник не використовує або недостатньо використовує запатентований винахід і відмовляється надати іншим особам ліцензію на розробку або використання винаходу, що охороняється, або висуває ліцензіату невиправдані умови. У разі надання примусової ліцензії власник патенту має право на компенсацію. Словенське законодавство про промислову власність повністю відповідає стандартам ЄС...» **(2024 Investment Climate Statements: Slovenia // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/slovenia/>). 03.2025).**

«...Іспанське законодавство захищає права інтелектуальної власності (ПІВ), а правозастосування здійснюється на адміністративному та судовому рівнях. В Іспанії права інтелектуальної власності поділяються на промислову власність, яка стосується промисловості та інноваційної діяльності (патенти та торгові марки), та інтелектуальну власність, яка зосереджується на правах творців. Усі закони Іспанії про патенти, авторські права та торговельні марки наближаються до стандартів ЄС щодо захисту прав інтелектуальної власності або перевищують їх. Іспанія є членом Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) і учасником багатьох її договорів, включаючи Бернську конвенцію, Паризьку конвенцію, Мадридську угоду щодо товарних знаків, Угоду ВОІВ про авторське право та Угоду ВОІВ про фонограми та виконання.

Після того, як у 2012 році Іспанія була виключена зі спеціального списку спостереження 301 Торгового представника США (USTR), Іспанія вжила масштабних багаторічних реформ, щоб зміцнити свою систему захисту прав інтелектуальної власності. Останні законодавчі зміни до Закону про інтелектуальну власність 1996 року, що набув чинності в березні 2019 року, оптимізували заходи по боротьбі з піратством і підробкою. Як наслідок, Іспанія тепер має міцнішу правову базу та відповідні кримінальні процедури для розгляду порушень прав інтелектуальної власності.

У 2020 році USTR виключив Іспанію зі свого списку сумнозвісних ринків. У 2022 році Міністерство внутрішніх справ повідомило про розслідування 1245 осіб за майнові або промислові порушення (1506 у 2021 році та 843 у 2020 році). Незважаючи на те, що фізичні та онлайн-ринки підроблених товарів в Іспанії зберігаються, а іспанські правоохоронні органи повідомили про зростання онлайн-піратства після пандемії COVID-19, влада Іспанії продовжує досягати значного прогресу в сфері регулювання, законодавства та правозастосування щодо захисту прав інтелектуальної власності. Зараз Іспанія посідає дев'яте місце з 55 країн у Міжнародному індексі інтелектуальної власності 2023 року Торгової палати США.

Іспанська влада опублікувала новий Закон про патенти в 2015 році (Закон 24/2015), який набув чинності в квітні 2017 року. 20-річний період для діючих патентів без права продовження доступний, якщо патент використовується протягом перших трьох років. Іспанія дозволяє патентувати як продукт, так і процес. Патенти можуть бути видані Іспанським відомством патентів і торгових марок (OEPМ), іспанським автономним регіоном через регіональний інформаційний центр промислової власності або Європейським патентним відомством.

Іспанське законодавство поширює захист авторських прав на всі літературні, художні чи наукові твори, включаючи комп'ютерне програмне забезпечення.

Поправки до Закону про торговельні марки 2001 року (17/2001), які вносять зміни до положень закону 2001 року, набули чинності в квітні 2019

року. ОЕРМ контролює захист національних торгових марок. Торговельні марки, зареєстровані в Реєстрі промислової власності, охороняються протягом 10 років із дати подання заявки та можуть бути продовжені. Захист не надається для загальних імен, імен, які порушують іспанські звичаї, або інших невідповідних торгових марок. Іспанський парламент прийняв реформу кримінального кодексу, яка набула чинності в липні 2015 року (Органічний закон 1/2015). У переглянутому Кримінальному кодексі було скасовано умову, згідно з якою певні злочини щодо прав інтелектуальної власності, пов'язані з продажем контрафактних товарів, мають відповідати порогу в 400 євро, щоб заслуговувати на переслідування, а також змінили процедуру знищення контрафактних товарів, вилучених правоохоронними органами. Підроблені товари тепер можуть бути знищені після подання офіційного звіту, якщо тільки суддя офіційно не попросить залишити речі...» (2024 *Investment Climate Statements: Spain // U.S. State Department* (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/spain/>). 03.2025).

«...Як член Європейського Союзу, Швеція дотримується низки багатосторонніх конвенцій щодо промислової, інтелектуальної та комерційної власності. Швеція не включена до спеціального звіту USTR 301 або до списку сумнозвісних ринків.

Захист у всіх областях техніки можна отримати протягом 20 років. Швеція є учасником Договору про патентну кооперацію та Європейської патентної конвенції 1973 р.; обидва набрали чинності в 1978 році.

Швеція підписала різні багатосторонні конвенції про захист авторських прав, включаючи Бернську конвенцію 1971 року, Римську конвенцію 1961 року та Угоду СОТ про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS). Шведський закон про авторське право захищає комп'ютерні програми та бази даних. У 2005-2008 роках Швеція здобула славу безпечної гавані для інтернет-піратства через високу швидкість інтернет-з'єднання, відставання в імплементації директив ЄС і слабкі зусилля з правозастосування. Однак у 2009 році Швеція імплементувала Директиву ЄС із захисту прав інтелектуальної власності (IPRED) 2004/48/EC і посилила заходи проти інтернет-піратства, а через кілька років також побачила засудження операторів Pirate Bay.org, сумнозвісного трекера BitTorrent, за незаконний обмін файлами та збільшення легального обміну файлами. Законодавчі заходи в поєднанні з додатковими ресурсами для забезпечення виконання та появою успішних правових альтернатив сприяли значному збільшенню розповсюдження музики та фільмів законними засобами з 2010 року. У 2016 році Швеція створила спеціалізований суд для розгляду справ, пов'язаних з правами інтелектуальної власності, для подальшого підвищення ефективності шляхом об'єднання компетенції спеціалістів. У 2020 році до кримінального кодексу було додано серйозне порушення авторських прав, що дало поліції та прокуратурі додаткові

інструменти примусу та збільшило максимальне покарання за такі злочини до шести років позбавлення волі.

Швеція захищає товарні знаки відповідно до спеціального закону про товарні знаки (1960:644) і підписала Мадридський протокол 1989 року.

Конфіденційна інформація захищена шведськими законами про патенти та авторські права, якщо вона не отримана державним міністерством або органом влади, у такому випадку вона може бути доступною для громадськості на вимогу.

Швеція є учасником Паризької конвенції та Локарнської угоди, а зразки захищені Законом про охорону зразків Швеції, а також Регламентом Ради про зареєстровані та незареєстровані зразки. Захист відповідно до закону триває протягом одного або кількох п'ятирічних періодів з можливістю поновлення з максимальним захистом 25 років...» **(2024 Investment Climate Statements: Sweden // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/sweden/>). 03.2025).**

«Патентний індекс 2024, опублікований сьогодні Європейським патентним відомством (ЕРО), показує, що інновації продовжують процвітати, причому кількість заявок минулого року була на тому ж високому рівні, що й у 2023 році.

Компанії та винахідники з усього світу подали патентні заявки до ЕРО минулого року на рівні з попереднім роком (-0,1%) після трьох років значного зростання. Патентні заявки з Європи, включаючи всі 39 держав-членів ЕРО, зросли на 0,3%, тоді як заявки з-за меж Європи дещо впали (-0,4%)...

Комп'ютерні технології, які включають такі сфери штучного інтелекту, як машинне навчання та розпізнавання образів, вперше стали провідною галуззю з 16 815 заявками на патент у 2024 році. Електротехнічне обладнання, апаратура, енергетика продемонстрували найзначніше зростання минулого року (+8,9% порівняно з 2023 роком), завдяки прогресу в технологіях чистої енергії, зокрема інноваціям акумуляторів (+24,0%). Водночас цифровий зв'язок, який охоплює винаходи, пов'язані з мобільними мережами, знизився на 6,3%...

Сполучені Штати зберегли свою позицію країни походження європейських патентів, за якою йдуть Німеччина, Японія, Китайська Народна Республіка та Республіка Корея. На країни-члени ЕРО припадає 43% заявок, тоді як 57% надійшли з-за меж Європи...

Кількість патентних заявок, поданих у 39 державах-членах ЕРО, знову зросла у 2024 році (86 296 заявок, +0,3%), хоча заявки з 27 держав-членів ЄС зменшилися (68 392 заявки, -0,4%). Європейські компанії та винахідники продемонстрували зростання вище середнього в сферах комп'ютерних технологій (+5,9%) і транспорту (+4,8%)...» **(European innovation remains robust, with demand for patents sustained at a high level // European Patent Office**

(EPO) (<https://www.epo.org/en/news-events/news/european-innovation-remains-robust-demand-patents-sustained-high-level>). 25.03.2025).

«...Заснована в 1932 році данським теслею Оле Кірком Крістіансеном (Ole Kirk Christiansen), LEGO залишається сімейною компанією, яка перетворилася на найцінніший у світі бренд іграшок. Назва компанії походить від данських слів "leg godt" (грай добре), що відображає її місію надихати на творчість через гру. Культова цеглинка LEGO, вперше запатентована в 1958 році (GB908097), зробила революцію в індустрії іграшок завдяки своєму точно спроектованому дизайну, пофарбованому (а не пофарбованому) для довговічності та виготовленому за високими стандартами. Сьогодні на кожну людину на Землі припадає приблизно 86 цеглинок LEGO, що свідчить про його глобальне домінування...

Ранній успіх LEGO ґрунтувався на патентах, але коли термін їхньої дії закінчився в 1970-х роках, компанія перейшла до захисту авторських прав і торговельних марок, щоб захистити свій бренд. У 1996 році вона захистила товарні знаки 3D-форми для свого дизайну цегли - складна, але дуже важлива юридична стратегія для боротьби з підробками. Підроблені цеглинки LEGO часто страждають від низької якості, не відповідаючи точності справжніх деталей. Компанія активно захищає свої права інтелектуальної власності, вилучаючи підробки та інформуючи споживачів про важливість автентичності...

Поєднуючи надійний захист інтелектуальної власності з постійними винаходами, LEGO забезпечує собі місце лідера галузі. Від боротьби з підробками до відстоювання інклюзивності, компанія доводить, що творчість, підкріплена розумною юридичною стратегією, може підтримувати бренд протягом багатьох поколінь. Поки LEGO продовжує впроваджувати інновації, її майбутнє залишається таким же яскравим, як і різнокольорові цеглинки, які вона виробляє...» **(Opinion: LEGOcy in the making – an IP story // Scottish Legal News Ltd (<https://www.scottishlegal.com/articles/opinion-legocy-in-the-making-an-ip-story>)). 21.03.2025).**

«З самого початку людської торгівлі люди використовували знаки та позначення для того, щоб відрізнити свої товари, про що свідчать свідчення, датовані 6 000 років тому в Стародавньому Єгипті, де для ідентифікації використовували клейма та печатки каменярів на амфорах для вина, таких як ті, що були знайдені в гробниці Тутанхамона. Однак офіційна охорона торговельних марок з'явилася набагато пізніше, приблизно у 18 столітті зі створенням відомств інтелектуальної власності. Першою офіційно зареєстрованою торговою маркою вважається "BASS & Co's PALE ALE", зареєстрована у Великій Британії 1 січня 1876 року.

Торгова марка - це вид інтелектуальної власності, що охоплює логотипи, символи, графічні зображення, імена або літери, які ідентифікують і відрізняють товари чи послуги компанії від товарів чи послуг конкурентів. Вона надає власнику виключні права на використання, запобігаючи використанню іншими особами ідентичних або схожих до ступеня змішування знаків, які можуть ввести в оману споживачів або зашкодити репутації бренду. Основна функція торговельної марки - сигналізувати про походження товарів чи послуг, сприяючи зміцненню довіри споживачів та узгодженості. Реєстрація торговельної марки зміцнює позиції на ринку, дає змогу подавати позови проти порушників і захищає цінність бренду. Торгові марки також слугують цінним бізнес-активом, підвищуючи лояльність клієнтів, уможлиблюючи ліцензування або франчайзинг і підтримуючи комерційне використання шляхом продажу, переуступки або ліцензування.

Історично перша законодавча охорона торговельних марок датується 1266 роком в Англії за часів короля Генріха III, коли було прийнято "Акт про хліб та ель", який вимагав від пекарів маркувати свій хліб для нормативної ідентифікації - ранній попередник сучасних законів про інтелектуальну власність. Сьогодні торговельні марки можуть бути захищені на національному, регіональному та міжнародному рівнях.

На Кіпрі захист забезпечується через Відділ інтелектуальної власності Департаменту реєстрації компаній, до якого можуть звертатися громадяни, кіпрські юридичні особи або ті, хто має значну ділову присутність на Кіпрі. У Європейському Союзі одна заявка надає охорону торговельної марки в усіх державах-членах на десять років з можливістю безстрокового продовження, забезпечуючи широку, гармонізовану охорону без необхідності подачі окремих національних заявок. На міжнародному рівні Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ) здійснює нагляд за послугами у сфері ІВ, включаючи торговельні марки, патенти та промислові зразки. Мадридська система ВОІВ дозволяє власникам торговельних марок отримати охорону в більш ніж 120 країнах за допомогою однієї заявки, що спрощує процес та зменшує витрати. Зазвичай, перш ніж подавати заявку на міжнародну реєстрацію, заявники повинні спочатку отримати національну реєстрацію, наприклад, на Кіпрі. Міжнародна реєстрація торговельної марки триває десять років і може бути продовжена на невизначений термін, забезпечуючи постійний захист бренду на глобальному рівні...» *(Andrea Hadjigeorgiou, Eleftheria Ioannou. Understanding Trademarks and its Registration Procedure // A.G. Paphitis & Co LLC (<https://www.agplaw.com/understanding-trademarks-and-its-registration-procedure/>). 24.03.2025).*

«...У дослідженні Європейського патентного відомства (ЕРО) 2007 року розглядалося потенційне майбутнє режимів інтелектуальної власності (ІВ) до 2025 року за чотирма сценаріями, один з яких, "Дерева знань"

(Trees of Knowledge), передбачав значний занепад патентної системи. Цей сценарій передбачав, що патенти зазнають сильного тиску з боку суспільства, технологічних змін і зростання альтернативних механізмів, таких як премії та державне фінансування, що призведе до надання переваги суспільному надбанню в таких галузях, як ІТ, охорона здоров'я та харчова промисловість. Прогнозованим каталізатором стала велика світова пандемія грипу у 2012 році, яка підірве довіру громадськості до патентів через проблеми з доступом до вакцин та ціноутворенням, що, зрештою, змусить уряди віддавати перевагу примусовому ліцензуванню та обмеженню грантів. У цьому уявному майбутньому патенти стануть небажаними, патентні відомства перетворюються на "Агентства знань", а інновації можуть постраждати через посилення секретності та політичну заангажованість досліджень...

Однак, аналізуючи фактичний стан ІВ у 2025 році, що наближається, сценарій "Дерева знань" виявився значною мірою неточним. Патенти не тільки не зникли, але й стали більш помітними, ніж будь-коли: у 2023 році кількість глобальних заявок сягнула рекордних 3,55 мільйона, і ці права продовжують активно ліцензуватися та захищатися в усіх технічних секторах. Зростання кількості організацій, що відстоюють патенти, і широке впровадження програмного забезпечення з відкритим кодом не усунули потреби в патентах або пов'язаних з ними судових розглядах. Патентні відомства, розвиваючись і впроваджуючи такі технології, як штучний інтелект, та розширюючи свою роль у сфері освіти, підтримки МСП та економічних досліджень, продовжують виконувати свої основні функції пошуку, експертизи та врегулювання спорів, а не стають просто "агенціями знань". Крім того, інфраструктура захисту прав інтелектуальної власності зміцнилася завдяки появі нових судів, таких як URS та IPES (Господарський суд з питань інтелектуальної власності), що сприяло підвищенню її доступності...

Прогнозований сплеск анти-піратських настроїв також не справдився. Хоча піратство продовжує існувати, успішні моделі потокового мовлення забезпечують певну компенсацію, і суспільство не зайняло широкомасштабну антипіратську позицію, як це передбачалося. Політичні рухи, такі як Піратські партії, мали обмежений вплив, що свідчить про те, що суспільна увага, можливо, змістилася на інші проблеми, такі як конфіденційність і стійкість даних. Важливо, що реальна пандемія COVID-19, хоча і викликала дебати про доступ, зрештою продемонструвала гнучкість існуючої системи ІВ (наприклад, завдяки рішенням Світова організація торгівлі), а не призвела до її краху. Аналогічно, прогнозована ворожість до патентів у сфері харчових та кліматичних технологій виявилася перебільшеною; натомість інвестиції у сталі технології підвищили інтерес до патентів, що підтримується такими інструментами, як WIPO GREEN...

Нарешті, альтернативні механізми, такі як інноваційні премії, набули популярності, але вони, як правило, доповнюють патентну систему - часто вимагаючи наявності патенту для отримання премії - а не замінюють її. Хоча

великі державні інвестиції в технології зростають, вони співіснують з надійним патентним захистом. Отже, всупереч прогнозам "Дерева знань", патентна система продемонструвала стійкість та адаптивність, залишаючись важливою для захисту інновацій та забезпечення комерційної впевненості в умовах постійних змін у технологічному та суспільному ландшафті...» (*Patents under pressure? // Dennemeyer – The IP Group* (<https://www.dennemeyer.com/ip-blog/news/patents-under-pressure/>). 21.03.2025).

«...Хоча рецепти часто сприймаються як мистецькі витвори або ноу-хау, іноді вони можуть бути захищені патентами, особливо якщо розглядаються як способи приготування їжі. Патентоспроможність рецепта залежить головним чином від наявності технічної інновації; він повинен забезпечувати нове технічне вирішення проблеми, наприклад, спосіб приготування, який зберігає поживні речовини, або склад, який пропонує конкретні переваги для здоров'я. Оскільки проста ідея не є патентоспроможною, рецепт повинен бути матеріальним, тобто чітко визначеним і відтворюваним, так само, як нова техніка ферментації або комбінація інгредієнтів, що дає унікальний і корисний результат...

Щоб бути патентоспроможним, рецепт повинен відповідати юридичним критеріям новизни (не бути раніше розкритим), винахідницького рівня (не бути очевидним для фахівця в цій галузі з огляду на рівень техніки) та промислового застосування (бути придатним для використання в харчовій промисловості). Отримання патенту забезпечує важливий захист від підробок, запобігаючи використанню запатентованого способу конкурентами, а також, завдяки захисту, що надається продукту, безпосередньо отриманому в результаті процесу, від комерційного використання (виробництва, продажу, імпорту/експорту) продукту, виробленого таким чином. Конкретні приклади існують, зокрема, у сфері функціональних продуктів харчування або інноваційних методів приготування, таких як методи випікання безглютенового хліба або особливі параметри приготування їжі у вакуумі. Отже, хоча не всі рецепти є прийнятними, ті з них, які втілюють справжні технічні інновації та відповідають умовам патентоспроможності, можуть отримати патентний захист, що дозволить авторам захистити свої винаходи та отримати економічні вигоди...» (*Emmanuel Potdevin. Mais si, les recettes de cuisine peuvent être brevetables ! // ©Regimbeau* (<https://regimbeau.eu/insight/mais-si-les-recettes-de-cuisine-peuvent-etre-brevetables/>). 25.03.2025).

Йорданське Хашімітське Королівство

«Згідно з офіційною статистикою, опублікованою Міністерством промисловості та торгівлі Йорданії, протягом січня та лютого 2025 року

Департамент захисту промислової власності видав 16 патентів, один з яких походить від вітчизняного винахідника.

Дані, оглянуті Йорданським інформаційним агентством (Petra), свідчать про активну діяльність у сфері інтелектуальної власності в різних секторах: станом на кінець лютого кількість реєстрацій торгових марок досягла 718, а заявки на продовження – 1074 за той самий період.

Діяльність Департаменту протягом цього періоду також включала продовження 94 існуючих патентів, видачу 5 ліцензійних угод на промислову власність, обробку 204 змін назви та адреси для зареєстрованої власності та сприяння 275 переходам прав власності...» *(16 Patents Registered in First Quarter, Jordan's Industrial Property Office Reports // ag-ip-news (<https://www.agip-news.com/news.aspx?id=75992&lang=en>). 13.03.2025).*

Ісламська Республіка Пакистан

«...Пакистан стоїть перед критичним моментом: він повинен розвивати культуру винахідництва, а не лише інновацій, щоб не залишитися позаду в глобальній економіці. Інновації ґрунтуються на існуючих ідеях, тоді як винаходи створюють щось абсолютно нове. Країни, які надають пріоритет винахідництву, формують майбутнє, і нинішній стан Пакистану викликає занепокоєння. У 2023 році Пакистан подав лише 963 патенти, що значно менше, ніж у таких регіональних країнах, як Малайзія (понад 7 000) та Індонезія (понад 10 000), і значно менше, ніж у розвинених країнах. Основним бар'єром є недостатня обізнаність про процес патентування. Це призводить до того, що Пакистан імпортує технології, а не експортує їх, і платить за інтелектуальну власність, а не заробляє на ній...

Історія демонструє, що винаходи сприяють економічним революціям (наприклад, промислова революція, інформаційна ера, революція штучного інтелекту). Для Пакистану інвестиції у винаходи означають створення нових галузей, збільшення кількості робочих місць, зростання експорту завдяки інтелектуальній власності та збільшення прямих іноземних інвестицій (FDI). Процес подання заявок на патенти існує в країні, хоча і не використовується повною мірою...

Винахідництво не обмежується лабораторіями; воно виникає з допитливості та вирішення проблем. Хобі, активний відпочинок на свіжому повітрі та відкрите мислення можуть сприяти розвитку креативності. Пакистанські винахідники повинні мислити глобально, діяти глобально і масштабуватися глобально, вирішуючи універсальні проблеми і шукаючи міжнародні ринки, прикладом чого є такі винаходи, як Hippo Water Roller і LifeStraw...

Швидкий розвиток таких технологій, як штучний інтелект, блокчейн і квантові обчислення, вимагає негайних дій. Молоде населення Пакистану являє

собою значний потенціал, але лише за умови, що країна інвестуватиме в науково-дослідницьку діяльність. Розвиток культури винахідництва потребує державних стимулів для подання патентних заявок, університетських лабораторій винахідництва, програм наставництва, національного визнання винахідників та заохочення до ризикованої діяльності. Комерціалізація та ліцензування патентів також є важливими, оскільки цей процес може призвести до прямих іноземних інвестицій, уможливлуючи ділову співпрацю між Пакистаном та міжнародними компаніями. Отримання патентів дозволяє пакистанським винахідникам ліцензувати свої розробки на міжнародному рівні, що приносить дохід і сприяє економічному зростанню. Майбутнє Пакистану залежить від того, чи стане він нацією винахідників...» **(Muhammad Jawwad Paracha. *Pakistan's Path to Becoming an Inventive Nation* // *Perspective* (<https://propakistani.pk/perspective/pakistans-path-to-becoming-an-inventive-nation/>). 12.03.2025).**

Канада

«...Тарифні погрози президента Трампа стали тривожним дзвінком для канадського бізнесу, підкресливши нагальну необхідність захисту активів інтелектуальної власності (ІВ). У рамках програми "Америка понад усе", що пропагує економічний протекціонізм, американські тарифи покликані заохочувати американські компанії виробляти продукцію всередині країни, що потенційно може витіснити канадських постачальників. Оскільки глобальна торгівля змінюється, захист патентів, торгових марок та інших об'єктів інтелектуальної власності стає вирішальним для канадського бізнесу, щоб зберегти свою конкурентну перевагу...

Одним із найефективніших способів захисту інтересів Канади є патентний захист у США. Володіння американським патентом дає право перешкоджати американському бізнесу виготовляти, використовувати або імпортувати запатентований винахід, навіть якщо він виробляється в третій країні з нижчими тарифами. Цей захист гарантує, що канадські компанії можуть зберігати контроль над своїми інноваціями, незважаючи на мінливу торговельну політику...

Щоб підготуватися до потенційного довгострокового впливу тарифів, канадський бізнес повинен провести аудит ІВ, щоб визначити ключові активи та розробити стратегії для їх захисту. Це особливо важливо, якщо американські клієнти або конкуренти вирішать виробляти продукцію всередині країни, щоб уникнути тарифів. Розширення захисту торговельних марок також має важливе значення, і Мадридський протокол пропонує економічно ефективний спосіб реєстрації торговельних марок на міжнародному рівні, забезпечуючи визнання бренду на основних експортних ринках...

Незважаючи на зростаючу важливість ІВ, кількість заявок на патенти в Канаді зменшується: у 2023 році внутрішні заявки скоротилися на 10%, що відображає тривожну тенденцію, яка поширюється і на іноземні заявки. Щоб залишатися конкурентоспроможними, канадський бізнес повинен надати пріоритет захисту ІВ і зупинити цей спад. Державна підтримка також є життєво важливою, оскільки існуючі програми допомагають виявляти активи ІВ, але часто не мають достатнього фінансування для реалізації глобальних стратегій захисту. Розширення фінансової допомоги для подачі заявок та захисту прав ІВ зміцнить канадський бізнес проти протекціоністських заходів США...

Оскільки торговельна політика продовжує розвиватися, канадський бізнес повинен проактивно захищати свою ІВ для забезпечення довгострокового успіху. Інвестиції в ефективні стратегії захисту ІВ не лише пом'якшать ризики, пов'язані з тарифами, але й позиціонуватимуть канадських інноваторів як світових лідерів у світі, де дедалі більше зростає протекціонізм...» (*Christopher D. Bown, R. Nelson Godfrey. Tariff-proofing Canadian business: The role of intellectual property // Gowling WLG (<https://gowlingwlg.com/en/insights-resources/articles/2025/tariff-proofing-canadian-business>). 05.03.2025*).

«...Інтелектуальна власність (ІВ) відноситься до творінь розуму, включаючи винаходи, програмне забезпечення, креслення, книги, фотографії, музику, назви та логотипи, що використовуються в комерції. ІВ захищена правами інтелектуальної власності, такими як патенти, авторські права, торгові марки та комерційні таємниці. У сучасному конкурентному бізнес-середовищі ІВ є наріжним каменем інновацій, репутації бренду та бізнес-стратегії. Розуміння та захист ІВ є важливим для рад директорів з кількох причин...

По-перше, ІВ є важливим активом для багатьох компаній, що становить значну частину вартості компанії. Розуміння та захист ІВ може підтримати конкурентну стратегію компанії, уможливити розробку продуктів, послуг та технологій, а також запобігти використанню інновацій компанії іншими особами. У міру того, як розвиваються технології та бізнес-ландшафт, ради директорів повинні бути в курсі змін у законодавстві з ІВ, нових технологій та галузевих тенденцій, щоб позиціонувати свою компанію так, щоб вона могла адаптуватися та процвітати в умовах динамічного ринку...

По-друге, потенційна можливість порушення прав ІВ становить значний ризик для бізнесу. Нездатність захистити ІВ або нерозуміння прав ІВ може призвести до дорогих судових процесів та репутаційних втрат. Проактивний підхід до управління ІВ зменшує ці ризики та забезпечує дотримання відповідних законів і правил. Надаючи пріоритет освіті у сфері ІВ та її захисту, ради директорів можуть захистити свою компанію від юридичних проблем, які можуть порушити операційну діяльність та знизити вартість компанії. У глобальній економіці компанії часто працюють у кількох юрисдикціях з

унікальними законами та нормативно-правовими актами у сфері ІВ. Забезпечення відповідності чинному міжнародному законодавству у сфері ІВ захищає активи компанії на ключових ринках, зменшує юридичні ризики та дозволяє компанії використовувати свою ІВ на глобальному рівні для максимізації можливостей зростання...

Сприяння інноваціям - ще один важливий аспект. Коли працівники розуміють, що їхня творчість цінується і захищається, вони з більшою ймовірністю зроблять свій внесок в інновації компанії, створюючи більшу цінність. Середовище, яке заохочує та цінує ІВ, може мотивувати команди узгоджувати свої творчі зусилля зі стратегічними цілями компанії...

Крім того, ефективна стратегія у сфері ІВ може підвищити привабливість компанії для потенційних інвесторів. Інвестори оцінюють і ретельно вивчають портфель ІВ компанії, а добре керований портфель ІВ демонструє прихильність до інновацій та довгострокового зростання, слугуючи переконливим аргументом для залучення інвестицій та формування стратегічних партнерств...

Отже, ІВ є важливим активом, який сприяє створенню конкурентних переваг та довгостроковому зростанню. Ради директорів можуть підвищити вартість своєї компанії та зменшити ризики, надаючи пріоритет захисту ІВ та сприяючи розвитку культури інновацій. В епоху, коли ІВ часто вважається "життєдайною силою" бізнесу, члени ради директорів зобов'язані розуміти тонкощі ІВ та відстоювати її захист, щоб захистити активи своєї компанії та прокласти шлях до майбутніх інновацій та успіху.

Існують різні способи управління та захисту ІВ, залежно від типу. Наприклад, винаходи можна запатентувати, логотип компанії можна зареєструвати як торговельну марку, а комерційну таємницю необхідно захищати за допомогою угод про нерозголошення» (*Jaclin Cassios. Why intellectual property is the secret sauce for boardroom success // Dentons* (<https://www.dentons.com/en/insights/newsletters/2025/march/7/dentons-intellectual-property-hub/why-intellectual-property-is-the-secret-sauce-for-boardroom-success>). 07.03.2025).

«Унікальний візуальний вигляд продукту може бути його найсильнішою точкою продажу, але також приваблює імітаторів у вигляді "дублікатів" (dupes) - продуктів, які навмисно імітують характерні елементи дизайну, не копіюючи при цьому назви брендів. На відміну від традиційних підробок, дублі не обманюють споживачів щодо автентичності; натомість вони відкрито позиціонують себе як дешевші альтернативи, що використовують візуальну впізнаваність відомих продуктів. Соціальні мережі значно посилили культуру підробок, зробивши ці продукти більш доступними через звичайні магазини та онлайн-маркети. Традиційний захист торговельних марок часто виявляється недостатнім для захисту від підробок, оскільки вони обходять порушення прав на торговельну марку, копіюючи візуальні елементи.

Двома ефективними механізмами захисту є промислові зразки та нетрадиційні торговельні марки. Промислові зразки захищають нові візуальні елементи з відносно низькими бар'єрами для входу на ринок, але пропонують обмежений захист (10-15 років), тоді як нетрадиційні торговельні марки (подібні до "товарного вигляду" в США) можуть захищати тривимірні форми та упаковку на невизначений термін шляхом поновлення, хоча вони можуть вимагати доказів набутої розрізняльної здатності. Оптимальна стратегія поєднує обидва підходи: використання промислових зразків для негайного захисту після запуску продукту та перехід до нетрадиційних торговельних марок у міру того, як продукт отримує визнання на ринку. Самого лише захисту недостатньо; правовласники повинні активно захищати свою ІВ шляхом моніторингу онлайн-маркетплейсів і вимагати їх видалення, надсилати виробникам листи з вимогою припинити порушення, вимагати конфіскації товарів на кордоні через Канадську прикордонну службу і, за необхідності, звертатися до суду з позовами про порушення прав з метою отримання судових заборон і грошових компенсацій. Такий комплексний підхід як до захисту, так і до правозастосування має важливе значення для збереження візуальної розрізняльної здатності продукту протягом усього його ринкового життєвого циклу...» **(Alexander Camenzind and Jenny Hepditch. Combatting “dupes” through a comprehensive IP strategy // Gowling WLG (<https://gowlingwlg.com/en/insights-resources/articles/2025/combating-dupes-with-ip-strategy>). 24.03.2025).**

«...Зіткнувшись із невизначеністю, пов'язаною із запровадженням тарифів США на канадську продукцію, низка квебекських і канадських компаній розглядають можливість диверсифікації своїх експортних або маркетингових ринків, щоб обмежити потенційний вплив цих заходів, тоді як інші розглядають можливість створення операцій безпосередньо в США. Обрана стратегія залежатиме, зокрема, від бачення керівництва, сектору діяльності та фінансових ресурсів кожної компанії, але якою б не була стратегія, її успіх залежатиме, перш за все, від ретельної підготовки на попередньому етапі. Ця підготовка включає оцінку та оптимізацію портфеля брендів, щоб забезпечити відповідність захисту брендів новій бізнес-стратегії шляхом отримання необхідних реєстрацій у цільових країнах. Перед виходом на новий ринок необхідно перевірити наявність передбачуваних торгових марок за допомогою поглибленого пошуку, що охоплює не тільки тотожні торгові марки, але й фонетичну, візуальну та концептуальну схожість, щоб уникнути будь-яких порушень попередніх прав третіх осіб, які можуть призвести до судових позовів, вимог про відшкодування збитків або шкоди репутації компанії. Ці пошуки повинні бути включені в процес підготовки, оскільки володіння правами в одній країні, наприклад, в Канаді або США, не гарантує свободи використання на інших територіях, наприклад, в

Європейському Союзу або Мексиці. Крім того, компаніям, які використовують торговельну марку, не зареєстровану в Канаді, важливо пам'ятати, що їхні права обмежуються територією, на якій фактично використовується торговельна марка. Тому будь-яка експансія в інші канадські провінції або регіони вимагає перевірки наявності торгової марки на цих нових територіях і розгляду питання про її національну реєстрацію, оскільки тривале використання в такому регіоні, як Квебек, не обов'язково захищає від можливого порушення прав інших сторін в інших частинах Канади...» (*Johanne Auger, Charlene Rambeaud. Enjeux de tarifs douaniers et nouvelle stratégie de commercialisation : n'oubliez pas l'impact sur vos marques de commerce // BCF (https://www.bcf.ca/fr/intelligence-d-affaires/2025/enjeux-de-tarifs-douaniers-et-nouvelle-strategie-de-commercialisation%E2%80%AF-n-oubliez-pas-l-impact-sur-vos-marques-de-commerce). 27.03.2025*).

Китайська Народна Республіка

«...Масштабні торгові виставки в Китаї, зокрема Кантонський ярмарок, надають бізнесу ключову платформу для пошуку товарів та захисту прав інтелектуальної власності (ІВ). Як одна з найбільших торгових виставок у світі, вона надає цінну можливість виявити контрафактну продукцію, зібрати докази та вжити заходів проти порушників. Компанії можуть проводити аудит прав інтелектуальної власності, відстежувати джерела підробок та подавати скарги на підозрілих експонентів...

Ефективна підготовка має важливе значення для успішного захисту прав. Перед відвідуванням виставки правовласники повинні зібрати необхідні документи, вивчити веб-сайт виставки, проконсультуватися з досвідченими агентами або юристами та чітко визначити тип порушення, на яке вони націлені. Виявлення потенційних порушників заздалегідь, переглянувши список відвідувачів, допомагає звужити коло пошуку, а завчасне прибуття на ярмарок забезпечує швидший розгляд скарг...

Якщо буде виявлено порушника, важливим доказом може стати непомітний збір інформації, наприклад, отримання візитних карток, розпитування потенційного покупця та придбання зразків продукції. Скарги слід подавати до Пункту прийому скарг, а не вступати в безпосередню конфронтацію з порушником. Подання скарги вимагає заповнення форми, надання підтверджуючих документів та демонстрації порушення. Однак, якщо випадок не є очевидним, дії можуть бути не вжиті...

Пункт прийому скарг координує свої дії з адміністративними органами, такими як Управління інтелектуальної власності провінції Гуандун, для перевірки кіосків, що зазвичай займає від чотирьох до шести годин. Порушники можуть або заперечити претензію, або погодитися припинити порушення, або зіткнутися з можливим вилученням контрафактної продукції. У деяких

випадках їм може бути заборонено брати участь у майбутніх ярмарках, хоча правозастосування залишається непослідовним...

У разі вжиття заходів, видається сертифікат, що документує результат, який слугує важливим доказом для майбутніх судових розглядів. Ретельно підготувавшись і дотримуючись цих кроків, компанії можуть ефективно захистити свій бренд і забезпечити дотримання прав інтелектуальної власності на торгових виставках у Китаї...» (*Jian Xu. How to make intellectual property complaints at trade fairs in China // Gowling WLG (<https://gowlingwlg.com/en/insights-resources/articles/2025/ip-complaints-trade-fairs-china>). 05.03.2025*).

«Багато компаній припускають, що їм не потрібно турбуватися про захист торгових марок у Китаї, якщо вони не планують ні продавати там, ні виробляти в країні. Це ризикована помилка. Підроблені виробники в Китаї часто виробляють підроблені товари під відомими (і навіть менш відомими) брендами, наповнюючи світові ринки підробками, які можуть завдати шкоди вашій репутації та з'їсти продажі. Гірше того, якщо ви коли-небудь вирішите потрапити в Китай, ви можете знайти свій власний бренд, який вже належить комусь іншому.

Захист вашого бренду від фальсифікаторів

1. Зареєструйте свою торгову марку в Китаї, навіть якщо ви там не продаєте

У Китаї діє система реєстрації торговельних марок за принципом "хто перший подав заявку", тобто той, хто першим реєструє торговельну марку, незалежно від того, чи є він законним власником, чи ні, отримує права на неї. Якщо ваш продукт може вироблятися в Китаї (що стосується більшості споживчих товарів), розумно захистити свою торгову марку заздалегідь. В іншому випадку фальсифікатори можуть легально виробляти та продавати підроблені версії, що зробить боротьбу з ними складною та дорогою. Більше того, ці несанкціоновані продукти можуть опинитися не лише на китайському ринку, але й на ринках, де ви продаєте.

2. Не ігноруйте товарні знаки, що базуються на послугах

Під загрозою не лише фізичні товари. Копії можуть неправомірно використовувати назву вашого бренду в неякісних послугах, завдаючи шкоди вашій міжнародній репутації. Уявіть собі мережу фаст-фудів, чия назва використовується в ресторанах, де подають неапетитну їжу в антисанітарних умовах у Китаї. Або компанію-розробника програмного забезпечення, яка виявляє, що її бренд асоціюється з неякісними додатками. У сьогоденішню епоху легких подорожей та глобального онлайн-зв'язку репутаційні збитки можуть не обмежуватися Китаєм. Реєстрація знаків обслуговування може допомогти зменшити цей ризик.

3. Посилити захист на своїх основних ринках

Навіть якщо підробки походять з Китаю, вони часто потрапляють на ваші ключові ринки. Переконайтеся, що ваші торговельні марки зареєстровані в країнах, де ви працюєте, і зареєструйте їх у митних органах, таких як митна та прикордонна служба США (CBP). Це дозволяє органам влади конфіскувати підроблені товари до того, як вони потраплять до споживачів...» (**Fred Rocafort. Why Trademark Protection in China Matters—Even If You Don't Do Business There // Harris Sliwoski LLP** (<https://harris-sliwoski.com/chinalawblog/why-trademark-protection-in-china-matters-even-if-you-dont-do-business-there/#page=1>). 09.03.2025).

«З наближенням весняного сільськогосподарського сезону органи громадської безпеки Китаю почнуть придушення виробництва та продажу підроблених або неякісних сільськогосподарських товарів, щоб захистити інтереси фермерів, повідомляє Міністерство громадської безпеки...

У сезон оранки зазвичай спостерігається пік попиту на сільськогосподарські товари, які включають насіння, добрива, пестициди та сільськогосподарське обладнання.

Міністерство вимагає від органів влади на всіх рівнях цілеспрямованого удару по джерелам підроблених або неякісних сільськогосподарських товарів, таким як неліцензовані майстерні або компанії, які займаються такими правопорушеннями, а також боротися з незаконними онлайн-продажами.

Слід посилити захист прав інтелектуальної власності в насінництві, вважають у міністерстві.

У 2024 році органи громадської безпеки по всій країні розслідували та розглядали понад 500 кримінальних справ щодо фальсифікованих або неякісних сільськогосподарських товарів, які ефективно забезпечували виробництво та безпеку зерна» (**China cracks down on fake, inferior agricultural supplies to protect farmers' interests // China Daily Information Co (CDIC)** (<https://www.chinadaily.com.cn/a/202503/20/WS67db7cf8a310c240449dbdb2.html>) . 20.03.2025).

«19 березня 2025 року Національне управління інтелектуальної власності Китаю (CNIPA) оприлюднило свій робочий план на 2025 рік щодо адміністративного захисту прав інтелектуальної власності. Деякі основні моменти включають:

- продовжувати боротися з ненормальними патентними заявками та зловмисною реєстрацією торгових марок і накопиченням;
- посилити захист інтелектуальної власності у сфері штучного інтелекту, а також посилити оприлюднення та реалізацію «Керівних принципів для заявок на патенти на винаходи, пов'язані зі штучним інтелектом (випробування);» і

- зміцнити побудову системи доброчесності у сфері прав інтелектуальної власності та посилити покарання за нечесність за порушення торгових марок і патентів, зловмисну реєстрацію торгових марок і нестандартні патентні заявки...» (**Aaron Wininger. China's National Intellectual Property Administration's 2025 Work Plan – Crack Down on Abnormal Patent Application and Malicious Trademark Registrations // National Law Forum, LLC** (<https://natlawreview.com/article/chinas-national-intellectual-property-administrations-2025-work-plan-crack-down>). 21.03.2025).

«...Китай прагне сприяти якісному розвитку приватного сектору шляхом посилення захисту інтелектуальної власності (ІВ) для приватних підприємств як на внутрішньому, так і на міжнародному рівні, повідомляє Національна адміністрація інтелектуальної власності. Чиновники підкреслили зусилля, спрямовані на заохочення оригінальних інновацій серед приватного бізнесу шляхом надання каналів швидкого реагування та комплексних послуг у сфері ІВ. Наприклад, центр ІВ у Ханчжоу створив механізми підтримки місцевих стартапів за допомогою патентного аналізу та попереджень щодо торговельних марок, що сприяє інноваціям та зростанню. Крім того, влада посилила увагу до питань порушення патентів у приватному секторі, розглянувши минулого року 72 000 спорів про порушення патентів по всій країні, більше половини з яких стосувалися приватних підприємств. У 2024 році посередницькі організації надали допомогу в майже 140 000 справ, пов'язаних з ІВ, обслуговуючи 157 000 приватних фірм. Адміністрація також створила 71 консультативний центр та чотири індустріальні інститути ІВ по всій країні, надаючи допомогу приватним підприємствам, які стикаються з ризиками у сфері ІВ за кордоном, опрацювавши 886 випадків надання послуг та допомігши відшкодувати економічні збитки на загальну суму 14,15 мільярда юанів (1,95 мільярда доларів США). Чиновники підкреслили важливість нової постанови Державної ради Китаю, що набула чинності 1 травня, спрямованої на вирішення спорів у сфері інтелектуальної власності, пов'язаних з іноземними компаніями, та посилення підтримки підприємств, що виходять на міжнародний ринок. Крім того, якість патентів у Китаї помітно покращилася: кількість патентів на винаходи високої вартості на 10 000 осіб досягла 14, випередивши графік 14-го п'ятирічного плану (2021-25 рр.). На кінець 2024 року кількість чинних патентів на винаходи у стратегічних галузях, що розвиваються, перевищила 1,34 мільйона, що свідчить про щорічне зростання на 15,7%, а університети та науково-дослідні установи збільшили частку патентів на винаходи серед своїх нових заявок до 70,4%» (**China strengthens IP protection framework // China.org.cn** (http://www.china.org.cn/china/2025-03/30/content_117795470.htm). 30.03.2025).

Королівство Нової Зеландії

«Відомство інтелектуальної власності Нової Зеландії (IPONZ) опублікувало оновлені інструкції щодо патентних формул швейцарського типу, які містять чіткіші пояснення та приклади цих спеціалізованих форматів формул. Ці рекомендації є особливо важливими, оскільки, незважаючи на те, що методи медичного лікування або діагностики, що застосовуються до людини, не патентуються в Новій Зеландії відповідно до Патентного закону 2013 року, їх можна захистити за допомогою формули винаходу за швейцарським типом. Стандартний формат відповідає структурі "Використання [речовини або композиції] у [виробництві лікарського засобу] для [нового медичного застосування]", хоча варіації термінології, такі як "приготування фармацевтичної композиції", є прийнятною альтернативою "виробництву лікарського засобу". Для того, щоб бути дійсними, формули швейцарського типу повинні містити медичне застосування (терапевтичне, діагностичне або певні хірургічні методи), яке може бути визначене визнаним захворюванням, основним патологічним механізмом або лікувальним механізмом дії. Речовина, на яку посилаються, може бути як новою, так і раніше відомою, а функціональні визначення допускаються, якщо вони зрозумілі кваліфікованим фахівцем. При розгляді цих пунктів формули IPONZ оцінює новизну та винахідливість на основі таких факторів, як лікування різних станів, нові способи введення, нові групи пацієнтів або унікальні режими дозування, з додатковими вимогами, що модифікації повинні надавати переваги порівняно з рівнем техніки і не бути довільними. Формула винаходу повинна бути підкріплена специфікаціями, які дозволять кваліфікованим фахівцям здійснити винахід без зайвих експериментів. IPONZ конкретно забороняє активні дієслова у формулі винаходу швейцарського типу (наприклад, "застосовується" або "використовується"), але дозволяє такі конструкції, як "підлягає застосуванню". На відміну від європейської практики, Нова Зеландія вимагає, щоб пункти формули швейцарського типу були чітко обмежені лікуванням людини, оскільки ветеринарне лікування може бути захищене за допомогою стандартних пунктів формули на спосіб. Такі терміни, як "суб'єкт" або "пацієнт" вважаються специфічними для людини, тоді як "ссавець" охоплює як людей, так і ссавців, які не є людьми. Крім того, нетерапевтичне застосування не повинно використовувати формулу винаходу швейцарського типу, якщо воно не є невіддільним від терапевтичного застосування, і хоча застосування апаратів або пристроїв не є формулою винаходу швейцарського типу, вони можуть бути включені, якщо є невід'ємною частиною виробництва або медичного застосування лікарських засобів...» (Fiona Pringle, Hannah McKerchar. Swiss-type claims: Claiming medical uses in New Zealand // AJ Park (<https://www.ajpark.com/insights/swiss-type-claims-claiming-medical-uses-in-nz/>). 11.03.2025).

Королівство Саудівська Аравія

«...У 2022 році Саудівську Аравію було вилучено зі списку пріоритетних звітів Торгового представника США (USTR) спеціального звіту 301 у зв'язку з кроками, які Саудівська Аравія вжила для усунення занепокоєнь зацікавлених сторін, включаючи публікацію своїх процедур захисту прав інтелектуальної власності та посилення контролю проти підроблених і піратських товарів, а також піратського онлайн-контенту.

У 2018 році Саудівська Аравія заснувала Управління інтелектуальної власності Саудівської Аравії (SAIP) для регулювання, підтримки, розвитку, спонсорування, захисту, забезпечення дотримання та вдосконалення сфер інтелектуальної власності відповідно до найкращих міжнародних практик. SAIP працював над консолідацією компетенції у сфері захисту інтелектуальної власності, включаючи створення загальнодержавної програми дотримання прав інтелектуальної власності, створення спеціалізованого суду з інтелектуальної власності, запуск онлайн-ових і ринкових програм забезпечення дотримання прав, продовження ринкових рейдів проти підроблених і піратських товарів, а також проведення значних кампаній з підвищення обізнаності про права інтелектуальної власності. SAIP співпрацює з USTR і Відомством патентів і торгових марок США (USPTO), включаючи підписання другої угоди про співпрацю в грудні 2021 року між SAIP і USPTO. У 2022 році Міністерство людських ресурсів і соціального розвитку схвалило створення першої в Саудівській Аравії некомерційної організації захисту прав інтелектуальної власності Nimaayah, щоб поширити обізнаність суспільства про важливість захисту прав інтелектуальної власності. SAG також запустив свою Національну стратегію інтелектуальної власності у 2022 році, щоб заповнити конкретні прогалини, виявлені в екосистемі інтелектуальної власності Королівства. У 2024 році Саудівська Аравія створила Прокуратуру з питань інтелектуальної власності, яка розслідує та порушує кримінальні справи у справах про порушення прав інтелектуальної власності.

Залишається занепокоєння щодо правозастосування, включаючи відсутність координації між SAIP і ZATCA щодо конфіскацій на кордоні та повільність комерційних судів Саудівської Аравії. Хоча нормативний захист даних (RDP) Саудівської Аравії покращився, фармацевтичні компанії відзначають, що процедурам RDP SAIP бракує ясності...» *(2024 Investment Climate Statements: Saudi Arabia // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/saudi-arabia/>). 03.2025).*

Королівство Таїланд

«Таїланд є ключовою виробничою базою, де багато компаній виробляють товари виключно на експорт, що викликає питання щодо права інтелектуальної власності. Ключовим питанням для юристів у сфері торговельних марок є те, чи вважається використання торговельних марок на товарах, виготовлених на експорт, "використанням" у Таїланді, що впливає на захист торговельних марок та позови про порушення прав. Закон Таїланду про торговельні марки надає виключні права на "використання" зареєстрованим власникам, але не дає детального визначення поняття "використання", і хоча він забороняє "імпорт" товарів, що порушують права, в ньому немає прямої згадки про "експорт". Однак Закон про експорт та імпорт товарів, що застосовується Міністерством торгівлі, забороняє експорт товарів з підробленими або схожими до ступеня змішування знаками, що дозволяє припустити, що "володіння з метою розповсюдження" відповідно до Закону про торговельні марки може включати товари, призначені для експорту. Юристи у сфері торговельних марок повинні радити клієнтам проводити всебічний пошук торговельних марок перед початком виробництва, а також розглянути можливість реєстрації торговельної марки в Таїланді для отримання додаткового захисту. Також важливо бути в курсі регуляторних змін. Хоча законодавство Таїланду про торговельні марки прямо не регулює експорт, нормативно-правова база передбачає, що він може підпадати під "володіння з метою розповсюдження", а виробництво на експорт слід розглядати як "використання". Така неоднозначність підкреслює необхідність проактивного оформлення та реєстрації торговельних марок для захисту клієнтів, які займаються експортним виробництвом...» (*Nuttachai Unaratana. Trade Mark Use in Thai Export Manufacturing // Rouse International Limited* (<https://rouse.com/insights/news/2025/trade-mark-use-in-thai-export-manufacturing>). 14.03.2025).

Народна Республіка Бангладеш

«У Бангладеш копіювання дизайну популярних іноземних та місцевих брендів і продаж їх за нижчими цінами є поширеною, але проблематичною практикою. Ця поширена проблема порушує права інтелектуальної власності, часто без відома чи згоди авторів, і сприяє недобросовісній діловій практиці. Багато хто в Бангладеш не знає про права інтелектуальної власності, що призводить як до ненавмисних порушень, так і до відсутності судових позовів з боку авторів. Для сприяння чесному веденню бізнесу та залучення іноземних інвестицій необхідне посилення регулювання інтелектуальної власності. Промисловий дизайн (промислові зразки), вид

інтелектуальної власності, що захищає унікальний естетичний вигляд продукту (форму, лінію, колір тощо), пропонує рішення...

Промисловий дизайн відрізняється від патентів (які захищають функціональні аспекти), торгових марок (які захищають ідентифікатори бренду) та авторських прав (які захищають художні та літературні твори). Він стосується саме декоративних або естетичних особливостей продукту, виключаючи технічну функціональність. Міжнародні угоди, такі як Паризька конвенція та Угода ТРІПС, захищають промислові зразки, а держави-члени ВОІВ нещодавно ухвалили Ер-Рядський договір про законодавство у сфері промислових зразків (листопад 2024 року), щоб спростити та здешевити охорону промислових зразків у всьому світі...

У Бангладеш охорона промислових зразків існує ще з колоніальних часів, а новий закон, Закон Бангладеш про промислові зразки 2023 року, замінив попереднє законодавство. Закон визначає умови для реєстрації (розділ 5), винятки (розділ 4) та надає виключні права власникам, дозволяючи їм подавати позови проти несанкціонованого комерційного використання. Винятки існують для освітніх, дослідницьких та некомерційних цілей (розділ 14). Закон також регулює питання промислових зразків, створених працівниками, та спільної власності (розділ 6), а також передбачає адміністративні, цивільні та інші засоби захисту від порушень (розділи 22-26). Ефективність Закону на практиці ще належить з'ясувати, і в майбутньому можуть знадобитися поправки, щоб узгодити його з новим договором про промислові зразки. Однак очікується, що закон зміцнить довіру між місцевим та іноземним бізнесом, захистить споживачів від шахрайських дій та покращить відносини між продавцями та покупцями в регіоні...» (*Fatema Tuz Zohora. Safeguarding novel designs in business // The Daily Star (<https://www.thedailystar.net/law-our-rights/news/safeguarding-novel-designs-business-3844581>). 11.03.2025*).

Незалежна Держава Самоа

«...Самоа приєдналося до Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) у 1997 році та має законодавство, яке захищає патенти, корисні моделі, дизайни та торгові марки. Правова структура міцна, але правозастосування помірне. Справи щодо ПІВ рідкісні, але переслідуються. Самоа не входить до Спеціального звіту 301 Торгового представника США за 2024 рік або в його Огляді відомих ринків підробок і піратства за 2023 рік.

Хоча є повідомлення про підробку одягу, фармацевтичних препаратів, пестицидів, електроніки та інших споживчих товарів, які продаються в Самоа, ці підробки, як повідомляється, надходять з Азії, і роздрібні продавці в Самоа не обов'язково знають, що вони підроблені. Публічні дані про вилучення контрафакту відсутні.

Щоб захистити та захистити інтелектуальну власність у Самоа, уряд прийняв такі закони:

а) Закон про авторські права 1998 року – стосується творів, зокрема книг, брошур, статей, комп'ютерних програм, промов, лекцій, музичних творів, аудіовізуальних творів, творів архітектури тощо.

б) Закон про інтелектуальну власність 2013 року – для реєстрації та захисту прав власників торговельних марок, патентів, промислових зразків, географічного зазначення та сортів рослин...» **(2024 Investment Climate Statements: Samoa // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/samoa/>). 03.2025).**

Об'єднані Арабські Емірати

«...У сучасному технологічному світі інновації мають вирішальне значення для досягнення успіху, охоплюючи такі сфери, як технологічний прогрес, промислові зразки, фармацевтика, біотехнології, відновлювані джерела енергії, програмні алгоритми та штучний інтелект. Отримання патентів та захист інтелектуальної власності (ІВ) є життєво важливими для приватних осіб, підприємців та компаній для збереження конкурентних переваг. Об'єднані Арабські Емірати (ОАЕ) стали світовим лідером у сприянні інноваціям, пропонуючи надійні закони про патентну охорону, які забезпечують ексклюзивність і безпеку винахідників, що відповідає їхньому баченню перетворення на економіку, засновану на знаннях, за допомогою передових досліджень і розробок. Патенти не лише захищають інтелектуальну власність, але й надають стратегічні переваги, сприяючи розвитку бізнесу та довгостроковому успіху, що робить патентний захист в ОАЕ революційним...

Прихильність ОАЕ до інновацій проявляється в таких урядових ініціативах, як "Бачення ОАЕ до 2031 року" (UAE Vision 2031), Фонд майбутнього Дубая (DFF) та Національна стратегія передових інновацій. UAE Vision 2031 має на меті позиціонувати країну як технологічно розвинену державу, збільшуючи інвестиції в дослідження і розробки, прискорюючи цифрову еволюцію в таких сферах, як штучний інтелект і блокчейн, посилюючи закони про інтелектуальну власність і заохочуючи підприємництво за допомогою фінансування та стимулів, спрямованих на лідерство в таких галузях, як біотехнології та штучний інтелект. DFF, створений у 2016 році, підтримує високотехнологічні інновації через такі програми, як Dubai Future Accelerators, сприяючи співпраці між стартапами, глобальними компаніями та урядом, а також через такі платформи, як Музей майбутнього, допомагаючи стартапам у захисті патентів. Національна стратегія передових інновацій інтегрує інновації в таких секторах, як охорона здоров'я, освіта, відновлювана енергетика, штучний інтелект, транспорт, космос і робототехніка,

наголошуючи на захисті інтелектуальної власності для забезпечення ринкових позицій...

Для підтримки патентного захисту ОАЕ модернізували своє законодавство у сфері інтелектуальної власності, привівши його у відповідність до Глобального патентного договору для міжнародного визнання, при цьому Міністерство економіки (МОЕ) пропонує реєстраційну підтримку, а Інноваційний фонд Мохаммеда бін Рашида надає фінансову підтримку стартапам у галузях, що розвиваються. Ці ініціативи допомагають винахідникам і стартапам розробляти революційні технології, залучати інвестиції та виходити на світові ринки, що значно стимулює економіку ОАЕ. Процес реєстрації патенту в ОАЕ, який регулюється МОЕ, є структурованим і включає підготовку таких документів, як патентні специфікації, інформація про заявника, довіреність, комерційна реєстрація та документи про пріоритет; подання заявки онлайн через портал електронних послуг МОЕ; сплату зборів за подання заявки; проходження формальної та експертизи по суті для перевірки документації та патентоспроможності (новизни та промислової придатності); публікація патенту в бюлетені з 60-денним періодом на подання заперечень; видача патенту, якщо заперечення не надійшло або вирішено на користь заявника; підтримання чинності патенту протягом 20 років шляхом сплати щорічних зборів за продовження терміну його дії...

У майбутньому ОАЕ планують удосконалити патентні процеси за допомогою таких технологій, як реєстри на основі блокчейну для запобігання шахрайству в сфері інтелектуальної власності та експертизи на основі штучного інтелекту для прискорення розгляду заявок, а також посилити механізми захисту прав інтелектуальної власності. Отримання патенту в ОАЕ виходить за рамки правового захисту, дозволяючи бізнесу домінувати на ринках, залучати інвесторів та сприяти економічному зростанню. Для підприємців і компаній, які прагнуть розширити свою діяльність в ОАЕ, інвестиції в патентний захист є стратегічним кроком, необхідним для формування майбутнього успіху в конкурентному, інноваційно орієнтованому середовищі...» **(S.Sarayu Priyadharshini. From Idea to Patent: How to Secure Your Invention in the UAE // Khurana And Khurana (<https://www.khuranaandkhurana.com/2025/03/10/how-to-secure-your-invention-in-the-uae/>). 10.03.2025).**

«...Патентна специфікація - це основоположний юридичний документ, який детально описує унікальність, функціональність та обсяг охорони винаходу, слугуючи наріжним каменем прав інтелектуальної власності відповідно до Патентного закону ОАЕ, що адмініструється Міністерством економіки. В ОАЕ надійна патентна специфікація має вирішальне значення для забезпечення захищеності прав, оскільки вона повинна поєднувати ясність для експертів, інвесторів та юридичних органів з точною юридичною мовою, щоб протистояти викликам і суперечкам щодо

порушення прав інтелектуальної власності. На відміну від торговельних марок чи авторських прав, патенти надають виключні права на запобігання несанкціонованому використанню, виробництву чи продажу винаходу, але їхня юридична сила залежить від якості складання формули винаходу.

Добре структурована специфікація виконує кілька важливих функцій: вона полегшує проведення патентної експертизи, демонструючи новизну, винахідницький рівень і промислову придатність винаходу; визначає правові межі охорони за допомогою ретельно розроблених формул, щоб уникнути надмірно широких або вузьких формулювань; посилює правовий захист у справах про порушення прав; і покращує перспективи комерціалізації, залучаючи інвесторів або уможливлюючи ліцензування. Розділ формули винаходу є особливо важливим, оскільки незалежні пункти описують основні елементи захисту винаходу, тоді як залежні пункти додають специфіки для захисту від обхідних шляхів...

Ключові компоненти патентної специфікації ОАЕ включають коротку назву, класифікацію технічної галузі, довідковий контекст, що висвітлює рівень техніки і проблему, що розглядається, стислий опис переваг винаходу і детальний опис з діаграмами, прикладами і потенційними варіантами реалізації. Креслення, де це доречно, пояснюють технічні аспекти. Специфікація також повинна відповідати правовим стандартам ОАЕ, щоб забезпечити відповідність та можливість виконання, особливо з огляду на те, що країна надає пріоритет конкурентоспроможності, заснованій на інноваціях.

Розробляючи ретельну, точну специфікацію, винахідники та підприємства в ОАЕ можуть забезпечити надійний патентний захист, запобігти несанкціонованому використанню та використати свою інтелектуальну власність для отримання стратегічних комерційних переваг. Цей процес не лише захищає інновації, але й відповідає найкращим світовим практикам, позиціонуючи патенти, видані в ОАЕ, як цінні активи як на місцевому, так і на міжнародному ринках...» *(Hemakshi Prabhu. Understanding Patent Specifications in the UAE // ATB Legal (<https://atblegal.com/blog/uae-intellectual-property-law/patent/draft-specifications/>). 05.03.2025).*

«...Патентний реферат є важливим компонентом патентної заявки, що містить стислий, але інформативний опис винаходу. В ОАЕ складання ефективного патентного реферату є особливо важливим для забезпечення ясності та відповідності місцевим і міжнародним патентним нормам. Реферат виконує кілька ключових функцій, включаючи надання швидкого огляду винаходу, покращення пошукової спроможності, полегшення юридичного та технічного розуміння, а також забезпечення відповідності міжнародним стандартам...

В ОАЕ патентний реферат повинен бути чітким і стислим описом винаходу з викладенням його ключових особливостей і призначення. Патентне

відомство ОАЕ слідує рекомендаціям ВОІВ, а це означає, що структура реферату подібна до міжнародних стандартів. Основні вимоги до патентного реферату ОАЕ включають обмеження обсягу в 150-250 слів, чіткість, зосередженість на технічних деталях та уникнення юридичних формулювань і рекламної лексики...

Загалом, патентний реферат є критично важливим компонентом патентної заявки, і його важливість не можна недооцінювати. Дотримуючись наведених вище рекомендацій і передового досвіду, винахідники можуть гарантувати, що їхній патентний реферат буде ефективним, чітким і відповідатиме вимогам ОАЕ та міжнародним патентним правилам...» **(Hemakshi Prabhu. Writing an Effective Abstract for a Patent Application in the UAE // ATB Legal (<https://atblegal.com/blog/uae-intellectual-property-law/patent/filing-guide-step-by-step/patent-application-abstract/>). 14.03.2025).**

«...Об'єднані Арабські Емірати (ОАЕ) створили комплексну правову базу для захисту інтелектуальної власності (ІВ), визнаючи її вирішальну роль у стимулюванні економічного зростання та інновацій. Ця система захищає різні права інтелектуальної власності, включаючи торгові марки, авторські права та патенти...

Захист торговельних марок регулюється Федеральним декретом-законом № (36) від 2021 року, який визначає торговельну марку в широкому сенсі як будь-який розпізнавальний знак - наприклад, назви, логотипи, графічні зображення, звуки або запахи, - що використовується для диференціації товарів або послуг. Юридичні та фізичні особи можуть отримати захист, зареєструвавши свої торговельні марки в Міністерстві економіки, яке веде офіційний реєстр, що містить детальну інформацію про право власності та пов'язані з ним транзакції. Реєстрація надає захист на 10 років від дати подання заявки з можливістю поновлення та правами на переуступку, ліцензування або заставу торговельної марки. Закон також охоплює колективні знаки, контрольні знаки та географічні зазначення. За підробку, контрафакцію або незаконне використання зареєстрованих торговельних марок передбачені значні покарання, включаючи штрафи від 50 000 до 1 000 000 дирхамів і можливе тюремне ув'язнення, а за повторні правопорушення - подвоєні штрафи і можливе закриття бізнесу або конфіскація обладнання...

Захист авторських прав підпадає під дію Федерального декрету-закону № (38) від 2021 року, що охоплює оригінальні літературні, художні та наукові твори. Відділ авторського права Міністерства економіки займається реєстрацією, визнанням авторства, в тому числі спільних авторів і неповнолітніх. Авторське право надає виключні економічні права (наприклад, контроль над публікацією, відтворенням і зміною) і моральні права (наприклад, право на авторство і захист репутації) на все життя автора плюс 50 років, хоча існують винятки для ідей, процедур і офіційних документів. Механізми захисту

включають судові заборони, конфіскацію копій, що порушують авторські права, та спеціальний комітет з розгляду спорів. Порушення можуть призвести до тюремного ув'язнення, штрафів від 10 000 дирхамів до 1 000 000 дирхамів (подвоєння суми для повторних порушників), знищення нелегальних копій, закриття бізнесу та потенційних претензій до правовласників щодо компенсації...

Патентні права регулюються Федеральним законом № (11) від 2021 року, який захищає винаходи, що відповідають критеріям новизни, винахідницького рівня та промислової придатності, підтвердженим експертизою патентного відомства Міністерства економіки. Певні категорії, такі як наукові принципи, методи діагностики та дослідження рослин/тварин, не підлягають патентуванню. Патенти надають ексклюзивні права на комерційне використання протягом 20 років від дати подання заявки з можливістю продовження. Порушення може призвести до компенсації, конфіскації за рішенням суду та суворих покарань за підробку або надання фальшивих документів, включаючи тюремне ув'язнення та штрафи від 100 000 до 1 000 000 дирхамів, а також конфіскацію або знищення предметів, що порушують права...

У міру розвитку права ІВ, особливо з розвитком цифрових технологій, законодавство ОАЕ наголошує на необхідності для фізичних та юридичних осіб проактивно реєструвати свої торгові марки, авторські права та патенти, щоб забезпечити правовий захист своїх інновацій та ідентичності брендів...» *(Hassan Elhais. How Does UAE Law Protect Intellectual Property? // Chambers and Partners (<https://chambers.com/articles/how-does-uae-law-protect-intellectual-property>). 11.03.2025).*

Південно-Африканська Республіка

«...У Південній Африці Комісія з компаній та інтелектуальної власності (CIPC) забезпечує реєстрацію прав інтелектуальної власності (ПІВ; товарні знаки, патенти, проекти та авторські права) і сприяє освіті та обізнаності щодо ПІВ.

Національне законодавство Південної Африки є добре розробленим і забезпечує міцну внутрішню правову базу для захисту прав інтелектуальної власності. Ці закони в основному регулюються статутами та загальним правом. Літературні, музичні та художні твори, а також кінематографічні фільми та звукозаписи підлягають охороні відповідно до Закону про авторське право 1978 року. Нові зразки можуть бути зареєстровані відповідно до Закону про зразки 1993 року, який надає охорону протягом 10 років для функціональних дизайнів і 15 років для естетичних дизайнів. Закон про підроблені товари 1997 року надає додатковий захист власникам торговельних марок, авторських прав і певних знаків відповідно до Закону про товарні знаки 1941 року. Закон про

внесення змін до законів про інтелектуальну власність 1997 року вніс зміни до Закону про товарні знаки 1941 року, Закону про захист виконавців 1967 року, Закону про патенти 1978 року, Закону про авторське право 1978 року, Закон про товарні знаки 1993 року та Закон про зразки 1993 року.

Південна Африка є членом Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) і є учасником Договору про закони про товарні знаки, Конвенції ВОІВ, Договору ВОІВ про авторське право та Договору ВОІВ про виконання та фонограми. Крім того, Південна Африка є членом Бернської конвенції, Будапештського договору, Паризької конвенції, Договору про патентну кооперацію та Міжнародного союзу з охорони нових сортів рослин (UPOV).

Південна Африка забезпечує дотримання прав інтелектуальної власності через цивільні та кримінальні процедури. Поліцейська служба Південної Африки (SAPS) бере активну участь у затриманні та вилученні незаконних і підроблених товарів. У 2023 році Південно-Африканська Республіка посилила свої зусилля з правоохоронних заходів, створивши Національний відділ SAPS із боротьби з контрафактною/незаконною продукцією для проведення рейдів по всій країні. Південноафриканська влада тісно співпрацює з правовласниками та міжнародними зацікавленими сторонами для усунення порушень прав інтелектуальної власності. Доступні цивільні та кримінальні засоби захисту. Однак передача справ до кримінального суду коштує дорого, оскільки більша частина тягаря збору доказів, необхідних для судового переслідування, покладається на правовласників. Південно-Африканська Республіка не відстежує загальні вилучення підроблених товарів, але СІРС і правоохоронні органи періодично публікують звіти про значні рейди, а ЗМІ повідомляють про великі вилучення у великих районах міста.

Для подальшої модернізації режиму прав інтелектуальної власності (ПІВ) уряд Південно-Африканської Республіки вніс поправки до Закону про авторське право (САВ) і Законопроект про захист прав виконавців (РРАВ). Законопроекти передаються на підпис і затвердження Президенту. Законопроекти містять деякі необхідні модернізації закону про авторське право, такі як запровадження права на публічне повідомлення. Проте ці законопроекти також містили положення, які, як стверджують деякі зацікавлені сторони, включаючи значну кількість південноафриканських та міжнародних зацікавлених сторін, особливо в творчій індустрії, послабляють адекватність та ефективність захисту авторського права та суміжних прав у Південній Африці. Розглядаються додаткові зміни до режиму ПІВ у Південній Африці; однак проект закону ще не оприлюднено. Зміни політики пропонуються в два етапи. DTIC (Департамент торгівлі, промисловості та конкуренції) випустив Фазу 1, яка зосереджена на ІВ та громадському здоров'ї, включаючи патентні вимоги, добровільне ліцензування, примусові ліцензії та міжнародну співпрацю в галузі ІВ. Фаза 2 буде зосереджена на колективних знаках, знаках сертифікації та географічних зазначеннях; збереження емблем і національних символів

Південної Африки; комерціалізація ІВ; захист прав інтелектуальної власності; локалізація та збагачення ІВ; Інтелектуальна політика та розвиток потенціалу; ППВ та навколишнє середовище/зміна клімату/зелені технології; ІВ у сільському господарстві, ІВ та біотехнології, генетичні ресурси та геномний суверенітет. Комплексна політика щодо ІВ буде розроблена в рамках міжвідомчого процесу, координованого Міжміністерським комітетом з питань інтелектуальної власності...» (2024 *Investment Climate Statements: South Africa* // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/south-africa/>). 03.2025).

«...У Південній Африці незареєстрована торгова марка - це марка, яка не відповідає юридичним критеріям для реєстрації відповідно до Закону про торгові марки 1993 року. Комісія з питань компаній та інтелектуальної власності (CIPC) здійснює нагляд за реєстрацією торговельних марок і має конкретні критерії щодо того, що можна і що не можна реєструвати. Якщо знак підпадає під одну з категорій, що не підлягають реєстрації, він буде відхилений під час розгляду заявки...»

Причини відмови в реєстрації

1. Відсутність розрізняльної здатності: Торговельна марка повинна відрізняти товари чи послуги одного підприємства від товарів чи послуг іншого. Загальні, описові або загальноживані знаки, як правило, не є розрізняльними. Прикладами є загальні терміни, такі як "Хліб" для хлібопекарні, або описові фрази, такі як "Швидка доставка" для кур'єрської служби.
2. Знаки, що є оманливими або такими, що вводять в оману: Знаки, які вводять в оману або в оману громадськість щодо природи, якості або походження товарів чи послуг, не можуть бути зареєстровані. Це включає використання слова "органічний" для неорганічних продуктів або логотипів, які нагадують відомі бренди.
3. Заборонені знаки: Певні знаки, такі як прапори, символи або образливі емблеми, заборонені законом.
4. Знаки, що суперечать існуючим правам: Не можна реєструвати торговельну марку, яка є тотожною або схожою настільки, що її можна сплутати з уже зареєстрованою торговельною маркою, щоб запобігти введенню споживачів в оману.
5. Функціональні форми або особливості: Знаки, що складаються виключно з форми, кольору або інших функціональних особливостей товару, як правило, не підлягають реєстрації, якщо тільки вони не набули розрізняльної здатності в результаті використання...

Навіть якщо торговельна марка не підлягає реєстрації, вона все одно може бути захищена правами на торговельну марку за загальним правом, які ґрунтуються на фактичному використанні, а не на формальній реєстрації. Права за загальним правом набуваються шляхом використання знака в комерційних

цілях і визнаються громадськістю. Ці права можуть перешкоджати іншим особам використовувати схожі до ступеня змішування знаки в тій самій географічній зоні або галузі, але вони обмежуються територією, на якій знак використовується і визнається. Захист прав за загальним правом може бути складним і дорогим, оскільки вимагає доведення права власності та репутації в суді...

Розуміння незареєстрованих торговельних марок і прав загального права має вирішальне значення для захисту бренду. Компанії повинні провести ретельний пошук торговельних марок, переконатися, що їхній знак є розрізняльною здатністю, і уникати описових або загальних термінів. Створення міцної репутації може забезпечити права загального права на знаки, що не підлягають реєстрації...» (*Aisha Playton. Non-Registrable Trademarks in South Africa: What You Need to Know // De Beer Attorneys (https://www.debeerattorneys.com/post/non-registrable-trademarks-sa). 12.03.2025*).

Республіка Індія

«Комерційна таємниця є життєво важливою для сучасної бізнес-стратегії, особливо в секторах, що базуються на інноваціях, технологіях або унікальних практиках. На відміну від патентів, комерційна таємниця захищається за допомогою угод про конфіденційність і нерозголошення (NDA), а не шляхом формальної реєстрації та публічного розкриття. В Індії посилення конкуренції на місцевому та глобальному рівнях посилило важливість захисту комерційної таємниці. Однак правова база для такого захисту є недостатньо розвиненою, що зумовлює необхідність покладатися на поєднання договірного права, загального права, принципів справедливості та законодавчих засобів захисту, що розвиваються...

Індія не має спеціального окремого закону, присвяченого захисту комерційної таємниці, але як підписант Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС), вона має гнучкість у прийнятті законів, що запобігають несанкціонованому розголошенню та використанню певної інформації. Комерційна таємниця в Індії захищається за різними правовими принципами, зокрема:

1. **Загальне право (договірні зобов'язання):** Переважно спирається на договірне право, де конфіденційність та NDA накладають юридичні зобов'язання на працівників, підрядників та третіх осіб зберігати конфіденційність. Порушення цих угод може призвести до цивільних позовів про відшкодування збитків або судових заборон.
2. **Кримінальний кодекс Індії (Bharatiya Nyaya Sanhita):** Несанкціоноване привласнення або крадіжка комерційної таємниці може призвести до

кримінального переслідування, хоча ці положення, як правило, застосовуються до випадків крадіжки.

3. Закон Індії про контракти, 1872 рік: Створює основу для забезпечення виконання угод про нерозголошення та положень про конфіденційність.

4. Закон про інформаційні технології (ІТ) 2000 року: містить положення про захист комерційної таємниці, особливо у випадках незаконного привласнення або несанкціонованого обміну цифровими даними.

5. Закон про конкуренцію 2002 року: Регулює антиконкурентні практики і може мати значення у випадках, коли несанкціоноване використання конфіденційної ділової інформації призводить до несправедливої ринкової переваги.

6. Закони про інтелектуальну власність: Опосередковано забезпечують захист через закони про недобросовісну конкуренцію відповідно до Закону про торговельні марки 1999 року...

Виклики для захисту комерційної таємниці в Індії включають відсутність спеціального закону про комерційну таємницю, проблеми правозастосування через відсутність чітких правових інструкцій, судову практику, що розвивається, з обмеженою судовою практикою, а також складнощі, пов'язані з глобалізацією та транскордонним правозастосуванням...

Нещодавні події, спрямовані на посилення захисту комерційної таємниці в Індії, включають:

- Проект Національної політики у сфері інтелектуальної власності (2016): Заохочує вдосконалення законодавства у сфері ІВ.
- Законопроект про захист комерційної таємниці, 2024: Запропонований Юридичною комісією Індії, визначає комерційну таємницю та надає власникам права на використання, розкриття, ліцензування та притягнення до судової відповідальності за незаконне привласнення.
- Приєднання Індії до ТРІПС: Заохочує боротьбу з недобросовісною конкуренцією, яка може охоплювати комерційну таємницю.
- Судова та правова обізнаність: Збільшення визнання індійськими судами спорів щодо комерційної таємниці.
- Діджиталізація та кібербезпека: Зростання обізнаності щодо захисту комерційної таємниці в цифровому середовищі...

Рекомендації для бізнесу в Індії включають впровадження NDA, розробку внутрішньої політики захисту інформації, використання технологій для безпечних комунікацій, навчання співробітників щодо захисту комерційної таємниці та звернення до юридичних консультантів для забезпечення надійних і примусово виконуваних контрактів та угод...

Отже, захист комерційної таємниці в Індії - це еволюціонуюча правова проблема. Оскільки немає спеціального закону, компанії можуть покладатися на поєднання договірних зобов'язань, загального права та інших правових норм. Оскільки глобальна економіка все більше цінує комерційну таємницю, а також зі зміною судової практики та розвитком цифрової безпеки, очікується, що

захист комерційної таємниці в Індії покращиться. Щоб зберегти конкурентну перевагу, компанії повинні проактивно захищати свої комерційні таємниці за допомогою надійних контрактів, політик і технологій» (*Sharad Vadehra, Rachana Bishnoi and Shikha Mittal. Trade Secret Protection in India: A Comprehensive Overview // Kan & Krishme (<https://kankrishme.com/trade-secret-protection-in-india-a-comprehensive-overview/>). 06.03.2025*).

«...Комерційна таємниця має вирішальне значення для збереження конкурентоспроможності підприємств, оскільки вони покладаються на конфіденційну інформацію, яка не має формального захисту у вигляді патентів, торгових марок чи авторських прав. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ) визначає комерційну таємницю як технічні та комерційні дані, включаючи виробничі процеси, записи про клієнтів та рекламні плани. Несанкціонований доступ, використання або розголошення комерційної таємниці є як недобросовісною діловою практикою, так і порушенням заходів захисту...

Глобалізація економіки підвищила важливість комерційної таємниці, спонукаючи такі країни, як Індія, створювати стандартизовані правові структури для захисту конфіденційної інформації. Історично склалося так, що ремісники та майстри захищали свої технології та формули, щоб залишатися на ринку, а захист комерційної таємниці був офіційно закріплений в англійському загальному праві в 17-18 століттях. Промислова революція ще більше підкреслила важливість комерційної таємниці, що призвело до створення Єдиного закону про комерційну таємницю (UTSA) у США та Угоди TRIPS у рамках Світової організації торгівлі (WTO). Відповідно до Угоди TRIPS, країни-члени WTO повинні захищати нерозкрити інформацію, забезпечуючи підприємствам можливість запобігати несанкціонованому отриманню та використанню їхніх конфіденційних даних. Стаття 39 TRIPS описує захист комерційної таємниці, включаючи визначення інформації, що підлягає захисту, заходи проти недобросовісної конкуренції та захист при поданні документів до регуляторних органів. Однак комерційна таємниця отримує обмежений уніфікований захист згідно з TRIPS, особливо в Європейському Союзі, де вона не вважається промисловою власністю. В Індії захист комерційної таємниці ґрунтується на Індійському законі про контракти 1872 року, Законі про інформаційні технології 2000 року та принципах загального права, але в країні відсутній спеціальний закон про комерційну таємницю...

Індійська судова система розробила критерії для визначення статусу комерційної таємниці, включаючи обсяг знань, заходи, вжиті для захисту секретності, та економічну цінність, отриману від секретності. Відсутність єдиного закону про комерційну таємницю в Індії створює проблеми для правозастосування, оскільки доведення незаконного привласнення вимагає значної доказової бази. Ухвалення національного закону про комерційну

таємницю посилить захист бізнесу, спростить судові процеси та сприятиме інноваціям завдяки забезпеченню прав інтелектуальної власності. До того часу організації повинні покладатися на контрактні угоди та передові заходи безпеки для захисту своїх конфіденційних даних...» (*Bhavpreet Soni. The Role of Trade Secrets in Modern Businesses: Legal Protections and Challenges // Sonisvision Corporates LLP* (<https://www.sonisvision.in/blogs/the-role-of-trade-secrets-in-modern-businesses-legal-protections-and-challenges>). 21.03.2025).

«...Інтелектуальна власність, зокрема патенти, є життєво важливою для фармацевтичних компаній для збереження конкурентних переваг, оскільки ця галузь суттєво впливає на громадське здоров'я та боротьбу з хворобами. Патенти стимулюють інновації, надаючи компаніям монополії на лікарські сполуки, формули або технології виробництва, дозволяючи контролювати виробництво, дистрибуцію та ціноутворення, а також заохочуючи наукові дослідження та розробки. Однак ця система створює проблеми, особливо щодо доступності ліків, оскільки монополії можуть призвести до високих цін та обмеженого доступу, створюючи напругу між приватними інтересами та потребами громадського здоров'я...

Основною проблемою є патентне вічнозеленіння - стратегія, коли фармацевтичні компанії продовжують патентний захист на прибуткові ліки, вносячи незначні модифікації, затримуючи конкуренцію генериків та утримуючи ліки у суспільному надбанні. Така практика, яка надає перевагу економічним вигодам над терапевтичними досягненнями, підриває принципи патентного права, покликані сприяти інноваціям, натомість увічнюючи монополії, не приносячи користі споживачам. В Індії, країні, що розвивається, яка надає пріоритет громадському здоров'ю відповідно до права на здоров'я (стаття 21), це питання є особливо спірним, враховуючи експоненціальне зростання сектору генеричних лікарських засобів, що сприяє підвищенню доступності та доступності завдяки обізнаності громадськості та нижчим цінам на ліки...

Для боротьби з вічнозеленими рослинами Індія у 2005 році внесла зміни до Закону про патенти 1970 року відповідно до Угоди ТРІПС, запровадивши Розділи 3(d) та 84. Розділ 3(d) бореться з вічнозеленими рослинами, забороняючи патентування нових форм відомих речовин, якщо вони не демонструють підвищеної ефективності, гарантуючи, що тільки значні поліпшення можуть претендувати на захист, таким чином запобігаючи розширенню монополій за рахунок тривіальних модифікацій. Розділ 84 запроваджує примусове ліцензування, дозволяючи Генеральному патентному контролеру надавати ліцензії третім особам, включаючи уряд, на виробництво запатентованих ліків за певних умов: з моменту видачі патенту має пройти три роки, суспільні потреби мають бути незадоволені, ліки мають бути недоступними за ціною або вони не повинні вироблятися в Індії. Це

врівноважує приватні інтереси, дозволяючи трирічну монополію на відшкодування витрат, водночас надаючи пріоритет суспільному доступу до основних лікарських засобів...

Індійська судова система відіграє вирішальну роль у боротьбі з вічнозеленими рослинами. У справі Novartis A.G. проти Union of India (2013) Верховний суд відхилив патентну заявку компанії Novartis на препарат від раку Glivec, підтримавши розділ 3(d), постановивши, що незначні зміни без доведеного підвищення ефективності не є патентоспроможними винаходами, наголосивши на суворих стандартах патентоспроможності. У справі Bayer Corporation проти Union of India (2014) Суд підтримав примусову ліцензію, надану компанії Natco Pharma на виробництво протиракового препарату Bayer, який був недоступним через високу вартість імпорту, що стало єдиним випадком примусового ліцензування відповідно до Закону, підкресливши його обмежене, але важливе використання в пріоритеті громадського здоров'я...

Хоча патенти необхідні для інновацій, вплив фармацевтичної промисловості на громадське здоров'я вимагає постійного контролю, щоб запобігти монопольним зловживанням, які завищують ціни та обмежують доступ до життєво необхідних ліків. Баланс між приватними та суспільними інтересами вимагає співпраці між органами влади та фармацевтичними компаніями, проактивного використання примусового ліцензування та тонкого розуміння наслідків для здоров'я, гарантуючи, що патентна система підтримує як інновації, так і справедливий доступ до охорони здоров'я...» **(EVERGREENING OF PATENTS IN THE PHARMACEUTICAL INDUSTRY // Intepat®** (<https://www.intepat.com/blog/evergreening-of-patents-in-the-pharmaceutical-industry/>). 07.03.2025).

«...Архітектура та архітектурні твори мають значну візуальну та культурну цінність, що є результатом поєднання творчості, технічної майстерності та естетичних якостей. Ці проекти отримали визнання як охоронювана інтелектуальна власність після внесення поправки до Бернської конвенції 1908 року, що стало вирішальним кроком у захисті прав архітекторів на їхні творіння. В Індії охорона архітектурного дизайну в першу чергу підпадає під авторські права, промислові зразки та торговельні марки в рамках індійського режиму інтелектуальної власності, причому кожна з цих сфер охоплює різні аспекти захисту, що призводить до юридичних складнощів через їхню паралельну дію...

Відповідно до Закону про авторське право 1957 року, архітектурні твори визначаються як будівлі або споруди з художнім характером або дизайном, або їхні моделі, і класифікуються як художні твори, надаючи архітекторам права, викладені в розділах 13 і 14, включаючи моральні права на збереження архітектурної цілісності. Однак забезпечення захисту авторських прав вимагає високих стандартів естетичного визнання, часто виключаючи суто

функціональні громадські будівлі, але потенційно охоплюючи ті, що мають виразні архітектурні особливості. Сучасні технології, такі як VR-тури та 3D-друк, створюють виклики для дотримання авторських прав, оскільки легко відтворюють моделі будівель, що ставить під сумнів адекватність сучасної правової системи щодо загроз цифрових порушень.

Закон про промислові зразки 2000 року пропонує додатковий рівень захисту, зосереджуючись на окремих естетичних аспектах архітектурних творів, таких як зовнішні фасади та декоративні елементи, які сприяють візуальній привабливості, не виконуючи функціонального призначення, на відміну від авторського права, яке може поширюватися на плани та креслення будівель. Отже, функціональні елементи, такі як модульні конструкції, часто виключаються, що створює проблеми для архітекторів, які прагнуть отримати захист ІВ, особливо у зв'язку зі зростанням попиту на стійкі та інноваційні конструкції, що включають технології Інтернету речей та смарт-технології, які потенційно можуть підпадати під дію патентного права.

Захист торговельних марок відповідно до Закону про торговельні марки 1999 року надається архітектурно унікальним будівлям, які стають чіткими ідентифікаторами бренду або бізнесу, таким як Сіднейський оперний театр та Емпайр Стейт Білдінг, які отримали реєстрацію торговельних марок у своїх відповідних юрисдикціях. В Індії готель "Тадж-Махал Палас" у Мумбаї створив прецедент, ставши першою будівлею, яка отримала торговельну марку, щоб захистити цінність свого бренду та запобігти несанкціонованому комерційному використанню його знакового дизайну. Хоча торговельна марка має значну комерційну та брендингову цінність, реєстрація вимагає, щоб будівля мала унікальний дизайн і постійно асоціювалася з певним брендом, впізнаваним громадськістю, таким чином виключаючи типові функціональні структури...

Взаємодія законів про авторське право, промислові зразки та торговельні марки в Індії часто призводить до того, що захист архітектурних проєктів перетинається, створюючи як можливості, так і проблеми з правозастосуванням. Розділ 15 Закону про авторське право передбачає, що промислові зразки, які можуть бути зареєстровані відповідно до Закону про промислові зразки і застосовані у понад 50 виробках за допомогою промислових процесів, втрачають захист авторського права, натомість підпадаючи під дію закону про промислові зразки; зареєстровані промислові зразки також не можуть одночасно користуватися захистом авторського права. Наприклад, оригінальне креслення може бути захищене авторським правом, але якщо його буде використано для промислового будівництва понад 50 споруд, то натомість застосовуватиметься законодавство про промислові зразки. Хоча на практиці не виникає жодних проблем з одночасним захистом авторських прав і торговельних марок, можуть виникнути суперечки щодо основної мети промислового зразка - художнього вираження (авторське право) чи комерційного брендингу (торговельна марка). Закони про промислові зразки і торговельні марки можуть доповнювати один одного, оскільки обидва

оцінюють дизайн будівель, але з різними цілями реєстрації - естетична цінність для промислових зразків і розрізняльна здатність для торговельних марок; хоча рідко, але можлива подвійна охорона за обома законами, оскільки не існує прямої заборони. Однак таке дублювання не обов'язково посилює охорону, але може створювати юридичні складнощі через різний ступінь і тривалість охорони, пропонованої трьома законами, що призводить до плутанини для авторів...» (**PROTECTING ARCHITECTURAL WORKS IN THE INDIAN IP REGIME** // *Intepat®* (<https://www.intepat.com/blog/protecting-architectural-works-in-the-indian-ip-regime/>). 13.03.2025).

«Індійська галузь виробництва кормів для домашніх тварин переживає значне зростання, зумовлене такими факторами, як збільшення кількості власників домашніх тварин, тенденція до гуманізації домашніх тварин, зростання наявного доходу та підвищення рівня обізнаності щодо харчування домашніх тварин. Згідно з прогнозами, вартість ринку, що оцінюється у \$843,89 млн у 2024 році, досягне \$1,98 млрд до 2030 року. Однак це зростання супроводжується різними проблемами у сфері інтелектуальної власності (ІВ)...

Компанії, що виробляють корми для домашніх тварин, часто стикаються з конфліктами брендів і порушеннями прав на торговельні марки, особливо коли конкуренти імітують упаковку, кольори або презентацію, щоб ввести споживачів в оману. Щоб зменшити ці ризики, компаніям слід провести комплексний пошук в Індійському реєстрі торговельних марок, реєстрах доменів та на платформах електронної комерції до запуску продукту на ринок. Завчасна реєстрація торговельної марки також має вирішальне значення, оскільки вона спрощує правовий захист від порушників, забезпечує презумпцію права власності та дозволяє митним органам вилучати контрафактні товари на кордоні...

Кількість патентних спорів і розкриття комерційної таємниці також зросла через конкурентний тиск та інновації, спрямовані на вирішення проблем зі здоров'ям домашніх тварин, таких як ожиріння або травлення. Компанії можуть захистити свою інтелектуальну власність за допомогою реєстрації патентів, угод про нерозголошення та положень про неконкуренцію. Хоча регуляторні вимоги можуть вимагати прозорості інгредієнтів, компанії повинні захищати запатентовані формули, надаючи широкі описи та підкреслюючи диференціацію бренду, а не детальне розкриття інформації...

Ще однією серйозною проблемою є підrobка, яка загрожує репутації бренду та здоров'ю домашніх улюбленців. Компанії можуть впроваджувати передові рішення для автентифікації, такі як серіалізація, мікротекст, ультрафіолетові та інфрачервоні чорнила, безпечні QR-коди, синтетичні мітки або блокчейн, щоб забезпечити автентичність продукції. Регулярні дослідження ринку допомагають відстежувати джерела контрафактної продукції, що дає

змогу власникам прав інтелектуальної власності домагатися судових заборон *ex parte* або наказів John Doe проти неловимих контрафактних виробників. Реєстрація торговельних марок у митних органах Індії відповідно до Правил захисту прав інтелектуальної власності (імпортні товари) (2007) та Митного закону (1962) ще більше уможлиблює перевірку та конфіскацію контрафактної продукції, що імпортується. На електронних ринках, де підробки особливо поширені через обмеженість фізичних перевірок, власники брендів можуть публікувати повідомлення про видалення та використовувати специфічні для платформи заходи боротьби з підробками, як, наприклад, програми реєстрації брендів Amazon...

Також зростає кількість шахрайських веб-сайтів, що копіюють законні бренди. Компанії можуть ефективно вирішувати ці проблеми шляхом вирішення спорів щодо доменних імен відповідно до Єдиної політики вирішення спорів щодо доменних імен для глобальних доменів або Політики вирішення спорів щодо доменних імен .IN для індійських доменів, що дозволяє скасовувати або передавати шахрайські домени в арбітражному порядку.

Паралельний імпорт - автентичні продукти, що імпортуються без згоди власника прав інтелектуальної власності - в Індії юридично дозволений через вичерпання прав інтелектуальної власності після першого продажу. Однак компанії можуть обмежити такий імпорт, якщо цілісність продукції або післяпродажне обслуговування поставлено під загрозу, покладаючись на такі нормативні акти, як Наказ про імпорт до Індії кормів тваринного походження (2008 р.), і ретельно відстежуючи невідповідність якості продукції, ціни, упаковки та реклами...

Більше того, приниження гідності товару, що виникає в порівняльній рекламі, створює ризики, оскільки реклама не повинна вводити в оману споживачів або несправедливо ставити конкурентів у не вигідне становище відповідно до розділу 30(1) Закону Індії про торговельні марки 1999 року. Компанії повинні ретельно розробляти рекламу, щоб підкреслити відмінності між продуктами без приниження їхньої гідності, уникаючи таким чином судових спорів.

Нарешті, через відмінності в міжнародному законодавстві з питань ІВ, компаніям, що виробляють корми для домашніх тварин, слід стратегічно реєструвати та захищати свої активи ІВ на ключових швидкозростаючих ринках, таких як Індія, та консультуватися з юридичними експертами, щоб ефективно орієнтуватися в регіональному законодавстві з питань ІВ...» (**Ranjan Narula, Shipra Alisha Philip. The Indian pet food industry's legal bite: trends, regulations, and IP hurdles // Legal Benchmarking Limited (<https://www.managingip.com/article/2ehu9bvpujcnqkeodj2f4/sponsored-content/the-indian-pet-food-industrys-legal-bite-trends-regulations-and-ip-hurdles>). 04.03.2025).**

«...У сучасному конкурентному середовищі стартапів інтелектуальна власність (ІВ), зокрема патенти, стала життєво важливим стратегічним активом. Патенти не лише захищають унікальні інновації стартапів, але й підвищують довіру до них, залучають інвесторів та сприяють розширенню ринку. Отримавши патенти стартапи можуть зміцнити свої позиції на ринку та відкрити значні можливості для зростання...

Патенти слугують двом цілям: вони забезпечують правовий захист і підвищують корпоративну цінність стартапу. Завдяки ексклюзивним правам стартапи можуть запобігти копіюванню своїх інновацій іншими, продемонструвати інвесторам свою винахідливість і відкрити потоки доходів через ліцензування, партнерство або поглинання. Інвесторів приваблюють запатентовані технології, оскільки вони знижують бізнес-ризики, уможливають стратегічне партнерство та покращують можливості виходу з ринку, такі як злиття, поглинання або IPO...

Процес подання заявки на патент в Індії складається з кількох етапів: проведення патентного пошуку для забезпечення оригінальності, складання точної заявки, подання заявки до Індійського патентного відомства (попередньо або повністю), проходження експертизи та публікації, і, нарешті, отримання патенту з 20-річним терміном захисту. Приклади успішних стартапів, таких як патенти на електромобілі компанії Ola, фінтех-патент компанії Paytm та формула лікарського засобу біотехнологічної фірми з Бангалора, демонструють, як патенти залучають інвестиції та закріплюють домінування на ринку...

Стартапи можуть використовувати патенти для залучення фінансування від інвесторів, висвітлюючи їх у своїх презентаціях, використовуючи їх для позиціонування на ринку, отримуючи дохід від ліцензування та визначаючи чіткі стратегії виходу з ринку. "Інтелект Бастіон" надає комплексні патентні послуги - від виявлення патентоспроможних інновацій до управління портфелями об'єктів інтелектуальної власності та захисту прав. Враховуючи вплив патентів на ринкову вартість та інтерес інвесторів, стартапи повинні надавати пріоритет захисту ІВ, співпрацюючи з провідними постачальниками патентних послуг в Індії. Завдяки стратегічному придбанню патентів стартапи можуть підвищити свій авторитет, отримати фінансування та стимулювати довгострокове зростання на конкурентних ринках...» *(How Patents Help Startups Attract Investors and Build Valuation // Intellect Bastion LLP (<https://www.intellectbastion.com/how-patents-help-startups-attract-investors-and-grow-valuation/>). 15.03.2025).*

«...Подання заявки на патент - це складний процес, і помилки можуть призвести до відмови, судових спорів або фінансових втрат. Багато винахідників не зосереджуються на юридичних деталях, роблячи помилки, які

підривають їхні патентні заявки. Нижче наведено деякі з найпоширеніших патентних помилок та способи їх уникнення:

Непроведення попереднього патентного пошуку може призвести до відмови, марної трати часу та грошей. Винахідники повинні ретельно перевіряти патентні бази даних, такі як BOIB, USPTO та Індійське патентне відомство (IPO), або звернутися за професійною допомогою. Публічне розкриття винаходу до подання заявки також може поставити під загрозу патентні права, оскільки в Індії діє система "першим подав заявку". Щоб запобігти цьому, винахідники повинні подавати попередню патентну заявку і використовувати угоди про нерозголошення (NDA) під час обміну інформацією...

Ще однією критичною помилкою є подання неадекватної патентної заявки зі слабкою формулою винаходу, що може обмежити захист. Залучення експертних патентно-правових фірм гарантує добре складену заявку з детальною формулою винаходу та технічними специфікаціями. Вибір неправильного типу патенту - чи то патент на корисну модель, чи то реєстрація промислового зразка, чи то патент на рослину - може призвести до непотрібних витрат і затримок. Консультація з юридичними експертами допоможе визначити відповідний тип патенту...

Порушення термінів подання заявки може призвести до втрати винахідниками своїх прав. Встановлення строків та співпраця з патентним повіреним гарантує своєчасні відповіді та міжнародні заявки відповідно до Договору про патентну кооперацію (РСТ). Нехтування міжнародним патентним захистом може зробити винаходи вразливими до конкуренції на світових ринках. Винахідники повинні пріоритезувати подачу заявок на ключові міжнародні ринки за допомогою патентно-юридичних фірм...

Отримання патенту не означає автоматичного захисту від порушень. Важливим є моніторинг несанкціонованого використання та вжиття правових заходів у разі необхідності. Винахідники повинні створити систему захисту прав інтелектуальної власності та співпрацювати з патентними повіреними для забезпечення дотримання своїх прав. Крім того, недооцінка фінансових зобов'язань, пов'язаних із подачею заявки на патент, зокрема зборів за подання заявки, судових витрат і витрат на підтримку, може призвести до відмови від подачі заявки. Належне бюджетування та вибір прозорих юридичних послуг може допомогти в управлінні витратами...

Ще однією помилкою є припущення, що отримання патенту гарантує успіх на ринку. Для комерціалізації винаходу необхідні сильний бізнес-план, стратегії ліцензування та партнерства. Нарешті, спроба подати заявку на патент без юридичної допомоги часто призводить до помилок, які послаблюють захист. Співпраця з досвідченими патентними повіреними гарантує належне оформлення документації та вирішення спорів...

Уникнення цих поширених помилок має вирішальне значення для забезпечення надійного патентного захисту...» (*The Biggest Patent Mistakes*

That Can Cost You for Your Invention // Intellect Bastion LLP
(<https://www.intellectbastion.com/avoid-these-patent-filing-process-mistakes-and-secure-your-invention/>). 13.03.2025).

Республіка Індонезія

«...2024 рік став вирішальним для сфери інтелектуальної власності (ІВ) Індонезії, відзначившись значними законодавчими реформами, судовими рішеннями та політичними змінами, які змінили систему захисту прав ІВ та правозастосування. Серед ключових змін - внесення змін до Патентного закону, які розширили об'єкти патентування, включивши до них винаходи, реалізовані за допомогою комп'ютерів, подовжили пільговий період розкриття до 12 місяців та запровадили процедуру перегляду патентних рішень. Переглянутий Патентний закон № 65/2024 також зобов'язав подавати щорічні звіти про використання патентів - вимога, що викликає занепокоєння у іноземних власників ІВ у таких галузях, як фармацевтика, - і розширив положення Bolag, дозволивши необмежене дослідницьке використання запатентованих винаходів до закінчення строку дії патенту...

Регуляторні зміни ще більше трансформували екосистему ІВ. Указ № 522/2024, що вносить зміни до Указу № 172/2024, встановив поетапний підхід до штрафів для операторів електронних систем (ОЕС), які не блокують контент, створений користувачами, що порушує права інтелектуальної власності, з початком правозастосування наприкінці 2025 року. Нова система франчайзингу згідно з Постановою Уряду № 35/2024 замінила версію 2007 року, запровадивши суворіші вимоги до франчайзерів, включно з чинними правами інтелектуальної власності, зобов'язаннями щодо технічної підтримки та механізмами компенсації для франчайзі. Тим часом президентська постанова № 32/2024 зобов'язала цифрові платформи, такі як Meta та Yahoo, виплачувати компенсацію видавцям новин за повторне використання контенту, що має на меті вирішити проблему втрати доходів традиційних ЗМІ...

Судові тлумачення принесли важливі роз'яснення. Конституційний Суд продовжив термін анулювання торговельної марки за невикористання з трьох до п'яти років, надавши власникам торговельних марок більше часу до того, як вони зіткнуться з проблемами. У сфері авторського права суд розширив вторинну відповідальність, включивши до неї інтернет-провайдерів та цифрові платформи, на кшталт відповідальності орендодавця за фізичні порушення, що відображає переміщення піратства в цифрові домени...

Знакові справи підкреслили зростаючу увагу судів до прав інтелектуальної власності, включаючи знаковий спір щодо торговельної марки, коли суд Джакарти спочатку присудив 74,5 мільярда індонезійських рупій (5 мільйонів доларів США) відшкодування збитків місцевій компанії з

виробництва продуктів харчування та напоїв проти малайзійського виробника кави, хоча ця сума була зменшена в результаті апеляції...

Правозастосовча діяльність, хоча і демонструє незначні покращення завдяки таким ініціативам, як Цільова група з питань інтелектуальної власності, все ще гальмується бюрократичними затримками та спорадичними діями. Митна реєстрація, що має вирішальне значення для боротьби з підробками, доступна лише індонезійським юридичним особам, що ставить у невигідне становище іноземних власників торговельних марок, які не мають місцевих дочірніх компаній...

Статистика подачі заявок відображає активну діяльність у сфері ІВ у 2023 році: 141 980 реєстрацій авторського права, 133 042 торговельних марки, 15 033 патенти та 6 309 промислових зразків...

Політичні зміни внесли невизначеність, оскільки уряд Прабово Субіанто, пов'язаний з минулою авторитарною політикою, викликав занепокоєння щодо потенційного регресу в управлінні ІВ. Незважаючи на законодавчий прогрес, системні виклики, зокрема реорганізація Генерального директорату інтелектуальної власності (DGIP) після виборів, свідчать про те, що суттєві покращення у сфері правозастосування можуть відбутися не раніше середини 2025 року...

Загалом, 2024 рік підкреслив, що система ІВ Індонезії розвивається, балансуючи між амбітними реформами, постійними прогалинами у правозастосуванні та геополітичними змінами, що ставить країну на перехрестя шляхів використання ІВ як рушія інновацій та економічного зростання...» (*Nick Redfearn, Kin Wah Chow, Arifia Fajra. IP developments in Indonesia in 2024 // Rouse International Limited (<https://rouse.com/insights/news/2025/ip-developments-in-indonesia-in-2024>). 10.03.2025*).

«У франчайзинговій індустрії інтелектуальні активи, такі як торгові марки, авторські права, патенти та комерційні таємниці, є життєво важливими для успіху та стабільності бізнесу. Ці активи не тільки захищають вартість бренду, але й запобігають несанкціонованому використанню конкурентами. Торгові марки, включаючи логотипи, назви брендів і слогани, необхідні для розрізнення продуктів і послуг, тоді як авторські права захищають маркетингові матеріали, контент веб-сайтів і навчальні посібники. Патенти захищають інноваційні процеси або продукти для підтримки конкурентних переваг, а комерційна таємниця - наприклад, фірмові рецепти або бізнес-стратегії - має вирішальне значення для операційної стійкості. Без належного правового захисту франшизи ризикують розмиванням бренду, підробкою та фінансовими втратами, що робить використання професійних послуг у сфері інтелектуальної власності в Індонезії...»

Захист інтелектуальної власності важливий для збереження ексклюзивності та домінування на ринку, оскільки він не дозволяє конкурентам

імітувати логотипи, упаковку чи бізнес-моделі та вводити в оману споживачів. Ця правова гарантія підтримує генерування доходів через ліцензійні та франчайзингові угоди і допомагає уникнути суперечок, які можуть порушити роботу. Право ІВ відіграє важливу роль, надаючи виключні права на творчі роботи, заохочуючи інновації, забезпечуючи чесну конкуренцію, сприяючи економічному зростанню та захищаючи споживачів від підробок. Для франшиз захист прав ІВ гарантує, що їхні інноваційні ідеї та ідентичність бренду залишатимуться послідовними та юридично захищеними в різних місцях. Більше того, надійний портфель об'єктів ІВ не лише підвищує вартість бізнесу компанії, але й створює конкурентні переваги, зберігаючи ексклюзивність інновацій, тим самим забезпечуючи додаткові джерела доходу за рахунок ліцензування та міцну правову основу для захисту у випадку порушення прав...» (*Strategies to Protect Intellectual Property in Franchise Businesses // AMR Partnership Intellectual Property Law Firm (<https://amr.co.id/strategies-to-protect-intellectual-property-in-franchise-businesses-ip-law-service-indonesia/>). 15.03.2025*).

«...Порушення прав інтелектуальної власності (ПІВ) викликає значне занепокоєння в Індонезії: численні випадки порушення прав на торговельні марки, піратства в галузі авторського права та порушення патентів свідчать про нагальну потребу в посиленні правозастосування. Яскравим прикладом є випадок з відомим індонезійським брендом, який зазнав значних фінансових збитків, коли його логотип і назва були скопійовані іноземною компанією. Крім того, нелегальне відтворення популярних фільмів і музичних альбомів призвело до зниження доходів у креативній індустрії. Сектор моди переповнений підробленими брендовими товарами, які вводять в оману споживачів і шкодять репутації легального бізнесу, тоді як технологічна індустрія стикається з масовим порушенням патентів компаніями, які використовують запатентовані інновації без належного ліцензування.

Індонезія встановила суворі правові санкції проти порушників прав інтелектуальної власності відповідно до Закону № 28 від 2014 року про авторське право та Закону № 13 від 2016 року про патенти. Санкції можуть включати цивільні позови, штрафи і навіть ув'язнення, причому порушення авторських прав може призвести до штрафу в розмірі до 4 мільярдів індонезійських рупій або 10-річного тюремного ув'язнення. Порушення прав на торговельні марки може призвести до штрафів у розмірі 2 мільярдів індонезійських рупій та відкликання ліцензій на ведення бізнесу, а порушники патентів можуть зіткнутися з судовими позовами з вимогою компенсації фінансових втрат...

Високий рівень порушень прав інтелектуальної власності в Індонезії зумовлений кількома факторами. Важливою проблемою є недостатня обізнаність громадськості щодо законів про інтелектуальну власність, що

призводить до того, що багато підприємств і приватних осіб несвідомо використовують матеріали, захищені авторським правом, або запатентовані технології без відповідного дозволу. Стрімке зростання електронної комерції також сприяло появі на ринку контрафактної продукції, що зумовлено високим попитом на дешевші альтернативи. Крім того, правоохоронні органи часто борються з обмеженими ресурсами для ефективного моніторингу та покарання за порушення.

Для ефективного застосування законів про ПІВ необхідна співпраця між державними установами, юристами та власниками бізнесу. Уряд вжив заходів для посилення законів про інтелектуальну власність шляхом збільшення штрафних санкцій та вдосконалення систем моніторингу. Ініціативи включають створення спеціальних судів з питань інтелектуальної власності для прискорення вирішення спорів та сприяння міжнародному співробітництву з метою запобігання транскордонним порушенням прав інтелектуальної власності шляхом запровадження жорсткіших правил імпорту. Компанії заохочуються до активної реєстрації своїх торгових марок, патентів та авторських прав у Генеральному директораті з питань інтелектуальної власності (DGIP).

Економічні наслідки порушень прав інтелектуальної власності є значними, вони впливають на бізнес, інвесторів та ринок в цілому. Контрафакція та піратство призводять до втрат доходів легального бізнесу, стримують інновації та підривають довіру інвесторів. Креативна індустрія, особливо в музиці, кіно та моді, зазнає серйозного впливу, оскільки несанкціоноване відтворення зменшує прибутки. Крім того, контрафактні товари часто не відповідають стандартам якості та безпеки, створюючи ризики для споживачів і підриваючи довіру до бренду, що може призвести до потенційних судових позовів. Держава також зазнає значних втрат податкових надходжень через незаконне розповсюдження контрафактної продукції...» *(Cases of Intellectual Property Rights Violations in Indonesia and Lessons to Learn // AMR Partnership Intellectual Property Law Firm (<https://amr.co.id/cases-of-intellectual-property-rights-violations-in-indonesia-and-lessons-to-learn-ipr-service-indonesia/>). 20.03.2025).*

«...Міністр зв'язку та цифрових технологій Меутія Хафід (Meutya Hafid) наголосила на необхідності узгодження процесу оцифрування мікро-, малих та середніх підприємств (ММСП) із зусиллями щодо захисту прав інтелектуальної власності (ІВ) для оптимізації національної творчості. Вона підкреслила, що захист прав ІВ виходить за рамки юридичних питань і слугує вдячністю за творчість національних талантів. Хафід висловила бажання, щоб продукція індонезійських ММСП привернула увагу світової спільноти...

Хафід підкреслила зобов'язання уряду допомагати вітчизняним ММСП у впровадженні цифрових технологій. Вона зазначила, що 50% ММСП відчули значне збільшення обороту, продаючи свою продукцію на платформах електронної комерції. Хафід стверджує, що збільшення рівня оцифрування серед ММСП до 70% призведе до процвітання національної економіки, і запевнила, що її міністерство підтримає цю ініціативу за допомогою різноманітних тренінгів та програм. Вона закликала індонезійські ММСП використовувати соціальні мережі для ширшого охоплення ринку...

Водночас, 80% прав інтелектуальної власності у секторі креативної економіки Індонезії зареєстровані за іноземними суб'єктами. Така ситуація створює проблеми для індонезійських креативних підприємств, особливо на островах Ява та Балі, з маркетингом їхньої продукції. Необхідна колективна відповідальність за вирішення цієї проблеми та важливо забезпечити захисту прав інтелектуальної власності ММСП, щоб вони могли зосередитися на своїй роботі та розвитку...» (*Protecting MSME IP rights as crucial as their digitization: Hafid // ANTARA* (<https://en.antaranews.com/news/347073/protecting-msme-ip-rights-as-crucial-as-their-digitization-hafid>). 04.03.2025).

Республіка Конго

«...Національне управління промислової власності (ANPI) при Міністерстві промислового розвитку і сприяння приватному сектору та Конголезьке бюро з авторських прав (BCDA) при Міністерстві культури і мистецтв несуть спільну відповідальність за адміністрування законів про інтелектуальну власність ROC (Республіка Конго). Конго є членом Африканської організації інтелектуальної власності (OAPI). Члени OAPI поділяють спільне законодавство про інтелектуальну власність, Бангійську угоду та додатки, а також централізовану адміністративну процедуру реєстрації патентів, зразків і торгових марок. У ROC діє національний закон про авторське право, Закон про авторське право та суміжні права (№ 24/82 від 7 липня 1982 р.), а також закон про захист прав споживачів, Закон 6-1994 від 1 червня 1994 р., який регулює ціни, стандарти торгівлі, виявлення та припинення шахрайства.

Республіка Конго є членом таких міжнародних угод про інтелектуальну власність, серед інших: Бернська конвенція, Найробійська угода, Паризька конвенція, Угода про патентну кооперацію (РСТ) і Римська конвенція. ROC також підписала Пекінську угоду про аудіовізуальні вистави, Марракеську угоду про спрощення доступу до опублікованих творів для сліпих, осіб із вадами зору чи іншими порушеннями читання та Сінгапурську угоду, але не прийняла жодного законодавства для приєднання до таких угод, і вони ще не набули чинності.

Місцеві органи влади історично вилучали та знищували контрабандні предмети, але визначити ступінь порушення прав інтелектуальної власності є складним завданням, оскільки ROC не підтримує офіційної системи відстеження та звітування про вилучення контрафактних товарів...» (2024 *Investment Climate Statements: Republic of the Congo // U.S. State Department* (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/republic-of-the-congo/>). 03.2025).

Республіка Корея

«...Після виключення зі Спеціального 301-го списку USTR у 2009 році, Республіка Корея стала регіональним лідером у сфері правової бази ПІВ та захисту прав інтелектуальної власності.

Республіка Корея має надійну правову структуру для захисту прав інтелектуальної власності (ПІВ). У сумнозвісному ринковому звіті країни немає. Органи влади, які відповідають за дотримання прав інтелектуальної власності в Південній Кореї, включають: КІРО; MCST (Міністерство культури, спорту і туризму), до складу якого входить Корейське агентство із захисту авторських прав (КСОРА); Митна служба Кореї (KCS); Верховна прокуратура (SPO); та Національне поліцейське агентство Кореї (KNPA). Президентська рада з інтелектуальної власності (PCIP) за кордоном координує зусилля Кореї в галузі інтелектуальної власності та формує періодичні плани дій для посилення захисту прав інтелектуальної власності в країні та заходів забезпечення дотримання. Представники промисловості кажуть, що міцний правовий режим прав інтелектуальної власності Південної Кореї підривається відносно м'якшими покараннями та штрафами в країні, які, на їхню думку, недостатні для запобігання порушенням прав інтелектуальної власності.

У січні 2024 року Комісія з вироків Верховного суду Республіки Корея випустила проект рекомендацій щодо посилення вироків за порушення прав інтелектуальної власності. Керівництво, яке, як очікується, буде завершено у 2024 році, рекомендує збільшити максимальний термін покарання за злочини, пов'язані з витоком національних основних технологій, до 18 років.

КІРО призупинила 38 867 онлайн-транзакцій у 2023 році, порівняно з 24 687 випадками у 2022 році, і закрила 301 незаконний онлайн-торгівельний центр у 2023 році, дещо менше порівняно з 355 у 2022 році. З квітня 2019 року КІРО керує «групою онлайн-моніторингу», що складається з приватних громадян, щоб повідомляти про онлайн-продажі контрафактних товарів. У 2023 році команда виявила 198 853 випадки проти 181 131 у 2022 році. У 2023 році KCS розглянув 97 випадків прикордонного контролю щодо товарів на суму приблизно 277,5 мільйонів (371,3 мільярда вон). Приблизно 89 відсотків випадків припадає на контроль за дотриманням закону про торговельні марки, переважно підроблені годинники, сумки та одяг.

Зацікавлені сторони продовжують висловлювати стурбованість корейською політикою відшкодування фармацевтичних витрат, зокрема тим, що вона не проводиться чесним і прозорим способом, який повністю визнає цінність інновацій...» (2024 Investment Climate Statements: South Korea // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/south-korea/>). 03.2025).

«Країна лідирує у світі за кількістю патентних заявок на косметичні засоби для запобігання випадінню волосся.

Корейське відомство інтелектуальної власності (КІРО) 17 березня оголосило про це після аналізу патентів, поданих за останні 22 роки до КІРО, Управління патентів і торгових марок США, Патентного відомства Японії, Національного управління інтелектуальної власності Китаю та Європейської патентної організації.

Корея мала 42,9% або 576 таких заявок, щоб стати лідером у світі, за нею йдуть Японія з 20,2% (272), США 17,2% (231), Китай 8,9% (119) і Європа 7,7% (104).

За типом інгредієнтів Корея лідирує за кількістю заявок на такі продукти з використанням натуральних матеріалів з 50% (241) і за кількістю товарів з використанням біоматеріалів з 56,4% (216). Країна посіла друге місце за кількістю заявок на такі вироби з використанням синтетичних матеріалів з 24,8% (119), поступаючись лідеру США з 32,6% (156) і випереджаючи Японію, що посідає третє місце, з 21,5% (103).

Три вітчизняні компанії увійшли до десятки лідерів із подання заявок на косметику для запобігання випадінню волосся. Спеціаліст із біоматеріалів Caregen посів перше місце в списку, за ним йдуть косметичний гігант AmorePacific на другому місці та LG Household and Healthcare на четвертому...» (Charles Audouin. Korea tops global patent applications for hair loss products // Ministry of Culture, Sports and Tourism (<https://www.korea.net/NewsFocus/Sci-Tech/view?articleId=268100>). 17.03.2025).

Республіка Сенегал

«...У Сенегалі Сенегальське агентство з промислової власності та технічних інновацій (ASPIT) сприяє захисту промислової власності (торговельних марок і патентів) і підвищує обізнаність громадськості про економічні вигоди, які надають права інтелектуальної власності. Сенегальське управління авторських прав (SODAV), яке знаходиться в Міністерстві культури, захищає авторські права.

Сенегал є членом Організації африканської інтелектуальної власності (ОАПІ), яка керує єдиною системою захисту промислової власності (наприклад,

патентів, торгових марок, зразків, географічних зазначень, сортів рослин), що охоплює всі країни-члени.

Правова база для захисту прав інтелектуальної власності (ПІВ) у Сенегалі походить із Закону про авторське право, Кримінального кодексу та Митного кодексу. Визначення підробки походить із Кримінального кодексу, ст. 397, яка надається як друк, перекодування або гравіювання повністю або частково будь-якого видання письмового твору, музичної композиції, фільму, малюнка, картини чи будь-якої іншої продукції з порушенням законів, що стосуються авторського права. Кримінальний кодекс, ст. 398, передбачає, що будь-яке відтворення, репрезентація або розповсюдження будь-яким способом твору розуму з порушенням законів, пов'язаних з авторським правом, є злочином підробки. Сенегал підтримує достатній, але країна має обмежений інституційний потенціал для забезпечення дотримання законів щодо прав інтелектуальної власності.

Сенегал є членом Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) з моменту її створення. Сенегал підписав Пекінську угоду про аудіовізуальні виконання, Брюссельську конвенцію, Будапештську угоду, Мадридський протокол, Марракеську угоду, Найробіську угоду, Угоду про патентну кооперацію, Сінгапурську угоду, Угоду про закони про товарні знаки, Конвенцію ВОІВ, Угоду ВОІВ про авторське право, ВОІВ щодо виконань і фонограм Договір. Крім того, Сенегал керує Бернською конвенцією про охорону літературних і художніх творів, Гаазькою угодою, Лісабонською угодою та Паризькою конвенцією.

Метою митного управління Сенегалу є захист промислової власності та боротьба з контрафакцією та піратством. Варто відзначити спеціалізований підрозділ митниці *Groupeement polyvalent de Recherche et de Repression de la Fraude (GPR)*, який активно займається вилученням контрафактних товарів торгових марок. Незважаючи на те, що Бюро авторських прав вжило заходів для боротьби з медіа-піратством, включаючи конфіскацію контрафактних касет, компакт-дисків і DVD-дисків, контрабанда музики є поширеним явищем і викликає занепокоєння місцевої музичної індустрії. Уряд Сенегалу створив спеціалізований поліцейський підрозділ Національну бригаду з боротьби з підробками та піратством, яка проводить перевірки, арешти та вилучає піратські матеріали. Однак уряд Сенегалу має обмежені ресурси та можливості для боротьби з порушеннями прав інтелектуальної власності або конфіскації підроблених товарів, і тому забезпечення дотримання залишається складним...»
(2024 Investment Climate Statements: Senegal // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/senegal/>). 03.2025).

Республіка Сербія

«...Сербія не включена до Спеціального звіті 301 Торгового представника США за 2024 рік або в його Огляді відомих ринків підробок і піратства за 2023 рік.

Сербія є членом Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) і учасником усіх основних договорів ВОІВ, включаючи Бернську конвенцію, Паризьку конвенцію, Угоду про патентну кооперацію, Угоду ВОІВ про авторське право та Угоду ВОІВ про виконання та фонограми. Хоча Сербія не є членом СОТ, уряд Сербії вжив заходів для приєднання до Угоди WTO про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS). Закони Сербії про права інтелектуальної власності включають положення, сумісні з TRIPS, і забезпечуються судами та адміністративними органами.

Законодавство Сербії щодо прав інтелектуальної власності є сучасним і значною мірою відповідає як стандартам ЄС, так і міжнародним стандартам. Відповідно до Звіту ЄС про прогрес за 2023 рік, Сербія має хороший рівень підготовки щодо прав інтелектуальної власності для приведення у відповідність із *acquis* ЄС або набором загальних прав і обов'язків, які становлять сукупність законодавства ЄС. Згідно зі звітом, було досягнуто обмеженого прогресу з дещо покращеною статистикою правозастосування та запуском електронного інтерфейсу для подання запитів про захист прав інтелектуальної власності до Ринкової інспекції. У звіті зазначається, що Сербія повинна найближчими роками гармонізувати авторське та пов'язане законодавство з директивами ЄС щодо колективного управління правами. Також було зазначено, що Сербія повинна посилити правозастосування шляхом покращення потенціалу та подальшого посилення координації з різними зацікавленими сторонами. Чисельність працівників ринкової інспекції, що спеціалізується у сфері інтелектуальної власності, залишилася незмінною – 40 інспекторів, а з жовтня 2022 року їхню сферу роботи розширили й охопили виявлення правопорушень у комп'ютерному програмному забезпеченні, перебравши повноваження від Податкової адміністрації, йдеться у звіті ЄС за 2022 рік...

Уряд має Постійний координаційний орган із захисту прав інтелектуальної власності за участю податкової адміністрації, поліції, митниці та кількох державних інспекційних служб. Співпраця зі спеціальним відділом боротьби зі злочинністю у сфері високих технологій призвела до судових рішень про накладення покарань у тестових справах проти інтернет-торговців та підробок. Закон про публічні закупівлі вимагає від учасників торгів підтверджувати, що вони володіють будь-якими правами інтелектуальної власності, які використовуються під час виконання договору про державні закупівлі. Незважаючи на те, що торгівля контрафактними товарами, зокрема спортивним взуттям та іншим одягом, скоротилася в останні роки, оскільки уряд посилив правоохоронні заходи, загальна кількість конфіскованих контрафактних і піратських товарів зросла в 2020 році. Після арешту органи

влади не можуть знищити товари без офіційних вказівок від правовласників, яким виставляється рахунок за зберігання та знищення контрафактних товарів. Правовласникам пропонується зареєструвати свої ПІВ на митниці, заповнивши заяву про заходи спостереження.

Митна адміністрація та ринкова інспекція видають періодичні звіти про вилучення, але єдиної методології немає.

Із зростанням онлайн-торгівлі контрафактні товари з'явилися і в Інтернеті. Міністерство торгівлі Сербії опублікувало прес-реліз 8 лютого 2024 року, в якому зазначено, що офіс ринкової інспекції зараз налічує 64 інспектори, що на 24 більше, ніж у 2023 році, і офіс отримає 60 нових транспортних засобів для покращення своєї мобільності та охоплення. У Міністерстві торгівлі заявили, що планується подальше збільшення персоналу, щоб витримати зростаюче та складніше робоче навантаження, яке постає перед Ринковою інспекцією, зокрема щодо боротьби з торгівлею контрафактними товарами. Міністерство торгівлі оприлюднило проект змін і доповнень до Закону про спеціальні повноваження з метою ефективного захисту прав інтелектуальної власності. Запропоновані положення закону регулюють дії кількох органів, уповноважених запобігати торгівлі товарами та наданню послуг, які порушують авторське право та суміжні права та права промислової власності.

Реакція інспекторів і митних органів щодо порушень прав інтелектуальної власності відносно швидка. Проте забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності в судовій системі часто триває до двох років. Ефективні механізми отримання грошової компенсації за порушення прав інтелектуальної власності (ПІВ) за судовими рішеннями залишаються відсутніми.

Незважаючи на те, що це теоретично встановлено, сторони, яким присуджено грошову компенсацію в судових спорах, часто стикаються з проблемами в отриманні компенсації, яка їм належить.

Кримінальний захист прав інтелектуальної власності все ще є найслабшим місцем у системі захисту інтелектуальної власності в Сербії. Певних успіхів досягнуто в боротьбі зі злочинністю у сфері високих технологій. Так, у грудні 2023 року поліцейське управління спільно зі спецпрокуратурою з питань злочинності у сфері високих технологій вилучило контрафактну парфумерію провідних світових брендів. Після операції лише одну особу стягнуть звинувачення за рекламу та продаж цих продуктів в Інтернеті.

Крадіжка цифрових прав інтелектуальної власності не є поширеним явищем, але багато цифрових брендів не захищені належним чином, і існує ризик захоплення товарних знаків і доменних імен...

Ринкові інспектори здійснюють регулярні виїзні та позаслужбові перевірки. За останніми наявними даними за 2024 рік, Мінторгом через ринкову інспекцію проведено 107 виїзних та 98 позаштатних перевірок, у результаті яких вилучено 23 грами золота та загалом 2359 одиниць товару, обґрунтовано

підозрюваного у підробці. Щодо використання неліцензійного програмного забезпечення Ринкова інспекція проводила позаслужбові рейди. У випадках, коли це було можливо, він призначав спеціальний захід щодо легалізації програмного забезпечення.

У 2023 році Управління інтелектуальної власності уряду Сербії провело 43 освітні заходи, у яких взяли участь 2035 учасників як онлайн, так і особисто. Ці заходи обслуговували різні групи, включаючи широку громадськість, університети, малий бізнес, реалізаторів прав інтелектуальної власності та винахідників...» (2024 *Investment Climate Statements: Serbia // U.S. State Department* (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/serbia/>). 03.2025).

Республіка Сінгапур

«...Сінгапур підтримує один із найсильніших режимів прав інтелектуальної власності в Азії. Виконавчий директор Управління інтелектуальної власності Сінгапуру був обраний генеральним директором Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) у квітні 2020 року. Сінгапур є глобальним центром діяльності з подання патентних заявок та інновацій.

З 1 січня 2020 року всі патентні заявки повинні бути повністю розглянуті Управлінням інтелектуальної власності Сінгапуру, щоб гарантувати, що будь-які іноземні патенти повністю відповідають критеріям патентоспроможності Сінгапуру. Закон про зареєстровані зразки (з поправками) розширює сферу застосування зареєстрованих зразків, включаючи віртуальні дизайни та колір як ознаку дизайну, і передбачатиме, що власником дизайну за замовчуванням буде дизайнер замовленого дизайну, а не сторона, що замовляє.

USSFTA (Угода про вільну торгівлю між США та Сінгапуром) гарантує, що державні установи не надаватимуть регулюючих дозволів на продукти, які порушують патенти, але Сінгапур дозволяє паралельний імпорту. Відповідно до Закону про патенти щодо фармацевтичних продуктів власник патенту має право подати позов, щоб зупинити імпортером «товарів сірого ринку» імпорту запатентованого продукту власника патенту, за умови, що продукт раніше не продавався чи розповсюджувався в Сінгапурі, імпорту призводить до порушення контракту між власником патенту та будь-якою особою, яка має ліцензію власника патенту на розповсюдження продукту за межами Сінгапуру, та імпортером має такі знання.

USSFTA забезпечує захист даних випробувань і комерційних таємниць, наданих уряду для цілей затвердження регуляторними органами. Розголошення такої інформації заборонено. Такі дані не можуть використовуватися для схвалення тих самих або подібних продуктів без згоди сторони, яка надала дані, протягом п'яти років з дати схвалення фармацевтичного продукту та 10 років з

дати схвалення сільськогосподарського хімікату. У Сінгапурі немає спеціального законодавства щодо захисту комерційної таємниці. Натомість він захищає комерційно цінну конфіденційну інформацію інвесторів відповідно до загального права Законом про конфіденційність, а також таким законодавством, як Кримінальний кодекс (наприклад, крадіжка) і Закон про неправомірне використання комп'ютера (наприклад, несанкціонований доступ до комп'ютерної системи для завантаження інформації). Промисловість США висловила стурбованість тим, що це положення є недостатнім.

Як член СОТ Сінгапур є учасником Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS). Вона підписала інші міжнародні угоди з прав інтелектуальної власності, зокрема Паризької конвенції, Бернської конвенції, Договору про патентну кооперацію, Мадридського протоколу та Будапештського договору. Секретаріат ВОІВ відкрив регіональне представництво в Сінгапурі в 2005 році. Поправки до Закону про торговельні марки, прийняті в січні 2007 року, виконали зобов'язання Сінгапуру в переглянutoму Сінгапурському договорі ВОІВ про право товарних знаків.

Сінгапур посів 12 місце з 55 у світі за Індексом міжнародної інтелектуальної власності (IP) Торгової палати США за 2024 рік. Індекс зазначив, що ключові сильні сторони Сінгапуру включають передову національну структуру інтелектуальної власності та активні зусилля для прискорення патентного переслідування. Індекс також відзначив Сінгапур як світового лідера у сфері захисту авторських прав в Інтернеті. Незважаючи на зниження рівня піратства програмного забезпечення з 35 відсотків у 2009 році до 27 відсотків зараз, індекс зазначив, що рівень піратства залишається високим для розвиненої економіки з високим рівнем доходу. Відсутність прозорості та даних про конфіскації товарів, що порушують права інтелектуальної власності, також відзначено як ключову слабку сферу.

Згідно з Міжнародним індексом інтелектуальної власності Торгової палати США, Сінгапур не повідомляє публічно статистичні дані про вилучення контрафактних товарів і не дає високих оцінок контролю за фізичними контрафактними товарами, онлайн-продажам контрафактних товарів або цифровому онлайн-піратству. Сінгапур не значиться в Спеціальному звіті 301 USTR за 2023 рік, але Shopee, компанія електронної комерції зі штаб-квартирою в Сінгапурі, згадується в Огляді сумнозвісних ринків USTR з 2021 року. Що стосується торгівлі підробленими та піратськими товарами, зацікавлені сторони також продовжують повідомляти про невдоволення прикордонними службами в Сінгапурі, включаючи занепокоєння щодо відсутності координації між Митні органи Сінгапуру та відділення прав інтелектуальної власності поліції Сінгапуру...» **(2024 Investment Climate Statements: Singapore // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/singapore/>). 03.2025).**

Республіка Суринам

«...Суринам є членом Світової організації торгівлі та Всесвітньої організації інтелектуальної власності; однак вона не ратифікувала Угоду про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS). Незважаючи на те, що Суринам є учасником кількох угод, захист прав інтелектуальної власності (ПІВ) є слабким. Поточна законодавча база згадує захист авторських прав, торговельних марок і патентів на основі законодавства 1912 року (зі змінами 2001 року). Незважаючи на те, що в березні 2015 року Національна асамблея прийняла поправки до Закону про авторське право на музику 1913 року, вони не застосовуються. Посягання на права та крадіжки не є рідкістю через відсутність правоохоронної спроможності. Також не надається охорона промислових зразків, корисних моделей, географічних зазначень, макетів інтегральних схем або нерозкритої інформації.

Минулого року не було прийнято жодних законів чи нормативних актів, пов'язаних із правами інтелектуальної власності. Проект закону про права інтелектуальної власності перебував на розгляді в попередній Національній асамблеї (2015-2020), але не пройшов голосування. Зараз патенти та авторські права повинні реєструватися за кордоном через відсутність місцевого законодавства.

Суринам не відстежує вилучення контрафактних товарів і не повідомляє про них. Статистика недоступна. Порушення прав інтелектуальної власності рідко переслідуються.

Суринаму немає в спеціальному звіті USTR 301 за 2024 рік, а також у списку сумнозвісних ринків підробок і піратства за 2023 рік...» (2024 *Investment Climate Statements: Suriname // U.S. State Department* (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/suriname/>). 03.2025).

Руандійська Республіка

«...Рада розвитку Руанди (RDB) і Рада стандартів Руанди (RSB) є основними органами регулювання прав інтелектуальної власності Руанди. RDB отримує місцеві та міжнародні заявки на інтелектуальну власність (ІВ), реєструє права інтелектуальної власності та надає сертифікат і право власності. Кожен зареєстрований титул ІВ публікується в Офіційному віснику. Збори, що сплачуються за експертизу субстанції та реєстрацію інтелектуальної власності, застосовуються однаково для вітчизняних та іноземних заявників. З 2016 року будь-яка довіреність, видана нерезидентом агенту промислової власності в Руанді, повинна бути нотаріально посвідчена (раніше було достатньо підпису). RSB відповідає за впровадження стандартів, випробування, сертифікацію продукції, акредитацію, маркування, маркування та технічні регламенти. Тільки

RSB контролює права інтелектуальної власності для їх використання, розповсюдження та продажу.

Руанда є членом Африканської регіональної організації інтелектуальної власності (ARIPO) і підписала Арушський протокол про охорону нових сортів рослин, Харарський протокол щодо патентів і промислових зразків і Лусакську угоду про створення організації.

Реєстрація патентів і торгових марок здійснюється вперше, тому компаніям слід вчасно подати заявку на захист торгових марок і патентів. Власники авторських прав зобов'язані реєструвати, захищати та відстоювати свої права, якщо це необхідно, у тому числі шляхом наймання власних адвокатів і консультантів. Застосовується Міжнародна класифікація товарів і послуг (Ніццька класифікація), і дотримується багатокласова система реєстрації торгових марок. У 2021 році уряд Руанди подав до парламенту новий закон про інтелектуальну власність, який організує патентне та торгове відомство для Руанди, але проект закону ще не розроблено.

Руанда є членом Всесвітньої організації інтелектуальної власності (WOIB) і здійснює адміністрування Бернської конвенції, Брюссельської конвенції, Будапештського договору, Гаазької угоди, Мадридського протоколу, Марракеського договору, Паризької конвенції, Договору про патентну кооперацію та Конвенції WOIB.

Закон про інтелектуальну власність 2009 року забезпечує правову базу Руанди для захисту інтелектуальної власності. Закон регулює насіння та сорти рослин разом із захистом культурної спадщини Руанди.

Через RSB та Управління доходів Руанди (RRA) Руанда працювала над посиленням захисту прав інтелектуальної власності, але багато товарів, які порушують патенти, особливо фармацевтичні продукти, все одно потрапляють на ринок. Оскільки багато продуктів, доступних у Руанді, є реекспортом з інших країн Східноафриканського співтовариства (EAC), владі може бути важко вжити заходів проти контрафактних товарів без регіональної співпраці. Інвестори повідомили про труднощі з реєстрацією патентів і своєчасним виконанням правил проти порушення їхніх прав інтелектуальної власності...» *(2024 Investment Climate Statements: Rwanda // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/rwanda/>). 03.2025).*

Сейшельські острови

«...Управління інтелектуальної власності Сейшельських островів, розташоване у відділі реєстрації Департаменту з правових питань, Офіс президента, відповідає за реєстрацію та збереження прав інтелектуальної власності (ПВ). Питаннями авторського права займається Відділ культурних цінностей і авторського права (CPC), який знаходиться в Міністерстві туризму

та культури. Відповідальність за інтелектуальну власність (ІВ) належить до сфери управління офісу Генерального реєстратора. Координаційним органом для обговорення питань інтелектуальної власності, включаючи впровадження разом з технічними та законодавчими перевітками, є Національний комітет інтелектуальної власності. Комітет, який підпорядкований Відділу торгівлі Міністерства фінансів, національного планування та торгівлі, до складу якого входять представники уряду, неурядових організацій і приватного сектору, збирається щомісяця.

Сейшельські острови є членом Африканської регіональної організації інтелектуальної власності (ARIPO) і підписали Харарський протокол про патенти та промислові зразки. Це полегшує подачу патентів і промислових зразків, оскільки процеси ARIPO стандартизовані в усіх державах-членах і дійсні в усіх юрисдикціях.

Існує два основних закони, які регулюють охорону та захист прав інтелектуальної власності на Сейшельських островах. Закон про промислову власність № 7 від 2014 року передбачає охорону та використання патентів, торговельних марок, географічних зазначень, корисних моделей, промислових зразків та інтегральних мікросхем. Закон про авторське право № 5 від 2014 року охоплює літературні та художні твори, включаючи музику, лірику, хореографію, поезію, сценарії, кіносценарії, романи, малюнки та картини. Існує низка інших законів, які корелюють з цими двома основними правовими інструментами, зокрема, Указ про компанії 1972 року, Закон про управління митницею № 22 від 2011 року, Закон про добросовісну конкуренцію № 18 від 2009 року, Закон про захист прав споживачів № 30 від 2010 року, а також Кримінальний кодекс.

Сейшельські Острови є членом Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), підписали Пекінську угоду про аудіовізуальні виконання та керують Паризькою конвенцією, Угодою про патентну кооперацію та Конвенцією ВОІВ.

Митне управління № 22 передбачає заходи контролю на кордоні щодо контрафактних товарів. Щоб призупинити ввезення підозрюваних контрафактних товарів, правовласники можуть звернутися до митниці, яка опрацює заяву.

У грудні 2023 року уряд Сейшельських Островів розпочав процес перегляду свого законодавства про інтелектуальну власність, яке охоплює закони, пов'язані з авторським правом, промисловою власністю та охороною сортів рослин...» **(2024 Investment Climate Statements: Seychelles // U.S. State Department** **(<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/seychelles/>). 03.2025).**

Сент-Вінсент і Гренадини

«...Сент-Вінсент і Гренадини мають законодавчу базу, яка захищає права інтелектуальної власності (ПІВ). У той час як правові структури, що регулюють права інтелектуальної власності, є адекватними, заходи примусу є непослідовними. Країна не вказана в Спеціальному звіті 301 Торгового представника США за 2024 рік або в його Огляді відомих ринків підробок і піратства за 2023 рік.

Відповідальність за виконання законів про права інтелектуальної власності покладається на Генеральну прокуратуру. Управління торгівлі та інтелектуальної власності керує реєстрацією патентів, торгових марок і знаків обслуговування. Сент-Вінсент і Гренадини є учасниками Паризької конвенції про охорону промислової власності та Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів. Вона також є членом Всесвітньої організації інтелектуальної власності ООН і підписала її договори.

Стаття 66 Переглянутого Чагуарамасського договору про заснування CSME (Єдиний ринок та економіка Карибського басейну) зобов'язує всіх 15 членів запроваджувати посилений захист інтелектуальної власності та правозастосування. Угода про економічне партнерство (ЕПА) CARIFORUM-EU містить найдетальніші зобов'язання щодо інтелектуальної власності в будь-якій торговій угоді, стороною якої є Сент-Вінсент і Гренадини. ЕПА визнає захист і дотримання прав інтелектуальної власності. Стаття 139 ЕПА вимагає від сторін «забезпечити адекватне та ефективне виконання міжнародних договорів, що стосуються інтелектуальної власності, сторонами яких вони є, та Угоди про торговельні аспекти інтелектуальної власності (TRIPS)». Як член WTO Сент-Вінсент і Гренадини визнають Угоду WTO TRIPS.

Відділ правозастосування Департаменту митних та акцизних зборів очолює превентивні та примусові аспекти захисту прав інтелектуальної власності, що включає затримання, вилучення та конфіскацію контрафактних товарів. Відділ правозастосування також проводить розслідування митних правопорушень і накладає штрафи та пені...» *(2024 Investment Climate Statements: Saint Vincent and the Grenadines // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/saint-vincent-and-the-grenadines/>). 03.2025).*

Сент-Люсія

«...У Сент-Люсії є два основних положення, які регулюють захист прав інтелектуальної власності: Закон про авторські права та Закон про торговельні марки. Країна не вказана в Спеціальному звіті 301 Торгового представника США за 2024 рік або в його Огляді відомих ринків підробок і піратства за 2023 рік.

Закон про авторські права захищає літературні, драматичні, музичні, художні, творчі продукти та вистави в Сент-Люсії. Щоб мати право на охорону авторським правом, твір має бути записаний, записаний або іншим чином закріплений у матеріальній формі. Зберігання твору в комп'ютері можна розглядати як запис твору в матеріальній формі.

Торгова марка може бути зареєстрована для товарів, послуг або обох. Після реєстрації власник має виключні права використовувати торговельну марку, дозволяти її використання іншій особі та отримувати допомогу відповідно до закону, якщо права власника були порушені. Зареєстрована торгова марка вважається особистою власністю і має право на виконання, як і права особистої власності.

Хоча правові структури, що регулюють інтелектуальну власність, загалом сильні, правозастосування є непослідовним. Генеральний прокурор відповідає за виконання законів про інтелектуальну власність. Реєстр компаній та Офіс інтелектуальної власності керує реєстрацією патентів, торгових марок і знаків обслуговування.

Сент-Люсія є учасником Вашингтонського договору про інтелектуальну власність щодо інтегрованих схем, Договору ВОІВ про виконання та фонограми, Договору ВОІВ про авторське право, Віденської угоди про встановлення міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків і Конвенції про захист прав виробників фонограм від їх несанкціонованого копіювання. Фонограми. Сент-Люсія також підписала Ніщцьку угоду про міжнародну класифікацію товарів і послуг для цілей реєстрації знаків, Договір про патентну кооперацію, Римську конвенцію про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення. Крім того, Сент-Люсія підписала Паризьку конвенцію про охорону промислової власності, Бернську конвенцію про охорону літературних і художніх творів і Конвенцію про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності.

Стаття 66 Переглянутого Чагуарамасського договору (2001 р.), що засновує CSME (Єдиний ринок та економіка Карибського басейну), зобов'язує всіх 15 членів запроваджувати посилений захист інтелектуальної власності та правозастосування. Угода про економічне партнерство (ЕРА) CARIFORUM-EU містить найдетальніші зобов'язання щодо інтелектуальної власності в будь-якій торговій угоді, стороною якої є Сент-Люсія. ЕРА визнає захист та захист інтелектуальної власності. Стаття 139 ЕРА вимагає від сторін «забезпечити адекватне та ефективне виконання міжнародних договорів, що стосуються інтелектуальної власності, сторонами яких вони є, та Угоди про торговельні аспекти інтелектуальної власності (TRIPS)». Як член WTO Сент-Люсія визнає Угоду WTO TRIPS.

Митний контролер очолює превентивні та примусові аспекти захисту прав інтелектуальної власності, що включає затримання, вилучення та конфіскацію контрафактних товарів. Митно-акцизне управління проводить розслідування митних правопорушень та накладає штрафи та пені...» (2024

Соціалістична Республіка В'єтнам

«...Уряд В'єтнаму наразі переживає значну реструктуризацію, консолідуючи та ліквідовуючи різні відомства з метою впорядкування діяльності та підвищення ефективності. Ця реструктуризація помітно вплине на ландшафт інтелектуальної власності (ІВ) країни в найближчі роки...

Однією з найважливіших змін є злиття кількох міністерств, зокрема Міністерства інформації та комунікацій (МІС) і Міністерства науки і технологій (MOST). Оскільки Відомство інтелектуальної власності В'єтнаму підпорядковується MOST, очікується, що це злиття вплине на різні аспекти адміністрування та правозастосування у сфері ІВ. Нове об'єднане міністерство, яке збереже назву MOST, буде підтримувати цифрову економіку, що призведе до вдосконалення цифрових інструментів для адміністрування та захисту прав ІВ. Нове об'єднане міністерство, яке збереже назву MOST, має намір підтримувати цифрову економіку, що призведе до вдосконалення цифрових інструментів для адміністрування та захисту прав ІВ. Це може включати вдосконалення електронної подачі заявок, онлайн-процедур та цифрових платіжних систем, що підвищить доступність та ефективність послуг, пов'язаних з ІВ. Очікується, що суперечки щодо доменних імен також виграють від більш скоординованого підходу під керівництвом нового міністерства, що потенційно може бути узгоджено з Єдиною політикою вирішення спорів щодо доменних імен (UDRP)...

Реструктуризація також впливає на інспекційні органи, відповідальні за захист прав інтелектуальної власності, зокрема, на інспекції MOST та Міністерства культури, спорту і туризму (МОССТ). Це може спричинити тимчасові затримки в адміністративному правозастосуванні, наприклад, уповільнення притягнення до відповідальності Інспекцією MOST за порушення прав промислової власності та аналогічні перебої в захисті авторських прав Інспекцією МОССТ. Однак очікується, що ці затримки будуть тимчасовими, а ефективність правозастосування покращиться, коли нові структури будуть повністю впроваджені...

Департамент ринкового нагляду (MSD), який раніше підпорядковувався Міністерству промисловості і торгівлі, було передано обласним урядам. Така децентралізація може спочатку вплинути на координацію та узгодженість рейдів у сфері інтелектуальної власності та правозастосовних дій. Однак центральний уряд доручив провінційним органам влади підтримувати ефективність правозастосування, що з часом може призвести до більш

локалізованого та оперативного правозастосування, пристосованого до потреб кожної провінції...

Реструктуризація також поширюється на судову систему В'єтнаму, причому значні зміни очікуються як на провінційному, так і на окружному рівнях. Деякі провінції мають об'єднатися, зменшивши загальну кількість з нинішніх 63, а суди окружного рівня можуть бути ліквідовані. Ці зміни спрямовані на посилення судової незалежності шляхом зменшення впливу місцевої влади на судовий розгляд. Однак реструктуризація може затримати створення спеціалізованого суду з питань інтелектуальної власності, яке спочатку очікувалося до кінця 2025 року. Очікується, що після введення в дію оптимізована судова система надаватиме швидші та послідовніші рішення щодо спорів у сфері інтелектуальної власності, посилюючи судовий захист прав інтелектуальної власності...

Очікується, що митне правозастосування, ключовий компонент захисту прав інтелектуальної власності на кордонах В'єтнаму, зазнає мінімальних порушень, незважаючи на злиття та оптимізацію митних органів, що триває. Основні функції з перехоплення контрафактних товарів та забезпечення дотримання прав ІВ на прикордонних пунктах пропуску продовжуватимуться, забезпечуючи надійний транскордонний захист ІВ...

Таким чином, реструктуризація уряду В'єтнаму створює як виклики, так і можливості для сфери ІВ. Незважаючи на тимчасові затримки, очікується, що консолідація адміністрування ІВ під егідою нового міністерства з більшим акцентом на технологіях, покращення координації у спрах щодо доменних імен та спрощення механізмів правозастосування сприятиме підвищенню ефективності, послідовності та незалежності судової системи в довгостроковій перспективі» (*Linh Duy Mai, Giang Hoang Bach. Vietnamese Government Restructuring: Impacts on Intellectual Property // Tilleke & Gibbins (<https://www.tilleke.com/insights/vietnamese-government-restructuring-impacts-on-intellectual-property/>). 06.03.2025*).

«...Спори з питань інтелектуальної власності, особливо ті, що стосуються торговельних марок, є неминучою частиною динамічного бізнес-середовища В'єтнаму. Замість того, щоб пасивно чекати на потенційні спори щодо торговельних марок, проактивні компанії можуть використовувати правові механізми, такі як декларації про непорушення прав та недійсність торговельних марок, щоб встановити чіткі правові межі та створити "безпечну гавань" для своєї комерційної діяльності...

Декларація про непорушення прав, хоч і не є чітко кодифікованою у в'єтнамському законодавстві, слугує стратегічним інструментом для третіх сторін для проактивного вирішення потенційних проблем, пов'язаних із торговельними марками. Цей механізм є безцінним, коли бізнес стикається із загрозою судового позову за ймовірне порушення або прагне забезпечити чітке

правове поле перед впровадженням нового продукту чи послуги. Існує кілька способів отримати декларацію про відсутність порушень:

1. Прямий запит до власника ІВ: передбачає подання офіційного запиту до власника прав на ІВ із зазначенням дій та демонстрацією того, чому вони не становлять порушення. Цей шлях може призвести до мирного врегулювання, але залежить від готовності власника ІВ до співпраці.

2. Ескалація до суду або адміністративного органу: Якщо прямий підхід не спрацював, в'єтнамське законодавство дозволяє звертатися до суду або відповідних адміністративних органів. Це може включати в себе ініціювання судового позову про визнання відсутності порушень або звернення до спеціалізованих підрозділів з питань інтелектуальної власності в міністерствах промисловості та торгівлі.

3. Отримання "експертних висновків" через адміністративні правоохоронні органи: Залучення адміністративних правоохоронних органів, таких як Агентство з управління ринком, для отримання експертних висновків від В'єтнамського науково-дослідного інституту інтелектуальної власності (VIPRI) або Відомства інтелектуальної власності В'єтнаму (VNIPO) може надати квазі-офіційну оцінку, яка посилить правову позицію третьої сторони.

Окрім отримання підтвердження відсутності порушень, в'єтнамське законодавство про інтелектуальну власність дозволяє третім особам оскаржувати дійсність реєстрації торговельної марки шляхом визнання її недійсною згідно зі статтею 96. Цей механізм дозволяє третім особам подавати до VNIPO заяву про визнання реєстрації недійсною з метою виправлення неправомірно наданих прав інтелектуальної власності. Підставами для визнання прав недійсними є недобросовісність заявника та недотримання вимог законодавства. Якщо VNIPO визнає підстави законними, він може винести рішення про визнання права інтелектуальної власності недійсним, що фактично анулює оспорюване право інтелектуальної власності...

Для бізнесу, який орієнтується у в'єтнамському ландшафті ІВ, ключовими факторами є проактивність, вивчення всіх доступних шляхів для декларування та стратегічне використання експертних висновків. Хоча правова система В'єтнаму відрізняється від юрисдикцій загального права, вона пропонує практичні та ефективні механізми проактивного захисту ІВ. Використовуючи декларації про непорушення та недійсність, бізнес може отримати більшу впевненість, зменшити потенційні суперечки та впевнено працювати на в'єтнамському ринку. Розуміння цих механізмів та звернення за експертною юридичною допомогою є важливими для захисту інтересів ІВ у динамічному правовому середовищі В'єтнаму...» (*Nguyen Vu QUAN, Do Thi PHAN, Hoang Thi Tuyet HONG. Addressing IP disputes in Vietnam: Declarations of non-infringement and invalidity // Kenfox IP & Law Office (<https://kenfoxlaw.com/addressing-ip-disputes-in-vietnam-declarations-of-non-infringement-and-invalidity>). 06.03.2025*).

«...Швидкий розвиток В'єтнаму як глобально інтегрованої та динамічної економіки робить інтелектуальну власність (ІВ) все більш життєво важливою, особливо в таких секторах, як технології, електронна комерція та фармацевтика. Зі зростанням іноземних інвестицій постає важливе правове питання: Чи може чинне законодавство В'єтнаму ефективно захищати ІВ як заставу, дозволяючи підприємствам та інвесторам використовувати її як фінансовий інструмент?

Хоча чинне законодавство В'єтнаму визнає ІВ як актив, що може бути предметом застави, існують значні правові прогалини через відсутність конкретних і всеосяжних правил, безпосередньо пов'язаних із заставою ІВ. Ці прогалини ставлять питання про те, чи дають вони можливість розвивати ринок застави ІВ, чи підвищують юридичні ризики, створюючи проблеми для інвесторів, особливо іноземних, які зацікавлені в отриманні кредитів під заставу ІВ у В'єтнамі...

Чинна правова база для застави ІВ у В'єтнамі ґрунтується на загальних принципах цивільного права. Цивільний кодекс (СС) 2015 року визначає ІВ як "право власності" та "майно", що дозволяє власникам вільно розпоряджатися своїм майном, у тому числі використовувати права ІВ як заставу. Декрет № 21/2021/ND-CP чітко визначає, що майнові права та інші права, що мають грошову оцінку, похідні від інтелектуальної власності, є активами, які можуть бути використані для забезпечення зобов'язань. Закон про інтелектуальну власність (Закон про ІВ) опосередковано сприяє таким операціям, чітко визначаючи суб'єктів та обсяг прав ІВ...

Однак існуючій нормативно-правовій базі бракує детальних положень та конкретних процедур, що створює труднощі для практичного застосування. Основні прогалини включають чіткий та прозорий процес реєстрації заставних прав на об'єкти інтелектуальної власності, методологію оцінки об'єктів інтелектуальної власності, визначення прав та обов'язків іпотекодавця та іпотекодержателя, а також ефективний механізм реалізації заставних прав у разі невиконання зобов'язань за іпотекою...

Незважаючи на ці обмеження, потенціал і значення використання торговельних марок як застави у В'єтнамі є значними. Для багатьох компаній, особливо малих і середніх підприємств, торговельні марки можуть бути найціннішим активом, відкриваючи життєво важливе джерело капіталу. Визнання торговельних марок заставою дасть змогу підприємствам розвиватися, розширювати діяльність, інвестувати в наукові дослідження і розробки та підвищувати конкурентоспроможність. Це також сприятиме інноваціям та економічному зростанню, стимулюючи бізнес більше інвестувати у створення, розвиток та захист своєї інтелектуальної власності...

Однак реалізація застави під торговельну марку у В'єтнамі стикається з труднощами через відсутність детальної правової бази. Правові проблеми включають відсутність конкретних положень у спеціалізованому законодавстві про інтелектуальну власність, що створює значні правові ризики. Проблеми

реалізації пов'язані зі складністю оцінки об'єктів інтелектуальної власності та відсутністю єдиних стандартів оцінки. Реалізація заставних активів також може становити процедурні та практичні труднощі, включаючи передачу права власності на торговельну марку та комерціалізацію торговельної марки з метою стягнення боргу...

Іноземні інвестори мають особливе занепокоєння щодо прозорості, доцільності та ефективності існуючої законодавчої бази. Вони наголошують на необхідності створення комплексної, доступної та інтегрованої системи реєстрації забезпечених угод, ефективної міжвідомчої координації та сучасної електронної системи реєстрації. Ліквідність інтелектуальної власності, переданої в заставу, також має вирішальне значення, що вимагає прозорого та ефективного вторинного ринку активів ІВ. Іноземні інвестори прагнуть бути впевненими, що в'єтнамське законодавство дозволяє комерційне використання застави ІВ та забезпечує ефективні механізми вирішення спорів...

Отже, використання ІВ як застави, зокрема торговельних марок, відкриває нову багатообіцяючу главу для фінансового ринку та бізнес-спільноти В'єтнаму. Реалізація цього потенціалу вимагає узгоджених зусиль з боку уряду, бізнесу, кредитних установ, експертів та інших зацікавлених сторін, спрямованих на вдосконалення правової бази, розвиток сервісної інфраструктури та підвищення обізнаності про ІВ. Маючи рішучість та стратегічне бачення, В'єтнам може побудувати стійкий ринок застави ІВ, що зробить значний внесок у процвітання та конкурентоспроможність економіки, заснованої на знаннях» (*Nguyen Vu QUAN, Do Thi PHAN. Intellectual Property Collateral – Trademarks in Vietnam: Legal Analysis and Market Outlook // Kenfox IP & Law Office (<https://kenfoxlaw.com/intellectual-property-collateral-trademarks-in-vietnam-legal-analysis-and-market-outlook>). 12.03.2025*).

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«У 2019 році міжнародна торгівля контрафактною та піратською продукцією оцінювалася в 464 мільярди доларів США, що становить до 2,5% світової торгівлі. Дослідження, проведене Відомством інтелектуальної власності Великої Британії (IPO) у 2020 році, показало, що підробки та піратство коштують британській економіці приблизно 9 мільярдів фунтів стерлінгів щорічно, що призводить до втрати близько 80 500 робочих місць щороку...

У 2024 році Організація економічного співробітництва та розвитку (OECD) опублікувала оновлений звіт з оцінкою імпорту контрафактних товарів до Сполученого Королівства та їхнього впливу на споживачів, промисловість і уряд Великої Британії. У звіті підкреслюється, що глобальна торгівля контрафактною та піратською продукцією, що порушує права на торгові марки

Великої Британії, у 2021 році склала 12,1 мільярда фунтів стерлінгів. У період з 2017 по 2019 рік обсяг контрафактної продукції, що імпортується до Великої Британії, неухильно зростає, сягнувши піку в 8,3 млрд фунтів стерлінгів у 2019 році. Однак пандемія COVID-19 спричинила значне порушення ланцюгів постачання, що призвело до стрімкого спаду у 2020 році, коли вартість імпортованих підробок впала до 897 млн фунтів стерлінгів. До 2021 року вартість повернулася до попереднього рівня - 7,1 млрд фунтів стерлінгів. Пандемія також вплинула на типи контрафактної продукції: у 2020-2021 роках найчастіше вилучалися електричні машини та електроніка, що свідчить про перехід до діяльності в Інтернеті. Сектор готового одягу найбільше постраждав від порушень прав інтелектуальної власності у 2017-2019 роках, тоді як парфумерія та косметика найбільше постраждали у 2020-2021 роках...

У звіті OECD наголошується на необхідності кращого правозастосування та проактивного моніторингу з боку онлайн-маркетплейсів, оскільки підробки та порушення прав інтелектуальної власності не обмежуються фізичними продажами. Дослідження 2016 року показало, що 20% з 750 000 постів про провідні модні бренди в Instagram містили підроблені або незаконні продукти, причому найбільше постраждали елітні бренди класу люкс, такі як Chanel, Prada, Louis Vuitton, Fendi, Rolex і Cartier...

Шкода, завдана підробками, виходить за межі прямих фінансових втрат. Споживачі часто асоціюють низькоякісну підроблену продукцію з легітимними брендами, що завдає шкоди репутації, на відновлення якої можуть піти роки. Це особливо руйнівно для розкішних брендів і відомих виробників. Питання охорони здоров'я та безпеки також є критично важливими, оскільки контрафактна продукція в таких галузях, як косметика, фармацевтика, електроніка та іграшки, створює прямі ризики для здоров'я споживачів. Вплив на навколишнє середовище також викликає занепокоєння, оскільки контрафактна продукція часто містить небезпечні матеріали і сприяє збільшенню кількості відходів. Крім того, операції з підробкою стали значним джерелом фінансування організованої злочинності, фінансування інших незаконних видів діяльності та механізмом відмивання грошей...

Правоохоронні органи стикаються з нестачею ресурсів, що викликає занепокоєння щодо здатності Великої Британії ефективно боротися зі злочинами у сфері інтелектуальної власності. Чартерний інститут торгових стандартів (CTSI) визнав, що з 2010 року бюджети відділів торгових стандартів місцевих органів влади скоротилися в середньому на 50%. Стратегія уряду Великої Британії щодо боротьби з порушеннями прав інтелектуальної власності на період з 2022 по 2027 роки має на меті зробити злочинність у сфері інтелектуальної власності соціально неприйнятною та посилити механізми правозастосування, але її ефективність залишається незрозумілою через відсутність оновлень з моменту її запуску...

Приватне обвинувачення все частіше визнається потужною альтернативою цивільному судочинству, пропонуючи низку переваг.

Правовласники зберігають більший контроль над процесом судового переслідування, отримують постійну інформацію та користуються перевагами надійної системи повернення активів у Великій Британії. Успішні справи можуть призвести до повернення коштів шляхом компенсації та конфіскації, а можливість відшкодування витрат через централізовані фонди робить приватне переслідування економічно ефективним. Стримуючий ефект кримінального засудження та потенційного ув'язнення є сильнішим сигналом для фальшивомонетників, ніж лише цивільне покарання...

Приватні судові переслідування найкраще працюють як частина комплексної стратегії боротьби з підробками, доповнюючи інші правоохоронні заходи, такі як цивільні позови, митні конфіскації та онлайн-процедури вилучення контрафактної продукції. Ефективна імплементація передбачає завчасний збір доказів, ретельне вивчення юридичних тестів, регулярний перегляд справ і чітку комунікацію із зацікавленими сторонами. Підтримка потужного правозастосування у Великій Британії є стратегічно важливою з огляду на позицію Лондона як світового фінансового центру, його роль у припиненні міжнародних операцій з підробками та важливість як пункту розповсюдження контрафактної продукції, що потрапляє на європейські ринки...

Отже, боротьба Великої Британії з підробками стикається зі значними труднощами, особливо в умовах скорочення ресурсів державного правозастосування. Приватні судові процеси є надійною та ефективною альтернативою для правовласників. Ефективність боротьби з підробками у Великій Британії в майбутньому залежатиме від подальшого розвитку практики приватного обвинувачення та посилення співпраці з правоохоронними органами, що дає найбільшу надію на подолання зростаючої проблеми підробок у складному комерційному середовищі Великої Британії...» *(Carolina Cabral. The war against counterfeiting: how Private Prosecutions are changing the game // Edmonds, Marshall, McMahon (https://www.emmlegal.com/news/fighting-counterfeits-with-private-prosecutions/). 06.03.2025).*

«...багатьом відомо, після 31 грудня 2020 року (або "Дня завершення дії ІВ") реєстрації торговельних марок Європейського Союзу більше не поширюються на Велику Британію. Власникам реєстрацій EUTM було надано реєстрацію-"клон" у Великій Британії, тобто британську частину EUTM, щоб визнати права Великої Британії, якими вони володіли в результаті реєстрації EUTM. Це була величезна робота в UKIPO, в результаті якої за одну ніч до британського реєстру було додано близько двох мільйонів нових британських реєстрацій. Реєстрації клонів можна ідентифікувати за допомогою префікса 009 (для знаків, які були створені в результаті існуючої реєстрації EUTM) або 008 (для знаків, які були створені в результаті позначення міжнародної реєстрації ЄС)...

Наразі власник клонованої реєстрації у Великій Британії може покладатися на використання знака в ЄС протягом останніх п'яти років для захисту від позову про анулювання реєстрації, для доказу використання в опозиції або для підтримки позову про захист репутації. Якщо п'ятирічний період включає час до 1 січня 2021 року, використання знака в ЄС може розглядатися без необхідності надавати докази, які стосуються використання знака у Великій Британії. Однак використання знака в ЄС у період після 1 січня 2021 року не братиметься до уваги при оцінці дійсного використання або репутації у Великій Британії. Таким чином, проміжок часу, коли можна було б покладатися на докази використання знака в ЄС, скорочується.

31 грудня 2025 року спливає п'ятирічний термін, і правовласники не можуть покладатися на використання торговельної марки в ЄС для підтримки справжнього використання або репутації клонованої реєстрації у Великій Британії. У правовласників є короткий проміжок часу, щоб використати або втратити ці реєстрації, які можуть стати вразливими до анулювання вперше з 1 січня 2026 року. Хоча британські реєстрації клонованих знаків не будуть автоматично анульовані після цієї дати, вони стануть вразливими до позову про невикористання, якщо його ініціює третя сторона. Крім того, якщо використання знаків оскаржується в рамках процедури заперечення проти заявок третіх осіб, правовласники не зможуть покладатися на клоновані реєстрації, якщо вони не зможуть належним чином продемонструвати докази використання знаків у Великій Британії...» (*Stephanie Taylor. Use it or lose it - the fate of the UK cloned marks // Bristows LLP* (<https://inquisitiveminds.bristows.com/post/102k3e7/use-it-or-lose-it-the-fate-of-the-uk-cloned-marks#page=1>). 11.03.2025).

«Директива ЄС про комерційну таємницю, яка залишилася в законодавстві Великої Британії після Brexit, забезпечує правову основу для захисту комерційної таємниці, визначаючи її як таємну інформацію, що має комерційну цінність, за умови вжиття розумних заходів для збереження конфіденційності. Ця широка сфера охоплює різні форми службової інформації, такі як математичні формули, процеси, проекти та бази даних, які підприємства повинні активно захищати, щоб зберегти свою конкурентну перевагу. Захист вимагає поєднання адміністративних, правових і технічних заходів, включаючи надійну політику, навчання працівників, угоди про конфіденційність, положення про неконкуренцію та заходи безпеки, такі як шифрування та контроль доступу. Закон про національну безпеку Великої Британії від 2023 року ще більше посилює цю систему, криміналізуючи крадіжку комерційної таємниці, особливо якщо вона пов'язана з іноземним шпигунством, з покаранням до 14 років ув'язнення.

У Великій Британії зростає кількість судових спорів щодо комерційної таємниці, які часто стосуються комерційної, а не технічної інформації та

суперечок між колишніми діловими партнерами або роботодавцями та працівниками. Такі справи, як *Mulsanne проти Marshmallow*, підкреслюють важливість демонстрації зусиль, спрямованих на уникнення неправомірного використання комерційної таємниці, в той час як позови часто пов'язані з іншими правами інтелектуальної власності, такими як авторське право, як у справі *Corrigan проти OneE*. Суди також розглядали питання балансу між відкритим правосуддям і захистом комерційної таємниці, і такі рішення, як *Bamford Excavators проти Manitou*, надають перевагу конфіденційності в публічних спорах. Справа *Celgard проти Shenzhen* підкреслила юрисдикцію британських судів у справах про міжнародне привласнення комерційної таємниці, посилюючи можливості правозастосування щодо товарів, які порушують права інтелектуальної власності...

Комерційна таємниця пропонує значні переваги, включаючи економічно ефективний, довгостроковий захист без необхідності публічного розкриття, на відміну від патентів. Вони посилюють конкурентні переваги, збільшують частку ринку та вартість бізнесу, а також сприяють інноваціям, дозволяючи проводити конфіденційні дослідження та розробки. Однак бізнес часто ігнорує комерційну таємницю через брак розуміння, що вимагає належної ідентифікації, документування та навчання співробітників, адаптованого до потреб організації. Спільний міжвідомчий підхід, підкріплений регулярними аудитами, передовими заходами кібербезпеки та чіткою договірною базою, має важливе значення для зменшення ризиків, таких як випадкові витіки, крадіжки або кіберзлочини...

Незважаючи на свої переваги, комерційна таємниця пов'язана з певними ризиками, зокрема, втратою таємниці внаслідок реінжинірингу, витіку інформації співробітниками або зловмисної крадіжки, що може призвести до значної фінансової та репутаційної шкоди. Кіберзлочинність, особливо промислове шпигунство, становить зростаючу загрозу, про яку часто не повідомляють через побоювання за репутацію. Правові проблеми включають різний захист у різних юрисдикціях, високий тягар доказування та труднощі з доведенням права власності. Крім того, більш жорсткі закони про комерційну таємницю можуть обмежувати мобільність працівників, потенційно стримуючи інновації, що вимагає від бізнесу зважувати короткострокову безпеку та довгострокові інноваційні цілі. Загалом, хоча комерційна таємниця може бути наріжним каменем портфелів ІВ, її реалізація вимагає ретельного управління ризиками та стратегічного планування...» **(Tony Proctor, David Holt. *United Kingdom: Trade secrets - policy and latest developments* // *Law Business Research* (<https://www.iam-media.com/hub/trade-secrets-hub/2025/article/united-kingdom-trade-secrets-policy-and-latest-developments>). 10.03.2025).**

«...Після рішення Верховного суду Великої Британії у справі SkyKick проти Sky, де реєстрація торгової марки Sky була частково визнана

недобросовісною, власники розкішних брендів повинні ретельно балансувати між захистом бренду та його сприйняттям громадськістю...

Щоб ефективно захистити свій бренд, кілька ключових рекомендацій включають реєстрацію всіх ключових брендів і суббрендів у ключових торговельних країнах, проведення пошукових перевірок для уникнення конфліктів, забезпечення того, щоб реєстрація торговельної марки відображала фактичне брендування, а також уникнення надмірно широких специфікацій. Крім того, дуже важливо зібрати докази використання знака. У випадку порушення прав необхідно враховувати зв'язки з громадськістю, чітко обґрунтовувати необхідність захисту, розуміти опонента, підбирати зміст і тон листів із вимогою припинити використання знака, а також застосовувати стратегічний підхід, зважуючи юридичні аргументи та потенційні піар-наслідки...» (*Iona Silverman, Dan Cahill, Kishan Pattni. Trademark balancing act: luxury brand protection versus reputational risk // The Global Legal Post (<https://www.globallegalpost.com/news/trademark-balancing-act-luxury-brand-protection-versus-reputational-risk-304207876>). 16.03.2025*).

Сполучені Штати Америки

«19 лютого Офіс торговельного представника США (USTR) провів слухання в рамках щорічного процесу перегляду Спеціального звіту 301, в якому оцінюються виклики, з якими стикається американська промисловість при захисті прав інтелектуальної власності (ІВ) за кордоном. Звіт традиційно "називає і ганьбить" країни, які не захищають американську інтелектуальну власність або не забезпечують справедливого доступу до ринків, водночас дозволяючи проведення аудитів для заохочення прогресу. Однак останні звіти адміністрації Байдена значно відійшли від цих законодавчих зобов'язань. Звіт за 2023 рік проігнорував основні порушення прав інтелектуальної власності, а звіт за 2024 рік, схоже, потурає їм, що відображає зміну політики, спрямовану на заспокоєння лівого крила Демократичної партії, яке помилково вважає, що права інтелектуальної власності приносять вигоду лише кільком корпораціям...

Доповідь 2025 року має сигналізувати про корекцію курсу шляхом усунення таких зловживань, як примусові ліцензії та обмежувальні критерії патентоспроможності, що підривають американські інновації. За президентства Трампа Спеціальна доповідь 301 з 2018 по 2020 рік застерігала від використання примусових ліцензій як інструментів промислової політики або цінових важелів впливу. Однак у звіті за 2023 рік ця формулювання була опущена, а у звіті за 2024 рік це питання було повністю проігнороване, незважаючи на докази зловживань з боку таких країн, як Малайзія та Індонезія. Кетрін Тай, представник США з питань торговельних аспектів прав інтелектуальної власності, виправдовує це мовчання тим, що вона підтримує

гнучкість Угоди СОТ про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС), ненавмисно заохочуючи такі дії, як видача Колумбією першої примусової ліцензії та наполягання ЄС на сумнівних законодавчих повноваженнях...

Аналогічно, обмежувальні критерії патентоспроможності використовуються такими країнами, як Індія, Аргентина та Індонезія, для сприяння національним галузям промисловості за рахунок американських інноваторів. Така практика фактично дорівнює примусовій передачі технологій. Хоча у звіті за 2020 рік ці проблеми були висвітлені, зі звіту за 2024 рік вони були вилучені без жодних обґрунтувань.

Для дотримання Закону про торгівлю 1988 року та відновлення лідерства США у сфері захисту ІВ у звіті за 2025 рік необхідно вказати на зловживання та відновити такі інструменти, як позациклові огляди - повторні аудити, що використовувалися за часів Трампа для забезпечення дотримання торговельних угод. Такий підхід має вирішальне значення напередодні спільного огляду USMCA (Угода між США, Мексикою та Канадою) в липні 2026 року та майбутніх оцінок інших торговельних пактів, як зазначено в меморандумі Трампа про торговельну політику "Америка понад усе"...

Інтелектуальна власність забезпечує 41% ВВП США та підтримує 63 мільйони високооплачуваних робочих місць, що підкреслює її важливість для економіки. На відміну від тарифів, ІВ - це майбутнє американського виробництва та експорту послуг. Спеціальна доповідь 301 до 2025 року має підтвердити відданість Америки надійному захисту ІВ, підкріпленому конкретними діями, щоб покласти край багаторічному нехтуванню та захистити американські інновації в усьому світі...» (**Marc L. Busch. *The next trade protection report should tell the US to defend intellectual property* // Nexstar Media Inc. (<https://thehill.com/opinion/international/5175272-biden-trade-policy-ip/>). 05.03.2025).**

«...Відомство США з патентів і торговельних марок (USPTO) змінило свою позицію щодо оскарження дійсності патентів, що полегшило для адміністративних суддів Апеляційної ради з патентних спорів (РТАВ) можливість відхиляти такі оскарження. Цей крок, оголошений у бюлетені від 28 лютого, скасовує інструкцію від червня 2022 року, видану колишнім директором Кеті Відал, яка обмежувала дискреційні повноваження РТАВ в рамках справи Apple проти Fintiv. Ці рамки дозволяли РТАВ відхиляти оскарження патентів, задіяних у паралельному судовому процесі в окружному суді. Нові інструкції наказують суддям покладатися на оригінальне рішення Fintiv від 2020 року, повертаючи маятник у бік власників патентів і відсуваючи технологічні компанії, які часто стають об'єктами судових позовів про порушення прав інтелектуальної власності...

Юристи зазначають, що ці зміни йдуть на користь власникам патентів, що свідчить про більш сприятливий клімат для патентовласників за нинішньої адміністрації порівняно з попередньою. Кевін Макніш, адвокат, який представляє інтереси власників патентів, назвав ці зміни "поштовхом" для власників патентів, тоді як Скотт Маккеон, який часто представляє інтереси оскаржувачів, спрогнозував подальші зрушення на користь патентовласників, подібні до тих, що відбулися під час першого терміну перебування на посаді директора USPTO Трампа Андрія Янку. Вказівки Відал були спрямовані на запобігання дискреційним відмовам, коли петиція містила "переконливі докази непатентоспроможності", включала паралельний розгляд у Комісії з міжнародної торгівлі або містила обіцянки не висувати ті самі аргументи в окружному суді. Критики, зокрема такі компанії, як Intel, Netflix і Roku, стверджували, що непослідовне застосування Fintiv дозволяє позивачам, які фінансують судові процеси, отримувати рішення, засновані на сумнівних патентах...

До появи меморандуму Відал, дослідження USPTO від 2022 року показало, що дискреційні відмови за Fintiv відбувалися приблизно в половині випадків, пов'язаних із судовими розглядами в окружних судах. Тепер відкат може обмежити можливості відповідачів оскаржувати патенти в позасудовому порядку, особливо в швидкозмінних юрисдикціях, таких як Східний і Західний округи Техасу, де швидкий графік судових розглядів сприяє власникам патентів. Маккеон попередив, що це може призвести до збільшення кількості судових позовів щодо слабших патентів, оскільки великі компанії стикаються з підвищеними судовими ризиками без РТАВ як альтернативного форуму...

Раптовий характер зміни політики - повідомлення про неї було надіслано електронною поштою без детальних інструкцій - викликав занепокоєння серед учасників судових процесів. Кіт Крамблі, колишній суддя РТАВ, зазначив, що такі раптові зміни дестабілізують систему оскарження дійсності патентів і ускладнюють можливість юристів консультувати клієнтів щодо успішності петицій. На відміну від окружних судів, де практика залишається стабільною, якщо тільки її не змінюють важливі рішення Верховного Суду, РТАВ все частіше піддається адміністративним змінам. Зважаючи на те, що Coke Morgan Stewart виконує обов'язки директора USPTO, а кандидатуру на постійну посаду ще не оголошено, довгострокові наслідки цієї зміни залишаються невизначеними, але можна припустити, що зростає розрив між практикою РТАВ і традиційними нормами судочинства...» **(Aruni Soni. Patent Office 'Fintiv' Return Signals Patentee-Friendly Shift // Bloomberg Industry Group, Inc. (<https://news.bloomberglaw.com/ip-law/patent-office-fintiv-return-signals-patentee-friendly-shift>). 04.03.2025).**

«...Уявіть, що ви витратили роки на розробку революційного винаходу - наприклад, енергоефективної лампочки або медичного приладу,

що рятує життя, - а потім його вкрали і продали без вашого дозволу. Хоча патентування вашої ідеї забезпечує правовий захист, нинішня система часто не може забезпечити справжнє правосуддя. Рішення Верховного суду 2006 року у справі eBay проти MercExchange дозволяє порушникам патентів продовжувати продавати крадені продукти навіть після того, як їх визнали винними в суді. Це схоже на те, як грабіжникові дозволяють залишатися у вашому домі, незважаючи на те, що його засудили за незаконне зайняття - явне порушення права власності...

Наслідки виходять за рамки справедливості і становлять значну загрозу для статусу Америки як світового технологічного лідера. Для вирішення цієї проблеми Конгрес розглядає двопартійний Закон про відновлення патентних прав (RESTORE Patent Rights Act), який має на меті відновити історичну практику надання судових заборон для припинення порушень патентних прав. Історично склалося так, що від заснування Америки до 19-го століття суди видавали судові заборони у 91% випадків порушення патентів, гарантуючи, що порушники припинять використання вкрадених технологій. Однак рішення eBay замінило цей простий підхід на складний чотирифакторний тест, що значно ускладнило патентовласникам отримання судових заборон. Натомість порушникам часто дозволяють продовжувати використовувати вкрадену інтелектуальну власність (ІВ) в обмін на визначені судом роялті...

Наслідки були вражаючими: кількість судових заборон скоротилася більш ніж на 66% для компаній, що виробляють запатентовану продукцію, і більш ніж на 90% для таких організацій, як університети або дослідницькі лабораторії, які не займаються активною комерціалізацією своїх патентів. Це підриває основну мету захисту прав інтелектуальної власності, яка полягає в наданні винахідникам виключних прав, що дозволяють їм окупити свої інвестиції та чесно конкурувати. Коли порушники можуть красти запатентовані ідеї і пізніше платити роялті, ексклюзивність, гарантована патентами, фактично зводиться нанівець, що перешкоджає інноваціям - особливо серед малих винахідників і стартапів. Без впевненості у захищеності патентних прав фізичні особи та малі підприємства втрачають стимули до інновацій, оскільки знають, що більші конкуренти можуть скористатися їхніми напрацюваннями...

Така ерозія патентних прав також ставить під загрозу здатність Америки конкурувати на глобальному рівні, особливо з такими технологічними суперниками, як Китай. У той час, коли збереження технологічного лідерства є критично важливим, послаблення захисту прав інтелектуальної власності душить сам двигун інновацій, який є рушієм економічного зростання та національної безпеки. Закон про відновлення патентних прав має на меті змінити ці тенденції, відновивши судові заборони як стандартний засіб захисту від порушень патентних прав, тим самим підвищуючи цінність патентів та стимулюючи інновації. Прийнявши цей закон, законодавці зможуть захистити права винахідників, запобігти крадіжкам і підтримати позицію Америки як світового лідера в галузі технологій і творчості...» *(Andrei Iancu and David*

Kappos. Congress can fix America's broken patent system with one reform // Nexstar Media Inc. (<https://thehill.com/opinion/finance/5173199-patent-system-reform/>). 04.03.2025).

«За тиждень до того, як тарифні погрози президента Трампа спричинили масштабний економічний спад, він подав заявку на дві торгові марки під своїм ім'ям - одну, пов'язану з новим бізнесом, який, як видається, спрямований на комерціалізацію президентства через торгові платформи Metaverse і NFT, а іншу - для поновлення своєї торговельної марки про Трампа: The Game.

Перша заявка на торговельну марку, подана 24 лютого 2025 року до Відомства США з патентів і торговельних марок (USPTO), стосується "TRUMP" і, схоже, натякає на нове підприємство президента в галузі NFT і метамережі. Він охоплює "віртуальні товари, що завантажуються самостійно, у вигляді файлів зображень аватарів для використання в онлайн-віртуальних світах", а також віртуальні сумочки, VR-гарнітури, "завантажувані файли зображень Дональда Трампа, автентифіковані не взаємозамінними токенами (NFT)", "віртуальні навчальні послуги у сфері державної служби, громадянської освіти, готельного менеджменту, будівництва та гостинності", "імітований транспорт на лімузині" та багато іншого.

Друга, подана наступного дня, стосується "TRUMP THE GAME" і, схоже, поновлює давню торговельну марку настільної гри Трампа "фінанси та нерухомість на основі навичок"...» (*Linnaea Honl-Stuenkel. President Trump applied for two trademarks from his own administration // Citizens for Responsibility and Ethics in Washington (<https://www.citizensforethics.org/reports-investigations/crew-investigations/president-trump-applied-for-two-trademarks-from-his-own-administration/>). 05.03.2025).*

«Інтелектуальна власність (ІВ) є критично важливим стратегічним активом для Сполучених Штатів, який відіграє ключову роль у стимулюванні економічного зростання та конкурентоспроможності. Однак розвиток мереж на базі Інтернету створив значні загрози для американської ІВ, включаючи крадіжки, ненавмисне розголошення та цілеспрямоване шпигунство з боку іноземних урядів. Хоча дослідження, що фінансуються урядом США, часто генерують цінну інтелектуальну власність, цей ресурс часто не використовується належним чином, або не комерціалізується, або стає суспільним надбанням без максимального використання його потенціалу. Урядові організації досягають успіху у фундаментальних дослідженнях, але є менш ефективними у прикладних дослідженнях та комерціалізації порівняно з приватними підприємствами, що прагнуть отримати прибуток. Яскравим прикладом є Інтернет, який спочатку фінансувався ARPA, але розкрив свій

потенціал лише після того, як приватне підприємство розвинуло його далі і створило широкий спектр додатків. Дехто стверджує, що оскільки платники податків фінансують цю ІВ через державні видатки, вона повинна бути вільно доступною для громадськості. Щоб сприяти цьому, урядові установи США керують програмами передачі технологій, такими як програми Національного інституту стандартів і технологій (NIST), щоб ділитися ІВ з іншими урядовими установами, науковими та промисловими колами. Натомість платники податків отримують вигоду від нових продуктів або послуг за нижчими цінами...

На противагу цьому, підхід США до ІВ, що характеризується взаємністю та прозорістю, різко відрізняється від підходу китайського уряду. За даними юридичної фірми Harris Sliwoski, LLP, Закон про кібербезпеку Китаю 2016 року створив комплексну програму безпеки та нагляду за Інтернетом, фактично претендуючи на право власності на всю інформацію, що зберігається або передається в межах його кордонів. Цей закон застосовується до всіх інформаційно-технологічних систем, у тому числі тих, що належать іноземним суб'єктам, і охоплює мережі, хмарні платформи, Інтернет речей, системи управління, великі дані та мобільний Інтернет. Такі додатки, як TikTok, наприклад, розроблені для збору інформації про користувачів, часто без їхнього відома. Хоча Китай визнає цінність ІВ, він намагається розвивати власну ІВ, натомість застосовуючи стратегії придбання та використання ІВ, створеної іншими, часто шляхом кіберзломів та широкомасштабного шпигунства. Такий підхід, уможливлений державною політикою, яка ігнорує міжнародні стандарти ІВ, дозволяє китайським компаніям копіювати, вдосконалювати та випускати продукти, побудовані на краденій ІВ, що дає їм конкурентну перевагу без тягаря інвестицій у фундаментальні дослідження...

Зусилля Китаю з придбання американської ІВ є систематичними та цілеспрямованими, особливо з акцентом на науково-дослідні організації, розташовані в США. У звіті Постійного підкомітету Сенату з питань розслідувань за 2019 рік висвітлено китайські "плани залучення талантів", коли дослідникам у критично важливих галузях пропонують заробітну плату, фінансування та лабораторні ресурси в обмін на передачу Китаю розробленої в США ІВ. Особливою мішенню стали дослідження, що фінансуються такими установами, як Національний науковий фонд (NSF), Національний інститут охорони здоров'я (NIH) та Департамент освіти (DOE). Китайська крадіжка інтелектуальної власності поширюється навіть на імітацію успішних американських освітніх програм, таких як купівля інтелектуальної власності у старшої школи Томаса Джефферсона в окрузі Фейрфакс, штат Вірджинія, провідного навчального закладу в галузі природничо-наукових та технічних наук. Ця ІВ, включаючи навчальні програми, лабораторні розробки та студентські проекти, була придбана за рахунок "пожертвувань", які фактично слугували платою, що викликає занепокоєння щодо потенційного неправомірного використання ІВ студентів та оборонних підрядників. Така неповага до прав ІВ дозволяє китайським фірмам діяти як швидким

послідовникам і адаптаторам, зосереджуючись на застосуванні, а не на інноваціях, як підкреслює тайванський експерт зі штучного інтелекту Кай-Фу Лі (Kai-Fu Lee), який зазначає, що в Китаї походження ідеї є менш важливим, ніж здатність реалізувати її з метою отримання прибутку...

Нещодавнім прикладом стратегії Китаю у сфері інтелектуальної власності є розробка DeepSeek, моделі штучного інтелекту, про яку було оголошено 27 січня 2025 року і яка, як повідомлялося, потребувала значно менше часу, коштів та обчислювальних ресурсів, ніж аналогічні американські моделі. Це оголошення призвело до втрати ринкової капіталізації Nvidia на 600 мільярдів доларів на тлі достовірних повідомлень про те, що китайські фірми придбали заборонені ШІ-чіпи Nvidia на сірих ринках, що свідчить про те, що успіх DeepSeek може бути скоріше результатом хитрощів, аніж справжньої інновації. Нехтування Китаєм міжнародними нормами інтелектуальної власності робить моделі штучного інтелекту, які покладаються на дані користувачів, особливо проблематичними, оскільки користувачі мимоволі надають дані - IP-адреси, натискання клавіш, вміст чатів та інформацію про пристрої - які стають законною власністю китайського уряду. Подібні стратегії вже застосовуються на таких платформах, як TikTok, що слугує інструментом для шпигунства та впливу. У той час як китайським користувачам TikTok показують освітній або пропагандистський контент, американські користувачі часто стикаються з менш корисними матеріалами, включаючи контент, що заохочує до самоушкодження. TikTok також збирає інвазивні дані, такі як розпізнавання обличчя та голосу, які можуть бути використані для навчання моделей штучного інтелекту та відстеження користувачів у часі для потенційного впливу в майбутньому...

Уряд, бізнес та громадяни США інвестують значні кошти у створення ІВ, але ці інвестиції не захищені належним чином і не використовуються з максимальною вигодою. США повинні визнати ІВ критично важливим стратегічним ресурсом і прийняти новий підхід до міжнародної взаємодії, який не допускає масової крадіжки ІВ, що фінансується державою, з боку урядів країн-суперників, і накладає значні штрафи за таку поведінку...» (*W. David Salisbury, Benjamin Hazen. Cyber-Privateers: China Loots American Intellectual Property // Center for the National Interest (https://nationalinterest.org/feature/cyber-privateers-china-loots-american-intellectual-property). 03.03.2025).*

«Згідно із законодавством США, термін дії більшості патентів обмежений 20 роками від найбільш ранньої не попередньої дати подання заявки. Однак, за певних обставин можна скористатися процедурами коригування строку дії патенту (РТА) та продовження строку дії патенту (РТЕ), щоб отримати часто значний додатковий строк дії патенту. Вони виконують різні функції - РТА може пом'якшити втрату терміну дії патенту через затримки

з боку Відомства США з питань патентів і торговельних марок (USPTO), тоді як РТЕ може пом'якшити втрату терміну дії патенту через інші причини, найголовніша з яких - регуляторні процеси схвалення та/або експертизи.

Обмеження на застосування РТА та/або РТЕ можуть виникнути, якщо йдеться про кінцеві застереження (TD) або великі патентні сім'ї. Якщо заявка на патент дозволена, але попередній пов'язаний патент був виданий, наприклад, через заявку на продовження, USPTO може вимагати подання термінального застереження, в результаті чого обидва патенти будуть видані в одну дату. TD можуть бути корисними, оскільки вони дозволяють заявникам патентувати очевидні варіації оригінального винаходу. TD зазвичай виникають під час судового переслідування у зв'язку з продовженням заявки, але вони також можуть виникнути під час судового розгляду, навіть якщо USPTO не вимагало TD з самого початку. Суди навіть дозволяли ретроактивні рішення, щоб виправити те, що в іншому випадку було б очевидним і, отже, недійсним патентом, який не набув чинності...» (*Paul A. Ragusa. Maximizing Patent Term in the United States: Patent Term Adjustment, Patent Term Extension, and the Evolving Law of Obviousness-Type Double Patenting // BAKER BOTTS L.L.P. (<https://www.bakerbotts.com/thought-leadership/publications/2025/january/maximizing-patent-term-in-the-united-states>). 03.03.2025*).

«...Технологія освоєння космосу значно розвинулася з часів запуску "Супутника" та "Аполлона", що позначилося нещодавнім сплеском патентної активності в космічній галузі та амбітними цілями щодо глибших космічних подорожей. Однак ці амбітні цілі супроводжуються значними викликами, зокрема потребою в більш ефективних рухових установках для далеких подорожей, сталому виробництві продуктів харчування для космічних поселень та дослідженні невідомих наслідків тривалого перебування в космосі для здоров'я людини. Інноватори відповідають на ці виклики новими технологіями, багато з яких захищені патентами, що потенційно можуть стати ключем до подолання цих перешкод. Незважаючи на вирішальну роль патентів у стимулюванні інновацій та винагороді винахідників, дехто в космічній галузі, як-от Ілон Маск, недооцінює їх, тоді як інші, як-от колишній адміністратор NASA Білл Нельсон, визнають їхню важливість у стимулюванні економічного зростання та технологічного прогресу в космічних дослідженнях. Чинне патентне законодавство, насамперед територіальне, обмежує космічну діяльність і може не відповідати спільній природі дослідження космосу, як це передбачено міжнародними договорами...

Цю суперечність можна вирішити шляхом оновлення міжнародних угод для забезпечення патентного захисту космічних операцій. Патенти, по суті, заохочують інновації, надаючи винахідникам ексклюзивні права на обмежений період, що дозволяє їм окупити інвестиції і сприяє подальшому технологічному

прогресу. Ілюстрацією потенціалу патентної системи в освоєнні космосу є приклади, що стосуються ключових проблем: Запатентований NASA рушій на основі ефекту Холла підвищує ефективність і тривалість роботи двигуна; патент на генне редагування від Inari Agriculture спрямований на створення рослин, стійких до низького вмісту кисню, для космічного сільськогосподарства; а технологія "мозок на чіпі" від Emulate Inc. має на меті вивчення неврологічних наслідків космічних польотів. Хоча ці запатентовані інновації являють собою значний прогрес, для досягнення довгострокових космічних досліджень і постійних поселень все ще потрібні значні технологічні стрибки. Подальший прогрес у сфері двигунів, стійких продовольчих систем, а також розуміння і зменшення ризиків для здоров'я, пов'язаних з космічними подорожами, залишається критично важливим, і сильна, добре адаптована патентна система матиме життєво важливе значення для заохочення інновацій, необхідних для досягнення цих амбітних цілей...» (*Lionel Lavenue, Joseph Myles, Josh Sprague Oliveira. Patenting space: promoting innovations and patents for exploring our final frontier // SpaceNews (<https://spacenews.com/patenting-space-promoting-innovations-and-patents-for-exploring-our-final-frontier/>). 05.03.2025*).

«...Асоціація адвокатів РТАВ, що представляє понад 700 членів, які практикують у Апеляційній раді з патентних спорів (РТАВ), закликала міністра торгівлі Говарда Лутніка та ключових членів Конгресу звільнити USPTO, зокрема персонал РТАВ, від нещодавніх директив Білого дому: заморожування найму, скорочення штату та повернення до виконання своїх посадових обов'язків. Асоціація стверджує, що ці заходи, які впливають з указу Трампа від 20 січня та наступних меморандумів, загрожують інноваційній економіці Америки, незважаючи на те, що USPTO повністю самофінансується за рахунок зборів (із запитом на чисті асигнування у розмірі \$0 на 2025 фінансовий рік)...

У листах, підписаних Президентом Монікою Греваль та новообраним Президентом Лі-Сієн Рін-Лором, наголошується на успішній довгостроковій програмі дистанційної роботи ВПТЗ США (з 1997 року, що дозволило заощадити 123 мільйони доларів США до 2019 фінансового року) та застерігається, що примус до роботи в офісі та скорочення адміністративних патентних суддів (APJ), які перебувають на випробувальному терміні, завдасть значної шкоди спроможності РТАВ, продовжить час прийняття рішень та зашкодить американським інноваціям. Асоціація приєднується до попередніх закликів груп захисту прав інтелектуальної власності, таких як Асоціація власників інтелектуальної власності (IPO) та Американська асоціація права інтелектуальної власності (AIPLA), які попереджали, що відставання у розгляді приблизно 826 000 патентних заявок погіршиться без винятків з боку USPTO, і закликали законодавців надати USPTO гнучкість, щоб пом'якшити вплив

мандатів...» (*Thomas Long. PTAB Bar Association urges White House, Congress not to cut USPTO personnel // CCH Incorporated* (<https://www.vitallaw.com/news/patent-news-ptab-bar-association-urges-white-house-congress-not-to-cut-uspto-personnel/ipm01c87c0ddaa9394148ac2b8a2135f5961d>). 06.03.2025).

«Відомство США патентів і торговельних марок (USPTO) стикається зі значними проблемами через заморожування найму персоналу, що збільшує і без того значну кількість нерозглянутих патентних заявок - майже 838 000, а час очікування на первинну експертизу перевищує 20 місяців. До заморожування USPTO планував найняти 400 нових експертів протягом 2025-2026 фінансових років, але все одно прогнозував збільшення цього відставання. Як наслідок, заявники можуть очікувати ще більших затримок в отриманні патентів, але ці затримки можуть бути стратегічно використані для максимізації терміну дії патенту за допомогою рішення про коригування терміну дії патенту (РТА). За законом, USPTO зобов'язане надавати РТА, коли не вдається дотриматися певних строків проведення експертизи, наприклад, видати першу офіційну дію протягом 14 місяців або видати патент протягом трьох років. Станом на січень 2025 року статистика USPTO показує, що лише 30% заявок вкладаються в 14-місячний термін, а для видачі понад 20% патентів потрібно більше трьох років, що є дворічним максимумом. Якщо кількість заявок залишиться незмінною або збільшиться, то більше патентів можуть претендувати на продовження терміну дії РТА.

Щоб максимізувати РТА, заявники повинні мінімізувати відрахування за "затримку заявника", які віднімаються від затримки USPTO при остаточному розрахунку РТА. Стратегії уникнення відрахувань включають подання відповідних переліків послідовностей протягом восьми місяців від дати подання заявки або дати початку національної стадії, утримання від подання попередніх змін або документів більш ніж через вісім місяців після подання заявки, але менш ніж за один місяць до дії відомства, а також ретельне планування подачі Заяви про розкриття інформації (IDS) відповідно до правил РТА. Слід зазначити, що заявки на національну стадію в США, подані за процедурою РСТ, наразі стикаються зі значно більшими затримками на ранніх стадіях, ніж заявки, подані безпосередньо в США, що робить процедуру РСТ потенційною стратегією для отримання значної суми РТА, якщо затримки продовжуватимуться...

Однак рішення про надання РТА можуть бути підірвані шляхом подання кінцевих застережень, які прив'язують строк дії патенту до строку дії більш короткострокового патенту. Щоб зберегти РТА, заявники повинні застосовувати стратегії розвитку портфолію, які зменшують потребу в термінальних застереженнях, наприклад, включати кілька незалежних пунктів формули, щоб викликати вимоги обмеження, відповідати на вимоги обмеження

і вибору виду без переходу, щоб уможливити подання виділених заявок, подавати справжні виділені заявки, захищені відповідно до 35 Своду законів США. 121 проти подвійного патентування на основі очевидності (OTDP), оскарження слабких відхилень замість подання запитів на продовження експертизи (RCE), щоб отримати РТА та уникнути наслідків РТА, пов'язаних з RCE, мінімізація добровільних заявок на продовження, які можуть спричинити проблеми з OTDP, а також розуміння нещодавніх рішень Федерального округу, таких як Cellect та Allergan, щодо взаємозв'язку між OTDP, кінцевими застереженнями та РТА...

Хоча затримки з боку USPTO створюють проблеми для розвитку патентного портфолію, вони також надають можливості для продовження строків дії патентів, що є особливо цінним у таких галузях, як біотехнології та фармацевтика, де довгостроковий захист має вирішальне значення. Стратегічно мінімізуючи відрахування РТА і зберігаючи винагороди РТА, заявники можуть отримати конкурентну перевагу, перетворивши затримки експертизи на інструмент для максимізації цінності та тривалості життя своїх інновацій...» *(Courtenay C. Brinckerhoff, Stephen B. Maebius, Michele M. Simkin. Leveraging USPTO Delays To Maximize Patent Term // Foley & Lardner LLP (<https://www.foley.com/insights/publications/2025/03/leveraging-uspto-delays-maximize-patent-term/>). 11.03.2025).*

«...Винахід телефону Александром Гремом Беллом у 1876 році став поворотною віхою в технологічній і соціальній історії, революціонізувавши глобальний зв'язок і заклавши основу для сучасних телекомунікацій. Винахідник Белл, шотландець за походженням, глибоко цікавився звуком і мовленням, а його особистий зв'язок зі спільнотою глухих - його мати і дружина були глухими - спонукав його дослідити способи допомоги людям з вадами слуху. Його ранні роботи з фонетики та механіки мовлення заклали основу для його революційного винаходу...

Метою Белла була електрична передача людської мови по дротах - концепція, яка вимагала перетворення звукових хвиль в електричні сигнали і повторного перетворення їх у чутний звук на відстані. Його експерименти, проведені разом з асистентом Томасом Ватсоном, увінчалися проривом 10 березня 1876 року, коли він передав перше розбірливе речення по телефону: "Містере Ватсон, прийдіть сюди, я хочу вас бачити"...

Успіх Белла одразу ж був втягнутий у запеклу патентну гонку з Елішею Греєм, американським винахідником, який також працював над подібним пристроєм. Белл подав заявку на патент на телефон 14 лютого 1876 року, всього за кілька годин до того, як Грей подав застереження до своєї конструкції "рідинного передавача". Патентне відомство США видало Беллу патент № 174,465 7 березня 1876 року, надавши йому право власності на винахід...

Грей та інші оскаржили патент Белла, стверджуючи, що він вкрав ідеї з роботи Грея. Судові баталії стали одним з найвідоміших патентних спорів в історії. Однак суди зрештою підтримали патент Белла, підтвердивши його пріоритет як у задумі, так і в реалізації. Перемога Белла дозволила йому комерціалізувати свій винахід через телефонну компанію Bell Telephone Company (засновану в 1877 році), яка згодом перетворилася на телекомунікаційного гіганта AT&T...

Вплив телефону був негайним і глибоким. У 1878 році в Нью-Гейвені, штат Коннектикут, запрацювала перша телефонна станція, і технологія швидко поширилася по всій території США і в усьому світі. Вона трансформувала бізнес, особисте спілкування та суспільство, уможлививши взаємодію в режимі реального часу на величезних відстанях і заклавши основу для сучасних телекомунікацій. Винахід Белла також дав поштовх подальшим інноваціям, включаючи розвиток радіо, телебачення, а згодом мобільних телефонів та інтернету...

Окрім телефону, спадщина Белла поширюється на авіацію, медицину та звукові технології. Його захист спільноти глухих та роль у заснуванні Національного географічного товариства підкреслили його відданість науковому та гуманітарному прогресу. Його патент став одним з найцінніших в історії, каталізатором індустрії, яка з'єднає світ...» (*Pamela Bryer. Alexander Graham Bell and the patenting of the telephone: A revolutionary milestone in communication // Marks & Clerk (<https://www.marks-clerk.com/insights/latest-insights/102k371-alexander-graham-bell-and-the-patenting-of-the-telephone-a-revolutionary-milestone-in-communication/>). 07.03.2025*).

«...Забезпечення точної звітності щодо роялті залишається головним викликом для керівників та зацікавлених сторін у сфері ІВ, оскільки дотримання вимог законодавства часто зустрічає опір через хибні уявлення про аудит. Однак нещодавні гучні спори у сфері ліцензування брендів, розваг і технологій продемонстрували, що порушення вимог законодавства може призвести до значних втрат доходів, дорогих судових розглядів і репутаційних збитків. Незважаючи на це, багато компаній все ще не наважуються вживати проактивних заходів щодо дотримання законодавства про роялті...

Невиконання - це не незначний недогляд, а системний ризик, оскільки аудити в різних галузях виявили значні розбіжності в доходах. У сфері розваг занижені роялті від угод з цифрової дистрибуції призвели до фінансових коригувань, тоді як у сфері технологій і програмного забезпечення аудит ліцензування виявив прорахунки в зобов'язаннях щодо розподілу доходів, що призвело до багатомільйонних виплат. Подібні проблеми у фармацевтиці та ігровому бізнесі призвели до врегулювання спорів на великі суми та посилення контролю з боку регуляторних органів. Без надійних механізмів комплаєнсу компанії ризикують втратити доходи та понести юридичну відповідальність...

Однією з головних перешкод на шляху до дотримання законодавства є хибне уявлення про те, що аудит роялті шкодить відносинам або свідчить про недовіру. Насправді ж аудити, якщо вони проводяться як рутинні заходи з дотримання законодавства, підвищують прозорість, зміцнюють ділові відносини та виявляють неефективність, наприклад, переоплати. Десятирічні дані аудиту свідчать про повторювані проблеми, включаючи неточну звітність, неналежні відрахування, незареєстровану субліцензію та невідповідність моделям ціноутворення. Зокрема, 85% ліцензіатів, що пройшли аудит, занижують розмір роялті, а 25% недоплачують більше ніж на 100%, що підкреслює необхідність посилення системи контролю за дотриманням законодавства...

Проактивний підхід до аудиту є надзвичайно важливим, оскільки реальні кейси ілюструють повторювані теми витоку доходів, неоднозначних умов контрактів та еволюції бізнес-моделей. Розрахунки у фармацевтичній галузі призвели до багатомільярдних виплат, тоді як розбіжності в дистрибуції контенту призвели до виплат на сотні мільйонів доларів. Інтегруючи комплаєнс у свої стратегії, компанії можуть оптимізувати доходи, зміцнити відносини, вдосконалити структури контрактів і використовувати аналітику на основі штучного інтелекту для більшої точності. Багаторівнева стратегія аудиту, яка надає пріоритет ліцензіатам з високим рівнем ризику та адаптується до регуляторних змін, забезпечує комплексний нагляд...

Дотримання вимог щодо роялті - це не просто юридична необхідність, а фінансовий імператив. Подібно до того, як корпоративні фінансові команди управляють витратами для підтримки ефективності капіталу, аудит роялті слід розглядати як інвестицію у фінансову точність і зниження ризиків. В умовах мінливого ландшафту ІВ компанії, які застосовують проактивну, засновану на даних стратегію комплаєнсу, отримують конкурентну перевагу, запобігаючи втраті доходів і зміцнюючи свої довгострокові моделі монетизації...» **(Tomas Geerkens. Dispelling myths and avoiding risks as royalty compliance becomes a strategic imperative // Law Business Research (<https://www.iam-media.com/article/dispelling-myths-and-avoiding-risks-royalty-compliance-becomes-strategic-imperative>). 05.03.2025).**

«...США вже понад 100 років є найбільшою економікою світу, що робить їх ключовим ринком для бізнесу. Забезпечення реєстрації торговельної марки є важливим стратегічним кроком для компаній, які мають намір працювати в США, хоча цей процес може бути складним і непростим. Нещодавні повідомлення свідчать про те, що Відомство США з патентів і торговельних марок (USPTO) посилило боротьбу з шахрайською діяльністю, пов'язаною з торговельними марками, переглянувши велику кількість реєстрацій, які були подані недобросовісно. Незважаючи на глобальну політичну та економічну нестабільність, США пропонують широкі комерційні

можливості, що робить захист торговельних марок у цій ключовій юрисдикції більш важливим, ніж будь-коли...

Реєстрація на рівні штату можлива, але вона надає обмежений захист на території конкретного штату, тому компанії, як правило, прагнуть отримати федеральну реєстрацію у Федеральному реєстрі торгових марок, який веде USPTO. Федеральна реєстрація забезпечує загальнонаціональний захист у всіх 50 штатах і територіях США. Торгова марка, зареєстрована в USPTO, діє протягом 10 років і може бути продовжена на невизначений термін за умови сплати офіційних зборів і продовження використання знака...

Федеральна заявка на торговельну марку повинна містити одну або декілька підстав для подання заявки, кожна з яких передбачає різні вимоги для надання реєстрації. Ці підстави включають використання в комерційних цілях, намір використання, іноземну реєстрацію та іноземну заявку. У США діють суворіші правила реєстрації, ніж у деяких інших країнах, оскільки права на торговельну марку ґрунтуються на принципі "першого використання", тобто права виникають внаслідок фактичного використання в комерційній діяльності, а не лише внаслідок реєстрації. Тому заявники повинні надати докази використання торговельної марки в США перед тим, як отримати реєстрацію.

Вибір правильної підстави для подання заявки має вирішальне значення, і бажано періодично перевіряти, чи є обрана підстава все ще застосовною, оскільки процес експертизи може тривати до 18 місяців. У деяких заявках може бути обрана подвійна база, особливо якщо вони охоплюють широкий спектр товарів або послуг. Також можна змінити підставу для подання або реєстрації під час процесу подання заявки, але сфера застосування заявки може бути звужена, але не розширена. Тому важливо передбачити передбачуване розширення бізнесу...

Якщо заявка була подана на основі поточного або передбачуваного використання, власник торговельної марки повинен подати Декларацію про використання (DAU) щодо всіх товарів або послуг, для яких подана заявка. Використання повинно бути справжнім, а не символічним використанням лише для збереження прав. Обсяг і спосіб необхідного використання залежать від конкретного бізнесу. Для федеральних заявок використання має бути міждержавним, територіальним або пов'язаним із зовнішньою торгівлею. Внутрішньодержавна торгівля, як правило, є неприйнятною. Власники повинні надати зразки використання для кожного заявленого класу товарів або послуг, які можуть включати етикетки, ярлики, контейнери для товарів, упаковку, рекламу, брошури, веб-сайти або службові транспортні засоби, на яких зображено торговельну марку.

USPTO може проводити аудит DAU та поданих зразків, особливо через поширеність шахрайських заявок. USPTO розширило свою програму аудиту, включивши до неї вибіркові перевірки та цільові перевірки реєстраційних файлів, що містять характеристики, які ставлять під сумнів використання знака

в комерційних цілях. Сюди входять реєстраційні файли зі зміненими цифровим способом зразками або роздруківки з веб-сайтів розплідників зразків...

Після реєстрації дуже важливо продовжувати використовувати торговельну марку і зберігати належні записи про її використання. Для федеральних реєстрацій необхідно подавати наступний DAU і зразки використання до закінчення перших шести років після дати надання і кожні 10 років при поновленні реєстрації. Власники торговельних марок повинні ретельно проаналізувати обсяг і спосіб використання своїх торговельних марок під час підготовки DAU для реєстрації або підтримання чинності, добровільно вилучивши будь-які невикористовувані товари чи послуги перед подачею. Закон про модернізацію торговельних марок від 2020 року встановлює процедури виключення торговельних марок з реєстру USPTO, зокрема, щодо реєстрацій, наданих на основі іноземної заявки або реєстрації. Необґрунтоване DAU може призвести до анулювання всієї заявки або реєстрації, а не лише непідтверджених товарів чи послуг...

Якщо торговельна марка безперервно використовується в комерційній діяльності протягом п'яти років після реєстрації, власникам торговельних марок рекомендується подати Декларацію про незаперечність. Якщо вона буде прийнята, реєстрація отримає посилений захист і буде вразливою для оскарження лише в обмежених обставинах, таких як шахрайство.

З часом торговельні марки часто оновлюються, тому важливо перевіряти їх використання відповідно до реєстраційних даних. Залежно від того, наскільки знаки відрізняються від зареєстрованих і використовуються на практиці, може виникнути потреба у внесенні змін до реєстрації шляхом подання нового зразка. Власники торговельних марок повинні регулярно переглядати свої бізнес-плани для ринку США, включаючи будь-яке розширення асортименту товарів або послуг, оскільки може знадобитися подача нової заявки, що охоплює нові товари та послуги.

Отже, США є ключовим ринком для багатьох компаній, але режим реєстрації торговельних марок може бути складним. Отримання та підтримання охорони вимагає ретельного планування та регулярних перевірок, щоб ефективно орієнтуватися в хитросплетіннях американської системи реєстрації торговельних марок...» (*Patsy Lau and Cherry Lai. Doing business in America - trade mark issues // Deacons* (<https://www.deacons.com/2025/03/05/doing-business-in-america/>). 05.03.2025).

«Патенти являють собою стратегічний компроміс між збереженням конфіденційності та отриманням ексклюзивності, а також між надійним короткостроковим захистом і більш вразливим довгостроковим захистом. Винахідник може вирішити тримати винахід у таємниці, покладаючись на захист комерційної таємниці як на потенційно невизначену перевагу, як, наприклад, столітня комерційна таємниця формули Coca-Cola. Однак, якщо

секрет можна розкрити з продукту на ринку або за допомогою зворотного проектування, він втрачає свій охоронний статус.

Крім того, патентування винаходу надає власнику виключні права на 20 років від дати подачі заявки в США. Ці права включають заборону іншим особам виготовляти, використовувати, продавати або імпортувати винахід. В обмін на цей захист, що забезпечується USPTO та федеральними судами, власник патенту відмовляється від цих прав після закінчення терміну дії патенту. Крім того, видані патенти публікуються, що дозволяє іншим вчитися на них і розробляти на їхній основі. Щоб запобігти отриманню конкурентами переваг під час часто тривалого процесу подання патентних заявок, неопубліковані патентні заявки, як правило, зберігаються в таємниці відповідно до 37 CFR § 1.14 та 35 U.S.C. 122(a)...

Конфіденційна інформація в цих неопублікованих документах робить USPTO мішенню для кібератак. У серпні 2024 року зацікавлена сторона повідомила USPTO про можливий публічний доступ до захищеної інформації в Патентному центрі через вразливість "нульового дня" в одній з бібліотек журналів.

Занепокоєння щодо безпеки даних поширюється і на внутрішні загрози. Нещодавня стаття в National Law Review розкритикувала Департамент урядової ефективності (DOGE), консультативну раду, очолювану Ілоном Маском, за отримання доступу до конфіденційних даних у всіх федеральних відомствах. Хоча неясно, чи включає цей доступ дані USPTO, виконавчий наказ Білого дому може потенційно надати такий доступ. Багато працівників DOGE, які раніше були пов'язані з технологічними компаніями Маска, можуть не мати відповідних допусків, що спонукає сенаторів ставити під сумнів їхній доступ до секретних урядових об'єктів. Кілька судових позовів, у тому числі один, поданий коаліцією наглядових груп і профспілок, мають на меті заблокувати доступ DOGE до конфіденційної інформації...

На тлі цих подій комісар з питань патентів Вайшалі Удупа подав у відставку, щоб скористатися програмою відкладеної відставки президента Трампа, що може призвести до збільшення кількості нерозглянутих патентних заявок, які наразі становлять 826 736 заявок із середнім терміном розгляду 26,1 місяця. П'ять профспілок федеральних службовців оскаржили цю програму в суді. Потенційне скорочення персоналу USPTO через відставки або звільнення може призвести до подальшої затримки розгляду патентних заявок...» (*Adam L.K. Philipp. Is Elon Musk Reading Your Patent Application? // AEON Law (<https://aeonlaw.com/is-elon-musk-reading-your-patent-application/>). 07.03.2025*).

«У сучасній інноваційній економіці інтелектуальна власність (ІВ) часто є найціннішим активом компанії, що робить ретельну юридичну перевірку вкрай важливою під час поглинання. Без належного розслідування придбання компанії може призвести до прихованих зобов'язань,

суперечок про право власності або переоцінки активів. Комплексний юридичний аудит ІВ включає кілька важливих напрямків: перевірка прав власності шляхом аналізу патентів, торгових марок, авторських прав, договорів про передачу прав та трудових договорів; оцінка дійсності та можливості примусового захисту цих активів ІВ шляхом вивчення історії судових процесів, реєстраційних даних та обсягу захисту; проведення аналізу свободи діяльності для забезпечення того, щоб продукт або послуга об'єкта не порушували права третіх сторін. Крім того, важливо оцінити загальну силу та комерційний потенціал портфеля ІВ, включаючи залишковий термін дії патентів і торговельних марок. Не менш важливим є захист комерційної таємниці, що означає перегляд угод про конфіденційність та заходів безпеки. Крім того, дуже важливо вивчити існуючі ліцензійні угоди, щоб зрозуміти будь-які обмеження або фінансові наслідки, які можуть вплинути на придбання. Реалізація таких стратегій, як комплексний пошук патентів і торговельних марок, використання детальних опитувальників для проведення комплексної юридичної перевірки, залучення юристів у сфері інтелектуальної власності та технічних експертів, забезпечення чітких договірних формулювань щодо права власності на об'єкти інтелектуальної власності та недопущення порушень, а також планування інтеграції після придбання - все це сприяє забезпеченню безпеки транзакції. Зрештою, захист інтелектуальної власності за допомогою ретельної юридичної перевірки не тільки допомагає уникнути юридичних і фінансових пасток, але й максимізує вартість і довгостроковий успіх придбання...» **(David Holt. Protecting Intellectual Property in Healthcare Business Due Diligence // Holt Law - Healthcare Business Law Firm (<https://djholtlaw.com/protecting-intellectual-property-in-healthcare-business-due-diligence/>). 03.2025).**

«...Конкуренція з іншими країнами, зокрема з Китаєм, залишається ключовим пріоритетом для президента Трампа та його адміністрації. На початку свого другого терміну ця увага була посилена кандидатом на посаду міністра торгівлі Говардом Лутніком, який попередив, що Китай використовує Відомство США патентів і торговельних марок (РТО) як інструмент проти американського бізнесу. Лутнік підкреслив, що, хоча конкуренція є здоровою, несанкціоноване використання американських інновацій має бути припинене. Це занепокоєння підкреслюється швидким зростанням кількості американських патентів, якими володіють неамериканські компанії - особливо більш ніж на 30% серед китайських фірм - які, на думку багатьох експертів, часто мають сумнівну якість, і лише близько 10% з них мають справжню ринкову цінність. Низькоякісні патенти, якщо їх не оскаржувати, можуть спричинити значні економічні витрати для американських компаній...

Для вирішення цих проблем Апеляційна рада з патентних спорів (РТАВ) слугує важливим запобіжником, ефективно переглядаючи та визнаючи недійсними патенти, які не відповідають необхідним стандартам, таким чином

самостійно виправляючи бюрократичні помилки, не вдаючись до дорогого судового розгляду. Технічні судді РТАВ мають відмінну репутацію: понад 80% федеральних апеляцій підтверджують їхні рішення, а сам орган працює на платній основі, не вимагаючи від платників податків жодних додаткових витрат. Цей механізм має вирішальне значення, особливо з огляду на те, що судові інвестиційні компанії, такі як Fortress Investment Group, використовують систему для отримання прибутку, націлюючись на низькоякісні патенти...

У відповідь на це посилення РТАВ стало головним пріоритетом, а призначення Трампом Джона А. Сквайерса на посаду голови РТО розглядається як крок до забезпечення того, щоб відомство виконувало закон відповідно до намірів Конгресу і залишалось доступним для громадського контролю. Такі реформи мають на меті обмежити зловживання Китаєм патентною системою США, захистити американські інновації та економічні інтереси від недобросовісної іноземної конкуренції...» *(Trey Gowdy. Outcompeting China With Intellectual Property Leadership // tippinsights (https://tippinsights.com/outcompeting-china-with-intellectual-property-leadership/). 13.03.2025).*

«...Судова доктрина подвійного патентування на основі очевидності (ODP) запобігає отриманню винахідниками кількох патентів на очевидні варіації одного і того ж винаходу, тим самим несправедливо продовжуючи термін дії патенту. Ця доктрина, що ґрунтується на 35 U.S.C. § 101, гарантує, що громадськість може вільно використовувати не лише запатентований винахід, але й його очевидні варіанти після закінчення терміну дії патенту. Аналіз ODP не вимагає, щоб патенти були попередніми по відношенню один до одного; пункти формули пізніше поданого патенту зазвичай порівнюються з пунктами формули раніше поданого патенту в "односторонньому" тесті на очевидність. Термінальне застереження, подане до Відомства патентів і торгових марок США (USPTO), є засобом захисту від ODP, оскільки воно відмовляється від частини строку дії патенту, що виходить за межі строку дії посилення на ODP, і вимагає спільного володіння для запобігання численних судових позовів...

Термінальні застереження стають проблематичними, коли вони значно скорочують цінний строк дії патенту, особливо коли один патент отримав коригування строку дії патенту (РТА) через затримки з боку USPTO, а інший - ні. Рішення у справі *Collect* (2023) викликало занепокоєння тим, що ODP розглядається після РТА, а це означає, що застереження про закінчення терміну дії патенту може стерти РТА. Однак нещодавнє рішення у справі *Allergan* (2024) роз'яснило, що перший поданий, перший виданий пункт формули, строк дії якого закінчується пізніше, не може бути визнаний недійсним через пізніший поданий, пізніший виданий пункт формули, строк дії якого закінчується раніше, але має спільну дату пріоритету. Це рішення захищає

максимальний строк дії першого патенту в родині, що стосується ODP, від подальших продовжень. Allergan не надає захисту патентам, які не мають спільної дати пріоритету...

Стратегічно, власники патентів повинні враховувати наслідки ODP, перш ніж дозволяти видачу пізніше поданих патентів на очевидні варіанти, якщо вони не мають спільної дати пріоритету з раніше поданими патентами, особливо якщо раніше поданий патент має довший строк дії завдяки РТА. Крім того, якщо пов'язані заявки подаються в один день, заявники повинні розглянути питання про те, чи не буде втрачено РТА, застосований до однієї заявки, шляхом подання кінцевого застереження в іншій заявці. Належне оформлення виділених заявок залишається важливим для стратегії подання заявок. Власники патентів повинні подавати вичерпні заявки, домагатися комерційно цінних об'єктів у материнській заявці і, можливо, бути більш агресивними під час судового розгляду першої заявки, щоб максимізувати РТА. Ретельно проаналізуйте відмови ODP і розгляньте можливість внесення змін до формули або скасування відхилених пунктів формули замість того, щоб подавати остаточне застереження, яке впливає на весь патент. Якщо бажано подати кілька виділених заявок, можна розглянути можливість подання кожної з них з повним набором пунктів формули...» *(Dennis Ostrovsky, Justin W. Crotty. What Intellectual Property Owners Need to Know Today About Obviousness-Type Double Patenting // Saul Ewing LLP (<https://www.saul.com/insights/alert/what-intellectual-property-owners-need-know-today-about-obviousness-type-double>). 13.03.2025).*

«...Загальна вартість отримання та підтримання чинності патенту у 2025 році включає три основні етапи: підготовка до подання заявки, подання заявки та судовий розгляд, а також після отримання патенту. Витрати на підготовку до подання заявки (до \$5 000) включають консультації з патентним повіреним (\$500-\$2 000) та професійний патентний пошук (від кількох сотень до \$2 000) для підтвердження унікальності винаходу. Наступний етап, подання заявки та судовий розгляд, коштує від \$25 000 до \$40 000 і охоплює підготовку заявки, подання заявки до USPTO та реагування на дії відомства. Витрати тут залежать від складності винаходу та потенційних юридичних переговорів, які часто тривають 2-3 роки. Витрати після отримання патенту (\$7,000-\$220,000+) включають витрати на підтримку (\$7,000-\$10,000 протягом усього терміну дії патенту) та витрати на правозастосування, які можуть зрости до понад \$200,000 у разі виникнення судових спорів або випадків порушення прав інтелектуальної власності. Хоча загальні витрати варіюються, середня оцінка витрат на забезпечення, підтримання чинності та захист патенту у 2025 році становить приблизно \$40 000 або більше, на що впливають юридичні проблеми, складність патенту та потреби у захисті...»

(J.D. Houvener. How Much Does a Patent Cost in 2025? // Bold Patents (<https://boldip.com/blog/how-much-does-a-patent-cost-in-2025/>). 06.03.2025).

«...Перетин законодавства про пародії та торгові марки залишається складним юридичним і комерційним питанням, оскільки бренди прагнуть захистити свою ідентичність, тоді як сатиричні твори претендують на право на вільне вираження поглядів. Суди по всьому світу намагаються визначити, чи розмивають такі пародії торгові марки, чи підпадають під поняття добросовісного використання. Розмивання торговельної марки послаблює розрізнявальну здатність бренду, не обов'язково вводячи споживачів в оману, на відміну від порушення. Це відбувається через розмивання, коли не пов'язаний з брендом товар використовує схожий знак, або через запламування, коли бренд пов'язують з негативним змістом. Пародія, часто захищена законами про свободу слова, такими як Перша поправка до Конституції США, визнається формою критики, а не обману, хоча бренди стверджують, що вона все одно може зашкодити їхній репутації. Правові рамки, що регулюють захист пародій і торговельних марок, різняться, але ключові положення включають Закон Ленхема в США, який стосується як порушення, так і розмивання, а також Закон про перегляд розмивання торговельних марок (TDRA) від 2006 року, який передбачає винятки для некомерційної пародії, що є добросовісним використанням. Суди також оцінюють добросовісне використання на основі наміру, комерційного впливу та трансформації, тоді як захист Першої поправки часто надає перевагу некомерційним та трансформаційним пародіям. Ці постійні юридичні дебати продовжують формувати межі між захистом бренду та творчою свободою...»
(Bhavpreet Soni. Parody vs. Protection: The Legal Battle Between Free Expression and Trademark Dilution // Sonisvision Corporates LLP (<https://www.sonisvision.in/blogs/parody-vs-protection-the-legal-battle-between-free-expression-and-trademark-dilution>). 08.03.2025).

«...У своєму зверненні до Конгресу президент Дональд Трамп передбачив безпрецедентне національне відродження, підтримане значними інвестиціями приватного сектору в інфраструктуру штучного інтелекту та виконавчими наказами, спрямованими на забезпечення лідерства США в майбутніх галузях. Однак, щоб реалізувати цей потенціал, президент повинен зміцнити американську систему інтелектуальної власності - життєво важливий фундамент інноваційної економіки - шляхом подолання зовнішніх загроз і проведення ключових реформ. Основною проблемою є ненадійний розрахунок юридичних збитків у справах про порушення патентів, коли американські суди відійшли від обмеження збитків конкретною вартістю запатентованої технології, натомість присуджуючи надмірні суми, виходячи з

усієї вартості складних продуктів, таких як передові мікросхеми штучного інтелекту. Це призвело до сплеску необґрунтовано великих відшкодувань: у 2024 році вигоди перевищували \$10 млн, \$50 млн, \$100 млн і навіть сягали мільярдів, що поклало несправедливий фінансовий тягар на інноваційні компанії...

Ці роздуті збитки сприяли появі непрактикуючих суб'єктів (NPE), яких часто називають "патентними троями", що не виробляють товари, але купують патенти, щоб отримати прибуток від судових позовів про порушення. Зараз NPE ініціюють більше половини патентних позовів у США, залучаючи значні інвестиції в судові процеси - понад 15 мільярдів доларів щорічно, причому патентні справи є найбільшою категорією для нового фінансування. Ці інвестиції, часто анонімні, викликають занепокоєння: колишній директор ЦРУ Джон Реткліфф попереджав, що іноземні супротивники можуть використовувати NPE для атак на американські компанії. Тим часом глобальні конкуренти, особливо з Китаю, набирають обертів: у 2024 році кількість американських патентів, виданих китайським компаніям, зросла на 32%, включаючи такі досягнення, як модель штучного інтелекту від китайського стартапу DeepSeek, яка конкурує з найкращими американськими пропозиціями...

Для вирішення цих проблем пропонується три реформи. По-перше, федеральні суди повинні суворіше контролювати докази, виключаючи ненадійні свідчення експертів, які завищують збитки і вводять в оману присяжних. По-друге, Конгрес має ухвалити Закон про прозорість судових процесів, запропонований депутатом Даррелом Іссою, щоб зобов'язати розкривати інформацію про інвесторів судових процесів, посилюючи підзвітність. По-третє, адміністрація Трампа повинна посилити Апеляційну раду з патентних спорів (РТАВ) Патентного відомства США, яка ефективно визнає недійсними погані патенти, що використовуються NPE для здирництва з компаній, фінансуючись за рахунок зборів, а не платників податків. Новий очільник Патентного відомства Джон Сквайерс повинен зробити пріоритетом підтримку роботи РТАВ. Ці реформи - правильне визначення розміру збитків, підвищення прозорості та розширення повноважень Патентного відомства - мають вирішальне значення для усунення бар'єрів на шляху економічного прогресу, захисту американської промисловості від зловживань та збереження інноваційного лідерства США...» *(Michael B. Mukasey. The surprising way Trump can unleash America's economic comeback // FOX News Network, LLC. (<https://www.foxnews.com/opinion/surprising-way-trump-can-unleash-americas-economic-comeback>). 21.03.2025).*

«...Багато побутових зручностей, від наукових інструментів до засобів для творчості, є результатом наполегливої праці чорношкірих жінок, які впроваджували інновації, незважаючи на значні перешкоди,

такі як нерівність та патріархат. Ми відзначаємо десять таких першопрохідців, чиї винаходи зробили життя простішим і цікавішим. Фізик і аналітик NASA доктор Валері Томас задумала технологію 3D-кіно, яка виникла в результаті її роботи з увігнутими дзеркалами в 1976 році для створення тривимірних ілюзій, проклавши шлях до сьогоднішніх вражень від перегляду фільмів із ефектом занурення. Наша здатність орієнтуватися на місцевості завдячує математику доктору Гледіс Вест, чиє точне математичне моделювання форми Землі у 70-х і 80-х роках стало основою для GPS. Для забезпечення домашньої безпеки медсестра Марі Ван Бріттан Браун разом зі своїм чоловіком винайшла систему домашньої безпеки, включаючи замкнуту систему телебачення, запатентувавши її в 1969 році, незважаючи на сумніви щодо того, що в ту епоху чорношкіра жінка-винахідник була єдиним винахідником. Доктор Ширлі Енн Джексон, фізик і перша темношкіра жінка, яка отримала докторський ступінь в Массачусетському технологічному інституті, розробила ідентифікатор абонента і функцію очікування дзвінка під час своїх досліджень в AT&T Bell Labs. У пошуках кращого рішення для холодних нью-джерсійських зим Аліса Г. Паркер, яка дбала про домашній комфорт, запатентувала у 1919 році газову піч з індивідуально регульованими повітроводами, що вплинуло на сучасне центральне опалення. Прасувальна дошка, основний предмет домашнього вжитку, була значно вдосконалена кравчиною 19-го століття Сарою Бун, яка запатентувала вузьку, вигнуту конструкцію в 1892 році, що зробило її однією з перших чорношкірих жінок, удостоєних патенту. Сучасний зв'язок багато в чому завдячує доктору Маріан Кроак, чия робота над протоколом передачі голосу через Інтернет уможливила інтернет-дзвінки, а також першовідкривачем технології текстових пожертвувань. Цифрові розмови оживляє комп'ютерна вчена Ліза Гелобтер, яка розробила технологію анімації, що лежить в основі GIF-файлів. Мері Беатріс Девідсон Кеннер, з родини винахідників, створила гігієнічний пояс, попередник сучасних менструальних прокладок, хоча вона зіткнулася з расовою дискримінацією, яка перешкоджала його просуванню на ринку. Нарешті, мадам Сі Джей Вокер, підприємець і перша в Америці жінка-мільйонер, яка зробила себе сама, зробила революцію в догляді за чорношкірим волоссям, створивши такі продукти, як кондиціонер для волосся, і побудувавши бізнес, який відкрив двері для багатьох інших...» (*Women's History Month Spotlight: 10 Inventions That Would Not Exist Without These Black Women // GlobalGrind.com* (<https://globalgrind.com/5004405/10-black-women-inventions/>). 18.03.2025).

«...Меган Маркл стикається з подальшими труднощами при подачі заявки на торговельну марку свого ребрендингу бренду стилю життя "As Ever", який раніше називався "American Riviera Orchard". Незважаючи на перейменування бренду, щоб уникнути попередніх проблем з торговельними марками, Відомство США патентів і торговельних марок (USPTO) висловило

занепокоєння щодо її заявки, посилаючись на непідписаний важливий документ, нечіткий опис інвентарних товарів, таких як "ложки, сервіровки для джемів і фруктових консервів", а також на відсутність номерів міжнародних класів для її товарів. Цей недогляд, пов'язаний з непідписанням документів, відображає подібні помилки, яких Маркл, як повідомляється, припустилася в минулих заявках на торговельні марки для свого блогу "The Tig" і подкасту "Archetypes". До зміни назви її бренд "American Riviera Orchard" зіткнувся з відторгненням через географічну приналежність торгової марки, попередженнями про широкі описи продукції та протестом з боку Harry & David через схожість назв. Навіть з новою назвою "As Ever" виникла колізія з існуючим брендом одягу, що використовує ту саму назву і логотип, хоча судові позови малоімовірні через вартість. Незважаючи на ці виклики, пов'язані з торговельними марками, бренд Маркл "As Ever" ще не запущений...» *(Nika Shakhnazarova. Meghan Markle suffers another US Patent Office snafu as she fails to sign crucial document // NYP Holdings, Inc. (<https://nypost.com/2025/03/20/entertainment/meghan-markle-suffers-another-us-patent-office-snafu-fails-to-sign-crucial-document/>). 20.03.2025).*

«...Уряд США фактично накладає прихований щорічний податок у розмірі понад 500 мільярдів доларів - що еквівалентно 4000 доларів на домогосподарство - через патентні монополії, надані фармацевтичній індустрії, що становить понад 6 трильйонів доларів за десятиліття. Ця система, яка дозволяє фармацевтичним компаніям встановлювати завищені ціни, придушуючи конкуренцію, функціонує як масова передача багатства від суспільства до корпорацій. Проте, оскільки ці монополії називаються "патентами", а не податками, ця політика не викликає особливого громадського резонансу чи обурення. Навіть коли точаться дебати про традиційні податки та державні витрати, цей трильйонний перерозподіл - майже половина всіх прибутків корпорацій після сплати податків - залишається майже непоміченим навіть для політиків та ЗМІ...

Цей недогляд був підкреслений під час нещодавньої фокус-групи New York Times, яка обговорювала роль уряду. Учасники зосередилися на видимих послугах, таких як допомога FEMA при стихійних лихах, і висловили типові скарги на податки, але ніхто не згадав про патентні монополії або їхню роль у підвищенні цін на ліки. Автор стверджує, що ця "сліпа пляма" відображає більш широке нерозуміння того, як державна політика, а не природні ринкові сили, активно формує економічні результати. Патенти та авторські права - це санкціоновані державою монополії, покликані стимулювати інновації, але вони не є неминучими чи непорушними. Існують альтернативи, такі як пряме державне фінансування досліджень (наприклад, річний бюджет Національного інституту охорони здоров'я США становить 50 мільярдів доларів) або такі механізми, як примусове ліцензування, що забезпечують баланс між стимулами

до отримання прибутку та доступністю. Політики можуть змінювати умови патентів, послаблювати чи посилювати захист або запроваджувати контроль над цінами - але ці варіанти рідко обговорюються, хоча вони безпосередньо впливають на те, скільки багатства потрапляє до корпорацій...

Відмова визнати патенти інструментом політики увічніює сфальсифіковану економічну систему. Ставлячись до цих монополій як до незмінної відправної точки, еліти дозволяють корпораціям накопичувати трильйони завдяки наданим урядом привілеям, а потім формують дебати про нерівність так, ніби ігрове поле є рівним. Автор порівнює це з футбольною грою, де одна команда починає з 14 невизнаними очками, що викривлює весь хід поєдинку. Патентні монополії - це лише частина більшого патерну: торговельна політика, яка пригнічує заробітну плату у виробництві, водночас завищуючи зарплати лікарів, правила корпоративного управління, які уможливають надмірну винагороду генеральних директорів, та порятунок фінансового сектору, який заохочує безрозсудність. Разом ці структури сприяють масовому перерозподілу на користь вищих верств населення, але вони нормалізуються як "ринкові результати", а не як свідомий політичний вибір...

Відмовляючись ставити під сумнів патентні монополії та інші системні махінації, вони поступаються місцем правим, які використовують ці приховані механізми для консолідації багатства і влади. Невизнання ролі держави у створенні та підтримці нерівності підриває прогресивні зусилля, спрямовані на її подолання, залишаючи громадськість в невіданні про те, наскільки глибоко політичний вибір - а не заслуги чи природа - формує економічних переможців і переможених. До тих пір, поки ці приховані трансферти не будуть викриті і обговорені, попереджає автор, боротьба за справедливе врядування залишатиметься перекошеною на користь корпоративних інтересів...» (*Dean Baker. Patent Monopolies: The Biggest Tax No One's Heard Of – OpEd // Eurasia Review* (<https://www.eurasiareview.com/26032025-patent-monopolies-the-biggest-tax-no-ones-heard-of-oped/>). 26.03.2025).

«...Інтелектуальна власність (ІВ) часто є одним з найцінніших активів компанії, відіграючи вирішальну роль у таких угодах, як продаж, створення спільних підприємств та поглинання. Юристам, засновникам і керівникам компаній важливо повністю розуміти і документально підтверджувати обсяг свого портфеля ІВ, який включає патенти, торгові марки, комерційні таємниці, авторські права та інші об'єкти права власності, щоб гарантувати, що компанія дійсно володіє тим, на що вона претендує. Це особливо важливо, коли програмне забезпечення або технології розробляються підрядниками або купуються в результаті злиття, коли для уникнення невизначеності під час комплексної юридичної перевірки необхідні чіткі та повні ланцюжки правових титулів. Хоча патенти мають особливу цінність у

таких галузях, як медико-біологічні науки та медичні технології, забезпечуючи захист новаторських лікарських засобів і технологій, підприємства також повинні захищати інші форми ІВ, такі як комерційна таємниця, яка може забезпечити тривалу конкурентну перевагу, якщо вона залишається конфіденційною відповідно до надійної внутрішньої політики та угод про нерозголошення. Крім того, під час переговорів щодо ліцензій на ІВ компаніям слід застосовувати далекоглядний підхід, враховуючи, як умови можуть вплинути на майбутні можливості, такі як субліцензування, створення спільних підприємств або можлива передача прав у разі поглинання. Таке стратегічне планування має вирішальне значення для збереження доступу до важливих об'єктів ІВ та уникнення загрози для довгострокового операційного та трансакційного успіху...» (*Andrew Landsman, Bryan Stewart. Understanding and Protecting Your IP: Key Considerations for Life Sciences Businesses // Husch Blackwell LLP. (<https://www.healthcarelawinsights.com/2025/03/understanding-and-protecting-your-ip-key-considerations-for-life-sciences-businesses/>). 13.03.2025*).

«...Реєстрація торговельної марки в США може бути анульована, якщо буде встановлено, що знак є родовим, як під час реєстрації, так і згодом. Відповідно до Розділу 2(е) Закону Ланхема, загальні терміни - ті, що безпосередньо називають сам продукт або послугу (наприклад, "меблі" для меблів) - категорично не підлягають охороні як торговельні марки, оскільки вони не можуть функціонувати як ідентифікатори джерела. Цей принцип був підтверджений у справі Royal Crown Co. проти Coca-Cola Co. та Booking.com, яка підтвердила, що загальні терміни є "найвищою мірою описовими" і не можуть бути зареєстровані. Реєстрація торговельної марки в США може бути анульована, якщо буде встановлено, що знак є родовим, як під час реєстрації, так і згодом. Відповідно до Розділу 2(е) Закону Ланхема, загальні терміни - ті, що безпосередньо називають сам продукт або послугу (наприклад, "меблі" для меблів) - категорично не підлягають охороні як торговельні марки, оскільки вони не можуть функціонувати як ідентифікатори джерела. Цей принцип був підтверджений у справі Royal Crown Co. проти Coca-Cola Co. та Booking.com, яка підтвердила, що загальні терміни є "найвищою мірою описовими" і не можуть бути зареєстровані...»

Закон передбачає два шляхи анулювання реєстрації на підставі загальноновживаності:

- Під час реєстрації: USPTO може відмовити в реєстрації, якщо знак є загальноновживаним на момент подання заявки.
- Після реєстрації: Треті особи можуть подати клопотання про скасування реєстрації в будь-який час, якщо знак стає загальноновживаним через широке використання (15 U.S.C. §1064).

Суди застосовують двокомпонентний тест для оцінки загальноновживаності: спочатку визначають відповідну категорію (рід) товарів/послуг, а потім визначають, чи сприймають споживачі знак як такий, що відноситься саме до цієї категорії (Princeton Vanguard проти Frito-Lay). Важливо, що ключовою точкою відліку є сприйняття споживачами на момент реєстрації (Sazerac Brands проти Bullshine Distillery).

Справа 2025 Bullshine Distillery проти Sazerac Brands прояснила ці часові рамки. Підтримавши торговельну марку Sazerac "FIREBALL" (визнавши її не загальноновживаною на момент реєстрації), Федеральний округ підтвердив, що знаки можуть бути оскаржені пізніше, якщо вони стають загальноновживаними внаслідок лінгвістичної еволюції. Це створює постійну вразливість для власників торговельних марок - навіть дійсні реєстрації вимагають активного управління брендом, щоб запобігти генерициду (як це сталося з такими термінами, як "аспірин")...

Зрештою, хоча реєстрація і забезпечує юридичну силу *prima facie* (15 U.S.C. §1115(a)), власники торговельних марок повинні пильно стежити за використанням своїх марок, щоб підтримувати їхню розрізняльну здатність на ринку. Подвійні стандарти анулювання підкреслюють важливість як первинної реєстрації, так і довгострокового управління брендом у стратегії управління торговельними марками в США...» (*Daniel H. Bliss. Can U.S. Trademark Registrations Be Cancelled for Genericness? // INTERNATIONAL LAWYERS NETWORK* (<https://iln.com/can-u-s-trademark-registrations-be-cancelled-for-genericness/>). 19.03.2025).

«...Незважаючи на занепокоєння щодо зростання витрат, тривалих строків судового переслідування та еволюції правових проблем, патенти залишаються незамінним активом для компаній у різних галузях. Хоча нещодавні події, зокрема Inter Partes Review (IPR), оскарження Alice/Section 101, зменшення розміру відшкодування збитків та обмежені судові заборони (eBay проти MercExchange), підживлюють уявлення про зменшення цінності патентів, ці виклики часто перебільшують їхню реальність. Добре сформований патентний портфель не лише протистоїть таким перешкодам, але й забезпечує стратегічні, фінансові та конкурентні переваги, які значно переважають короткострокову невизначеність...

Добре структурована патентна стратегія особливо важлива для стартапів і малих компаній. Така стратегія не лише закріплює позиції на ринку та приваблює інвесторів, але й узгоджує інженерні, маркетингові та фінансові зусилля шляхом постійного оцінювання інноваційних ідей, які сприяють довгостроковому успіху компанії. Заохочення міжвідомчої співпраці під час процесу подання патентних заявок може призвести до отримання більш якісних патентів та інноваційних продуктів, а демонстрація твердої прихильності до

захисту інтелектуальної власності заспокоює інвесторів і посилює переговорну позицію...

Після видачі патенту компанії отримують численні переваги. Вони дозволяють компаніям зберігати ексклюзивність, стримувати конкурентів і отримувати дохід від ліцензування - і все це як цінні фінансові активи для забезпечення кредитів і полегшення глобального захисту. Патенти також можуть відігравати оборонну роль і бути розмінною монетою в переговорах з більшими компаніями, зрештою, гарантуючи, що успіх компанії пояснюється її власними інноваціями, а не їхнім копіюванням...» (*James Yoon. Why Companies Should Still Build a Patent Portfolio // IPWatchdog, Inc. (<https://ipwatchdog.com/2025/03/24/companies-still-build-patent-portfolio/id=187008/>). 24.03.2025*).

«Право власності на інтелектуальну власність та контроль над нею мають важливе значення для медико-біологічного бізнесу, проте багато компаній працюють без належного захисту своїх активів ІВ, а під час злиття та поглинання сторони часто зосереджуються насамперед на фінансових міркуваннях, нехтуючи правами на ІВ. Навіть коли питання ІВ беруться до уваги, компанії-покупці часто вважають, що права автоматично переходять разом з покупкою або що одних лише запевнень і гарантій буде достатньо для вирішення будь-яких питань після закриття угоди. Такий підхід може призвести до неочікуваних проблем, які можуть стати на заваді реалізації бізнес-планів після завершення угоди. Власники бізнесу в сфері біомедицини повинні враховувати кілька важливих аспектів при проведенні юридичної перевірки прав інтелектуальної власності в угодах зі злиття та поглинання, в ідеалі - починати з оцінки публічних документів фахівцями з інтелектуальної власності ще до того, як наблизитися до об'єкта угоди. По-перше, перевірка прав власності повинна включати ретельний пошук у відповідних відомствах інтелектуальної власності, щоб підтвердити належну реєстрацію, ланцюжок правових титулів, відсутність несанкціонованих передач та відсутність обмежувальних обтяжень. По-друге, контроль над правами ІВ має оцінюватися шляхом аналізу попередніх угод, які можуть обмежувати використання ІВ, що дозволить покупцям оцінити, чи можуть бути досягнуті бізнес-цілі після поглинання. По-третє, при оцінці потенційної відповідальності слід дослідити можливі порушення прав третіх сторін шляхом аналізу судових процесів та пошуку в рамках свободи діяльності, а також оцінити процедури захисту власної ІВ об'єктом придбання. По-четверте, ідентифікація обтяжень вимагає перевірки відповідних реєстрів на предмет наявності заставних прав, обтяжень або ліцензій, хоча одного лише пошуку в реєстрі недостатньо, і може виникнути потреба в перегляді ціни або вимогах щодо звільнення від обтяжень. Хоча ці міркування не є вичерпними, вони демонструють, як юридична експертиза ІВ слугує цінним інструментом для оцінки економічної цінності

придбаної ІВ шляхом порівняння її сили, обсягу, обмежень, якості та потенціалу з бізнес-цілями обох сторін та цілями після придбання...» (**Daniel S. Dubyak, Martin Florman and Paul Tobin. The Importance of Intellectual Property Due Diligence in the Life Sciences Industry When Entering into a Merger or Acquisition // Haynes Boone** (<https://www.haynesboone.com/news/publications/the-importance-of-intellectual-property-due-diligence>). 17.03.2025).

«Стандартні патенти (SEP) є дуже цінними об'єктами інтелектуальної власності, оскільки вони охоплюють технології, необхідні для впровадження галузевих стандартів, і можуть широко ліцензуватися серед учасників ринку. Створення надійного портфеля SEP вимагає ретельної розробки та стратегічного захисту, щоб гарантувати, що формула винаходу витримає перевірку експерта та потенційні оскарження недійсності в судовому або адміністративному порядку, зберігаючи при цьому достатню широту для того, щоб залишатися важливим для поточних або майбутніх галузевих стандартів.

Ефективна заявка на патент починається з детального та вичерпного опису винаходу, в якому чітко виділяються унікальні ознаки та технічні переваги, що відрізняють його від попередніх стандартів. Включення варіацій винаходу та варіантів реалізації, які можуть відповідати майбутнім стандартним розробкам, підвищує ймовірність отримання цінного SEP. Чітке визначення термінології, що відповідає галузевим стандартам, допомагає продемонструвати суттєвість і знижує ризик неправильного тлумачення під час правозастосування, як це було продемонстровано у справі Федерального округу 2024 року "3G Licensing проти Honeywell"...

Складання формули винаходу з належним обсягом має вирішальне значення. Хоча ширші формули є привабливими, надто широкі формули ризикують бути відхилені або визнані недійсними на підставі попередніх стандартів. Стратегічна розробка формули винаходу з метою виокремлення аспектів, відмінних від попередніх стандартів, підвищує її патентоспроможність та надійність. Під час судового розгляду необхідно бути обережним, щоб зміни, які враховують занепокоєння експертів, не підірвали важливість патенту для галузевих стандартів і не вводили обмежень, не підкріплених початковою специфікацією, як це було підкреслено у справі 2025 року "TelitCinterion Deutschland проти 3G Licensing". Крім того, включення пунктів формули, орієнтованих на реалізацію продукту, навіть якщо вони не є суттєвими для стандартів, може додати значної вартості портфелю за рахунок уникнення справедливих, розумних і недискримінаційних (FRAND) ліцензійних зобов'язань...

Підтримання заявки SEP на стадії розгляду за допомогою заявок на продовження дозволяє заявникам уточнювати обсяг формули винаходу в міру

розвитку галузевих стандартів, зберігаючи при цьому гнучкість у відображенні суттєвих ознак і розширюючи формулу винаходу там, де це можливо. Продовження заявки, що часто розглядається тим самим експертом, який знайомий з первинною заявкою, сприяє ефективному провадженню справи та приведенню її у відповідність до стандартних розробок...

Враховуючи глобальний характер багатьох галузевих стандартів, прийняття послідовної міжнародної стратегії патентного захисту є вкрай важливим. Забезпечення узгодженості в різних юрисдикціях зміцнює патенти від нападок на недійсність і зменшує двозначності під час правозастосування, зокрема тому, що заяви, зроблені в патентному відомстві однієї країни, можуть вплинути на тлумачення формули винаходу в іншій країні, як це було у справі Федерального округу 2023 року "K-fee System проти Nespresso США". Щоб ефективно управляти витратами, власники SEP повинні стратегічно обирати юрисдикції, виходячи з місця розташування виробництва, ринкової актуальності та конкурентних міркувань...

Зрештою, ретельна підготовка, стратегічне переслідування та продумане міжнародне планування є важливими елементами для створення сильного та цінного портфеля SEP, який може ефективно протистояти викликам та підтримувати цілі ліцензування та правозастосування...» (*Yi Yu, Elliot Cook. Best practices for drafting and prosecuting standard-essential patents // Reuters (<https://www.reuters.com/legal/legalindustry/best-practices-drafting-prosecuting-standard-essential-patents-2025-03-27/>). 27.03.2025*).

«Понад десять років тому патентна система Сполучених Штатів перейшла від стандарту "перший винайшов - перший подав заявку" (First-to-Invent, FTI) до моделі "перший подав заявку - перший винахідник" (First-Inventor-to-File, FITF), яку зазвичай називають "перший подав заявку" (First-to-File, FTF), починаючи з 16 березня 2013 року, відповідно до Закону "Про винаходи в Америці" (America Invents Act). Ця значна зміна глибоко впливає на винахідників і патентний процес. Раніше, за системою FTI, патент видавався тому винахіднику, який міг довести, що він першим задумав і розробив винахід, незалежно від дати подання заявки, що часто вимагало ведення детальних записів і призводило до складних суперечок щодо пріоритету. На противагу цьому, чинна система FTF, яка наближає США до більшості міжнародних практик, видає патент першому винахіднику, який подав заявку на патент, незалежно від фактичної дати винаходу. Такий підхід спрощує процес для USPTO, підвищуючи швидкість та ефективність, знімаючи тягар доведення дати винаходу...

Хоча стара система FTI вважалася більш справедливою для індивідуальних винахідників або малих підприємств, яким бракувало ресурсів для швидкої подачі заявок, вона часто призводила до дорогих судових баталій за право власності на винаходи. Система FTF пропонує більшу

передбачуваність і зменшує кількість судових спорів, сприяючи швидшому поширенню знань. Однак вона може поставити в невідгідне становище тих, хто потребує більше часу або ресурсів для подання заявки, потенційно дозволяючи більш фінансово забезпеченому винахіднику, який задумав ідею незалежно, отримати патент, подавши заявку першим. Рідкісним винятком є процедура "дери́вації", коли пізніший заявник може оскаржити попереднього, довівши, що винахід був отриманий неналежним чином, хоча це пов'язано з високим тягарем доказування...

Перехід до FTF підкреслює критичну важливість швидкого і стратегічного подання патентних заявок. Хоча спочатку це призвело до збільшення кількості нерозглянутих заявок, це сприяло більшій міжнародній гармонізації патентного права. Отже, тепер винахідники повинні діяти на випередження у захисті своєї інтелектуальної власності, розглядаючи можливість подачі заявки, як тільки винахід стає життєздатним. Використання попередніх патентних заявок є рекомендованою стратегією, оскільки вони пропонують менш дорогий і формальний спосіб встановлення ранньої дати пріоритету, надаючи винахідникам додаткові 12 місяців для подання повної не попередньої заявки...» (*Ryan K. Simmons. First-to-File: A Game-Changer in US Patent Law // National Law Forum LLC (<https://natlawreview.com/article/first-file-game-changer-us-patent-law>). 26.03.2025*).

Федеративна Республіка Нігерія

«...На жвавій модній сцені Нігерії поширена практика копіювання дизайну, чи то клієнтами, чи то самими дизайнерами, "натхненими" іншими, викликає складні питання щодо порушення прав інтелектуальної власності (ІВ). У той час як нігерійська індустрія моди вибухає творчістю, швидкі цикли трендів у соціальних мережах розмивають межу між натхненням та імітацією. Законодавство Нігерії про інтелектуальну власність пропонує кілька способів захисту моди, включаючи авторське право на ескізи та принти, торгові марки для брендів, права на промисловий дизайн для форм і моделей одягу (якщо вони зареєстровані), а також концепцію передачі для запобігання неправдивого представлення походження бренду...

Копіювання дизайну іншого бренду, особливо якщо воно видається за оригінальний, несе в собі значні юридичні ризики, включаючи судові позови, фінансові штрафи, репутаційні збитки, розпорядження про припинення та утримання від використання та потенційні заборони на ринку. Щоб орієнтуватися в цьому складному ландшафті з етичної та юридичної точки зору, дизайнерам рекомендується посилатися на джерела натхнення, суттєво модифікувати запозичені ідеї для створення справді оригінальних творів і захищати власні дизайни шляхом їхньої реєстрації. Зрештою, розвиток культури інновацій, співпраці та поваги до інтелектуальної власності має

вирішальне значення для того, щоб нігерійська індустрія моди повністю реалізувала свій глобальний потенціал, надаючи перевагу автентичному самовираженню над простою імітацією...» (*Is It Illegal to Recreate a Designer's Outfit? Here's What the Law Says // BellaNaija* (<https://www.bellanaija.com/2025/03/fashion-law-recreating-designer-outfits/>). 06.03.2025).

«...Сільськогосподарський сектор Нігерії має значний потенціал для економічного зростання завдяки невикористаним можливостям, пов'язаним із захистом інтелектуальної власності. Інноваційні розробки, такі як покращені сорти рослин та нові технології переробки харчових продуктів, можуть створювати значну цінність, якщо вони захищені відповідними режимами інтелектуальної власності. Прийняття Закону "Про охорону прав на сорти рослин" у 2021 році є ключовою подією в цій сфері, оскільки він надає селекціонерам виключні права на їхні власні сорти рослин на строк до 20 років, що дозволяє їм ліцензувати, експортувати або відтворювати свої творіння та залучати інвестиції. Окрім сортів рослин, зацікавлені сторони можуть захистити нові сільськогосподарські технології - в тому числі машини для переробки харчових продуктів та механізовані сільськогосподарські інструменти - за допомогою патентів, які надають виключні права на строк до 20 років і вимагають від третіх сторін отримання ліцензій на використання. Захист комерційної таємниці, включаючи бізнес-формули, процеси та технології, є не менш важливим, оскільки ці конфіденційні активи значною мірою сприяють успіху та інвестиційній привабливості бізнесу; захист цих секретів передбачає запровадження надійних заходів конфіденційності, таких як угоди про нерозголошення. Аналогічно, реєстрація торговельних марок для сільськогосподарських підприємств та продуктів гарантує, що їхня ідентичність буде юридично захищена. Крім того, хоча Нігерія ще не прийняла спеціального законодавства щодо географічних зазначень, які ідентифікують продукти як такі, що походять з певних регіонів, реєстрація таких об'єктів, як "Ijebu Garri" або "Amala", може підвищити їхню конкурентоспроможність на міжнародному ринку та запобігти їхньому неправдивому представленню іноземними конкурентами. Загалом, завдяки ефективному захисту інтелектуальної власності сільськогосподарський сектор Нігерії може стимулювати інновації, підвищити продуктивність і розширити можливості для працевлаштування, що підкреслює важливість створення нормативно-правової бази, яка підтримує реєстрацію та захист цих цінних активів...» (*SEUN TIMI-KOLEOLU, HILLAY OKOROTIE. Intellectual Property Protection in Nigeria's Agricultural Sector // Pavestones Legal* (<https://pavestoneslegal.com/intellectual-property-protection-in-nigerias-agricultural-sector/>). 14.03.2025).

Федеративна Республіка Сомалі

«...У той час як Управління інтелектуальної власності Сомалі (SIPO) при Міністерстві промисловості, патентів і товарних знаків призначене для сприяння захисту промислових зразків, патентів і торгових марок, SIPO не працює через громадянські заворушення в країні. Управління захисту авторських прав Сомалі, розташоване в Міністерстві культури та вищої освіти, відповідає за питання авторського права. Реєстрація прав інтелектуальної власності в Сомалі залишається складною.

Конституція Сомалі не містить особливих положень щодо захисту та захисту інтелектуальної власності (ІВ). Крім того, у Сомалі немає офіційного законодавства, яке регулює права інтелектуальної власності (ПІВ).

Сомалі є членом Африканської регіональної організації інтелектуальної власності (ARIPO), однак вона ще не підписала протоколи ARIPO.

Сомалі є членом Всесвітньої інтелектуальної власності (ВОІВ) і керує Конвенцією ВОІВ.

Федеральний уряд Сомалі прийняв закон про стандартизацію та контроль якості в березні 2020 року, згідно з яким було створено Сомалійське бюро стандартів (SOBS) як виконавчий орган для контролю якості шляхом нагляду та регулювання якості стандартів для продуктів, що імпортуються, експортуються, виробляються та використовуються в Сомалі. Хоча офіційних повідомлень про вилучення контрафактних товарів немає, поширена думка, що багато товарів, які надходять до Сомалі, є контрафактними. Уряд не має можливості конфіскувати або відстежувати контрафактні товари, що надходять до країни...» (2024 Investment Climate Statements: Somalia // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/somalia/>). 03.2025).

Федерація Сент-Кітс і Невіс

«...Сент-Кітс і Невіс є учасником Паризької конвенції про охорону промислової власності, Договору про патентну кооперацію та Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів. Вона також є членом Всесвітньої організації інтелектуальної власності ООН (ВОІВ). Країна не вказана в Спеціальному звіті 301 Торгового представника США за 2024 рік або в його Огляді сумнозвісних ринків підробок і піратства за 2025 рік.

Сент-Кітс і Невіс має законодавчу базу, яка підтримує його зобов'язання щодо захисту прав інтелектуальної власності (ПІВ). Хоча правові структури, що регулюють права інтелектуальної власності, є адекватними, правозастосування є непослідовним. Управління інтелектуальної власності Сент-Кітс і Невіс (IPOSKN) відповідає за дотримання всіх законів, пов'язаних з правами

інтелектуальної власності, і нагляд за реєстрацією патентів, торгових марок і знаків обслуговування.

Стаття 66 Переглянутого Чагуарамасського договору про заснування CSME (Єдиний ринок та економіка Карибського басейну) зобов'язує всіх 15 членів запроваджувати захист прав інтелектуальної власності та правозастосування. Угода про економічне партнерство (EPA) CARIFORUM-EU містить найдетальніші зобов'язання щодо прав інтелектуальної власності в будь-якій торговій угоді, стороною якої є Сент-Кітс і Невіс. EPA визнає захист і дотримання прав інтелектуальної власності. Стаття 139 EPA вимагає від сторін «забезпечити належне та ефективне виконання міжнародних договорів щодо інтелектуальної власності, сторонами яких вони є, та Угоди [WTO] про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS)». Як член COT Сент-Кітс і Невіс є учасником Угоди WTO TRIPS.

Митний департамент Сент-Кітс і Невіс може конфіскувати заборонені або контрафактні товари. Однак суди виносять рішення про конфіскацію та розпорядження такими товарами. Позивачі домовляються з митницею про захист підозрюваних контрафактних і заборонених товарів до винесення рішення. Сент-Кітс і Невіс перебуває в процесі перегляду існуючих законів щодо імпорту контрафактних і заборонених товарів...» (2024 *Investment Climate Statements: Saint Kitts and Nevis // U.S. State Department* (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/saint-kitts-and-nevis/>). 03.2025).

Швейцарська Конфедерація

«...Швейцарія - одна з найкращих країн у світі з точки зору захисту прав інтелектуальної власності (ПІВ). Вона посідає третє місце у світі в Міжнародному індексі прав інтелектуальної власності за 2022 рік і дев'яте місце у звіті Центру глобальної інноваційної політики (GIPC) Американської торгової палати за 2022 рік. Потужний захист патентів, торговельних марок та комерційної таємниці також допомагає Швейцарії зберігати високі позиції у світових індексах конкурентоспроможності та інновацій. Наприклад, у 2023 році Швейцарія знову, дванадцятий рік поспіль, посіла перше місце у світі за рівнем інновацій за версією Всесвітньої організації інтелектуальної власності.

1 квітня 2020 року набув чинності перегляд Швейцарського закону про авторське право, який усунув конкретні труднощі у захисті авторських прав в Інтернеті та положення, які сприяють застосуванню цивільних і кримінальних прав, зокрема щодо порушень в Інтернеті. Тепер дозволено збирати адреси Інтернет-протоколу (IP), а також було впроваджено положення «зняти та залишатися на місці». Сполучені Штати контролюють виконання, тлумачення та ефективність нещодавно прийнятого законодавства. Крім того, у травні 2021 року оператори кабельного телебачення та мовники досягли згоди щодо тарифу

на послуги із зсувом у часі, який набув чинності 1 січня 2022 року. У звіті уряду Швейцарії за грудень 2021 року про ефективність поправок до Закону про авторське право 2020 року зроблено висновок, що положення зміненого Закону про авторське право мають бажаний стримуючий ефект для потенційних піратів.

Федеральні митні органи Швейцарії мають повноваження вилучати контрафактні товари за запитом власника прав інтелектуальної власності або відповідних груп інтересів (наприклад, професійних асоціацій). Товар може бути арештований на 10 днів, якщо є обґрунтована підозра, що він підроблений. Тимчасові заходи також можна отримати від швейцарського суду, щоб гарантувати, що докази не будуть знищені. Якщо власник прав інтелектуальної власності вимагає знищення товарів, власник товарів може оскаржити цю вимогу в письмовій формі протягом 10 днів. Бум онлайн-торгівлі та жорсткіший контроль на кордоні під час кризи охорони здоров'я призвели до значного збільшення кількості контрафактних товарів, конфіскованих федеральною митницею. У 2022 році швейцарська митниця провела 7964 операції з вилучення контрафактних комерційних товарів, що на 33,6 відсотка більше, ніж у 2021 році. 33,7 відсотка конфіскувань становили підроблені сумки та годинники, за якими йшли аксесуари, взуття, ювелірні вироби та годинники...» *(2024 Investment Climate Statements: Switzerland // U.S. State Department (https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/switzerland/). 03.2025).*

«...Швейцарські карнавальні традиції, прикладом яких є заключний день Базельського карнавалу з його ранковим парадом ліхтарів, "великий вибух" у Люцерні та передача ключів у Беллінзоні, є різноманітними, але їх об'єднує широке використання барвистих масок. Ці маски слугують багатьом цілям, дозволяючи учасникам зберігати анонімність, мінятися ролями, критикувати суспільство, а також традиційно вважається, що вони відганяють зимових духів, що робить носіння масок заповітною щорічною практикою. Специфічне 150-річне ремесло - створення текстильних воскових масок ручної роботи, що мають вирішальне значення для традиційного блазнівського танцю Швіца, - підтримується такими фірмами, як Maskenatelier Steiger та її спадкоємиця Maskenfabrikat GmbH, і включає в себе накладання тканини на форми, фарбування, сушіння та нанесення воску. Щоб захистити цю традицію, асоціація Maskerata у грудні 2023 року подала заявку на гарантійний знак "HANDGEDRÜCKT SEIT 1877" (ручна робота з 1877 року), маючи на меті зберегти унікальні характеристики масок, виготовлених у цій центральношвейцарській техніці, що датується щонайменше 1877 роком... Гарантійний знак, відносно рідкісний тип торговельної марки, засвідчує певні характеристики (такі як якість, походження або спосіб виробництва) товарів чи послуг, що пропонуються різними компаніями під наглядом і за правилами

власника знака. Ці правила визначають гарантовані характеристики, контроль та санкції. Maskerata зареєструвала свій знак для товарів класу 28 (різні маски), і з 2025 року відповідні воскові маски матимуть цей знак, маючи намір не лише зберегти, а й розвивати та популяризувати це ексклюзивне ремесло, забезпечуючи передачу живої культури з покоління в покоління» (*Preserving tradition – trade mark protection for wax masks // Swiss Federal Institute of Intellectual Property (<https://www.ige.ch/en/blog/blog-article/preserving-tradition-trade-mark-protection-for-wax-masks>). 11.03.2025*).

Всесвітня організація інтелектуальної власності

«...на 50-му засіданні Міжурядового комітету з інтелектуальної власності, генетичних ресурсів, традиційних знань і фольклору (IGC) Всесвітньої організації інтелектуальної власності були оприлюднені "Принципи управління знаннями". Принципи були розроблені на виїзному засіданні за участю науковців у сфері авторського права, зацікавлених сторін та дослідників комп'ютерних технологій, які зібралися в Колисці людства, щоб досягти мети - дати можливість Африці та іншим країнам Глобального Півдня використовувати цифрові дослідницькі інструменти, не сприяючи при цьому "інформаційному колоніалізму".

У Принципах зазначено, що системи управління знаннями повинні розглядатися як такі, що складаються з різних сфер інформаційного регулювання, включаючи "міжнародні, конституційні, традиційні знання, інтелектуальну власність, засоби масової інформації та телекомунікації, конфіденційність, конкуренцію, біорізноманіття та інші закони, а також складаються з неурядових культурних практик і норм, у тому числі традиційних систем, що регулюють використання знань, які зберігаються в громадах". Принципи підсумовують, що такі системи, взяті разом, повинні сприяти досягненню наступних цілей:

- сприяти досягненню цілей сталого розвитку, соціальної справедливості та прав людини;
- забезпечувати збалансовані рамки, які захищають і сприяють доступу до інформації та її використанню для досліджень, наукових пошуків, аналізу, перекладу та збереження культур і мов;
- просувати права та інтереси корінних народів і місцевих громад в економіці знань, включаючи їх право на самовизначення, інклюзію, культурну цілісність, суверенітет даних і сталий розвиток;
- забезпечити суверенітет над ресурсами знань для боротьби з односпрямованим видобутком та привласненням інформаційних ресурсів, що

посилює нерівність і несправедливість у доступі до інформації та знань і їх використанні;

Принципи включають таблицю міркувань, які допомагають визначити, коли знання повинні підпорядковуватися більшому захисту для захисту прав традиційних культур та коли знання повинні бути більш вільно доступними для досліджень, освіти та інших громадських інтересів.

Наразі IGC веде переговори щодо договору про охорону традиційних знань і традиційних форм культурного самовираження. Хоча принципи не містять конкретних формулювань для роботи IGC, вони, тим не менш, можуть бути корисними для визначення варіантів і міркувань щодо збалансування важливих суспільних інтересів під час переговорів, у тому числі для розробки обмежень і винятків з будь-яких виключних прав, які можуть бути включені в остаточний договір...» (*Cradle Principles on Knowledge Governance Released // American University* (<https://www.american.edu/wcl/impact/initiatives-programs/pijip/news/cradle-principles-on-knowledge-governance-released.cfm>). 02.03.2025).

«...На 50-й сесії Міжурядового комітету Всесвітньої організації інтелектуальної власності (WIPO-IGC) з інтелектуальної власності, генетичних ресурсів, традиційних знань (ТК) і традиційних виражень культури (ТСЕ) делегати прагнули досягти прогресу в розробці міжнародного правового інструменту для ТК і ТСЕ. Однак, незважаючи на зусилля голови Еріки Патріоти з Бразилії, сесія, що відбулася 3-7 березня 2025 року, не змогла досягти консенсусу, що стало віддзеркаленням тупикової ситуації, в якій опинилася 49-та сесія. Через невирішені прогалини в робочих текстах попередніх сесій, дискусії за замовчуванням повернулися до тексту 47-ї сесії, що розчарувало Комітет і зацікавлені сторони...

Основним питанням був ідеологічний розкол між делегаціями, які виступали за підхід, що базується на правах, тобто визнає невід'ємні права корінних народів і місцевих громад (IPLC) на їхні ТК і ТСЕ, і тими, хто відстоював підхід, що базується на заходах, який пропагує необов'язковість політики і гарантій. США, ЄС, Японія, Канада, Південна Корея, Швейцарія та Великобританія очолили табір прихильників підходу, що базується на заходах, виступаючи за м'яке законодавство, яке дозволяє уникнути упереджень щодо правового статусу остаточного документа. Натомість країни, що розвиваються, включаючи Африканську групу, Групу країн Латинської Америки та Карибського басейну (GRULAC), Індію, Китай та деякі члени Азійсько-Тихоокеанської групи (APG), наполягали на обов'язковому до виконання договорі, подібному до Договору ВОІВ про інтелектуальну власність, генетичні ресурси та пов'язані з ними традиційні знання 2024 року...

Ще більше ускладнила переговори спроба об'єднати ТК і ТСЕ в єдиний документ - метод, який критикували як поверхневу консолідацію за принципом

"вирізати і вставити". Хоча деякі делегації підтримали уніфікований документ, інші, в тому числі Нігерія, заперечували, стверджуючи, що злиття розмиває підхід, заснований на правах, на користь положень, заснованих на заходах. Великобританія також заблокувала рішення про передачу об'єднаного тексту на наступну сесію, посилаючись на свою незгоду з колективними правами...

Зрештою, після інтенсивних переговорів і невдалих компромісів делегати вирішили не передавати жодного тексту на 51-шу сесію, повторивши тупикову ситуацію 49-ї сесії IGC. Нездатність подолати концептуальні розбіжності та методологічні недоліки підкреслила зростаючу поляризацію між двома підходами. На наступній сесії, призначеній на 30 травня - 5 червня 2025 року, делегати мають прийняти критично важливі рішення щодо перезапуску переговорів за новим мандатом. Щоб уникнути чергової невдачі, Комітет повинен розробити чіткіші методології, посилити лідерство та більш прагматичний підхід до збалансування перспектив, заснованих на правах та заходах, щоб Генеральна Асамблея BOIB побачила цінність у продовженні його мандату...» (*Chidi Oguamanam. Discord over Rights and Measures-Based Approaches to the Protection of TK and TCEs Scuttles WIPO IGC 50 // ABS Canada* (<https://abs-canada.org/discord-over-rights-and-measures-based-approaches-to-the-protection-of-tk-and-tces-scuttles-wipo-igc-50/>). 10.03.2025).

«BOIB презентувала дослідження «Гендерний розрив у сфері промислових зразків країн Центральної Європи та Балтії» (Gender Gap in Industrial Designs of Central European and Baltic States).

За останні три десятиліття сектор промислового дизайну в країнах Центральної та Східної Європи та Балтії (CEBS) пережив значне зростання, а кількість заявок на промислові зразки значно збільшилася. Це зростання відображає ширший економічний і технологічний прогрес, а промисловий дизайн відіграє ключову роль у формуванні виробничої та споживчої галузей регіону.

Важливим аспектом цієї еволюції є зростаюча участь жінок у промисловому дизайні. Історично склалося так, що жінки зробили значний внесок у цю сферу, проте вони залишаються недостатньо представленими. Хоча їхня присутність неухильно зростала, збільшившись з 9,5% до 18% у період з 2013 по 2021 рік, суттєвий гендерний розрив зберігається, особливо в таких галузях, як машинобудування, виробництво музичних інструментів та зброї. На противагу цьому, жінки більш активно задіяні у сферах дизайну, пов'язаних з одягом, фармацевтикою та товарами для здоров'я.

Незважаючи на прогрес, подолання гендерного розриву залишається довгостроковим завданням.

За прогнозами, досягнення гендерного паритету в промисловому дизайні може зайняти від 40 до 60 років, залежно від наполегливих зусиль. Усунення галузевих бар'єрів та розширення інклюзивної політики матимуть важливе

значення для створення більш різноманітного та інноваційного ландшафту дизайну в регіоні CEBS.

Незважаючи на виклики, тенденція до зростання участі жінок є обнадійливою, що відображає ширші суспільні зрушення та більше визнання різноманітних перспектив у дизайні. Цей звіт підкреслює необхідність подальших інвестицій у гендерну інклюзивність для повного розкриття творчого потенціалу регіону та зміцнення його позицій у світовому промисловому дизайні» (*Elodie Carpentier, Carlotta Nani, Author: Julio Raffo. Gender Gap in Industrial Designs of Central European and Baltic States // WIPO (<https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-ds-gender-2025-en-gender-gap-in-industrial-designs-of-central-european-and-baltic-states.pdf>). 03.2025*).

«...Торгова палата США висловила рішучий протест проти приєднання Сполучених Штатів до нового Договору Всесвітньої організації інтелектуальної власності (WIPO) про інтелектуальну власність, генетичні ресурси (GR) та пов'язані з ними традиційні знання (аТК). У нещодавніх коментарях, поданих до Відомства США з патентів і торговельних марок, Палата стверджувала, що вимоги договору щодо розкриття інформації про патенти негативно вплинуть на інновації, збільшуючи ризики і витрати, пов'язані з дослідженнями і розробками, що стосуються генетичних ресурсів. Такі вимоги можуть стримувати інвестиції в ключові інноваційні сектори США, включаючи біотехнології, фармацевтику та сільське господарство. Крім того, Палата попередила, що нечіткі рекомендації щодо розкриття інформації про патенти, передбачені договором, створять правову невизначеність, що потенційно може призвести до збільшення кількості судових спорів та непослідовного правозастосування в різних країнах. Така невизначеність вже спостерігається в таких країнах, як Індія та Бразилія, де подібні вимоги до розкриття інформації призвели до збільшення судових витрат та проблем із захистом прав на патенти. Крім того, Палата підкреслила, що приєднання до договору суперечитиме торговельній політиці адміністрації Трампа "Америка понад усе", оскільки потенційно дозволить конкурентам або недобросовісним суб'єктам зловживати положеннями договору для оскарження та визнання недійсними законних патентів США, тим самим ставлячи під загрозу американське економічне зростання, робочі місця та національну безпеку, оскільки запатентовані технології стають вразливими для захисту. У зв'язку з цим Палата рішуче закликала уряд США не підписувати і не ратифікувати договір, підкресливши важливість збереження надійного захисту інтелектуальної власності для підтримки глобального економічного лідерства та конкурентних переваг Америки...» (*Kelly Anderson. Why the U.S. Chamber Opposes New WIPO Treaty // U.S. Chamber of Commerce (<https://www.uschamber.com/intellectual-property/why-the-u-s-chamber-opposes-new-wipo-treaty>). 19.03.2025*).

«У 2024 році було зареєстровано зростання показників за всіма глобальними реєстрами Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) у сфері ІВ щодо патентів, товарних знаків і промислових зразків, оскільки підприємства та фізичні особи дедалі активніше використовують системи ВОІВ для забезпечення охорони та сприяння поширенню своїх продуктів на зарубіжних ринках.

У 2024 році кількість зразків, зазначених у поданих за процедурою Гаазької системи (Міжнародна система промислових зразків) заявках, зросла на 6,8%, а кількість міжнародних патентних заявок, поданих у рамках Договору ВОІВ про патентну кооперацію (Міжнародна патентна система), збільшилася на 0,5%. Після двох років спаду по лінії Мадридської системи ВОІВ для міжнародної реєстрації знаків (Міжнародна система товарних знаків) було зафіксовано зростання заявницької активності на 1,2%...

У 2024 році загальна кількість заявок за процедурою РСТ склала 273 900 одиниць, що на 0,5% більше, ніж у 2023 році. Провідним заявником залишається Китай - 70 160 заявок. За Китаєм у рейтингу йдуть США (54 087 заявок), Японія (48 397), Республіка Корея (23 851) і Німеччина (16 721). У той час як показники Китаю знову почали зростати (+0,9%), у США, Японії та Німеччині спостерігалось зниження заявницької активності на 2,8%, 1,2% і 1,3%, відповідно. Для США це вже третій рік зниження поспіль, а для Німеччини та Японії - другий. Республіка Корея, навпаки, продемонструвала впевнене зростання в 7,1%, і це вже 27-й рік збільшення показників поспіль...

Після двох років послідовного зниження загальна кількість міжнародних заявок на товарні знаки, поданих за процедурою Мадридської системи ВОІВ, у 2024 році повернулася до зростання, склавши 65 000 одиниць, що на 1,2% більше, ніж у 2023 році. Найбільшу кількість міжнародних заявок на реєстрацію товарних знаків подали заявники зі США (11 270 заявок); наступні місця в рейтингу посіли заявники з Німеччини (6 449), Китаю (5 828), Франції (4 211) і Сполученого Королівства (3 736)...

У 2024 році кількість заявок за процедурою Гаазької системи ВОІВ для міжнародної реєстрації промислових зразків досягла рекордного рівня - 27 161 зразок. Приріст склав 6,8%, і показники Гаазької системи продовжують збільшуватися вже четвертий рік поспіль. У 2024 році провідним заявником став Китай із 4 870 заявками, за ним ідуть Німеччина (4 218 зразків), США (3 034), Італія (2 249) і Швейцарія (2 109). У 2024 році шість країн із топ-10 продемонстрували двозначне зростання, з них лідером став Китай із показником +29,6%, далі в рейтингу йдуть Італія (+23,8%), Нідерланди (+17,4%), Республіка Корея (+16,8%) і США (+13,3%). Загалом зростання активності в Китаї багато в чому пояснюється значним збільшенням кількості заявок, поданих компанією Huawei Technologies, яка у 2024 році направила на 387 заявок більше, ніж у 2023 році...» (*Use of WIPO's Global IP Registries for Patents, Trademarks and Designs Grew in 2024 // WIPO (https://www.wipo.int/pressroom/en/articles/2025/article_0003.html). 17.03.2025*).

Інтелектуальна власність в Україні

«...основні показники діяльності Українського національного офісу інтелектуальної власності (УКРНОІВІ/IP офіс) за 2024 рік.

Навіть у кризових умовах бізнес та винахідницька спільнота демонструють важливість правового захисту інтелектуальних активів – загалом за 2024 рік було подано 31187 заявок (на 4,8% менше в порівнянні з 2023-м) на об'єкти промислової власності (ОПВ)...

Крім того, у 2024 році була подана одна заявка на географічне зазначення та три – на компонування напівпровідникових виробів.

Порівняно з показником 2023 року, кількість реєстрацій ОПВ за 2024 рік зросла на 4,8% – було зареєстровано 20095 ОПВ...

У 2024 році кількість поданих заявок на реєстрацію авторського права на твір зросла на 22,9% та становить 10544. Втім, на 2,8% зменшилась кількість заявок на договори, які стосуються права автора на твір (з 422 заявок у 2023 році до 410 – у 2024-у).

У 2024 році на 44,7% збільшилась кількість реєстрацій авторського права на твір (у 2023 році – 6908, а в 2024-у – 9995), та на 32,1% – договорів, які стосуються права автора на твір (у 2023 році – 315, а в 2024-у – 416)...»
(Інформаційний дашборд: показники діяльності IP офісу за 2024 рік // Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ) (<https://nipo.gov.ua/informatsijnyj-dashbord-za-2024/>). 10.03.2025).

«...Інтелектуальна власність є ключовим бізнес-активом, від якого залежать стійкість і зростання компаній, особливо в умовах війни. Дослідження Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) показують, що з 2008 року інвестиції в нематеріальні активи перевищують інвестиції в матеріальні, демонструючи більшу стійкість у кризові періоди...

Війна завдала серйозних ударів по українському бізнесу: за перші місяці бойових дій значна кількість підприємств припинила або скоротила свою діяльність, а прямі втрати МСБ склали 30–60 млрд доларів. Особливо важко було у сфері ІТ, де через відтік кадрів і розірвання контрактів постраждали багато компаній. Також спостерігалися випадки крадіжки української інтелектуальної власності російськими компаніями, що включає плагіат технологій, географічних зазначень і культурних продуктів...

Попри це, український бізнес демонструє високу стійкість і адаптивність. Незважаючи на втрати, кількість стартапів не лише не зменшилася, а й зросла, а Україна піднялася в міжнародних рейтингах інноваційності та стартап-екосистем. Основними стратегіями успіху стали переорієнтація на оборонні та військові технології, розширення міжнародних ринків збуту, покращення міжнародної патентної активності та створення нових підтримувальних механізмів...

Важливу роль у цьому відіграє Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (ІР офіс), який забезпечує захист об'єктів інтелектуальної власності, сприяє комерціалізації наукових розробок і допомагає українським компаніям адаптуватися до нових умов. Серед ключових ініціатив – програми комерціалізації медичних технологій, співпраця з міжнародними організаціями та розвиток навичок управління інтелектуальною власністю...

Завдяки цим зусиллям Україна не лише витримала військові випробування, а й почала трансформацію економіки в напрямку економіки знань, що є важливим кроком до успішної повоєнної відбудови. Інтелектуальна власність залишається стратегічним ресурсом, який дозволяє українським компаніям не лише вижити, а й розвиватися, демонструючи, що криза може стати потужним драйвером інноваційного зростання...» *(Олена Орлюк. Війна на фронті інтелектуальної власності. Які успіхи? // Економічна правда (<https://epravda.com.ua/finances/viyna-na-fronti-intelektualnoji-vlasnosti-yaki-uspіhi-804299/>). 13.03.2025).*

«В Україні запатентували захисне взуття “Павуки”, завдяки якому сапери не втрачають кінцівки при спрацюванні протипіхотної міни...

“Отримали патент на систему захисту ніг від протипіхотних мін фугасної дії. Це наші, так звані, “Павуки”. Тепер наш виріб має не тільки сертифікати за усіма стандартами НАТО, а ми ще й захистили інтелектуальну власність на нашу модель. Це свідчить про те, що наш виріб є унікальним”, – сказав директор підприємства “Український ресорний центр” (Харків)“ Ігор Єфименко...

“Ми від початку говорили, що надихнулися саме канадським виробом, мета була – вберегти наших рятувальників, саперів. Але я зустрічав у мережі ролики, хейт, що це в нас – копія. Але запатентовані саме наші технічні рішення”, – зазначив Єфименко.

Підприємство виготовило вже 2000 тис. пар “Павуків”, говорить керівник, а невдовзі буде підписано військовий контракт...» *(В Україні запатентували протимінне взуття «Павуки» // Укрінформ (<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3972021-v-ukraini-zapatentuvati-protiminne-vzutta-pavuki.html>). 18.03.2025).*

«...Патентний пошук – це важливий етап, який забезпечує безпеку та ефективність процесу патентування. Він стає відправною точкою для всіх, хто прагне закріпити свої права на унікальні розробки.

Перевірка унікальності як основа довіри

Кожна ідея здається новаторською, поки не відбудеться її зіставлення з існуючими технологіями. Патентний пошук дозволяє оцінити унікальність

розробки, виявляючи схожі винаходи або технічні рішення. Це своєрідний фільтр, який допомагає відокремити справжню інновацію від повторення вже запатентованих концепцій.

Навігація у світі конкурентів

Патентний пошук відкриває інформацію про конкурентів та їхні технології. Аналіз патентних баз даних дозволяє зрозуміти, хто працює в аналогічній сфері, які рішення вже захищені, а які ні. Така інформація допомагає не лише уникнути порушень, але й виявити нові ніші для власних розробок.

Інтелектуальна стратегія бізнесу

Знання про патентну активність у певній галузі допомагає планувати розвиток компанії. Патентний пошук дозволяє адаптувати стратегію таким чином, щоб зосередитися на унікальних аспектах власних розробок, які мають найбільший комерційний потенціал. Це допомагає не просто створювати продукти, а закріплювати за собою позиції лідера на ринку.

Запобігання юридичним ризикам

Недостатня увага до патентного пошуку може призвести до порушення чужих прав, що загрожує судовими справами та фінансовими втратами. Перевірка патентних баз даних на ранньому етапі допомагає мінімізувати ризики та гарантує, що нові розробки не вступають у конфлікт із чинними патентами.

Підтвердження інноваційного статусу

Проведення патентного пошуку демонструє серйозний підхід до власних розробок. Це важливий аргумент для інвесторів, партнерів та клієнтів, які оцінюють компанію не тільки за її продуктами, але й за підходом до захисту інтелектуальної власності...» *(Гавва Софія. Патентний пошук: фундамент для захисту інновацій // ТОВ "ВіКонсалт про" (<https://www.viconsult.com/ua/publikatsii/patentnyy-poshuk-fundament-dlya-zakhystu-innovatsiy/>). 13.03.2025).*

Інтелектуальна власність в мережі Інтернет

«Кіберзлочинці надсилають користувачам YouTube фальшиві заяви про порушення авторських прав, щоб змусити їх рекламувати шкідливе програмне забезпечення та майнери криптовалют на своїх відео.

Зловмисники користуються популярністю інструментів перенаправлення пакетів Windows (WPD), які все частіше використовуються в росії, оскільки вони допомагають користувачам обходити інтернет-цензуру та урядові обмеження на веб-сайти та онлайн-сервіси.

Творці YouTube, які обслуговують цю аудиторію, публікують навчальні матеріали про те, як використовувати різні інструменти на основі WPD для обходу цензури, і стають мішенню для зловмисників, які видають себе за власників авторських прав на ці інструменти.

У більшості випадків, з якими стикався "Касперський", зловмисники стверджують, що вони є оригінальними розробниками представленого інструменту для обходу обмежень, подають YouTube позов про порушення авторських прав, а потім зв'язуються з творцем, пропонуючи йому врегулювати ситуацію, включивши в нього надане ними посилання на завантаження.

При цьому вони погрожують, що недотримання вимог призведе до ще двох "страйків" на YouTube, що може призвести до бану каналу на підставі політики "трьох страйків" платформи.

В інших випадках зловмисники зв'язуються безпосередньо з творцем, видаючи себе за розробників інструменту і стверджуючи, що оригінальний інструмент має нову версію або нове посилання для завантаження, з проханням замінити його на своєму відео.

Автори, побоюючись втратити свої канали, погоджуються на вимоги зловмисників і додають у свої відео посилання на репозиторії GitHub, де розміщені згадані інструменти перенаправлення пакетів Windows (WPD), але натомість отримують трояни. Однак, натомість, це троянізовані версії, які містять завантажувач криптомайнера...» *(Bill Toulas. YouTubers extorted via copyright strikes to spread malware // Bleeping Computer® LLC (<https://www.bleepingcomputer.com/news/security/youtubers-extorted-via-copyright-strikes-to-spread-malware/>). 08.03.2025).*

«В інтернеті з'явилася нова категорія товарів, яка привертає дедалі більший інтерес: "небрендовані суперпідробки", "копії 1:1" та "фабричні варіанти". Ці предмети, хоч і натхненні творіннями розкоші, можна відрізнити від класичних підробок за відсутністю логотипу чи назви бренду.

"Небрендовані суперпідробки" - це копії виняткової якості, що скрупульозно відтворюють дизайн, матеріали та оздоблення великих будинків, але без назви бренду. "Копії 1:1" йдуть ще далі, прагнучи бути майже ідеальними копіями оригіналів, як у деталях, так і у сприйнятті якості. Що стосується "фабричних варіантів", то вони іноді походять з тих самих фабрик, що й розкішні бренди, але без дозволу власників брендів.

З юридичної точки зору, з цими продуктами і, зокрема, з "небрендованими суперпідробками", є спроба обійти традиційне законодавство про торговельні марки, не відтворюючи захищені торговельні марки та логотипи. Власник торговельної марки не зможе подати позов на підставі порушення прав на торговельну марку. Крім того, така практика ускладнює для власників торговельних марок виявлення таких копій, оскільки вони не можуть

покладатися на "традиційний" моніторинг своїх торговельних марок в Інтернеті, тобто на виявлення словесного елементу в тексті.

Однак, окрім закону про торговельні марки, ці копії можуть порушувати авторські права, особливо якщо оригінальний дизайн вважається захищеним твором. Крім того, багато предметів розкоші захищені законом про дизайн, який забороняє відтворення певної моделі без дозволу, навіть без використання назви бренду.

Тож, хоча продавці цих товарів вважають, що вони працюють у правовій сірій зоні, вони беруть на себе юридичні ризики. Найбільші розкішні бренди регулярно звертаються до суду, щоб захистити свої права, посиляючись на шкоду, завдану їхньому іміджу, і необхідність захистити свої творіння від цих високоякісних імітацій. Виявлення таких підробок полегшується завдяки впровадженню інструментів та штучного інтелекту, які порівнюють фотографії товарів, що продаються в Інтернеті, з офіційними моделями» (*Marc-Emmanuel Mellet. Les "Unbranded Superfakes" et répliques haut de gamme : entre inspiration et imitation // Novagraaf (<https://www.novagraaf.com/fr/vision/blog-les-unbranded-superfakes-et-repliques-haut-de-gamme-entre-inspiration-et-imitation>). 04.03.2025*).

«...Власне програмне забезпечення є життєво важливим активом для бізнесу, пропонуючи конкурентну перевагу, незалежно від того, чи ліцензується воно іншим, чи використовується для надання послуг, чи використовується всередині компанії, а його цінність захищена за допомогою правових механізмів, таких як патенти. Поширення програмного забезпечення як послуги (SaaS) стало домінуючою моделлю надання програмного забезпечення, що використовує хмарні технології та інтерфейси тонкого клієнта для забезпечення динамічних, гнучких рішень без фізичного розповсюдження або локальної інсталяції, хоча певні функції, такі як шифрування та завдання з низькою затримкою, все ще потребують локального виконання. Розподілений, динамічний і швидкоплинний характер SaaS, хоча і є комерційно вигідним, створює унікальні проблеми в отриманні та захисті надійних патентів, особливо в умовах посилення судового контролю за патентоспроможністю програмного забезпечення через те, що воно часто покладається на абстрактні ідеї, такі як алгоритми. Щоб отримати дійсні патенти на SaaS, патентні повірені повинні стратегічно підходити до складання формули винаходу та специфікацій, щоб вони описували технологічні вдосконалення, детально описували, як винахід розширює функціональність комп'ютера, використовували точні визначення та виділяли унікальні характеристики, тим самим відповідаючи суворим вимогам до патентоспроможності...

Проблеми патентування SaaS впливають з його невід'ємних особливостей: його тимчасовий характер, оскільки доступ до нього

здійснюється онлайн, а не встановлюється локально, призводить до ризику бути визнаним непатентоспроможним, якщо формула винаходу стосується тимчасових сигналів; його розподілена архітектура, що включає декілька серверів і клієнтів, підвищує ризик розділеного порушення, коли жоден суб'єкт не виконує всі заявлені дії; і його динамічне середовище з частими оновленнями ускладнює розробку формули винаходу, яка залишається придатною для захисту з плином часу. На відміну від традиційного програмного забезпечення, яке часто виконується на одному комп'ютері, або матеріальних продуктів, таких як мишоловки, де порушення легко виявити, складність SaaS вимагає ретельної підготовки позовів, щоб гарантувати, що один суб'єкт, в ідеалі - постачальник SaaS, буде визнаний порушником...

Для вирішення цих проблем патентні повірені можуть використовувати кілька стратегій. Складання формули, що охоплює один об'єкт, наприклад, зосередження уваги на операціях на стороні сервера або, в деяких випадках, на діях на стороні клієнта, мінімізує ризики розділеного порушення, хоча формули, що охоплюють як сервер, так і клієнт, можуть бути використані, якщо ними керує один суб'єкт, або для підвищення патентоспроможності. Комплексні набори пунктів формули, що включають пункти на спосіб, продукт і систему, забезпечують широку охорону, охоплюючи різні аспекти винаходу SaaS, причому пункти на спосіб деталізують процеси, пункти на продукт охоплюють архітектуру, а пункти на систему охоплюють всю платформу, причому кожен з них розроблений таким чином, щоб уникнути роздільного порушення прав. Використання функціональної та структурної мови у формулі винаходу та специфікаціях ще більше посилює захист: функціональна мова, що описує функцію винаходу, забезпечує гнучкість та широке охоплення різних реалізацій та майбутніх досягнень, наприклад, формула "синхронізація даних у реальному часі", що охоплює різні технології; структурна мова, що деталізує конкретні компоненти, забезпечує точність та ясність, полегшуючи захист та висвітлюючи технічні інновації. Поєднуючи ці підходи, патентні повірені можуть створювати патенти SaaS, які є надійними, адаптивними та захищеними, забезпечуючи максимальний захист на конкурентному ринку, що швидко розвивається...» (*Robert Plotkin. Patent Drafting: Software as a Service (SaaS)* // *Reuters* (<https://www.reuters.com/practical-law-the-journal/legalindustry/patent-drafting-software-service-saas-2025-03-01/>)). 01.03.2025).

«...Нещодавнє дослідження висвітлює стрімке зростання піратського сайту манга-сайту Tu Manga Online (ТМО), який після ребрендингу на домен "zonatmo.com" у вересні 2023 року досягнув півмільярда щомісячних відвідувань лише за 90 днів. До листопада 2024 року Zonatmo та його афілійовані сайти накопичили мільярд переглядів, використовуючи прибуткову модель, що фінансується за рахунок реклами, яка залишається

напрочуд неконтрольованою. Сайт працює через мережу доменів, що часто змінюються, включаючи попередні ітерації, такі як lectortmo.com і visortmo.com, щоб уникнути виявлення...

Генеральний директор DeepSee.io Роккі Мосс вважає Zonatmo частиною ширшої схеми "відмивання трафіку", коли піратські каталоги (які легко знайти в пошукових системах) перенаправляють користувачів на начебто законні "підставні" сайти. Ці підставні сайти показують рекламу лише за умови доступу до них через певні шляхи, монетизуючи піратський контент за допомогою реклами на основі СРМ. Понад 112 доменів були пов'язані з цією операцією, часто з однаковими файлами ads.txt і політиками конфіденційності, що відкрито вказує на іспанську компанію Nakamas Web SL як на організатора...

Незважаючи на прозорість схеми - участь Nakamas Web SL майже не приховується - операція продовжується завдяки партнерству з рекламними менеджерами та посередниками, які не звертають уваги на сумнівні джерела трафіку. За оцінками Мосса, сайт приносить щонайменше 200 000 доларів щомісяця, а потенційно може сягати мільйонів, якщо врахувати показники блокувань реклами та переглядів сторінок. Хоча витрати на сервер і ротацію домену є постійними проблемами, прибутковість виправдовує зусилля.

Дослідження піднімає критичні питання: Чому ця "відкрита таємниця" уникла закриття? Мосс припускає, що адаптивність операції та пов'язані з нею рекламні мережі уможливлюють її виживання, хоча він прогнозує її остаточний занепад до кінця року. Цей випадок підкреслює системні прогалини в нагляді за цифровою рекламою, коли піратські потоки доходів процвітають, незважаючи на кричущі "червоні прапори", включаючи зловмисні перенаправлення і неперевірені джерела трафіку. Боротьба з такими схемами вимагатиме ретельнішого контролю за рекламними ресурсами та підзвітності постачальників рекламних послуг у рекламній екосистемі...» (*Andy Maxwell. Ad-Funded Piracy's 'Biggest Open Secret' Revealed By Researcher // TorrentFreak (https://torrentfreak.com/ad-funded-piracys-biggest-open-secret-revealed-by-researcher-250308/). 08.03.2025).*

«...У грудні 2024 року служба розвідки загроз Microsoft виявила хвилю шкідливого програмного забезпечення, що походить з піратських сайтів потокового мовлення...

Ці сайти встановлювали шкідливе програмне забезпечення на цільові пристрої за допомогою прихованого фрейму. Потім це шкідливе програмне забезпечення виконувало своє навантаження на таких сайтах, як GitHub, Discord і Dropbox. Потім корисне навантаження викрадало інформацію про користувача від імені зловмисника.

Microsoft заявляє, що їхня антивірусна служба Defender Antivirus виявляє і запобігає таким атакам. Однак компанія також закликає користувачів увімкнути захист від несанкціонованого доступу та мережевий захист, а також

уникати ненадійних сайтів...» (*Andy Maxwell. Pirate Streaming Site Malware Campaign Infected One Million Devices // TorrentFreak (<https://torrentfreak.com/pirate-streaming-site-malware-campaign-infected-one-million-devices-250310/>). 10.03.2025*).

«...Захист інтелектуальної власності є критично важливим питанням для бізнесу в усьому світі, оскільки компанії - від технологічних фірм до індустрії розваг - постійно борються за захист оригінальних творів в умовах різного рівня правового захисту. Незважаючи на існування законів, що захищають авторські права, патенти та торгові марки, правозастосування значно відрізняється в різних регіонах через різноманітні правові рамки, економічні умови, культурне ставлення до інтелектуальної власності та швидкі темпи технологічного прогресу...

Зростання цифрових ринків ще більше ускладнює ситуацію, оскільки онлайн-бізнес, включно з онлайн-казино, працює в різних юрисдикціях, що часто призводить до тривалих судових спорів і труднощів у відстеженні несанкціонованого використання. У багатьох регіонах обмеженість ресурсів і різні урядові пріоритети перешкоджають ефективному правозастосуванню, що дозволяє піратству, підробкам і порушенню прав на торговельні марки продовжуватись і спричиняти фінансові збитки, одночасно стримуючи інновації...

Онлайн-казино, зокрема, стикаються зі значними ризиками, намагаючись захистити свій бренд, програмне забезпечення та ігрові концепції від операторів-порушників, які можуть імітувати успішні моделі та вводити споживачів в оману, про що свідчить нещодавній спір між Spribe та PopOk Gaming щодо скопійованої гри. Щоб протистояти цим викликам, компаніям рекомендується впроваджувати комплексні стратегії, які включають реєстрацію торговельних марок, отримання патентів, використання управління цифровими правами та залучення пильних юридичних команд для моніторингу та протидії порушенням. Зміцнення прав інтелектуальної власності не лише захищає законний бізнес, але й сприяє чесній конкуренції, заохочує інновації та, зрештою, сприяє економічному зростанню, гарантуючи, що оригінальні ідеї та творчі роботи залишатимуться захищеними на глобальному ринку...» (*Challenges in Enforcing Intellectual Property Rights Across Markets // Entrepreneurship Life (<https://www.entrepreneurshiplife.com/challenges-in-enforcing-intellectual-property-rights-across-markets/>). 11.03.2025*).

«...Інтелектуальна власність (ІВ) надає авторам ексклюзивні права на їхні інновації та творчі прояви, відіграючи вирішальну роль в індустрії дизайнерського програмного забезпечення. У цій сфері ІВ охоплює програмний код, алгоритми, графічні користувацькі інтерфейси та

запатентовані процеси, захищаючи значні інвестиції, зроблені розробниками та компаніями, і водночас сприяючи створенню конкурентного середовища, яке стимулює технологічний прогрес. Історично індустрія програмного забезпечення пройшла шлях від епохи вільного обміну між ентузіастами до епохи, коли такі компанії, як Autodesk та Adobe, завдяки таким знаковим справам, як Diamond проти Diehr, та законодавчим актам, як Закон про авторське право на комп'ютерне програмне забезпечення від 1980 року, забезпечили правовий захист своїх інновацій. Ця еволюція заклала основу для сучасних прав інтелектуальної власності, які стимулюють безперервний розвиток передових інструментів дизайну...

Захист програмного забезпечення для дизайну підтримується за допомогою різних моделей ліцензування та правових рамок. Спочатку програмне забезпечення розповсюджувалося за безстроковими ліцензіями, але відтоді галузь перейшла до моделей на основі передплати, плаваючих ліцензій та угод на основі використання, які краще контролюють доступ і борються з піратством. Ліцензійні угоди з кінцевим користувачем (EULA) і такі технології, як управління цифровими правами (DRM), ще більше посилюють цей захист...

Впливові компанії, такі як Autodesk, Dassault Systèmes і PTC, використовують ІВ для збереження лідерства на ринку та стимулювання інновацій у сфері програмного забезпечення для проектування, а такі візіонери, як Джон Уорнок з Adobe і Джеймс Хеппельманн з PTC, відіграють ключову роль у відстоюванні надійних стратегій захисту ІВ. Ці зусилля гарантують, що унікальні функції та передові технології залишатимуться ексклюзивними, не дозволяючи конкурентам копіювати запатентовані методи. Водночас, дизайнерське програмне забезпечення з відкритим вихідним кодом, таке як FreeCAD і Blender, що регулюється такими ліцензіями, як Загальна публічна ліцензія GNU, ілюструє модель співпраці, яка балансує між розвитком, керованим спільнотою, і необхідністю захисту інтелектуальної власності...

Сучасні виклики в галузі включають поширене піратство, труднощі з міжнародним правозастосуванням, загрози кібербезпеці, а також нові проблеми, пов'язані зі штучним інтелектом і хмарними обчисленнями. Штучний інтелект ускладнює ситуацію, порушуючи питання про право власності на контент, створений штучним інтелектом, і патентоспроможність процесів, керованих штучним інтелектом, тоді як хмарні моделі програмного забезпечення концентрують розповсюдження, але також створюють ризики витоку даних і несанкціонованого доступу до них. У майбутньому очікується посилення міжнародної гармонізації законодавства у сфері інтелектуальної власності та розробка інноваційних методів захисту, таких як системи на основі блокчейну, для вирішення динамічних викликів глобалізованого цифрового ринку...» (*Design Software History: Intellectual Property's Role in Shaping the Evolution and Innovation of Design Software: Historical Insights and Future Challenges* // NOVEDGE (<https://novedge.com/blogs/design-news/design-software->

history-intellectual-property's-role-in-shaping-the-evolution-and-innovation-of-design-software-historical-insights-and-future-challenges). 11.03.2025).

«Криптопроекти часто виводять на перший план нові інновації та рішення. Їхня мета — вирішити існуючі проблеми в різних сферах, використовуючи технологію блокчейн. Story Protocol є одним із таких механізмів, що оптимізує використання інтелектуальної власності. Правильно, поведження з інтелектуальною власністю – це не просто так. Це включає в себе багато паперової роботи, багато сторін і різноманітні процедури. Все це робить управління цінними документами вразливим до різних загроз...

Екосистема Story використовує ERC-6551 для перетворення інтелектуальної власності на програмовані ресурси. Використовуючи цей стандарт Ethereum, він дозволяє власникам встановлювати правила та умови для управління авторськими правами фірми. На багатьох фронтах цей проект вирішує багато проблем, з якими організації стикалися раніше. Особливо для стартапів і підприємств, що розвиваються, які не можуть дозволити собі юридичні консультації з великим бюджетом.

Story IP замінює паперову роботу блокчейном і значно покращує безпеку. Це також забезпечує прозорість, усуваючи всіх посередників із процесу. Крім того, це заохочує співпрацю між членами в управлінні власністю. Децентралізована система робить відстеження активів дуже швидким і ефективним. Це не тільки захищає комерційну таємницю, але й відкриває нові способи заробітку для компаній...» *(Shubham Sahu. What Is Story Protocol? A Comprehensive Guide to IP on the Blockchain // DroomDroom Corporation (<https://droomdroom.com/story-protocol-explained/>). 13.03.2025).*

«...Традиційний світ мистецтва, залежний від галерей та агенцій, занепадає, тоді як цифрова сфера ставить перед митцями нові виклики: несанкціоноване відтворення, несправедлива винагорода та відсутність контролю над своєю роботою. Технологія блокчейн пропонує рішення, обіцяючи прозорість, безпеку та розширення можливостей митців у зростаючій "економіці творців". Ця економіка, що процвітає на цифрових платформах, дозволяє митцям напряду спілкуватися зі своєю аудиторією, але часто стикається з такими обмеженнями, як високі комісійні та відсутність цифрової власності. Блокчейн пропонує децентралізовану альтернативу, дозволяючи митцям доводити право власності, контролювати розповсюдження та монетизувати свої цифрові творіння...

Ключовим питанням для цифрового мистецтва є автентичність, оскільки роботи можуть бути легко скопійовані та розповсюджені без дозволу. Блокчейн вирішує цю проблему, кодуєючи кожен твір мистецтва унікальним, незмінним цифровим підписом, встановлюючи беззаперечне право власності та

спрощуючи захист інтелектуальної власності. Покупці та колекціонери можуть відстежувати історію твору та перевіряти його автентичність без посередників.

Блокчейн також уможлиблює децентралізовану монетизацію, дозволяючи митцям продавати напряму покупцям, встановлюючи власні ціни, умови та роялті. Смарт-контракти, вбудовані в цифрові активи, гарантують художникам відсоток від кожного перепродажу, забезпечуючи довгострокову фінансову безпеку - значний відхід від традиційного продажу творів мистецтва, де художники не отримують вигоди від майбутнього зростання вартості...

Прозорість і безпека незмінного реєстру блокчейну зменшують кількість підробок і шахрайства на арт-ринку. Децентралізація не дозволяє жодному суб'єкту маніпулювати записами, що сприяє зміцненню довіри та впевненості покупців. Митці також отримують захист від плагіату та крадіжок, оскільки блокчейн забезпечує беззаперечний доказ оригінальності.

Окрім фінансових аспектів, блокчейн сприяє новим творчим можливостям, таким як спільні проекти та яскраві спільноти, де художники та колекціонери взаємодіють напряму. Він уможлиблює інноваційні форми мистецтва, такі як динамічні цифрові роботи, інтерактивне мистецтво та токенизовані моделі членства...

Незважаючи на те, що блокчейн все ще розвивається, його вплив на креаторську економіку є значним. Його зрілість і демократизація призведуть до ширшого впровадження, кинувши виклик традиційному контролю і розширивши можливості митців. Досягнення у сфері сталого розвитку та масштабування вирішать такі проблеми, як споживання енергії. Уряди працюють над законодавчою базою для інтеграції блокчейну та захисту прав митців.

Зрештою, блокчейн являє собою революцію у свободі творчості, пропонуючи більш справедливу та прозору креативну економіку. Він дає можливість цифровим митцям контролювати свою кар'єру, спілкуватися зі своєю аудиторією та отримувати справедливу винагороду, обіцяючи майбутнє, в якому мистецтво не лише бачать і поширюють, а й захищають, цінують і розширюють його можливості...» (*The Role Of Blockchain In The Creator Economy: A Revolution For Digital Artists // Outlook Publishing India Pvt Ltd. (<https://www.outlookindia.com/xhub/blockchain-insights/the-role-of-blockchain-in-the-creator-economy-a-revolution-for-digital-artists>). 13.03.2025*).

«...Блокчейн - це технологія децентралізованого цифрового реєстру, що використовується для безпечного запису транзакцій у розподіленій мережі. Криптовалюта - це цифрова або віртуальна валюта, захищена криптографією, яка функціонує незалежно від центральних банків. Невзаємозамінні токени (NFT) - це унікальні цифрові активи, зазвичай побудовані на технології блокчейн, що представляють право власності та автентичність таких об'єктів, як цифрові твори мистецтва, музика, відео та

інший цифровий контент. Однак NFT, як правило, не передають автоматично права інтелектуальної власності (ІВ), пов'язані з базовим активом. Права ІВ, такі як авторські права або торгові марки, зазвичай залишаються у творця або власника активу, окремо від NFT. Це розмежування має вирішальне значення, оскільки випадки порушення авторських прав, пов'язані з NFT, продемонстрували, що саме по собі володіння NFT не забезпечує правового захисту або прав на основний контент...

Цей принцип також застосовується до блокчейн-доменів, які є NFT, що представляють право власності на доменні імена, записані в децентралізованих системах на основі блокчейну, таких як ENS (Ethereum Name Service) в Ethereum. Хоча такі доменні імена пропонують переваги децентралізації, в тому числі стійкість до цензури, володіння доменним іменем на блокчейні не надає прав інтелектуальної власності або необмеженого права на використання домену незалежно від існуючих торгових марок або прав інтелектуальної власності, що належать іншим особам. Крім того, доменні імена на основі блокчейну наразі стикаються з проблемами сумісності з певними браузерами та інтернет-провайдерами...

Щоб захистити свої права інтелектуальної власності у сфері блокчейну та NFT, власники брендів повинні активно відстежувати несанкціоноване використання, реєструвати торгові марки, авторські права та патенти, бути в курсі технологічних розробок та пов'язаних з ними правових наслідків, співпрацювати з галузевими експертами та організаціями для встановлення стандартів та оперативно вживати правових заходів у разі необхідності...

NFT та технологія блокчейн несуть як можливості, так і потенційні загрози для брендів. З позитивного боку, NFT можуть допомогти брендам залучити нову аудиторію, підвищити лояльність клієнтів та розробити інноваційні бізнес-моделі. Наприклад, NFT стали цінними цифровими предметами колекціонування, які іноді значно зростають у ціні з часом, особливо в ігровій індустрії та індустрії предметів розкоші. Технологія блокчейн також може трансформувати сферу охорони здоров'я завдяки безпечному управлінню медичними даними, відстеженню фармацевтичних препаратів для запобігання підробок, спрощенню обробки претензій та зниженню загальних витрат. В електронній комерції NFT забезпечують посилену перевірку продукції, покращують програми лояльності клієнтів і знижують ризик підробок, дозволяючи відстежувати унікальні цифрові представлення фізичних продуктів. Блокчейн також може зменшити кількість суперечок з постачальниками, автоматизуючи виконання контрактів, підвищуючи прозорість і надаючи автентифіковані записи...

Незважаючи на ці переваги, NFT і технологія блокчейн супроводжуються значними ризиками. Волатильність ринку та спекуляції створюють потенціал для фінансових втрат, а ризики кібербезпеки, такі як хакерство, фішингові атаки, підроблені схеми NFT та шахрайство в Інтернеті, залишаються постійними загрозами. Бренди також стикаються з ризиками з боку

фальсифікаторів, які виробляють несанкціоновані NFT, що порушують їхні торгові марки або авторські права. Зважаючи на ці виклики, бренди повинні впроваджувати комплексні стратегії захисту інтелектуальної власності та кібербезпеки, проактивно моніторити платформи та використовувати правові інструменти для захисту своїх прав...

Зрештою, незважаючи на те, що технології NFT і блокчейн відкривають широкі можливості для інновацій, залучення споживачів і вдосконалення бізнес-операцій у різних галузях, компанії повинні добре розуміти пов'язані з ними ризики, регуляторну невизначеність і наслідки для інтелектуальної власності. Проактивно керуючи цими факторами за допомогою обґрунтованих стратегій та експертних рекомендацій, компанії можуть ефективно та безпечно використовувати можливості, які надають блокчейн та NFT...» (*Bao Tran. Impact of Blockchain, Crypto, and NFTs on Brands // PatentPC (https://patentpc.com/blog/impact-of-blockchain-crypto-and-nfts-on-brands). 12.03.2025).*

«...Віртуальна мода, що складається з одягу та аксесуарів, створених виключно в цифровому форматі, які можна знайти переважно у відеоіграх, віртуальних світах і середовищах віртуальної реальності, стрімко зростає завдяки збільшенню кількості онлайн-взаємодій, технології блокчейн і впливу соціальних мереж. Це зростання було прискорене такими розробками, як NFT (не взаємозамінні токени), унікальні цифрові активи, що представляють право власності на віртуальну моду та інші цифрові товари, такі як мистецтво. Однак NFT, як правило, не надають автоматично права інтелектуальної власності (ІВ) на цифрові активи, які вони представляють; ці права, як правило, залишаються у творців або первинних власників. Ця відмінність має вирішальне значення, оскільки саме по собі володіння NFT не є достатнім захистом від позовів про порушення авторських прав...

У віртуальному просторі моди часто виникають проблеми з правами інтелектуальної власності через нечіткість або дублювання прав на цифрові активи. Наприклад, розробник відеоігор може зберігати права ІВ на віртуальний одяг, що продається у грі, обмежуючи права користувачів на перепродаж або модифікацію цих предметів. Крім того, віртуальна мода, створена фанатами, може порушувати права інтелектуальної власності відомих брендів або оригінальних дизайнерів. Творцям, покупцям і продавцям віртуальної моди та нематеріальних активів важливо чітко розуміти та поважати права інтелектуальної власності авторів...

Поява віртуальної моди пропонує значні переваги, такі як зменшення впливу на навколишнє середовище, полегшення доступу для споживачів завдяки цифровим примірочним та ширші можливості для творчого самовираження. Однак індустрія стикається з викликами, серед яких адаптація до мінливої поведінки споживачів, управління перебоями в ланцюжках

поставок та подолання економічної невизначеності. Компанії, що працюють у цій сфері, повинні бути гнучкими, оперативними та добре поінформованими про складнощі управління віртуальними активами...

Віртуальні активи, включаючи віртуальну нерухомість, товари та моду, зазнали значного зростання завдяки популярності онлайн-спільнот та появі технології блокчейн. Оцінка цих цифрових активів може бути складною, оскільки не існує фізичного аналога для прямого порівняння. Фактори, що впливають на оцінку, включають попит, дефіцит, сценарії використання та залучення спільноти. Хоча віртуальну нерухомість можна оцінювати за аналогією з реальною нерухомістю, оцінка NFT і цифрової моди залишається нестабільною і схильною до швидких ринкових коливань...

З цим зростанням з'являються важливі міркування щодо захисту інтелектуальної власності. Торгові марки забезпечують захист від несанкціонованого використання ідентичності бренду у віртуальному просторі. Бренди повинні проактивно реєструвати торгові марки, що спеціально охоплюють цифрові та віртуальні товари, щоб ефективно боротися з порушеннями та неправомірним використанням. Закони про товарні знаки, що захищають візуальний дизайн продуктів, можуть застосовуватися до нефункціональних, відмітних аспектів віртуальних активів, забезпечуючи додатковий захист ІВ за умови належної реєстрації. Закони про авторське право захищають оригінальне творче вираження віртуальних активів, надаючи авторам виключні права на відтворення, розповсюдження та демонстрацію їхніх творів. Також може застосовуватися патентний захист, причому патенти на дизайн охоплюють декоративні аспекти віртуальних активів, а патенти на утиліти - функціональні інновації.

NFT створюють додаткові складнощі. Хоча вони надають брендам унікальні можливості для залучення клієнтів, підвищення лояльності та пошуку альтернативних джерел доходу, їх використання також пов'язане зі значними юридичними ризиками, зокрема вимогами щодо захисту прав споживачів, спекулятивною торгівлею та потенційним порушенням прав інтелектуальної власності. Такі бренди, як Gucci, Dolce & Gabbana та Balmain, досліджували NFT для цифрових модних колекцій та колаборацій, демонструючи потенціал NFT як доповнення до традиційного маркетингу та програм лояльності...

У метaprostorі, що розвивається, власники брендів повинні залишатися пильними, проактивно відстежуючи та захищаючи свої права інтелектуальної власності від порушень та підробок. Стратегії включають реєстрацію торговельних марок і авторських прав, які прямо поширюються на віртуальні товари, ретельний перегляд умов надання послуг партнерських платформ і створення спеціальних механізмів моніторингу несанкціонованого використання. Вживаючи таких проактивних заходів, бренди можуть ефективно орієнтуватися в складному правовому ландшафті віртуальної моди та NFT, використовуючи потенціал цих технологій та мінімізуючи пов'язані з ними ризики...» (*Bao Tran. Virtual Real Estate, Virtual Fashion, NFTs, and IP*

Rights issues // PatentPC (<https://patentpc.com/blog/virtual-real-estate-virtual-fashion-nfts-and-ip-rights-issues>). 13.03.2025).

«...За останнє десятиліття індустрія додатків для знайомств зазнала експоненціального зростання, а такі платформи, як **Tinder, Bumble та Hinge**, стали лідерами ринку. З посиленням конкуренції ефективний брендинг став вкрай важливим для залучення користувачів. Однак таке стрімке зростання також призвело до збільшення кількості спорів щодо торговельних марок, починаючи від конфліктів щодо назв додатків і закінчуючи спорами щодо логотипів, слоганів і навіть віртуальних сервісів знайомств. Юридичні проблеми брендингу додатків для знайомств включають порушення прав на торговельні марки в назвах додатків, конфлікти щодо логотипів і символів, суперечки щодо слоганів і слоганів, розмивання торговельних марок відомих брендів, а також суперечки щодо торгів за ключові слова та пошукового просування. Сучасні проблеми захисту торговельних марок для додатків для знайомств охоплюють глобальні конфлікти щодо торговельних марок, розвиток штучного інтелекту та нішевих додатків для знайомств, проблеми соціальних мереж та маркетингу впливових осіб, імітацію та клонування додатків, а також проблеми торговельних марок для метамережі та віртуальних додатків для знайомств. Щоб пом'якшити ці виклики, додатки для знайомств повинні проводити комплексний пошук торговельних марок перед запуском, завчасно реєструвати торговельні марки, впроваджувати особливі стратегії брендингу, активно відстежувати та захищати свої торговельні марки, встановлювати чітку маркетингову та рекламну політику, а також розробляти правові стратегії для нових технологічних просторів, таких як метапростір та знайомства на основі штучного інтелекту. Впроваджуючи проактивні стратегії щодо торговельних марок, додатки для знайомств можуть захистити свої бренди, зменшити юридичні ризики та встановити сильну, впізнавану присутність в індустрії...» (**Bhavpreet Soni. Trademark Challenges in Dating Apps and Platforms When Branding Becomes a Legal Battlefield in the Dating Space // Sonisvision Corporates LLP (<https://www.sonisvision.in/blogs/trademark-challenges-in-dating-apps-and-platforms-when-branding-becomes-a-legal-battlefield-in-the-dating-space>). 21.03.2025).**

«Індустрія носимих технологій переживає патентний бум, оскільки компанії намагаються захистити інтелектуальну власність на ринку, що стає все більш конкурентним. Згідно зі Звітом і прогнозом патентного ландшафту IoT Wearable Devices Patent Landscape Report and Forecast 2024-2032, очікується, що сектор Інтернету медичних речей (IoMT) зросте з \$34,93 млрд у 2023 році до \$225,1 млрд до 2032 року. Таке стрімке зростання призвело до різкого збільшення кількості патентних заявок, особливо у сфері носячих

датчиків, інтеграції штучного інтелекту та рішень для зв'язку. Провідні фірми, такі як Veniam Inc. та Abiomed Inc. інвестують значні кошти в такі технології, як нейромодуляція для лікування болю та передовий моніторинг здоров'я.

Патентна гонка розгортається в усьому світі, причому США лідирують з більш ніж 600 патентами, в основі яких лежать інновації в галузі моніторингу здоров'я на основі штучного інтелекту. За ними йде Європа з приблизно 500 патентами, які зосереджені на неінвазивному моніторингу та зв'язку, тоді як Азія (Китай і Японія) володіє приблизно 450 патентами, підкреслюючи економічно ефективне виробництво і нові медичні програми. ШІ стає основним напрямком, що дозволяє здійснювати предиктивний моніторинг здоров'я та діагностику в режимі реального часу, завдяки таким інноваціям, як трекери руху на основі ШІ та розумні каблучки, здатні розрізняти температуру тіла та об'єкта...

Samsung є одним з останніх гравців, які отримали патенти на носні пристрої наступного покоління, в тому числі на чутки про Galaxy Ring 2, який може мати вдосконалені датчики руху, визначення температури та тактильний зворотній зв'язок. Тим часом, корпоративні поглинання підкреслюють зростаючу цінність патентів над продуктами. Нещодавнє придбання компанією HP стартапу зі створення штучного інтелекту Humane, який колись оцінювався у \$850 млн, але був придбаний лише за \$116 млн, зосередилося на захисті патентів, програмного забезпечення та талантів ШІ, а не на невдалому обладнанні...

Моніторинг здоров'я на основі штучного інтелекту, управління жестами та розумні аксесуари продовжують розвиватися, і боротьба за патенти посилюватиметься. Компанії, які завчасно захистять права інтелектуальної власності, визначатимуть майбутнє медицини, фітнесу та додатків розширеної реальності (XR). У цьому швидкоплинному світі не подати заявку на патент означає відстати від життя...» (*Brett Trout. Tech Firms Scramble to Secure Patents in the Exploding Market for Wearable Tech // Law Offices of Brett J. Trout, P.C. (<https://blawgit.com/2025/03/04/tech-firms-scramble-to-secure-patents-in-the-exploding-market-for-wearable-tech/>). 04.03.2025*).

«...Нещодавнє рішення Amazon припинити завантаження книг з Kindle спонукало до пошуку шляхів збереження придбаних електронних книг та аудіокниг - завдання, ускладнене системою управління цифровими правами (DRM), яка, покликана запобігти піратству, суттєво обмежує контроль користувачів над цифровими товарами. DRM обмежує доступ до електронних книг лише пристроями та додатками, схваленими Amazon, відстежує читацькі звички і не дозволяє створювати резервні копії в режимі офлайн, що робить ідею обійти його привабливою для багатьох. Без DRM користувачі могли б читати електронні книги Kindle на будь-якому пристрої для читання, користуватися чудовими сторонніми програмами для аудіокниг,

такими як Bound або Prologue, і уникати нагляду з боку Amazon. Однак умови надання послуг Amazon розглядають купівлю електронних книг та аудіокниг як ліцензію, а не право власності, прямо забороняючи обхід DRM і обмежуючи використання лише затвердженими платформами. Професор соціології Джанет Вертесі підкреслила, що ця модель, поширена серед великих технологій, позбавляє користувачів справжнього права власності, порівнюючи її з стрімінговими сервісами на кшталт Spotify, а не з володінням фізичною музичною бібліотекою, і попередила, що закриті екосистеми зменшують споживчий вибір і уможливають монополістичні практики...

Юридично обхід DRM у США заборонений Законом про авторське право в цифрову епоху (DMCA), зокрема розділом 1201, який захищає саме DRM, а не лише контент, захищений авторським правом, що робить кримінальним злочином, який карається до п'яти років ув'язнення і штрафом у розмірі 500 000 доларів, надання інструментів для обходу DRM, навіть для використання в цілях, що не порушують авторських прав, наприклад, для зміни формату. Автор і критик DRM Корі Доктороу підкреслив абсурдність цього закону про "паракопірайт", зазначивши, що навіть власник авторських прав не може законно дозволити перенесення власного твору, захищеного DRM, на інший пристрій. Такі інструменти, як Calibre для електронних книг і Libation для аудіокниг, допомагають користувачам створювати резервні копії та конвертувати свої покупки, але використання їх для зняття DRM може порушувати DMCA, а їхні розробники, такі як Роберт МакРакан з Libation, діють у правовій сірій зоні, ризикуючи наразитися на позов з боку Amazon...

Для тих, хто прагне володіти цифровими медіа без DRM, існують альтернативи Amazon, такі як Bookshop.org, Tor Books та Libro.fm, які пропонують електронні книги та аудіокниги без DRM, хоча навіть ці платформи стикаються з тиском з боку великих видавців, які вимагають запровадити DRM. Audible, наприклад, заохочує авторів вищими роялті за ексклюзивність, обмежуючи варіанти без DRM. Обхідні шляхи включають використання інструментів перетворення тексту на мову для створення аудіокниг з озвученням ШІ з електронних книг без DRM або позичання електронних книг у бібліотеках, хоча фізичні книги залишаються найкращим варіантом без DRM. Однак Доктороу стверджує, що справжні зміни вимагають скасування розділу 1201 DMCA - закону, який не лише обмежує зміну форматів медіа, але й перешкоджає іншим секторам, таким як сільське господарство та ремонт автомобілів, блокуючи доступ третіх сторін до систем, захищених DRM, що підкреслює його ширший згубний вплив на інновації та права споживачів...» (*Pranay Parab. You Can Remove DRM From Your Digital Books, but It's Probably Illegal // Ziff Davis, LLC. (<https://lifehacker.com/tech/you-can-remove-drm-from-your-digital-books-but-its-probably-illegal>). 19.03.2025*).

«...За даними Міжнародної федерації фонографічної індустрії (IFPI), у 2024 році світові доходи від продажу музики зросли десятий рік поспіль, збільшившись на 4,8% до \$29,6 млрд, що значною мірою зумовлено потоковою передачею за підпискою. Лише платна підписка зросла на 9,5%, вперше принісши понад 20 мільярдів доларів доходу, тоді як загальна кількість підписників потокового мовлення зросла на 10,6% до 752 мільйонів у всьому світі. Формати з підтримкою реклами зросли на 1,2%, а доходи від продажу прав на виконання зросли на 5,9% до \$2,9 млрд. Однак доходи від фізичних форматів знизилися на 3,1% до \$4,8 млрд, незважаючи на те, що вініл демонструє зростання 18-й рік поспіль, збільшившись на 4,6%...

Регіональне зростання очолили країни Близького Сходу та Північної Африки (22,8%), за ними йдуть країни Африки на південь від Сахари (22,6%) та Латинська Америка (22,5%). Європа, на яку припадає понад 25% світових доходів, зросла на 8,3%, тоді як США і Канада, на які припадає близько 40% ринку, продемонстрували зростання на 2,1%. Азія, третій за величиною регіон, зросла на 1,3%, а Австралазія - на 6,4%...» **(Music revenues rise again in 2024, boosted by streaming subscriptions, report shows / Fusion Media Limited. (<https://www.investing.com/news/economy-news/music-revenues-rise-again-in-2024-boosted-by-streaming-subscriptions-report-shows-3937495>). 19.03.2025).**

«...The Pirate Bay (TPB) був заснований у 2003 році активістами шведського антикопірайтного руху Piratbyrån Готфрідом Свартхольмом, Фредріком Нейєм і Петером Сунде як бунт проти обмежувальних законів про авторське право. На відміну від Napster, який розміщував файли безпосередньо, TPB працював як торрент-трекер, просто з'єднуючи користувачів з пірінговими файлообмінниками (P2P) - технічний момент, який став центральним у його юридичному захисті...

Незважаючи на безкоштовний доступ, TPB монетизувався за рахунок реклами, пожертвувань у криптовалюті та мережі дзеркальних сайтів, які продовжували приносити дохід навіть під час репресій. У середині 2000-х Голлівуд і музична індустрія оголосили TPB війну, що призвело до поліцейських рейдів, арештів і знакового судового процесу 2009 року, який засудив його засновників. Проте сайт вистояв, пристосувавшись до офшорних серверів, магнітних посилок і децентралізованого хостингу...

Два десятиліття потому TPB залишається цифровою гідрою, яка змінює домени (.org, .se, .onion), впроваджує блокчейн і покладається на лояльну базу користувачів для підтримки доступу через проксі-сервери. Попри те, що потокові сервіси зменшили трафік, спадщина TPB продовжує існувати, підживлюючи дебати про піратство як крадіжку та цифрову свободу. Урядам і корпораціям не вдалося її знищити, довівши, що доки існує інтернет, доти триватиме боротьба за відкриту інформацію...» **(The Pirate Bay: The Digital**

«...Метапростір - це колективне віртуальне середовище спільного користування, сформоване шляхом інтеграції цифрової фізичної реальності, доповненої реальності (AR) та інтернету, що дозволяє користувачам взаємодіяти в режимі реального часу. У цьому цифровому просторі права інтелектуальної власності (ІВ) мають важливе значення для захисту інновацій, дизайну та цифрових активів, які можуть варіюватися від віртуального одягу і творів мистецтва до криптовалют і віртуальної нерухомості. Власність у метaprostorі, незважаючи на те, що її полегшують блокчейн і NFT, залишається складною і є предметом суперечок. Наприклад, віртуальна сумка Gucci була продана на Roblox за понад \$4 000, а віртуальна земля в Децентраленді принесла мільйони, що свідчить про значні фінансові наслідки...

Такі гучні справи, як Hermès проти Ротшильда, в якій компанія Hermès успішно довела порушення прав на торговельну марку проти художника, який продавав NFT "MetaBirkins", ілюструють складність захисту прав інтелектуальної власності в цифровому просторі. Аналогічно, справа Friel проти Dapper Labs, де NFT, пов'язані з цифровими активами, розглядалися як такі, що потенційно підпадають під дію законодавства про цінні папери, підкреслює еволюцію регуляторних викликів...

Метапростір піднімає кілька ключових проблем у сфері ІВ, включаючи порушення прав на торговельні марки, порушення авторських прав, патентоспроможність цифрових інновацій та суперечки про віртуальну власність. Віртуальна нерухомість, якою керують такі платформи, як Decentraland і The Sandbox, ще більше ускладнює традиційні права власності, оскільки право власності здебільшого визначається специфічними умовами платформи, а не встановленими законами про власність...

Виклики для захисту ІВ у метaprostorі включають юрисдикційні конфлікти - оскільки закони про ІВ різняться по всьому світу, - труднощі із забезпеченням дотримання прав на децентралізованих платформах, а також технології, що швидко розвиваються, такі як контент, створений штучним інтелектом, з якими традиційним системам ІВ важко впоратися.

Щоб захистити цифрові активи та об'єкти, творці та користувачі повинні реєструвати свої права ІВ, ретельно переглядати умови надання послуг на платформах, використовувати смарт-контракти на основі блокчейну для автоматизованого забезпечення дотримання прав, а також здійснювати регулярний моніторинг на предмет їхнього порушення за допомогою аналітичних інструментів...

У майбутньому баланс між інноваціями та захистом ІВ матиме вирішальне значення для успіху мережі. Політики, юристи та технологічні

компанії повинні спільно розробити чітку, послідовну систему ІВ, яка б враховувала унікальні особливості віртуальних середовищ. Хоча існуючі принципи ІВ залишаються актуальними, їх адаптація до цифрового контексту буде вкрай важливою. Проактивні стратегії, пильність і постійна правова еволюція необхідні для ефективного захисту інтелектуальної власності в цьому віртуальному і фізичному світі, що швидко розвивається, взаємопов'язаному і взаємозалежному...» (*Ashish Deep Verma. Intellectual Property Rights in the Metaverse: Protecting Digital Assets and Virtual Real Estate // bar and bench* (<https://www.barandbench.com/law-firms/view-point/intellectual-property-rights-in-the-metaverse-protecting-digital-assets-virtual-real-estate>). 28.03.2025).

Україна

«Міністерство економіки з 10 березня запустило оновлену процедуру розміщення національного переліку вебсайтів, які порушують права інтелектуальної власності, на міжнародній платформі "Wipo Alert" Всесвітньої організації інтелектуальної власності (BOIV).

Перелік таких вебсайтів також оприлюднять на офіційному сайті Мінекономіки...

Wipo Alert - це глобальна онлайн-платформа (яка адмініструється BOIV) для сприяння боротьбі з піратством, до якої уповноважені учасники від держав-членів BOIV можуть додавати національні переліки вебсайтів, які за визначеною внутрішньою процедурою визнаються такими, що містять контент, який порушує права інтелектуальної власності.

Функціонування механізму Wipo Alert покликане сприяти охороні авторського права та суміжних прав в інтернеті, захисту ділової репутації власників брендів, зменшенню кількості веб-сайтів, що порушують права інтелектуальної власності, а також впорядкуванню ринку легальної реклами» (*В Україні запустили новий механізм для боротьби з піратством в інтернеті // BIN™* (<https://bin.ua/news/regional/ukraine/329073-v-ukrayini-zapustili-novij-mexanizm-dlya-borotbi.html>). 11.03.2025).

Європейський Союз

«...Графічні інтерфейси користувача (GUI) відіграють ключову роль у взаємодії людини з комп'ютером, і їх патентоспроможність оцінюється Європейським патентним відомством (ЕРО) за двома ключовими питаннями: чи вирішує GUI технічну проблему і чи враховує він технічні міркування, що виходять за межі особистих уподобань. Ці питання є фундаментальними для процесу патентної експертизи, гарантуючи, що захист отримають лише ті графічні інтерфейси, які мають справжній технічний внесок.

Оцінка винахідницького рівня має вирішальне значення, зосереджуючись на тому, чи досягає графічний інтерфейс технічного ефекту, який слугує конкретній меті, відрізняючи справжню інновацію від декоративних або заснованих на уподобаннях функцій. Наприклад, GUI, який покращує ефективність пошуку зображень завдяки новим методам відображення, швидше за все, відповідає цьому критерію...

Подання інформації в графічних інтерфейсах ретельно вивчається для виявлення елементів, що створюють технічний ефект. Прецедентне право ЕРО, наприклад, Т 0643/00, підкреслює, що технічні рішення можуть підтримувати або замінювати людську діяльність, у тому числі розумову, що посилює патентоспроможність графічних інтерфейсів, які вирішують технічні проблеми. Технічні ефекти в графічних інтерфейсах можуть варіюватися від ефективного пошуку та вилучення зображень до покращеної взаємодії людини з машиною у відеоіграх або підвищення точності хірургічних операцій - всі вони демонструють очевидний технічний внесок...

І навпаки, нетехнічні ефекти, такі як естетичний вибір, наприклад, сортування телепрограм за типом або використання музичної гами для представлення даних, не відповідають вимогам технічного ефекту і, як правило, не патентоспроможні. Механізми введення даних користувачем, однак, часто мають сильніший технічний характер завдяки їх сумісності з машинними протоколами і технічним міркуванням. Інновації в методах введення, такі як предиктивний текст або вдосконалене розпізнавання жестів, з більшою ймовірністю відповідають технічним критеріям патентоспроможності...

Таким чином, патентоспроможність графічного інтерфейсу залежить від його здатності вирішувати технічні проблеми і враховувати технічні міркування, з акцентом на винахідницький рівень, технічні ефекти і природу механізмів введення даних. Така сувора оцінка гарантує, що патентна охорона надається лише тим графічним інтерфейсам, які роблять значний внесок у технічний прогрес...» (*Barry Moore. An overview of GUI patenting requirements at the EPO // Murgitroyd & Company (<https://www.murgitroyd.com/insights/patents/an-overview-of-gui-patenting-requirements-at-the-epo>). 12.03.2025*).

«...Німецька поліція розкрила деталі масштабної правоохоронної операції, спрямованої проти піратської стрімінгової мережі, після дворічного розслідування, розпочатого на підставі кримінальної скарги від платної телевізійної компанії Sky у червні 2023 року. Розслідування було зосереджено на трьох головних підозрюваних: 36-річному чоловікові з Баварії, звинуваченому в незаконному розповсюдженні контенту серед 30 000 клієнтів по всьому світу, та двом іншим, віком 59 і 37 років, з Північного Рейну-Вестфалії та Баден-Вюртемберга відповідно. Влада оцінює збитки у понад 10 мільйонів євро.

У середині лютого понад 150 поліцейських провели рейд у 17 місцях по всій Німеччині, виконуючи ордери на арешт, видані окружним судом Бамберга за підозрою в комерційному комп'ютерному шахрайстві. Поліція вилучила 200 цифрових пристроїв, кілька серверів, 16 000 євро готівкою та 35 000 євро у криптовалюті, а також заморозила кілька рахунків. Троє головних підозрюваних залишаються під вартою, їм загрожує тюремне ув'язнення на термін від шести місяців до десяти років. Ще кілька осіб перебувають під слідством за фактом перепродажу доступу до нелегального сервісу або його самостійного використання...

Хоча влада не розголошує назву піратської платформи, мова може йти про децентралізовану мережу потокового мовлення, а не про єдиний центральний сервіс. Деякі джерела припускають, що схема може бути пов'язана з кардшарингом, коли легально отримані телевізійні підписки використовуються для розшифровки і перерозподілу зашифрованих трансляцій ширшій глобальній аудиторії. Повний обсяг операції та її наслідки залишаються незрозумілими, але очікується, що подальші подробиці з'ясуються в суді...» (*Andy Maxwell. Police Shut Down Pirate Streaming Network That Cost Broadcaster 'Millions' // TorrentFreak (<https://torrentfreak.com/police-shut-down-pirate-streaming-network-that-cost-broadcaster-millions-250311/>). 11.03.2025*).

«...Останніми роками Європейська комісія запровадила законодавчі заходи, зокрема Директиву про авторське право та Закон про цифрові послуги, для боротьби з піратством в Інтернеті. Однак правовласники у сфері спорту та інші організації стверджували, що ці заходи є недостатніми для боротьби з піратством у прямому ефірі, де вилучення контенту після трансляції є неефективним. У відповідь на це Комісія ЄС видала рекомендацію, що не має обов'язкової сили, в якій закликала держави-члени сприяти швидшому вилученню піратського контенту та заохочувати співпрацю між постачальниками послуг і правовласниками. Ця рекомендація, однак, розчарувала правовласників, які очікували більш жорстких, юридично обов'язкових правил...

Нещодавній звіт, підготовлений компанією Grant Thornton у партнерстві з Live Content Coalition, підтверджує, що рекомендація ЄС мала незначний вплив. З 10,8 мільйона повідомлень про видалення, надісланих минулого року, лише 19% призвели до призупинення, тоді як дві третини були повністю проігноровані. Навіть коли заходи були вжиті, лише 2,7% піратських прямих трансляцій були видалені протягом 30 хвилин - занадто повільно для ефективного правозастосування. У той час як соціальні медіа-платформи відреагували на 98% повідомлень, провайдери виділених серверів (DSP), які отримали найбільше скарг, призупинили лише 11% потоків, що порушують авторські права, причому нелегальний контент часто з'являвся знову...

Звіт, що базується на даних восьми найбільших правовласників, не охоплює повного обсягу піратства і не містить детальних причин недотримання вимог посередниками. Однак правовласники вважають його доказом того, що необхідно вживати більш рішучих заходів. Коаліція Live Content Coalition зазначає, що ключові показники ефективності свідчать про мінімальний прогрес, а іспанська футбольна ліга LALIGA закликає до більш суворого правозастосування, скорочення часу на усунення порушень і конкретних заходів, спрямованих на DSP, які залишаються найбільшими постачальниками нелегальних трансляцій, що не призупиняються...» (*Ernesto Van der Sar. Intermediaries Are (Still) Slow to Disconnect Pirate Live Streams, Report Finds // TorrentFreak (<https://torrentfreak.com/intermediaries-are-still-slow-to-disconnect-pirate-live-streams-report-finds-250312/>). 12.03.2025*).

«...У листопаді Google провів "тест" у восьми європейських країнах - Бельгії, Хорватії, Данії, Греції, Італії, Нідерландах, Польщі та Іспанії - за винятком Франції після судового попередження, пропустивши результати пошуку новинних видань з ЄС для одного відсотка користувачів. Експеримент, який Google сформулював як відповідь на переговори щодо Європейської директиви про авторське право (EUCD), що вимагає оплати за фрагменти статей, мав на меті оцінити грошову цінність новинного контенту. Результати, детально описані в блозі, не показали жодного помітного впливу на доходи від реклами і лише 0,8-відсоткове падіння використання, причому директор з економіки Google Пол Лю (Paul Liu) дійшов висновку, що будь-яка втрата використання пов'язана з низькоприбутковими запитами. Google використав ці висновки, щоб оскаржити твердження про те, що новинний контент має значну цінність для компанії, ймовірно, як стратегію, спрямовану на послаблення переговорних важелів новинних агентств у рамках EUCD. Цей крок, однак, є частиною ширшої схеми, оскільки Google зіткнувся з антимонопольними штрафами у Франції та зростаючим тиском у Німеччині щодо ліцензування новин, і жоден з цих випадків не був частиною експерименту. Історично Google застосовував подібну тактику, погрожуючи призупинити свою діяльність у таких регіонах, як Канада, Каліфорнія та Австралія, щоб вплинути на законодавство, хоча і з неоднозначними результатами. В Австралії, незважаючи на погрози Google повністю видалити свою пошукову систему, уряд ухвалив закон, що зобов'язує укладати угоди про ліцензування контенту, на що Google врешті-решт погодився, що забезпечило збереження доступності його пошукової системи...» (*will shanklin. Google says its European 'experiment' shows news is worthless to its ad business // Yahoo (<https://www.engadget.com/big-tech/google-says-its-european-experiment-shows-news-is-worthless-to-its-ad-business-161103352.html>). 21.03.2025*).

«...Остання Оцінка загрози серйозної та організованої злочинності (SOCTA), опублікована Європолем цього тижня, містить аналіз еволюції кримінальних загроз у Європі, зокрема, особливу увагу приділено піратству у сфері цифрового контенту. Агентство ЄС, яке вже давно бере участь у боротьбі з піратством, зокрема, у ліквідації нелегальних IPTV-операцій у країнах-членах, надає стислий огляд сучасного піратського ландшафту. Згідно зі 100-сторінковим звітом, доступ до піратського цифрового контенту зараз здійснюється переважно через мобільні та веб-додатки для потокового мовлення, що зумовлено розвитком онлайн-трансляцій та послуг "over-the-top" (OTT). Європол підкреслює зростаючий взаємозв'язок між піратством і більш широкою кіберзлочинністю, зазначаючи, що злочинці часто викрадають або купують облікові дані для входу в систему у законних абонентів потокового мовлення - як правило, отримані через фішингові шахрайства або витоки даних - і перепакуюють їх у несанкціоновані сервіси, які об'єднують численні бібліотеки OTT-контенту для піратських аудиторій...

Незважаючи на те, що Європол визнає фактори, які можуть збільшити попит на піратство - такі як криза вартості життя та розчарування споживачів фрагментованими, дорогими легальними потоковими платформами, - він робить вражаючий прогноз: очікується "подальше падіння кількості користувачів нелегальних платформ". Агентство пов'язує цей очікуваний спад з покращенням доступу до легальних альтернативних джерел потокового мовлення та посиленням правоохоронних заходів у деяких державах-членах ЄС. Цей прогноз особливо підкреслюється в розділі звіту, присвяченому піратству, що свідчить про те, що злочинні мережі, які займаються цифровим піратством, можуть зіткнутися зі зниженням попиту в найближчому майбутньому. Однак аналіз Європолу не деталізує нові або нові загрози піратства, зосереджуючись на усталених тенденціях, таких як крадіжка облікових даних і роль кіберзлочинності у підтримці екосистем нелегального потокового мовлення...

Суперечливі висновки звіту - визнання економічного тиску, який стимулює піратство, і прогнозування його зниження - підкреслюють складну динаміку, що формує цифрове порушення авторських прав у Європі. Хоча Європол визнає, що фінансові труднощі та фрагментація контенту можуть підштовхувати споживачів до нелегальних послуг, він, зрештою, висловлює впевненість у спільному впливі розширення легального потокового мовлення та цілеспрямованих правоохоронних заходів, спрямованих на стримування піратської діяльності...» (*Ernesto Van der Sar. Europol Predicts Drop in Online Piracy (Updated) // TorrentFreak (<https://torrentfreak.com/europol-predicts-drop-in-online-piracy-contrary-to-new-data-250319/>). 19.03.2025*).

Республіка Індія

«...Розвиток технології глибоких підробок (deepfake), здатної імітувати людей з майже ідеальною точністю, створив значні проблеми для захисту особистої ідентичності та репутації, про що свідчать нещодавні інциденти з порушенням прав на торговельну марку та глибокими підробками, пов'язані з телеканалом INDIA TV та лікарнею Mendanta. Підробки, що використовуються для дезінформації та експлуатації, можуть вводити в оману аудиторію через свою високу реалістичність, що зумовлює необхідність захисту приватного життя та прав особистості. Кодифікація прав особистості пропонується як ключове рішення для боротьби з цим зловживанням...

Нещодавні судові позови Раджата Шарми та його телеканалу INDIA TV та лікарні Mendanta ілюструють цей вплив. Шарма намагався зупинити шахрайські рекламні кампанії з використанням підробок і торгових марок своєї компанії, тоді як лікарня Mendanta боролася з підробленими відеороликами, що пропагували несанкціоновані ліки. Ці випадки пов'язані як з видаванням себе за іншу особу, так і з порушенням права на приватність. Використання імені та образу людини без її згоди є привласненням, експлуатацією її репутації з метою отримання особистої вигоди...

Наразі в Індії немає кодифікованих прав особистості, що ускладнює захист ідентичності людей. Запропоноване рішення підкреслює важливість юридичного визначення прав особистості в Індії. Цей крок забезпечить чіткіший шлях для пошуку відшкодування та покарання порушників. Хоча чинні закони та судові тлумачення зачіпають ці питання, потрібне законодавство, яке б конкретно регулювало використання глибоких фейків для порушення прав особистості. Індії також слід впроваджувати політику, таку як нанесення водяних знаків, для підвищення прозорості та боротьби з несанкціонованим використанням, водночас ретельно збалансовуючи регулювання підробок, щоб не стримувати технологічний прогрес. Пріоритет приватності над авторським правом, коли ці права конфліктують, є дуже важливим. Кодифікація прав особистості є життєво важливою для подолання правової прогалини та забезпечення ефективного захисту від зловживань, пов'язаних з глибокою підробкою...» (*Vidisha Banerjee. Deepfakes and Personality Rights: The Need for codifying Personality Rights // IPLF (<https://www.ipandlegalfilings.com/deepfakes-and-personality-rights-the-need-for-codifying-personality-rights/>). 06.03.2025*).

Республіка Індонезія

«Музичне піратство залишається значною проблемою в цифрову епоху, незважаючи на зростання потокових платформ, які трансформували

доступ до музики. Нелегальне завантаження та несанкціоноване розповсюдження все ще призводить до значних фінансових втрат для артистів та лейблів звукозапису. В Індонезії авторське право захищене законом Undang-Undang Hak Cipta № 28 Tahun 2014, який надає музикантам ексклюзивні права на їхні твори, роблячи несанкціоноване відтворення, розповсюдження або модифікацію музики, захищеної авторським правом, незаконним.

Для боротьби з музичним піратством можна вжити кілька заходів, серед яких моніторинг незаконного розповсюдження за допомогою інструментів управління цифровими правами (DRM), публікація повідомлень про видалення на таких платформах, як YouTube і Spotify, а також судові позови за допомогою юридичної фірми з питань інтелектуальної власності (ІВ) в Індонезії для врегулювання суперечок і відшкодування збитків. Артисти також повинні отримати належні ліцензії перед тим, як робити кавер-версії пісень, оскільки несанкціоновані кавери можуть призвести до порушення авторських прав. Це передбачає розуміння різниці між механічними правами, необхідними для запису та розповсюдження каверів, і правами на виконання, які необхідні для публічних виступів або стрімінгу.

Музичні стрімінгові платформи генерують дохід для артистів через різні види роялті, включаючи роялті за виконання пісень, механічні роялті за відтворення та роялті за синхронізацію музики, використаної у відео або рекламних роликах. Щоб забезпечити справедливі виплати, співпраця з юридичною фірмою може допомогти музикантам ефективно управляти контрактами та ліцензуванням.

Розуміння прав на розповсюдження музики має вирішальне значення для визначення того, як пісні продаються та доставляються, оскільки неналежні угоди можуть призвести до несанкціонованого використання або несправедливого розподілу доходів. Ключові аспекти дистриб'юторських угод включають відмінності між ексклюзивною та неексклюзивною дистрибуцією, моделі розподілу доходу та правовий захист від порушень контракту. Співпраця з юридичною фірмою у сфері інтелектуальної власності має важливе значення для забезпечення справедливих умов угод з дистрибуції.

Коли права на музику порушуються, дуже важливо вжити юридичних заходів для захисту інтелектуальної власності, які можуть включати в себе надсилання листів з вимогою припинити порушення, подання позовів та відшкодування збитків за втрачений дохід. По правову допомогу можна звернутися через Instagram, WhatsApp або електронну пошту...» (***IP Law Firm Service Indonesia: Protecting Intellectual Property in Digital Music and Streaming // AMR Partnership Intellectual Property Law Firm (<https://amr.co.id/ip-law-firm-service-indonesia-protecting-intellectual-property-in-digital-music-and-streaming/>). 20.03.2025***).

«...У сучасному цифровому середовищі, що швидко розвивається, для бізнесу важливо захищати свою інтелектуальну власність (ІВ), щоб зменшити юридичні ризики та потенційні фінансові втрати. Незалежно від того, чи керуєте ви стартапом, чи усталеним підприємством електронної комерції, захист торговельних марок, авторських прав та цифрових активів має вирішальне значення. Зокрема, торговельні марки є безцінним активом для онлайн-бізнесу, оскільки сильний бренд зміцнює довіру клієнтів і відрізняє бізнес від конкурентів. Однак підприємства електронної комерції часто є вразливими до крадіжки та несанкціонованого використання брендів.

Для захисту торговельних марок компанії повинні зробити кілька ключових кроків: по-перше, зареєструвати свої торговельні марки в Генеральному директораті інтелектуальної власності (DGIP) для забезпечення надійного правового захисту; по-друге, здійснювати моніторинг використання торговельних марок за допомогою онлайн-інструментів для виявлення порушень; по-третє, використовувати юридичні угоди для укладення контрактів з третіми сторонами, які включають положення про заборону неправомірного використання торговельних марок; по-четверте, подавати повідомлення про припинення використання торговельних марок, щоб видалити незаконний вміст з платформ електронної комерції у разі виникнення порушень.

Підприємства електронної комерції стикаються з різними проблемами, пов'язаними з інтелектуальною власністю, включаючи порушення авторських прав, коли цифрові продукти, такі як фотографії, відео та дизайн, можуть бути викрадені без дозволу; неправомірне використання торгових марок, коли контрафактна продукція продається під відомими торговими марками; а також труднощі у правозастосуванні, оскільки багато порушень відбуваються за межами країни, що ускладнює судові позови. Щоб впоратися з цими проблемами, компаніям слід проконсультуватися з юридичною фірмою з питань інтелектуальної власності в Індонезії, такою як AMR Partnership, яка пропонує ефективні юридичні рішення, що ґрунтуються на великому досвіді ведення справ у сфері інтелектуальної власності.

Дизайн веб-сайтів може бути захищений авторським правом і правом на промисловий зразок, залежно від його творчих елементів. Макети, іконки та візуальні елементи можуть претендувати на захист ІВ, якщо вони демонструють оригінальність. Щоб зареєструвати авторські права на дизайн веб-сайтів, компанії повинні довести оригінальність, завершити процес реєстрації, щоб захистити ексклюзивні права, та укласти ліцензійні угоди на використання дизайну третіми сторонами.

У зв'язку зі зростанням крадіжок цифрового контенту, включаючи плагіат статей, крадіжку зображень і несанкціоноване використання творчих робіт, підприємства повинні вживати заходів для захисту своїх цифрових авторських прав. Ці заходи включають використання водяних знаків для позначення зображень або відео з логотипом компанії, реєстрацію авторських прав у DGIP,

застосування технології управління цифровими правами (DRM) для обмеження незаконного доступу до контенту, а також повідомлення про порушення шляхом подання запитів на видалення у соціальних мережах або на платформах електронної комерції.

Поширеними прикладами порушень прав інтелектуальної власності в електронній комерції є продаж контрафактної продукції з використанням популярних брендів, плагіат описів товарів у конкурентів та використання захищених авторським правом зображень без відповідного дозволу. Впроваджуючи ці захисні заходи та звертаючись за юридичною допомогою, підприємства можуть краще захистити свою інтелектуальну власність у цифровій сфері...» (*IP Law Firm Indonesia: Protecting Intellectual Property in Online Business and E-Commerce // AMR Partnership Intellectual Property Law Firm* (<https://amr.co.id/ip-law-firm-indonesia-protecting-intellectual-property-in-online-business-and-e-commerce/>). 20.03.2025).

Сполучені Штати Америки

«...Semisonic, відомий американський рок-гурт, відомий своїм хітом 1998 року "Closing Time", став останнім у низці артистів, які виступили проти несанкціонованого використання їхньої музики адміністрацією Трампа. Гурт рішуче засудив використання Білим домом пісні "Closing Time" у дописі в соціальних мережах із зображенням закутого в кайдани депортованого і посиланням на текст пісні, заявивши, що вони не давали дозволу на її використання і не схвалюють його. Пост, підписаний рядком "Тобі не обов'язково повертатися додому, але ти не можеш залишитися тут", супроводжувався відеороликом, на якому зображено чоловіка, якого затримують в аеропорту...

Гурт підкреслив, що пісня, номінована на "Греммі", про радість і надію, і розкритикував адміністрацію за те, що вона не вловила суті. Прес-секретар Білого дому захистила пост, а Митно-прикордонна служба США ретвітнула відео. Допис з'явився одразу після суперечливої депортації сотень імовірних членів венесуельських банд, незважаючи на тимчасовий наказ судді про блокування депортації...» (*David Mouriquand. Rock band Semisonic objects to White House using their song over video of shackled deportee // euronews* (<https://www.euronews.com/culture/2025/03/18/rock-band-semisonic-objects-to-white-house-using-their-song-over-video-of-shackled-deporte>). 18.03.2025).

«...Система авторського права YouTube являє собою складний ландшафт, в якому автори повинні орієнтуватися в законах про авторське право, щоб уникнути претензій, блокувань і страйків. Авторське право захищає творців музики, фільмів і мемів, але система Content ID YouTube

сканує відео на наявність матеріалів, захищених авторським правом, що призводить до потенційних позовів навіть за невеликі фрагменти. Позови про порушення авторських прав можуть призвести до монетизації, блокування відео або порушення авторських прав, що може призвести до закриття каналу. Справедливе використання, юридичний виняток, що дозволяє використовувати матеріали, захищені авторським правом, у певних ситуаціях, таких як коментування, критика або освіта, часто є суб'єктивним і може призвести до суперечок...

Гучні справи, такі як втрата доходу ютубером Кейсі Нейстатом через кліп на пісню та позови геймерів щодо музики в іграх, висвітлюють поширені проблеми з авторським правом на YouTube. Щоб захистити себе, автори повинні використовувати музику без сплати роялті, гарантувати, що їхні відео додають значну цінність, отримувати дозвіл, коли це необхідно, і оскаржувати претензії, якщо вони впевнені в добросовісному використанні. Справа Viacom проти YouTube підкреслює складність захисту авторських прав, демонструючи баланс між правами авторів і вимогами правовласників. Ця справа, яка завершилася мировою угодою, підкреслює роль DMCA і проблеми, з якими стикаються автори, оскільки вони все ще можуть бути притягнуті до відповідальності за використання матеріалів, захищених авторським правом, без дозволу. З розвитком штучного інтелекту YouTube продовжує шукати баланс між захистом прав і розширенням можливостей авторів...» **(NICOLE EARL. *YouTube & Copyright: Navigating Claims, Fair Use, and Legal Battles* // IPLF (<https://www.ipandlegalfilings.com/youtube-copyright-navigating-claims-fair-use-and-legal-battles/>). 17.03.2025).**

«...Створення та продаж онлайн-курсів стає дедалі популярнішим серед освітян, підприємців та професіоналів, які прагнуть ділитися знаннями та отримувати дохід. Однак значною проблемою, яку часто ігнорують, є юридичні ризики, пов'язані з використанням стороннього контенту - зображень, відео, тексту та музики, - які не належать особисто авторам курсів. Більшість сторонніх медіа, що використовуються в онлайн-курсах, захищені законами про інтелектуальну власність (ІВ), насамперед авторським правом, яке надає творцям контенту виключні права на використання та розповсюдження їхніх творів...

Використання стороннього контенту без належного дозволу наражає творців курсів на кілька юридичних ризиків. Порушення авторських прав є основною проблемою, що може призвести до листів з вимогою припинити порушення, повідомлень про видалення за законом DMCA, судових позовів, штрафів або покарань, накладених у судовому порядку. Багато авторів помилково покладаються на "добросовісне використання" (fair use) - складну правову доктрину, що дозволяє обмежене використання захищених авторським правом матеріалів для таких цілей, як критика, викладання або коментування.

Однак добросовісне використання дуже залежить від контексту, а комерційне використання - наприклад, продаж онлайн-курсів - часто послаблює захист добросовісного використання...

Порушення прав на торговельну марку також створює ризики, якщо логотипи чи елементи брендингу третіх сторін використовуються без дозволу, особливо якщо таке використання передбачає приналежність до певної організації або викликає плутанину. Проблеми з ліцензуванням можуть виникнути навіть щодо контенту, отриманого з фондів бібліотек, які часто накладають специфічні обмеження або вимоги, такі як зазначення авторства або заборона на комерційне використання. Позови про порушення контракту можуть бути наслідком недотримання ліцензійних угод або контрактів, що стосуються контенту, отриманого від третіх осіб...

Щоб зменшити ці ризики, творці курсів повинні вжити проактивних заходів для забезпечення дотримання законодавства. Отримання чітких ліцензій або письмових дозволів на використання стороннього контенту має вирішальне значення. Творці повинні добре розуміти та документувати умови ліцензії, особливо ті, що регулюють комерційне використання. Крім того, використання загальнодоступного контенту під відкритими ліцензіями, такими як Creative Commons, або контенту, явно випущеного в суспільне надбання, може допомогти уникнути проблем, пов'язаних з порушенням авторських прав. Створення оригінального контенту - ще одна ефективна стратегія, яка забезпечує повний юридичний контроль і підвищує унікальність та привабливість на ринку...

Хоча добросовісне використання є потенційно цінним, до нього слід підходити з обережністю. Автори, які мають намір покладатися на добросовісне використання, повинні переконатися, що таке використання є трансформативним (додає нові інтерпретації або розуміння), мінімальним за обсягом і не завдає шкоди ринковій вартості оригінального твору. З огляду на непевну застосовність цього права, рекомендується проконсультуватися з юристом у сфері авторського права, коли ви покладаетесь на добросовісне використання...

Ігнорування цих юридичних міркувань може призвести до серйозних наслідків, включаючи видалення контенту з платформ, судові позови, дорогі фінансові штрафи, втрату доходів і шкоду для репутації. Щоб уникнути цих наслідків, автори повинні послідовно використовувати контент, який належить їм на правах власності або належним чином ліцензований, вести детальний облік дозволів, регулярно перевіряти свій контент на предмет порушень і бути в курсі змін у законодавстві про інтелектуальну власність...

У спільних проектах за участю фрілансерів або співавторів, чіткі контракти, такі як угоди про роботу за наймом, є життєво важливими для чіткого визначення прав власності та використання. Ліцензійні угоди зі сторонніми провайдерами повинні чітко охоплювати цільове використання і чітко окреслювати обмеження або вимоги до авторства. Крім того, міжнародне

розповсюдження курсів вимагає обізнаності про різні закони про авторське право в різних юрисдикціях і уваги до технологій управління цифровими правами (DRM), які можуть обмежувати використання контенту...

Нові технології, такі як блокчейн, системи управління авторськими правами (CMS), цифрові водяні знаки та комплексні угоди про надання послуг, можуть ще більше посилити захист контенту та дотримання прав ІВ. Творці також повинні ретельно керувати користувацьким контентом (UGC), чітко визначаючи правила подання контенту, щоб запобігти порушенню авторських прав або плагіату...

Нарешті, етичні міркування та побудова позитивних, довгострокових відносин з творцями оригінального контенту можуть сприяти співпраці та укладанню ліцензійних угод, зміцнюючи довіру та взаємну вигоду. Проактивно вирішуючи ці правові, практичні та етичні аспекти використання стороннього контенту, творці онлайн-курсів можуть захистити свою інтелектуальну власність, уникнути дорогих суперечок і підтримувати успішні, юридично сумісні освітні пропозиції в мінливому цифровому ландшафті...» (**Bao Tran. The Legal Risks of Using Third-Party Content in Online Courses // PatentPC** (<https://patentpc.com/blog/the-legal-risks-of-using-third-party-content-in-online-courses>). 05.03.2025).

«Pex, лідер у сфері технологій ідентифікації контенту та даних UGC, випустив Pex Search for brands, інструмент ідентифікації музики, який дає змогу маркетологам брендів сканувати публікації в соціальних мережах перед їх опублікуванням і перевіряти весь опублікований вміст. Розроблений для команд цифрового маркетингу, які створюють соціальні кампанії, Pex Search визначає музику, щоб зменшити відповідальність за порушення авторських прав і мінімізувати проблеми з видаленням і звуком.

Від стратегії до оповідання історій, бренди вкладають багато праці та інвестицій у кампанії впливових людей, які не повинні бути порушені через порушення авторських прав. Pex Search може допомогти брендам ідентифікувати музику як у власних, так і в партнерських каналах, як-от канали авторів або співробітників, щоб зменшити ризик для всього вмісту. Технологія Pex визначає будь-яке використання музики, навіть якщо вона змінена, і повертає результати в реальному часі, щоб безпечно завантаження не відкладалося. Pex може визначати звукові тенденції в соціальних мережах, включаючи ремікси, композиції, прискорене аудіо, фонову музику, закадровий голос і доданий шум...» (**Jenny Crawford. Pex Launches Music Identification Tool for Brands to Reduce Copyright Infringement on Social Media // TechTarget, Inc.** (<https://www.marketingdive.com/press-release/20250317-pex-launches-music-identification-tool-for-brands-to-reduce-copyright-infri/>). 18.03.2025).

«...Криптовалютна індустрія переживає значні трансформації через прийняття адміністрацією Трампа більш структурованої та проактивної нормативно-правової бази для цифрових активів, включаючи біткойн. Цей мінливий правовий ландшафт впливає на операційну діяльність криптовалютних підприємств і підкреслює гостру потребу в захисті інтелектуальної власності (ІВ). Адміністрація прагне забезпечити ясність і нагляд за допомогою заходів, що сприяють прозорості, захисту інвесторів і відповідальній інтеграції цифрових активів, про що свідчать такі ініціативи, як Стратегічний резерв біткойнів і Запас цифрових активів США для централізованого управління і зниження ризиків, а також пом'якшення вимог до резервів капіталу для фінансових установ з метою сприяння інноваціям, одночасно вирішуючи проблеми шахрайства і волатильності...

Визнаючи різноманітні функціональні можливості цифрових активів - від біткойна як засобу збереження вартості до таких платформ, як Ethereum та Solana, що сприяють децентралізованим додаткам, - ці регуляторні зміни створюють унікальні виклики та можливості для ІВ. У цьому середовищі захист ІВ за допомогою патентів, торгових марок або авторських прав стає фундаментальною стратегією для криптовалютного бізнесу для захисту ринкових позицій. Основні переваги включають захист технологічних інновацій (наприклад, протоколів блокчейну або додатків DeFi) від конкурентів, підвищення довіри інвесторів шляхом сигналізації про стабільність і стратегічне передбачення (як у випадку з патентами Ripple), створення конкурентної диференціації за допомогою унікального брендингу або запатентованої технології (приклад Coinbase), а також монетизацію інновацій за допомогою ліцензійних угод...

Однак отримання захисту ІВ у криптопросторі стикається зі складнощами через децентралізовану, часто відкриту природу технології блокчейн та швидкий темп інновацій, що може вплинути на правомочність отримання патенту та збільшити ризики виникнення спорів. Компаніям рекомендується проводити ретельний аналіз рівня техніки та залучати досвідчених юристів у сфері інтелектуальної власності для вирішення цих проблем, розробки індивідуальних стратегій та забезпечення постійного дотримання вимог законодавства. Зрештою, регуляторна позиція адміністрації підкреслює, що ІВ є не просто захистом, а важливим стратегічним активом для диференціації ринку, інвестиційної безпеки та довгострокової життєздатності, особливо з приходом у галузь великих корпорацій. Проактивні зусилля криптовалютних компаній, спрямовані на захист ІВ відповідно до бізнес-цілей, мають важливе значення для захисту запатентованих технологій, створення можливостей для ліцензування, зміцнення довіри інвесторів та досягнення лідерства в епоху цифрових активів, що швидко розвивається...» **(Alexander D. Georges. Trump, Crypto and a New Era for IP Protection // McDonnell Boehnen Hulbert & Berghoff LLP (<https://www.mbhb.com/intelligence/snippets/trump-crypto-and-a-new-era-for-ip-protection/>). 25.03.2025).**

Інтелектуальна власність в епоху штучного інтелекту

«...Нове дослідження Copyleaks виявило різочу схожість між результатами роботи моделей штучного інтелекту DeepSeek і ChatGPT від OpenAI, що викликає занепокоєння щодо порушення прав інтелектуальної власності (ІВ) на навчальні дані штучного інтелекту. Microsoft і OpenAI розслідують, чи використовувала DeepSeek неналежним чином дані для навчання своєї моделі, і це дослідження, схоже, підтверджує звинувачення в неправомірних діях. Використовуючи передові технології скринінгу та три класифікатори ШІ, Copyleaks проаналізували тексти різних моделей ШІ, зокрема Claude, Gemini, Llama та OpenAI. Класифікатори визначили "тонкі стилістичні особливості", такі як структура речень, лексика та фрази, що вимагають одностайної згоди між класифікаторами для збігу. Повідомляється, що цей метод досягнув 99,88% точності і лише 0,04% хибнопозитивних результатів...

Результати показали, що 74,2% текстів, згенерованих DeepSeek, збігаються зі стилістичними відбитками OpenAI, що різко контрастує з моделлю Phi-4 від Microsoft, яка показала 99,3% розбіжностей. Ці результати свідчать про те, що DeepSeek, можливо, був навчений на результатах OpenAI, що викликає значне занепокоєння щодо джерел даних, прав інтелектуальної власності та прозорості. Дослідники попереджають, що така прихована залежність від існуючих моделей може посилити упередження, обмежити різноманітність відповідей і створити юридичні та етичні ризики. Крім того, вони стверджують, що це підриває заяву DeepSeek про новаторський, недорогий метод навчання, припускаючи, що компанія могла ввести ринок в оману - крок, який потенційно пов'язаний з одноденними збитками NVIDIA в розмірі 593 мільярдів доларів і дає DeepSeek несправедливу конкурентну перевагу...

Copyleaks описує це дослідження як прорив в атрибуції контенту зі штучним інтелектом, пропонуючи "атрибуцію на основі моделі", яка може змінити спосіб моніторингу контенту, створеного штучним інтелектом. Шай Нісан, головний науковий співробітник Copyleaks, підкреслив важливість цієї можливості для підвищення прозорості, забезпечення етичних практик навчання ШІ та захисту прав інтелектуальної власності. Цей інструмент може принести користь не лише компаніям, що розробляють ШІ, але й організаціям, які звинувачують ці фірми в порушенні авторських прав у конкурентній боротьбі за домінування. Поки Microsoft і OpenAI продовжують своє розслідування, це дослідження підкреслює зростаючу потребу в надійних механізмах для вирішення проблем, пов'язаних з інтелектуальною власністю при розробці ШІ» *(Katie Scott. Study: DeepSeek Could Be Training on OpenAI's*

«...Штучний інтелект стрімко розвивається, змінюючи способи створення та споживання контенту і порушуючи важливі питання про те, хто є власником контенту, створеного штучним інтелектом. Традиційно авторське право захищає твори, створені людиною, але здатність ШІ самостійно створювати контент без безпосередньої участі людини ускладнює цей принцип, створюючи правову невизначеність у всьому світі... Різні юрисдикції почали вирішувати це питання по-своєму:

У Сполучених Штатах відмовляють у захисті авторських прав творам, створеним виключно штучним інтелектом і позбавленим людської оригінальності, як це було продемонстровано в таких справах, як суперечка про комікс-ілюстрацію Христини Каштанової та справа про "мавпяче селфі". Такі повністю створені штучним інтелектом твори стають суспільним надбанням, хоча людські модифікації або внески залишаються захищеними авторським правом...

У Китаї суди демонструють гнучкість, визнаючи твори, створені штучним інтелектом, захищеними авторським правом, якщо в них задіяна значна людська участь або підказки. Наприклад, у 2019 році суд Шеньчженя захистив новинну статтю, створену штучним інтелектом Tencent, а у 2023 році Пекінський інтернет-суд визнав авторське право на зображення, створене штучним інтелектом, оскільки користувач надав докладні підказки...

Сполучене Королівство прямо дозволяє захист авторських прав на комп'ютерні роботи, приписуючи авторство особі, яка організовує або керує ШІ, але ці авторські права обмежені 50 роками з моменту створення...

В Японії авторське право залежить від творчого внеску людини, який відображає "людські думки та емоції". Таким чином, робота, створена виключно штучним інтелектом, не охороняється, але спільний контент, створений людиною і штучним інтелектом, що включає значущі людські внески, такі як редагування або відбір, може бути захищений авторським правом...

У дебатах про право власності беруть участь три ключові зацікавлені сторони: розробники ШІ, користувачі та захисники суспільного надбання. Технологічні компанії різняться у своїй політиці: OpenAI і GitHub надають користувачам право власності на контент, створений штучним інтелектом, тоді як такі компанії, як Midjourney, надають повне право власності лише платним підписникам, зберігаючи за собою права на результати роботи безкоштовних користувачів. Користувачі зазвичай стверджують, що їхні творчі підказки виправдовують право власності, хоча юридичні пороги в різних країнах відрізняються. Захисники суспільного надбання стверджують, що твори, створені виключно штучним інтелектом, повинні залишатися у вільному

доступі, пропонуючи замість авторського права альтернативний захист, наприклад, патентне законодавство або закони про недобросовісну конкуренцію...

Етичні проблеми зосереджені на впливі на авторів оригінальних творів, які побоюються, що їхні роботи будуть використані без згоди або компенсації для навчання моделей ШІ. З фінансової точки зору, нечіткий статус авторських прав ускладнює процеси монетизації, ліцензування та дистрибуції, потенційно відсуваючи на другий план традиційні творчі роботи через плідну природу ШІ...

Забігаючи наперед, зазначимо, що закони і правила щодо контенту, створеного штучним інтелектом, стрімко розвиваються. Політики, суди та міжнародні організації, такі як Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ), активно досліджують нові рамки для уточнення порогів залучення людини та визначення належного захисту. Зрештою, збалансування технологічних інновацій, творчих стимулів і справедливого визначення авторства залишається критично важливим завданням, оскільки ШІ продовжує змінювати творчий ландшафт...» (*Siddhesh Bawker. The AI Copyright Debate: Who Really Owns AI-Generated Content? // Jumpstart (<https://www.jumpstartmag.com/the-great-ai-debate-who-really-owns-ai-generated-content/>). 04.03.2025*).

«...Комплексна юридична перевірка рішень у сфері штучного інтелекту вимагає спеціалізованого підходу порівняно з традиційним програмним забезпеченням, особливо коли йдеться про ліцензування та субліцензування, через динамічний характер моделей штучного інтелекту, залежність від даних третіх сторін та постійне навчання. Основна увага приділяється встановленню структури власності на програмне забезпечення, моделі та навчальні дані, що вимагає від постачальників пояснення, чи були компоненти розроблені власними силами, на замовлення, чи включають сторонню (в тому числі з відкритим вихідним кодом) інтелектуальну власність. Для ліцензованих компонентів дуже важливо підтвердити право постачальника на субліцензію для передбачуваного використання клієнтом і можливість кастомізації. Ретельна оцінка даних перед навчанням є життєво важливою, включаючи типи даних, джерела (особливо веб-скрепінг, який викликає юридичні проблеми, пов'язані з виключеннями з авторських прав і правами на відмову), місце проведення навчання (оскільки розгортання в різних юрисдикціях може створювати ризики порушення прав) і процеси перепідготовки кадрів...

Управління вхідними даними передбачає розуміння права власності, обробки/зберігання постачальником, політики зберігання та дозволеного використання (наприклад, лише для клієнта або для вдосконалення ШІ), включно з процедурами відмови від використання. Для вихідних даних

належна перевірка повинна охоплювати тип створеного контенту, права інтелектуальної власності, дозволене використання та розповсюдження, особливо в різних юрисдикціях. Для забезпечення безперервності бізнесу, особливо в разі неплатоспроможності постачальника, важливо оцінити наявність і умови угод про умовне депонування для доступу до вихідного коду і прав на використання. Зрештою, комплексна юридична перевірка прав інтелектуальної власності для ШІ має на меті визначити права інтелектуальної власності, уточнити сфери володіння та використання, зменшити ризики порушення прав та забезпечити узгодженість договорів...» (*Christopher Bakier. Navigating IP in AI due diligence // Taylor Wessing* (<https://www.taylorwessing.com/en/synapse/2025/ai-in-life-sciences/navigating-ip-in-ai-due-diligence>). 06.03.2025).

«...Розробка високопродуктивних генеративних систем ШІ та інших систем ШІ, заснованих на машинному навчанні, часто вимагає величезних обсягів даних для навчання і підвищення точності. Вилучення даних є поширеним підходом до створення великих наборів даних, коли пошукові системи збирають веб-архіви, що включають як захищені авторським правом, так і роботи з відкритим вихідним кодом, в результаті чого створюються набори даних, розмір яких може сягати петабайт. Ці набори даних використовуються в різних галузях, таких як лінгвістична обробка, пошукова оптимізація та веб-аналітика. Однак значною проблемою є складність розрізнення захищених авторським правом/ліцензійних матеріалів і матеріалів з відкритим кодом, оскільки багато джерел даних не містять точної інформації про умови ліцензування даних. Це призводить до постійного занепокоєння щодо включення захищених авторським правом матеріалів до цих великих наборів даних та їхніх похідних, що потенційно може вплинути на творців і власників творів, захищених інтелектуальною власністю, особливо коли вилучення (scraping) проводиться без згоди або оплати правовласникам...

Біла книга Організації економічного співробітництва та розвитку (OECD) протиставляє вилучення даних подібним видам діяльності, таким як інтелектуальний аналіз даних та веб-сканування, посиляючись на Принципи штучного інтелекту OECD та Рекомендації OECD щодо розширення доступу до даних та обміну ними. Ці керівні принципи спрямовані на забезпечення балансу між конфіденційністю, захистом даних та інтелектуальною власністю і максимізацією переваг доступу до даних та обміну ними. Вилучення даних також може здійснюватися дослідниками за допомогою веб-скриптів або менш масштабної автоматизації, але відповідність умовам надання послуг або директивам роботів часто не забезпечується технологічно, покладаючись на довіру до того, що пошукові системи дотримуватимуться цих директив. Деякі джерела даних застосовують заходи технічного захисту (TRM) для обмеження

автоматизованих процесів пошуку, але їх може бути складно і дорого впровадити, не впливаючи на функціональність інструменту або веб-сайту...

Альтернативою вилученню даних є кураторські колекції даних від постачальників наборів даних, включаючи дані з відкритим вихідним кодом з академічних серверів препринтів, платних репозиторіїв і ліцензованих матеріалів, захищених авторським правом. Біла книга OECD з питань інтелектуальної власності в ШІ, що навчається на основі скрап-даних, ґрунтується на дискусіях, що відбулися на засіданнях Робочої групи OECD з управління ШІ в листопаді 2023 року і червні 2024 року. Ці дискусії висвітлюють поточні суперечки, пов'язані зі звинуваченнями в порушенні прав інтелектуальної власності та порушенні контрактів...

У Білій книзі пропонується широке робоче визначення вилучення (scraping) як автоматизований видобуток інформації зі сторонніх веб-сайтів, баз даних або платформ соціальних мереж, включаючи веб-скрепінг, веб-сканування та скрапінг екрану. Ключовими характеристиками вилучення є автоматизація, масштабованість і відсутність координації між вилученням даних та організацією, що розміщує дані...

Для вирішення проблем, пов'язаних із вилученням даних, Біла книга пропонує кілька політичних підходів, включаючи кодекс поведінки, технічні інструменти, стандартні умови контрактів та підвищення обізнаності. Кодекс поведінки може включати принципи збору даних, технічні гарантії та угоди з кінцевими користувачами. Технічні інструменти можуть включати гарантії управління правами, стандартизовані інструменти відмови від використання та механізми відстеження. Стандартні умови контрактів можуть допомогти у вирішенні транскордонних питань, забезпечуючи відправну точку для переговорів. Нарешті, поінформованість та освіта зацікавлених сторін може включати інструкції для користувачів щодо уникнення підказок, які обходять технічні гарантії або порушують права...» *(Brian Chau, Daniel Daniele. IP monitor: OECD AI paper: IP issues in AI trained on scraped data // Norton Rose Fulbright* <https://www.nortonrosefulbright.com/en-ca/knowledge/publications/c5be129b/oecd-ai-paper-ip-issues-in-ai-trained-on-scraped-data>). 07.03.2025).

«Патентний пошук є наріжним каменем стратегічних інновацій, що дозволяє компаніям орієнтуватися в рівні техніки, розуміти конкурентів і виявляти ринкові можливості. Однак цей процес пов'язаний з певними труднощами: величезні масиви даних, складна термінологія та трудомістке уточнення запитів не дають спокою навіть досвідченим професіоналам у сфері інтелектуальної власності (ІВ). Для нефахівців ці перешкоди часто призводять до неповноти пошуку, ризику виникнення судових спорів або втрачених можливостей. Незважаючи на свою важливість, величезний обсяг патентів, що подаються щорічно, у поєднанні з різноманітними дескрипторами технологій,

робить всебічний пошук складним завданням. Наприклад, дослідник сонячної енергетики може зіткнутися з такими термінами, як "фотоелектричні модулі" або "сонячні батареї", що вимагає ретельного підбору ключових слів, щоб не пропустити важливу інформацію. Крім того, інтерпретація технічної та юридичної патентної мови вимагає спеціальних знань, що часто є недосяжним для багатьох команд. Неповний пошук може призвести до ненавмисного порушення, дорогого судового розгляду або стратегічної сліпоти до нових технологій...

Штучний інтелект (ШІ) революціонізує патентний пошук, вирішуючи ці проблеми. Такі інструменти ШІ, як Octimine, використовують передові алгоритми та інтуїтивно зрозумілі інтерфейси для оптимізації пошуку, поєднуючи булеву точність із семантичним контекстом для отримання більш якісних результатів. Ці платформи уможливають динамічне вдосконалення, оновлення патентів і ринкових розробок у реальному часі, а також спільні робочі простори, що підвищують ефективність роботи команди. Автоматизуючи повторювані завдання, штучний інтелект зменшує когнітивне навантаження, дозволяючи фахівцям зосередитися на стратегічному аналізі. Розмовний помічник Octimine, Octi, ще більше спрощує процес, інтерпретуючи технічний жаргон і уточнюючи параметри пошуку за допомогою запитів на природній мові, роблячи патентний аналіз доступним та інтерактивним. Наприклад, користувачі можуть попросити Octi уточнити патентні формули або визначити судові ризики, перетворюючи необроблені дані на дієву бізнес-аналітику...

Окрім ефективності, ШІ демократизує доступ до складних інструментів ІВ, дозволяючи малому бізнесу та стартапам конкурувати з галузевими гігантами. Адаптивність Octimine проявляється в різних секторах: фармацевтичні компанії відстежують заявки конкурентів, щоб скоригувати пріоритети досліджень і розробок, тоді як фірми, що займаються захистом довкілля, використовують функцію аналізу зелених патентів для приведення своїх портфелів у відповідність до критеріїв сталого розвитку OECD. Це не лише сприяє дотриманню нормативних вимог та залученню інвестицій, але й відкриває можливості для отримання прибутку за рахунок ліцензування або подальших розробок...

Патентний пошук на основі штучного інтелекту переосмислює стратегію ІВ, сприяючи інноваціям, знижуючи бар'єри для входу на ринок і просуваючи екологічно чисті рішення. З розвитком інструментів штучного інтелекту компанії, які використовують їх, стануть лідерами в епоху інновацій. Завдяки таким платформам, як Octimine, та помічникам, як Octi, компанії можуть впевнено орієнтуватися в патентних складнощах, отримуючи дані, що сприяють успіху. Майбутнє покоління ІВ вже настало, і воно засноване на штучному інтелекті...» *(The secret to IP success: AI-driven patent search and analysis // Dennemeyer – The IP Group (<https://www.dennemeyer.com/ip->*

«Штучний інтелект революціонізує цифрову рекламу у відеоіграх, уможливаючи динамічні, персоналізовані рекламні вставки, які підвищують залученість гравців і пропонують прибуткові можливості для розробників і маркетологів. На відміну від традиційної статичної внутрішньоігрової реклами, такої як віртуальні білборди, штучний інтелект аналізує поведінку гравців, їхні вподобання та ігровий контекст, щоб надавати персоналізовану рекламу в режимі реального часу, підвищуючи її релевантність і потенціал монетизації. Однак цей технологічний прогрес створює значні правові проблеми, особливо в галузі прав інтелектуальної власності (ІВ) та дотримання регуляторних норм. Регуляторні органи, такі як Федеральна торгова комісія США (FTC), наголошують на прозорості, вимагаючи чіткого розкриття інформації про рекламу, створену штучним інтелектом, щоб уникнути введення споживачів в оману, а у вересні 2024 року FTC посилить боротьбу з оманливими заявами про штучний інтелект. Персоналізована реклама, що спирається на дані користувачів, також викликає занепокоєння щодо конфіденційності даних, що вимагає дотримання таких законів, як Загальний регламент про захист даних (GDPR) в ЄС і Каліфорнійський закон про конфіденційність споживачів (CCPA) в США, які вимагають чітко вираженої згоди, можливості відмови від участі в ній і надійного захисту даних, щоб уникнути штрафів і шкоди репутації. Регулятори продовжують ретельно перевіряти рекламу на основі штучного інтелекту на предмет експлуатації, особливо ту, що націлена на вразливих користувачів, таких як діти...

З точки зору інтелектуальної власності, рекламний контент, створений штучним інтелектом, наприклад, зображення, слогани або віртуальні представники, створює проблеми з правом власності, оскільки традиційні закони про інтелектуальну власність ґрунтуються на людському авторстві. Нещодавні рекомендації Бюро авторських прав США свідчать про те, що роботи, створені штучним інтелектом, можуть охоронятися авторським правом за умови достатньої участі людини, але без чітких правових рамок можуть виникнути суперечки щодо використання та виплати роялті. Компанії повинні укладати чіткі угоди з розробниками ШІ, щоб визначити права власності та ліцензування. Крім того, інструменти штучного інтелекту можуть ненавмисно створювати контент, схожий на існуючі торгові марки, твори, захищені авторським правом, або зовнішність людей, що потенційно може призвести до порушення прав інтелектуальної власності або позовів про захист права на публічність. Щоб зменшити ці ризики, компаніям слід впроваджувати суворі протоколи захисту інтелектуальної власності та перевіряти навчальні бази даних ШІ на наявність конфліктів, а також забезпечувати дотримання ліцензій третіх сторін на розміщення реклами в іграх...

Щоб орієнтуватися в цьому складному ландшафті, компаніям слід впроваджувати найкращі практики, зокрема встановлювати чіткі протоколи власності на інтелектуальну власність, забезпечувати прозорість розкриття інформації в рекламі, згенерованій штучним інтелектом, та уникати перебільшених заяв про ШІ. Посилення заходів щодо захисту даних має вирішальне значення для дотримання GDPR, CCPA та інших законів про захист персональних даних за допомогою інформованої згоди, механізмів відмови та надійних протоколів безпеки. Також важливо бути в курсі регуляторних змін, оскільки правове середовище для ШІ та цифрової реклами розвивається. Проактивно реагуючи на ці виклики, компанії можуть використовувати внутрішньоігрову рекламу на основі штучного інтелекту для підвищення залученості та доходів, мінімізуючи юридичні ризики, балансуючи між інноваціями та дотриманням вимог у цій сфері, що стрімко розвивається...»
(Brendan M. Palfreyman. AI-Powered Video Game Advertising: Regulatory and IP Challenges // Harris Beach Murtha Cullina PLLC (<https://www.harrisbeachmurtha.com/insights/ai-powered-video-game-advertising-regulatory-and-ip-challenges/>). 04.03.2025).

«...Оскільки штучний інтелект (ШІ) стає все більш невід'ємною частиною робочих місць, організації впроваджують політику використання ШІ для зменшення таких ризиків, як упередженість, плагіат і дезінформація, віддзеркалюючи тенденції в судах і колегіях адвокатів штатів, які регулюють використання ШІ в юридичній практиці. Ці політики мають вирішальне значення для роботодавців для управління юридичними, комерційними та регуляторними ризиками, особливо з огляду на те, що ШІ відіграє зростаючу роль на всіх етапах трудового циклу, включно зі сферами підвищеного ризику, як-от HR-процеси для оцінки кандидатів або прийняття рішень про працевлаштування. Політика щодо ШІ також покращує відносини зі сторонніми постачальниками, встановлюючи чіткі очікування, особливо при використанні алгоритмів на основі ШІ для вирішення HR-завдань. Замість того, щоб покладатися на загальні шаблони, роботодавці повинні адаптувати політику до своїх конкретних потреб, враховуючи потенційні ризики, такі як порушення безпеки даних, упереджені результати та неточна інформація, визначаючи схвалені інструменти ШІ та розуміючи їхні можливості...»

Ефективна політика використання штучного інтелекту повинна включати кілька ключових компонентів. Вона повинна починатися з формулювання мети або місії для визначення цілей, зміцнення довіри та забезпечення дотримання вимог, а також заохочення інновацій. Політика повинна давати визначення штучного інтелекту та вказувати на інструменти, що охоплюються нею, такі як платформи генеративного штучного інтелекту, такі як ChatGPT, Copilot або DALL-E, забороняючи при цьому використання несанкціонованих систем. Вона

повинна роз'яснювати її застосовність до працівників, підрядників та інших осіб, які мають доступ до інструментів штучного інтелекту, і визначати сферу її застосування, потенційно обмежуючи використання штучного інтелекту в таких чутливих сферах, як рекрутинг, щоб уникнути упередженості, або забороняючи введення конфіденційних даних у загальнодоступні інструменти штучного інтелекту з метою захисту безпеки даних. Важливе значення мають інструкції з безпеки даних та управління ризиками, які забезпечують дотримання законів про захист даних, захист особистої та службової інформації, а також отримання згоди на обробку даних. Навчання має вирішальне значення для ознайомлення працівників із затвердженими інструментами, деталями політики та ризиками, такими як упередженість або неточності, з регулярним оновленням для відображення технологічних та правових змін. В інструкціях постачальників повинні бути викладені очікування щодо дотримання вимог, тоді як додаткові запобіжники, такі як призначений наглядовий персонал, дисциплінарні заходи за недотримання вимог та обмеження на рівні ІТ-інструментів, можуть посилити дотримання вимог. Ключовим запобіжником є забезпечення людського нагляду, який гарантує, що ШІ не прийматиме остаточних рішень без людського судження, особливо в бізнес-середовищі або в сфері зайнятості...

Роботодавці повинні бути в курсі регуляторного ландшафту, що швидко розвивається, зокрема законів на рівні штатів, таких як Закон штату Колорадо про штучний інтелект, створений за зразком Закону ЄС про штучний інтелект, і передбачати подальше регулювання на рівні штатів у разі відсутності національного законодавства. Політика повинна узгоджуватися з іншими організаційними політиками, такими як політика протидії дискримінації або домаганням, для усунення таких ризиків, як алгоритмічна упередженість або вороже робоче середовище. Після впровадження політики роботодавці повинні проводити періодичні аудити для забезпечення її дотримання, підвищувати обізнаність про інтеграцію штучного інтелекту в робочі технології та сприяти прозорості для зміцнення довіри та авторитету. Регулярний перегляд політики, її оновлення та механізми зворотного зв'язку мають важливе значення для адаптації до правових, технологічних і галузевих змін, забезпечуючи відповідальне та ефективне використання ШІ на робочому місці...» (**Bradford J. Kelley, Mike Skidgel, Alice Wang. Considerations for Artificial Intelligence Policies in the Workplace // Littler Mendelson P.C. (<https://www.littler.com/publication-press/publication/considerations-artificial-intelligence-policies-workplace>). 10.03.2025).**

«...Генеративний штучний інтелект (GenAI) швидко стає поширеним інструментом у медіаіндустрії, дозволяючи компаніям аналізувати вподобання аудиторії, покращувати розробку контенту та підвищувати ефективність, скорочуючи при цьому витрати. Однак його впровадження

створює нові юридичні та операційні ризики, на які медіапідприємства повинні реагувати, насамперед через контракти в рамках медіа-екосистеми GenAI, до якої входять чотири ключові гравці: розробники GenAI для внутрішнього використання, постачальники послуг GenAI, власники контенту/ліцензіати та кінцеві користувачі, причому деякі суб'єкти виконують кілька ролей. Ці гравці пов'язані між собою двома основними типами угод - ліцензійними угодами на контент або дані, що використовуються для навчання ШІ, та угодами про надання послуг GenAI між постачальниками послуг і кінцевими користувачами - кожна з яких формується під впливом певних проблем і профілів ризиків...

Застарілі ліцензійні угоди на контент і дані створюють значні проблеми, пов'язані з GenAI, оскільки багато організацій володіють великими обсягами ліцензованих даних, придатних для навчання моделей GenAI, але регулюються угодами, що передували появі GenAI. Ліцензіати повинні оцінити ці угоди, щоб визначити дозволені види використання, зосередившись на положеннях про надання ліцензії та обмеженнях конфіденційності, щоб оцінити, чи дозволено навчання GenAI. Наприклад, вузька ліцензія, що обмежує використання конкретною рекламною кампанією, забороняє тренінги GenAI, тоді як ширша ліцензія може дозволити їх, якщо умови конфіденційності не забороняють розкриття інформації третім особам. Право власності на модифікації або похідні продукти є ще одним важливим питанням, оскільки нечіткість законодавства щодо того, чи є результат GenAI похідним продуктом, може створити ризики, якщо право власності буде передано ліцензіару. Для усунення невизначеності або несприятливих умов сторони можуть переглянути існуючі угоди або замінити їх ліцензіями, специфічними для GenAI, що дозволить ліцензіарам обмежити конкурентне використання, а ліцензіатам - прояснити інноваційні можливості, таким чином зменшивши ризики судових розглядів.

Підготовка ліцензійних угод щодо контенту і даних GenAI вимагає ретельного врахування кількох факторів. Ліцензійні угоди мають бути чіткими, а ліцензіати повинні забезпечувати широкі права на використання контенту для навчання, доопрацювання та створення похідних наборів даних, тоді як ліцензіари визначають обмеження для запобігання конкурентному використанню, наприклад, забороняють використовувати сценарії продакшн-компанії для створення нових сценаріїв. Право на публічність викликає все більше занепокоєння, особливо в медіа, де ліцензований контент може включати зображення знаменитостей, що спонукає ліцензіарів перекладати ризики на ліцензіатів за допомогою угод, компенсацій та обмежень на використання, хоча ліцензіати можуть чинити опір через обмежений контроль над продукцією GenAI. Ліцензіати також вимагають запевнень, що ліцензований контент не порушує права інтелектуальної власності третіх осіб, хоча ліцензіари повинні виключати контент третіх осіб, якщо він не має належної ліцензії або не курується належним чином. Якість даних має вирішальне значення, тому ліцензіати прагнуть отримати показники якості та право на відмову, а положення про конфіденційність і безпеку даних повинні

відповідати законам, що розвиваються, забезпечуючи належне поводження з персональною інформацією та захист від порушень. Поводження з ліцензійними даними після закінчення терміну дії ліцензії може бути різним: ліцензіари віддають перевагу поверненню або знищенню для мінімізації ризиків, тоді як ліцензіати можуть надавати перевагу подальшому використанню відповідно до ліцензійних умов...

Угоди про надання послуг GenAI, що регулюють відносини між постачальниками послуг і кінцевими користувачами, викликають додаткові міркування. Право власності на результати роботи ШІ залишається неврегульованим відповідно до американського законодавства про авторське право, яке вимагає людського авторства, що призводить до невизначеності щодо того, чи є твори, створені ШІ, захищеними і хто є їхнім власником - постачальники послуг чи кінцеві користувачі. Кінцеві користувачі часто прагнуть отримати умовне право власності або безстрокові ліцензії, щоб зменшити цю невизначеність. Умови щодо якості та продуктивності моделей є критично важливими, оскільки кінцеві користувачі прагнуть бути впевненими, що навчальні дані є точними, а моделі перевірені на предмет упередженості чи галюцинацій, що може вимагати від провайдерів проведення оцінки ризиків та аудиту. Конфіденційність є ключовим питанням, оскільки кінцеві користувачі надають цінні дані, такі як підказки, і прагнуть обмежити їх використання для навчання або передачі третім особам, хоча деякі провайдери залишають за собою право контролювати зловживання, що спонукає кінцевих користувачів домовлятися про відмову від використання інструментів GenAI. Відшкодування збитків є життєво важливим, оскільки кінцеві користувачі прагнуть захисту від позовів про порушення прав інтелектуальної власності, пов'язаних з інструментами або результатами роботи GenAI, хоча провайдери часто обмежують його, виключаючи вхідні дані клієнтів або обумовлюючи його вихідними фільтрами, що відображає правову невизначеність щодо навчальних даних, витягнутих з Інтернету...

Угоди про фундаментальні моделі створюють додаткові складнощі, особливо в умовах нових регуляторних режимів у сфері ШІ, які обмежують навчальні дані та вимагають проведення аудиту на предмет системних ризиків, таких як упередженість. Ліцензіати фундаментальних моделей прагнуть отримати гарантії дотримання законодавства та права на аудит, тоді як моделі з відкритим кодом, такі як Hugging Face, передбачають такі зобов'язання, як повідомлення споживача та обмеження використання, що спонукає до аналізу витрат і вигод комерційних ліцензій порівняно з ліцензіями з відкритим кодом, оскільки перші пропонують запевнення та гарантії, яких немає в останніх. Загалом, навігація в екосистемі медіа GenAI вимагає стратегічного управління контрактами, щоб збалансувати інноваційні можливості з юридичними, інтелектуальною власністю, конфіденційністю та регуляторними ризиками, гарантуючи, що всі сторони захистять свої інтереси в цьому швидко мінливому ландшафті...» (*Henry Lebowitz, Jarrett Lewis. Generative AI Contracting in the*

«...Запуск ChatGPT від OpenAI у 2022 році спричинив бум використання генеративного ШІ (GenAI) як приватними особами, так і в різних галузях, таких як розробка ліків, аналіз медичних зображень і дизайн продуктів. Це призвело до різкого зростання кількості патентних заявок на ШІ, кількість яких з 2017 року збільшилася більш ніж на 800%. Цей огляд ґрунтується на Звіті Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) про патентний ландшафт у сфері генеративного ШІ за 2024 рік...

GenAI створює новий контент, такий як текст, зображення, аудіо та відео, за запитом. Він становить невелику частину досліджень у галузі ШІ, оскільки публікації сімейства патентів GenAI становлять лише 6% публікацій сімейства патентів ШІ, а дані про патенти публікуються приблизно через 18 місяців після подачі заявок...

Розробка архітектури глибокої нейронної мережі Transformer у 2017 році прискорила прогрес ШІ, а нещодавні досягнення в галузі глибокого навчання, алгоритмів машинного навчання, доступність великих наборів даних та збільшення обчислювальних потужностей значно просунули GenAI вперед. Поточні дослідження зосереджені на зменшенні розміру моделі, покращенні управління генерацією та пошуку нових застосувань...

Китай домінує в патентуванні GenAI, публікуючи з 2017 року більше заявок щороку, ніж всі інші країни разом узяті. Китайські винахідники пов'язані з більш ніж 38 000 патентних сімейств з 2014 по 2023 рік, тоді як США посідають друге місце з 6 300 патентами. Великобританія лідирує в Європі з 714 патентами за цей період...

Китайські компанії Tencent, Ping An Insurance Group та Baidu є найбільшими власниками патентів у GenAI, а вісім з десяти найбільших дослідницьких організацій є китайськими. Американські компанії IBM та Alphabet також займають високі позиції. OpenAI почала подавати патентні заявки лише у 2023 році, можливо, через своє некомерційне походження та відкритий вихідний код або стратегію захисту комерційної таємниці. Шість патентних заявок у США були опубліковані на його ім'я в першому кварталі 2024 року, що свідчить про стратегічні зміни, і ВОІВ відзначає потенційний ризик для ІР-стратегії...

Більшість сімейств патентів GenAI стосуються обробки зображень і відео, за ними йдуть обробка тексту, мови та звуку. Хоча в інших сферах, таких як 3D-моделі зображень та програмне забезпечення, існує менше патентів, найбільше зросла кількість патентів, пов'язаних з молекулами, генами та білками...

Китай відповідає за майже 70% світових публікацій патентних сімейств GenAI, а кількість патентних сімейств за участю китайських винахідників зростає на 50% на рік, що трохи відстає від темпів зростання Індії, які становлять 56%. Очікується, що GenAI матиме значний фінансовий вплив у багатьох галузях: за оцінками McKinsey, він може додавати \$2,6-4,4 трлн щорічно, особливо в банківській сфері, високих технологіях та науках про життя. Очікується, що це також сприятиме зростанню ВВП і доходів на національному рівні. Оскільки GenAI продовжує розвиватися і через 18-місячну затримку в публікації патентів, деякі з його найцікавіших винаходів можуть бути ще не відомі широкому загалу» (*Amelia Ross. Generative AI and the Race for Patent Protection: Insights from WIPO's Patent Landscape Report // Keltie LLP* (<https://www.keltie.com/knowledge/generative-ai-and-the-race-for-patent-protection-insights-from-wipos-patent-landscape-report>). 13.03.2025).

«У звіті «Intellectual property issues in artificial intelligence trained on scraped data», який було схвалено Глобальним партнерством зі штучного інтелекту (GPAI) 30 січня 2025 року та підготовлено до публікації Секретаріатом OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development), розглядаються останні розробки на стику штучного інтелекту (ШІ) і прав інтелектуальної власності, приділяючи особливу увагу методам збирання даних. У ньому представлено огляд ролі збирання даних у навчанні ШІ, поточної правової бази та поглядів зацікавлених сторін, а також попередні міркування та потенційні політичні підходи, які допоможуть розробникам політики орієнтуватися в цих питаннях і сприятимуть кращому розумінню збирання даних...» (*INTELLECTUAL PROPERTY ISSUES IN ARTIFICIAL INTELLIGENCE TRAINED ON SCRAPED DATA // Organisation for Economic Co-operation and Development* (https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/02/intellectual-property-issues-in-artificial-intelligence-trained-on-scraped-data_a07f010b/d5241a23-en.pdf). 03.2025).

«...Генеративний штучний інтелект (ШІ) трансформував творчість та інновації, уможлививши створення тексту, зображень, музики, коду та мультимедійного контенту за допомогою моделей машинного навчання, навчених на величезних масивах даних. Такі інструменти, як GPT-4, DALL-E і MidJourney, є прикладом такої можливості, але їхній розвиток виявив прогалини в існуючих системах інтелектуальної власності (ІВ), які були розроблені для створення контенту, орієнтованого на людину. Правові проблеми, пов'язані з генеративним ШІ, охоплюють авторське право, патенти, торгові марки і комерційну таємницю, що вимагає термінових реформ для усунення двозначностей і забезпечення справедливого захисту...

Проблеми з авторським правом: Основна проблема полягає у праві власності на твори, створені ШІ, оскільки традиційні закони надають права авторам-людям. Більшість юрисдикцій, включно зі США та Індією, не визнають ШІ як автора, що залишає невирішеними питання про те, чи володіють правами розробники, користувачі або постачальники послуг. Подальші ускладнення виникають через те, що генеративний ШІ покладається на навчальні дані, які містять матеріали, захищені авторським правом, що викликає занепокоєння щодо прямого порушення (наприклад, копіювання контенту) та непрямого порушення (наприклад, використання даних, захищених авторським правом, для навчання). Крім того, результати, які трансформують існуючі твори, ставлять під сумнів такі доктрини, як «добросовісне використання» або «чесна угода», а ризик створення похідних творів, надто схожих на оригінали, може порушувати авторські права...

Проблеми з патентами: Винахідництво є ще однією важливою перешкодою. Чинне законодавство, наприклад, Патентний закон Індії, вимагає, щоб винахідники були людьми, що ускладнює випадки, коли ШІ створює винаходи. Суди в усьому світі відхиляють патенти, в яких ШІ зазначений як винахідник, залишаючи невирішеними питання про те, як зараховувати внесок ШІ. Крім того, інновації, створені штучним інтелектом, можуть ненавмисно копіювати запатентовані ідеї, розмиваючи критерії новизни та неочевидності, необхідні для отримання патенту.

Питання торговельних марок і брендингу: Генеративний ШІ може порушувати права на торговельні марки, створюючи контент, який імітує назви брендів, слогани чи логотипи, що потенційно може призвести до плутанини серед споживачів, розмивання цінності бренду та втрати довіри. Наприклад, маркетингові матеріали, створені штучним інтелектом, можуть ненавмисно використовувати захищені торгові марки, що вимагає суворого нагляду для запобігання несанкціонованому використанню...

Комерційна таємниця та конфіденційність даних: Системи штучного інтелекту, навчені на приватних даних, можуть ненавмисно допустити витік конфіденційної інформації через свої результати, розкриваючи комерційну таємницю. Крім того, використання персональних даних у навчанні може порушувати закони про конфіденційність, такі як Загальний регламент про захист даних (GDPR) або Закон про захист даних Індії, що підкреслює необхідність прозорості в отриманні та використанні даних...

Запропоновані реформи: Щоб вирішити ці проблеми, законодавча база повинна розвиватися. Запропоновані заходи включають внесення змін до законів про інтелектуальну власність для уточнення прав власності на роботи, створені ШІ, можливо, передачу прав розробникам або користувачам за певних умов. Етичні керівні принципи використання даних і прозорість методів навчання могли б зменшити ризики порушення прав інтелектуальної власності та недоторканності приватного життя. Міжнародна гармонізація стандартів під керівництвом таких організацій, як Всесвітня організація інтелектуальної

власності (BOIV), має вирішальне значення для узгодження глобальних підходів до інновацій на основі ІІІ...

Таким чином, творчий потенціал генеративного ІІІ вступає в протиріччя із застарілими законами про інтелектуальну власність, що вимагає адаптивної політики, яка б забезпечувала баланс між інноваціями, правами авторів та етичними практиками роботи з даними. Без таких реформ правова невизначеність навколо контенту, створеного штучним інтелектом, загрожує загальмувати прогрес, залишаючи авторів і бізнес вразливими до суперечок...» (*Savya Sharma. Generative AI and Intellectual Property: Navigating the Legal Landscape // The Law Communicants* (<https://thelawcommunicants.com/generative-ai-and-intellectual-property-navigating-the-legal-landscape/>). 12.03.2025).

«...Дедалі ширше застосування ІІІ у творчих сферах спричинило значні правові дебати щодо захисту авторських прав, оскільки традиційні закони, розроблені для людської творчості, тепер поширюються і на твори, створені ІІІ, що змушує країни в усьому світі розглядати їхню придатність для захисту, права власності та наслідки для майбутнього технологічного прогресу...

У Сполучених Штатах Америки як Бюро авторських прав (USCO), так і суди твердо стоять на позиції необхідності людського авторства для захисту авторських прав, як це передбачено Законом США про авторське право. USCO чітко заявляє, що контент, створений штучним інтелектом без участі людини, не може бути захищений авторським правом, і цю позицію підтверджує справа 2023 року "Талер проти Перлмуттера" (Thaler v. Perlmutter), в якій було відмовлено в реєстрації авторського права на твір мистецтва, створений виключно штучним інтелектом. Отже, щоб захистити авторські права, організації, які використовують інструменти ІІІ, повинні продемонструвати значний творчий контроль з боку людини, хоча роботи, в яких людина використовує ІІІ як інструмент з достатнім творчим внеском, можуть бути кваліфіковані як об'єкти авторського права. Такий підхід має на меті зберегти орієнтовану на людину основу авторського права, забезпечуючи чітке авторство та підзвітність.

Європейський Союз застосовує нюансований підхід, наголошуючи на людській творчості відповідно до Директиви про авторське право на єдиному цифровому ринку (2019), яка не визнає ІІІ як незалежного автора. Однак якщо людина робить творчий внесок у твір, створений штучним інтелектом, вона може отримати авторське право. Хоча пряме авторське право на твори, створені виключно штучним інтелектом, відсутнє, пов'язані з ним засоби захисту можуть застосовуватися в рамках прав на бази даних або суміжних правових систем. Суд Європейського Союзу (CJEU) підкреслив необхідність оригінального інтелектуального творіння, створеного автором-людиною.

Зокрема, ЄС забезпечує захист *sui generis* для баз даних, створених штучним інтелектом, відповідно до Директиви про бази даних. ЄС також активно обговорює питання відповідальності та підзвітності за контент, створений за допомогою ШІ, а в Європейському парламенті тривають політичні дискусії щодо потенційних реформ, включно з визнанням творів, створених за допомогою ШІ...

Японія дотримується відносно прогресивної позиції, внісши зміни до Закону про авторське право в 2018 році, щоб визнати твори, створені штучним інтелектом, надавши авторські права лише за наявності ідентифікованого людського втручання, розглядаючи ШІ переважно як інструмент підтримки для творців-людей, а не автономного автора. Цей підхід, який ґрунтується на економічній та інноваційній перспективах, спрямований на сприяння розвитку штучного інтелекту в рамках збалансованої інтелектуальної власності, при цьому суди враховують рівень людської участі для визначення відповідності авторським правам. На відміну від США та ЄС, Японія демонструє відкритість щодо захисту авторських прав на твори, створені штучним інтелектом, якщо очевидна участь людини у творчому процесі, а Японське бюро авторських прав дозволяє обмежений захист, якщо надається значний людський внесок, що підтримується урядовими ініціативами, що заохочують інновації штучного інтелекту, водночас збалансовуючи права творців...

Порівнюючи ці юрисдикції, Сполучені Штати зберігають найсуворіші вимоги щодо авторства людини. Європейський Союз також вимагає обов'язкового авторства людини, але пропонує певну гнучкість для творів за допомогою штучного інтелекту з чітким людським внеском. Японія є найпрогресивнішою, дозволяючи обмежене авторське право на контент, створений штучним інтелектом, за участі людини, що вказує на ширше визнання. Хоча всі три заперечують незалежне авторське право на ШІ, Японія найбільш відкрита для майбутніх адаптацій, США залишаються найбільш жорсткими, а ЄС прагне балансу між захистом і технологічним прогресом.

Основні проблеми та майбутні міркування включають відсутність глобального консенсусу щодо авторського права, створеного ШІ, що створює правову невизначеність для міжнародних розробників ШІ та компаній; складність визначення необхідного порогу для людського внеску в різних юрисдикціях; потенційний вплив на креативність та інновації, коли надто обмежувальні закони можуть перешкоджати творчості, керованій штучним інтелектом, а надто поблажливі можуть призвести до суперечок щодо власності та позбавити стимулів для творців; і необхідність для політиків збалансувати економічні вигоди, етичні проблеми та творчі права. Підсумовуючи, можна сказати, що різноманітні правові ландшафти для творів, створених штучним інтелектом, у США, ЄС та Японії відображають різноманітні підходи до прав інтелектуальної власності в епоху штучного інтелекту, підкреслюючи постійну потребу політиків і юридичних експертів вирішувати складні питання щодо авторства, власності та інновацій, щоб створити узгоджену глобальну систему

авторського права, яка належним чином регулює твори, створені штучним інтелектом, одночасно сприяючи творчості та технологічному прогресу» (*Bhavpreet Soni. Comparative Analysis of Copyright Laws for AI-Generated Works in the USA, EU, and Japan // Sonisvision Corporates LLP* (<https://www.sonisvision.in/blogs/comparative-analysis-of-copyright-laws-for-ai-generated-works-in-the-usa-eu-and-japan>). 03.03.2025).

«...Світова творча спільнота все частіше висловлює своє обурення проти ШІ-компаній за неліцензійне використання їхньої інтелектуальної власності - явище, яке спостерігається в усьому світі. Творці та креативні індустрії з різних країн об'єднуються проти дій урядів, які ставлять ШІ-компанії в пріоритет над культурною та творчою цілісністю, що загрожує кар'єрі творчих особистостей...

Велика Британія була особливо одностайною у своїй реакції. Урядові консультації, які пропонували виняток для ШІ, що може підірвати права авторів, викликали значну негативну реакцію. Такі відомі особистості, як сер Елтон Джон і сер Пол Маккартні, публічно виступили проти цих змін, попереджаючи про потенційну втрату творчого потенціалу та фінансові втрати для артистів. На знак протесту британські музиканти випустили німий альбом "Is This What We Want?" із записами порожніх студій. Британські ЗМІ також запустили кампанію "Make It Fair", наголошуючи на необхідності захисту креативних індустрій. Масова міжгалузева підтримка була очевидною на церемонії вручення премії Brit Awards, де музиканти тримали плакати "Make It Fair". Історичні скарги включають в себе судовий позов Getty Images проти Stability AI і заборону британського видавця на публікацію OpenAI, що підкреслює постійну напруженість. Коаліція "Творчі права в ШІ" (Creative Rights in AI) опублікувала принципи, що закликають до справедливої політики у сфері ШІ...

У Німеччині GEMA, товариство зі збору музичних роялті, ініціювало судові позови проти OpenAI і Suno у 2024 і 2025 роках за використання текстів пісень і музики без ліцензій. Генеральний директор GEMA наголосив на необхідності справедливої компенсації авторам, чиї твори використовуються системами штучного інтелекту...

Креативні сектори Індії, включно з видавцями новин та найбільшими музичними лейблами, також звернулися до суду з позовом проти OpenAI. ANI та інші цифрові ЗМІ подали до суду за використання їхнього контенту без ліцензій, і цю позицію підтримали найбільші музичні лейбли та видавництва Індії...

Найбільші південнокорейські телерадіокомпанії KBS, MBC і SBS подали позов проти Naver за використання їхнього новинного контенту для навчання ШІ-платформ без дозволу, наголосивши на необхідності компенсації за таке використання...

Креативна спільнота Бразилії протестує проти запропонованих законодавчих змін, які передбачають широкі винятки для навчання штучного інтелекту в галузі авторського права. У відкритому листі 26 організацій закликали законодавців переглянути ці винятки, наголошуючи на необхідності захисту креативних індустрій...

Невдоволення творчих спільнот не обмежується цими країнами. Глобальна заява проти неліцензійного навчання ШІ зібрала понад 47 000 підписів творчих людей з усього світу, підкреслюючи єдину позицію проти ерозії захисту авторських прав і потенційної загрози для людської творчості та креативної економіки. Світова творча спільнота рішуче налаштована: масове неліцензійне поглинання творчих робіт штучним інтелектом є неприйнятним і загрожує майбутньому творчості та артистизму...» *(Rachel Kim. A Global Phenomenon: The Creative Community's Viral Outrage Against AI Theft // Copyright Alliance (<https://copyrightalliance.org/outrage-against-ai-theft/>). 06.03.2025).*

«...Японія та Сінгапур ухвалили закони про авторське право, що сприяють розвитку ШІ, які відрізняють їх від таких країн, як США та члени Європейського Союзу, де юридичні баталії та регуляторний тягар ускладнюють взаємозв'язок між розвитком ШІ та захистом авторських прав. У відповідь на демографічні виклики та в пошуках економічного зростання і підвищення продуктивності праці обидві країни реформували свої закони про авторське право, щоб дозволити використання творів, захищених авторським правом, для пошуку текстів і даних, пов'язаних зі штучним інтелектом, без виплати винагороди...

Поправка Японії 2019 року (розділ 30-4) і закон Сінгапуру 2021 року (розділ 244) дозволяють використання захищеного авторським правом контенту для "аналізу даних" і "обчислювального аналізу даних" відповідно. Ці реформи спрямовані на стимулювання інновацій у сфері ШІ шляхом надання доступу до великих масивів даних для навчання моделей. Однак вони також передбачають певні запобіжники: Закон Японії виключає використання, яке "необґрунтовано завдає шкоди" власникам авторських прав, а в Сінгапурі передбачено, що компанії, які займаються штучним інтелектом, повинні мати "законний доступ" до контенту. Поки що ці винятки не були перевірені в суді...

Хоча реформи сприяють розвитку ШІ, уряди обох країн заохочують добровільне ліцензування та кооперацію. У 2024 році Міністерство економіки, торгівлі та промисловості Японії опублікувало керівні принципи, які закликають компанії, що працюють у сфері AI, поважати авторські права та розглядати моделі компенсації. Аналогічно, сінгапурський фонд AI Verify Foundation пропагує збалансований підхід через свою модель управління ШІ, виступаючи за справедливе ставлення та прагматичні рішення...

Незважаючи на ці зусилля, правовласники в обох країнах висловлюють занепокоєння. Японські видавці стверджують, що такі розробки, як Retrieval Augmented Generation, які використовують веб-дані в режимі реального часу для покращення результатів роботи штучного інтелекту, не повертаючи трафік творцям контенту, шкодять новинній індустрії. У Сінгапурі уряд протистоїть закликам послабити технічний захист, такий як robots.txt, натомість просуваючи ліцензійні угоди як шлях уперед. Успішні партнерства між видавцями та технологічними компаніями вже виникають, особливо там, де матеріали, захищені авторським правом, ліцензуються за захищеним доступом для навчання ШІ.

Досвід Японії та Сінгапуру демонструє як переваги, так і обмеження моделей авторського права, дружніх до ШІ. Щоб сприяти поліпшенню відносин між розробниками ШІ та правовласниками, урядам обох країн рекомендується створювати типові ліцензійні угоди, підвищувати ясність щодо згоди та підтримувати технічні інструменти для згоди на використання даних або відмови від них. Для невеликих країн або країн, що розвиваються, регіональна співпраця та ініціативи, такі як AI Harm Remedy Network від Digital Governance Asia, можуть допомогти підвищити рівень обізнаності та поділитися ефективними стратегіями...

Зрештою, хоча Японія і Сінгапур продемонстрували, як законодавство про авторське право може сприяти розвитку ШІ, їхній досвід також підкреслює необхідність дотримання балансу - щоб інновації винагороджувалися без шкоди для прав і засобів до існування творців контенту. Такі країни, як Велика Британія, що розглядають подібні реформи, повинні взяти до уваги як можливості, так і виклики, пов'язані з таким підходом...» (*Seth Hays. AI Boom or Copyright Doom? Lessons from Asia // Center for European Policy Analysis (<https://cepa.org/article/ai-boom-or-copyright-doom-lessons-from-asia/>). 12.03.2025*).

«...Нещодавнє зіткнення між американськими та китайськими ШІ-компаніями, прикладом якого став прорив DeepSeek і звинувачення OpenAI у крадіжці інтелектуальної власності (ІВ), підкреслює зростаючу транстихоокеанську напруженість, в основі якої лежать фундаментально різні підходи до захисту ІВ. У той час як США наголошують на суворих законах про авторське право і комерційну таємницю, Китай діє в рамках більш гнучкої правової системи, яка допускає більш широке тлумачення "добросовісного використання" (fair use) і вилучення даних, створюючи правовий і стратегічний розрив у глобальній гонці ШІ...

Центральне місце в цьому конфлікті посідають розбіжності в нормативно-правовій базі ІВ. США застосовують "м'який" регуляторний підхід, надаючи пріоритет інноваціям через саморегулювання та добровільні галузеві рекомендації, а такі органи, як Федеральна торгова комісія (ФТК), втручаються

лише у випадках явних порушень. На противагу цьому, Китай застосовує проактивну, керовану державою стратегію, розглядаючи ІІІ як національний пріоритет. Його закони про інтелектуальну власність, що розвиваються, зокрема ті, що регулюють генеративний ІІІ та вилучення даних, наголошують на контрактних угодах для уточнення прав власності на роботи, створені ІІІ, і дозволяють судам гнучко інтерпретувати захист авторських прав. Нещодавні рішення китайських судів, як-от справа Ultraman Hangzhou (2024), свідчать про поблажливе ставлення до навчальних даних ІІІ, вважаючи їх "добросовісним використанням", тоді як американські суди часто розглядають подібні практики як порушення авторських прав. Ця розбіжність ускладнює транскордонні операції, оскільки компанії стикаються з суперечливими правовими стандартами щодо інновацій та порушень авторських прав...

Транскордонний захист прав інтелектуальної власності залишається серйозною проблемою. Юрисдикційні суперечки, різні вимоги до доказів та суперечливі тлумачення законів - наприклад, китайського закону про боротьбу з недобросовісною конкуренцією проти американського законодавства про захист комерційної таємниці - створюють правову невизначеність. Наприклад, зняття даних, яке вважається законним у Китаї, може викликати судові позови в США, тоді як збір доказів за кордоном ускладнюється правилами захисту приватного життя та процесуальними відмінностями. Ці бар'єри перешкоджають співпраці та розпалюють суперечки, піднімаючи питання про те, чи можна досягти єдиного глобального підходу до ІВ, пов'язаної зі штучним інтелектом...

Міжнародні угоди та галузеві стандарти мають вирішальне значення для вирішення цих суперечностей. Хоча зусилля, подібні до декларації Паризького саміту з питань ІІІ, зайшли в глухий кут (США і Великобританія утрималися), двосторонні або багатосторонні рамки могли б гармонізувати визначення "добросовісного використання", спростити транскордонне правозастосування і встановити етичні принципи ІІІ. Ініціативи під керівництвом індустрії, такі як спільні стандарти захисту інтелектуальної власності між американськими та китайськими компаніями, могли б заповнити правові прогалини та сприяти інноваціям. Однак досягнення консенсусу вимагатиме тривалої співпраці між урядами, бізнесом та юридичними установами - складне, але необхідне завдання для розкриття потенціалу ІІІ та забезпечення справедливого захисту прав інтелектуальної власності в усьому світі. Без таких зусиль індустрія ІІІ ризикує бути фрагментованою, а конкуруючі правові режими підірвуть глобальний прогрес...» (*Landy Jiang. Can the AI industry solve the transpacific IP tug-of-war? // The Global Legal Post (https://www.globallegalpost.com/news/can-the-ai-industry-solve-the-transpacific-ip-tug-of-war-351758410). 13.03.2025*).

«...ШІ-модель Gemini 2.0 Flash від Google викликала суперечки після того, як користувачі виявили, що вона може ефективно видаляти водяні знаки із захищених авторським правом зображень, таких як стокові фотографії з Getty Images. Хоча функція генерації зображень Gemini 2.0 Flash наразі перебуває на стадії експерименту і доступна лише через Google AI Studio та інструменти для розробників, користувачі виявили, що модель чудово заповнює відсутні деталі, стираючи при цьому водяні знаки - здатність, яку багато конкуруючих ШІ-інструментів, таких як GPT-4o від OpenAI і Claude 3.7 Sonnet від Anthropic, категорично відмовляються виконувати через етичні та юридичні міркування. Ця функція викликала занепокоєння серед правовласників, оскільки видалення водяних знаків без дозволу зазвичай вважається незаконним згідно з американським законодавством про авторське право, за деякими винятками. У відповідь на негативну реакцію представник Google заявив, що використання інструментів генеративного ШІ для порушення авторських прав порушує умови надання послуг компанії, і що вони уважно стежать за відгуками розробників про експериментальний реліз...» (М.В. Mack. *Google's AI Model 'Really Awesome' at Removing Watermarks From Copyrighted Photos, Users Declare* // Latin Times LLC. (<https://www.latintimes.com/googles-ai-model-really-awesome-removing-watermarks-copyrighted-photos-users-declare-578648>). 18.03.2025).

«Кілька країн створюють винятки з авторських прав для даних про навчання ШІ: Сінгапур запроваджує такі заходи у 2021 році, а Гонконг та Індонезія планують подібні дії. У світі розгортаються юридичні баталії: у Китаї компанія iQiyi подала до суду на MiniMax за використання захищених авторським правом відео без дозволу для навчання ШІ-моделей, а індійські видавці ініціювали справи про несанкціоноване використання їхніх творів у навчанні на ступінь магістра права (LLM). Проблема виходить за рамки простого поглинання даних, включаючи складні питання щодо обмежень власників інтелектуальної власності, згоди на відтворення, бізнес-моделей, заснованих на ліцензуванні, та юрисдикційних проблем, коли навчання відбувається в хмарних середовищах. Основне питання полягає в тому, як LLM отримують дані про навчання і чи потрібна за це компенсація. У відповідь на це майже 50 галузевих асоціацій, що утворюють Коаліцію цифрових творців, подали коментарі до Спеціального 301 огляду USTR, перерахувавши країни, в яких існують такі винятки. Тим часом дебати тривають у Сполучених Штатах, де OpenAI звернулася до Офісу науки і технологій Білого дому з проханням дозволити скрапінг контенту за принципами добросовісного використання, одночасно виступаючи за обмеження доступу іноземних LLM-розробників до того ж контенту відповідно до експортної політики США. Очікується, що це спірне питання викликатиме подальші дебати протягом 2025 року, оскільки у світі з'являтиметься все більше мовних моделей» (Nick Redfearn. *"To train AI*

or not to train; that is the question." // Rouse (<https://www.antipiracy.news/post/to-train-ai-or-not-to-train-that-is-the-question>). 19.03.2025).

«...Стрімкий розвиток штучного інтелекту (ШІ), що охоплює генеративний ШІ, автономні системи, інновації в галузі охорони здоров'я та великі мовні моделі, революціонізує галузі, а також посилює юридичні баталії за інтелектуальну власність (ІВ). У міру зростання кількості стартапів у сфері ШІ агресивні патентні заявки та технології, що перетинаються, - такі як суперечка Waymo-Uber щодо технології самокерованого водіння або конфлікт Stability AI з Getty Images щодо авторських прав - підкреслюють гостру потребу в аналізі свободи діяльності (FTO). Цей проактивний підхід допомагає стартапам орієнтуватися в складному патентному ландшафті, уникати дорогих судових процесів і завойовувати довіру інвесторів, демонструючи відповідність глобальним нормам і мінімізуючи юридичні ризики...

Щоб захистити інновації, ШІ-стартапи повинні визначити пріоритетність п'яти ключових стратегій:

1. Моніторинг патентного ландшафту: Постійно відстежуйте патентні заявки (використовуючи такі інструменти, як Derwent Innovation або PatentScout), перевіряйте класифікації (наприклад, G06N для ШІ) і проводьте щоквартальні огляди для раннього виявлення конфліктів. Наприклад, стартап, що займається навігацією безпілотників, може змінити свій дизайн, виявивши запатентований метод оптимізації шляху конкурента...
2. Інновації в обхід патентів: Модифікуйте технології, щоб обійти існуючі патенти. Знайшовши запатентований метод глибокого навчання, фірма, що розробляє ШІ в галузі охорони здоров'я, може застосувати навчання з підкріпленням або гібридні моделі, щоб досягти аналогічних результатів без порушень...
3. Використання відкритого коду та патентних пулів: Використовуйте дозволені ліцензії (наприклад, Apache 2.0 від TensorFlow) або приєднуйтесь до патентних пулів, таких як LOT Network, щоб зменшити витрати на розробку та судові ризики. Фреймворки з відкритим вихідним кодом дозволяють стартапам спиратися на існуючі технології, а не винаходити пропрієтарні системи...
4. Стратегічне ліцензування та партнерства: Укладайте угоди про ліцензування або співпрацю на ранніх стадіях, як, наприклад, у випадку партнерства Wayve з Microsoft щодо ресурсів штучного інтелекту Azure, що забезпечить вихід на ринок без юридичних перешкод...
5. Захисні публікації: Розкривайте інновації публічно через офіційні документи або платформи з відкритим вихідним кодом (наприклад, патентні релізи Tesla), щоб перешкодити конкурентам патентувати подібні ідеї, сприяючи розвитку екосистеми співпраці та одночасно захищаючи інтелектуальну власність...

Інтегруючи ці стратегії, стартапи зі штучним інтелектом не лише зменшують правові загрози, а й підвищують довіру до себе, залучають

інвестиції та зосереджуються на інноваціях. Оскільки ШІ продовжує розвиватися, ті, хто надає пріоритет патентному оформленню та стратегічному управлінню інтелектуальною власністю, стануть лідерами у формуванні конкурентоспроможного, юридично стійкого майбутнього для галузей, що працюють на основі ШІ...» (S.Sarayu Priyadharshini. *Patent Clearance Strategies for Ai Startups: Conducting an Effective FTO Analysis* // Khurana And Khurana (<https://www.khuranaandkhurana.com/2025/03/27/patent-clearance-strategies-for-ai-startups-conducting-an-effective-fto-analysis/>). 27.03.2025).

Австралійський Союз

«...Мельбурнське видавництво Black Inc Books шукає партнерів з неназваними компаніями, що займаються розробкою ШІ, і звернулося до авторів з проханням дозволити використовувати їхні твори для навчання систем штучного інтелекту. Цей запит передбачає надання авторських прав на використання їхніх творів у розробці, тестуванні та розгортанні систем штучного інтелекту, хоча контракт пропонується на умовах "opt-in" і передбачає переговори з "авторитетними" компаніями, що займаються штучним інтелектом. Цей крок викликав критику з боку авторів, літературних агентів та Австралійського товариства авторів, а письменниця Лора Джин Маккей описала його як пропозицію "підписати власний смертний вирок". Такі партнерства можуть стати більш поширеними, особливо серед авторів нехудожньої літератури, хоча очікується, що художня література, створена людиною, збереже певний попит на ринку...

Системи штучного інтелекту покладаються на величезні обсяги даних, часто отриманих із захищених авторським правом матеріалів, щоб розвивати свої можливості у створенні ймовірнісних мовних результатів. Якщо на ранніх етапах розвитку ШІ використовувався неліцензійний контент, то зараз видавці та організації, що займаються захистом авторських прав, відстоюють свої права за допомогою судових позовів, як, наприклад, канадські ЗМІ подали до суду на творця ChatGPT, а газета The New York Times - на компанію OpenAI. Однак остаточних рішень щодо суперечок про авторські права, пов'язаних зі штучним інтелектом, ще не винесено, що залишає невизначеність навколо правових рамок. Уряди, зокрема австралійський, вивчають це питання, але міжнародного консенсусу поки що немає. Європейський Союз очолює зусилля з регулювання ШІ на тлі занепокоєння щодо екстериторіальних наслідків...

Black Inc стверджує, що партнерство з компаніями, які займаються ШІ, могло б забезпечити авторам розподіл чистих надходжень від угод зі штучним інтелектом у співвідношенні 50/50 і забезпечити належну компенсацію. Однак критики ставлять під сумнів, чи потрібно буде AI-компаніям продовжувати виплачувати роялті після того, як їхні системи навчаються на основі наявних даних, оскільки AI зосереджується на розвитку можливостей, а не на

постійному копіюванні захищених матеріалів. Хоча ШІ може іноді відтворювати певний захищений авторським правом контент за допомогою цільових підказок, це не є його стандартною операцією, що послаблює підстави для позовів про порушення авторських прав...

Ширше занепокоєння викликає те, що системи штучного інтелекту можуть витіснити з ринку авторів-людей, загрожуючи джерелам доходу та зменшуючи доступ до нових даних, необхідних для навчання ШІ. Видавці також стикаються з ризиками, оскільки компанії, що розробляють штучний інтелект, можуть з часом обійти традиційних посередників. Цей складний виклик - балансування між інноваціями, авторськими правами та стійкістю галузі - вимагає втручання держави для встановлення справедливих правил. До того часу протиріччя між захистом прав авторів і розвитком технологій ШІ залишатиметься невирішеним...» (*Dilan Thampapillai. Black Inc has asked authors to sign AI agreements. But why should writers help AI learn how to do their job? // The Conversation Media Group Ltd (<https://theconversation.com/black-inc-has-asked-authors-to-sign-ai-agreements-but-why-should-writers-help-ai-learn-how-to-do-their-job-251467>). 06.03.2025*).

«...В Австралії захист авторських прав автоматично виникає для оригінальних творів, створених авторами-людьми, але контент, створений штучним інтелектом, стикається з юридичною невизначеністю, оскільки чинне законодавство вимагає авторства людини для отримання авторських прав. Компанії, які використовують ШІ, повинні зважувати підвищення ефективності та ризик того, що результати роботи ШІ, в яких відсутній інтелектуальний внесок людини, можуть не підпадати під захист авторських прав, що потенційно дозволить третім особам вільно використовувати такі матеріали. Аналогічно, ШІ не може бути зареєстрований як винахідник згідно з патентним законодавством, оскільки винахідниками визнаються лише фізичні особи...

Використання ШІ також несе в собі ризики порушення авторських прав. Навчання систем штучного інтелекту на даних, захищених авторським правом, таких як веб-контент, може становити несанкціоноване відтворення відповідно до Закону про авторське право 1968 року, що наражає бізнес на судові позови. Самі результати ШІ можуть ненавмисно копіювати захищені твори, що є віддзеркаленням судових процесів у Великій Британії та США, сигналізуючи про потенційні юридичні проблеми для австралійських суб'єктів господарювання.

Хоча в Австралії відсутнє спеціальне законодавство у сфері АІ, підприємствам доводиться орієнтуватися на існуючі рамки, включаючи інтелектуальну власність, конфіденційність і галузеві норми (наприклад, керівні принципи ASIC). Проактивне управління має вирішальне значення: впровадження заходів підзвітності, людського нагляду та процесів валідації

забезпечує безпечну роботу ІІІ, знижує ризики та зберігає довіру громадськості...

Ризики конфіденційності та кібербезпеки ще більше ускладнюють впровадження ІІІ. Обробка персональних даних за допомогою систем штучного інтелекту може порушувати австралійські принципи конфіденційності, якщо їх не розголошувати під час збору даних. Щоб уникнути ненавмисних порушень, контракти з третіми сторонами повинні прямо дозволяти використання даних, отриманих за допомогою штучного інтелекту. Крім того, інтеграція ІІІ у звичайні інструменти (наприклад, CRM-системи) підвищує вразливість до кіберзагроз, що вимагає надійних протоколів безпеки...

Щоб вирішити ці проблеми, компаніям слід розробити комплексні стратегії управління даними, що включають оцінку ризиків для систем штучного інтелекту, дотримання законів про конфіденційність і чітке визначення прав на використання даних. Балансуючи між інноваціями та правовими й етичними гарантіями, організації можуть використати потенціал штучного інтелекту, мінімізуючи відповідальність і зберігаючи довіру зацікавлених сторін...» *(Rebecca Currey, Nick Boyle. AI: key issues affecting Australian businesses in 2025 // Bird & Bird (https://www.twobirds.com/en/insights/2025/australia/ai-key-issues-affecting-australian-businesses-in-2025). 17.03.2025).*

Європейський Союз

«Європейське патентне відомство (ЕРО) включило конкретні оновлення щодо патентування ІІІ до своїх Керівних принципів на 2025 рік...

У 2025 році ЕРО удосконалило свої Керівні принципи щодо експертизи заявок на ІІІ, оновивши розділ G-II, 3.3.1. Настанови ЕРО щодо патентоспроможності математичних методів були суттєво переписані у 2018 році після перегляду близько 1 000 рішень Апеляційної палати. Ця редакція надала дуже корисні вказівки в Розділі G-II, 3.3. На початку 2022 року керівні принципи були додатково уточнені після ухвалення розширеною Апеляційною палатою ЕРО мотивованого рішення G1/19 у 2021 році у справі про комп'ютерне моделювання, яку очолювала компанія Venner Shipley LLP. Ця справа підтвердила, що підхід ЕРО до оцінки винаходів, реалізованих за допомогою комп'ютера, однаково застосовний до випадків комп'ютерного моделювання, і визначила різні способи, за допомогою яких заявлений винахід може задовольнити вимогу щодо технічного ефекту.

У Керівних принципах пояснюється, що, хоча чисто абстрактний математичний метод, який не включає в себе особливості технічної системи, не є патентоспроможним, пункт формули на спосіб, що передбачає використання

комп'ютера, або пункт формули на пристрій, не виключає патентоспроможності. Будь-які ознаки, що сприяють технічному характеру винаходу і досягненню технічного ефекту, можуть також сприяти його винахідницькому рівню. Зокрема, математичний метод може сприяти технічній сутності винаходу, будучи застосованим у галузі техніки та/або будучи адаптованим до конкретного технічного втілення. Для того, щоб кваліфікуватися як "конкретне технічне застосування", формула винаходу повинна бути функціонально обмежена конкретним застосуванням і технічною метою для досягнення технічного ефекту. Приклади включають керування пристроєм або промисловим процесом, покращення якості цифрового аудіо/зображення/відео, розділення/розпізнавання мови або кодування даних для надійної передачі.

Зміни в Керівних принципах ЕРО містяться в розділі G-II, 3.3.1, який стосується саме штучного інтелекту та машинного навчання. Цей розділ було оновлено формулюванням, яке більше відповідає принципам попереднього розділу, усуваючи непослідовність і негативне враження про патентоспроможність винаходів ШІ. У новому формулюванні зазначено, що використання обчислювальних моделей і алгоритмів абстрактного математичного характеру саме по собі не робить винаходи, пов'язані зі штучним інтелектом або машинним навчанням, такими, що не підлягають патентуванню. Якщо формула винаходу, пов'язана зі штучним інтелектом або машинним навчанням, спрямована на метод із використанням технічних засобів (наприклад, комп'ютера) або на пристрій, його об'єкт має технічний характер у цілому і, отже, не виключається з патентоспроможності відповідно до ст. 52(2) або (3). У таких випадках самі обчислювальні моделі та алгоритми сприяють технічному характеру винаходу, якщо вони сприяють технічному вирішенню технічної проблеми, наприклад, шляхом застосування в галузі технології та/або шляхом адаптації до конкретної технічної реалізації.

ЕРО також внесло невеликі покращення в розділ F-III, 3 Керівних принципів, видаливши деякі дуже негативні коментарі щодо конкретної справи зі справи Апеляційної ради T1191/19 про недостатність опису цієї комп'ютерно реалізованої справи метанавчання. Незалежно від того, чи були коментарі Апеляційної ради дійсними для цього конкретного випадку, вони не підходили як виклад загальних принципів у Керівних принципах. Однак негативні коментарі Апеляційної ради у справах T161/18 і T1191/19 є важливим попередженням для всіх, хто готує справи, пов'язані зі штучним інтелектом. Рекомендації від 1 квітня 2025 року зберігають ці коментарі, зазначаючи, що ще один приклад недостатності можна знайти у сфері штучного інтелекту, якщо математичні методи та навчальні набори даних розкриваються недостатньо детально, щоб фахівець міг відтворити технічний ефект без зайвого тягара, використовуючи загальні загальні знання в усьому обсязі претензії...» (*Mike Jennings. Navigating AI Patents: key updates from EPO and UKIPO Guidelines //*

Venner Shipley (<https://www.vennershipley.com/insights-events/navigating-ai-patents-key-updates-from-epo-and-ukipo-guidelines/>). 05.03.2025).

«Європейський парламент розпочинає роботу над двома звітами, що вивчають вплив штучного інтелекту на фінансовий сектор і авторське право, після того, як представники фінансового та видавничого секторів звернулися до нього з проханням роз'яснити, як Закон про штучний інтелект застосовується до їхніх галузей. Ці звіти, підготовлені під керівництвом законодавців Арби Кокаларі та Аксея Фосса, мають на меті прояснити вплив Закону про штучний інтелект на їхні галузі. Закон про штучний інтелект, який є основою для регулювання ШІ, почав застосовуватися минулого року і повністю вступить в силу до 2027 року. Занепокоєння щодо авторського права та штучного інтелекту виникло під час розробки Закону про штучний інтелект, оскільки зацікавлені сторони висловлювали занепокоєння щодо його потенційного конфлікту з законом про авторське право. Індустрія, видавці та творчі працівники занепокоєні тим, що Закон про штучний інтелект може наразити їх на ризики та зробити вразливими через безвідповідальну правову прогалину, віддаючи перевагу великим технологіям, а не захисту європейських творчих ідей та контенту. Зокрема, у доповідях буде розглянуто вплив штучного інтелекту на фінансовий сектор та авторське право...» (*Cynthia Kroet. Lawmakers to scrutinise AI influence on finance, copyright // euronews* (<https://www.euronews.com/next/2025/03/12/lawmakers-to-scrutinise-ai-influence-on-finance-copyright>). 12.03.2025).

«...За даними McKinsey, штучний інтелект став стандартом у виробничій галузі: 40% компаній використовують ШІ-моделі для виявлення вузьких місць і скорочення витрат на обслуговування. Як результат, Європейське патентне відомство (ЕРО) вже видало понад 2 000 патентів, пов'язаних зі штучним інтелектом. Оскільки ШІ відіграє вирішальну роль в інноваціях, захист цих досягнень за допомогою патентів є надзвичайно важливим...

Щоб отримати патент на ШІ, компанії повинні відповідати суворим вимогам ЕРО. Загальної формули на кшталт "наш ШІ робить X і покращує Y" недостатньо. Замість цього заявка повинна містити чіткий технічний опис з детальним описом використаних алгоритмів і методів навчання, робочий приклад, що демонструє вхідні та вихідні змінні, а також докази того, що ШІ вирішує технічну проблему, наприклад, покращує виробничі процеси або зменшує кількість помилок...

Патенти на ШІ дають значні переваги, зокрема унікальну ринкову позицію, запобігаючи копіюванню технології конкурентами, підвищену інвестиційну цінність, оскільки інвестори розглядають запатентований ШІ як

сильний актив, а також стратегічну перевагу на ринку, де зростає конкуренція. Оскільки штучний інтелект продовжує змінювати галузі, захист інтелектуальної власності важливий як ніколи. Враховуючи швидкі темпи розвитку ШІ, компанії повинні діяти швидко, щоб запатентувати свої інновації до того, як це зроблять конкуренти. В індустрії ШІ ранній захист може стати ключем до довгострокового успіху...» (*Marco Coolen. AI & patents: why your smart model deserves smart protection // IO+ (<https://iopius.nl/en/posts/ai-patents-why-your-smart-model-deserves-smart-protection>). 16.03.2025*).

Канада

«...Зі стрімким розвитком і впровадженням інструментів штучного інтелекту (ШІ), таких як моделі навчання мови (LLM), вибір правильного інструменту є вирішальним фактором для будь-якого бізнесу. Хоча кожна компанія матиме унікальні потреби та практичні міркування, які необхідно збалансувати, важливо ретельно вивчити користувацькі угоди, щоб вирішити ключові юридичні питання, такі як безпека даних, потенційне порушення авторських прав, право власності на дані та налаштування захисних механізмів...

Безпека даних має першорядне значення для забезпечення належного рівня контролю бізнесу над своїми даними. Це включає розуміння того, як LLM можуть використовувати дані і кому вони можуть надсилатися без згоди, оскільки це може суттєво вплинути на контроль над інтелектуальною власністю, особистою інформацією, бізнес-стратегією та іншими конфіденційними даними, що надходять до LLM. Деякі LLM пропонують віртуальну приватну хмару, де розміщуються дані, що дозволяє налаштовувати LLM без надсилання даних розробнику або будь-якій іншій стороні, зберігаючи таким чином контроль над усіма завантаженими даними. Інші моделі, однак, можуть передавати контент користувача стороннім постачальникам послуг або використовувати його для навчання своїх LLM, що потенційно покращує загальну модель для всіх користувачів, але ціною контролю над даними.

Збереження права власності на дані, що вводяться в LLM, і права власності на результати роботи LLM є ще одним важливим аспектом. У деяких користувацьких угодах чітко зазначено, що вхідні та вихідні дані, отримані в процесі навчання на магістерській програмі, належать користувачеві, в той час як інші не передбачають права власності на вихідні дані, але можуть генерувати подібний контент для інших користувачів. Використання вхідних даних для навчання може призвести до того, що дані одного користувача будуть включені у вихідні дані іншого користувача. Деякі LLM дозволяють користувачам відмовитися від навчання LLM, тоді як інші не дозволяють, що є компромісом між конфіденційністю даних і швидкістю реагування LLM...

Ненавмисне порушення авторських прав викликає занепокоєння у користувачів, які відтворюють результати LLM, що містять захищений авторським правом матеріал, який належить іншій стороні. Деякі провайдери пропонують компенсацію користувачам, якщо їхні результати містять матеріали, захищені авторським правом, тоді як інші не надають жодних гарантій...

Налаштування захисту - ще один важливий інструмент для обмеження небажаних вхідних та/або вихідних даних до та з LLM. Обмежувачі можуть допомогти відфільтрувати потенційно шкідливі взаємодії, такі як образливий вміст або конфіденційна особиста інформація, які користувачі не хотіли б використовувати для навчання LLM або які не повинні бути частиною вихідних даних LLM. Деякі LLM дозволяють створювати обмежувачі на основі політик для конкретних сценаріїв використання, тоді як інші не дозволяють користувачам додавати або редагувати обмежувачі...» (*Robert Dewald, David Yi. IP monitor: Considering user agreements when evaluating which AI tool is right for your business // Norton Rose Fulbright* (<https://www.nortonrosefulbright.com/en-ca/knowledge/publications/7e9ffde5/considering-user-agreements-when-evaluating-which-ai-tool-is-right-for-your-business>). 06.03.2025).

Китайська Народна Республіка

«Штучний інтелект (ШІ) стрімко розвивається і стимулює інновації в різних галузях, що призводить до збільшення кількості патентних заявок, пов'язаних зі штучним інтелектом, у всьому світі, в тому числі і в Китаї. Ці заявки поділяються на дві основні категорії залежно від ролі ШІ в інновації: (1) ті, де ШІ є компонентом інновації, які поділяються на патенти, що стосуються самих алгоритмів/моделей ШІ, і ті, що стосуються їхнього функціонального або галузевого застосування; і (2) ті, де ШІ допомагає або самостійно генерує інновації, які поділяються на винаходи, створені за допомогою ШІ (з участю людини), і винаходи, повністю створені за допомогою ШІ (без людського втручання)...

Згідно з патентним законодавством Китаю, яке набуло чинності 20 січня 2024 року, винахідником має бути фізична особа, яка зробила творчий внесок у суттєві ознаки винаходу. Китайська національна адміністрація інтелектуальної власності (CNIPA) прямо виключає організації, колективи або сам ШІ з числа винахідників. Отже, для винаходів, створених за допомогою ШІ (наприклад, таких систем, як DABUS), винахідниками можуть бути лише фізичні особи, які зробили значний внесок у розробку...

Щоб винахід, пов'язаний зі штучним інтелектом, був патентоспроможним у Китаї, він повинен відповідати двом ключовим вимогам. По-перше, він не повинен підпадати під виняток для "правил і методів розумової діяльності",

який задовольняється, якщо патентна формула містить технічні ознаки поряд з такими правилами або методами. По-друге, винахід повинен використовувати технічні засоби, які використовують природні закони для вирішення технічної задачі та досягнення відповідного технічного ефекту. Хоча визначення понять "технічний засіб", "технічна задача" і "технічний ефект" залишаються широкими, керівні принципи СNIPA наводять ілюстративні приклади, такі як обробка ШІ даних з конкретним технічним значенням (наприклад, категоризація зображень), технічна інтеграція з комп'ютерними системами (наприклад, покращення зберігання даних або швидкості роботи обладнання) або видобуток великих даних для виявлення властивих їм кореляцій, що відповідають природним законам (наприклад, прогнозування ризиків для безпеки харчових продуктів)...

Що стосується достатності опису, то патентні заявки, пов'язані зі штучним інтелектом, повинні чітко і повністю деталізувати технічні засоби, що сприяють здійсненню винаходу, навіть якщо алгоритми або моделі є складними, щоб кваліфікований фахівець міг реалізувати винахід. При оцінці винахідницького рівня основна увага приділяється тому, чи застосовуються у винаході технічні засоби для вирішення технічної задачі та досягнення технічного ефекту. Ознаки алгоритму сприяють винахідницькому рівню лише тоді, коли вони тісно поєднані з технічними ознаками, утворюючи неочевидне рішення порівняно з відомим рівнем техніки. Наприклад, якщо алгоритм і технічні ознаки разом підвищують стійкість робота або передбачають напрямок його падіння, і це комбіноване рішення вважається неочевидним, винахід задовольняє вимогу винахідницького рівня. Ця система забезпечує патентоспроможність інновацій у сфері ШІ, дотримуючись при цьому китайських критеріїв патентоспроможності та винахідництва...» (*Bojun Zhou 周博俊. AI related patent application guidelines in China // AJ Park (<https://www.ajpark.com/insights/ai-related-patent-applications-guidelines-in-china/>). 03.03.2025*).

«DeepSeek, китайський стартап у сфері штучного інтелекту, який нещодавно потрапив у заголовки завдяки своїй потужній та економічно ефективній моделі штучного інтелекту R1, конфіскував паспорти ключових співробітників, щоб запобігти потенційному витоку конфіденційної інформації. ...інженери DeepSeek зіткнулися з обмеженнями на поїздки, спрямованими на захист конфіденційних даних, які можуть включати комерційну або державну таємницю. Цей крок відбувається на тлі зростаючого занепокоєння щодо захисту інтелектуальної власності, пов'язаної зі штучним інтелектом, особливо на тлі загострення глобальної конкуренції в галузі штучного інтелекту.

DeepSeek позиціонувала себе як конкурента таким фірмам, як OpenAI та Google DeepMind. Модель штучного інтелекту пропонувала такі функції, як

чат-боти, генерація контенту та інші інструменти, керовані штучним інтелектом. Вона швидко стала додатком номер один у найбільших магазинах додатків, випередивши глобальних конкурентів. ...стрімкий глобальний успіх DeepSeek призвів до того, що в Китаї стартап почали вважати "національним надбанням"...» (*DeepSeek gets 'National Treasure in China' status: Travel ban, passport taken away and more that it means for DeepSeek's top engineers // Bennett, Coleman & Co. Ltd. (<https://timesofindia.indiatimes.com/technology/tech-news/deepseek-gets-national-treasure-in-china-status-travel-ban-passport-taken-away-and-more-that-it-means-for-deepseeks-top-engineers/articleshow/119071391.cms>). 16.03.2025*).

«У січні 2025 року китайський стартап DeepSeek представив свою велику мовну модель DeepSeek-R1... Унікально, що DeepSeek вирішила зробити свою модель відкритим кодом, що дозволяє вільне комерційне використання та модифікацію, таким чином розширюючи екосистему своєї спільноти та зміцнюючи свою конкурентну позицію проти конкурентів із закритим кодом. Однак відкритий код створює виклики для захисту власних інновацій. Щоб вирішити ці проблеми, DeepSeek використовує подвійну стратегію захисту інтелектуальної власності (ІВ), яка поєднує вибіркового open-sourcing із захистом комерційної таємниці та подачею заявок на патенти...

Починаючи з лютого 2025 року, DeepSeek почав надавати у відкритий доступ основні кодові бази, моделі дистиляції та часткові набори даних, сприяючи глобальним дослідженням і розширюючи присутність бренду. Однак DeepSeek стратегічно утримує певні критичні компоненти - такі як повні навчальні набори даних, методи обробки даних та детальні стратегії навчання - як комерційну таємницю, фактично застосовуючи підхід "відкритої ваги".

Паралельно DeepSeek намагається отримати патентний захист для конкретних технологічних інновацій. Хоча головна компанія, Hangzhou DeepSeek Artificial Intelligence Co., Ltd., заснована в липні 2023 року, не має прямих патентних заявок станом на лютий 2025 року, її засновник Веньфен Лян контролює кілька пов'язаних підприємств, які разом подали 19 патентних заявок на винаходи (сім з яких вже видано) з 2019 року. Ці патенти в основному охоплюють управління кластерним навчанням, методи передачі та зберігання даних, що відображають інновації DeepSeek, орієнтовані на ефективність. Однак всі виявлені патентні заявки залишаються обмеженими Китаєм, без видимих ознак міжнародного патентного захисту...

DeepSeek стикається з кількома ризиками, пов'язаними з інтелектуальною власністю. По-перше, незважаючи на збереження технічних деталей як комерційної таємниці, досягнення в галузі зворотного інжинірингу, включаючи дистиляцію знань і навчання з підкріпленням, становлять значні загрози. Наприклад, проект Hugging Face "Open-R1" явно спрямований на зворотний інжиніринг DeepSeek-R1, демонструючи вразливість комерційної таємниці в

сучасному ландшафті ШІ. Це вимагає ретельного підходу до вибору відкритого коду, пріоритизації захисту комерційної таємниці для інновацій, які важко піддаються зворотному інжинірингу, та використання патентного захисту для технологій, що піддаються копіюванню.

По-друге, стратегія патентного захисту DeepSeek має суттєві недоліки. Її поточний патентний портфель недостатньо охоплює ключові інновації, такі як рідкісний склад експертів, моделі гібридної архітектури, багатотокенові механізми прогнозування та власні алгоритми навчання з підкріпленням. Крім того, виключно внутрішні патентні заявки залишають DeepSeek вразливою на міжнародному рівні, про що свідчить нещодавній інцидент зі сквоттингом торгової марки в США. Крім того, обмежена кількість патентів - лише 19 порівняно з тисячами у провідних конкурентів - не відображає справжніх інноваційних можливостей DeepSeek і не забезпечує належного захисту від порушень з боку третіх осіб та судових ризиків...

Отже, DeepSeek має терміново посилити та розширити свою патентну стратегію, розширити сферу та географічне охоплення своїх заявок, а також збільшити обсяги патентів, щоб побудувати ефективний оборонний рів. Оскільки зворотний інжиніринг стає все більш життєздатним, а комерційна таємниця - все менш надійною, всебічний патентний захист буде життєво важливим для захисту ринкових позицій DeepSeek, забезпечення сталого зростання та ефективного управління ризиками ІВ у конкурентному глобальному ландшафті штучного інтелекту» (*Dongguo Liang. Is DeepSeek's intellectual property protection sufficient to counter potential risks? // Legal Benchmarking Limited* (<https://www.managingip.com/article/2eixvj4eawgv2vrc6054w/sponsored-content/is-deepseeks-intellectual-property-protection-sufficient-to-counter-potential-risks>). 11.03.2025).

Республіка Індонезія

«Оскільки штучний інтелект (ШІ) і машинне навчання продовжують трансформувати різні галузі, права інтелектуальної власності (ПІВ) мають вирішальне значення для захисту інновацій. Правова база, що оточує моделі, алгоритми та дані штучного інтелекту, є складною, що вимагає чіткого розуміння того, як захистити досягнення, пов'язані зі штучним інтелектом. Однією з головних проблем у сфері захисту інтелектуальної власності ШІ є патентоспроможність алгоритмів. Зазвичай алгоритми не можуть бути запатентовані, оскільки вони розглядаються як математичні методи або абстрактні ідеї. Однак, якщо алгоритм реалізований у конкретній системі або методі, який досягає унікального технічного ефекту, він може претендувати на патентний захист. В Індонезії законодавство у сфері інтелектуальної власності відповідає міжнародним стандартам, що дозволяє патентувати алгоритми ШІ,

які забезпечують інноваційні технічні рішення, такі як система ШІ, що автоматизує медичну діагностику за допомогою унікальної методології.

Ще одне нагальне правове питання стосується авторських прав на контент, створений штучним інтелектом. Традиційно авторські права надаються людям-творцям, тому виникає питання, хто володіє авторським правом, коли ШІ створює твір. В Індонезії немає чітких правил щодо цього питання, а це означає, що право власності може залежати від контрактних угод між розробником AI-системи та її користувачем. Компанії, які використовують AI для створення контенту, повинні укласти чіткі угоди для визначення прав власності.

Навчання моделей ШІ вимагає великих обсягів даних, що порушує правові питання, пов'язані з недоторканністю приватного життя та захистом даних. В Індонезії важливим є дотримання Закону про захист персональних даних (UU PDP), який вимагає від розробників ШІ отримувати дані на законних підставах і за згодою власників даних, гарантуючи при цьому, що ці дані не будуть використані не за призначенням...

Статус інтелектуальної власності чат-ботів і голосових помічників, таких як Siri, Google Assistant і Alexa, також викликає все більше занепокоєння. Ці системи штучного інтелекту можуть містити різні елементи, що підлягають захисту за різними категоріями ПІВ: патенти на нові методи обробки природної мови, авторські права на творчі відповіді та діалоги, згенеровані чат-ботом, а також торгові марки на ім'я та голос чат-бота. Однак правова база щодо ПІВ для чат-ботів і голосових помічників в Індонезії все ще розвивається...

Крім того, AI-художники стикаються з проблемами при реєстрації авторських прав на свої роботи, оскільки в багатьох юрисдикціях відсутні чіткі правила щодо права власності на контент, створений штучним інтелектом...» *(IPR Indonesia in AI and Machine Learning Industry: Protecting Models and Algorithms // AMR Partnership Intellectual Property Law Firm (<https://amr.co.id/ipr-indonesia-in-ai-and-machine-learning-industry-protecting-models-and-algorithms/>). 20.03.2025).*

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«З моменту легалізації ШІ художники все частіше звертаються до мистецтва, створеного за допомогою штучного інтелекту, що викликає як інновації, так і суперечки. Важливий момент настав, коли провідний аукціонний дім Christie's провів перший в історії спеціалізований продаж робіт зі штучним інтелектом, увійшовши в історію, але водночас викликавши негативну реакцію з боку художників, які стверджують, що AI-моделі навчаються на їхніх авторських роботах без дозволу або компенсації...»

У лютому понад 5600 художників підписали відкритого листа, в якому закликали Christie's скасувати продаж, звинувативши мистецтво штучного інтелекту в експлуатації людської творчості заради корпоративної вигоди та розкритикувавши аукціонний дім за заохочення того, що вони вважають масовим порушенням авторських прав. Незважаючи на протест, Christie's продовжив аукціон, захищаючи мистецтво, створене штучним інтелектом, як частину природної еволюції художнього прогресу, подібно до минулих течій, таких як поп-арт. Представник аукціону підкреслив, що мистецтво завжди передбачало запозичення з попередніх творів і провокувало дискусії...

Аукціон під назвою "Доповнений інтелект" досяг комерційного успіху, зібравши \$728 784 за 30 лотів, на які було зроблено сотні ставок. Примітно, що 37% зареєстрованих учасників були вперше на аукціоні Christie's, а майже половина учасників торгів були представниками міленіалів або покоління Z, що свідчить про зміну поколінь у купівлі творів мистецтва...

Дебати навколо мистецтва штучного інтелекту продовжують загострюватися: одні вбачають у ньому творчу революцію, інші - загрозу для традиційних митців. Очікується, що з розвитком технології штучного інтелекту питання, пов'язані з авторським правом, власністю та художньою цілісністю, стануть більш виразними. Хоча думки залишаються розділеними, зростаючий інтерес до мистецтва штучного інтелекту свідчить про те, що його місце у світі мистецтва, швидше за все, залишиться за ним, порушуючи питання про майбутнє людської творчості у все більш цифровому ландшафті...» (*Jose Enrico. Christie's AI Art Auction 'Augmented Intelligence': Thousands of Artists Call It 'Mass Theft' // Tech Times LLC. (<https://www.techtimes.com/articles/309591/20250307/christies-ai-art-auction-augmented-intelligence-thousands-artists-call-it-mass-theft.htm>). 07.03.2025*).

«Штучний інтелект (ШІ) зайняв центральне місце на церемонії вручення премії "Оскар" 2 березня 2025 року, а режисери та актори підкреслили його зростаючу роль у кіноіндустрії, зокрема у створенні ШІ-контенту в номінованих на премію фільмах. Наприклад, у фільмі "Бруталіст", який отримав нагороди за найкращу чоловічу роль, операторську роботу та оригінальну музику, використовувався AI-інструмент Respeecher для покращення угорського акценту не-носіїв мови, а у фільмі "Абсолютна невідомість" AI використовувався для покращення схожості з дублером Тімоті Шаламе у сценах з мотоциклетними трюками. Прихильники стверджують, що ШІ лише спрощує традиційні процеси, роблячи їх швидшими і дешевшими, але його використання викликало ширші галузеві дебати про його наслідки.

Ці проблеми викликають резонанс у всьому світі, особливо у Великій Британії, де креативна індустрія рішуче виступила проти консультацій уряду Великої Британії з питань авторського права та штучного інтелекту, які завершилися 25 лютого 2025 року. Консультації пропонували розширити

виняток для інтелектуального аналізу текстів і даних (TDM) із британського закону про авторське право, що дозволило б ширше використовувати автоматизовані методи для аналізу захищених авторським правом текстів і даних. Лист, опублікований у The Times 25 лютого 2025 року, підписаний такими відомими британськими артистами, як Елтон Джон, Дуа Ліпа, Пол Маккартні та Кейт Буш, а також такі акції, як випуск альбому під назвою "Is This What We Want?" ("Чи це те, чого ми хочемо?"), що містить треки порожніх студій, які виступають проти "крадіжки музики" для штучного інтелекту, підкреслили спротив креативного сектору.

Запропоновані реформи торкнуться не лише творчих творів, а й усіх матеріалів, захищених авторським правом, таких як газетні статті та бази даних у сфері охорони здоров'я, впливаючи на те, як публікуються твори, захищені авторським правом, і як навчаються моделі ШІ у Великій Британії. Міркування щодо дотримання законодавства виходять за рамки інтелектуальної власності: Офіс Комісара з питань інформації Великої Британії підкреслює, що винятки щодо TDM не виправдовують обробку персональних даних, що вимагає окремого аналізу захисту даних від розробників ШІ та видавців контенту...

Наразі британське законодавство про авторське право дозволяє вузький виняток щодо TDM для некомерційних досліджень за умови, що дослідники мають законний доступ до твору, хоча контент-провайдери не можуть блокувати копіювання для цих цілей. Розробники ШІ вважають, що це обмежує інновації, тоді як креативна індустрія бореться з правозастосуванням через брак прозорості даних про навчання ШІ. Під час консультацій було запропоновано чотири варіанти: збереження статус-кво, посилення законів про авторське право без суттєвих змін, запровадження широкого винятку для TDM (раніше запропонованого і відкликаного через опозицію) або прийняття винятку для TDM, подібного до Директиви ЄС про авторське право на єдиному цифровому ринку, що дозволяє TDM, якщо правовласники прямо не застерігають свої права, з посиленими заходами щодо забезпечення прозорості. Під час консультацій було обрано четвертий варіант, що відповідає підходу ЄС та Плану дій щодо можливостей ШІ у Великій Британії від 13 січня 2025 року, який спрямований на створення конкурентного режиму ТДМ. Цей варіант має на меті збалансувати контроль для правовласників, доступ для розробників ШІ та прозорість, потенційно уможливлючи укладення ліцензійних угод і виплату винагороди правовласникам...

Однак креативна індустрія залишається в опозиції, виступаючи за більшу прозорість даних про навчання ШІ, що підтверджується листом і запропонованими баронесою Кідрон поправками до законопроекту про дані (використання та доступ до них). Ці поправки, прийняті Палатою лордів, вимагатимуть від веб-сканерів і моделей ШІ загального призначення, пов'язаних з Великобританією, щомісяця розкривати докладні дані про навчання, що перевершує вимоги Закону ЄС про ШІ щодо "досить докладного зведення" даних про навчання, починаючи з 2 серпня 2025 року. Учасники

консультацій визнають необхідність прийняття законодавства, посилаючись на підхід ЄС як на прецедент, але підкреслюючи практичні невизначеності, такі як відсутність стандартизованих цифрових протоколів, за допомогою яких правовласники могли б відстоювати свої права. Після завершення консультацій зацікавлені сторони повинні стежити за розвитком законодавства, щоб зрозуміти, як Великобританія збалансує зростання свого сектору ІІІ з інтересами креативної індустрії, забезпечуючи конкурентний режим захисту авторських прав...» (*Deborah J. Kirk, Alistair Ho. AI Takes Centre Stage at the Oscars as the UK Creative Industry Urges Protection of Copyrighted Works // Skadden, Arps, Slate, Meagher & Flom LLP* (<https://www.skadden.com/insights/publications/2025/03/ai-takes-centre-stage-at-the-oscars>). 05.03.2025).

«...Сер Кейр Стармер (Keir Starmer) опинився в незручному становищі після того, як провідний юрист з авторських прав Ніколас Кеддік КС (Nicholas Caddick KC) попередив, що запропонований урядом виняток з авторських прав на ІІІ, ймовірно, порушує міжнародне право...

Незважаючи на те, що Стармер є адвокатом з прав людини, який колись виступав у Міжнародному суді ООН, юридичний висновок Кеддіка свідчить про те, що план порушує Бернську конвенцію, яка захищає авторські права з моменту створення творів. Пропозиція прем'єр-міністра дозволила б технологічним компаніям використовувати творчі роботи для навчання моделей ІІІ без компенсації, якщо автори активно не "відмовляться", що суперечить чинному захисту авторських прав...

Кеддік стверджує, що план не відповідає "триступеневому тесту" Бернської конвенції, оскільки не обмежується особливими випадками, потенційно позбавляє правовласників доходу і покладає надмірний адміністративний тягар на творців...

Цей юридичний виклик посилює зростаючу опозицію з боку таких відомих діячів, як сер Елтон Джон, сер Брайан Мей та Саймон Коуелл, які приєдналися до кампанії Daily Mail на захист британських креативних індустрій вартістю 126 мільярдів фунтів стерлінгів...

Уряд стверджує, що Бернська конвенція не розглядає конкретно взаємодію ІІІ та авторського права, і обіцяє врахувати всі міжнародні зобов'язання у своєму остаточному рішенні...» (*ANDY JEHRING. Keir Starmer's proposed copyright exceptions for AI firms may break international convention, top lawyer says // Tech Policy Press* (<https://www.dailymail.co.uk/news/article-14471065/Keir-Starmer-s-proposed-copyright-exceptions.html>). 06.03.2025).

«Британські модельєри б'ють на сполох через загрозу, яку штучний інтелект становить для їхньої індустрії, а китайського ритейлера Shein

звинувачують у використанні штучного інтелекту для систематичного копіювання популярних дизайнів із соціальних мереж. Незалежні творці побоюються, що їхня індустрія може занепасти, якщо технологічним компаніям дозволять ігнорувати закони про авторське право, як пропонує сер Кейр Стармер...

Креативна індустрія Великої Британії розпочала кампанію "Зробимо все по-чесному", щоб забезпечити належну компенсацію авторам. Багато дизайнерів поділилися своїм досвідом: Дебора Брін з Wilde Mode виявила, що Shein продає 4 копії її комплектів нижньої білизни вартістю 60 фунтів стерлінгів; Ферн Дейві виявила, що її комплекти білизни ручної роботи вартістю 78 фунтів стерлінгів продаються всього за 4 фунти; сумки Джемми Кіт вартістю 7 фунтів стерлінгів були скопійовані і продані за 3,75 фунта стерлінгів; комплект "любовний бомж" Люсі Ховарт був продубльований; а вірусний в'язаний гачком "Стів-позитивний картопля" Бекса Костера був відтворений всього за 1,75 фунта стерлінгів... Компанія Shein, яка використовує штучний інтелект від NTX Global, що дозволяє запускати нові дизайни у виробництво протягом трьох днів, і випускає до 10 000 нових товарів щодня, стверджує, що видалятиме товари, які порушують авторські права, і працює над тим, щоб зменшити кількість повторів. Незважаючи на заяви Shein про те, що вона не порушує права інтелектуальної власності та намагається зменшити кількість підробок, стрімке зростання компанії та потенційний лістинг на Лондонській фондовій біржі викликали суперечки, а критики, такі як Ієн Дункан Сміт, закликають відмовитися від фірми, виходячи з етичних міркувань...» (*CHRIS POLLARD. British fashion creators accuse Chinese retail giant Shein of using AI 'to copy and steal' clothing designs as they fear industry could be destroyed under Keir Starmer's copyright exceptions // Associated Newspapers Ltd (<https://www.dailymail.co.uk/news/article-14474945/british-fashion-chinese-retail-shein-AI-designs.html>). 07.03.2025*).

«...Sony Music різко розкритикувала плани уряду Великої Британії щодо звільнення ШІ від авторських прав, назвавши цю пропозицію "поспішною, незбалансованою і незворотною"...

Найбільший у світі музичний видавець стверджує, що авторське право має бути захищене як "право, а не норма" і є необхідною винагородою для творців. Їхні заперечення приєднуються до заперечень видатних діячів музичної індустрії, зокрема сера Елтона Джона, сера Браяна Мея, лорда Ллойда-Вебера та Саймона Коуелла, які підтримують кампанію Daily Mail проти запропонованих змін.

Оскільки британські креативні індустрії оцінюються у 126 мільйонів фунтів стерлінгів, існують побоювання, що такі винятки дозволять ШІ експлуатувати творчі роботи без компенсації. У своєму поданні міністрам компанія Sony повідомила, що вона вже звернулася з проханням видалити

понад 75 000 "глибоких підробок ШІ" опублікованої музики, і попередила, що звільнення покладе на авторів несправедливий тягар постійного захисту своїх творів в Інтернеті. Компанія поставила під сумнів логіку вимоги до авторів проактивно відстоювати свої права, щоб уникнути експропріації, порівнявши це з вимогою до власників будинків ставити мітки на майно для захисту від крадіжки зі зломом. Sony також звернула увагу на протиріччя між цією пропозицією та визначенням урядом креативних індустрій як "сектору, що сприяє зростанню". Хоча юрист з авторських прав Ніколас Кеддік (Nicholas Caddick KC) припустив, що план може порушувати Бернську конвенцію, уряд стверджує, що його консультації мають на меті розробити збалансований підхід, який захистить як розробників ШІ, так і правовласників...» **(RICHARD MARSDEN. Labour AI plans are unbalanced and rushed, says world's biggest music publishers Sony // Associated Newspapers Ltd (https://www.dailymail.co.uk/news/article-14479245/Labour-AI-sony-big-tech-labour-keir-starmer.html). 10.03.2025).**

«...Минулого року такі ШІ-компанії, як OpenAI та Anthropic, стверджували, що використання захищеного авторським правом контенту для навчання своїх моделей є "добросовісним використанням", і стверджували, що створення ринку для ліцензування такого контенту є "нездійсненням"...

OpenAI заявила парламенту Великої Британії, що навчання сучасних систем штучного інтелекту без захищених авторським правом матеріалів було б "неможливим", тоді як Anthropic стверджувала в суді, що гіпотетичного ринку ліцензій на навчальні дані не існує. Проте вже за рік ці аргументи зазнали краху, оскільки з'явився потужний ринок навчальних даних для ШІ. Починаючи з весни 2024 року, OpenAI почав підписувати угоди з великими медіакомпаніями, включаючи Axel Springer, Le Monde, Reuters, Associated Press та багато інших. Фінансові деталі залишалися таємницею до листопада 2024 року, коли Гільдія авторів повідомила, що видавництво HarperCollins уклало угоду з Microsoft про використання нехудожньої літератури для навчання ШІ за ціною \$5 000 за назву протягом трьох років. Це розкриття ціни є юридично значущим, оскільки федеральні суди вимагають від позивачів продемонструвати "фактичну шкоду", щоб встановити правоздатність у справах про порушення авторських прав...

Раніше такі позови, як Raw Story Media проти OpenAI, були відхилені, оскільки позивачі не змогли довести матеріальну шкоду. Тепер, маючи конкретні докази процвітання ринку і встановлені ціни на навчальні дані, правовласники можуть продемонструвати реальну вартість вкраденого контенту, що суттєво вплине на майбутні справи про порушення авторських прав проти ШІ-компаній...» **(Bruce Barcott. How the Emerging Market for AI Training Data is Eroding Big Tech's 'Fair Use' Copyright Defense // Tech Policy**

Press (<https://www.techpolicy.press/how-the-emerging-market-for-ai-training-data-is-eroding-big-techs-fair-use-copyright-defense/>). 04.03.2025).

«Міністр технологій Великої Британії Пітер Кайл підтвердив суперечливу пропозицію уряду щодо політики авторських прав у сфері ШІ, яка вимагатиме від авторів активної відмови від авторських прав, якщо вони хочуть виключити свої роботи з навчальних наборів даних ШІ. Цей підхід, який критикують музиканти, кінематографісти та медіа-організації як такий, що підриває права інтелектуальної власності, викликав побоювання, що розробники ШІ можуть експлуатувати матеріали, захищені авторським правом, без явної згоди. Виступаючи на конференції Nvidia в Кремнієвій долині, Кайл підкреслив прихильність лейбористського уряду до розвитку економіки та суспільства, відкинувши звинувачення у наданні переваг одному сектору над іншим: "Я не буду протиставляти один сектор іншому". Він підтвердив, що понад 11 000 відповідей на консультації щодо авторських прав ШІ знаходяться на розгляді, а законодавство буде прийнято "в належний час"...

Креативний сектор засудив цю політику як "екзистенційну загрозу" для британських індустрій, стверджуючи, що вона несправедливо перекладає тягар захисту своєї роботи на авторів, замість того, щоб зобов'язати фірми, які займаються штучним інтелектом, звертатися за дозволом. Ерік Феллнер з Working Title Films та інші лідери індустрії попереджають, що це загрожує знеціненням контенту та дестабілізацією потоків доходів. Тим часом уряд розглядає цю політику як частину своєї ширшої стратегії позиціонування Великобританії як лідера в галузі штучного інтелекту, що включає такі ініціативи, як "План дій щодо можливостей штучного інтелекту", що складається з 50 частин, і плани щодо великого центру обробки даних за межами Лондона потужністю 2 ГВт, який Кайл має намір запустити цього року...

Паралельні зусилля включають розширення використання ШІ на державній службі для автоматизації рутинних завдань, як оголосив прем'єр-міністр Кейр Стармер, з метою підвищення ефективності державної служби. Однак тривають дебати щодо балансу між інноваціями та правами авторів, що відображає глобальну напруженість навколо регулювання ШІ та інтелектуальної власності в цифрову епоху. Кайл наполягає на тому, що розвиток ШІ у Великобританії користується загальнонаціональною підтримкою: "Ентузіазм щодо ШІ... походить не лише від мене та прем'єр-міністра, а й від спільнот по всій країні". Проте невирішене протиріччя між технологічними амбіціями та захистом креативного сектору залишається головною проблемою...» (Swagath Bandhakavi. *UK Technology Secretary defends AI copyright plans amid industry backlash // Business Trade Media International Limited* (<https://www.techmonitor.ai/digital-economy/ai-and-automation/uk-technology-secretary-defends-ai-copyright-plans>). 24.03.2025).

«...Британська індустрія розкішних товарів вартістю 81 мільярд фунтів стерлінгів рішуче виступила проти плану лейбористів переглянути закон про авторське право, назвавши його "шкідливою пропозицією", яка дозволить розробникам ШІ використовувати творчі матеріали без оплати. Walpole, який представляє 250 брендів розкоші, таких як Chanel, Burberry, Rolls-Royce і Harrods, закликав прем'єр-міністра сера Кейра Стармера переглянути план, попередивши, що він загрожує прогнозованому зростанню сектору до 125 мільярдів фунтів стерлінгів. Пропозиція уряду, яка вимагатиме від авторів обтяжливих кроків, щоб відмовитися від участі, вже викликала негативну реакцію з боку провідних діячів музики, мистецтва, кіно та літератури. Генеральний директор Walpole Хелен Броклбенк підкреслила, що права інтелектуальної власності мають вирішальне значення для індустрії розкоші, і що послаблення законів про авторське право може стримувати глобальні інвестиції у Великобританію. Вона закликала до справедливої системи ліцензування, яка б приносила користь як технологічному, так і творчому секторам, а не підривала правову базу. Опозиція Волпол чинить тиск на міністра технологій Пітера Кайла, який зараз перебуває в Каліфорнії, де зустрічається з компаніями, що займаються розробкою ШІ. Тим часом речник уряду виступив на захист плану, стверджуючи, що нинішня система обмежує потенціал креативної та ШІ-індустрії...» (ANDY JEHRING. *Luxury brands in UK warn copyright plan puts £125billion growth in danger - as they urge Keir Starmer to 'rethink' overhaul* // *Daily Mail* (<https://www.dailymail.co.uk/news/article-14525447/Luxury-brands-UK-warn-copyright-plan-puts-125billion-growth-danger-urge-Keir-Starmer-rethink-overhaul.html>). 22.03.2025).

Сполучені Штати Америки

«...Відсутність згоди серед американських законодавців щодо компенсації творцям контенту за дані, використані ШІ, призвела до сплеску судових позовів і добровільних галузевих угод, що змушує суди тлумачити чинне законодавство про авторське право, зокрема концепцію "добросовісного використання". Творці контенту вимагають відшкодування збитків і роз'яснення, чи є навчання за допомогою ШІ добросовісним використанням, і ця невизначеність впливає як на правовласників, так і на розробників ШІ. Індустрія ШІ стверджує, що їхнє використання є "трансформаційним", як і у випадку з Google Books, і передусім для "навчання", а не для прямої конкуренції. Гучні справи, такі як The New York Times проти OpenAI та Getty Images проти Stability AI, перевіряють ці аргументи в суді, причому юридичні експерти прогнозують, що суперечливі рішення судів нижчих інстанцій можуть вимагати втручання Верховного суду, який може бути обережним з огляду на значні економічні наслідки для ШІ-інновацій...

Незважаючи на деякі законодавчі пропозиції, такі як Закон про розкриття авторських прав на генеративний ШІ, всеосяжні федеральні рамки залишаються недосяжними через розбіжності в Конгресі, а дії на рівні штатів щодо авторських прав на ШІ також відсутні. Хоча Управління з авторських прав США активно вивчає це питання і постановило, що контент, створений ШІ без авторства людини, не є об'єктом авторського права, воно не вирішило остаточно питання добросовісного використання в навчанні ШІ. За відсутності законодавства багато медіа-організацій та ШІ-компаній, таких як OpenAI і Google, укладають ліцензійні угоди (наприклад, з The Atlantic, Reddit) як тимчасовий захід, але ці угоди не вирішують фундаментальних правових питань, пов'язаних із добросовісним використанням і компенсацією, залишаючи майбутнє американського ШІ-розвитку в значній мірі залежним від майбутніх судових рішень...» (*Hillary Brill. AI Under Fire: US Lawsuits and Loopholes // Center for European Policy Analysis (<https://cepa.org/article/ai-under-fire-us-lawsuits-and-loopholes/>). 05.03.2025*).

«...14 січня 2025 року USPTO опублікувало документ про стратегію розвитку штучного інтелекту, всього за кілька днів до призначення нового в.о. директора відомства Кока Моргана Стюарта (Coke Morgan Stewart). Не гаючи часу, USPTO відкликала цей документ.

Виконуючий обов'язки директора Стюарт пояснив, що стратегічний документ був відкликаний, оскільки він був "частково продиктований указами Байдена", які надавали пріоритет "безпечному, надійному та надійному" розвитку ШІ. Адміністрація Трампа скасувала укази Байдена щодо ШІ указом від 23 січня 2025 року під назвою "Усунення бар'єрів на шляху до американського лідерства в галузі штучного інтелекту". Указ Трампа зміщує акцент на глобальне домінування Америки в галузі штучного інтелекту, заявляючи, що "політика Сполучених Штатів полягає в тому, щоб підтримувати і зміцнювати глобальне домінування Америки в галузі штучного інтелекту з метою сприяння процвітанню людства, економічної конкурентоспроможності та національної безпеки". На сторінці USPTO, присвяченій загальній стратегії в галузі штучного інтелекту, тепер зазначено: "USPTO переглядає свою стратегію в галузі штучного інтелекту і після завершення роботи над нею опублікує план, в якому буде відображено політику в галузі штучного інтелекту, розроблену Білим домом, Міністерством торгівлі і USPTO. Ми з нетерпінням чекаємо на продовження роботи для інноваційної економіки США в цій критично важливій сфері"» (*Mark A. Baghdassarian, Aaron Frankel and Zehra Jafri. USPTO Withdraws Its Former Artificial Intelligence Strategy Document // Kramer Levin Naftalis & Frankel LLP (<https://www.kramerlevin.com/en/perspectives-search/uspto-withdraws-its-former-artificial-intelligence-strategy-document.html>). 11.03.2025*).

«...Процес відкриття та розробки нових ліків, як відомо, є дорогим і тривалим, часто коштує понад 1 мільярд доларів і займає багато років для виведення нового препарату на ринок. Для підвищення ефективності цього процесу дедалі більшої цінності набувають інструменти штучного інтелекту (ШІ). ШІ може визначати нові біологічні мішені для лікування захворювань, прогнозувати ефективність і токсичність ліків, відкривати нові сполуки за допомогою дизайну ліків на основі структури та лігандів, а також перевіряти набори даних для перепрофілювання ліків, серед інших застосувань. Наприклад, нещодавно компанія Google запустила інструмент для співпраці з науковцями на основі штучного інтелекту, який допоміг спрогнозувати кандидатів на перепрофілювання ліків, що згодом були підтверджені як такі, що пригнічують життєздатність пухлин гострої мієлоїдної лейкемії (AML)...

У міру того, як ШІ стає все більш невід'ємною частиною процесу розробки ліків, питання про винахідництво та патентоспроможність за допомогою ШІ стають все більш актуальними. У більшості основних патентних юрисдикцій, включно зі Сполученими Штатами, патенти можуть видаватися лише винахідникам-людям. У 2022 році Федеральний суд США роз'яснив, що системи штучного інтелекту не можуть бути названі винахідниками (справа *Thaler v. Vidal*). Однак питання про те, чи може система штучного інтелекту допомогти у поданні патентної заявки, в якій дійсно вказана людина-винахідник, і якщо так, то якою мірою, залишається відкритим...

Щоб вирішити цю проблему, у лютому 2024 року Відомство США патентів і торговельних марок (USPTO) випустило інструкцію. USPTO заявило, що використання системи штучного інтелекту фізичною особою не позбавляє її права вважатися винахідником, якщо вона зробила значний внесок у заявлений винахід. Визначення того, що є "значним" внеском, може бути складним. USPTO вказало на фактори з справи *Rampu* проти *Iolab Corp.* для визначення винахідництва, які включають значний внесок у концепцію або практичне застосування винаходу, внесок, який не є незначним за якістю, і не обмежується простим поясненням загальновідомих концепцій або сучасного рівня техніки...

USPTO наводить приклади, які ілюструють, що може становити значний внесок людини у розробку ліків за допомогою ШІ. Одним із шляхів є розпізнавання проблеми, яку потрібно вирішити, і створення достатньо конкретної підказки для системи ШІ, щоб вона знайшла певне рішення. Наприклад, дослідник, який обирає мішень для терапії, визначає відповідні набори даних і послідовності як вхідні дані для системи ШІ, визначає структурні модифікації для підвищення активності і синтезує модифіковані сполуки, буде вважатися значним внеском. І навпаки, просте представлення проблеми системі штучного інтелекту може не вважатися винахідництвом.

Інший шлях - суттєва модифікація результатів роботи ШІ-системи, що виходить за рамки простого застосування на практиці. Дослідники, які синтезують ідентифіковану ШІ сполуку зі структурними модифікаціями, що покращують її активність, вважатимуться винахідниками. Керівництво

припускає, що заявка на немодифіковану сполуку, ідентифіковану готовою системою штучного інтелекту, не завжди може мати дійсне авторство людини, але це можна стверджувати, виходячи з визначення поняття "концепція" в прецедентному праві, яке іноді вимагає зведення до практики шляхом синтезу...

Третій шлях - це створення або модифікація самої системи штучного інтелекту, наприклад, проектування, створення або навчання системи з урахуванням конкретної проблеми. Простого використання готової системи штучного інтелекту може бути недостатньо для створення винаходу без інших значних внесків, але спеціальна конфігурація або доопрацювання системи штучного інтелекту спеціального призначення для відкриття ліків може бути достатньою.

Оскільки інструменти ШІ продовжують розвиватися, дослідники, які займаються розробкою ліків за допомогою ШІ, повинні пам'ятати про вимогу щодо значного внеску людини у винахідницьку діяльність. Їм також може знадобитися врахувати відмінності в передбачуваності для різних терапевтичних засобів, наприклад, малих молекул проти антитіл, що може вплинути на стандарт "значного" внеску...

Практичні поради для інноваторів включають структурування робочих процесів для залучення значного людського внеску, забезпечення значущої участі людини в ідентифікації або валідації кандидатів на лікарські засоби, а також документування всіх людських внесків під час використання підходів з допомогою ШІ для відкриття лікарських засобів. Ця документація матиме вирішальне значення в контексті об'єкта для кожного пункту патентної заявки...» (*Caressa Tsai, Joshua A. Crawford, Meghan McLean Poon. Navigating Inventorship in the Era of AI-Assisted Drug Discovery // Morrison Foerster LLP (<https://lifesciences.mofo.com//topics/250304-navigating-inventorship#page=1>). 04.03.2025*).

«...Пошукові інструменти зі штучним інтелектом стрімко зростають у популярності: майже кожен четвертий американець використовує їх замість традиційних пошукових систем. Ці інструменти покладаються на пошук інформації в Інтернеті, часто переробляючи новинний контент, не спрямовуючи трафік на першоджерела. На відміну від традиційних пошукових систем, які діють як посередники, чат-боти зі штучним інтелектом генерують відповіді, які приховують проблеми з якістю інформації, що викликає занепокоєння щодо їхньої точності, практики цитування та впливу на видавців.

У дослідженні Центру цифрової журналістики Tow Center for Digital Journalism було протестовано вісім інструментів генеративного пошуку, щоб оцінити їхню здатність точно знаходити та цитувати новинний контент. Результати виявили значні недоліки: чат-боти часто давали неправильні або спекулятивні відповіді замість того, щоб визнати невизначеність, причому

преміум-моделі демонстрували більшу впевненість у своїх помилках. Багато чат-ботів також обходили протоколи виключення роботів, фабрикуючи цитати або посилаючись на синдіковані версії статей замість першоджерел. Слід зазначити, що ліцензійні угоди між компаніями, що розробляють штучний інтелект, і видавцями не гарантували більш точного цитування...

На 1 600 запитів чат-боти разом не змогли знайти правильну статтю в понад 60% випадків. Точність залежала від платформи: Perplexity відповів неправильно на 37% запитів, а Grok 3 - у 94% випадків, що викликає тривогу. Більшість чат-ботів уникали фраз на кшталт "схоже" або "можливо", надаючи дезінформацію з невинновдваною впевненістю. Наприклад, ChatGPT надав неправильні відповіді у 134 випадках, але лише 15 разів сигналізував про невпевненість. Винятком був Copilot, який відхилив більше запитань, ніж дав відповідей.

Незважаючи на свою вартість, преміум-моделі ШІ, такі як Perplexity Pro (\$20 на місяць) і Grok 3 (\$40 на місяць), були більш схильні до впевнено неправильних відповідей, ніж їхні безкоштовні аналоги. Їхні розширені обчислювальні можливості зробили їх більш оперативними, але вони надавали пріоритет генерації остаточних відповідей, а не точності, вводючи користувачів в оману і змушуючи їх довіряти недостовірній інформації.

Ще однією критичною проблемою було те, що чат-боти зі штучним інтелектом отримували контент від видавців, які явно його заблокували. П'ять із восьми протестованих чат-ботів публічно розкрили свої краулери, що дозволило видавцям обмежити доступ, тоді як решта три (DeepSeek, Grok 2 і Grok 3) цього не зробили. Однак навіть ті з них, чії краулери були публічно відомі, часто ігнорували обмеження видавців. Наприклад, Perplexity Pro коректно отримувал майже третину уривків із заблокованих джерел, а його безкоштовна версія отримувала доступ до платного контенту National Geographic, незважаючи на те, що видавець заборонив роботу своїх пошукових роботів. Аналогічно, New York Times, який заблокував пошуковий робот Perplexity, все ще залишався найпопулярнішим новинним сайтом у січні 2025 року.

Окрім помилкових атрибуцій, чат-боти часто генерували непрацюючі або сфабриковані URL-адреси, вводючи користувачів в оману і змушуючи їх довіряти неіснуючим джерелам. Особливо проблематичними виявилися Gemini і Grok 3: 154 з 200 цитат з Grok 3 вели на сторінки з помилками. Навіть коли чат-боти правильно ідентифікували статтю, вони часто посилалися на неправильну або неіснуючу веб-сторінку.

Незважаючи на свою залежність від новинного контенту, AI-компанії не виявляють особливого інтересу до співпраці з видавцями. Хоча OpenAI і Perplexity уклали ліцензійні угоди з медіа-групами, ці угоди не призвели до більш точного цитування. Microsoft і OpenAI відреагували на результати дослідження, підтвердивши свої зобов'язання поважати уподобання видавців,

але жодна з компаній не вирішила конкретні проблеми, про які йшлося в дослідженні...

Дослідження підкреслює ризики, які несуть пошукові інструменти зі штучним інтелектом як для видавців новин, так і для споживачів. Дезінформація, неправильно атрибутований контент і відсутність прозорості підривають довіру, а чат-боти відволікають трафік від першоджерел, загрожуючи моделям доходів видавців. Критики стверджують, що генеративний штучний інтелект зменшує активність користувачів, посилює упередження та надає неперевірені, ненадійні відповіді. Однак, оскільки компанії, що займаються розробкою ШІ, продовжують удосконалювати ці інструменти, нинішній дисбаланс між творцями контенту і платформами, керованими ШІ, залишається нагальною проблемою...» (*Klaudia Jaźwińska and Aisvarya Chandrasekar. AI Search Has A Citation Problem // Columbia Journalism Review* (https://www.cjr.org/tow_center/we-compared-eight-ai-search-engines-theyre-all-bad-at-citing-news.php). 06.03.2025).

«OpenAI подав уряду США політичну пропозицію, яка закликає заборонити моделі ШІ, розроблені афілійованими з КНР організаціями. Компанія виділила китайську лабораторію штучного інтелекту DeepSeek, назвавши її «підконтрольною державі» та висловивши занепокоєння щодо ризиків безпеки та можливої крадіжки інтелектуальної власності...

Пропозиція на 15 сторінках була частиною заклику Білого дому до громадськості внести свій вклад у План дій щодо ШІ. Компанія стверджує, що моделі DeepSeek, зокрема модель "міркування" R1, є вразливими до ризиків конфіденційності та безпеки. Чому це викликає занепокоєння? DeepSeek працює відповідно до китайських законів, які можуть змусити її ділитися даними користувачів з урядом. OpenAI вважає, що заборона "вироблених у КНР" моделей у країнах, віднесених до "Tier 1" згідно з чинними правилами експорту, зменшить ці ризики і допоможе запобігти крадіжці інтелектуальної власності.

Але на цьому пропозиція не зупинилася. OpenAI висловила занепокоєння з приводу "необмеженого доступу до даних" Китаю, попередивши, що США можуть програти гонку ШІ без законів про авторське право на добросовісне використання. Компанія також розкритикувала сплеск 781 законопроектів про ШІ на рівні штатів, представлених цього року, стверджуючи, що вони можуть придушити американські інновації та послабити позицію США проти амбіцій Китаю в галузі ШІ.

OpenAI наполягає не лише на обмеженнях. Пропозиція також передбачає збільшення інвестицій в інфраструктуру, реформування авторського права та розширення доступу до урядових наборів даних для розвитку ШІ...» (*Nickie Louise. OpenAI calls for bans on DeepSeek and other Chinese open-source AI models while it remains closed-source // TechStartups.com*

(<https://techstartups.com/2025/03/14/openai-calls-for-bans-on-deepseek-and-other-chinese-open-source-ai-models-while-it-remains-closed-source/>). 14.03.2025).

«Після OpenAI технічний титан Google опублікував свої рекомендації щодо політики у відповідь на План дій щодо штучного інтелекту адміністрації Трампа, виклавши свою позицію щодо ключових питань, пов'язаних із регулюванням штучного інтелекту та законами про авторське право. У документі компанія виступає за просування технічних стандартів, швидший і більш модернізований підхід до впровадження ШІ та збільшення інвестицій в інфраструктуру ШІ. Ця пропозиція є наслідком подібних зусиль OpenAI, яка також закликала до пом'якшених правил авторського права та менших обмежень щодо навчання моделям ШІ.

Одним із нових аспектів пропозиції Google є її позиція щодо інтелектуальної власності (ІВ) і навчання моделі ШІ. Компанія стверджує, що «винятки щодо добросовісного використання та інтелектуального аналізу тексту та даних» повинні бути захищені законом у США, щоб сприяти дослідженням і розробкам ШІ. За словами Google, моделі штучного інтелекту повинні мати можливість навчатися на загальнодоступних даних, захищених авторським правом, не вимагаючи додаткових дозволів або ліцензійних угод...» (Soumyadeep Sarkar. *Google proposes weakening of copyright rules in new 'balanced' AI policy proposal // Blue Box Media Private Limited (India).* (<https://thetechportal.com/2025/03/14/google-proposes-weakening-of-copyright-rules-in-new-balanced-ai-policy-proposal/>). 14.03.2025).

«...Асоціація американських видавців (ААР) опублікувала відповідь на запит Офісу науково-технічної політики Білого дому про надання публічних коментарів щодо розробки Плану дій адміністрації у сфері штучного інтелекту. У своїй відповіді ААР підкреслила критичну роль захисту авторських прав у збереженні американського лідерства на ринках штучного інтелекту.

У відповіді міститься заклик до адміністрації посилити захист авторських прав, сприяти партнерству між американськими компаніями, просувати ліцензійні угоди, відкинути розширені аргументи щодо добросовісного використання, засудити використання піратських сайтів для навчання ШІ та співпрацювати з Конгресом щодо вимог до прозорості...

ААР особливо застерігає проти "закликів великих технологій до радикальних винятків з авторського права" і закликає Білий дім відмовитися від того, що він називає "роздутим захистом добросовісного використання", який потенційно може "зруйнувати багатовікове авторське право і знищити ринки ліцензування, що розвиваються, та майбутні інвестиції в ІВ"...» (Ed Nawotka. *AAP Urges White House to Prioritize Copyright in AI Action Plan // PWxyz, LLC.*

(<https://www.publishersweekly.com/pw/by-topic/industry-news/publisher-news/article/97342-aap-urges-white-house-to-prioritize-copyright-in-ai-action-plan.html>). 17.03.2025).

«...Значна група голлівудських діячів, включаючи відомих у минулому критиків президента Дональда Трампа, таких як Марк Руффало, Бетт Мідлер та Ава Дюверней, звернулися до його адміністрації з проханням допомогти захистити творчі роботи від штучного інтелекту. Понад 400 представників індустрії розваг підписали відкритого листа до Офісу науки і технологій Білого дому, закликаючи президента не допустити послаблення законів про авторське право такими технологічними компаніями, як OpenAI і Google. Вони стверджують, що ці ШІ-компанії використовують захищені авторським правом фільми, музику, твори та інший творчий контент для навчання своїх моделей без належного ліцензування, підриваючи креативну економіку США, яка підтримує мільйони робочих місць і значні зарплати, а також є життєво важливою для американського культурного впливу. У листі підкреслюється, що чинне законодавство про авторське право століттями успішно балансувало між правами авторів і суспільними потребами, і міститься заклик до того, щоб Американський план дій щодо ШІ підтримував ці рамки, вимагаючи від ШІ-компаній вести переговори про ліцензії так само, як і в будь-якій іншій індустрії. Ця вимога особливо примітна з огляду на історію підписантів: Руффало називав Трампа "ворогом Америки", Мідлер виступав з гострою критикою, а Дюверней критикував його обрання на тлі правових проблем. Незважаючи на свою попередню позицію, ці творчі професіонали тепер прагнуть втручання Трампа, щоб захистити свої індустрії від того, що вони вважають експлуатацією з боку технологій штучного інтелекту, які стрімко розвиваються...» (*Katie Jerkovich. Hollywood Stars Who Slammed Trump Now Asking For Help With AI Protections // The Daily Wire LLC* (<https://www.dailywire.com/news/hollywood-stars-who-slammed-trump-now-asking-for-help-with-ai-protections>). 20.03.2025).

«...Бюро авторських прав США оприлюднило свій довгоочікуваний звіт про захист авторських прав на твори, створені штучним інтелектом, і дійшло висновку, що авторське право захищає лише елементи, створені людиною, а не контент, створений штучним інтелектом. Бюро вважає, що існуючих законів достатньо для вирішення питань авторського права, пов'язаних зі штучним інтелектом, і не бачить необхідності в новому законодавстві. Хоча допомога ШІ у творчому процесі не впливає на авторське право, самі по собі підказки не забезпечують достатнього контролю над результатом, щоб кваліфікувати його як авторство людини. Оскільки однакові підказки можуть призвести до різних результатів, Бюро розглядає їх як

інструкції, а не як творчі вираження. Однак, якщо підказка сама по собі достатньо оригінальна - наприклад, якщо вона містить створену людиною історію для редагування - вона може претендувати на захист авторського права як помітний людський внесок...

Бюро надало реєстрацію гібридним творам, що поєднують людську творчість і результати роботи штучного інтелекту. Наприклад, опера *Senzia Opera* від *Ironitic, LLC* отримала захист авторських прав на сюжет, текст і усну мову, тоді як музика і спів, створені штучним інтелектом, були виключені. Аналогічно, програма *Adobe GenStudio for Performance Marketing* захищена, але не захищений будь-який вихідний код, створений штучним інтелектом. Інші реєстрації були надані для людських модифікацій мистецтва, створеного штучним інтелектом, а також для творчого відбору, координації та розташування елементів, створених штучним інтелектом, таких як колаж "Колекція об'єктів, яких не існує" та "Один шматок американського сиру". Ці кейси ілюструють, як захист авторських прав застосовується, коли в кінцевому творі очевидна достатня частка людської творчості...» (*Thomas B. James. Copyrights in AI-Generated Content // The Law Blog of Thomas James* (https://thomasbjames.com/tom-james-ai-copyrights/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=tom-james-ai-copyrights). 11.03.2025).

«...Політики вже давно обговорюють, як адаптувати закони, щоб вони йшли в ногу з розвитком технологій, а поява генеративного ШІ (gen-AI) активізувала цю дискусію. Хоча занепокоєння щодо захисту даних, упередженості та надійності є важливими, значна частина політичних дебатів була ініційована креативними індустріями, які стверджують, що розробники ген-ШІ повинні справедливо компенсувати їм витрати, коли їхній контент використовується для навчання систем ШІ. На противагу цьому, розробники ШІ стверджують, що їхня діяльність не порушує авторських прав. Політики в усьому світі зараз намагаються збалансувати ці конкуруючі інтереси.

Ключове питання полягає в тому, чи можна захистити результати роботи генного ШІ авторським правом і чи потрібно змінювати закони, щоб пристосувати їх до цього. У 2023 році Відомство з авторських прав США розпочало комплексне дослідження перетину авторського права і ШІ. У другому звіті, опублікованому в січні, було зроблено висновок, що результати роботи gen-AI охороняються авторським правом лише тоді, коли ШІ використовується як інструмент, а виразні елементи визначаються автором-людиною. Однак вона виступила проти поширення авторського права на контент, створений виключно ШІ, узгодивши свою позицію з поточними правовими інтерпретаціями в ЄС і Великій Британії.

Бюро авторських прав пояснило, що згідно із законодавством США, захист авторських прав вимагає авторства людини. Воно встановило, що просте

надання підказок системі генного ШІ не відповідає цьому критерію, оскільки підказки функціонують як незахищені інструкції або ідеї, а користувачі наразі не мають достатнього контролю над тим, як ШІ інтерпретує та виражає ці підказки. Хоча майбутні технології можуть дозволити більший контроль з боку людини, сучасні системи не підтримують претензії на авторство людини, засновані лише на підказках...

Однак Бюро виокремило випадки, пов'язані з "виразними вкладками" - коли користувач надає оригінальний, захищений авторським правом контент, такий як текст, зображення або аудіо, і цей контент помітно зберігається у вихідному продукті. У таких випадках людина-творець може вважатися автором цієї частини результату, подібно до того, як похідні роботи розглядаються в авторському праві...

Бюро також визнало, що модифікація людиною результатів роботи штучного інтелекту може бути об'єктом авторського права, якщо вона відображає достатній рівень творчості. Редагування або упорядкування матеріалу, створеного ШІ, за допомогою певних інструментів може додати оригінальності, необхідної для захисту, залежно від конкретного випадку. Бюро підкреслило, що включення елементів, згенерованих ШІ, до більшого твору, створеного людиною (наприклад, до фільму з ефектами, згенерованими ШІ), не позбавляє весь твір захисту авторського права...

Порівнюючи глобальні підходи, Бюро авторських прав не виявило єдиної міжнародної позиції щодо ШІ та авторського права. Більшість юрисдикцій, включно з ЄС, Канадою, Китаєм та Австралією, все ще вимагають авторства людини. Однак законодавство Великої Британії унікально дозволяє захист авторських прав на комп'ютерні роботи без участі автора, хоча це положення перебуває на розгляді в уряді через сумніви щодо його доречності та впливу.

Зрештою, Бюро авторських прав дійшло висновку, що немає переконливих підстав змінювати американське законодавство про авторське право, щоб забезпечити спеціальний захист матеріалів, створених штучним інтелектом. Воно підтвердило, що метою авторського права є стимулювання людської творчості, а не машинного виробництва. Надання прав на контент, створений ШІ, може пригнітити авторів-людей і знизити цінність справжнього людського самовираження. Крім того, оскільки навчання ШІ часто залежить від даних, створених людиною, пріоритетність людського авторства залишається важливою...

Бюро вважає, що чинні правові рамки можуть адекватно вирішувати питання авторського права щодо ШІ в кожному конкретному випадку, особливо там, де людська творчість відіграє значну роль. Відомство продовжуватиме стежити за глобальним і технологічним розвитком, але вважає, що контент, створений виключно штучним інтелектом, без участі людини, окрім підказок, не відповідає творчому порогу, необхідному для захисту авторських прав.

Ця позиція відображає правильне розуміння мети авторського права. Людська творчість залишається центральним елементом, і хоча технології можуть допомогти творчому процесу, вони не повинні затьмарювати людський фактор. Як і у випадку з минулими технологічними зрушеннями - від наскельних малюнків до графіті - інструменти можуть еволюціонувати, але суть авторства повинна залишатися людською. Там, де ШІ є лише інструментом, який керується і вдосконалюється людиною, захист авторських прав може бути виправданим; там, де ШІ домінує у творчому процесі, він не є виправданим...» **(Nils Rauer, Laura-Charlotte Lingenfelter. Gen-AI output: why the US Copyright Office is right about human authorship // Pinsent Masons LLP (<https://www.pinsentmasons.com/out-law/analysis/gen-ai-output-us-copyright-office-human-authorship>). 18.03.2025).**

«USPTO стикається зі зростаючою кризою: майже 830 000 нерозглянутих патентних заявок, збільшення часу очікування в середньому до 30 місяців, а також нестача робочої сили, яка посилюється через повернення до роботи та заморожування найму на роботу. Багато досвідчених експертів вирішили достроково вийти на пенсію або подати у відставку, що ще більше підриває потенціал відомства. У відповідь на це USPTO вивчає штучний інтелект (ШІ) як потенційне рішення для модернізації діяльності та оптимізації процесу патентної експертизи...

ШІ може підвищити ефективність кількома способами, включаючи автоматизацію пошуку в рівні техніки для швидкого виявлення релевантних посилянь, покращення експертизи заявок шляхом виявлення невідповідностей, використання предиктивної аналітики для передбачення потенційних проблем із заявками, а також підтримку молодших експертів за допомогою пропозицій на основі машинного навчання. Однак значні проблеми залишаються. Існуюча інфраструктура USPTO може бути недостатньою для повної підтримки інструментів штучного інтелекту, людський нагляд все ще необхідний для складних випадків, належне навчання необхідне для успішного впровадження штучного інтелекту, а етичні проблеми, пов'язані з прозорістю та упередженістю, повинні бути вирішені...

Хоча штучний інтелект може допомогти зменшити відставання та підвищити ефективність, він не є самодостатнім рішенням. USPTO також має зосередитися на утриманні кваліфікованих експертів, покращенні навчання та впровадженні технологічних нововведень. Інтеграція ШІ займе певний час, і збалансований підхід, що поєднує ШІ з людським досвідом, буде важливим для довгострокової модернізації патентної системи...» **(Brett Trout. Can Artificial Intelligence Save the Patent Office? // Law Offices of Brett J. Trout, P.C. (<https://blawgit.com/2025/03/19/can-artificial-intelligence-save-the-patent-office/>). 19.03.2025).**

«...Зростаюче використання генеративного ШІ у створенні контенту та інфлюенсер-маркетингу викликає значні юридичні та практичні занепокоєння, що змусило маркетологів та бренди внести зміни до авторських контрактів за останній рік, щоб зменшити ризики. Агенції повідомляють про збільшення кількості запитів від клієнтів - деякі з них на 30% і більше - на включення в контракти положень, які забороняють креаторам використовувати штучний інтелект для створення контенту або вимагають чіткого розкриття інформації та згоди, щоб убезпечити себе від питань безпеки бренду, порушення авторських прав та інших юридичних зобов'язань. Деякі клієнти навіть просять агентства утриматися від використання штучного інтелекту у власній роботі. Ця тенденція розвивається на тлі еволюції політики щодо ШІ та авторських прав у США, про що свідчать судові позови проти таких технологічних гігантів, як OpenAI і Google, щодо авторських прав і впливу контенту, створеного за допомогою штучного інтелекту...

Юристи наголошують на ризиках, зазначаючи, що результати роботи генеративного ШІ, як правило, не мають людського авторства, а отже, не охороняються авторським правом, що може призвести до відповідальності брендів за порушення авторських прав, якщо ШІ був навчений на матеріалах, захищених авторським правом, без можливості звернутися до системи ШІ. Незважаючи на ці побоювання, використання штучного інтелекту серед творців зростає: згідно з опитуванням PMG Worldwide, LLC, майже половина з них використовують такі інструменти, як ChatGPT, для виконання різноманітних завдань - від створення ідей до редагування. Як наслідок, агентства та бренди надають дедалі більшого значення прозорості; "розумні бренди", як зазначив один із керівників, вважають, що прозорість використання AI на всіх етапах творчого процесу - від мозкового штурму до фінальних редагувань - має вирішальне значення для побудови довіри, а не просто для заборони його використання. Хоча деякі контракти спочатку зосереджувалися на тому, чи використовувався ШІ в кінцевому продукті, зараз розмова зміщується в бік розуміння того, як і де інтегрується ШІ. Ці пункти контрактів, які частіше з'являються з кінця 2023 року, є частиною зусиль, спрямованих на проактивне вирішення питань ліцензування та авторських прав, з очікуванням, що більш нюансовані умови та розкриття інформації про роль ШІ в усьому творчому процесі стануть стандартною практикою...» *(Antoinette Siu. How generative AI is changing creator contracts to prevent brand and copyright risks // Digiday Media (<https://digiday.com/marketing/how-generative-ai-is-changing-creator-contracts-to-prevent-brand-and-copyright-risks/>). 24.03.2025).*

«...Позов New York Times проти OpenAI і Microsoft піднімає питання про авторське право і навчання ШІ, але він не враховує фундаментальну схожість між ШІ і людською творчістю. Так само, як люди навчаються, поглинаючи, синтезуючи і трансформуючи наявні знання, так само навчаються

і системи ШІ. Людська творчість ніколи не розвивається ізольовано; наприклад, комікси про супергероїв явно натхненні давньогрецькою міфологією. Великі мовні моделі працюють за тим же принципом, вивчаючи закономірності з величезних масивів даних, аналогічно до того, як стиль письменника формується під впливом прочитаного. Критики стверджують про відсутність компенсації та комерціалізацію ШІ, але при цьому ігнорують, що використання ШІ навчальних даних схоже на людське натхнення, а не відтворення, і що людська творчість завжди була комерціалізована, спираючись на наявні культурні знання. Крім того, згідно з Конституцією, авторське право покликане сприяти прогресу, якому може сприяти розвиток ШІ. Проблеми з авторським правом на результати роботи ШІ часто виникають через підказки користувача, а не самого ШІ, що робить його інструментом, яким можна зловживати, подібно до того, як будь-який інструмент може бути використаний неналежним чином. Судові прецеденти, такі як справа Sony проти Universal Studios, підтверджують ідею про те, що технології, які в значній мірі не порушують авторських прав, не повинні вважатися незаконними лише тому, що вони можуть бути використані для порушення авторських прав. Зрештою, хоча суди можуть приймати рішення на користь ШІ-компаній, Конгрес повинен активно оновлювати законодавство про авторське право, щоб визнати навчання ШІ трансформаційним і таким, що не порушує авторських прав, подібно до того, як він вирішував питання авторського права в минулому з фотографією і музичними записами, щоб забезпечити безперервний розвиток інновацій, а не гальмувати прогрес обмежувальними судовими тлумаченнями...»
(Nicholas Creel. Should AI be treated the same way as people are when it comes to copyright law? // Nexstar Media Inc. (<https://thehill.com/opinion/technology/5207772-ai-copyright-learning/>). 24.03.2025).

«...Поява генеративного ШІ спричинила трансформаційні зміни в різних галузях - від кодування та журналістики до графічного дизайну, - порушивши нагальні питання щодо його впливу на людську креативність, задоволеність роботою та саме визначення винахідництва. Хоча такі інструменти штучного інтелекту, як ChatGPT, продемонстрували здатність підвищувати продуктивність - дослідження Массачусетського технологічного інституту показало, що вчені, які використовують штучний інтелект, подали на 39% більше патентів і створили на 17% більше прототипів, - вони також призвели до зниження задоволеності роботою на 82% серед дослідників, багато з яких вважають, що їхні навички та освіта знецінюються. Ця напруженість підкреслює важливість правових і філософських дебатів: Чи можуть винаходи, створені за допомогою ШІ, претендувати на патентний захист, і хто заслуговує на них?

Згідно з чинним законодавством США, тільки люди можуть бути визнані винахідниками, і цей принцип підтверджений Відомством США з патентів і торгових марок (USPTO) і федеральними судами. У 2020 році USPTO відхилило спроби внести систему штучного інтелекту DABUS до списку винахідників у патентних заявках, а наступні рішення роз'яснили, що, хоча ШІ не може володіти патентами, люди, які використовують інструменти ШІ у своїй роботі, все одно можуть вважатися винахідниками, якщо вони роблять "значний внесок" у винахід. Це відповідає конституційному наміру винагороджувати людську винахідливість, оскільки винахідники повинні продемонструвати оригінальність та інтелектуальний внесок, що виходить за рамки рутинних або очевидних кроків...

Керівництво USPTO до 2024 року ще більше закріпило цю позицію, дозволивши ШІ допомагати в дослідженнях і розробках, але вимагаючи, щоб винахідники-люди брали на себе відповідальність за них. Це відображає прагматичне визнання ролі ШІ у прискоренні інновацій - наприклад, у створенні ліків або інженерії - при збереженні правового та культурного акценту на людську творчість. Однак ця політика оминає питання про те, як визнати внесок ШІ, розглядаючи його як нейтральний інструмент, подібний до мікроскопа, а не як співавтор. Це упущення викликає етичні та практичні занепокоєння, особливо в міру того, як можливості ШІ зростають, а його роль в інноваціях стає все більш непрозорою...

Протиріччя між перевагами штучного інтелекту в підвищенні продуктивності та зниженням задоволеності роботою свідчить про глибшу суспільну проблему: збалансування технологічного прогресу та людської активності. Хоча політики прагнуть зберегти лідерство США в галузі штучного інтелекту за допомогою таких ініціатив, як майбутній план домінування штучного інтелекту, розроблений адміністрацією Трампа, вони також повинні враховувати психологічні та культурні наслідки зниження сприйняття цінності людської праці. Бачення творців концепції заохочення індивідуальної винахідливості зараз вступає в протиріччя з реальністю, де інструменти ШІ часто затьмарюють людські зусилля, змушуючи винахідників відчувати себе застарілими, незважаючи на те, що їхня продуктивність зростає...

Зрештою, майбутнє інноваційної політики залежить від вирішення цих протиріч. Якщо ШІ продовжуватиме стимулювати наукові прориви, але відштовхуватиме робочу силу, США ризикують підірвати ту саму творчість, яку вони прагнуть заохочувати. Політики, лідери галузі та дослідники повинні пройти через це перехрестя, переосмисливши поняття винахідництва таким чином, щоб вшанувати людський внесок, одночасно використовуючи потенціал ШІ - виклик, який сформує не лише правовий ландшафт, а й етос інновацій в епоху ШІ...» (*Lucía Caballero. When humans use AI to earn patents, who is doing the inventing?* // *The Conversation Media Group Ltd* (<https://theconversation.com/when-humans-use-ai-to-earn-patents-who-is-doing-the-inventing-248216>). 14.03.2025).

«...Американські суди ще не винесли рішення щодо зростаючої кількості позовів про порушення авторських прав на ШІ, і очікується, що це буде тривалий процес, враховуючи, що історично авторське право адаптується до нових технологій десятиліттями. Поки панує невизначеність - з моменту випуску ChatGPT минуло менше трьох років - зусилля з ліцензування швидко просуваються вперед. OpenAI, наприклад, вже уклав угоди з такими великими медіа-організаціями, як AP, News Corp і Time, а також з академічними та науковими видавництвами. Ліцензування вважається вирішальним у встановленні правил використання захищених авторським правом матеріалів у навчанні ШІ, причому багато власників авторських прав виступають за ліцензування як більш ефективну альтернативу судовим процесам, подібно до ранніх зусиль у сфері файлообмінників і цифрової музики...

Деякі ліцензійні угоди навіть передбачають вигоди, що виходять за межі прав на контент, такі як реферали трафіку в Інтернеті та можливості для спільної розробки продуктів. ШІ-компанії зацікавлені в укладанні ліцензійних угод, щоб захистити себе від можливих майбутніх судових розглядів, спираючись на досвід минулих технологічних проривів, таких як революція ксероксів у 1970-х роках, що призвела до прийняття Закону про авторське право 1976 року і подальшого розвитку колективних ліцензійних структур, таких як Центр з питань захисту авторських прав (ССС). Сьогодні ССС продовжує працювати і розширив свої пропозиції, включивши до них права на ШІ, а нові агрегатори контенту і торгові асоціації, такі як Альянс постачальників наборів даних, пропонують спрощені бланкетні ліцензії на різні типи контенту...

Незважаючи на прогрес, зростає занепокоєння щодо фрагментації через необхідність домовлятися про окремі ліцензії з численними окремими власниками авторських прав. ШІ-компанії віддають перевагу простим, економічно ефективним і адміністративно керованим схемам ліцензування, а не навігації в тисячах різних структур роялті. Багато зацікавлених сторін вважають, що, як і в цифровій музичній індустрії, де ринок зрештою сформував спрощений процес ліцензування за допомогою різних дистриб'юторів і колективних організацій, ринкові сили, а також потенційні законодавчі та судові дії врешті-решт розв'яжуть ці проблеми в ліцензуванні ШІ. Зрештою, незважаючи на швидкий розвиток технологій, як правова база, так і ринкова практика можуть потребувати значного часу для повного вирішення складних питань, пов'язаних зі штучним інтелектом і авторським правом...» **(Bill Rosenblatt. AI Aftershocks: US Copyright Licensing Booms // Center for European Policy Analysis (<https://cepa.org/article/ai-aftershocks-us-copyright-licensing-booms/>). 14.03.2025).**

«Управління науково-технічної політики адміністрації Трампа (OSTP) отримало 8 755 коментарів у відповідь на свій інформаційний запит (RFI) щодо Плану дій нової адміністрації у сфері штучного інтелекту. RFI OSTP просив громадськість висловитися щодо "пріоритетних дій, які мають бути включені до плану", який розробляється на виконання Указу президента Трампа про ШІ, і період коментування закінчився 15 березня. Хоча коментарі залишаються в основному неопублікованими урядом, ті, що були оприлюднені зацікавленими сторонами, свідчать про гострі розбіжності з ключових питань політики, зокрема щодо використання захищених авторським правом матеріалів для навчання моделей ШІ, федерального нагляду за регулюванням ШІ на рівні штатів, експортного контролю за технологіями ШІ, а також інвестицій в дослідження та інфраструктуру ШІ...

Щодо суперечливого питання авторського права та навчання ШІ, великі технологічні компанії рішуче виступали за широкі винятки щодо добросовісного використання, щоб дозволити навчати моделі ШІ на загальнодоступних даних, захищених авторським правом, без укладання ліцензійних угод. Вони стверджували, що такий підхід є критично важливим для інновацій, конкурентоспроможності та національної безпеки США, попереджаючи, що обмежувальні правила авторського права можуть поступитися лідерством у галузі ШІ таким країнам, як Китай, де компанії стикаються з меншою кількістю бар'єрів для доступу до даних. На противагу цьому, голлівудські творці, письменники та художники виступили проти таких винятків, наполягаючи на тому, що фірми, які займаються ШІ, повинні вести переговори щодо ліцензій на роботи, захищені авторським правом, "так само, як це робить будь-яка інша галузь", щоб захистити права на інтелектуальну власність. Очікується, що в наступному році Бюро з авторських прав США і судові процеси, що тривають, внесуть додаткову ясність у ці дебати...

Технологічні компанії також наполягали на федеральному преференційному праві щодо законів штатів про ШІ, закликаючи адміністрацію Трампа створити єдину національну нормативно-правову базу, яка б замінила зростаючу "клаптикову ковдру" законопроектів про ШІ на рівні штатів. Вони попередили, що непослідовне регулювання на рівні штатів - лише у 2023 році буде прийнято понад 780 законопроектів, пов'язаних зі штучним інтелектом - може стримувати інновації та послабити позиції Америки у світі в галузі штучного інтелекту. Компанії запропонували добровільні федеральні партнерства в обмін на звільнення від правил штатів, виступаючи за "легке" управління, орієнтоване на конкретні сектори, що дозволяє уникнути надмірного регулювання. Однак організація законодавців штатів заперечила, що штати розробили двопартійну експертизу та інноваційну політику в галузі ШІ, закликаючи федеральний уряд співпрацювати зі штатами, а не відмінити їхні закони...

Що стосується експортного контролю, то кілька технологічних компаній розкритикували обмеження епохи Байдена на технології, пов'язані зі штучним

інтелектом, такі як передові чіпи та хмарні сервіси, стверджуючи, що вони покладають непропорційний тягар на американські компанії та підривають їхню конкурентоспроможність. Деякі пропонували послабити правила, щоб дозволити експорт до країн, які дотримуються "демократичних принципів ШІ", навіть за межами близьких союзників, щоб сприяти глобальному впровадженню американських стандартів ШІ, захищаючи при цьому американські технологічні переваги. Адміністрація Трампа поки що зберегла експортний контроль Байдена, що відображає занепокоєння щодо запобігання використанню таких супротивників, як Китай, проривів США в галузі ШІ...

Ці дебати підкреслюють складний баланс, який стоїть перед політиками: сприяння інноваціям у сфері ШІ та глобальному лідерству при одночасному вирішенні етичних, правових та безпекових проблем. Майбутній план дій адміністрації Трампа щодо ШІ, ймовірно, буде намагатися врахувати ці суперечності, оскільки він прагне визначити стратегію Америки в умовах зростаючої конкуренції в технологічному ландшафті...» (**Bruce D. Sokler, Alexander Hecht. Trump Administration Receives 8,755 Comments for AI Action Plan — AI: The Washington Report // Mintz, Levin, Cohn, Ferris, Glovsky and Popeo, P.C. (<https://www.mintz.com/insights-center/viewpoints/2025-03-21-trump-administration-receives-8755-comments-ai-action-plan-ai>). 21.03.2025).**

«...Америка витрачає на охорону здоров'я значно більше, ніж інші заможні країни, виділяючи близько 17% свого ВВП на охорону здоров'я у 2022 році - майже вдвічі більше, ніж у середньому в порівнянних країнах, - проте мільйони громадян залишаються незастрахованими або недостатньо застрахованими. Адміністративна неефективність, така як виставлення рахунків, кодування та оформлення страхових документів, становить від 15% до 30% загальних витрат на охорону здоров'я, що призводить до щорічних втрат у розмірі 570 мільярдів доларів США. Кремнієва долина має унікальні можливості та несе відповідальність за усунення цієї адміністративної неефективності, зокрема за допомогою автоматизації медичного кодування та виставлення рахунків на основі штучного інтелекту. Наразі постачальники послуг мають справу з понад 145 000 кодів діагнозів і процедур, що призводить до 8% помилок і значних втрат доходів через помилки в кодуванні та пропущені платежі. Рішення зі штучним інтелектом можуть зменшити ці помилки та адміністративні витрати, визнають потенційні інвестори: лише у 2024 році американські стартапи у сфері охорони здоров'я залучили близько 23 мільярдів доларів, майже 30% з яких були спрямовані на виставлення рахунків та кодування на основі штучного інтелекту...

Американська медична асоціація (АМА) контролює набір кодів Current Procedural Terminology (CPT), який використовується для виставлення рахунків за медичні послуги, генеруючи значні доходи від ліцензування - \$308 млн роялті лише у 2023 році. Критики описують ексклюзивні права АМА на коди

СРТ як монополістичну структуру, що обмежує інновації та збільшує витрати, хоча прихильники стверджують, що узгодженість стандартів, стимульована доходами від ліцензування, є вкрай важливою. Історично склалося так, що юридичні проблеми підтримували захист авторських прав АМА як необхідний для постійного підтримання та оновлення кодів СРТ...

Однак розвиток інновацій у сфері кодування на основі штучного інтелекту загрожує традиційній моделі доходів АМА, оскільки потенційно може генерувати інформацію для виставлення рахунків незалежно від безпосереднього використання СРТ. Такий розвиток подій ставить Кремнієву долину та АМА на шлях зіткнення, загострюючи і без того напружену ситуацію з правами інтелектуальної власності, що нагадує нещодавні юридичні проблеми, з якими зіткнулися фірми, що займаються розробкою штучного інтелекту, через несанкціоноване використання контенту в різних галузях...

Вирішення цих проблем вимагає збалансованого підходу, який би передбачав справедливу винагороду медичним працівникам, які беруть участь у розробці клінічних настанов і стандартів кодування, а також усунення монополістичних бар'єрів на шляху до інновацій. Потенційні рішення включають вивчення альтернативних варіантів кодування з відкритим вихідним кодом або за підтримки держави, прийняття більш справедливих структур ліцензування для невеликих практик, а також сприяння співпраці між технологічними лідерами, Американською медичною асоціацією та іншими зацікавленими сторонами з метою спільної розробки санкціонованих API або інструментів штучного інтелекту. Такі механізми співпраці можуть підтримувати якість і стандартизацію кодування, забезпечувати постійні справедливі роялті для творців контенту і, зрештою, підвищити ефективність та інновації в управлінні охороною здоров'я...» (*Vlad Panin. Healthcare And Intellectual Property: Why U.S. Administrative Codes Are Due For An Update // Forbes*(<https://www.forbes.com/councils/forbesbusinesscouncil/2025/03/27/healthcare-and-intellectual-property-why-us-administrative-codes-are-due-for-an-update/>). 27.03.2025).

Турецька Республіка

«...Інтеграція штучного інтелекту (ШІ) в мистецтво викликала значні дискусії щодо його трансформаційного впливу на арт-ринок, митців і саму природу художньої творчості. Хоча інструменти штучного інтелекту, такі як DALL-E, відкривають нові можливості для художнього вираження та демократизують процес творення мистецтва, вони також викликають критичне занепокоєння, особливо щодо авторського права та сутності людського артистизму. Ключовою проблемою є порушення авторських прав, оскільки ШІ-моделі навчаються на величезних масивах даних існуючих творів мистецтва, що викликає юридичні проблеми з боку креативних індустрій, стурбованих

несанкціонованим використанням матеріалів, захищених авторським правом. Окрім юридичних питань, у тексті підкреслюється потенціал відчуження митця: традиційний мистецький шлях, глибоко вкорінений в особистому досвіді та емоційному розвитку, перебуває під загрозою з боку ШІ, який може перетворити митця на простого оператора команд, відірвавши його від творчого процесу та емоційної глибини, закладеної у творах мистецтва, створених людиною. Дослідження показують, що мистецтво, створене штучним інтелектом, цінується менше, ніж мистецтво, створене людиною, що свідчить про визнання унікального людського елементу в художній творчості. Дискусія про те, чи можна вважати ШІ художником, віддзеркалює дебати в інших галузях, причому юридичні рішення поки що вказують на те, що твори, створені виключно штучним інтелектом, не захищені авторським правом через відсутність людського авторства. У перспективі доступність і продуктивність ШІ в мистецтві може призвести до автоматизації та переходу до дешевшого і доступнішого мистецтва, створеного штучним інтелектом, що потенційно може затьмарити сприйняття цінності мистецтва, створеного людиною. Хоча співпраця між митцями та штучним інтелектом пропонується як можливий шлях, вона все одно може розмити фундаментальні художні якості та ще більше віддалити митців, зрештою, зменшуючи мистецьке розмаїття та людську активність у світі мистецтва, оскільки ланцюг зворотного зв'язку штучного інтелекту посилюється, а автентичний мистецький внесок людини маргіналізується...» (*Mahmut Özer. Artificial intelligence, art and the problem of alienation // Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık (https://www.dailysabah.com/opinion/op-ed/artificial-intelligence-art-and-the-problem-of-alienation). 08.03.2025).*

«...Однією з найпомітніших подій у музичній індустрії у 2023 році став реліз пісні **Heart on My Sleeves** анонімного користувача на ім'я **Ghostwriter** з голосами Дрейка та **The Weeknd**, згенерованими штучним інтелектом. Однак пісню швидко видалили зі стрімінгових платформ після того, як Universal Music подала заяву про порушення інтелектуальної власності, що спричинило дебати щодо наслідків порушення авторських прав...

Якщо подібний випадок виникне в Туреччині, його потрібно буде розглядати відповідно до Закону № 5846 про інтелектуальні та художні твори (LIAW). Якщо голос, згенерований штучним інтелектом, виконує музичний твір, захищений авторським правом, без дозволу, це, ймовірно, порушує право на представництво згідно зі статтею 24 LIAW, яка вимагає письмової згоди автора або уповноваженої організації з управління правами. На відміну від таких юрисдикцій, як США, турецьке законодавство не має примусової ліцензійної системи, яка дозволяє кавер-версії без прямого дозволу. Крім того, якщо ШІ змінить голос виконавця так, щоб він нагадував його оригінальне виконання, будуть порушені як права на представлення музичного твору за

статтею 24, так і суміжні права виконавця за статтею 80. Стаття 80 надає виконавцям право на визнання їхніх виступів і на запобігання спотворенням, які можуть зашкодити їхній репутації. Крім того, якщо ШІ створить абсолютно нову пісню, використовуючи голоси реальних виконавців, це питання поширюватиметься на права особистості відповідно до Цивільного кодексу Туреччини (статті 23, 24 і 26). Несанкціоноване використання голосу людини може становити порушення, незалежно від того, чи є вона публічною особою. Для професійних співаків додаткове занепокоєння викликає комерційний вимір прав особистості, подібний до "права на публічність" у США або "перевтілення" у Великій Британії, що потенційно може призвести до недобросовісної конкуренції згідно зі статтею 84 Закону LIAW. З огляду на зростаючу роль ШІ в музиці, країнам можуть знадобитися нові правила для вирішення таких проблем. Наприклад, у штаті Теннессі нещодавно ухвалили Закон про забезпечення схожості голосу та безпеки зображень (ELVIS), який набуде чинності в липні 2024 року і забороняє голосову мімікрію, згенеровану штучним інтелектом. Хоча Туреччина ще не обговорювала це питання, вона може розглянути можливість включення положень, пов'язаних зі штучним інтелектом, у свої закони про цифрове авторське право, які наразі стоять на порядку денному законодавчого органу...» (*Mutlu Yildirim Köse. Goksu Aycil Altinok. The Impact of Artificial Intelligence on the Music Industry // Gün + Partners Avukatlık Bürosu* (<https://gun.av.tr/insights/articles/the-impact-of-artificial-intelligence-on-the-music-industry>). 04.03.2025).

Наука в сфері інтелектуальної власності

«...Проект "Олександрія" (Project Alexandria) має на меті вирішити зростаючу проблему обмеженого доступу до наукових досліджень, спричинену високою вартістю передплати та обмеженнями авторських прав, шляхом створення юридично обґрунтованого методу вилучення та обміну фактичною інформацією з наукових текстів. Проект представляє Knowledge Units (KU) - структурований формат, призначений для фіксації основних наукових понять, зв'язків і атрибутів, опускаючи стилістичні елементи оригінального тексту, таким чином, дотримуючись законів про авторське право...

KU генеруються за допомогою конвеєра LLM, який обробляє текст сегментами розміром з абзац, виділяючи ключові фактичні елементи. Цей підхід розроблено з урахуванням вимог законодавства США та Німеччини, оскільки він зосереджується на фактах і даних, що не охороняються авторським правом. Оцінювання з використанням тестів з множинним вибором показало, що LLM, які використовують KU, досягають точності, подібної до тих, хто використовує оригінальні тексти, що свідчить про ефективне збереження знань...

На відміну від існуючих методів, таких як вставки в текст і перефразування, які створюють юридичні ризики, КУ пропонують структурований і юридично обґрунтований підхід до доступу до наукових знань. Проект також звертається до таких потенційних проблем, як розмивання цитування і втрата нюансів, пропонуючи такі рішення, як відстежувана атрибуція і системи валідації за допомогою штучного інтелекту...

Ширші переваги проекту "Александрія" включають сприяння співпраці, покращення доступу до охорони здоров'я та освіти, а також сприяння прозорості. Майбутні дослідження будуть зосереджені на підвищенні точності фактів, розробці освітніх додатків і встановленні стандартів інтероперабельності для інтеграції КУ в більш широку семантичну мережу для наукових відкриттів...

По суті, проект "Олександрія" забезпечує багатообіцяючу основу для демократизації доступу до наукових знань шляхом систематичного вилучення і структурування фактичного контенту з дотриманням норм авторського права...» (*Vineet Kumar. Project Alexandria: Democratizing Scientific Knowledge Through Structured Fact Extraction with LLMs // Marktechpost Media Inc. (<https://www.marktechpost.com/2025/03/04/project-alexandria-democratizing-scientific-knowledge-through-structured-fact-extraction-with-llms/>). 04.03.2025*).

«Wiley (NYSE: WLY), одне з найбільших світових видавництв і світовий лідер у галузі досліджень та навчання, цього тижня на Лондонському книжковому ярмарку випустило набір рекомендацій щодо відповідального та ефективного використання штучного інтелекту (ШІ) в авторській роботі. У нових рекомендаціях і супровідних поширених запитаннях Wiley надає авторам поради щодо використання інструментів штучного інтелекту при підготовці рукописів, зберігаючи при цьому автентичний голос і досвід автора, забезпечуючи надійність, достовірність і точність контенту, захищаючи інтелектуальну власність і конфіденційність, а також дотримуючись найкращих практик етики та доброчесності.

Ці рекомендації безпосередньо відповідають широкому попиту на рекомендації для видавців щодо використання штучного інтелекту, який висловили близько 70% дослідників у нещодавньому дослідженні ExplanAItions, проведеному компанією Wiley, і ґрунтуються на результатах численних інтерв'ю з авторами, редакторами та експертами з питань штучного інтелекту...» (*Wiley Releases AI Guidelines for Authors // John Wiley & Sons, Inc. (<https://newsroom.wiley.com/press-releases/press-release-details/2025/Wiley-Releases-AI-Guidelines-for-Authors/default.aspx>). 13.03.2025*).

«Понад 70 журналів беруть участь у випробуванні видавничої моделі "передплати відкритого доступу" (subscribe to open, S2O), яка має на меті

зробити академічні журнали вільно доступними в Інтернеті без стягнення плати з авторів або покладаючись на пожертви. За цією моделлю бібліотеки платять щорічну передплату, щоб перевести традиційно платні журнали у відкритий доступ на один рік, за умови, що достатня кількість установ візьме на себе зобов'язання використовувати цю модель. Якщо таких установ недостатньо, журнал залишається закритим. Цей підхід, який називають "умовним відкритим доступом", забезпечує стабільність, покриваючи видавничі витрати, але вимагає від бібліотек постійних щорічних зобов'язань. Випробування, очолюване некомерційною організацією BioOne і за участю 54 товариств, музеїв і дослідницьких установ з усього світу, розпочнеться в січні і триватиме три роки, якщо буде досягнуто достатньої кількості учасників...

Модель S2O вже набула популярності за межами випробувань. Наприклад, неприбуткове видавництво Annual Reviews повністю перейшло на S2O у 2023 році після тестування на окремих виданнях, перевівши всі 51 свій журнал у відкритий доступ. Річард Галлахер, головний редактор Annual Reviews, високо оцінив цю модель за сприяння рівності, доступності та відкритому доступу до всього журналу, протиставивши її оплаті за обробку статей (APC), яка може бути обтяжливою, особливо для оглядових статей, що вимагають значних зусиль. Аналогічно, трансформаційні угоди - коли установи платять видавцям одноразову суму за публікацію у відкритому доступі та доступ до контенту - є ще однією альтернативою APC...

Великі видавці також приймають S2O. De Gruyter оголосив, що 85% з 320 його передплачених журналів перейдуть на цю модель протягом п'яти років, тоді як Taylor & Francis і Karger пілотують її для окремих журналів у 2024 році. Продовження пілотного проекту BioOne після 2027 року залежить від досягнення цільових показників чистого доходу від передплати до початку 2025 року. Деякі партнери, такі як Каліфорнійська цифрова бібліотека, взяли на себе зобов'язання щодо багаторічної передплати, що свідчить про довіру до моделі. Хоча S2O не є постійним відкритим доступом, вона є багатообіцяючим кроком на шляху до сталого, справедливого наукового видавництва, особливо корисним для невеликих журналів з обмеженим фінансуванням...» (*Dalmeet Singh Chawla. Could libraries band together to ensure open access for all? // Springer Nature Limited (<https://www.nature.com/articles/d41586-025-00710-2>). 19.03.2025*).

«...У грудні 2001 року на зустрічі в Будапешті, Угорщина, було проголошено Будапештську ініціативу відкритого доступу, яка підкреслила важливість використання Інтернету для забезпечення вільного доступу до наукових досліджень. Ця ініціатива стала основоположною заявою про принципи, стратегію і прихильність до відкритого доступу. Понад два десятиліття потому цей рух вийшов за рамки наукових статей і поширився на дані, протоколи, програмне забезпечення та всі аспекти

дослідницького процесу, що в сукупності отримало назву "відкрита наука". Відкрита наука, з її акцентом на прозорість, пропонує часткове вирішення проблем наукової недоброчесності, що дедалі частіше виникають. Нинішня академічна система, керована вузькими показниками, такими як авторство публікацій, сприяє культурі "опублікуй або загинь", яка заохочує недоброчесну поведінку. Це середовище породило хижацькі видавництва та паперові фабрики, які експлуатують дослідників і підривають наукову репутацію. Дослідження 2024 року висвітлює ці проблеми доброчесності, показавши, що кожна сьома стаття спирається на сумнівні дані, що спонукало до розвитку судово-медичної наукометрії для виявлення таких практик. Хоча відкликання статей допомагає виправляти помилки, цього недостатньо, оскільки багато відкликаних статей залишаються доступними в Інтернеті. Відкрита наука може пом'якшити ці проблеми, забезпечуючи доступність даних для перевірки, обов'язкову реєстрацію клінічних випробувань і перевірку дослідницьких протоколів до початку досліджень, сприяючи таким чином ретельному дослідженню. Хоча відкрита наука не усуває недоброчесних гравців, вона ускладнює приховування неетичних практик. Незважаючи на виклики, відкрита наука набирає обертів у всьому світі. В Австралії лише половина університетів мала політику відкритого доступу у 2022 році, але такі зусилля, як Національна цільова група з відкритої науки, свідчать про прогрес... На міжнародному рівні Європейський Союз підтримує відкриту науку за допомогою таких ініціатив, як Європейська хмара відкритої науки, а такі країни, як Нідерланди та Ірландія, впроваджують національні програми. Минулого місяця країни представили звіти про свій прогрес на шляху до Рекомендації ЮНЕСКО з відкритої науки 2021 року. Як зазначили в Академії соціальних наук Австралії, перехід до відкритої науки вимагає глибоких культурних змін, але він має важливе значення для підвищення доброчесності досліджень у всьому світі...» (**Danny Kingsley. Show your working: how the 'open science' movement tackles scientific misconduct // The Conversation Media Group Ltd (<https://theconversation.com/show-your-working-how-the-open-science-movement-tackles-scientific-misconduct-249020?>). 30.03.2025).**

Україна

«Голову Ради молодих вчених НАНУ (Національної академії наук України) Валерію Ковач відсторонили через ймовірний плагіат у її докторській дисертації, зокрема, із російських джерел.

...у тексті дисертації Валерії Ковач, до прикладу, трапляється російське слово «пол» (українською «стать»), автоматично перекладене на українську мову як «підлога».

У публікації на сайті «Плагіат і фальсифікації в наукових працях» розміщено порівняльні таблиці, де видно, що Ковач запозичує шматки текстів

російських вчених. Усього плагіат виявлений на 122 сторінках із 379 сторінок основного тексту, що складає 32%...

Група викривачів спрямувала офіційну скаргу до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) з вимогою перевірити дисертацію Ковач на наявність академічної недоброчесності...

Президент Національної академії наук України Анатолій Загородній доручив комісії при Президії НАН із захисту науки, протидії псевдонауці та фальсифікації наукових досліджень перевірити можливі порушення у наукових роботах Валерії Ковач.

13 березня 2025 року Рада молодих вчених НАН тимчасово відсторонила Валерію Ковач від посади голови...» (*Софія Лазуркевич. Голову Ради молодих вчених НАН відсторонили через плагіат у докторській дисертації // ТОВ "ЗАХІД.НЕТ"* (https://zaxid.net/valeriya_kovach_viyavili_plagiat_u_disertatsiyi_golovu_radi_molodih_vchenih_nan_vidstoronili_n1606218). 18.03.2025).

«Президент "Київської школи економіки" Тимофій Милованов здійснив аналіз дисертації чемпіона світу з боксу за версіями WBC, WBA, WBO та IBO у надважкій вазі Олександра Усика.

"Дисертація Усика: 1. Належить до категорії "Цитатники". 2. Має посилання на невідомі джерела. 3. Написана науковим новоязом, ні про що", – зазначив Милованов у Facebook.

Він також поділився публікацією колишнього доцента Сумського державного університету Олега Смірнова, який також розкритикував наукову роботу Усика. Смірнов стверджує, що дисертація містить посилання на невідомі джерела та має ознаки фальсифікації інформації. Він наголосив, що робота належить до так званих "цитатників" – текстів, складених переважно з чужих цитат без значного авторського внеску...» (*Ліля Воробьева. Колишній міністр висміяв дисертацію Усика // Коментарии* (<https://society.comments.ua/ua/news/scandal/kolishniy-ministr-vismiyav-disertaciyu-usika-764376.html>). 21.03.2025).

«Упродовж 2024 року жодного науковця в Україні не позбавили наукового ступеня через підозри у плагіаті.

Про це йдеться у річному звіті діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Загалом впродовж 2024 року до агентства надійшло 49 повідомлень щодо наявності академічного плагіату або фальсифікації у дисертаціях. З них 23 стосувалися дисертацій на здобуття ступеня кандидата наук, а 26 – доктора наук...» (*Тетяна Бугаєнко. НАЗЯВО: У 2024 році в Україні жодного науковця не позбавили ступеня через плагіат //* (<https://life.pravda.com.ua/society/chi-zabirali-naukoviy-stupin-cherez-plagiat-detali-307234/>). 28.03.2025).

«...Дослідження, проведене вченими з Університету Країни Басків (University of the Basque Country), ставить під сумнів припущення, що інструменти штучного інтелекту для написання робіт, такі як ChatGPT, є основним чинником плагіату в університетах. У дослідженні, опублікованому в журналі Interactive Learning Environments, вивчалось, чи прогнозує використання ChatGPT плагіат і як на цей взаємозв'язок впливають особистісні та середовищні фактори, такі як оцінки, робоче навантаження, мотивація, культура списування та обізнаність про плагіат.

Дослідження, в якому взяли участь 507 студентів іспанських університетів, спочатку виявило кореляцію між частим використанням ChatGPT і вищим рівнем плагіату, а також нижчими оцінками, гіршим тайм-менеджментом і більшою схильністю до культури списування. Однак розширений статистичний аналіз показав, що використання ChatGPT саме по собі пояснює лише 3,9% дисперсії плагіату, що є незначним ефектом. Натомість культура обману та відсутність мотивації виявилися найсильнішими предикторами, причому культура обману була найвагомішим фактором.

Культура списування - це академічне середовище, в якому нечесні практики є нормою серед однолітків. Коли студенти бачать, що одногрупники плагиатять без наслідків, вони, швидше за все, вважатимуть це прийнятним. Брак мотивації також відіграє ключову роль - студенти, які відчують себе відірваними від навчання або не мають академічної мети, більш схильні обирати короткі шляхи...

Отримані дані свідчать про те, що звинувачення інструментів штучного інтелекту в плагіаті спрощує проблему. Замість того, щоб зосереджуватися виключно на обмеженні ChatGPT, університети повинні вирішувати глибші проблеми, зміцнюючи академічну доброчесність, підвищуючи мотивацію студентів і перешкоджаючи нормальній поведінці списування. Такі стратегії, як чіткі інструкції до завдань, рубрикація оцінок, навчання щодо плагіату, подання чернеток та завдання на основі критичного мислення, можуть допомогти зменшити кількість нечесних академічних практик...

Оскільки інструменти штучного інтелекту все більше інтегруються в освіту, дослідження закликає до зміни перспективи: замість того, щоб розглядати штучний інтелект як загрозу, освітяни повинні бачити в ньому можливість переосмислити навчання - з акцентом на критичному мисленні, етичному використанні штучного інтелекту та справжньому академічному залученні. Так само, як калькулятори не позбавили нас необхідності розуміти математику, інструменти для написання текстів зі штучним інтелектом не замінюють оригінальне мислення. Зміни в культурі та мотивації списування можуть виявитися більш ефективними, ніж технологічні обмеження, у сприянні академічній доброчесності...» *(AI myth debunked: ChatGPT usage explains only*

«Надійна мережа репозитаріїв є життєво важливою для збереження дослідницької спадщини Європи та просування наукової досконалості, особливо в умовах, коли відкрита наука змінює дослідницькі практики. Репозитарії діють як критична інфраструктура знань, гарантуючи, що результати досліджень залишаються доступними, надійними та придатними для багаторазового використання. Визнаючи їхню стратегічну важливість, OpenAIRE, COAR, LIBER та SPARC Europe провели консультації з громадськістю 2024 р., результатом яких став План дій ІМПАКТ-РЕРО, що висвітлює єдине бачення репозитаріїв за чотирма основними напрямками: вплив, інклюзивність, довіра та інновації.

Репозитарії для впливу: Дотримуючись принципів FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable), репозитарії розширюють сферу охоплення і повторного використання досліджень, роблячи результати доступними не лише для академічних кіл. Вони уможлиблюють обмін знаннями з практиками, промисловістю, політиками та громадськістю, покращуючи оцінювання, валідацію та відкриття досліджень.

Репозитарії для інклюзивності: Вільний доступ до дослідницьких матеріалів усуває платний доступ, зменшуючи прогалини в знаннях. На відміну від комерційних платформ, репозитарії не стягують плату за публікацію або доступ, демократизуючи доступ для дослідників, студентів і громадськості.

Репозитарії для довіри: Сховища, якими керують академічні установи, бібліотеки та дослідницькі центри, є некомерційними і керуються місією, захищаючи дослідження від корпоративного впливу та технологічних ризиків. Вони надають пріоритет збереженню та безпеці, щоб захистити результати від кіберзагроз і втрати даних.

Репозитарії для інновацій: Як центри наукового контенту, репозитарії підтримують взаємодію з інструментами штучного інтелекту та новими моделями публікацій. Їхні структуровані дані сприяють етичному та прозорому машинному навчанню та генеративному ШІ, стимулюючи науковий прогрес...

План дій закликає установи створювати репозитарії, орієнтовані на майбутнє, шляхом забезпечення сталого фінансування, підвищення інтероперабельності з дослідницькими інфраструктурами, узгодження з політикою відкритої науки та впровадження метаданих, готових до роботи зі штучним інтелектом. Він також наголошує на зміцненні національних і міжнародних мереж, підготовці фахівців з цифрового кураторства та впровадженні стратегій збереження. OpenAIRE, COAR, LIBER та SPARC Europe виступають за інтеграцію репозитаріїв у національні та європейські дослідницькі стратегії для забезпечення їхньої стійкості та зв'язності, позиціонуючи їх як незамінні стовпи відкритої науки для майбутніх поколінь»

(Konstantinos Kavallaris. The Future of European Repositories: Insights from a Community Consultation // OpenAIRE (<https://www.openaire.eu/the-future-of-european-repositories-insights-from-a-community-consultation>). 17.03.2025).

«...Springer Nature повідомила про збільшення доходу та прибутку у 2024 році, насамперед завдяки значному зростанню своєї видавничої діяльності у відкритому доступі. Гігант наукового видавництва досягнув доходів у розмірі 1,85 млрд євро та скоригованого операційного прибутку у розмірі 512 млн євро, що відображає базове зростання на 5% та 7% відповідно. За даними компанії, дослідницький сегмент відіграв центральну роль у досягненні цих результатів, продемонструвавши зростання доходів на 6% до 1,4 млрд євро, значною мірою завдяки високим показникам портфеля журналів з відкритим доступом. У 2024 році на відкритий доступ припадала половина основної дослідницької продукції Springer Nature, що підкреслює провідну роль компанії в переході до більшої доступності та посилення наукового впливу. Генеральний директор Франк Вранкен Пітерс підкреслив, що компанія продовжує інвестувати в технології та персонал: минулого року було інвестовано 177 млн євро для забезпечення якості, надійності та достовірності своїх видавничих процесів. Інші бізнес-сегменти Springer Nature - освіта та охорона здоров'я - принесли 235 млн євро та 188 млн євро доходу відповідно. Інші бізнес-сегменти Springer Nature - освіта та охорона здоров'я - принесли 235 млн євро та 188 млн євро доходу відповідно. Незважаючи на складні економічні умови, з якими стикається академічний сектор у всьому світі, включаючи занепокоєння щодо зростання видавничих витрат, Springer Nature очікує продовження зростання у 2025 році, прогнозуючи доходи між 1,89 млрд євро та 1,94 млрд євро і маючи на меті зберегти принаймні поточну маржу операційного прибутку на рівні 28%. Це зростання відбувається на тлі ширших галузевих зрушень, таких як розробка європейськими фондами спільних платформ відкритого доступу та перехід британських університетів від колективних угод з іншими видавництвами до індивідуальних угод...» *(Craig Nicholson. Springer Nature credits open access for financial growth // Research Professional News (<https://www.researchprofessionalnews.com/rr-news-world-2025-3-springer-nature-credits-open-access-for-financial-growth/>). 18.03.2025).*****

«...Майже через два роки після запровадження унітарна патентна система ЄС демонструє темпи впровадження, що перевищують очікування, особливо серед європейських малих підприємств та університетів: понад 57% патентів, виданих у цьому секторі у 2024 році, запитували уніфіковану охорону, що охоплює 18 країн-членів ЄС. За даними Європейського патентного відомства (ЕПО), унітарна охорона була запитана для 25,6% всіх європейських патентів, виданих у 2024 році (і 36,5% для

патентів, що належать європейським власникам), нещодавно загальна кількість запитів перевищила 50 000, що свідчить про високий рівень довіри як до системи, так і до відповідного Об'єднаного патентного суду (UPC), де ці патенти забезпечуються та захищаються виключно в судовому порядку. Ця система дозволяє власникам патентів Європейської патентної конвенції (EPC) отримати охорону в усіх країнах-учасниках ЄС шляхом подання єдиної заявки та сплати єдиного збору, що має на меті зробити європейську охорону ІВ дешевшою, простішою та сприяти інноваціям. Ключовими факторами, що сприяють використанню цієї системи, особливо для таких університетів, як Левенський університет, який обрав унітарний статус майже для всіх своїх патентів до 2024 року, є економічна ефективність порівняно з перевіркою в декількох окремих країнах і гнучкість, що дозволяє залишати відкритими варіанти ліцензування на великій території. Хоча серед деяких великих компаній зі складними стратегіями у сфері інтелектуальної власності (хоча серед найбільших заявників - Siemens і Johnson & Johnson), а також у таких секторах, як фармацевтика низькомолекулярних сполук, рівень звернення до суду є нижчим через концентрований ризик втрати захисту по всій Європі в одній справі за процедурою UPC, довіра до суду, як повідомляється, зростає. Слід зазначити, що зниження зборів у 2024 році для малих підприємств поки що не вплинуло суттєво на кількість заявок від МСП та університетів, а загальні показники ЕПО свідчать про те, що комп'ютерні технології стають провідною галуззю для подачі патентних заявок» **(Martin Greenacre. Universities and SMEs embrace Europe's unitary patent // Science Business Publishing Ltd. (<https://sciencebusiness.net/news/smes/universities-and-smes-embrace-europes-unitary-patent>). 27.03.2025).**

Канада

«...Лідер лібералів Марк Карні зіткнувся зі звинуваченнями у плагіаті, пов'язаними з його докторською дисертацією 1995 року в Оксфордському університеті "Динамічна перевага конкуренції", на тлі нинішньої федеральної виборчої кампанії. Як повідомляє National Post, яка отримала дисертацію, експертиза, проведена трьома університетськими науковцями, виявила 10 випадків, коли Карні використовував повні цитати, перефразування або дещо змінений текст з чотирьох попередніх робіт без належного підтвердження або атрибуції...

Серед наведених прикладів - майже дослівні речення з книги Майкла Е. Портера "Конкурентні переваги націй" 1990 року з незначними змінами, без лапок і прямого цитування. Подібні випадки включали злегка переформульовані речення з Портера і майже повні копії уривків з Джеремі С. Штейна і Х.С. Шина, знову ж таки подані без належного зазначення авторства в місці використання. Джеффри Сігалет, науковець UBC Okanagan, знайомий з

випадками плагіату, заявив, що пряме повторення тексту без лапок є плагіатом, і навіть перефразовані речення вимагають цитування. Анонімний професор з оксфордською освітою погодився, узгодивши приклади з оксфордським визначенням плагіату: представлення роботи або ідей з іншого джерела як власних без повного визнання. Як повідомляється, такі випадки трапляються по всій дисертації...

У відповідь кампанія Карні спочатку надала заяву його оксфордського наукового керівника Маргарет Мейер, яка не побачила "жодних доказів плагіату" і захистила дисертацію як "вражаючу і ретельно досліджену", схвалену комітетом факультету. Мейер стверджувала, що збіги в мові є поширеним явищем при частому використанні джерел (зазначивши, що Портер був процитований десятки разів), і підкреслила швидкість, з якою Карні завершив об'ємну роботу над дисертацією. Пізніше речник кампанії назвав ці звинувачення "безвідповідальною помилковою характеристикою". Оксфордський університет, який заявляє, що плагіат є серйозним порушенням, що може призвести до виключення, не відповів на прохання прокоментувати конкретні приклади. Ці звинувачення лунають, незважаючи на те, що Карні зробив видатну кар'єру після захисту докторської дисертації, в тому числі обіймав високі посади у фінансовій та банківській сферах до того, як став прем'єр-міністром...» (*Catherine Lévesque. Mark Carney faces plagiarism accusations for 1995 Oxford doctoral thesis // Postmedia Network Inc. (<https://nationalpost.com/news/mark-carney-plagiarism-accusations>). 28.03.2025*).

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...Університети, які в першу чергу зосереджені на дослідницькій діяльності, як, наприклад, Бірмінгемський університет, готові підтримувати діяльність у сфері низьких технологій (TRL). Але, як показує досвід роботи з партнерами та університетськими побічними продуктами, фінансування та підтримка стають складнішими, коли йдеться про втілення ідей і технологій у продукти та послуги, готові до виходу на ринок.

На цій ранній стадії основним продуктом докомерційних досліджень є інтелектуальна власність (ІВ). Ефективне управління цією інтелектуальною власністю є ключем до фіксації комерційної цінності дослідження, щоб мати змогу залучити партнерів і фінансування, необхідне для переходу до комерційної пропозиції. 34-річне партнерство Бірмінгемського університету з компанією Rolls-Royce дозволило отримати понад 100 патентів, що ілюструє конкурентну перевагу, яку можна отримати, якщо ефективно використовувати інтелектуальну власність в університетських дослідженнях і розробках.

Низька активність TRL також узгоджується з низьким рівнем комерційної готовності (CRL) за моделлю "Потрійної прірви" (Triple Chasm), що є

показником прогресу на шляху до комерційної зрілості. Управління ІВ є одним з ключових факторів зростання, визначених у моделі "Потрійної прірви". Хоча його значення зростає в міру того, як підприємство рухається до повномасштабної комерціалізації, управління ІВ все одно слід розглядати на цих ранніх стадіях.

Управління інтелектуальною власністю - це не просто подача заявок на патенти. Дехто вважає, що патентування протистоїть публікації, але це не обов'язково так. Рішення про те, що публікувати і коли, є такою ж частиною управління ІВ, як і запобігання публікації чогось, щоб залишити можливість для патентування. Такі питання, як встановлення права власності на об'єкти ІВ, реєстрація авторства на об'єкти авторського права та управління доступом до баз даних також можуть бути важливими.

Розглядаючи довгостроковий вплив рішень щодо управління ІВ на ранніх стадіях, університети можуть допомогти створити можливості для довгострокового комерційного успіху» (*Martin Hyden. UK universities' IP challenge // Marks & Clerk (<https://www.marks-clerk.com/insights/latest-insights/102k2hs-uk-universities-ip-challenge/#page=1>). 04.03.2025*).

«...Університети повинні відігравати центральну роль у майбутній промисловій стратегії уряду Великої Британії, йдеться у новому звіті, підготовленому Russell Group та провідними компаніями. Звіт, підготовлений групою експертів, до якої увійшли керівники установ Russell Group та таких компаній, як GSK, NatWest та Octopus Energy Group, рекомендує значно збільшити фінансування Інноваційного фонду вищої освіти (HEIF). Розширення HEIF підвищить спроможність університетів комерціалізувати дослідження, сприятиме розвитку високопотенційних стартапів та стартапів, а також більш ефективній взаємодії з бізнесом, тим самим зробивши значний внесок в економічне зростання в ключових промислових секторах...

Група експертів підкреслює, що промислова стратегія надає важливу можливість використовувати університети як регіональні двигуни зростання і залучати міжнародні інвестиції, використовуючи сильну глобальну академічну репутацію Великої Британії. У звіті також підкреслюється важливість університетів у задоволенні майбутніх потреб у робочій силі, посиляючись на нещодавні оцінки Університетів Великої Британії, які свідчать про те, що протягом наступного десятиліття робочій силі Великої Британії знадобляться додатково 11 мільйонів випускників. Крім того, автори закликають університети бути невід'ємною частиною місцевих ініціатив зростання, сприяти справедливому регіональному розвитку та змінити нещодавню тенденцію до скорочення співпраці університетів з малими та середніми підприємствами...» (*Chris Parr. UK industrial strategy must utilise university strengths, say experts // Research Professional News ([251](https://www.researchprofessionalnews.com/rr-news-</i></p></div><div data-bbox=)*

uk-politics-2025-3-uk-industrial-strategy-must-utilise-university-strengths-say-experts/). 13.03.2025).

Сполучені Штати Америки

«...OpenAI оголосила про створення партнерства NextGenAI вартістю 50 мільйонів доларів, яке передбачає співпрацю з 15 відомими дослідницькими установами, включаючи Оксфорд, Гарвард, Дюк, Бостонську публічну бібліотеку та Бостонську дитячу лікарню, з метою прискорення прогресу в науці та освіті на основі штучного інтелекту. В рамках цієї ініціативи OpenAI надаватиме дослідницькі гранти, обчислювальне фінансування та доступ до API для студентів і дослідників. Важливим компонентом партнерства є оцифрування тисяч академічних текстів і матеріалів, що є суспільним надбанням, зокрема, з Бодлеанської бібліотеки Оксфордського університету та Бостонської публічної бібліотеки. Колекції, які раніше були недоступні в Інтернеті, такі як 3500 дисертацій з Оксфорда, стануть доступними в усьому світі, що значно розширить цифрові ресурси для науковців з усього світу. Бібліотекар Бодлі Річард Овенден підкреслив постійне прагнення бібліотеки до інновацій та адаптації до мінливих потреб у доступі до інформації...

Це партнерство відбувається на тлі глобальних дебатів про захист інтелектуальної власності в навчанні ШІ, оскільки OpenAI та подібні компанії все частіше створюють гучні колаборації, засновані на даних. Операційний директор OpenAI Бред Лайткап підкреслив важливість спільних зусиль у розробці ШІ, який приносить користь суспільству в цілому. Однак широке використання компанією загальнодоступних даних для навчання ШІ-моделей викликало суперечки, що призвело до численних судових позовів про порушення авторських прав. Наразі проти OpenAI триває понад 12 судових процесів, у тому числі від авторів, ЗМІ, таких як NDTV і Network18 в Індії, і особливо від The New York Times, яка подала позов проти OpenAI та її інвестора Microsoft у грудні 2023 року. Критики стверджують, що практика вилучення даних OpenAI загрожує авторським правам творців контенту. У відповідь OpenAI стверджує, що її практика є добросовісним використанням, і навіть стверджує, що газета The New York Times вдалася до "оперативного злочину", щоб підкріпити свої претензії щодо авторських прав. Незважаючи на ці юридичні проблеми, OpenAI продовжує позиціонувати себе як каталізатор демократизації знань та освітніх і дослідницьких досягнень за допомогою штучного інтелекту...» (Kurt Robson. *OpenAI to Digitize Thousands of Academic Texts in \$50M Partnership Despite AI Copyright Controversies* // CCN (<https://www.ccn.com/news/technology/openai-digitize-thousands-academic-texts-in-50m-ai-partnership/>). 04.03.2025).

«... компанія Turnitin представила Turnitin Clarity - новий продукт, розроблений для підвищення академічної доброчесності в епоху штучного інтелекту. Turnitin Clarity, доступний як розширення до Turnitin Feedback Studio, надає студентам підтримку в написанні письмових робіт за допомогою штучного інтелекту, а викладачам - більшу прозорість процесу написання. Він пропонує простір для написання текстів, де студенти можуть створювати чернетки завдань і, за бажанням викладачів, отримувати зворотній зв'язок від ШІ для вдосконалення своєї роботи, забезпечуючи оригінальність і підзвітність у навчанні...

Для викладачів Turnitin Clarity слугує централізованою платформою для створення рекомендацій щодо використання штучного інтелекту під час виконання завдань, моніторингу письмової роботи студентів та забезпечення справедливого й неупередженого оцінювання. Він дозволяє викладачам відстежувати історію чернеток, шаблони набору та редагування, а також пропонує функцію відтворення відео, щоб проаналізувати розвиток письмових навичок учнів. Крім того, він інтегрується з інструментами цілісності Turnitin, включаючи перевірку схожості, виявлення написаного штучним інтелектом, метадані подачі, оцінювання та зворотній зв'язок...

Turnitin Clarity надає навчальним закладам засновану на даних інформацію для підтримки академічної доброчесності та політики використання штучного інтелекту, забезпечуючи дотримання стандартів навчання. Це сприяє співпраці між студентами та викладачами, спрощуючи зворотний зв'язок і створюючи можливості для обговорення відповідального використання ШІ...

Turnitin Clarity допомагає підготувати студентів до кар'єри, пов'язаної зі штучним інтелектом, а викладачам дає змогу керувати їхнім етичним використанням. Очікується, що Turnitin Clarity стане платним додатком у третьому кварталі 2025 року і має на меті створити прозоре, структуроване та надійне середовище для написання текстів за допомогою штучного інтелекту...» *(Turnitin launches Turnitin Clarity, bringing transparency and integrity insights to education // Turnitin, LLC (<https://www.turnitin.com/press/turnitin-launches-turnitin-clarity-bringing-transparency-and-integrity-insights-to-education>). 04.03.2025).*

«Інститут музейних і бібліотечних послуг (IMLS) випустив своє Керівництво з політики відкритого доступу, і хоча він дотримується тих самих вимог, що й усі установи, воно може виглядати дещо інакше, ніж у деяких великих науково-дослідних установах. Впровадження IMLS орієнтоване на практиків, що відображає зосередженість агентства на зміцненні потенціалу бібліотечних і музейних служб, персоналу та спільнот, які вони обслуговують. Посібник також підкреслює гнучкість у розподілі результатів досліджень та інших видів нагород...

Починаючи з 2014 р., грантоотримувачам IMLS рекомендується ділитися результатами своєї роботи відповідно до Загальних положень та умов надання грантів. Якщо грантоотримувач випускає будь-які друковані або фізичні продукти, які можна розповсюджувати, наприклад, довідковий документ, навчальну програму, інструментарій або інші ресурси, то ці продукти мають бути надані IMLS (якщо інше не зазначено в грантовій документації). Ця вимога застосовується до всіх грантів, а не лише до тих, що охоплені новим Керівництвом з політики відкритого доступу до публічної інформації...

Керівництво IMLS з політики відкритого доступу формалізує ці вимоги до дослідницьких грантів, зокрема тих проектів, які визначені як дослідницькі і фінансуються за програмами National Leadership Grants та Laura Bush 21st Century Librarian Program. Для цих грантів реалізація політики вимагає, щоб різноманітні публікації та дослідницькі дані відкрито поширювалися наступними способами:

- Рецензовані наукові публікації повинні поширюватися відкрито. Дослідники повинні депонувати машинозчитувану копію своєї опублікованої роботи у визначеному IMLS репозитарії після публікації, без жодних заборон чи затримок.
- Яка саме версія депонується, залежить від домовленостей з видавцем. IMLS віддає перевагу тому, щоб версія запису була доступною; однак, якщо це неможливо, замість неї необхідно надати прийнятий автором рукопис.
- Дані наукових досліджень мають бути загальнодоступними. Будь-які дані, що лежать в основі висновків рецензованої наукової публікації, мають бути розміщені в обраному дослідником репозитарії, з дотриманням правових, етичних вимог та вимог щодо захисту приватності. Це включає, але не обмежується міркуваннями щодо конфіденційних даних, прав корінних народів, інформації, що ідентифікує особу, та інтелектуальної власності.

Це має на меті зробити дослідження, що фінансуються IMLS, більш доступними, водночас надаючи дослідникам певну гнучкість у тому, як найкраще ділитися своїми напрацюваннями...» (*Shawna Taylor, Marcel LaFlamme. IMLS Public Access Policy Guidance Explained // Association of Research Libraries (<https://www.arl.org/blog/imls-public-access-policy-guidance-explained/>). 07.03.2025*).

«Національна академія винахідників (NAI) опублікувала список 100 найкращих університетів світу, які отримали патенти США на корисні моделі у 2024 році. Список 100 найкращих університетів світу, який щорічно публікується Академією з 2013 року, визначає найкращі університети, що володіють патентами США на корисні моделі, щоб підкреслити важливі дослідження та інновації, що відбуваються в академічних установах...

Університети, що увійшли до списку 100 найкращих університетів світу 2024 року, володіють понад 9 600 патентами. Заклади-члени NAI складають

58% рейтингу та володіють понад 5 600 патентами. Завдяки отриманню патентів США ці установи мають можливість виводити свої технології на конкурентний світовий ринок і здійснювати відчутний вплив на повсякденне життя споживачів.

Список 100 найкращих університетів світу - це один з трьох щорічних рейтингів, які публікуються Національною академією винахідників. Ці рейтинги базуються на даних за календарний рік, наданих Відомство патентів і торгових марок США, і мають на меті надати комплексне уявлення про захист інтелектуальної власності в інноваційній екосистемі...» **(2024 Top 100 Worldwide Universities Announced by the National Academy of Inventors // The National Academy of Inventors®, Inc. (<https://academyofinventors.org/2024-top-100-worldwide-universities-announced-by-the-national-academy-of-inventors/>)). 11.03.2025).**

«...Спеціальний комітет Палати представників Конгресу США з питань Китаю, очолюваний конгресменом Джоном Муленааром (John Moolenaar), посилив перевірку дослідницької співпраці американських університетів з громадянами Китаю, посиляючись на ризики для національної безпеки, пов'язані зі шпигунством і крадіжкою інтелектуальної власності. У листах до провідних академічних установ комітет висловив занепокоєння щодо політики, яка дозволяє китайським студентам - особливо тим, хто вивчає чутливі науковотехнічні галузі - отримувати доступ до досліджень, що фінансуються з федерального бюджету і мають потенційне подвійне військове застосування. Звіт Спеціального комітету з питань Комуністичної партії Китаю (SCCCP) підкріплює ці занепокоєння, звинувачуючи Китай у стратегічній експлуатації американської академічної відкритості для просування своїх технологічних і військових цілей, часто надаючи перевагу фінансовим стимулам над гарантіями безпеки.

Муленаар порівняв американську систему студентських віз з "троянським конем", стверджуючи, що безконтрольний набір китайських дослідників ризикує витіснити американські таланти і перенести критичні знання до Китаю. Комітет звернув увагу на дані Гарвардського університету, які вказують на те, що лише 25% китайських студентів мають намір залишитися на Заході надовго, багато з них повертаються до Китаю або від'їжджають після тимчасового перебування в США, що потенційно прискорює доступ Пекіна до передових наукових досліджень. Для протидії цим загрозам SCCCП планує поглибити дослідження академічних партнерств і запропонувати законодавчі реформи, спрямовані на обмеження несанкціонованої передачі технологій, захист цілісності досліджень і приведення інституційних практик у відповідність до пріоритетів безпеки США. Дослідження має стати поштовхом до дебатів щодо балансу між академічною співпрацею та геополітичною конкурентоспроможністю...» **(House Committee Probes US Universities' Ties**

(<https://www.devdiscourse.com/article/international/3316270-house-committee-probes-us-universities-ties-with-china>). 21.03.2025).

«...Стрімкий розвиток генеративних інструментів штучного інтелекту (ШІ) революціонізував розвиток технологій, але водночас підняв складні питання щодо традиційного захисту інтелектуальної власності (ІВ). Оскільки ШІ дедалі активніше залучається до створення нових технологій і творчих творів, колись чіткі межі авторства та винахідництва стають розмитими. Однак, незважаючи на невизначеність, з'являються чіткі орієнтири: винаходи, розроблені за допомогою ШІ, все ще можуть бути запатентовані, а творчі роботи, створені за допомогою ШІ, можуть бути захищені авторським правом - за умови значущої участі людини.

У сфері патентів чинне законодавство США забороняє називати ШІ винахідником. Щоб винахід, створений за допомогою ШІ, можна було запатентувати, фізична особа повинна зробити "значний внесок" у цей винахід. Цей внесок має виходити за рамки простого введення підказок у систему ШІ або інтерпретації її результатів. Суди і патентні повірені оцінюють авторство винаходу на основі встановлених критеріїв, зокрема, чи зробила людина значущий внесок у концепцію або практичне втілення винаходу, чи був її внесок суттєвим у контексті всього винаходу і чи вніс він щось нове, а не повторював існуючі концепції. Залучення штучного інтелекту не позбавляє людину права на винахідництво, і кожен пункт формули винаходу в патентній заявці повинен бути розглянутий, щоб визначити, хто і який внесок зробив...

Аналогічно, в авторському праві авторство людини залишається важливим. Хоча контент, створений штучним інтелектом, сам по собі не є об'єктом авторського права, роботи, які передбачають творчий внесок людини у формування кінцевого результату, можуть бути захищеними авторським правом. Щоб бути захищеним авторським правом, людина повинна зробити помітний творчий внесок - наприклад, вибрати, упорядкувати або змінити матеріал, створений ШІ. Простого опису ідеї або введення підказок недостатньо. Людина повинна виступати в ролі "натхненника", що стоїть за кінцевим результатом...

Зрештою, питання винахідництва та авторства в епоху ШІ залежать від ступеня залучення людини. У міру того, як інструменти ШІ все більше впроваджуються в дослідницькі та творчі процеси, тісна співпраця між авторами та фахівцями у сфері ІВ матиме вирішальне значення для орієнтації та забезпечення захисту в умовах мінливої правової бази» (*Dustin Lee. IP Rounds: Is AI My Co-Inventor? What Academic Researchers Need to Know // University of Maryland* (<https://elm.umaryland.edu/elm-stories/2025/IP-Rounds-Is-AI-My-Co-Inventor-What-Academic-Researchers-Need-to-Know.php>). 18.03.2025).

«...Штучний інтелект, що бере свій початок у роботах Алана Тюрінга 1950-х років, далеко не нове явище, хоча зараз і є гарячою темою. Штучний інтелект вже багато років є частиною повсякденного життя - учні та вчителі використовують його через пошукові функції смартфонів, плейлисти Spotify, Duolingo та різні освітні технології, такі як Dreambox Learning для вивчення математики. Останнім часом увага змістилася до генеративного ШІ, такого як ChatGPT, який може автономно створювати новий контент, включаючи текст, зображення, аудіо, відео і навіть програмний код, обробляючи і вдосконалюючи величезні обсяги даних, часто навчаючись далі на основі підказок користувача. Хоча дискусії в школах здебільшого зосереджені на таких проблемах, як плагіат, існують важливі міркування щодо інтелектуальної власності та приватності, на які слід звернути увагу...

У сфері інтелектуальної власності заклади K-12 повинні орієнтуватися в питаннях, пов'язаних із торговельними марками та авторськими правами. Торгові марки захищають ідентичність бренду і запобігають плутанині споживачів, тоді як авторські права захищають оригінальні творчі роботи, зафіксовані в матеріальній формі. Багато шкіл, незалежно від того, усвідомлюють вони це чи ні, вже володіють і використовують значну інтелектуальну власність, на яку може вплинути неправомірне використання ШІ. Серед поточних правових проблем - триваючі судові процеси проти платформ ШІ, які звинувачують у порушенні авторських прав через використання захищених авторським правом матеріалів для навчання. Наприклад, художники подали колективний позов проти платформи за використання мільярдів зображень, а письменники подали аналогічні позови проти OpenAI за використання їхніх книг як навчального матеріалу, причому більше судових позовів, ймовірно, стосуватиметься результатів роботи ШІ. Крім того, здатність ШІ створювати переконливі імітації шкільного брендингу, такі як логотипи, викликає занепокоєння щодо несанкціонованого комерційного використання, що потенційно може вводити споживачів в оману щодо підтримки школи...

Проблеми конфіденційності в управлінні ШІ часто перетинаються з питаннями інтелектуальної власності, особливо щодо навчальних даних. Окрім добре знайомого нам Закону про права сім'ї на освіту і конфіденційність (FERPA), школам також доводиться боротися з законами штатів і федеральними законами, які вимагають від компаній, що продають ШІ або продукти на основі ШІ, захищати персональні дані і чітко розкривати інформацію про їх використання та обмін. Оскільки правові конструкції швидко розвиваються, для шкіл дуже важливо передбачити свої зобов'язання та інтегрувати управління ШІ з політикою конфіденційності, щоб належним чином оцінити ризики та вирішити проблеми з дотриманням вимог законодавства. Загалом, оскільки учні, вчителі та адміністрація все частіше використовують інструменти штучного інтелекту, існує нагальна потреба у всебічному навчанні, оновлених політиках та юридичних рекомендаціях, щоб

орієнтуватися в мінливому ландшафті, який охоплює як права інтелектуальної власності, так і захист приватного життя...» (*Eva Novick, Delfina Homen. Considerations for K-12 Schools When Using Generative Artificial Intelligence Tools // Miller Nash (<https://www.millernash.com/firm-news/news/considerations-for-k-12-schools-when-using-generative-artificial-intelligence-tools>). 11.03.2025*).

Законодавство з інтелектуальної власності

Україна

«Міністерство освіти і науки України пропонує для громадського обговорення проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо реалізації принципів відкритої науки». Його мета — визначення основ державної політики у сфері відкритої науки та гармонізація українського законодавства з європейськими нормами і практиками у сфері відкритого доступу до науково-технічної інформації...

Проектом акта, зокрема пропонує такі зміни:

- термінологія у сфері відкритої науки приводиться у відповідність до європейської;
- визначаються види й обсяг науково-технічної інформації, до якої має забезпечуватися відкритий доступ, умови, за яких має надаватися відкритий доступ і випадки, в яких до науково-технічної інформації відкритий доступ може не надаватися;
- визначаються вимоги до змісту й форми розміщення науково-технічної інформації, а також метаданих, що їх супроводжують, зокрема і у державних базах даних;
- встановлюється чіткий перелік видів наукових результатів, що підлягають обов'язковій публікації у відкритому доступі та конкретні строки їх розміщення у відкритому доступі;
- врегульовуються питання авторських та суміжних прав в частині відкритої науки, зокрема:
 - створюється правова база для широкого використання глибинного аналізу тексту та даних в ході виконання наукових (науково-технічних) робіт;
 - вдосконалюється регулювання використання сирітських творів;
 - визначаються особливості використання наукових публікацій для створення похідних творів...» (*МОН пропонує для громадського обговорення законопроект про відкриту науку: гармонізація з європейськими нормами // Міністерство освіти і науки України (<https://mon.gov.ua/news/mon-proponuie>*

«Військовослужбовці, які створюють технологічні рішення для армії, отримають право на авторську винагороду, а держава зможе ефективніше масштабувати створені розробки.

... у Верховній Раді зареєстровано два законопроекти №13110 та №13111 про внесення змін до Цивільного кодексу України та профільних законів.

Вони передбачають такий розподіл прав інтелектуальної власності:

- особисті немайнові права (авторство, збереження цілісності твору) належатимуть військовослужбовцеві, який є автором або винахідником такого об'єкта;
- майнові права (використання, ліцензування) набуватиме держава в особі Міноборони (або іншого органу, де особа проходить військову службу).

Зміни до законодавства забезпечать виплату грошової винагороди військовослужбовцям за створені ними об'єкти прав інтелектуальної власності. Також буде усунуто перешкоди для масштабування технологічних рішень завдяки чітким повноваженням Міноборони на видачу ліцензій...» **(Таня Матяш. Винахідники у ЗСУ зможуть отримати винагороду за свої розробки, - Міноборони // Лівий Берег (https://lb.ua/society/2025/03/20/666747_vinahidniki_zsu_zmozhut_otrimati.html). 20.03.2025).**

«...У Європейському Союзі виробники генеричних препаратів можуть завчасно реєструвати свої ліки, не чекаючи завершення терміну патентного захисту на оригінальні препарати, що дозволяє їм одразу виходити на ринок після завершення чинності патенту. В Україні ж законодавство вимагає, щоб виробники генериків чекали завершення патентного захисту, перш ніж подавати заявку на реєстрацію. Через це українські виробники втрачають час, а пацієнти змушені платити вищі ціни через відсутність конкуренції на ринку. 12 березня двадцять п'ять народних депутатів зареєстрували у Верховній Раді законопроект №13087 щодо імплементації «Правила Болар». Цей законопроект дозволяє виробникам генеричних ліків завчасно отримувати реєстраційні посвідчення, виготовляти препарати та зберігати їх на складі до завершення патенту на оригінальні препарати...

Ухвалення законопроекту №13087 дозволить українським виробникам своєчасно виходити на ринок зі своїми аналогами, сприятиме зниженню цін для споживачів, а також стимулюватиме розвиток вітчизняного фармацевтичного бізнесу...» **(Ліки подешевшають: час припинити штучну монополію на ринку // ТОВ «ВИДАВНИЧИЙ ДІМ «МЕДІА-ДК**

(<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/liki-dlya-vsih-chomu-pravilo-bolar-zminyuye-ukrajinsku-farmaceutiku-eksperti-50501478.html>). 28.03.2025).

«Кабінет Міністрів уніс зміни до Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Відповідна постанова від 7 березня 2025 року № 258 набере чинності з дня опублікування...

Зокрема, Порядок доповнено терміном «скарга».

У додатку до Порядку сплати зборів у частині, що стосується сплати зборів за дії, пов'язані з правовою охороною географічних зазначень, слово «заперечення» замінено на слово «скарга» (*Надія Гришанова. Унесено зміни до Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти ІВ // Інформаційне агентство "ЛІГА:ЗАКОН" (https://jurliga.ligazakon.net/news/234694_uneseno-zmni-do-poryadku-splati-zborv-za-d-povyazan-z-okhoronoyu-prav-na-obkti-v). 11.03.2025).*

Аргентинська Республіка

«Національний уряд прийняв Указ 143/2025 (Указ), який вносить суттєві зміни до системи колективного управління авторським правом і суміжними правами в Аргентині. Як зазначено в прикінцевих положеннях Указу, ці зміни спрямовані на створення більш справедливої та гнучкої регуляторної бази для різних зацікавлених сторін у цьому секторі.

Указ передбачає, що автори, виконавці та виробники фонограм мають можливість управляти своїми правами індивідуально або через товариства колективного управління. Постанова скасовує ексклюзивність, якою раніше володіли окремі суб'єкти, що сприяє більшій відкритості та конкуренції в управлінні правами та їхньому збиранні.

Введені ключові модифікації:

- Праві власники визнані як можливість керувати своїми роботами самостійно або через колективні суб'єкти управління.
- Ексклюзивна роль певних суб'єктів у авторських правах та пов'язаних з ними адміністрації прав та збору вилучається.
- Колективні товариства управління повинні дотримуватися принципів справедливості, прозорості та конкуренції.
- Плата, що застосовується до використання захищених робіт, повинні бути встановлені відповідно до указу 138/25 під наглядом Міністерства юстиції...

Ця нова нормативна база вносить зміни в систему управління авторськими правами в Аргентині, встановлюючи нові положення щодо адміністрування прав і визначаючи структуру взаємодії між різними зацікавленими сторонами в культурній індустрії» (*Santiago L. Oliva Pinto,*

Mariano Denoni. Decree 143/2025: Reform in Copyright Management // Dentons (<https://www.dentons.com/en/insights/articles/2025/march/7/reform-in-copyright-management>). 07.03.2025).

«27 лютого 2025 року в Офіційному віснику було опубліковано виконавчий наказ № 138/2025 (Указ), який вносить зміни до режиму інтелектуальної власності, дозволяючи створення нових організацій, які займаються управлінням авторськими правами, і надає митцям можливість безпосередньо керувати збором зборів за використання їхніх творів.

Традиційно товариства авторського права (SGC) були єдиними організаціями, які представляли права авторів. Ці організації, такі як SADAIC, AADI та CAPIF для композиторів, виконавців і музичних продюсерів; ARGENTORES для авторів; SAGAI для акторів; і DAC для кінематографістів, відповідали за збір і розподіл доходів, отриманих від використання художніх і культурних творів.

Цей виконавчий наказ дозволяє створювати нові організації, які відповідають встановленим вимогам законодавства, сприяючи конкуренції в секторі, дозволяючи правовласникам вільно обирати суспільство, яке найкраще відповідає їхнім потребам. Це кладе кінець монополії нинішніх колективних товариств, таких як SADAIC, SAGAI, AADI-CAPIF, DAC.

Іншим ключовим аспектом є можливість для авторів індивідуально керувати своїми правами. Це означає, що вони можуть укладати приватні угоди безпосередньо з користувачами, домовляючись про ставки та умови без втручання колективних товариств. Важливо зазначити, що для здійснення цього переходу автори повинні офіційно повідомити суспільство, яке раніше керувало їхніми правами, забезпечивши прозорість цього процесу.

Що стосується перехідного періоду, виконавчий наказ встановлює, що протягом першого року набрання чинності колективні товариства продовжуватимуть представляти своїх членів, якщо власники прямо не відмовляться від такого представництва або не підпишуть угоди з іншими організаціями. Після цього періоду буде обов'язково мати чітку згоду правовласників на продовження управління своїми правами...» (**Pablo A. Palazzi, Paz González Alanis. Modification of intellectual property regulation: New Executive Order authorizes the creation of new entities for the management of copyrights // Allende & Brea** (<https://allende.com/en/intellectual-property/modification-of-intellectual-property-regulation-new-executive-order-authorizes-the-creation-of-new-entities-for-the-management-of-copyrights-03-14-2025/>). 14.03.2025).

Європейський Союз

«Відомий як "Пакет про промислові зразки", два нових документи - Регламент (ЄС) 2024/2822 Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2024 року та Директива (ЄС) 2024/2823 Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2024 року, реформують систему охорони промислових зразків в Європейському Союзі.

Метою цієї реформи є модернізація, посилення та гармонізація охорони промислових зразків в Європейському Союзі.

Деякі положення Регламенту щодо промислових зразків Співтовариства (незабаром - Європейського Союзу) будуть застосовуватися з 1 травня, що принесе з собою значні практичні зміни.

Який вплив це матиме на правовласників?

- Термінологічні зміни
- Нові визначення дизайнів і продуктів, що розширюють сферу захисту
- Новий спеціальний символ **®**
- Спрощення процедури подання кількох проектів
- Автоматична система публікації, якщо її не відмовляють
- Нові права (враховуючи, зокрема, порушення, пов'язані з використанням нових технологій (3D-друк тощо), але нові обмеження (включаючи посилення, пародіювання) і освячення положення про ремонт, яке виключає запасні частини з охорони за проектом або моделлю
- Зміна зборів за подання та збільшення зборів за поновлення
- Зміна розрахунку терміну поновлення

Інші зміни, зокрема щодо способу представлення промислових зразків (інтеграція анімації), набудуть чинності пізніше, з 1 липня 2026 року» (*Marianne Tissot. Réforme du Paquet Modèles : quels changements à venir dès le 1er mai 2025 ? // Novagraaf (<https://www.novagraaf.com/fr/vision/blog-reforme-du-paquet-modeles-quels-changements-venir-des-le-1er-mai-2025>). 10.03.2025*).

«...Голови та заступники голів Кодексу практик зі штучного інтелекту загального призначення випустили третій проєкт Кодексу, що знаменує собою завершальний етап роботи над ним перед його остаточним доопрацюванням на основі відгуків зацікавлених сторін. Ця вдосконалена версія містить доопрацьовані зобов'язання та заходи, що ґрунтуються на відгуках, отриманих від другого проєкту. Кодекс містить зобов'язання щодо прозорості та дотримання авторських прав для всіх постачальників моделей ШІ загального призначення, з винятками для певних моделей з відкритим вихідним кодом, а також зобов'язання щодо безпеки та захисту для постачальників моделей, які класифікуються як такі, що становлять системний ризик. Третій проєкт також включає резюме, інтерактивний веб-сайт і зручну форму типової документації. Остаточний варіант Кодексу, який очікується в травні,

покликаний допомогти постачальникам моделей ШІ загального призначення продемонструвати відповідність вимогам Закону про ШІ. Управління з питань ШІ також розробляє шаблон публічного резюме для навчальних даних і надає інструкції, що роз'яснюють сферу застосування правил Закону про ШІ для ШІ загального призначення, включаючи визначення, розміщення на ринку та винятки. Проект відображає внесок приблизно 1000 зацікавлених сторін, і планується подальше обговорення...» (*Third Draft of the General-Purpose AI Code of Practice published, written by independent experts // European Commission* (<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/third-draft-general-purpose-ai-code-practice-published-written-independent-experts>). 11.03.2025).

«...Уряд Іспанії схвалив новаторський законопроект про регулювання штучного інтелекту (ШІ), який запроваджує великі штрафи в розмірі до 35 мільйонів євро (38,2 мільйона доларів) або 7% від глобального річного обороту компанії за немаркування контенту, створеного ШІ, наприклад, "глибоких фейків" (deepfakes), які маніпулюють засобами масової інформації, щоб виглядати достовірними. Законодавство, узгоджене із суворим Законом Європейського Союзу про штучний інтелект, підкреслює прозорість систем штучного інтелекту з високим ступенем ризику і спрямоване на боротьбу з дезінформацією, одночасно захищаючи демократію...

Законопроект забороняє підсвідомі технології штучного інтелекту, націлені на вразливі групи, такі як чат-боти, що підбурюють до азартних ігор, або іграшки, що пропагують небезпечні виклики. Він також забороняє біометричну класифікацію на основі штучного інтелекту для оцінки поведінки або рис людини для отримання пільг, послуг або оцінки ризиків злочинів - хоча біометричне спостереження в режимі реального часу залишається дозволеним в інтересах національної безпеки. За дотриманням законодавства відповідатиме новостворений наглядовий орган з питань ШІ AESIA, тоді як існуючі регуляторні органи здійснюватимуть нагляд за конкретними галузями, такими як вибори та конфіденційність даних...

Закон, викликаний занепокоєнням після запуску ChatGPT від OpenAI у 2022 році, підкреслює глобальні зусилля, спрямовані на забезпечення балансу між інноваціями в галузі ШІ та захистом суспільства. Законопроект, який очікує схвалення парламенту, відображає активну позицію Іспанії у боротьбі зі зловживанням ШІ, одночасно вирішуючи етичні проблеми та проблеми безпеки в цифрову епоху...» (*Spain to impose massive fines for not labelling AI-generated content // Reuters* (<https://www.reuters.com/technology/artificial-intelligence/spain-impose-massive-fines-not-labelling-ai-generated-content-2025-03-11/>). 11.03.2025).

«...Сенат Італії схвалив 85 голосами "за" і 42 "проти" законопроект (DDL), що вводить положення і делегує повноваження уряду щодо штучного інтелекту (ШІ), який зараз знаходиться на розгляді Палати депутатів. Цей захід, пов'язаний з фінансовим маневром, встановлює фундаментальні принципи, такі як захист прав, свобод і демократичного методу в інституційному житті. Він виключає зі сфери своєї дії діяльність, пов'язану з національною безпекою, обороною та кібербезпекою, зберігаючи при цьому зобов'язання поважати конституційні принципи.

Серед основних заходів - виділення мільярда євро під управлінням венчурного фонду CDP Venture Capital для заохочення дослідників, які працюють у сфері ШІ, розширення податкових пільг для іммігрантів та виділення коштів на міжнародні проекти. Системи ШІ, призначені для публічного використання, повинні будуть розміщуватися на італійських серверах, щоб гарантувати суверенітет і безпеку даних, за винятком військових операцій за кордоном. Захист авторських прав на твори, створені за допомогою ШІ, регулюється, визнаючи захист лише в тому випадку, якщо вони є результатом інтелектуальної праці людини, і дозволяючи використовувати моделі ШІ для відтворення контенту з легально доступних баз даних.

У сфері охорони здоров'я ШІ повинен покращувати діагностику, профілактику та лікування, поважаючи права пацієнтів. Забороняється обумовлювати доступ до медичних послуг за допомогою ШІ, а системи повинні бути надійними, періодично перевірятися і супроводжуватися чіткою інформацією для зацікавлених осіб. У Декреті-законі 179/2012 з'явилася нова стаття, яка регулює використання ШІ в електронній системі охорони здоров'я, а також міністерські декрети за участю різних органів влади. Наукові дослідження на основі ШІ оголошено такими, що становлять суспільний інтерес, з особливими правилами обробки персональних даних.

У судовій системі ШІ може використовуватися лише як допоміжний засіб, виключаючи будь-які автоматизовані рішення щодо тлумачення закону, оцінки фактів або вжиття заходів, які залишаються виключною прерогативою суддів. Національне агентство кібербезпеки отримує нові повноваження у сфері ШІ, а дворічна Національна стратегія визначається і координується Міжвідомчим комітетом з питань цифрового переходу (CITD).

Також передбачено виділення 1 мільярда євро на інвестиції в акціонерний та квазіакціонерний капітал італійських компаній, що працюють у сферах ШІ, кібербезпеки, квантових обчислень та телекомунікацій, через Фонд підтримки венчурного капіталу...» *(Andrea Carli. Ok del Senato al Ddl sull'intelligenza artificiale. Dal copyright al fascicolo sanitario, ecco le novità // Il Sole 24 Ore (<https://www.ilsole24ore.com/art/ok-senato-ddl-sull-intelligenza-artificiale-copyright-fascicolo-sanitario-ecco-novita-AGJm94dD>). 20.03.2025).*

«...Футбольних фанатів у Європі вже давно попереджають про потенційну фінансову кризу в спорті, яка посилюється зростанням цін на відвідування стадіонів та підписку на стрімінгові трансляції. У Франції нещодавня суперечка між DAZN та Лігою 1 висвітлила фінансову нестабільність, що спонукало сенаторів Мішеля Савіна та Лорана Лафона представити законопроект, спрямований на реформування організації, управління та фінансування професійного футболу. Законопроект вирішує такі проблеми, як зниження популярності, нестабільні контракти на мовлення та надлишок контенту. Він також спрямований на боротьбу з піратством, яке вважається головною економічною загрозою, що спричиняє втрату доходів у розмірі 290 мільйонів євро у 2023 році. Для боротьби з піратством законопроект пропонує внести зміни до Спортивного кодексу Франції, розширивши можливості блокування сайтів за допомогою автоматизованої системи, контрольованої ARCOM, для блокування нелегальних джерел трансляції в режимі реального часу. Крім того, законопроект вводить конкретні правопорушення, пов'язані з порушенням авторських прав, зосереджуючись на постачальниках і промоутерах піратських сайтів і послуг, а не на індивідуальних споживачах. Метою законопроекту є надання прокурорам та судам широкого спектру потенційних покарань для ефективного вирішення цієї проблеми...» (Andy Maxwell. *France Mulls Instant IPTV Blocks, €750K Fines & New Piracy Crime of 'Incitement'* // *TorrentFreak* (<https://torrentfreak.com/france-mulls-instant-iptv-blocks-e750k-fines-new-piracy-crime-incitement-250324/>). 24.03.2025).

Канада

«...Зміни до Закону Канади про торговельні марки, що набувають чинності 1 квітня 2025 року, мають на меті модернізувати та впорядкувати процедуру розгляду справ щодо торговельних марок. Ці зміни запроваджують компенсацію витрат за небажану поведінку в Раді з питань оскарження торговельних марок (ТМОВ), наприклад, за несвоєчасне скасування слухань або необґрунтовану поведінку, а також за недобросовісні опозиції або розділені заявки, хоча і не з метою компенсації сторонам, що перемогли, а з метою заохочення ефективності роботи. Також будуть доступні накази про конфіденційність для захисту конфіденційної інформації, що подається до ТМОВ, балансуючи між конфіденційністю та публічним доступом. Крім того, Реєстратор торговельних марок отримає повноваження з управління справами у виняткових випадках з метою підвищення ефективності та економічності процедур ТМОВ. Власники торговельних марок з реєстрацією менше трьох років будуть зобов'язані доводити використання у справах про порушення або обґрунтовувати його відсутність, що запобігатиме зберігання невикористаних торговельних марок на складі. Оскарження рішень ТМОВ у

Федеральному суді більше не дозволить автоматично подавати нові докази, натомість вимагатиме дозволу суду. Нарешті, поправки запроваджують процедуру адміністративного оскарження офіційних знаків, дозволяючи Реєстратору перевіряти, чи власник все ще кваліфікується як орган державної влади, що спрощує оскарження порівняно з вимогою звернення до Федерального суду та зменшує бар'єри для реєстрації торговельних марок...» (*Jaclin Cassios, Everett Putz. Exploring upcoming amendments to the Trademarks Act and its regulations // Dentons* (<https://www.dentons.com/en/insights/newsletters/2025/march/19/dentons-intellectual-property-hub/exploring-upcoming-amendments-to-the-trademarks-act-and-its-regulations>). 19.03.2025).

«...Нещодавнє продовження в Канаді терміну дії авторського права з 50 до 70 років після смерті автора суттєво вплинуло на доступ до культурної спадщини, обмеживши легальне використання творів давно померлих митців. Ця зміна, запроваджена у 2022 році в рамках Угоди між Канадою, США та Мексикою (CUSMA), обмежує появу нових творів у суспільному надбанні щонайменше до 2043 року. Хоча теоретично це продовження дозволяє власникам авторських прав отримувати дохід протягом більш тривалого періоду, на практиці небагато творів зберігають комерційну цінність через десятиліття після їх створення. Більшість книг, музики та інших творчих творів перестають приносити дохід вже через кілька років, і часто авторські права передаються третім особам, а не первинним авторам...

Такий тривалий захист створює значні проблеми для митців, дослідників та культурних інституцій. Відповідно до канадського Закону про авторське право, всі творчі роботи, включно з публікаціями в соціальних мережах, автоматично захищаються, часто до наступного століття. Як наслідок, бібліотеки та архіви, які зберігають величезні колекції історично та культурно важливих творів, не можуть оцифровувати їх або ділитися ними через ризик порушення авторських прав, особливо коли правовласники невідомі або недосяжні - так звані "осиротілі твори". Ці обмеження призводять до того, що цінні культурні матеріали залишаються недоступними десятиліттями, навіть коли вони вже не мають комерційної цінності. Наприклад, роботи художника "Великої сімки" А.Й. Джексона, який помер у 1974 році, тепер залишатимуться під авторським правом до 2045 року, що перешкоджатиме їх вільному використанню в освітніх та творчих проектах...

Критики стверджують, що чинний Закон Канади про авторське право ставить непотрібні бар'єри між канадцами та їхньою культурною спадщиною. Хоча для певних видів використання, таких як дослідження та репортажі новин, існують положення про чесну угоду, вони обмежені за обсягом. Організації культурної спадщини закликають до реформ, які б дозволили ширший доступ до "сирітських" творів і скоротили час, який канадці повинні чекати, щоб

вільно долучитися до своєї культурної історії. Без таких змін закон продовжує сприяти тривалому контролю над творчими роботами за рахунок публічного доступу, пригнічуючи творчість, освіту та збереження спільної культурної пам'яті Канади...» (*Donald Taylor, Jennifer Zerkee. Canada's overzealous copyright law deprives us of our own cultural heritage // Institute for Research on Public Policy (https://policyoptions.irpp.org/magazines/march-2025/copyright-law/). 19.03.2025*).

Китайська Народна Республіка

«23 березня 2025 року Державна рада Китайської Народної Республіки оприлюднила Положення про імплементацію Закону Китайської Народної Республіки про антиіноземні санкції. Стаття 7 Регламенту конкретно дозволяє конфіскувати інтелектуальну власність тих, хто «прямо чи опосередковано бере участь у розробці, ухваленні рішень або впровадженні дискримінаційних обмежувальних заходів, передбачених статтею 3 Закону про антиіноземні санкції». Пункт 2 статті 3 Закону говорить: «Якщо іноземні держави порушують міжнародне право та основні норми міжнародних відносин з метою стримування або придушення нашої країни під будь-яким приводом або на основі законів цих держав для застосування дискримінаційних обмежувальних заходів проти громадян нашої країни або втручання у внутрішні справи нашої країни, наша держава має право застосувати відповідні контрзаходи»...» (*Aaron Wininger. Regulations on the Implementation of the Anti-Foreign Sanctions Law of the People's Republic of China – Foreign-Owned Intellectual Property Can Be Seized // National Law Forum LLC (https://natlawreview.com/article/regulations-implementation-anti-foreign-sanctions-law-peoples-republic-china). 24.03.2025*).

Королівство Таїланд

«...Таїланд рухається вперед у реалізації планів щодо дозволу розважальних комплексів, включно з казино, після того, як 13 січня 2025 року уряд схвалив у принципі проєкт Закону про бізнес у сфері розважальних комплексів. Ініціатива, яка розглядається з березня 2019 року, має на меті інтегрувати частину великої неформальної економіки Таїланду, яка, за оцінками, становить понад 50% ВВП країни, в офіційну систему надходжень до бюджету. Легалізація діяльності казино суттєво вплине на захист інтелектуальної власності (ІВ) у Таїланді, оскільки пов'язана з іграми ІВ, яка раніше вважалася такою, що суперечить громадському порядку, а отже, не підлягала реєстрації, отримає право на правову охорону. Цей сценарій

віддзеркалює нещодавню легалізацію канабісу в Таїланді, яка створила нові можливості для ІВ у сфері торговельних марок і патентів...

Індустрія казино охоплює різні об'єкти ІВ, такі як патенти на інноваційне ігрове обладнання; торговельні марки, що захищають бренди казино, логотипи та назви ігор; авторські права на програмне забезпечення, графіку, користувацькі інтерфейси та музичні елементи; а також комерційні таємниці або ноу-хау, пов'язані з власними операційними системами та технічними послугами. З прийняттям законопроекту про розважальні заклади творці та компанії в ігровому секторі зможуть забезпечити захист інтелектуальної власності, який раніше був недоступний, що принесе користь операторам, винахідникам, митцям та широкій громадськості...

Ліцензування інтелектуальної власності та передача технологій стануть особливо важливими. Оператори казино часто покладаються на сторонні інновації та технології, що зумовлює необхідність укладення надійних ліцензійних угод на об'єкти інтелектуальної власності. Ліцензування може включати патенти на технології ігрових автоматів, торгові марки для всесвітньо визнаних брендів казино або ексклюзивних ігор, авторські права на програмне забезпечення та мультимедійний контент, а також комерційну таємницю або ноу-хау для операційної експертизи. З огляду на суворі стандарти законопроекту щодо ігрових автоматів, включаючи вимоги до надійності, перевірки відповідності та штрафи за порушення, оператори, ймовірно, залежатимуть від ліцензованих, перевірених іноземних технологій. Відповідно, передача технологій до Таїланду буде пов'язана зі значною кількістю патентів, авторських прав (зокрема, на комп'ютерні програми) та комерційної таємниці...

Оператори, які виходять на ринок, повинні проактивно проводити перевірку прав інтелектуальної власності або свободи діяльності, щоб уникнути суперечок щодо порушення прав інтелектуальної власності. Такі перевірки допомагають запобігти дорогим судовим позовам, потенційним перебоєм у роботі та шкоді для репутації. Крім того, дотримання Закону Таїланду про захист персональних даних (PDPA) від 2019 року матиме вирішальне значення в міру посилення правозастосування, про що свідчить нещодавній штраф у розмірі 7 мільйонів таїландських батів, накладений на одну з найбільших фірм за його недотримання. Регулятор також запровадив більш суворий контрольний список відповідності, наголошуючи на важливості належної обробки даних...

Окрім захисту інтелектуальної власності та даних, законопроект "Про розважальний комплекс" стосується ліцензування казино, реклами та промоційної діяльності, мінімального рівня інвестицій, оподаткування, дозволених типів гральних автоматів, годин роботи, обмежень на продаж алкоголю, а також вимог до входу в казино. Оскільки законопроект, ймовірно, відкриє значні інвестиційні можливості як на внутрішньому, так і на міжнародному рівні, ефективне управління інтелектуальною власністю та стратегії ліцензування стануть ключовими конкурентними перевагами. Нові технології, такі як віртуальна реальність і блокчейн, ще більше підкреслюють

важливість надійних стратегій у сфері ІВ. Компанії, які хочуть вийти на перспективний ринок розважальних комплексів Таїланду, повинні почати готувати свої системи захисту ІВ і ліцензування вже зараз, стратегічно позиціонуючи себе для успішного виходу на ринок і роботи після того, як законопроект про розважальні комплекси набуде чинності...» (*Nuttaphol Arammuang, Alan Adcock. The Intellectual Property Implications of Thailand's Entertainment Complex Bill // Tilleke & Gibbins International Ltd. (<https://www.tilleke.com/insights/the-intellectual-property-implications-of-thailands-entertainment-complex-bill/>). 03.03.2025*).

Республіка Албанія

«18 лютого 2025 року Албанія подала до парламенту новий законопроект про торговельні марки, який має намір скасувати чинний Закон № 9947 від 7 липня 2008 року "Про промислову власність". Цей чинний закон широко регулює патенти, корисні моделі, торговельні марки, промислові зразки, географічні зазначення та комерційну таємницю. Запропонована реформа має на меті привести законодавство Албанії про торговельні марки у відповідність до ключових нормативно-правових актів Європейського Союзу, зокрема Регламенту (ЄС) 2017/1001, Директиви (ЄС) 2015/2436 та Директиви 2004/48/ЄС, тим самим посилюючи відповідність до міжнародних стандартів інтелектуальної власності. Основною метою законопроекту є посилення захисту та забезпечення дотримання прав на міжнародні торговельні марки, зареєстровані у Всесвітній організації інтелектуальної власності (ВОІВ), на території Албанії. Він запроваджує чіткіші визначення та детальніші процедури реєстрації, передачі та ліцензування торговельних марок, розглядаючи як абсолютні, так і відносні підстави для відмови, а також посилюючи права попередніх власників торговельних марок. Важливо, що він забороняє агентам або представникам реєструвати торговельні марки на власне ім'я, щоб запобігти недобросовісній практиці. Законопроект також посилює засоби захисту від порушень, дозволяючи подавати позови про компенсацію та надаючи органам влади повноваження діяти проти несанкціонованого використання, водночас покращуючи захист міжнародних, колективних та сертифікаційних знаків відповідно до стандартів ВОІВ. Крім того, він роз'яснює підстави для відкликання та визнання знаків недійсними, включаючи невикористання та порушення правових вимог...» (*Anisa Rrumbullaku and Ermal Mema. Albania Moves Forward with New Trademark Legislation: Draft Law Under Parliamentary Review // Karanovic & Partners (<https://www.karanovicpartners.com/news/albania-moves-forward-with-new-trademark-legislation-draft-law-under-parliamentary-review/>). 03.2025*).

Республіка Еквадор

«Національна служба інтелектуальних прав Еквадору (SENADI) запровадила нові правила реєстрації контрактів, пов'язаних з авторським правом, через технічний стандарт SENADI-DNDAYDC-2025-0002-NT, який набув чинності 6 березня 2025 року. Ця подія особливо важлива для творців контенту, включаючи музикантів, письменників, розробників програмного забезпечення та виробників творів, захищених авторським правом. Постанова встановлює чіткі правила реєстрації передачі економічних прав і ліцензійних угод, вимагаючи, щоб контракти були написані іспанською мовою з електронними або нотаріально завіреними підписами. Ці договори повинні містити істотні деталі, такі як залучені сторони, декларації про оригінальність, конкретні права, що передаються, територіальну сферу дії та строк дії договору. Для договорів про передачу прав реєстрація є обов'язковою, якщо вони ексклюзивні, і необов'язковою, якщо невиключні, за умови сплати відповідного збору. Ліцензійні договори, як ексклюзивні, так і ті, що передбачають субліцензування, повинні аналогічно визначати деталі твору, територію, строк дії та дозволи на субліцензування зі сплатою відповідної винагороди та засвідченням справжності підпису. Будь-які зміни у правах власності на об'єкти економічних прав повинні бути зареєстровані відповідно до встановлених процедур, при цьому заявникам надається десять днів на виправлення помилок до того, як їхня заявка буде заархівована. Така стандартизація є значним покращенням порівняно з попередньою системою, яка не мала чітких процедур і створювала плутанину серед авторів та компаній. Новий регульований процес забезпечує більшу ясність і точність, посилюючи захист договірних прав від третіх сторін...» (*Janet Hernandez. ECUADOR- copyrights- regulation for the registration of contracts related to economic rights and license agreements // Abreu & Asociados* (<https://www.abreuip.com/en/ecuador-copyrights-regulation-for-the-registration-of-contracts-related-to-economic-rights-and-license-agreements/>). 21.03.2025).

Республіка Ель-Сальвадор

«...Сальвадор прийняв новий закон про інтелектуальну власність, який набуде чинності 17 лютого 2025 року і який уніфікує та оновлює положення щодо авторського права, торговельних марок, промислових зразків та патентів з метою сприяння інноваціям та захисту прав авторів і підприємців. Важливою зміною є створення Сальвадорського інституту інтелектуальної власності (ISPI) для управління та нагляду за всіма питаннями інтелектуальної власності в країні. У сфері торговельних марок і розрізняльних знаків закон розширює визначення торговельних марок, включаючи нетрадиційні знаки, такі як смак, рельєф і текстура. Зокрема, торговельні марки

та комерційні рекламні знаки тепер потребують поновлення кожні десять років, відходячи від безстрокової дії, з пільговим періодом для більш ранніх реєстрацій. Захист також поширюється на цифрове середовище і стосується доменних імен, які можуть викликати плутанину з існуючими торговельними марками, що дозволяє ISPI відмовляти в реєстрації або скасовувати такі реєстрації...

Що стосується патентів і промислових зразків, то нове законодавство подовжує термін охорони промислових зразків до 15 років, при цьому збори за підтримання чинності патенту сплачуються кожні п'ять років. Він запроваджує виняток Болар, що дозволяє використовувати запатентовані винаходи для цілей регуляторного схвалення до закінчення терміну дії патенту, щоб полегшити вихід на ринок генеричних продуктів. Крім того, закон дозволяє відновлювати патенти, корисні моделі та промислові зразки, термін дії яких закінчився через несплату протягом шестимісячного пільгового періоду, а також запроваджує охорону топографій інтегральних мікросхем, які раніше не регулювалися в Сальвадорі. Для підтримки економічного та культурного розвитку закон пропонує до 50% зниження реєстраційних зборів для МСП, освітніх установ, мікро- та малого бізнесу. Загалом, новий закон про інтелектуальну власність Сальвадору знаменує собою значні зусилля з модернізації, що відповідають міжнародним тенденціям і спрямовані на вирішення цифрових викликів, водночас посилюючи захист інноваторів шляхом створення ISPI та різних регуляторних реформ...» (*New Intellectual Property Law in El Salvador: key changes and updates // H&A* (<https://hyaip.com/en/new-intellectual-property-law-in-el-salvador/>). 13.03.2025).

Сполучені Штати Америки

«Закон про зниження інфляції (IRA) створює значні проблеми для стимулів у сфері інтелектуальної власності (ІВ), які історично були рушійною силою інновацій у сфері медико-біологічних наук у Сполучених Штатах, потенційно підриваючи доступ пацієнтів до нових методів лікування та ліків. Надійний захист інтелектуальної власності має важливе значення для розробки революційних методів лікування, включаючи лікування рідкісних захворювань, доступні генеричні ліки та дослідження, орієнтовані на педіатрію. Однак IRA запроваджує державні механізми ціноутворення, які, не скасовуючи безпосередньо ринкову ексклюзивність, можуть негативно вплинути на економічну життєздатність інноваційних ліків, що, зрештою, перешкоджатиме інвестиціям у важливі дослідження та розробки...»

Зокрема, положення IRA суперечать існуючим стимулам, передбаченим Законом про сирітські препарати, оскільки карають виробників, які шукають нові показання або призначення для лікування рідкісних захворювань, оскільки це спричиняє ціноутворення та зменшує потенційні прибутки. Аналогічно,

Закон Хетча-Ваксмана, який підтримує як інновації брендovаних препаратів, так і своєчасний вихід на ринок генеричних препаратів через 180-денний період ексклюзивності, послаблюється ціновим контролем IRA, що потенційно стримує виробників генеричних препаратів від виходу на конкурентні ринки. Більше того, політика IRA, зокрема, "штраф за пігулку" для низькомолекулярних препаратів, може негативно вплинути на стимули для розробки цих ліків. Стимулювання педіатричних досліджень відповідно до Закону "Про найкращі лікарські засоби для дітей" також стикається з ризиками, оскільки ціноутворення IRA може зменшити мотивацію до педіатричних досліджень, що потенційно може призвести до зменшення кількості інновацій, призначених спеціально для дітей...

Загалом, щоб захистити постійні інновації та доступ пацієнтів до критично важливих видів терапії, Конгрес закликають посилити існуючі стимули для ІВ та переглянути положення IRA, які загрожують цим фундаментальним стимулам» (*Brad Watts. How Price Setting Undermines IP And Restricts Access to Medicines // U.S. Chamber of Commerce (<https://www.uschamber.com/intellectual-property/how-price-setting-undermines-ip-and-restricts-access-to-medicines>). 18.03.2025*).

«У 2023-2024 роках кілька штатів США прийняли комплексні закони "Про право на ремонт", що відображають зростаючий національний рух за надання споживачам і незалежним постачальникам послуг з ремонту доступу до інструментів, деталей та інформації, необхідних для ремонту продукції, не покладаючись виключно на оригінальних виробників. Ці закони, що охоплюють широкий спектр товарів, зокрема цифрову електроніку, побутову техніку, сільськогосподарську техніку та транспортні засоби, запровадили такі штати, як Каліфорнія, Колорадо, Міннесота, Нью-Йорк, Массачусетс та Орегон. Оскільки сфера дії цих законів продовжує розширюватися, виробники повинні розуміти та адаптуватися до різноманітних вимог штатів, особливо при розповсюдженні продукції по всій країні.

Як правило, закони про право на ремонт зобов'язують виробників надавати незалежним постачальникам послуг з ремонту та споживачам справедливий і обґрунтований доступ до інструментів, деталей та документації, пов'язаних з ремонтом, на тих самих умовах, що й уповноваженим постачальникам послуг з ремонту. Навіть виробники, які не мають офіційних ремонтних мереж, повинні дотримуватися цих вимог, використовуючи внутрішні ресурси. Хоча конкретні вимоги різняться залежно від штату, ці закони спрямовані на зменшення кількості електронних відходів, усунення монополій на ремонт та сприяння споживацькому вибору.

У Каліфорнії Закон про право на ремонт вимагає від виробників електронних пристроїв і приладів вартістю 50 доларів і більше надавати ресурси для ремонту протягом семи років для пристроїв вартістю понад 100

доларів і трьох років для дешевших товарів. Закон поширюється на товари, вперше продані в Каліфорнії після 1 липня 2021 року, з певними винятками (наприклад, системи сигналізації, відеоігрові приставки). Правозастосування обмежується діями штату, а цивільні штрафи за порушення становлять від 1 000 доларів на день...

Закон штату Колорадо охоплює широкий спектр цифрового електронного обладнання і забороняє виробникам використовувати спарювання деталей для обмеження самостійного ремонту. Він також поширюється на інвалідні візки з електроприводом та сільськогосподарську техніку. Нові правила, що набудуть чинності у 2026 році, заборонять тактику, яка зменшує функціональність або відображає оманливі попередження, коли використовуються запчастини сторонніх виробників. Порушення розглядаються як оманлива торговельна практика і є предметом приватних судових позовів та штрафів у розмірі до 20 000 доларів США за порушення...

Закон Нью-Йорка про справедливий цифровий ремонт, який набуде чинності 1 липня 2023 року, зобов'язує виробників надавати споживачам і третім особам доступ до тих самих інструментів та інформації, що й їхнім працівникам. Це не стосується побутової техніки та ігрових пристроїв. Контроль за дотриманням закону покладено на Генеральну прокуратуру, яка може накладати цивільні штрафи до 500 доларів США за кожне порушення...

Закон штату Міннесота про справедливий ремонт цифрової техніки вважається найширшим у своєму роді, оскільки охоплює майже все цифрове електронне обладнання, продане після 1 липня 2021 року. Хоча він не поширюється на такі товари, як сільськогосподарська техніка та медичні прилади, він зобов'язує виробників надавати програмне забезпечення та ремонтну документацію незалежним постачальникам послуг з ремонту. Порушення вважаються недобросовісною торговельною практикою, за яку генеральний прокурор може накласти штраф у розмірі до 25 000 доларів США, а також гонорари адвокатів і витрати на розслідування...

Закон штату Массачусетс зосереджений на автомобільному ремонті. Він гарантує, що власники автомобілів і незалежні механіки мають доступ до діагностичних і ремонтних даних, включно з такими системами, як GPS. Порушення вважаються недобросовісною конкуренцією, а приватні позови дозволяються після надання виробникам шансу виправити проблему. Цивільні штрафи можуть сягати \$10 000 за одне порушення. Нещодавно закон був підтриманий судом після п'ятирічного юридичного оскарження...

Закон штату Орегон, який набуде чинності 1 січня 2025 року, націлений на споживчу електроніку, що використовується для особистих або побутових цілей і використовує вбудовану цифрову електроніку. Він уповноважує генерального прокурора забезпечувати дотримання закону і накладає штрафи в розмірі до 1000 доларів на день за кожне порушення...

На федеральному рівні Закон про гарантії Магнусона-Мосса (MMWA) забороняє виробникам анулювати гарантії через використання запчастин

сторонніх виробників, і Федеральна торгова комісія (FTC) активно стежить за дотриманням цього закону. Антимонопольне законодавство також може застосовуватися, особливо у випадках, пов'язаних з монополістичною практикою ремонту або незаконними домовленостями про зв'язування...

Забігаючи наперед, зазначимо, що 28 штатів очікують на ухвалення законодавства про право на ремонт, багато з яких прагнуть розширити сферу його дії на додаткові категорії товарів, зокрема сільськогосподарську техніку. Такі штати, як Делавер, Нью-Джерсі, Огайо та Род-Айленд, є одними з тих, що розглядають можливість прийняття ширших законів. Оскільки правовий ландшафт продовжує розвиватися, виробники повинні залишатися пильними та проактивними у забезпеченні дотримання вимог законодавства в різних юрисдикціях...» **(Right To Repair – A Growing Trend for States Creating Compliance Challenges for Manufacturers // Crowell & Moring LLP. (<https://www.crowell.com/en/insights/client-alerts/right-to-repair-a-growing-trend-for-states-creating-compliance-challenges-for-manufacturers>). 19.03.2025).**

«...Законодавці Каліфорнії обговорюють законопроект А.В. 412, який вимагає від розробників ІІІ відстежувати і розкривати кожен зареєстрований роботу, захищену авторським правом, яка використовується в навчанні ІІІ, - вимога, яку багато хто вважає нездійсненною. Хоча може здатися, що законопроект сприяє прозорості, він загрожує обтяжити невеликі стартапи та аматорів - суб'єктів з обмеженими ресурсами - змушуючи їх орієнтуватися в громіздкій і застарілій системі реєстрації Управління з авторських прав США, яка не зчитується машиною і не містить вичерпних даних про авторів. Ця вимога може відволікти обмежені ресурси від інновацій та розвитку і наразити малих гравців на дорогі судові позови, тоді як найбільші технологічні компанії з їхніми величезними ресурсами та юридичними командами матимуть кращі можливості для дотримання вимог. Критики також стверджують, що законопроект ґрунтується на хибній передумові, оскільки процеси читання, вилучення та пошуку відкритого веб-контенту - діяльність, що є центральною для навчання ІІІ, - повинні підпадати під добросовісне використання - принцип, який суди вже давно визнали основоположним для роботи в Інтернеті. Крім того, А.В. 412 являє собою неналежне втручання на рівні штату в сферу, що регулюється федеральним законодавством, і ризикує консолідувати владу над розробкою ІІІ серед великих технологічних компаній, маргіналізуючи менших інноваторів, що в кінцевому підсумку призведе до придушення конкуренції та інновацій у цій галузі...» **(Joe Mullin. California's A.B. 412: A Bill That Could Crush Startups and Cement A Big Tech AI Monopoly // The Electronic Frontier Foundation (<https://www.eff.org/deeplinks/2025/03/californias-ab-412-bill-could-crush-startups-and-cement-big-tech-ai-monopoly>). 17.03.2025).**

«17 березня 2025 року двопартійна група сенаторів, серед яких Чак Грасслі (Chuck Grassley), Джон Корнін (John Cornyn), Річард Блюменталь (Richard Blumenthal) та Дік Дурбін (Dick Durbin), представила два законопроекти, спрямовані на зниження вартості рецептурних ліків, які можуть суттєво вплинути на патентні стратегії фармацевтичних та біологічних компаній. Перший законопроект, Акт про доступні рецепти для пацієнтів, спрямований на боротьбу з "патентними заростями" - практикою захисту лікарських засобів численними патентами, що перетинаються, - шляхом обмеження виробників брендів біологічних препаратів відстоювати максимум 20 патентів у позовах про порушення прав проти виробників біосимілярів, з деякими обмеженнями, заснованими на датах видачі патентів, і положеннями, що дозволяють судам збільшувати цю кількість за певних обставин; версія цього законопроекту пройшла через Сенат у 2024 році, але не змогла набрати голосів у Палаті представників. Другий законопроект, Закон про посилення конкуренції на ринку лікарських засобів, спрямований на боротьбу з "перескакуванням продуктів", коли компанії переключають ринковий попит з препарату, що стикається з конкуренцією генериків, на нову запатентовану версію (часто з незначними нетерапевтичними змінами), визнаючи таку практику порушенням Закону про Федеральну торгову комісію, якщо вона здійснюється у відповідь на заявки на генерики або біосиміляри...» (Alistair J. McIntyre, Agnes Juang. *wo Bills Introduced to Target "Patent Thickets" and "Product Hopping"* // Knobbe Martens (<https://www.knobbe.com/blog/two-bills-introduced-to-target-patent-thickets-and-product-hopping/>). 24.03.2025).

«...Республіканські законодавці США на чолі з представником Райлі Муром із Західної Вірджинії представили законопроект, покликаний заблокувати отримання китайськими громадянами студентських віз для навчання в США. Запропонований законопроект під назвою "Зупинити китайське комуністичне втручання шляхом захисту інтелектуальних гарантій в академічних колах" має на меті протидіяти тому, що Мур назвав загрозами шпигунства та крадіжками інтелектуальної власності, яким нібито сприяють громадяни Китаю, що навчаються в Америці. Мур підкреслив, що майже 300 000 китайських студентів щорічно отримують візи, стверджуючи, що така практика сприяє шпигунству з боку Комуністичної партії Китаю і становить загрозу національній безпеці. Він навів три випадки, коли китайських студентів звинувачували у збиранні конфіденційної інформації, два з яких завершилися винесенням обвинувальних вироків. За даними Інституту міжнародної освіти, громадяни Китаю становили другу за чисельністю групу іноземних студентів у США, налічуючи 277 398 осіб у 2023-24 навчальному році, хоча ця цифра зменшується з 2019-20 років. Законодавці-демократи розкритикували закон, стверджуючи, що він несправедливо передбачає підозру щодо всіх китайських

студентів... Щоб стати законом, законопроект має пройти обидві палати Конгресу США - Палату представників і Сенат - і бути підписаним президентом Дональдом Трампом...» (*Kathryn Giordano. Deep Dive: Chinese student visas could be blocked under new bill introduced in US Congress // South China Morning Post Publishers Ltd. (<https://www.scmp.com/yp/learn/learning-resources/article/3303792/deep-dive-chinese-student-visas-could-be-blocked-under-new-bill-introduced-us-congress>). 31.03.2025*).

Турецька Республіка

«...Постанова про внесення змін до Положення про застосування Закону Туреччини про промислову власність (IPL) набула чинності 15 березня 2025 року, внівши важливі зміни до процесу адміністративного анулювання торговельних марок. До цього стаття 26 Закону про промислову власність, що набула чинності в січні 2024 року, передала повноваження щодо анулювання торговельних марок від судів до Відомства з питань патентів і торговельних марок Туреччини (ТРТО), хоча процедурні інструкції досі не були розроблені. Постанова про внесення змін усуває давню невизначеність і встановлює структуровану систему адміністративного анулювання з ключовими положеннями, викладеними нижче:

1. Окремі запити на анулювання: Для кожної зареєстрованої торговельної марки тепер потрібно подавати окремий запит на анулювання, що запобігає масовому поданню заявок. Це забезпечує індивідуальний розгляд окремих товарів/послуг, дат реєстрації та юридичних нюансів. Однак, щоб зменшити ймовірність винесення непослідовних рішень у пов'язаних справах, сторонам рекомендується повідомляти ТРТО про взаємопов'язані заявки, в ідеалі - доручаючи їх одному й тому ж експерту...
2. Повідомлення про недоліки та збори: ТРТО проводить формальну перевірку заявок, повідомляючи заявників про недоліки та надаючи один місяць для їх виправлення. Невирішені проблеми призводять до відхилення заявки, при цьому безповоротний збір за подання заявки утримується, хоча авансовий платіж може бути повернутий на вимогу заявника. Це підкреслює процедурну суворість і фінансову підзвітність...
3. Строки надання відповіді: Власники торговельних марок мають один місяць для відповіді на повідомлення про анулювання, який може бути продовжений ще на один місяць за запитом. Впродовж одного місяця ТРТО може також запросити додаткові докази, після чого подальші подання не розглядаються, що скорочує строки прийняття рішень...
4. Анулювання заднім числом: Хоча рішення про анулювання зазвичай набувають чинності в майбутньому, заявники можуть вимагати ретроактивного анулювання до певної дати, якщо це обґрунтовано (наприклад, доведено невикористання торговельної марки протягом п'яти років). Це має вирішальне

значення у випадках, коли у відмовах ex officio в нових заявках згадуються старі, невикористані торговельні марки, які можуть бути визнані недійсними заднім числом...

5. Попереднє анулювання в процедурі заперечення: У разі відхилення ex officio на підставі попередніх торговельних марок запити на анулювання проти цитованого знака можуть призупинити провадження за запереченням. Однак міжнародні заявки за Мадридським протоколом стикаються з обмеженнями, пов'язаними з 18-місячним строком для прийняття рішень ТРТО, що загрожує неявним прийняттям заявки, якщо рішення не буде прийнято. Національні заявки не мають таких обмежень, що забезпечує більшу гнучкість...

6. Виключення подібних товарів/послуг: Рішення про анулювання не можуть поширюватися на товари/послуги, які вважаються "подібними" до тих, використання яких доведено, навіть якщо вони не використовуються. Це неоднозначне положення очікує на інтерпретацію ТРТО, що потенційно може захистити категорії, які перетинаються в межах одного класу.

7. Структура зборів: Збори за анулювання складаються з безповоротного інституційного збору та депозиту, що підлягає поверненню. Депозит повертається, якщо заявка повністю прийнята або відхилена, але утримується ТРТО для часткового затвердження. Вимоги про повернення коштів мають бути подані протягом 10 років з моменту прийняття рішення, що гарантує своєчасне вирішення справи...

8. Відкликання заявок: Заявники можуть відкликати заявки до прийняття остаточного рішення ТРТО, при цьому повернення депозитів вимагає належного дозволу, якщо вони здійснюються адвокатами, відповідно до протоколів відкликання опозиції...

Регламент про внесення змін роз'яснює процедурні аспекти адміністративного анулювання торговельних марок Türkiye, усуваючи прогалини в управлінні зборами, термінах реагування та ретроактивному анулюванні. Однак залишаються невизначеності, зокрема щодо "подібних" товарів/послуг та обмежень Мадридського протоколу, що потребує подальших рекомендацій з боку ТРТО на основі практики. Ці реформи спрямовані на забезпечення балансу між ефективністю та справедливістю, посилюючи роль ТРТО у підтримці надійного та справедливого реєстру торговельних марок...»
(The Amendment Regulation to the Regulation on the Implementation of the Industrial Property Law Published // Esin Attorney Partnership (<https://www.esin.av.tr/2025/03/25/the-amendment-regulation-to-the-regulation-on-the-implementation-of-the-industrial-property-law-published/>). 25.03.2025).

Японська Держава

«Японія запровадила "систему згоди" з 1 квітня 2024 року. Згідно з цією новою системою, згода власника попередньої торговельної марки

може дозволити реєстрацію схожої торговельної марки за умови, що між двома торговельними марками не існує потенціалу для сплутування...

Відповідно до зміненого Закону про торговельні марки, реєстрація нової торговельної марки дозволяється, навіть якщо існує ідентична або схожа раніше зареєстрована торгова марка, якщо заявник на торговельну марку подає лист-згоду, отриманий від власника раніше зареєстрованої торговельної марки, і документи, які підтверджують відсутність ймовірності плутанини між раніше зареєстрованою торговою маркою та торговою маркою, на яку подано заявку. Після подання цих документів до Патентного відомства Японії (JPO) експерт JPO визначить, чи існує ймовірність плутанини після оцінки конкретних обставин обох знаків.

Заявники можуть подати наведені нижче документи до JPO як доказ того, що ймовірність плутанини не існує.

1. Угода між сторонами:

Заявники можуть подати копію угоди між власником раніше зареєстрованої торгової марки та заявником. Важливо, щоб така угода містила опис конкретних обставин і узгоджених умов щодо обох знаків. Крім того, важливо перевірити, чи дійсно існує угода між заявником і власником раніше зареєстрованої торгової марки. Можна подати короткий виклад угоди.

2. Документи, що підтверджують відсутність ймовірності плутанини в майбутньому

Згідно з новими інструкціями щодо іспитів, заявникам також необхідно довести відсутність ймовірності плутанини в майбутньому. Якщо ймовірність плутанини на даний момент не існує, а об'єктивні докази свідчать про те, що конкретні обставини навряд чи зміняться, можна зробити висновок, що ймовірність плутанини в майбутньому не буде існувати. Низька вірогідність зміни обставин може бути обґрунтована матеріалами щодо господарської діяльності як заявника, так і власника раніше зареєстрованої торгової марки. Приклади таких матеріалів включають опубліковані брошури компанії, докази використання обох торгових марок (наприклад, рекламні оголошення, газетні та журнальні статті), документи щодо майбутніх бізнес-планів (наприклад, опубліковані прес-релізи компанії) та матеріали, що демонструють відсутність плутанини на даний момент (наприклад, опитування дилерів і споживачів).

Для торгових марок, зареєстрованих відповідно до нової системи отримання згоди, наведені нижче положення призначені для запобігання плутанини після реєстрації.

1. Якщо використання торговельної марки одним власником прав на торговельну марку може завдати шкоди діловим інтересам іншого власника прав на торговельну марку, потерпілий правовласник може вимагати, щоб інший правовласник використовував відповідне позначення на своїх товарах або послугах, щоб запобігти плутанині між двома знаками (стаття 24-4, пункти 1 і 2).

2. Якщо один власник прав на торговельну марку використовує марку таким чином, що викликає плутанину з товарами чи послугами, пов'язаними з бізнесом іншого власника прав на торговельну марку, і таке використання вважається недобросовісною конкуренцією, будь-яка сторона може подати позов про скасування («судовий розгляд скасування недобросовісного використання») для скасування реєстрації торгової марки (стаття 52-2, пункт 1)...» (*Kensaku Takase, Tomoko Inagaki, Megumi Santo. Japan significantly strengthens its trademark regime by implementing a "Consent System" // Baker McKenzie (<https://insightplus.bakermckenzie.com/bm/intellectual-property/japan-significantly-strengthens-its-trademark-regime-by-implementing-a-consent-system>). 06.03.2025*).

Спори та судові розгляди щодо порушення прав інтелектуальної власності

Україна

«Українське законодавство регулює питання авторських прав за допомогою Закону «Про авторське право і суміжні права», який передбачає як правовий захист творів, так і відповідальність за порушення.

В Україні передбачено кілька видів відповідальності за порушення авторського права:

1. Цивільноправова відповідальність:

- правовласник може вимагати компенсацію в розмірі від 10 до 50 000 мінімальних зарплат (станом на 2025 рік, мінімальна зарплата становить 8 тис. грн, тобто це 80 тис. — 400 млн грн).
- альтернативно можна вимагати відшкодування фактичних збитків чи прибутків, отриманих порушником.

Приклад:

2021 року київський художник виграв суд проти компанії, яка без дозволу надрукувала його роботи на футболках. Суд зобов'язав компанію виплатити компенсацію в розмірі 1,5 млн грн за збитки, завдані автору.

2. Адміністративна відповідальність:

- штрафи за незаконне використання об'єктів авторського права варіюються від 170 до 34 тис. грн залежно від характеру порушення;
- може включати конфіскацію нелегальних копій творів.

Приклад:

2022 року компанію, яка нелегально транслювала фільми без ліцензії, оштрафували на 200 тис. грн.

3. Кримінальна відповідальність:

- якщо збиток значний (понад 250 тис. грн), порушника може бути засуджено до штрафу до 850 тис. грн або позбавлення волі до 6 років.

Приклад:

2020 року ІТ-компанію в Харкові викрили в несанкціонованому використанні програмного забезпечення, що належить міжнародному розробнику. Сума компенсації сягнула 2 млн грн, а керівника компанії було засуджено до 3 років умовно» *(Скільки коштує порушення авторського права в Україні // Товариство з обмеженою відповідальністю «Файненс.юа» (<https://news.finance.ua/ua/skil-ky-koshtuye-porushennya-avtors-koho-prava-v-ukraini>). 14.03.2025).*

«В Офісі Президента повідомили, що Вищий суд з питань інтелектуальної власності, а також його Апеляційна палата, скоріш за все будуть ліквідовані у зв'язку з відсутністю необхідності існування такого суду.

Відповідне рішення планується ухвалити після затвердження Президентом Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства до 2029 року.

Як зазначив 7 березня генеральний директор Директорату з питань правової політики Офісу Президента Віктор Дубовик, під час обговорення положень Стратегії, Офіс Президента провів консультації зі спікером Верховної Ради Русланом Стефанчуком, який навів аргументи щодо недоцільності подальшого існування Вищого суду з питань інтелектуальної власності...

«Після аналізу статистики розгляду справ, виникло питання, чи буде взагалі у цього суду навантаження, тобто чи буде у цього суду робота. Зараз переважає думка щодо відсутності необхідності існування цього суду взагалі», - розповів під час VII Судового форуму ААУ Віктор Дубовик...» *(В'ячеслав Хрипун. Буде проведено вивчення доцільності функціонування Вищого суду з питань інтелектуальної власності – Офіс Президента // Судово-юридична газета (<https://sud.ua/uk/news/publication/325049-vysshiy-sud-po-voprosam-intellektualnoy-sobstvennosti-budet-likvidirovan-ofis-prezidenta>). 07.03.2025).*

«Проект щодо створення в Україні Вищого суду з питань інтелектуальної власності (ІР-суду) був ініційований ще у 2017 році, однак досі не реалізований. Чи дійсно нам потрібен окремий суд для розгляду такої категорії справ і як його поява може позначитися на інвестиційному кліматі України?

Запуск Вищого суду з питань інтелектуальної власності дасть змогу:

- скоротити строки розгляду справ – бізнес та інвестори зможуть оперативніше й ефективніше захистити свої права;

- *забезпечити високу кваліфікацію суддів* – спеціалізація суддів на розгляді виключно ІР-спорів сприятиме ухваленню більш обґрунтованих та якісних рішень;
- *уніфікувати судову практику* – це допоможе уникнути суперечностей у правозастосуванні та підвищить передбачуваність судових рішень;
- *зміцнити довіру інвесторів* – прозора судова система є одним із ключових факторів для залучення капіталу...

Сьогодні головними кроками для початку роботи Вищого суду з питань інтелектуальної власності є:

- *призначення суддів* – фахівців, які мають спеціалізацію, ґрунтовні знання у сфері інтелектуальної власності;
- *фінансування та матеріально-технічне забезпечення* – створення умов для ефективної роботи суду, включно з можливістю дистанційного розгляду справ;
- *навчання суддів та інтеграція міжнародного досвіду* – використання найкращих практик діяльності судів у країнах ЄС, США та Китаю, які спеціалізуються на розгляді справ щодо прав інтелектуальної власності;
- *оновлення законодавства* – внесення змін до процесуальних кодексів для чіткого визначення підсудності справ, які розглядатиме ІР-суд...

У звіті Європейської комісії щодо України в рамках Пакета розширення 2023 року наголошується на необхідності вдосконалення системи захисту прав інтелектуальної власності, зокрема шляхом створення Суду з питань інтелектуальної власності. У звіті Єврокомісії від 2024 року йдеться про те, що цей недолік залишається невирішеним, Суд з питань інтелектуальної власності досі не працює, очікуючи на рішення про відновлення конкурсів для заповнення вакантних посад суддів.

...Україна має всі передумови для того, щоб стати привабливою юрисдикцією для інноваційного бізнесу. Залишається лише зробити важливий крок – втілити проєкт щодо запуску ІР-суду в життя» *(Владислав Білоцький. Чому інвестиційна привабливість України залежить від запуску ІР-суду // Юридична практика (<https://pravo.ua/chomu-investytiina-pryvablyvist-ukrainy-zalezhyt-vid-zapusku-ip-sudu-bloh-vladyslava-bilotskoho/>). 14.03.2025).*

«Світловодська телерадіокомпанія “Веселка”, що на Кіровоградщині, заплатить штраф за порушення авторських прав.

Світловодський міськрайонний суд встановив, що власниця ТРК “Веселка” транслювала передачі каналів “УКРАЇНА”, “НЛО.TV” та “Індиго tv”, не маючи на це ліцензованого права.

До справи долучили свідка із Світловодська. Він розповів, що до його помешкання прийшли поліцейські та виявили на телевізорі трансляції зазначених каналів. Телевізор був підключений до мережі ТРК “Веселка”.

Обвинувачена свою вину не визнала. З її пояснень, ТРК “Веселка” уклала 6 субліцензійні договори, якщо б ТРК “Україна” звернулася з такою пропозицією.

Власниця Світловодської телерадіокомпанії заплатить 34 тисяч гривень штрафу, 185 тисяч майнової шкоди та 4 тисячі за експертизи» *(Світловодську телерадіокомпанію оштрафували за порушення авторських прав // Новини Кіровоградщини* https://format.kr.ua/svitlovodsku-teleradiokompaniyu-oshtrafuvaly-za-porushennya-avtorskyh-prav/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=svitlovodsku-teleradiokompaniyu-oshtrafuvaly-za-porushennya-avtorskyh-prav). 17.03.2025).

Європейський Союз

«Nintendo виграла тривалий судовий процес у Верховному суді Франції проти компанії Dstorage, яка володіє та управляє файлообмінником 1fichier.com.

Рішення, про яке японський гігант заявляє як про перемогу "всієї ігрової індустрії", стало результатом багаторічних слухань та апеляцій і означає, що будь-яка компанія, що базується в Європі, повинна видаляти нелегальні копії ігор на вимогу власника авторських прав. Якщо вони цього не зроблять, то тепер можуть бути притягнуті до відповідальності за контент і зіткнутися з величезними штрафами...

Верховний суд Франції не залишає сумнівів у тому, що такі провайдери хостингу, як 1fichier.com, не є безпечним притулком для зберігання та розповсюдження незаконного контенту.

Nintendo закликає споживачів не завантажувати піратські копії ігор Nintendo, оскільки це збільшує ризик того, що вони перешкоджатимуть функціональності та враженням від гри в легальні ігри Nintendo на автентичному обладнанні Nintendo.

Nintendo подала позов проти Dstorage після того, як компанія проігнорувала вимоги припинити розміщення нелегальних копій програмного забезпечення Nintendo. У 2021 році паризький суд визнав, що Dstorage дійсно розміщував піратські ігри, і постановив виплатити Nintendo 935 тис. євро (783 тис. фунтів стерлінгів / 1 млн доларів) відшкодування збитків. Dstorage подала апеляцію на це рішення, але у 2023 році програла і була зобов'язана сплатити додаткові витрати.

Останньою інстанцією для Dstorage став Верховний суд Франції, де компанія стверджувала, що для видалення певного контенту з її файлообмінних сервісів потрібен судовий ордер. Суд відхилив цей аргумент, і це буде остаточним рішенням у цій справі...» *(Rich Stanton. Nintendo wins major French piracy case with EU-wide consequences: 'Significant not only for Nintendo, but for the entire games industry' // Future Publishing Limited Quay*

House (<https://www.pcgamer.com/gaming-industry/nintendo-wins-major-french-piracy-case-with-eu-wide-consequences-significant-not-only-for-nintendo-but-for-the-entire-games-industry/>). 06.03.2025).

«...Запуск Єдиного патентного суду (UPC) у червні 2023 року став трансформаційною віхою в міжнародному патентному праві, створивши єдину судову систему для європейських патентів у 18 державах-членах ЄС та 400 мільйонах людей. Разом із запровадженням унітарного патенту (UP), UPC спростив процедуру захисту патентів і символізував історичний зсув у бік загальноєвропейської правової співпраці. З моменту свого створення UPC продемонстрував активну взаємодію із зацікавленими сторонами, отримавши понад 500 справ, з помітним зменшенням кількості відмов від участі та зростанням довіри з боку заявників з країн, що не входять до складу ЄС, які інтегрують його у свої глобальні судові стратегії...

Станом на вересень 2024 року UPC розглянув 192 позови про порушення прав, майже 80% з яких були подані в місцевих відділеннях Німеччини - Мюнхені (70), Дюссельдорфі (42), Мангеймі (25) та Гамбурзі (14). Мюнхен, зокрема, розширив свій потенціал, додавши другу колегію на чолі з досвідченими суддями Маттіасом Зіганном та Ульріке Фосс. Інші відділи, зокрема Паризький (11), Гаазький (10), Міланський (7) та Північно-балтійський регіональний відділ (6), також зробили свій внесок у розгляд справ. Крім того, до 103 позовів про порушення прав було подано 212 зустрічних позовів про анулювання, тоді як 89 позовів про порушення прав розглядалися без зустрічних позовів, що, ймовірно, пов'язано з паралельними провадженнями або факторами, характерними для конкретної справи...

UPC також розглянув 49 заяв про вжиття тимчасових заходів, таких як попередні судові заборони та збереження доказів, що свідчить про активні зусилля сторін, спрямовані на забезпечення тимчасового захисту. Окремих позовів про анулювання було подано 45, причому Паризький центральний підрозділ розглянув 37 справ, переважно в галузі електроніки та фізики, тоді як у Мюнхені (5) та Мілані (3) було розглянуто менше справ через відмову від участі у справах з хімії, наук про життя та нещодавнє відкриття Міланського відділення у червні 2024 року, відповідно...

UPC досяг своєї мети - ухвалювати рішення в першій інстанції протягом приблизно 12 місяців, що створює значний часовий тиск на сторони та підкреслює прискорений характер проваджень. Така ефективність вже призвела до того, що станом на вересень 2024 року було розглянуто 14 апеляцій по суті, 28 апеляцій у справах про забезпечення позову та 54 проміжні апеляції. Апеляційний суд ухвалив численні рішення, надаючи важливі вказівки з процесуальних та матеріально-правових питань, зокрема щодо формулювання позовних вимог, порушення прав та їхньої дійсності...

Загалом, активна діяльність UPC та динаміка розгляду справ підкреслюють його зростаючий авторитет та вплив на європейські патентні спори, що знаменує собою нову еру уніфікації та співпраці у сфері захисту прав інтелектуальної власності...» (*Natalie Kirchhofer, Mathias Karlhuber, Christoph Walke. Specialist chapter: Trends emerging from UPC indicate growing divergence from EPO practices // Law Business Research (<https://www.iam-media.com/review/the-patent-prosecution-review/2025/article/specialist-chapter-trends-emerging-upc-indicate-growing-divergence-epo-practices>). 10.03.2025*).

«Єдиний патентний суд (UPC) опублікував свій перший річний звіт.

З моменту свого заснування UPC розглянув значну кількість справ: до кінця 2024 року було подано 633 позови. Такий великий потік позовів дозволив Суду вже напрацювати базову всеосяжну базу прецедентного права, що підвищує правову визначеність та передбачуваність.

До середини 2025 року, у співпраці з Європейським патентним відомством, UPC планує впровадити нову систему управління справами для усунення поточних системних обмежень. Суд також має намір створити Центр патентної медіації та арбітражу для посилення своїх можливостей у вирішенні спорів, з метою дозволити йому розпочати роботу вже цього року...» (*UNIFIED PATENT COURT. ANNUAL REPORT // Unified Patent Court (UPC) (https://www.unified-patent-court.org/sites/default/files/upc_documents/UPC_AR_2024_HD_digital_version_double_page_compressed.pdf). 03.2025*).

«Нещодавно Вищий суд Аліканте, ключовий суд у сфері інтелектуальної та промислової власності в Іспанії, виніс два важливих рішення у цивільному та кримінальному провадженнях, які посилюють захист прав власників промислової власності та створюють важливі прецеденти проти копірайтерів та контрафактної продукції...

У цивільному процесі суд розглядав класичний конфлікт між інноваційною компанією, яка є еталоном у своєму секторі, та конкурентом, чий новий продукт, розміщений поряд з інноваційним продуктом, відтворював відмінні елементи оригінального продукту. Найхарактерніший і найвідмітніший елемент оригінального продукту входив до складу торговельних марок, які захищав позивач. Суд Європейського Союзу з питань торговельних марок і промислових зразків виніс рішення на користь позивача, визнавши, що відповідач порушив зареєстровані графічні та загальновідомі торговельні марки позивача. Суд встановив, що компанія-порушник паразитувала на торговельних марках позивача, використовуючи ідентичний знак для реклами свого продукту та розміщуючи його на упаковці з елементами, повністю ідентичними з тими, що охороняються позивачем. Це

призвело до того, що громадськість почала асоціювати товар-порушник зі справжнім продуктом, який був захищений правами інтелектуальної власності протягом багатьох років і користувався великою популярністю завдяки значним інвестиціям у рекламу та просування. Суд зобов'язав компанію-порушника припинити продаж товару, вилучити його з обігу, знищити запаси упаковки, відшкодувати позивачу завдані збитки, а також наклав примусовий штраф у разі невиконання рішення...

У рамках кримінального провадження Високий суд Аліканте вирішив справу, в якій засуджені продавали продукцію, що відтворювала зареєстровані громадські зразки, захищені позивачем, але не містила торговельних марок позивача. Ця тенденція передбачає продаж "напівфабрикатів" контрафактної продукції, які є точними копіями зареєстрованих зразків, захищених правовласниками, з додаванням торговельних марок у точці продажу кінцевому споживачеві. Високий суд підтвердив, що така поведінка карається іспанським кримінальним законодавством і є злочином проти промислової власності згідно зі статтею 273 Кримінального кодексу Іспанії. Суд засудив винних до тюремного ув'язнення, штрафів у розмірі подвійної суми отриманого прибутку, публікації рішення в офіційних газетах та виплати компенсації у розмірі понад 100 000 євро...

Вищий суд Аліканте зробив кілька ключових висновків:

1. відповідачам не обов'язково знати конкретні реєстраційні номери промислових зразків, на які вони посягають; достатньо знати, що ці зразки охороняються третіми особами. Професіонали в галузі не можуть уникнути відповідальності, посилаючись на незнання статусу охорони промислових зразків, особливо якщо йдеться про добре відомі зразки, визнані професіоналами галузі.
2. Не має значення, чи був споживач введений в оману щодо справжнього характеру продукту, чи ні. Відповідні кримінальні правопорушення спрямовані на захист виключного використання прав промислової власності та пов'язаних з ними престижу або комерційної репутації, а не на захист кінцевого споживача від обману.
3. Верховний Суд підтвердив, що у справах про порушення прав промислової власності шкода є невід'ємною і не потребує додаткового доведення.

Ці рішення значно посилюють захист прав власників промислової власності та створюють дуже важливі прецеденти у боротьбі з копіями та підробками, гарантуючи, що інноваційні компанії зможуть ефективно захищати свої інтереси та права» (*Cristina Duch, Silvia Sáenz de Ormijana. Spain: Judicial trend in favor of the protection of IP right holders // Baker McKenzie (<https://insightplus.bakermckenzie.com/bm/intellectual-property/spain-judicial-trend-in-favor-of-the-protection-of-ip-right-holders>). 04.03.2025*).

«Правовласники та юристи, які беруть участь у спорах щодо торговельних марок в ЄС, вже давно користуються "Інструментом схожості" EUIPO. Це база даних з можливістю пошуку, яка містить висновки різних відомств ЄС з питань торговельних марок (в тому числі і EUIPO) щодо схожості товарів і послуг.

Інструмент вказує на ступінь схожості, який було встановлено між двома порівнюваними термінами, починаючи від "несхожі", "мало схожі", "схожі", "дуже схожі" і закінчуючи "ідентичні", а також наводить відповідні причини. Наприклад, згідно з Інструментом, EUIPO раніше встановило, що "фармацевтичні препарати" у класі 5 мають низький ступінь схожості з "пристроями для введення фармацевтичних препаратів" у класі 10 на підставі того, що вони є взаємодоповнюючими і збігаються за каналами розповсюдження та відповідною аудиторією.

До недавнього часу Інструмент розглядався багатьма як корисна відправна точка для підготовки аргументів щодо порівняння товарів і послуг, але не як останнє слово в цьому питанні. Дійсно, у власному вступі до Інструменту EUIPO пише, що він "прагне відобразити практику відомств [учасників], але порівняння, наведені в інструменті, НЕ Є ЮРИДИЧНО ОБОВ'ЯЗКОВИМИ для будь-якого суб'єкта". Однак нещодавнє рішення EUIPO, схоже, ставить під сумнів це твердження, вважаючи, що експерти EUIPO "повинні дотримуватися" Інструменту схожості.

Заявник стверджував, що, згідно з Інструментом схожості, вино і джин є схожими. Однак EUIPO відповіло, що, хоча це твердження було слухним і правильним на момент подання заявником своїх аргументів, ситуація змінилася таким чином, що на момент прийняття рішення Інструмент вказував на те, що вони є несхожими. EUIPO вирішило, що воно було змушене слідувати Інструменту в її нинішньому вигляді, і тому заяву про недійсність необхідно відхилити на підставі того, що товари є несхожими.

Після цього рішення Інструмент схожості повинен розглядатися в зовсім іншому світлі. Якщо раніше сторони провадження в EUIPO могли використовувати Інструмент для обґрунтування своїх аргументів щодо порівняння товарів і послуг (включаючи визначення потенційних контраргументів, які можуть бути висунуті іншою стороною або EUIPO), то це рішення, схоже, робить власні аргументи сторін неактуальними, оскільки EUIPO буде змушене слідувати Інструменту (а не просто брати до уваги його висновки). Більше того, той факт, що EUIPO має слідувати висновкам Інструменту на дату прийняття рішення, створює значну правову невизначеність для всіх сторін» (*Suzanne Power. Legal update on the application of the EUIPO's Similarity Tool // Venner Shipley (<https://www.vennershipley.com/insights-events/legal-update-on-the-application-of-the-euipos-similarity-tool/>). 05.03.2025*).

«Рішення Суду загальної юрисдикції T-136/23 нагадує, що поріг для встановлення мовчазної згоди є високим, і що більш ранні знаки можуть зробити недійсними реєстрації торговельних марок ЄС (EUTM), які були використані більше п'яти років.

Образний знак EUTM «vintae» був зареєстровано в 2008 році для товарів і послуг: "алкогольні напої (крім пива)" в класі про 33 клас і пов'язані з ними роздрібні та оптові послуги в класі про 35 клас.

Через 12 років після реєстрації компанія Grande Vitae подала позов про визнання недійсною на підставі ймовірності плутанини з (зокрема) її попередньою німецькою словесною маркою VITAE, яка охоплювала ідентичні/подібні товари.

Vintae стверджував, що Grande Vitae мовчазно погодився на використання «vintae» протягом п'яти послідовних років, і йому слід заборонити подавати позов про визнання недійсним. Однак ані відділ анулювання, ані апеляційна рада не вважали докази Vintae доказом мовчазної згоди. Було виявлено ймовірність плутанини, і Vintae подав апеляцію до Генерального суду.

Загальний суд зосередився на умовах мовчазної згоди. Деякі ключові висновки:

- Метою обмеження внаслідок мовчазної згоди є покарання власників попередніх знаків, які мовчазно погодилися на використання пізнішої EUTM протягом п'яти послідовних років, у той час як вони знали про використання.
- п'ятирічний строк починається з моменту, коли попередній власник знака стає "фактично обізнаним" про використання пізнішої реєстрації EUTM.
- простих презумпцій або припущень щодо використання недостатньо, щоб довести мовчазну згоду, а загальних знань про використання у відповідному секторі, які можна зробити, наприклад, з тривалості використання, недостатньо, щоб довести мовчазну згоду (хоча це може мати відношення до заяв про недобросовісність).

Таким чином, навіть якщо можна було б довести, що обидві сторони отримали нагороди в одних і тих же винних конкурсах і що це привернуло значне висвітлення в ЗМІ та/або що обидві сторони брали участь в одних і тих же міжнародних торгових виставках, це не доводило б "фактичної обізнаності". Не можна припустити, що Grande Vitae бачила знак Vintae на пляшках вина у висвітленні в ЗМІ, під час конкурсів або на виставках. Таким чином, умови мовчазної згоди не були доведені, і позов про визнання знака недійсним був успішним» (*Jennifer Heath. No proof of “actual awareness”: acquiescence argument fails in the EU // D Young & Co LLP (<https://www.dyoung.com/en/knowledgebank/articles/tm-actual-awareness-acquiescence>). 11.03.2025*).

«Голландські суди мають давню традицію винесення транскордонних судових заборон, яка бере свій початок у рішенні

Верховного суду Нідерландів 1989 року у справі *Lincoln проти Interlas*, де було встановлено, що зобов'язання відповідача не повинні обмежуватися національними кордонами. Такий підхід зробив Нідерланди провідною юрисдикцією для розгляду таких судових заборон, що має далекосяжні наслідки для міжнародних спорів у сфері інтелектуальної власності. Історично нідерландські суди визнавали міжнародну юрисдикцію у справах про порушення європейських патентів, особливо коли головний відповідач проживає в Нідерландах і діє в рамках спільної групової стратегії - практика, відома як "доктрина павука в павутинні" (spider-in-the-web doctrine)...

Ключовою особливістю голландської процедури попередньої судової заборони (PI) є її незалежність від розгляду справи про порушення по суті, що робить її ефективним та економічно вигідним варіантом швидкого захисту від поточного порушення або загрози такого порушення. Суддя PI виносить попереднє рішення як щодо порушення, так і щодо дійсності патенту, включаючи оцінку іноземних частин патенту в транскордонних формулах, як це було встановлено у справі *Solvay/Honeywell*. Незважаючи на вимогу терміновості, голландські суди трактують її менш суворо, ніж суди таких юрисдикцій, як Німеччина, загалом припускаючи терміновість у випадках триваючих порушень, але вимагаючи від позивачів діяти в розумні строки...

Голландські судові заборони щодо PI підлягають негайному виконанню і не вимагають забезпечення, хоча застосовується сувора відповідальність, якщо згодом виявиться, що заборона є необґрунтованою. Яскравим прикладом є справа *Novartis/Pharmathen*, в якій компанія Novartis після невдалої спроби ініціювати PI в Греції звернулася за транскордонною судовою забороною до Нідерландів проти *Pharmathen Global BV*, зареєстрованої в Нідерландах материнської компанії грецької компанії *Pharmathen SA*. Апеляційний суд Нідерландів взяв на себе юрисдикцію, визнав *Pharmathen Global* відповідальною за дії, що порушують права інтелектуальної власності, і наклав транскордонну судову заборону на всі території, де діє європейський патент (за винятком Греції)...

Голландський підхід був підтверджений рішенням Суду ЄС (CJEU) від 2025 року у справі *BSH Hausgeräte/Electrolux*, яке підтвердило, що суди, які розглядають позови про транскордонне порушення, зберігають юрисдикцію, навіть якщо інший суд повинен вирішити питання про дійсність частини національного патенту. CJEU поширив цей принцип на патенти країн, що не є членами ЄС, дозволивши судам країн-членів ЄС виносити рішення щодо заперечень проти дійсності, якщо вони не впливають на існування або реєстрацію патенту в третіх державах. Це рішення підвищує привабливість голландських судів для вирішення транскордонних патентних спорів, особливо коли відповідачем є громадянин Нідерландів, і в рівній мірі застосовується до Єдиного патентного суду (UPC), який керується тим самим законодавством ЄС про міжнародну юрисдикцію. З огляду на ці зміни, Нідерланди залишаються стратегічною юрисдикцією для забезпечення дотримання міжнародних прав

інтелектуальної власності...» (*Anna Koster, Peter van Gemert. Patent Litigation in Practice Series: Spotlight on the Netherlands: Dutch cross-border injunctions // Bird & Bird* (<https://www.twobirds.com/en/insights/2025/netherlands/patent-litigation-in-practice-series-spotlight-on-the-netherlands-dutch-cross-border-injunctions>). 03.03.2025).

«...Французькі видавці подали позов проти компанії Meta, власників Facebook та Instagram, звинувачуючи її в порушенні авторських прав при навчанні штучного інтелекту...

Позов подала Національна видавнича спілка, яка представляє інтереси книжкових видавництв. Вона стверджує, що компанія Meta використовувала книги, захищені авторським правом, для навчання різних систем штучного інтелекту, тим самим порушуючи її авторські права...

До видавців приєдналася Національна спілка авторів і композиторів, яка представляє авторів, драматургів і композиторів. Позивачі заявили, що позов необхідний, оскільки ШІ "грабує їхні твори і культурну спадщину, щоб навчатися". Компанія Meta не прокоментувала позов...» (*KELVIN CHAN. French publishers and authors sue Meta over copyright works used in AI training // The Associated Press* (<https://apnews.com/article/france-meta-artificial-intelligence-lawsuit-copyright-168b32059e70d0509b0a6ac407f37e8a>). 12.03.2025).

«Товариство літераторів (SGDL), Національна спілка авторів і композиторів (SNAC) та Національна спілка видавців (SNE) подали судовий позов проти компанії Meta до 3-ї палати Паризького суду першої інстанції за масове використання творів, захищених авторським правом, без дозволу їхніх авторів та видавців, для навчання своєї генеративної моделі штучного інтелекту.

Цей судовий позов відбувається на тлі регулювання на європейському рівні: Закон про штучний інтелект (AI Act) підтвердив необхідність дотримання компаніями, що публікують генеративні рішення штучного інтелекту, авторських прав і забезпечення прозорості щодо джерел, які використовуються для розробки базових моделей. З нагоди Саміту з питань штучного інтелекту 38 міжнародних організацій, що представляють усі творчі та культурні сектори, також опублікували Хартію культури та інновацій, спрямовану на захист авторських прав та інтелектуальної власності перед обличчям ШІ...

Позивачі вимагають дотримання авторських прав і, зокрема, повного вилучення каталогів даних, створених без дозволу і використовуваних для навчання ШІ» (*La SGDL, le SNAC et le SNE assignent Meta pour imposer le respect du droit d'auteur aux développeurs d'outils d'intelligence artificielle générative // SGDL* (<https://www.sgdl.org/sgdl-accueil/l-actualite-sgdl/4641-communique-la-sgdl-le-snac-et-le-sne-assignent-meta-pour-imposer-le-respect-du>

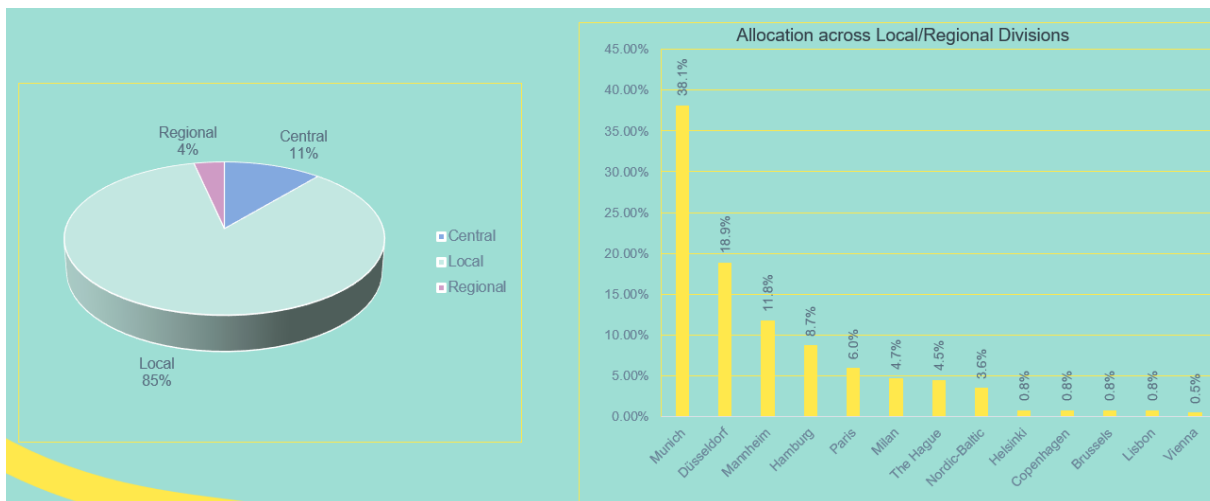
droit-dauteur-aux-developpeurs-doutils-dintelligence-artificielle-generative).
12.03.2025).

«6 березня 2025 року Суд Європейського Союзу (СЈЕU) виніс рішення проти бельгійської держави у справі про примусову передачу суміжних прав від музикантів Національного оркестру Бельгії (NOB) до їхнього роботодавця. Спiр виник у зв'язку з королівським указом від 2021 року, згідно з яким усі права на виступи музикантів NOB мають бути передані оркестру без попередньої згоди. СЈЕU постановив, що така автоматична передача порушує директиви ЄС (Директива 2019/790 та інші), які захищають виключні права виконавців на контроль за відтворенням, розповсюдженням і передачею своїх творів, якщо на них не поширюються конкретні винятки. Суд підкреслив, що попередня згода є обов'язковою для передачі цих прав, і жодні існуючі винятки в законодавстві ЄС не виправдовують бланкетний підхід бельгійського декрету...

Це рішення ставить під сумнів сумісність статті 7 голландського Закону про авторське право, яка автоматично передає авторські права на твори, створені працівниками, роботодавцям, не вимагаючи згоди або додаткової винагороди, окрім заробітної плати. Хоча рішення СЈЕU стосується саме суміжних прав (які застосовуються до індивідуальних виконавців), а не загальних авторських прав (які можуть застосовуватися до юридичних осіб), воно підкреслює акцент ЄС на згоді та справедливому ставленні до авторів. Хоча прямий вплив на голландських роботодавців залишається невизначеним, це рішення підкреслює потенційну напруженість між національними законами про авторське право та принципами ЄС. Юристи радять голландським роботодавцям проактивно прояснювати питання передачі прав інтелектуальної власності у трудових договорах, забезпечуючи чіткі домовленості, щоб зменшити ризики майбутніх спорів. Це рішення свідчить про ширшу тенденцію в ЄС щодо зміцнення прав авторів, закликаючи бізнес привести свою практику у відповідність до нових правових стандартів» *(Tobias Cohen Jehoram, Sientje Dam. CJEU ruling in ONB case may have far-reaching impact on Dutch employers' copyrights // De Brauw Blackstone Westbroek (https://www.debrauw.com/articles/cjeu-ruling-in-onb-case-may-have-far-reaching-impact-on-dutch-employers-copyrights). 10.03.2025).*

«Єдиний патентний суд (UPC) існує майже два роки...

Більшість справ UPC розглядаються місцевими відділами (LD), і більша частина з них - німецькими LD. Німецькі місцеві відділення дуже зайняті, і це може впливати на швидкість прийняття рішень (див. нижче). Можливо, позивачам/заявникам варто почати розглядати інші відомства.

Загалом було подано 752 позови до Суду першої інстанції (CFI), у тому числі трохи менше 400 позовів про порушення/відкликання/запобіжні заходи/збереження доказів...

Станом на кінець лютого 2025 року, UPC прийняв 70 рішень по суті/остаточних наказів, у тому числі 37 щодо позовів про порушення або анулювання, 24 щодо тимчасових заходів та 8 щодо забезпечення доказів...» *(Juliet Hibbert. The Unified Patent Court (UPC) at 21 months // Bird & Bird ([https://www.twobirds.com/en/insights/2025/the-unified-patent-court-\(upc\)-at-21-months](https://www.twobirds.com/en/insights/2025/the-unified-patent-court-(upc)-at-21-months)). 20.03.2025).*

«...Суд Європейського Союзу (CJEU) оприлюднив судову статистику за 2024 рік. У 2024 році до Суду було подано 920 справ, що на 12% більше; він завершив 863 справи, що на 10% більше і майже збігається з рекордною кількістю справ, завершених у 2019 році.

За останні три місяці 2024 року було подано 19 запитів на отримання попереднього рішення від 12 різних держав-членів

Незважаючи на таке значне зростання, а також збільшення кількості подань до Апеляційної ради Відомства інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO), CJEU повідомив, що у 2024 році суд розглянув на 41 справу з питань інтелектуальної власності менше порівняно з 2023 роком...» *(Judicial statistics 2024 // Court of Justice (<https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2025-03/cp250037en.pdf>). 21.03.2025).*

«Нещодавнє рішення Вищого земельного суду Мюнхена у справі VoiceAge проти НМД є ще одним кроком назад на шляху до правової ясності в стандартизованому ліцензуванні технологій, увічнюючи систему, яка змушує європейський бізнес брати участь у дорогих і тривалих патентних судових процесах. Незважаючи на заяву Європейської Комісії

amicus curiae від 2024 року, яка закликала до узгодження з рішенням Суду ЄС у справі Huawei проти ZTE, що встановлює ключові принципи справедливого, недискримінаційного ліцензування стандартних основних патентів (SEP), суд виніс рішення на користь американської компанії VoiceAge EVS, яка подала заяву на отримання патенту. Примітно, що суд також відмовився звертатися за попереднім рішенням до Суду Європейського Союзу, нехтуючи вказівками Комісії.

Це рішення підкреслює постійну фрагментацію і непередбачуваність ліцензування SEP в Європі, що загострює проблеми для галузей, які залежать від стандартизованих технологій - від напівпровідників і "розумної" енергетики до медичних приладів і зв'язку Інтернету речей. Це рішення посилює нагальну потребу в запропонованому ЄС Регламенті SEP, який має на меті створити прозорий, ефективний механізм вирішення спорів та зменшити залежність від судових розглядів. Без такої реформи непослідовні судові тлумачення продовжуватимуть стримувати інновації та обтяжуватимуть бізнес юридичними ризиками...

Альянс справедливих стандартів (FSA) вже давно виступає за створення узгодженої системи ліцензування для усунення бар'єрів для європейських галузей. Сьогоднішнє рішення посилює нагальність регуляторних дій для забезпечення справедливості, передбачуваності та конкурентоспроможності в технологічній екосистемі регіону» (*Sad Day for Legal Certainty: Munich Court Ignores Calls for Consistent EU Law Application // Fair Standards Alliance* (<https://fair-standards.org/2025/03/20/sad-day-for-legal-certainty/>). 20.03.2025).

«У п'ятницю Софійський адміністративний суд оголосив про відхилення скарги Ахмеда Догана (Ahmed Dogan), засновника і почесного голови партії "Рух за права і свободи" (MRF), на рішення Національного патентного відомства, яке відхилило претензії Догана на торгові марки MRF. Рішення суду може бути оскаржене у Вищому адміністративному суді.

У серпні 2024 року Патентне відомство отримало заявку від Ахмеда Догана на передачу йому одноосібно прав на використання декількох торгових марок, пов'язаних з MRF. 18 жовтня 2024 року Патентне відомство відмовило в такій передачі. Це був важливий етап у ворожнечі між Доганом і Деляном Пеевським (Delyan Peevski), колишньою правою рукою Догана і співголовою MRF, який зараз очолює власну парламентську групу "MRF - Новий початок", що виросла з однієї з двох конкуруючих фракцій MRF.

У своїй заяві до суду Доган посилався на порушення чинного законодавства. Однак Софійський адміністративний суд не знайшов таких порушень і вирішив, що рішення Патентного відомства не було незаконним» (*Court Rejects Ahmed Dogan's Claim on MRF's Trademarks // Bulgarian News Agency (BTA)* (<https://www.bta.bg/en/news/bulgaria/856597-court-rejects-ahmed-dogan-s-claim-on-mrf-s-trademarks>). 21.03.2025).

«...у Данії двох користувачів BitTorrent засудили до тюремного ув'язнення за участь у завантаженні творів, захищених авторським правом...

Двох чоловіків звинувачують у завантаженні контенту на два данські трекери, SuperBits і DanishBytes. Одного з них, 48-річного, звинувачують у завантаженні контенту на The Scene, міжнародну піратську мережу, яка часто підживлює інші, більш публічні BitTorrent-трекери. Іншого, 46-річного, звинувачують у завантаженні 74 терабайт піратських фільмів...

Старшого з них засудили до дванадцяти місяців ув'язнення, а молодшого - до дев'яти місяців. Хоча це не перші люди, яких ув'язнили за порушення авторських прав у Данії, такий підхід зазвичай застосовується до операторів веб-сайтів, а не до завантажувачів...» *(Ernesto Van der Sar. Torrent Site Uploader and Member of 'The Scene' Sentenced to Prison in Denmark // TorrentFreak (<https://torrentfreak.com/torrent-site-uploader-and-member-of-the-scene-sentenced-to-prison-in-denmark-250324/>). 24.03.2025).*

«...у Франції компанія AZ Factory виграла судовий позов проти оптової компанії S.A.R.L. Valeria Moda через нібито порушення останньою патентів AZ Factory...

AZ Factory подала позов у 2022 році, стверджуючи, що оптовик продавав одяг з її візерунками "Love from Alber" та "Hearts from Alber". Суддя постановив, що оригінальність твору "не викликає сумнівів", а саме порушення було дуже очевидним...

Головним висновком стало те, що суд прийняв докази на основі блокчейну про те, коли були створені оригінальні твори. Автор подав свою роботу на BlockchainyourIP, щоб отримати позначку часу, коли вона була створена. Суддя зобов'язав Валерію Моду виплатити 11 900 євро (12 800 доларів США) відшкодування збитків і 3 500 євро (3 800 доларів США) судових витрат...» *(AZ Factory Nabs Landmark Win in Blockchain-Backed Copyright Case // TFL Media, Inc. (<https://www.thefashionlaw.com/az-factory-lands-win-in-landmark-blockchain-backed-copyright-case/>). 27.03.2025).*

«...Згідно з нещодавнім рішенням Федерального суду Німеччини (FCJ) (X ZR 82/23), заявлений пріоритет за попередньою патентною заявкою може залишатися чинним, навіть якщо наступна заявка містить додатковий приклад реалізації, в якому конкретні терміни мають інше значення, за умови, що цей варіант реалізації все ще підпадає під обсяг патентної формули, виходячи з первісного тлумачення цих термінів. Ця чинність зберігається, навіть якщо додатковий варіант реалізації вводить додаткові функції, які не присутні в формулі і не розкриті в заявці на пріоритет,

за умови, що сама формула не охоплює ці функції, а пріоритетні документи не виключають їх...

Пріоритет, встановлений Паризькою конвенцією та статтею 87 Європейської патентної конвенції (EPC), дозволяє заявнику використовувати дату подання попередньої заявки для наступних заявок на той самий винахід, поданих протягом 12 місяців, що має вирішальне значення для оцінки рівня техніки. Однак зміни в наступній заявці ставлять під сумнів правомірність заявлення пріоритету. Це питання розглядалося у справі FCJ X ZR 82/23, що стосувалася європейського патенту на технологію кодування відео. Спочатку Федеральний патентний суд (FPC) визнав недійсним пункт формули пріоритету, стверджуючи, що тлумачення терміну "сегмент зрізу" в патенті виходить за межі розкриття попередніх попередніх заявок у США, що дозволяє попередньому рівню техніки, опублікованому протягом року пріоритету, випереджати винахід...

Суд FCJ скасував це рішення, підтвердивши, що пріоритет вимагає, щоб винахід, заявлений у наступній заявці, прямо і однозначно впливав з усієї сукупності документів попередньої заявки, а не тільки з її формули. Суд встановив, що навіть за наявності додаткових варіантів реалізації або функцій пріоритет є дійсним, якщо пріоритетна заявка за своєю суттю розкриває заявлений винахід. У цій конкретній справі FCJ визначив, що попередні заявки в США розкривали основні ознаки, пов'язані з незалежними та залежними зрізами, навіть без прямого використання терміну "сегменти зрізу" в однаковій мірі. Додаткові функції, описані в другому варіанті реалізації патенту, були визнані такими, що не мають відношення до формули винаходу, оскільки ці функції не були частиною самої формули винаходу і не були заперечені пріоритетними документами; додатковий варіант реалізації був визнаний більш вузькою інтерпретацією в межах обсягу первісного розкриття...

Таким чином, FCJ підтримав заявлений пріоритет, виключивши попередній рівень техніки та підтвердивши чинність патенту на основі новизни та винахідницького рівня порівняно з відповідним рівнем техніки. Це рішення підкреслює тонкий погляд на широту розкриття, наголошуючи на узгодженості між пріоритетною та наступними заявками. Водночас, воно також слугує нагадуванням про те, що пріоритет міг бути втрачений, якщо доданий варіант реалізації розширив або змінив первісну інтерпретацію, підкреслюючи, що навіть незначні зміни між заявками несуть ризик визнання пріоритету недійсним як за німецьким законодавством, так і за законодавством EPC...» **(Maximilian Zangs. On Thin Ice: Adding an Embodiment and Saving the Priority // HOFFMANN EITLE (<https://www.hoffmannetile.com/en/news/2025-03-19-newsletter-03-25>). 19.03.2025).**

«...У нещодавньому рішенні Гаазьке місцеве відділення Об'єднаного патентного суду (UPC) розглянуло процедурні складнощі, пов'язані з

врученням позовної заяви відповідачу з Польщі, яка не є договірною державою-членом, у справі, порушеній компанією Amysel LLC з Нідерландів проти компанії Szymon Spuga. Після того, як перші спроби вручити документи рекомендованим листом не увінчалися успіхом, а листи поверталися невідкритими, позивач вдався до альтернативних методів, включаючи використання голландського судового виконавця для координації дій з офіційною польською установою та наймання приватного перевізника для особистого вручення перекладених документів. Ці спроби також виявилися безуспішними, оскільки в доставці було відмовлено або документи були повернуті нерозпечатаними. Оцінюючи дії Позивача, суд визначив, що вони відповідали принципам справедливості та ефективності UPC і відповідали критеріям "належного обслуговування" згідно з Правилем 275.2 Регламенту UPC. Важливо, що суд постановив, що відмова Відповідача прийняти або відкрити документи не робить послугу недійсною. Таким чином, суд оголосив позовну заяву офіційно врученою 25 листопада 2024 року, надавши Відповідачу три місяці з цієї дати для подання заперечень проти позову, прямо попередивши, що ненадання відповіді призведе до винесення рішення на користь Позивача за замовчуванням. Суд також зобов'язав Позивача надіслати копію свого рішення колишньому представнику Відповідача для забезпечення належного повідомлення. Ця справа висвітлює виклики, притаманні транскордонним патентним спорам в рамках UPC, особливо коли йдеться про відповідачів, які не йдуть на співпрацю з державами, що не є сторонами договору, та демонструє зусилля суду, спрямовані на забезпечення балансу між процесуальними нормами та принципами справедливості...» (*Thomas Prock, Ali FS Raja. UPC Addresses Challenges Relating to Cross-Border Service of Legal Documents // Marks & Clerk* (<https://www.marks-clerk.com/insights/latest-insights/102k54w-upc-addresses-challenges-relating-to-cross-border-service-of-legal-documents/>). 19.03.2025).

Китайська Народна Республіка

«Минулого року Китай посилив судовий захист прав інтелектуальної власності (ПІВ) для підтримки ключових технологій і галузей промисловості країни, про що свідчать звіти про роботу Верховного народного суду (SPC) і Верховної народної прокуратури (SPP), опубліковані в суботу.

Відповідно до звіту про роботу SPC... Китай посилив захист інтелектуальної власності в галузі, таких як інформаційні технології нового покоління, виробництво високого класу, біомедицина та нові матеріали в 2024 році.

У минулому році SPC ефективно вирішував спори щодо прав інтелектуальної власності, пов'язані зі штучним інтелектом (ШІ), підтримуючи

законне застосування ІІІ та караючи за порушення прав інтелектуальної власності з використанням цієї технології.

Китайські суди всіх рівнів завершили 494 000 справ, пов'язаних з правами інтелектуальної власності, у 2024 році, що на 0,9 відсотка більше, ніж у попередньому році, згідно зі звітом SPC.

SPC також підкреслив зусилля щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності для сприяння зростанню нових галузей, включаючи ІІІ та біомедицину, згідно з його робочим звітом.

У звіті зазначається, що минулого року 21 000 осіб було притягнуто до відповідальності за злочини, пов'язані з порушенням прав на торговельні марки, патентних прав, авторських прав та комерційної таємниці, серед іншого. Минулого року SPC розглянула 4 219 справ у сфері інтелектуальної власності, пов'язаних з цивільними, адміністративними справами та справами в інтересах суспільства» (*China enhances judicial protection of IPRs to support key technologies, industries: reports // news.cn* (<https://english.news.cn/20250308/dcbd740258fa41349d22cfd605003901/c.html>). 08.03.2025).

«...Верховний народний суд Китаю видав історичну постанову, яка закликає до боротьби з "паперовими фабриками" - організаціями, які виробляють шахрайські або неякісні академічні рукописи і продають авторські права - в рамках більш широких зусиль по боротьбі з недоброчесною поведінкою в наукових дослідженнях. Це перший випадок, коли вищий суд Китаю у своєму рішенні безпосередньо торкнувся проблеми "паперових фабрик" і наукового шахрайства, що свідчить про посилення ролі судової влади у створенні більш справедливої дослідницької екосистеми. Висновок суду щодо технологічних інновацій, що складається з 25 статей, зокрема, закликає суди нижчих інстанцій зосередити увагу на "ланцюгах паперової промисловості" і накладати суворі покарання за шахрайство в наукових дослідженнях...

Зростаюче навантаження на суди нижчих інстанцій свідчить про актуальність цієї проблеми. Генгян Танг з Університету Калгарі виявив 41 справу, пов'язану з послугами гострайтингу, між 2013 і 2024 роками, включаючи цивільні спори щодо невиконаних контрактів. Слід зазначити, що за останнє десятиліття судова практика змінилася. Якщо раніше суди визнавали контракти з паперовими фабриками дійсними, то тепер вони вважаються недійсними через порушення стандартів доброчесності досліджень і справедливого оцінювання. Наприклад, у справі 2023 року суддя постановив, що контракт на написання текстів є недійсним, оскільки порушує академічну доброчесність, і зобов'язав медіакомпанію повернути досліднику сплачені ним кошти...

Хоча рішення суду є важливим кроком, експерти застерігають, що усунення першопричин академічного шахрайства, таких як тиск "публікуй або загинь", вимагатиме системних реформ. Тим не менш, цей крок підкреслює прихильність Китаю до підвищення доброчесності досліджень і зменшення неправомірної поведінки в академічному середовищі...» (*Smriti Mallapaty. China's supreme court calls for crack down on paper mills // Springer Nature Limited (<https://www.nature.com/articles/d41586-025-00612-3>). 04.03.2025*).

«Суд китайської провінції Цзянсу ухвалив рішення на користь захисту авторських прав на контент, створений штучним інтелектом, і це вже другий подібний випадок у континентальному Китаї. Народний суд Чаншу постановив, що зображення, створене за допомогою Midjourney, має право на захист авторських прав через свою оригінальність, що впливає з "унікального вибору і розташування" підказок і редагування зображення людиною-користувачем. Позивач, Лін, створив зображення повітряної кульки у формі серця за допомогою Midjourney і подав до суду на дві компанії за несанкціоноване використання. Суд зобов'язав відповідачів вибачитися і виплатити 10 000 юанів (1 380 доларів США) відшкодування...

Це рішення слідує за аналогічним рішенням Пекінського інтернет-суду 2023 року, який визнав зображення, створене штучним інтелектом (за допомогою методу стабільної дифузії), об'єктом авторського права через інтелектуальний внесок та оригінальність автора. Заступник голови суду провінції Цзянсу Ху Юе заявив, що ця справа демонструє, що створений ШІ контент може бути захищений, якщо він відображає "людську оригінальність та інтелектуальні зусилля", збагачуючи юридичну практику і теорію в цій новій галузі. Це рішення заспокоює авторів, підтверджуючи, що ті, хто творчо використовує інструменти штучного інтелекту, можуть володіти законними авторськими правами...

Сунь Пін, асоційований дослідник, зазначив, що ця справа створює правові рамки для визначення спільної творчості між людьми і машинами, підкреслюючи "домінуючий контроль і персоналізоване вираження" людини-користувача. Він підкреслив, що з розвитком технологій штучного інтелекту люди перетворюються на "творчих архітекторів", що вимагає зміни правових концепцій для визнання авторських прав у цьому новому контексті. Ці рішення означають рух до визнання людського фактору у створенні творів за допомогою штучного інтелекту та адаптації законодавства про авторське право до еволюції ролі людини в епоху штучного інтелекту...» (*Vanessa Cai. East China court rules that AI-generated image should have copyright protection // South China Morning Post Publishers Ltd. (<https://www.scmp.com/news/china/article/3302117/east-china-court-rules-ai-generated-image-should-have-copyright-protection>). 12.03.2025*).

«8 березня 2025 року ...Голова Верховного народного суду (SPC) Чжан Цзюнь представив річний звіт про роботу SPC. Президент Чжан підкреслив збільшення штрафних санкцій, присуджених у справах про інтелектуальну власність, включаючи присудження 640 млн юанів у справі про комерційну таємницю електромобіля (хоча була виконана лише негрошова частина рішення, оскільки неназваний відповідач збанкрутував). Штрафні санкції були присуджені у 460 випадках зловмисного порушення за серйозних обставин, що на 44,2% більше, ніж у минулому році. Загалом було завершено 494 000 справ у сфері інтелектуальної власності, що на 0,9% більше, ніж у попередньому році...» (Aaron Wininger. *China's Supreme People's Court Work Report – Number of Punitive Damages Awards Up 44% // National Law Forum LLC* (<https://natlawreview.com/article/chinas-supreme-peoples-court-work-report-number-punitive-damages-awards-44>). 09.03.2025).

«Верховний народний суд Китаю підтримав історичне рішення про присудження компанії Enzafruit, дочірньої компанії новозеландської T&G Global, 3,3 млн юанів (351 000 фунтів стерлінгів) у якості відшкодування збитків за порушення прав на сорти рослин (PVR) щодо її яблука сорту Scilate (відомого під брендом Envy). Справа, яку представляла компанія Lusheng, стала значним прецедентом у сфері інтелектуальної власності в агропродовольчій галузі Китаю, оскільки суд постановив, що місцевий виробник незаконно вирощував та продавав захищений сорт яблук. Рішення, винесене в лютому 2024 року, підтвердило рішення, винесене в листопаді 2023 року проміжним судом Ланьчжоу, який зобов'язав порушника припинити порушення і знищити незаконно розмножені рослинні матеріали. Зокрема, це рішення поширило захист PVR на зібрані плоди, пов'язані з несанкціонованим розмноженням, що є першим випадком в рамках посиленого Закону про насіння Китаю. Юридичні експерти відзначили рідкісний випадок застосування штрафних санкцій та підкреслили, що знищення нелегальних матеріалів має вирішальне значення для захисту прав інтелектуальної власності. Компанія Enzafruit, яка співпрацює з Joy Wing Mau у сфері законного вирощування фруктів у Китаї, високо оцінила цей вирок як зміцнення інвестиційної довіри, що сприятиме подальшому зростанню садівничого сектору країни. Присуджена компенсація майже у вісім разів перевищує середню суму в 425 000 юанів (54 000 фунтів стерлінгів), яка зазвичай присуджується у справах, пов'язаних із законом про насіння, згідно з даними за 2023 рік. Після відхилення апеляції Enzafruit тепер може вимагати відшкодування додаткових збитків за порушення після 2023 року, що свідчить про посилення захисту прав інтелектуальної власності для іноземних та вітчизняних правовласників у сільськогосподарській галузі Китаю...» (Maura O'Malley. *Chinese Supreme Court upholds landmark ruling on infringing plant variety rights // The Global Legal Post*

(<https://www.globallegalpost.com/news/chinese-supreme-court-upholds-landmark-ruling-on-infringing-plant-variety-rights-853405948>). 18.03.2025).

«Прем'єр-міністр Китаю Лі Цянь підписав указ Державної ради, який оприлюднив низку положень щодо вирішення спорів у сфері інтелектуальної власності (ІВ), пов'язаних з іноземними компаніями.

Положення роз'яснюють, що відповідні урядові відомства повинні посилити послуги з пошуку інформації про ІВ за кордоном та попередження, пропонуючи рекомендації та допомогу у захисті прав ІВ приватним особам та організаціям.

Положення, що складаються з 18 статей, підкреслюють роль підприємств, закликаючи їх підвищувати рівень обізнаності щодо верховенства права та активізувати зусилля з формування кадрового резерву у сфері ІВ. Крім того, відповідні державні відомства зобов'язані проводити навчання для підприємств у ключових сферах спорів у сфері інтелектуальної власності, пов'язаних з іноземними компаніями, обмінюючись досвідом та практикою на прикладах типових справ.

У правилах зазначено, що вручення документів, а також розслідування та збір доказів у Китаї повинні здійснюватися відповідно до міжнародних договорів, учасником яких є Китай або до яких він приєднався.

Також наголошується на контрзаходах проти несправедливого поводження. Згідно з правилами, якщо іноземні суб'єкти не надають національний режим китайським громадянам та організаціям або не забезпечують адекватний та ефективний захист ІВ, комерційні департаменти при Державній раді можуть проводити розслідування та вживати необхідних заходів відповідно до закону.

Якщо іноземні держави використовують спори з питань інтелектуальної власності як привід для обмеження або придушення Китаю, або введення дискримінаційних та обмежувальних заходів щодо китайських громадян та організацій, відповідні департаменти Державної ради можуть вжити відповідних контрзаходів та обмежувальних заходів у відповідь, зазначається в регламенті.

Адміністративний регламент набуде чинності з 1 травня 2025 року»
(China issues regulations on resolving foreign-related IP disputes // China Daily Information Co (CDIC)
(<https://www.chinadaily.com.cn/a/202503/20/WS67dbcb72a310c240449dbec5.html>)
. 20.03.2025).

«Сірпа Алаляякколя (Sirpa Alalääkkölä), відома фінська художниця з Мальборо, Нова Зеландія, зазнала нищівної поразки у знаковій справі у Верховному суді, яка має значні наслідки для митців. Після багаторічних судових баталій зі своїм колишнім чоловіком, Полом Палмером (Paul Palmer), за авторські права на її роботи, Алаляякколя висловила свій відчай, заявивши: "З мене досить", коли пакувала речі зі свого родинного будинку над затокою Нгакута в Мальборо Саундс. Рішення Верховного суду підтвердило попередні рішення Високого суду та Апеляційного суду, закріпивши авторське право як спільну власність у разі розпаду партнерства, що Алаляякколя назвала "трагічним для новозеландських художників". Вона вважає, що такий результат робить художників вразливими, а їхні авторські права - незахищеними в подібних ситуаціях.

Справа, яку адвокат Алаляякколя Клайв Елліотт (Clive Elliott, KC) назвав знаковим рішенням, є не зовсім прямолінійною. Хоча авторське право вважається власністю стосунків і має ділитися, Алаляякколя зберігає одноосібну юридичну власність на свої картини, а це означає, що вона зберігає контроль над їх використанням, що є важливим принципом, підкресленим як Апеляційним, так і Верховним судом. Ці суди також визнали особисту прив'язаність художників до своїх робіт, що відрізняє їх від знеособлених активів, таких як акції компанії. Однак рішення вимагає коригування розподілу іншого спільного майна для забезпечення рівного розподілу, що ставить Алаляякколя у не вигідне фінансове становище і загрожує втратою її будинку і студії.

Алаляякколя і Палмер, колишній головний фотограф газети "Мальборо Експрес", познайомилися в 1990-х роках, коли йому доручили фотографувати її в її студії в Гавелоку. Вони одружилися в 1997 році і розлучилися в 2017 році, після чого виникла суперечка щодо авторських прав на непродані картини, створені під час їхнього шлюбу. Алаляякколя, випускниця Академії образотворчих мистецтв у Гельсінкі та стипендіатка програми Фулбрайта, була шокована, коли дізналася, що авторське право може вважатися власністю стосунків - концепція, яку вона вважала глибоко несправедливою. Незважаючи на поради розлучитися, вона не могла відпустити своє мистецтво, оскільки втрата контролю над авторськими правами матиме постійні наслідки після розлучення, на відміну від матеріальних активів, таких як меблі чи будинки.

Судова тяганина розпочалася в Сімейному суді у 2020 році, де Палмер намагався передати авторські права на конкретні картини для їхнього відтворення та продажу. Хоча Сімейний суд спочатку став на бік Алаляякколя, Високий суд скасував це рішення, постановивши, що авторське право є спільним майном подружжя, яке має бути поділене порівну. Подальші апеляції до Апеляційного суду та Верховного суду підтвердили це рішення, причому останній відхилив аргумент Алаляякколя про те, що авторське право слід

розглядати як окрему власність. Елліотт, експерт з авторського права, стверджує, що ця справа висвітлила конфлікт між Законом про майнові відносини, який вимагає рівного розподілу майна при розлученні подружжя, та Законом про авторське право, який підкреслює право власності автора на свій твір. Він вважає, що підхід Закону про майнові відносини є надто прямолінійним для тонкої природи авторського права, хоча суди надали йому перевагу перед захистом авторських прав.

Рішення Верховного суду залишило Алаляякколя не лише переможеною, але й обтяженою судовими витратами, які, щоправда, були розділені між сторонами. Тепер перед Сімейним судом стоїть завдання визначити вартість і розподіл творів мистецтва та авторських прав на них, що, як сподівається Алаляякколя, стане останньою крапкою в цьому судовому процесі. Відчуваючи, що сталася несправедливість не лише щодо неї, але й, можливо, щодо інших художників, вона планує покинути Нову Зеландію, вважаючи, що закон має змінитися, хоча й визнає, що для її випадку вже занадто пізно. Незважаючи на свої страждання, Алаляякколя не втрачає надії на майбутнє, уявляючи собі час, коли вона зможе творити мистецтво, що відповідає її душі, вільне від комерційного тиску. Палмер, тим часом, висловив задоволення однотайним рішенням Верховного суду, високо оцінивши його логічність і здоровий глузд, хоча і не погодився з тим, як Алаляякколя зобразила їхні стосунки і спільний бізнес» (*Tracy Neal. Artist heartbroken by copyright battle warns others after Supreme Court landmark ruling // NZME Publishing Limited (<https://www.nzherald.co.nz/nz/artist-heartbroken-by-copyright-battle-warns-others-after-supreme-court-landmark-ruling/BXBSDVJN25B3LG2HBALORMLGYM/>). 23.03.2025*).

Ліванська Республіка

«Після знакової справи в Лівані оператор платформи, відповідальної за постачання нелегальних потоків для піратських сервісів по всьому світу, був визнаний винним і засуджений до 11 місяців ув'язнення, а також зобов'язаний виплатити понад 90 000 доларів США у вигляді штрафів і відшкодування збитків.

Після спільної кримінальної скарги Прем'єр-ліги, Sky та Альянсу творчості та розваг (ACE) відповідача було визнано винним за п'ятьма кримінальними звинуваченнями, включаючи різні правопорушення, пов'язані з інтелектуальною власністю та кіберзлочинністю. Рішенням суду також було наказано закрити вилучені веб-сайти, очистити пристрої підсудного від усіх даних і видалити всі облікові записи, які використовувалися для спілкування з клієнтами та замовниками. Це ще раз підтверджує відданість місцевої судової влади захисту глобальних прав інтелектуальної власності та боротьбі з кіберзлочинністю.

Успішне засудження за незаконну трансляцію спортивних подій, фільмів та міжнародних телеканалів у прямому ефірі стало результатом спільних та скоординованих дій з місцевими органами влади та за підтримки юридичної фірми ALEM & Associates...» (***Supplier of illegal streams sentenced to prison // PREMIER LEAGUE*** (<https://www.premierleague.com/news/4272371>). 24.03.2025).

Південно-Африканська Республіка

«...Конституційний Суд ухвалив тимчасове рішення, яке дозволяє незрячим і слабоворим людям конвертувати матеріали, захищені авторським правом, у доступні формати, такі як шрифт Брайля або аудіо, без дозволу власників авторських прав. Це рішення, що ґрунтується на постанові від 2022 року, є значним кроком у захисті прав людей з порушеннями зору. Одноголосне рішення підкреслює необхідність "справедливого та рівноправного захисту" шляхом поширення "прочитання" певних положень Закону про авторське право, що фактично дозволяє людям з порушеннями зору поки що обходити звичайні обмеження авторського права. Таке втручання стало необхідним після того, як суд визнав окремі положення Закону про авторське право неконституційними, такими, що порушують права людей з вадами зору, і надав Парламенту два роки на ухвалення законопроекту про внесення змін до Закону про авторське право (СAB) для вирішення цієї проблеми. Однак, в даний час САВ застряг в офісі президента Сиріла Рамафоси через занепокоєння щодо не пов'язаних між собою розділів, що призвело до втрати попереднього захисту для людей з вадами зору. SECTION27, що представляє організацію Blind SA, звернулася до Конституційного суду з проханням надати термінову допомогу, стверджуючи, що навіть за умови прискореного розгляду, прийняття САВ може зайняти роки, позбавляючи людей з вадами зору важливих доступних матеріалів. Суд погодився, видавши тимчасову ухвалу, яка гарантує, що положення, які дозволяють доступ до творів, захищених авторським правом, залишатимуться чинними до винесення остаточного рішення. Суд планує розглянути занепокоєння президента щодо САВ пізніше цього року, а тим часом тимчасова ухвала запобігає тому, щоб права людей з вадами зору не залишилися незахищеними...» (***Constitutional Court upholds rights of blind and visually impaired people to access copyrighted works // Caxton & CTP Printers and Publishers Ltd.*** (<https://www.citizen.co.za/benoni-city-times/news-headlines/local-news/2025/03/24/constitutional-court-upholds-rights-of-blind-and-visually-impaired-people-to-access-copyrighted-works/>). 24.03.2025).

Республіка Індія

«...Індійське інформаційне агентство (Asian News International - ANI) ініціювало знаковий позов про порушення авторських прав проти OpenAI, звинувативши його в несанкціонованому використанні контенту для навчання великої мовної моделі ChatGPT. Ця справа, перша в своєму роді на Глобальному Півдні, може створити важливий прецедент щодо ШІ та авторських прав у регіоні, який переживає стрімке впровадження ШІ. Індія, значний гравець на світовому ринку штучного інтелекту зі зростаючим ринком і значною базою користувачів ChatGPT, представляє унікальний правовий контекст зі своїми законами про авторське право, що балансують між захистом авторів і суспільними інтересами. Позов ANI віддзеркалює аналогічні юридичні баталії в США, стверджуючи, що OpenAI використовував його загальнодоступний контент без згоди, вимагаючи видалення даних і судової заборони на їх вилучення в майбутньому. OpenAI захищає свої дії відповідно до принципу "добросовісного використання", стверджуючи, що його навчання має трансформаційний характер, і посиляючись на відсутність індійської юрисдикції та неможливість видалити дані через триваючі судові процеси в США...

Рішення індійського суду залежатиме від того, чи зможе ANI довести конкретну шкоду, і суттєво вплине на майбутнє ШІ-інновацій в Індії. Рішення на користь OpenAI може надихнути ШІ-компанії, тоді як рішення проти може призвести до необхідності дорогого ліцензування та потенційно стримувати зростання. Позиція індійського уряду щодо регулювання ШІ залишається неоднозначною, коливаючись між підходами "відсторонення" та втручанням, що ще більше підкреслює ключову роль судової влади у формуванні траєкторії розвитку ШІ в Індії, враховуючи поточну відсутність законодавчої чіткості та консенсусу. Зрештою, ця справа не тільки визначить правові рамки для навчальних даних ШІ в Індії, але й потенційно вплине на подібні правові дискусії на всьому Глобальному Півдні, оскільки розвиток ШІ продовжує прискорюватися...» (Dyuti Pandya. *The Global South AI Copyright's Test Case: India // Center for European Policy Analysis* (<https://cepa.org/article/the-global-south-ai-copyrights-test-case-india/>). 07.03.2025).

Республіка Індонезія

«...Справа індонезійського автора пісень Арі Біаса (Ari Bias) проти співачки Аньєс Мо (Agnez Mo) та організатора заходів HW Group висвітлює нові виклики у сфері захисту музичних авторських прав та договірної чіткості в Індонезії. У 2023 році Біас написав пісню "Bilang Saja", яку виконала Аньєс Мо на трьох концертах у Джакарті, Сурабаї та Бандунгу, організованих HW Group's HW Superclubs. Незважаючи на те, що Біас і його

менеджер офіційно звернулися з проханням надати ліцензію і не отримали жодної відповіді, відповідачі продовжили виступи. Згодом Біас подав до суду за порушення авторських прав, надавши докази, зокрема афіші заходів, відеокліпи та скріншоти виступів...

Центральний окружний суд Джакарти виніс рішення на користь Біаса, присудивши 1,5 мільярда індонезійських рупій (приблизно 100 000 доларів США) компенсації за несанкціоноване використання пісні на всіх трьох концертах. Суд підкреслив, що порушення було беззаперечним, оскільки відповідачі не забезпечили ліцензування та не сплатили роялті. Хоча відповідачі посилалися на процедурні недоліки і стверджували, що збором роялті повинна була займатися Національна організація колективного управління (СМО), суд відхилив ці заперечення. Він зазначив, що існування СМО не звільняє виконавців та організаторів від обов'язку отримувати згоду або сплачувати роялті, що в даному випадку явно не було враховано...

Цей випадок підкреслює неоднозначність музичної індустрії Індонезії, особливо щодо відповідальності між артистами та організаторами заходів. Відмова Аньєс Мо відповідати на запити щодо ліцензування та нечіткі договірні зобов'язання HW Group підкреслюють прогалини в розумінні ролі СМО, яка була створена для впорядкування виплат роялті, але залишається малопомітною для громадськості. Рішення підтверджує, що автори зберігають виключні права, а несанкціоноване використання - навіть в умовах системної плутанини - є порушенням...

Цей спір спричинив дискусії про необхідність чіткіших процесів, які б відповідали оновленому законодавству Індонезії про авторське право. Хоча СМО має на меті спростити управління роялті, цей випадок підкреслює необхідність чітких угод між артистами, організаторами та правовласниками для запобігання майбутнім конфліктам. Він також слугує застережливим прикладом для індустрії щодо пріоритетності ліцензування та прозорості з метою дотримання прав авторів в умовах еволюції правових структур...» (*Nick Redfearn. Indonesian music royalties litigation // Rouse (<https://www.antipiracy.news/post/indonesian-music-royalties-litigation>). 05.03.2025*).

«...В Індонезії засоби правового захисту, доступні сторонам, які постраждали від порушення прав інтелектуальної власності (ІВ), в першу чергу включають позови про відшкодування збитків та припинення порушень, які, як правило, подаються до господарських судів. Однак позови про порушення, пов'язані з комерційною таємницею та захистом прав на сорти рослин, повинні подаватися до районних судів. Крім того, порушення прав інтелектуальної власності підлягають кримінальному переслідуванню, яке ініціюється через процедуру розгляду скарг, що вимагає від постраждалої

сторони подати заяву до міліції або державних слідчих у Міністерстві юстиції...

Конкретні кримінальні покарання залежать від категорії ІВ. Порушення прав на торговельні марки може призвести до позбавлення волі на строк до п'яти років та штрафу до 2 мільярдів IDR (Індонезійська рупія) за незаконне використання знака, ідентичного зареєстрованій торговельній марці іншої особи, чотирьох років позбавлення волі або штрафу до 2 мільярдів IDR за схожі знаки, що спричиняють змішування, а також до десяти років позбавлення волі та штрафу до 5 мільярдів IDR, якщо порушення стосується товарів, що можуть завдати шкоди здоров'ю, навколишньому середовищу або призвести до смерті. Порушення патентних прав тягне за собою покарання у вигляді позбавлення волі на строк до чотирьох років і штрафу до 1 мільярда IDR за загальні патенти, позбавлення волі на строк до двох років і штрафу до 500 мільйонів IDR за прості патенти, а також посилення покарання до семи або десяти років позбавлення волі і штрафу до 2 мільярдів IDR або 3,5 мільярдів IDR відповідно, якщо порушення призводить до шкоди здоров'ю/навколишньому середовищу або спричиняє смертельні випадки. Порушення авторського права та суміжних прав може призвести до позбавлення волі на строк від одного до десяти років та штрафів у розмірі від 100 мільйонів до 4 мільярдів IDR. За порушення прав на промислові зразки передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк до чотирьох років та штрафів у розмірі до 300 мільйонів IDR...

Порушення комерційної таємниці карається позбавленням волі на строк до двох років та штрафом до 300 мільйонів IDR. Порушення прав на топографії інтегральних мікросхем карається позбавленням волі на строк до трьох років та штрафом до 300 мільйонів IDR. Порушення прав на сорти рослин може призвести до позбавлення волі на строк до семи років та штрафів у розмірі до 2,5 мільярдів IDR. Нарешті, порушення прав на географічні зазначення може призвести до позбавлення волі на строк до чотирьох років та штрафів до 2 мільярдів IDR. Важливо зазначити, що на адміністративному етапі розгляду справ про порушення прав інтелектуальної власності не передбачено жодних засобів правового захисту» (*IP Infringement In Indonesia: Legal Remedies And Criminal Sanctions Explained* // *Conventus Law* (<https://conventuslaw.com/report/ip-infringement-in-indonesia-legal-remedies-and-criminal-sanctions-explained/>). 28.03.2025).

Республіка Корея

«LS Cable & System виграла другий раунд судового спору з Taihan Cable, згідно з рішенням Верховного суду з питань інтелектуальної власності в четвер.

Суд зобов'язав компанію Taihan Cable виплатити 1,5 мільярда вон (1,03 мільйона доларів) компенсації компанії LS Cable & System, постановивши, що

вона частково порушила патент LS Cable & System на з'єднувальний комплект, який використовується в повітроводах автобусів. У 2022 році суд нижчої інстанції постановив, що Taihan Cable має виплатити 490 мільйонів вон компанії LS Cable & System — приблизно 12 відсотків від суми, яку спочатку вимагав LS...

Судова суперечка між двома найбільшими корейськими виробниками кабелів почалася, коли LS Cable & System подала позов проти Taihan Cable у 2019 році, стверджуючи, що остання порушила її запатентовані технології, виробляючи продукти з'єднувального комплекту для шинних каналів, які є збірними електричними трубами, які розподіляють електроенергію до силових кабелів.

Taihan Cable стверджувала, що роками використовувала продукцію спільного комплекту, зазначивши, що в США та Японії вже були патенти, і що LS Cable & System внесла до них зміни, тому її дії не слід розглядати як порушення патентних прав» (*Kan Hyeong-woo. Court rules in favor of LS Cable in patent case against Taihan Cable // Herald Corporation* (<https://www.koreaherald.com/article/10440980>). 13.03.2025).

Республіка Сінгапур

«Ван Юе, 36-річний власник магазину на площі Сім Лім, визнав себе винним за 17 пунктами звинувачень у порушенні авторських прав, а також за ще 17 аналогічними звинуваченнями проти його компанії Ace Technologies. 20 березня він постав перед державним судом Сінгапуру, щоб відповісти на звинувачення, які випливають з продажу ним нелегальних пристроїв для потокової передачі медіа в період між 2018 і 2022 роками. Ці пристрої, отримані від закордонного постачальника, дозволяли клієнтам без дозволу отримувати доступ до захищеного авторським правом контенту від таких провайдерів, як Disney, Warner Bros, Discovery Inc. та англійської Прем'єр-ліги. Пристрої коштували від \$149 до \$249 за штуку і приносили Вангу прибуток від \$39 до \$99 за одиницю, а щомісячний дохід сягав до \$18 000...

Незважаючи на листи від Прем'єр-ліги з вимогою припинити діяльність у 2020 році, Ван продовжував продавати ці пристрої і доручив своїм працівникам рекламувати їхню можливість безкоштовно транслювати матеріали, захищені авторським правом. Рейд Відділу з питань прав інтелектуальної власності 4 жовтня 2022 року призвів до арешту Вана та вилучення понад 1 000 нелегальних пристроїв. Обвинувачення вимагає для Вана тюремного ув'язнення на строк до шести місяців і п'яти тижнів, а для його компанії - штрафу в розмірі від \$178 000 до \$186 500. Хоча спочатку Вангу і Ace Technologies було висунуто по 50 звинувачень, решта 33 будуть розглянуті під час винесення вироку 24 квітня...

Цей випадок послідував за засудженням у жовтні 2024 року іншого власника магазину на площі Сім Лім, Ге Сіня, якого було засуджено до 10 місяців ув'язнення, а два його магазини оштрафовано на загальну суму 300 000 доларів США. Ці судові переслідування узгоджуються з поправкою 2021 року до Закону про авторське право Сінгапуру, яка забороняє продаж стрімінгових приставок з послугами, що надають доступ до піратського контенту. За словами головного юрисконсультанта Прем'єр-ліги Кевіна Пламба, зусилля правоохоронних органів, включно з листами про припинення, призвели до того, що кількість таких нелегальних продажів на площі Сім Лім скоротилася приблизно на 80%. Під час ширшої поліцейської операції в жовтні 2022 року за подібні правопорушення було затримано 17 осіб...» (**Andrew Wong. Man who sold illegal streaming devices at Sim Lim Square pleads guilty // SPH Media Limited, Co.** (<https://www.straitstimes.com/singapore/courts-crime/man-faces-34-charges-for-selling-illegal-streaming-devices-at-sim-lim-square>). 20.03.2025).

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...IBM здобула перемогу в судовому процесі в Лондоні проти LzLabs, компанії, що спеціалізується на модернізації мейнфреймів, за порушення патентів та інтелектуальної власності, пов'язаних з її технологією мейнфреймів. IBM ініціювала позов у 2022 році, стверджуючи, що LzLabs порушує патенти, які захищають її мейнфреймові системи. Високий суд Великої Британії виніс рішення на користь IBM, встановивши, що дочірня компанія LzLabs, Winsoria, порушила ліцензію на програмне забезпечення IBM, здійснивши реінжиніринг програмного забезпечення IBM, і що LzLabs та її власник Джон Мурс незаконно сприяли цьому порушенню. Хоча позови IBM проти іншої дочірньої компанії LzLabs та окремих осіб були відхилені, рішення суду означає, що LzLabs несе відповідальність перед IBM, а розмір збитків буде визначено під час майбутніх слухань... Цей судовий позов перегукується з попереднім позовом, який IBM подала проти Neon Enterprise Software у 2009 році з аналогічних питань, пов'язаних з програмним забезпеченням для мейнфреймів та конкурентною практикою, і який врешті-решт було врегульовано. У своїй скарзі від 2022 року IBM підкреслила зв'язок між LzLabs і колишніми керівниками Neon Enterprise Software, що свідчить про певну модель поведінки щодо програмного забезпечення для мейнфреймів IBM та інтелектуальної власності...» (**Tom Jowitt. IBM Wins Lawsuit Against LzLabs Over Mainframe Patents // NetMedia International** (<https://www.silicon.co.uk/e-regulation/legal/ibm-wins-lawsuit-against-lzlabs-over-mainframe-patents-603173>). 10.03.2025).

«Важливою подією після рішення Суду ЄС (CJEU) у справі BSH проти Electrolux, яке розширило юрисдикцію судів ЄС щодо іноземних патентних спорів, стало винесення Апеляційним судом Великої Британії важливого рішення щодо тимчасових ліцензій FRAND. Рішення у справі Lenovo проти Ericsson [2025] EWCA Civ 182 підтверджує, що виконавці можуть звертатися до судів Великої Британії із заявами про готовність ліцензіара укласти тимчасову ліцензію та умови такої ліцензії, навіть якщо власник SEP відмовляється. Це рішення роз'яснює широку сферу повноважень британського суду, виходячи за рамки конкретних фактів попередніх справ, таких як Panasonic проти Xiaomi...

Суперечка між Lenovo та Ericsson стосується перехресного ліцензування їхніх відповідних портфелів FRAND, причому очікується, що Lenovo буде нетто-ліцензіатом. Конфлікт розглядався в декількох юрисдикціях, включаючи Федеральний суд США у Східному окрузі Північної Кароліни, Комісія США з міжнародної торгівлі (ITC), Бразилія, Колумбія та UPC. Lenovo ініціювала судовий розгляд у Великобританії з різних питань, включаючи порушення та умови попередньої ліцензії, що регулюється англійським законодавством. Важливо, що Lenovo запропонувала бути пов'язаною визначеною британським судом ліцензією FRAND, яка неминуче була б перехресною ліцензією, враховуючи портфоліо сторін. Ericsson, однак, не взяв на себе подібних зобов'язань і стверджував, що може захистити свої права в будь-якому національному суді на власний розсуд.

Lenovo, спираючись на рішення у справі Panasonic проти Xiaomi, подала заяву про те, що Ericsson не діяв добросовісно, продовжуючи судовий розгляд за кордоном, незважаючи на зобов'язання Lenovo, і що ліцензіар, який бажає, укладе тимчасову ліцензію, доки суд Великобританії не визначить умови FRAND. Лорд-суддя Арнольд (Lord Justice Arnold) погодився, задовольнивши запитовані заяви. Він вважає, що хоча Ericsson може проігнорувати декларації, навряд чи він зробить це на практиці. Лорд-суддя Арнольд також відзначив практичний вплив аналогічних декларацій у справі Panasonic проти Xiaomi та рішучий опір Ericsson заяві Lenovo.

Розглядаючи питання ввічливості, лорд-суддя Арнольд дійшов висновку, що підхід до тимчасового ліцензування відповідає принципам ввічливості. Він стверджував, що якщо декларація спонукає Ericsson надати тимчасову ліцензію, це звільнить іноземні суди від обтяжливого судового процесу. Якщо Ericsson проігнорує декларацію, іноземні суди зможуть оцінити поведінку сторін і надати відповідну допомогу. Лорд-суддя Арнольд визнав потенційну критику підходу Великої Британії, але підкреслив, що декларація, яку вимагає Lenovo, є менш інтрузивною, ніж глобальне визначення FRAND.

У рішенні коротко згадується справа BSH проти Electrolux, що свідчить про те, що експансивний CJEU до юрисдикції у патентних спорах може вплинути на британські суди. Таким чином, рішення у справі Lenovo проти Ericsson закріплює роль британських судів у тимчасовому ліцензуванні

FRAND, сприяє співпраці між юрисдикціями та підкреслює зростаючу взаємодію між національними та міжнародними системами патентного права» (*David Webb, Andrew Moir. Lenovo v Ericsson - the UK strikes back? // Herbert Smith Freehills LLP* (<https://www.herbertsmithfreehills.com/notes/ip/2025-03/lenovo-v-ericsson%E2%80%93the-uk-strikes-back-#page=1>). 07.03.2025).

«...Конфлікти, пов'язані з інтелектуальною власністю, суттєво впливають на бізнес, інноваторів та творців у різних галузях, тому захист цих прав має вирішальне значення для збереження оригінальності, впізнаваності бренду та ексклюзивного контролю над творчими активами з метою запобігання несанкціонованому використанню. Розуміння різних типів спорів у сфері інтелектуальної власності дозволяє бізнесу вживати належних правових заходів. У разі виникнення таких спорів суди можуть надати засоби правового захисту, адаптовані до характеру порушення та конкретних прав інтелектуальної власності, включаючи судові заборони, грошову компенсацію та судові накази про припинення подальшого несанкціонованого використання.

Одним із поширених засобів правового захисту є судова заборона - наказ суду, що забороняє особі чи компанії використовувати інтелектуальну власність без дозволу, який часто використовується у спорах щодо торговельних марок, порушень авторських прав та патентних конфліктів. Існує два основних типи: тимчасові судові заборони, які є тимчасовими заходами, що видаються під час судового розгляду для запобігання подальшому порушенню, поки триває розгляд справи, та остаточні судові заборони, які є довгостроковими або постійними наказами, що видаються після судового розгляду для заборони подальшого несанкціонованого використання. Невиконання судової заборони може призвести до юридичних санкцій, таких як штрафи або ув'язнення, таким чином захищаючи бізнес від додаткової шкоди...

Суди також можуть присудити грошову компенсацію власникам ІВ, які зазнали фінансових втрат внаслідок порушення, у вигляді відшкодування збитків або упущеної вигоди. Відшкодування збитків має на меті відновити фінансовий стан власника ІВ до того, в якому він перебував би без порушення, і розраховується на основі понесених збитків. Альтернативно, рахунок прибутку дозволяє власнику ІВ вимагати відшкодування прибутку, отриманого стороною-порушником від незаконного використання інтелектуальної власності, запобігаючи неправомірному збагаченню. Як правило, власник інтелектуальної власності повинен обирати між вимогою відшкодування збитків та обліком прибутку, обираючи той варіант, який забезпечує найбільш суттєве фінансове відшкодування...

Враховуючи значні судові витрати, часто пов'язані зі спорами в сфері інтелектуальної власності, суди можуть зобов'язати сторону, яка програла справу, покрити судові витрати сторони, яка виграла, включаючи гонорари

адвокатів, судові витрати та інші витрати, пов'язані з судовим процесом. Присуджена сума може залежати від таких факторів, як складність справи та поведінка сторін, а іноді призначається лише часткове відшкодування...

Крім того, якщо встановлено факт порушення, суди можуть зобов'язати порушника передати або знищити контрафактні товари, несанкціоновані копії або інші матеріали, що порушують права інтелектуальної власності. Цей захід, поширений у випадках контрафактних товарів або незаконного копіювання запатентованих винаходів, має на меті запобігти подальшому несанкціонованому використанню і може передбачати передачу контрафактних товарів власнику інтелектуальної власності або знищення продукції та виробничих матеріалів. У ситуаціях, коли сторона-порушник не виробляє товари, а купує їх у іншого суб'єкта, суд може видати наказ про відстеження. Цей наказ зобов'язує порушника розкрити інформацію про своїх постачальників, що дозволяє власникам прав інтелектуальної власності подати подальший судовий позов проти осіб, відповідальних за первинне порушення, а його невиконання може призвести до серйозних правових наслідків, таких як штрафи або тюремне ув'язнення за неповагу до суду...» (*Bernard Andonian. Common Types of Intellectual Property Disputes and Legal Remedies // Civil Litigation Lawyers* (<https://civillitigationlawyers.co.uk/types-of-intellectual-property-disputes/>). 10.03.2025).

«...Високий суд правосуддя Англії та Уельсу Великобританії виніс рішення у справі Motorola Mobility, LLC проти Telefonaktiebolaget LM Ericsson, визначивши сферу дії ліцензійної угоди про бездротові пристрої від 2011 року, укладеної між Motorola та Ericsson. Рішення, автором якого є суддя Мід (Meade), визначає сферу дії угоди, встановлюючи, що вона поширюється на більшість пристроїв Motorola. Це вже друга юридична перемога Lenovo, власника Motorola, у Великобританії за останні тижні, після рішення Апеляційного суду Великобританії про те, що Ericsson порушив справедливі, розумні та недискримінаційні (FRAND) зобов'язання, пов'язані з патентами, необхідними для стандартів 4G і 5G...

Угода 2011 року, укладена до того, як Lenovo придбала Motorola у Google, містить важливий пункт (2.4A), який визначає сферу дії ліцензії, наданої угодою. Цей пункт обмежує ліцензію бездротовими мобільними пристроями, мережами та інтегрованими цифровими мережами (IDEN) у сфері діяльності Motorola або у сферах, в яких Motorola могла б обґрунтовано очікувати, що буде працювати. Цей пункт також охоплює "комерційно обґрунтовані оновлення або розширення" (CRUE) ліцензованих продуктів.

Ericsson стверджував, що це формулювання стосується конкретних продуктів, тоді як Motorola стверджувала, що воно стосується більш абстрактних категорій продуктів. Проміжний висновок судді Міда, здавалося, збігався з позицією Ericsson, обмежуючи ліцензію, що регулюється угодою

2011 року, фактичними продуктами Motorola або версіями CRUE в межах сфери діяльності Motorola. Однак суддя також уточнив, що створення версій CRUE не виключає продуктів Motorola, які постійно вдосконалюються...

Рішення відхилило кілька передбачуваних обмежень CRUE, запропонованих Ericsson, зокрема щодо походження продуктів, послідовних, а не одномоментних змін, продуктів різних франшиз і 5G-продуктів. Lenovo стверджує, що більшість пристроїв Motorola, про які йде мова, є ліцензійними, але існує певна напруженість у формулюваннях судді Міда, особливо щодо оновлень 5G, які можуть вивести продукт зі статусу CRUE...

Це рішення було прийнято після того, як Апеляційний суд Великобританії окремо постановив, що постійні спроби Ericsson отримати судову заборону проти Lenovo порушують її зобов'язання за угодою FRAND, пов'язані з ліцензуванням SEP. Апеляційний суд визначив, що використання компанією Ericsson засобів правового захисту, незважаючи на готовність Lenovo укласти ліцензію на визначених судом умовах FRAND, порушило добросовісні зобов'язання першої сторони відповідно до політики у сфері прав інтелектуальної власності, прийнятої Європейським інститутом телекомунікаційних стандартів (ETSI). Апеляційний суд постановив, що Ericsson порушить FRAND, якщо не укладе тимчасову перехресну ліцензію з Lenovo протягом семи днів з моменту винесення рішення FRAND. Однак, згідно з прес-релізом Lenovo, Ericsson не уклав цю ліцензію і, таким чином, вважається недобровільним ліцензіаром згідно з рішенням суду...» (**Steve Brachmann. Lenovo Touts UK Wins Against Ericsson in Wireless Device, FRAND Licensing Disputes** // **IPWatchdog, Inc.** (<https://ipwatchdog.com/2025/03/12/lenovo-touts-uk-wins-ericsson-wireless-device-frand-licensing-disputes/id=187191/>). 12.03.2025).

«...Високий суд та Апеляційний суд Великої Британії, відомі як глобальні центри вирішення FRAND (справедливих, розумних та недискримінаційних) спорів, пов'язаних зі стандартними основними патентами (SEP), всупереч очікуванням, зіткнулися зі зниженням кількості патентних справ у 2024 році. Незважаючи на сподівання, що позиція Великої Британії поза межами Об'єднаного патентного суду (UPC) зміцнить її суди, Високий суд зафіксував лише 44 нові патентні справи, порівняно з 46 у 2023 році, що продовжує тенденцію до зниження з пікового показника у 85 справ у 2017 році. Натомість у Суді з питань інтелектуальної власності (IPEC) кількість справ у сфері інтелектуальної власності зросла на 6,9% (загалом 141 справа), що стало другим роком зростання поспіль, причому патентні спори, ймовірно, домінують у його портфоліо...»

Міжнародний авторитет Високого суду підкреслюється його роллю у відкликанні фармацевтичних патентів та рішеннях FRAND. У 2024 році він виніс рішення у таких гучних справах, як визнання недійсним патенту на

вакцину проти RSV (Респіраторно-синцитіальний вірус) компанії GlaxoSmithKline та підтримка патенту на ліки від астми компанії Novartis. Тим часом, його рішення в рамках FRAND, включаючи історичне рішення, яке зобов'язало Lenovo збільшити виплати InterDigital, зміцнили його унікальну глобальну роль у встановленні ставок. Проміжні ліцензійні спори також набирають обертів, прикладом чого є врегулювання між Panasonic і Xiaomi та справа про перехресне ліцензування між Lenovo і Ericsson.

На відміну від континентальної Європи, де запуск UPC призвів до різкого скорочення кількості патентних заявок (наприклад, у Німеччині - на 23,6% у 2023 році), суди Великої Британії залишалися стабільними, на них не вплинув UPC. Однак з'являються невизначеності, зокрема розширення юрисдикції UPC, про що свідчить рішення Дюссельдорфського суду, яке підтверджує його повноваження щодо патентних сегментів Великої Британії, а також відновлення CJEU практики транскордонних судових заборон...

У майбутньому британські суди можуть зіткнутися з проблемами, пов'язаними з підходом UPC до спорів щодо FRAND, а також з геополітичними та економічними попутними вітрами. Хоча очікується зростання кількості судових спорів щодо патентів на напівпровідники та Wi-Fi, обережна позиція Великої Британії щодо об'єднаних ліцензій (наприклад, відмова компанії Tesla у видачі ліцензії на 5G) відображає її збалансовану стратегію. З розвитком глобальних баталій у сфері SEP поєднання досвіду, швидкості та міжнародної релевантності позиціонує Великобританію як важливий, хоча й спірний, форум для патентного правосуддя...» (*Mathieu Klos. FRAND licence disputes did not lead to more cases at UK patent courts // Juve Patent (<https://www.juve-patent.com/people-and-business/frand-licence-disputes-did-not-lead-to-more-cases-at-uk-patent-courts/>). 11.03.2025*).

«...DW Windsor Ltd, провідний британський дизайнер і виробник освітлювальних приладів, відомий своїми проектами на таких визначних пам'ятках, як Тауерський міст і Лондонське око, нещодавно здобув значну перемогу в судовому процесі проти Urbis Schröder Ltd щодо порушення патентних прав. Справа стосувалася патенту на захист від підйому на опори освітлення, що підкреслює, як патенти можуть захищати інноваційний дизайн продукції. DW Windsor ініціювала розгляд справи майже два роки тому в Суді з питань інтелектуальної власності, щоб захистити свої патентні права. Schröder заперечував порушення і намагався відкликати патенти, але під час судового розгляду основне питання було зосереджене на дійсності патентів. 14 березня 2025 року їй честь суддя Мелісса Кларк постановила, що ключові пункти патентів DW Windsor є дійсними, а це означає, що спроба Schröder відкликати їх провалилася, і порушення було фактично підтверджено...» (*Lucy Marlow. High Court patent infringement victory secured for lighting designer and manufacturer, D.W. Windsor // Fox Williams LLP*

(<https://www.foxwilliams.com/2025/03/17/high-court-patent-infringement-victory-secured-for-lighting-designer-and-manufacturer-d-w-windsor/>). 17.03.2025).

Сполучені Штати Америки

«У четвер музичні лейбли намагалися додати ще майже 500 звукозаписів до позову, звинувачуючи Інтернет-архів (ІА) у масовому порушенні авторських прав через його проект "Великі 78", який має на меті оцифрувати всі 3 мільйони трихвилинних записів, опублікованих на платівках зі швидкістю 78 обертів на хвилину (RPM) приблизно з 1898 по 1950-ті роки.

Якщо суд прийме запропоновану лейблами другу змінену позовну заяву, сума відшкодування збитків у справі, яка, як дехто вже побоювався, може фінансово зруйнувати ІА і закрити його назавжди, може зрости майже до 700 мільйонів доларів США. (Спочатку лейбли вимагали відшкодування збитків на суму близько 400 мільйонів доларів)...

Лейбли заявили суду, що нова скарга є обґрунтованою, оскільки ці 493 нові записи є доказом ймовірного триваючого порушення, яке, за їхніми словами, сталося після подання позову у 2023 році. Якщо клопотання буде задоволено, то загальна кількість записів, про які йдеться у справі, становитиме 4 624, кожен з яких потенційно може становити 150 000 доларів США у вигляді збитків у разі понесених ІА втрат.

Справа ще має пройти довгий шлях, перш ніж буде винесено вердикт і вирішено долю ІА. ІА продовжує стверджувати, що проект "Великих 78" є добросовісним використанням відповідно до закону про авторське право, і не всі згодні з тим, що буде присуджено максимальне відшкодування збитків, навіть якщо ІА програє...» **(Ashley Belanger. Music labels will regret coming for the Internet Archive, sound historian says // Condé Nast (<https://arstechnica.com/tech-policy/2025/03/music-labels-will-regret-coming-for-the-internet-archive-sound-historian-says/>). 07.03.2025).**

«...Комісія з міжнародної торгівлі (ІТС) стала все більш привабливим місцем для судових спорів щодо комерційної таємниці, особливо у 2020-2025 роках, коли вона розглянула більше справ щодо комерційної таємниці, ніж за всю свою історію, ініціювавши понад два десятки розслідувань, зосереджених виключно на позовах про неправомірне привласнення комерційної таємниці. Ця тенденція зумовлена ширшими судовими повноваженнями ІТС порівняно з федеральними окружними судами, а також швидшими та ефективнішими процесами. Як трибунал за Статтею І, ІТС може заборонити ввезення товарів на територію США, якщо вони є результатом незаконного привласнення комерційної

таємниці, за умови, що позивач продемонструє, що це стосується вітчизняної промисловості та заподіяння шкоди згідно зі статтею 337 Закону про тарифи. На відміну від федеральних судів, ІТС не вимагає, щоб незаконне привласнення відбувалося на території США, що дозволяє йому розглядати справи, в яких неамериканські суб'єкти привласнюють комерційну таємницю повністю за кордоном, за умови, що продукція, яка є результатом цього, імпортується в США...

Наприклад, у жовтні 2024 року головний суддя з адміністративного права Кларк Чейні постановив, що компанія Ascletis, китайський розробник ліків, незаконно привласнила комерційну таємницю компанії Viking, пов'язану з ліками від порушень обміну речовин та захворювань печінки. Незважаючи на те, що незаконне привласнення відбулося в Китаї, ІТС встановив, що дії Ascletis загрожують ринковій позиції компанії Viking, що дозволило ІТС заборонити імпорт ліків Ascletis. На противагу цьому, федеральні суди, що діють відповідно до Закону про захист комерційної таємниці, вимагають прийняття національного закону для встановлення юрисдикції, що створює невизначеність у справах, пов'язаних з іноземними порушеннями...

ІТС також пропонує процесуальні переваги перед окружними судами. Він не має строку давності для позовів про захист комерційної таємниці, на відміну від трирічного строку, встановленого більшістю федеральних судів, що дозволяє подавати позови навіть через роки після незаконного привласнення. Крім того, речова юрисдикція щодо імпортованих товарів усуває проблеми персональної юрисдикції, а прискорені строки розгляду - зазвичай від 16 до 18 місяців - забезпечують швидший захист порівняно з часто тривалим процесом розкриття інформації в районних судах. Крім того, в той час як окружні суди застосовують фактори eBay для видачі постійних судових заборон, ІТС видає накази про виключення після виявлення порушення, якщо тільки не втручаються фактори суспільного інтересу. Ці накази про заборону діють протягом часу, необхідного для незалежної розробки комерційної таємниці, і забезпечують більш тривалий захист, ніж судові заборони окружного суду...

Рішення ІТС також можуть мати преклюзивний ефект у подальших судових процесах в окружних судах, полегшуючи відшкодування грошових збитків після винесення остаточного рішення. З огляду на ці переваги - включаючи широку юрисдикцію, здатність розглядати справи про незаконне привласнення іноземною стороною та явні процесуальні переваги - ІТС готовий залишатися потужним форумом для забезпечення виконання позовів про захист комерційної таємниці. Сторони в судових процесах, які шукають ефективних засобів захисту від недобросовісної імпортової практики та порушень прав інтелектуальної власності, особливо тих, що пов'язані з неправомірною поведінкою за кордоном, повинні розглядати ІТС як привабливий варіант, оскільки в найближчі роки очікується подальше зростання кількості позовів за Розділом 337...» **(Brian E. Mack. Trade Secret Litigants Should Turn to the ITC More for Relief // Bloomberg Industry Group, Inc.**

(<https://news.bloomberglaw.com/us-law-week/trade-secret-litigants-should-turn-to-the-itsc-more-for-relief>). 07.03.2025).

«Жителя Мемфіса заарештували і звинуватили в крадіжці DVD і Blu-ray дисків з не випущеними фільмами і поширенні цифрових копій в Інтернеті до їх виходу в прокат.

37-річний Стівен Р. Хейл працював на неназвану транснаціональну компанію, яку використовували великі кіностудії, що виробляли і поширювали DVD і Blu-ray диски з кінофільмами. У період з лютого 2021 року по березень 2022 року Хейл нібито викрав багато дисків з не випущеними фільмами, які готувалися до комерційного прокату в США.

Згідно з прес-релізом Міністерства юстиції, опублікованим у четвер, ці "дорелізні" DVD та Blu-ray пізніше були продані через різні сайти електронної комерції.

У списку викрадених DVD і Blu-ray - "F9: Форсаж", "Веном: Нехай буде різанина", "Годзілла проти Конга", "Шан-Чи і легенда про десять кілець", "Дюна" і "Чорна вдова". Його також звинувачують у копіюванні дорелізного Blu-ray "Людина-павук: Шлях додому немає" і поширенні в Інтернеті цифрової копії, витягнутої з Blu-ray в обхід шифрування, що запобігає несанкціонованому копіюванню.

"Потім ця цифрова копія була незаконно розміщена в Інтернеті більш ніж за місяць до офіційної запланованої дати виходу Blu-ray", - заявили в Мін'юсті. Копії фільму "Людина-павук: Шлях додому" були завантажені десятки мільйонів разів, що, за оцінками, завдало збитків власнику авторських прав на десятки мільйонів доларів".

Прокуратура висунула обвинуваченню звинувачення за одним пунктом у міждержавному перевезенні крадених товарів і за двома пунктами у кримінальному порушенні авторських прав. У разі визнання вини Хейлу загрожує максимальне покарання у вигляді 10 років позбавлення волі за звинуваченням у міждержавному перевезенні крадених товарів і п'ять років за кожним пунктом обвинувачення у порушенні авторських прав...» **(Sergiu Gatlan. Employee charged with stealing unreleased movies, sharing them online // Bleeping Computer® LLC**
(<https://www.bleepingcomputer.com/news/security/employee-charged-with-stealing-unreleased-movies-sharing-them-online/>). 07.03.2025).

«Окружний суд США в Нью-Йорку виніс рішення на користь компанії Chanel, Inc., що стало значною перемогою в її боротьбі за збереження контролю над дистрибуцією - і маркетингом - продукції під її назвою та іншими торговими марками. Остаточне рішення, винесене суддею Луїсом Стентоном (Louis Stanton) з американського Окружний суд Південного

округу Нью-Йорка 26 лютого формалізує висновки присяжних і накладає суворі покарання на компанію What Goes Around Comes Around (WGACA), включаючи: постійну судову заборону на використання торгових марок і брендингу Chanel; відшкодування збитків у розмірі 4 мільйонів доларів США за продаж контрафактних сумок; а також конфіскацію прибутку в розмірі 12 739 доларів США, отриманого від продажу несанкціонованих сумок під брендом Chanel, і 779 предметів контр-супроводу.

Це рішення з'явилося на тлі тривалого судового процесу Chanel проти реселлера предметів розкоші What Goes Around Comes Around. Зокрема, це впливає з другого етапу судового розгляду, який зосереджувався на засобах правового захисту, та вердикту федерального суду присяжних від 2024 року, який визнав WGACA відповідальною за порушення прав на торговельну марку, неправдиві асоціації, недобросовісну конкуренцію та неправдиву рекламу...» ***(Julie Zerbo. Chanel Wins Final Judgment in What Goes Around Comes Around Resale Case // TFL Media, Inc. (<https://www.thefashionlaw.com/chanel-wins-final-judgment-in-what-goes-around-comes-around-case/>). 03.03.2025).***

«...Десятиліттями Комісія з міжнародної торгівлі (ІТС) обмежувала свою юрисдикцію, вимагаючи від заявників продемонструвати значні інвестиції в дослідження і розробки або виробництво на території США, щоб відповідати вимогам "вітчизняної промисловості", таким чином виключаючи інноваторів, які зосереджені на продажах і маркетингу. Однак у революційному прецедентному рішенні у справі Lashify, Inc. проти Комісії з міжнародної торгівлі США Федеральний окружний суд скасував цей давній прецедент ІТС. Суд постановив, що тепер власники патентів можуть задовольнити економічну складову вимоги вітчизняної промисловості, продемонструвавши значні інвестиції США в робочу силу, капітал, заводи та обладнання, пов'язані з продажами, маркетингом, складуванням, контролем якості або дистрибуцією, без необхідності супровідного виробництва або досліджень і розробок. Федеральний суд підкреслив, що Розділ 337 не містить таких обмежень, і вказав на історію розвитку законодавства, включаючи справу "Певні герметичні чавунні печі", щоб підтримати його тлумачення. Суд визнав, що попередній підхід ІТС "фактично був вимогою до вітчизняного виробництва", що суперечить законодавству. Справу було повернуто до ІТС для повторної оцінки витрат Lashify у цих сферах на предмет їхньої значущості. Хоча це рішення, а також нещодавня тенденція у рішеннях Федерального округу, розширює право на захист ІТС, залишається невизначеним, чи будуть подальші апеляції...» *(Michael T. Renaud, Adam S. Rizk, Matthew A. Karambelas, Amy LoBue, Paul Weinand. Has There Been A Sea Change in Eligible Domestic Industries at the ITC That Will Last? // Mintz, Levin, Cohn, Ferris, Glovsky and Popeo, P.C. ([316](https://www.mintz.com/insights-</i></p></div><div data-bbox=)*****

center/viewpoints/2231/2025-03-06-has-there-been-sea-change-eligible-domestic-industries). 06.03.2025).

«...7 березня Федеральний апеляційний суд США прийняв прецедентне рішення у справі AliveCor, Inc. проти Apple Inc., в якому апеляційний суд підтвердив низку остаточних письмових рішень у розгляді справи inter partes review (IPR), проведеному Апеляційної ради з патентних спорів (РТАВ), після того, як встановив, що AliveCor втратила право на оскарження рішення Apple про розкриття інформації про права інтелектуальної власності. Федеральний суд встановив, що зобов'язання Apple щодо відкриття, які AliveCor "характеризує як... самодостатні", не вимагають від заявника IPR надавати докази щодо вторинних міркувань неочевидності, які були прийняті до уваги в паралельних провадженнях, що проводилися в Комісії з міжнародної торгівлі США...

Представник AliveCor заявив, що компанія "глибоко розчарована" цим рішенням, але це рішення "не впливає на наш бізнес або здатність продовжувати впроваджувати інновації для нашої зростаючої бази з мільйонами клієнтів". Далі в заяві йдеться: "Ці справи виходять за рамки AliveCor; ці справи представляють кожену малу компанію та кожену майбутню інновацію, яка ризикує бути придушеною Голіафом. Наша боротьба проти Apple необхідна для збереження інновацій, чесної конкуренції та можливості забезпечити винахідникам - як сьогоднішнім, так і майбутнім - захист інтелектуальної власності, необхідний для створення та масштабування нових технологій"...» **(AliveCor, Inc. v. Apple Inc. // U.S. Court of Appeals for the Federal Circuit (https://www.cafc.uscourts.gov/opinions-orders/23-1512.OPINION.3-7-2025_2478298.pdf). 07.03.2025).**

«...Спроба Meta відхилити позов про порушення авторських прав, пов'язаних з моделями штучного інтелекту, була відхилена федеральним суддею, а це означає, що справа продовжиться, і генеральному директору Meta Марку Цукербергу, можливо, доведеться давати свідчення. У позові стверджується, що Цукерберг схвалив використання "ймовірно піратських" матеріалів для навчання ШІ Meta, і це твердження підтверджується внутрішніми обмінами...

Суддя Чхабрія (Vince Chhabria) постановив, що порушення авторських прав є дійсною шкодою і що є достатньо доказів того, що Meta навмисно приховала інформацію про авторські права. Відхиливши звинувачення в шахрайстві в Каліфорнії, суддя дозволив продовжити розгляд основної справи про авторські права, потенційно змусивши Meta розкрити інформацію про джерела даних для ШІ-моделей Llama. Ця справа може бути незручною і дорогою для Meta, що може призвести до подальших судових позовів і

мільярдних штрафів. Крім того, справа може створити правовий прецедент щодо авторських прав на ШІ, прояснивши зв'язок між використанням незаконно отриманих даних з онлайн-репозиторіїв і порушенням авторських прав, що потенційно може стати визначальною юридичною битвою між митцями і технологічними гігантами в епоху ШІ...» (**Andrew Hutchinson. Meta To Face Legal Scrutiny Over the Use of Copyright Protected Works To Train AI Models // TechTarget, Inc. (<https://www.socialmediatoday.com/news/meta-court-trial-over-use-of-copyright-material-ai/741985/>). 09.03.2025**).

«...У четвер федеральний суд Нью-Йорка відхилив позов про порушення авторських прав, поданий технічним журналістом Деном Аккерманом проти компанії Apple, яку він звинуватив у плагіаті його книги 2016 року "Ефект тетрісу: Гра, що загіпнотизувала світ" (The Tetris Effect: The Game That Hypnotized the World), у фільмі "Тетріс" для Apple TV 2023 року. Окружний суддя США Кетрін Фейла постановила, що книга і фільм не є достатньо схожими, щоб підтримати претензії Аккермана, зазначивши, що їхня схожість впливає з не захищених авторським правом історичних фактів про гру "Тетріс", а не з унікального вираження цих фактів Аккерманом... Книга Аккермана, яку називають "трилером часів холодної війни", детально описує радянське походження гри-головоломки та глобальні ліцензійні баталії навколо неї. Він стверджував, що після того, як він надіслав додрукарський примірник до компанії Tetris, компанія відмовилася ліцензувати свою інтелектуальну власність на екранізацію його книги, надіслала йому листа з вимогою припинити дії, а пізніше, починаючи з 2017 року, її генеральний директор Майя Роджерс і сценарист Ноа Пінк скопіювали його роботу для сценарію фільму. Адвокат Аккермана Кевін Ландау розкритикував рішення суду як "недосконале" і оголосив про плани подати апеляцію...» (**Blake Brittain. Apple defeats tech writer's copyright lawsuit over 'Tetris' movie // Reuters (<https://www.reuters.com/legal/litigation/apple-defeats-tech-writers-copyright-lawsuit-over-tetris-movie-2025-03-06/>). 06.03.2025**).

«...Суд присяжних виніс рішення на користь компанії Disney, відхиливши заяву сценариста Бака Вудалла (Buck Woodall) про те, що хітовий фільм "Моана" (Moana) був вкрадений з його сценарію 2011 року "Бакі - воїн хвиль" (Bucky the Wave Warrior). Вудолл стверджував, що Disney через колишнього керівника відділу розробки Дженні Марчик мала доступ до його проекту, датованого 2003 роком, і привласнила такі ключові елементи, як молодий гавайський серфер, татуйований напівбог з гаком і гігантська істота, що живе в горах. Однак після двотижневого судового процесу присяжні обговорювали лише 2,5 години, перш ніж одностайно дійшли висновку, що Disney не мала доступу до сценарію Вудалла, а отже, не

порушила його авторських прав. Компанія Disney висловила гордість за незалежне створення "Моани" сценаристами/режисерами Джоном Маскером і Роном Клементсом, тоді як Вудалл заявив про своє розчарування і плани розглянути інші варіанти. Вердикт зняв з Disney звинувачення у порушенні авторських прав, підтримавши їхню позицію, що "Моана" є оригінальним твором, не пов'язаним з "Воїном хвиль Бакі", незважаючи на аргумент Вудалла, що ці два твори нерозривно пов'язані між собою...» (*David Mouriquand. Disney is cleared of copyright infringement over hit film 'Moana' // euronews (<https://www.euronews.com/culture/2025/03/11/disney-is-cleared-of-copyright-infringement-over-hit-film-moana>). 11.03.2025*).

«26 лютого 2025 року Верховний суд Сполучених Штатів виніс одностайне рішення, яке обмежує обсяг відшкодування збитків у позові про порушення прав на торговельну марку, передбачений Законом Ленгема.

Справа стосується суперечки щодо торгової марки між двома компаніями з нерухомості — Dewberry Group, Inc. («Dewberry Group») і Dewberry Engineers Inc. (Dewberry Engineers), у назвах яких є слово «Dewberry». Обидві компанії надають послуги з нерухомості на південному сході, хоча деталі їхніх послуг відрізняються. Dewberry Engineers володіють зареєстрованою торговою маркою на слово «Dewberry» і подали до суду на Dewberry Group за порушення прав на торговельну марку відповідно до Закону Лангема. Dewberry Engineers спочатку подали до суду на Dewberry Group у 2007 році, і сторони досягли мирової угоди, яка обмежує використання Dewberry Group терміну «Dewberry». Однак приблизно через десять років Dewberry Group почала використовувати «Dewberry» у своїх рекламних матеріалах, і Dewberry Engineers знову подали до суду, цього разу як за порушення прав на товарний знак, так і за недобросовісну конкуренцію відповідно до Закону Лангема, а також за порушення контракту згідно із законодавством штату.

Окружний суд Східного округу Вірджинії визнав Dewberry Group відповідальною за порушення прав на товарний знак і присудив майже 43 мільйони доларів Dewberry Engineers через умисне порушення Dewberry Group. Пізніше Апеляційний суд четвертого округу підтвердив рішення окружного суду.

Питання, яке оскаржувалося в апеляції до Верховного суду, полягало в присудженні окружним судом прибутку для усунення порушення. Єдиним відповідачем є Dewberry Group, але вона не повідомила про прибутки. Окружний суд розглядав Dewberry Group та її філії як єдину юридичну особу з метою підрахунку прибутків, пояснюючи, що прибутки від правопорушної діяльності відображаються в книгах філій. Розділена колегія апеляційного суду четвертого округу підтвердила рішення окружного суду, погодившись із

підходом розгляду Dewberry Group та її дочірніх компаній як єдиної юридичної особи, щоб відобразити «економічну реальність» їхніх відносин.

Верховний суд одноголосно скасував рішення апеляційного суду та направив справу на продовження розгляду.

Надаючи дозвіл на відшкодування прибутку за порушення прав на торговельну марку, Закон Лангема дозволяє позивачеві, який виграв справу, відшкодувати «прибуток відповідача», але термін «відповідач» конкретно не визначено. Верховний суд витлумачив термін «відповідач» для позначення сторони, зазначеної в позові, а саме Dewberry Group. Dewberry Engineers вирішили не називати афілійованих осіб Dewberry Group у позові, а отже, не мають права на їхні прибутки.

В обґрунтування свого рішення Верховний Суд наголосив на принципі корпоративної відокремленості, зазначивши, що окремо зареєстровані суб'єкти господарювання є окремими юридичними особами з власними правами та обов'язками. Суд може прорвати корпоративну завісу за певних обставин; однак Dewberry Engineers не намагалися довести жодних обставин, які б виправдовували прорив корпоративної завіси» (*Supreme Court Limits Scope Of Damages Awards In A Trademark Infringement Action // A&O Shearman* (<https://www.lit-ip.aoshearman.com/Court-Limits-Scope-Of-Damages-Awards-In-Trademark-infringement-action#page=1>). 11.03.2025).

«Справа Electro-Craft Corp. проти Controlled Motion, Inc., винесена Верховним судом штату Міннесота у 1983 році, є знаковою для законодавства про комерційну таємницю як перше апеляційне рішення відповідно до Єдиного закону про комерційну таємницю (UTSA). Міннесота стала першим штатом, що прийняв його у 1980 році після того, як він був схвалений Національною конференцією уповноважених з питань єдиного законодавства штатів у 1979 році. Сьогодні всі штати, окрім Нью-Йорка, прийняли UTSA, що робить цю справу важливим історичним прикладом для розуміння того, як принципи загального права про комерційну таємницю були інтегровані в законодавчу базу і як вона вирішувала питання, що залишаються актуальними в сучасних судових процесах, пов'язаних із застосуванням UTSA. Справа стосувалася Electro-Craft Corp. (ЕСС), виробника високопродуктивних серводвигунів постійного струму, яка подала до суду на Controlled Motion, Inc. (СМІ) та її засновника Джона Махоні, колишнього національного менеджера з продажу ЕСС, за незаконне привласнення комерційної таємниці. Махоні, таємно спланувавши запуск СМІ, звільнився з ЕСС у серпні 1980 року разом з чотирма ключовими співробітниками ЕСС - інженером-механіком, менеджером із забезпечення якості, техніком і покупцем, - які підписали угоди про конфіденційність, але не підписали пункти про неконкуренцію. ЕСС запідозрила незаконне привласнення через значну схожість між двигунами ЕСС

та СМІ, особливо у виробничих процесах, запатентованих клеях та матеріалах, незважаючи на те, що продукти не були ідентичними.

У результаті розгляду справи без участі присяжних суд першої інстанції визнав СМІ винною у незаконному привласненні комерційної таємниці ЕСС та наклав на неї 12-місячну судову заборону, після чого СМІ подала апеляцію до Верховного суду штату Міннесота. Відповідно до UTSA, комерційною таємницею є інформація, яка не є загальновідомою або легкодоступною, забезпечує конкурентну перевагу, розроблена за рахунок позивача і підлягає розумним зусиллям для збереження конфіденційності. Суд підкреслив, що доведення існування комерційної таємниці є пороговим питанням, відмінним, але взаємозалежним з конфіденційними відносинами, необхідними для позову про незаконне привласнення, застерігаючи від розширення UTSA до всеохоплюючого підходу до промислових деліктів. СМІ стверджував, що ЕСС не визначив передбачувану комерційну таємницю, і Верховний Суд підтримав цей позов, визнавши розпливчасті посилання ЕСС на "процедури проектування" та ненадання конкретних доказів, таких як розміри та допуски, недостатніми для виконання тягаря доказування. Відсутність конкретики унеможливила розробку ефективної судової заборони, яка б не придушувала законну конкуренцію...

Крім того, суд скасував рішення суду першої інстанції через те, що ЕСС не змогла продемонструвати розумні зусилля для збереження таємниці, що є ключовою вимогою UTSA, яка не обмежується лише наміром. ЕСС не вжила заходів фізичної безпеки, не поінформувала працівників про те, що є секретною інформацією, і не мала політики, яка б визначала комерційну таємницю, що фактично означало, що інформація не є конфіденційною. Як наслідок, Верховний суд штату Міннесота постановив, що ЕСС не змогла довести існування будь-якої комерційної таємниці відповідно до UTSA, а отже, неправомірного привласнення не було. Ця справа, яку часто називають "перлиною", висвітлює суворі стандарти специфічності та секретності, що вимагаються згідно з UTSA, створюючи прецедент того, як оцінюються позови про захист комерційної таємниці, та ілюструючи бездоганну інтеграцію принципів загального права в статутне право...» (*R. Mark Halligan. The birth of the Uniform Trade Secrets Act: a trade secret gem // Reuters (<https://www.reuters.com/legal/legalindustry/birth-uniform-trade-secrets-act-trade-secret-gem-2025-03-12/>). 12.03.2025*).

«Апеляційний суд Федерального округу США (CAFC) ухвалив прецедентне рішення, яким підтвердив рішення Апеляційної ради з питань торговельних марок (TTAB) про те, що знак "FIREBALL" не є загальноновживаним, а також про те, що конкуруючий знак "BULLSHINE FIREBALL" не може ввести в оману споживачів. Автором рішення є головний суддя CAFC Кімберлі Мур (Kimberly Moore)...

Справа почалася з того, що у 2015 році Bullshine Distillery LLC подало заявку на реєстрацію знака "BULLSHINE FIREBALL" для "алкогольних напоїв, крім пива". Компанія Sazerac Brands LLC, яка володіє кількома знаками FIREBALL, подала заперечення, посиляючись на ймовірність сплутування. Bullshine заперечила, що її знак не викликає ймовірності сплутування, а також вимагала скасування знака Sazerac, стверджуючи, що термін "вогняна куля" є загальною назвою звичайного алкогольного напою, що містить гострий ароматичний елемент.

Зрештою, ТТАВ вирішив, що знаки Sazerac не є загальноновживаними, але також і те, що знак Bullshine не створює ймовірності сплутування. Під час апеляції CAFC відхилив аргумент Bullshine про те, що ТТАВ застосував неправильний правовий стандарт при оцінці загальноновживаності. Bullshine стверджувала, що оскільки "fireball" був загальноновживаним до реєстрації Sazerac, докази вторинного значення, які розглядала Комісія, не могли врятувати його від загальноновживаності. Однак CAFC погодився з Sazerac, що правильним періодом для оцінки загальноновживаності є момент реєстрації...

CAFC проаналізував підхід ТТАВ до доказів і дійшов висновку, що його позиція була підкріплена вагомими доказами. Колегія встановила, що FIREBALL був відомий відповідним споживачам більше як торговельна марка для цукерок ATOMIC FIREBALL або віскі DR. MCGILLICUDDY'S FIREBALL з корицею, ніж як нерозрізняльний термін для позначення конкретного смаку. У матеріалах справи також не було жодних доказів того, що конкуренти на ринку віскі або лікерів використовували термін "вогняна куля" на момент реєстрації...

Що стосується зустрічної апеляції Sazerac, то Апеляційна палата встановила, що висновок Апеляційної палати про те, що знак "FIREBALL" не є добре відомим, був підкріплений вагомими доказами. Докази Sazerac щодо рейтингів та обсягів продажів були недостатніми і не містили необхідного контексту або підтверджуючих свідчень, які б дозволили Апеляційній палаті зробити відповідне порівняння. Група експертів також встановила, що знак "FIREBALL" є "концептуально слабким", оскільки він має високу ступінь розрізняльної здатності. Sazerac стверджував, що Комісія помилилася, розглядаючи несхожі товари, але Апеляційна палата встановила, що суттєві докази все ще підтверджують висновок Комісії про те, що знак Sazerac є концептуально слабким.

Нарешті, Sazerac стверджував, що ТТАВ не врахував шостий фактор DuPont - "кількість і характер схожих знаків, що використовуються на схожих товарах". Однак CAFC встановив, що Рада врахувала цей фактор і фактично прийняла рішення на користь Sazerac, навіть незважаючи на те, що відповідні висновки з'явилися під час обговорення загальноновживаності в Раді. Незважаючи на цей висновок, колегія вирішила, що знак "FIREBALL" компанії Sazerac є концептуально слабким, а знаки "FIREBALL" та "BULLSHINE FIREBALL" занадто відрізняються за зовнішнім виглядом та звучанням, а особливо за значенням та комерційним враженням, щоб їх можна було

сплутати...» (*Eileen McDermott. CAFC Affirms TTAB Ruling that FIREBALL is Not Generic but Competitor's Mark Won't Confuse // IPWatchdog, Inc. (<https://ipwatchdog.com/2025/03/12/cafc-affirms-ttab-ruling-fireball-not-generic-competitors-mark-wont-confuse/id=187183/>). 12.03.2025*).

«Федеральний великий суд присяжних у Західному окрузі штату Теннессі звинуватив особу в крадіжці та продажу попередніх випусків DVD, копії яких були повторно поширені десятки мільйонів разів на піратських сайтах і в мережах до будь-якої законної дати випуску.

Ці федеральні звинувачення пов'язані з розслідуванням і направленням антипіратської коаліції Alliance for Creativity and Entertainment (ACE). Цей обвинувальний висновок стався після двох додаткових непов'язаних цивільних позовів, поданих у федеральний суд членами ACE проти осіб у Каліфорнії та Пенсільванії, кожну з яких звинувачують у наданні послуг IPTV.

Обвинувальний висновок звинувачує особу за двома пунктами кримінального порушення авторських прав і за одним пунктом перевезення крадених товарів між штатами. Якщо його визнають винним, йому загрожує максимальне покарання у вигляді п'яти років ув'язнення за кожне кримінальне порушення авторських прав і 10 років ув'язнення за перевезення крадених товарів між штатами...» (*Colin Mann. ACE secures pirate DVD indictment // Advanced Television Ltd. (<https://www.advanced-television.com/2025/03/13/ace-secures-pirate-dvd-indictment/>). 13.03.2025*).

«Апеляційний суд Федерального округу США підтвердив рішення окружного суду про відхилення формули винаходу, що стосується режиму дозування для лікування раку, визнавши формулу винаходу очевидною, якщо мотивація використання заявленого режиму дозування не збігається з мотивацією винахідника. ImmunoGen, Inc. проти Coke Morgan Stewart, справа № 23-1763 (Fed. Cir. 6 березня 2025 року)

Формула винаходу стосувалася режиму дозування для введення IMG853, вже запатентованого кон'югату антитіл, що використовується для лікування деяких видів раку, у заявленій дозі шість міліграмів (мг) на кілограм (кг) скоригованої ідеальної маси тіла (AIBW) пацієнта.

Компанія ImmunoGen стверджувала, що не викликає сумнівів той факт, що на момент створення винаходу фахівець у даній галузі не знав би, що IMG853 викликає очну токсичність у людини, і що без мотивації для вирішення проблеми очної токсичності заявлене обмеження дозування не могло б бути очевидним. Таким чином, на думку ImmunoGen, окружний суд помилився у своєму аналізі мотивації до комбінування. Федеральний суд не погодився, заявивши, що "те, що конкретна проблема, яку винахідники ... мали намір вирішити за допомогою заявленого режиму дозування, була невідома, не

обов'язково означає, що сам режим дозування не був очевидним". Суд також зазначив, що оскільки очна токсичність є добре відомим побічним ефектом при застосуванні препаратів, що містять корисну речовину, включену до IMGN853, "фахівець у даній галузі, незважаючи на незнання про очну токсичність IMGN853, тим не менш, був би вмотивований стежити за цими побічними ефектами при введенні препарату людині".

ImmunoGen також стверджувала, що окружний суд помилився, дійшовши висновку, що фахівець у даній галузі був би вмотивований використовувати дозування AIBW для усунення очної токсичності. Федеральний суд знову не погодився, мотивуючи це тим, що хоча дозування AIBW не використовувалося для таких препаратів, як IMGN853, воно все одно було б у межах знань фахівця в даній галузі при вирішенні проблеми очної токсичності, викликаній дозуванням. Суд пояснив, що AIBW добре відомий, використовувався для препаратів як менших, так і більших розмірів, ніж IMGN853, і довів свою ефективність у зниженні очної токсичності.

Федеральний суд дійшов висновку, що окружний суд не допустив явної помилки, визначивши, що фахівець у даній галузі був би вмотивований обрати заявлену дозу AIBW у шість мг/кг з обґрунтованим очікуванням на успіх. Заявлена доза вже була описана в літературі для пацієнтів з ідеальною масою тіла, незалежно від того, чи знав лікар саме про дозування AIBW. Суд також зазначив, що окружний суд не був зобов'язаний встановлювати, що фахівець у даній галузі мав би обґрунтовані очікування щодо усунення очної токсичності при застосуванні заявленої дози, оскільки "перевірка очевидності, як правило, агностична до конкретної мотивації винахідника", а формула винаходу не містила жодного посилання на очну токсичність...» (*Lois D. Mermelstein. Inventor's Motivation to Combine Does Not Control Obviousness // McDermott Will & Emery* (<https://www.ipupdate.com/2025/03/inventors-motivation-to-combine-does-not-control-obviousness/>). 13.03.2025).

«...Мерайя Кері виграла судовий позов про захист авторських прав, який був спрямований проти її святкової класики "All I Want for Christmas is You"...

Вінс Венс, музикант з Нового Орлеана, подав позов, стверджуючи, що версія пісні Кері порушує його авторські права на однойменну пісню 1989 року. Однак експерти кажуть, що ці дві пісні мають мало спільного, окрім різдвяної тематики та назви...

Таким чином, суддя закрити справу і заявив, що Венс і його адвокати повинні бути покарані за подання несерйозних аргументів та іншу "кричущу" поведінку...» (*Bill Donahue. Mariah Carey Wins Ruling Dismissing Copyright Lawsuit Over 'All I Want for Christmas Is You' // Billboard Media, LLC.* (<https://www.billboard.com/pro/mariah-carey-all-i-want-for-christmas-lawsuit-dismissed-2/>). 20.03.2025).

«У 2019 році Стівен Талер розробив систему штучного інтелекту під назвою The Creativity Machine і створив твір під назвою "Нещодавній вхід до раю". Коли він подав заявку на реєстрацію авторських прав, він вказав машину як автора і заявив про право власності відповідно до доктрини "твору, створеного за наймом", стверджуючи, що твір був автономно створений ШІ. Відомство з авторських прав США відхилило позов, заявивши, що авторство людини є фундаментальною вимогою для захисту авторських прав. Талер подав апеляцію, але окружний суд США залишив рішення в силі, постановивши, що він відмовився від свого аргументу про те, що керував створенням машини. Прагнучи подальшого перегляду, Талер звернувся до Апеляційного суду Федерального округу, який 18 березня 2025 року підтвердив попередні рішення. Суд процитував Закон про авторське право, підкресливши, що Конгрес мав на увазі, що авторами можуть бути лише люди, і не розглядав питання про те, чи можуть бути захищені роботи, створені машиною, якщо закони про авторське право будуть змінені в майбутньому. Суд також постановив, що Талер не зберіг свій аргумент щодо авторства, який ґрунтується на його ролі в управлінні системою штучного інтелекту...» (Thomas B. James. Court of Appeals Affirms Registration Refusal for AI-Generated Output // The Law Blog of Thomas James (https://thomasbjames.com/court-of-appeals-affirms-registration-refusal-for-ai-generated-output/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=court-of-appeals-affirms-registration-refusal-for-ai-generated-output). 19.03.2025).

«...У 2011 році дві жінки створили публічну групу у Facebook для батьків і членів громади, щоб обговорювати питання, пов'язані зі шкільним округом Лос-Лунас, штат Нью-Мексико. Група функціонувала як відкритий форум протягом семи років, перш ніж привернула увагу адміністрації у 2018 році, коли керівник округу занепокоївся повідомленнями, що містили неправдиву інформацію про сніговий день і критику директора середньої школи.

У відповідь на це директорка розробила юридичну стратегію для боротьби з групою. У 2019 році вона подала заявку та отримала реєстрацію торгової марки "LOS LUNAS SCHOOLS". Озброївшись цією торговою маркою, юрисконсульт округу надіслав адміністраторам батьківської дискусійної сторінки шкільного округу Лос-Лунас листи з вимогою припинити її використання, погрожуючи судовим розглядом про порушення прав на торговельну марку, якщо вони не змінять назву групи...

Адміністрація подала позов до федерального суду, стверджуючи, що погрози з боку округу були помстою за висловлювання, захищені Першою поправкою до Конституції. Окружний суд відхилив клопотання суперінтенданта про спрощене судочинство, постановивши, що погрози порушували чітко встановлені конституційні права позивачів. Після апеляції

Десятий окружний суд підтвердив це рішення, посилаючись на справу "Бідл проти Вілсона" (Beedle v. Wilson, 2005), яка постановила, що державні службовці порушують Першу поправку, коли використовують юридично необґрунтовані погрози судовим процесом для придушення захищеної мови. Суд визнав претензії щодо порушення прав на торговельну марку безпідставними, оскільки група у Facebook використовувала назву округу виключно для коментарів, а не у зв'язку з товарами чи послугами, на які поширюється дія Закону Ленхема...

Рішення у справі "Тачіас проти Сандерса" (Tachias v. Sanders) (2025) слугує застереженням для урядовців від зловживання правом інтелектуальної власності для придушення критики, підкреслюючи, що правові інструменти не можна використовувати як зброю для придушення свободи вираження поглядів» (*Evan Brown. Bogus trademark infringement threats violated the First Amendment // Evan Brown. (<https://evan.law/2025/03/12/bogus-trademark-infringement-threats-violated-the-first-amendment/>). 12.03.2025*).

«...У тривалій суперечці щодо торговельних марок, розпочатій у 2019 році, Gibson Brands знову здобула перемогу над Armadillo Enterprises, власником Dean Guitars, оскільки федеральне журі присяжних вдруге задовольнило претензії Gibson. Судова битва була зосереджена на твердженні Gibson про те, що Dean порушує її торгові марки, зокрема, на культових дизайнах гітар Flying V, Explorer і SG, в той час як Dean заперечував, що ці форми стали загальними в очах покупців гітар. Вперше Gibson здобув перемогу в травні 2022 року, коли федеральний суд присяжних Техасу підтвердив, що форми є інтелектуальною власністю Gibson, але Dean домігся повторного розгляду справи після того, як успішно довів Апеляційному суду 5-го округу Техасу, що ключові докази, які свідчили на його користь, були виключені під час першого судового розгляду. Однак, повторний судовий розгляд дав той самий результат: торгові марки Gibson були захищені, а компанії присудили символічну суму відшкодування збитків, що повторює результат, отриманий трьома роками раніше. У своїй заяві для Guitar World компанія Gibson відзначила цей вердикт як "велику юридичну перемогу", підкресливши свою прихильність до захисту своїх знакових дизайнів і прав інтелектуальної власності. Компанія підкреслила визнання присяжними шкоди, завданої порушенням прав Dean, і підтвердила дійсність своїх торгових марок, заявивши про свій намір зосередитися на майбутніх інноваціях, майстерності та розробці революційних гітар...» (*Jackson Maxwell. "The jury's decision reinforces the validity and strength of Gibson's intellectual property rights": Gibson emerges victorious in copyright infringement retrial battle with Dean // Future Publishing Limited Quay House (<https://www.guitarworld.com/music-industry/gibson-wins-copyright-infringement-retrial>). 23.03.2025*).

«...Згідно з патентним законодавством США, доктрина вичерпання патенту (або першого продажу) зазвичай надає покупцеві запатентованого продукту широке право на його ремонт, включаючи вибір виконавця ремонту, хоча це право не поширюється на повну реконструкцію. Однак примусове виконання договірних обмежень, які намагаються обмежити це право, залишається складним завданням. Рішення Верховного Суду у справі *Impression Prods., Inc. проти Lexmark Int'l, Inc.* встановило, що такі договірні обмеження не можуть бути застосовані за допомогою позовів про порушення патенту після того, як продукт продано. Подальші судові рішення та нещодавня хвиля державного законодавства ще більше підтримують широкі права на ремонт, хоча існують занепокоєння щодо потенційного негативного впливу на інновації, особливо для складних технологій, таких як медичні пристрої, що потребують значних капіталовкладень...

Хоча федеральне законодавство перешкоджає застосуванню обмежень на ремонт через позови про порушення патентних прав після продажу, вирішальне питання полягає в тому, чи можуть ці обмеження бути застосовані відповідно до законодавства штату про контракти. Федеральне патентне законодавство має переважну силу над законодавством штату, яке розширює патентну монополію понад встановлені законом межі, наприклад, спроби продовжити термін дії патенту. Однак, оскільки право на ремонт є судовою доктриною, а не законодавчо закріпленим правом, залишається невирішеним питання, чи вичерпання терміну дії федерального патенту перешкоджає застосуванню обмежень на ремонт, передбачених законодавством штату про контракти. Аргументи існують в обох напрямках: переважне право може застосовуватися, оскільки федеральне законодавство регулює наслідки "продажу", вичерпання патентних прав, які контракти штатів не можуть відновити; і навпаки, переважне право може не застосовуватися, оскільки обмеження нестатутного права за допомогою контракту не може перешкоджати цілям Конгресу щодо патентної системи...

Судова практика, включаючи рішення у справі *Impression Products*, свідчить про те, що хоча порушення патенту не є життєздатною підставою для позову, договірні обмеження на ремонт все ж можуть бути примусово виконані за позовом про порушення державою договірних зобов'язань, за умови, що вони не розширюють неприпустимим чином саму патентну монополію. Хоча такі контракти потенційно можуть бути оскаржені як такі, що обмежують торгівлю, переважаче тлумачення схиляється до того, що вони можуть бути примусово виконані відповідно до договірного права. Однак вирішальне значення має те, чи був продукт проданий, чи лише ліцензований; якщо ліцензований, то власник патенту, ймовірно, зберігає більше повноважень для забезпечення дотримання договірних обмежень, у тому числі щодо ремонту, шляхом подання позовів про порушення контракту...» (*Mark Tidwell, Dirk Bernhardt. Can State Law Contracts Limit the Right to Repair Even When Patent Protections Exhaust?*)

// IPWatchdog, Inc. (<https://ipwatchdog.com/2025/03/20/can-state-law-contracts-limit-right-repair-even-patent-protections-exhaust/id=187145/>). 20.03.2025).

«...Джозефу Стренджу, колишньому співробітнику компанії, висунуто серйозні федеральні звинувачення у крадіжці музики з музичної студії Mathers Music Studio - дії, які влада вважає критично важливими для захисту прав авторів на інтелектуальну власність. Прокурор США Джулі Бек підкреслила, що захист оригінальних творів авторів від незаконного відтворення та отримання прибутку є надзвичайно важливим. Спеціальний агент ФБР Чевівор'я Гібсон високо оцінила співпрацю зі студією Mathers Music, яка дозволила агентам ФБР швидко провести розслідування та притягнути Стренджа до відповідальності. Продюсер Філті Роквелл описав глибокий особистий вплив таких крадіжок, порівнявши витік музики з втратою дитини через дбайливі стосунки, які артисти формують зі своїми творіннями. Поки триває розслідування, Стренджу може загрожувати до п'яти років ув'язнення і штраф у розмірі 250 000 доларів, якщо його визнають винним, і додатково до 10 років, якщо звинувачення у перевезенні краденого між штатами будуть висунуті...» (*Chris Piner. Eminem's Former Employee Charged by FBI: "Protecting Intellectual Property From Thieves Is Critical" // American Songwriter* (<https://americansongwriter.com/eminems-former-employee-charged-by-fbi-protecting-intellectual-property-from-thieves-is-critical/>). 20.03.2025).

«...Згідно з чинним законодавством США, твори, створені повністю за допомогою інструментів штучного інтелекту, не підлягають охороні авторським правом, тобто будь-хто може вільно використовувати їх без дозволу, оплати або зазначення авторства. Ця позиція нещодавно була закріплена одноголосним рішенням Апеляційного суду округу Колумбія, який відхилив спробу Стівена Талера захистити авторські права на поезію, згенеровану штучним інтелектом. Суд підтримав рішення Управління з авторських прав про те, що авторське право вимагає наявності автора-людини, аргументуючи це тим, що ключові аспекти Закону про авторське право, такі як тривалість дії залежно від тривалості життя і передача прав спадкоємцям, ґрунтуються на людському існуванні і не можуть бути застосовані до машин. Бюро авторських прав вважає, що можливість захисту авторських прав залежить від рівня людського втручання та контролю над виражальними елементами; простого надання текстових підказок генеруючому ШІ зазвичай вважається недостатнім. Отже, особи, які використовують інструменти штучного інтелекту без істотного творчого внеску людини, не володіють авторськими правами на отриманий результат. Хоча в майбутньому можливі зміни в законодавстві, можливо, під впливом галузей, які дедалі більше покладаються на ШІ, нинішній правовий статус є чітким: роботи, створені

виключно за допомогою ШІ, не охороняються авторським правом і можуть використовуватися будь-ким...» (**Andrew Hutchinson. Court Rules AI-Generated Art Does Not Qualify for Copyright Protection // TechTarget, Inc.** (<https://www.socialmediatoday.com/news/court-rules-ai-art-cannot-be-copyright-protected/743013/>). 19.03.2025).

«...Попередні ліцензії відіграють вирішальну роль у патентних спорах, особливо при підрахунку збитків та визначенні обґрунтованих роялті. Умови цих угод можуть суттєво вплинути на результати судового розгляду, що робить їх ретельний аналіз вкрай важливим. Одним з основних способів використання попередніх ліцензій є встановлення еталону для "гіпотетичної ліцензії", яка представляє собою угоду, яка була б досягнута, якби сторони вели переговори до передбачуваного порушення. Однак для того, щоб попередня ліцензія була релевантною, вона повинна бути достатньо порівнянною з точки зору технології, економічних умов та ринкових умов. Суди оцінюють порівнянність, досліджуючи, чи є ліцензована технологія подібною до запатентованого винаходу, чи відображають ставки роялті обґрунтовану ринкову вартість і чи були аналогічними обставини переговорів. Такі справи, як CSIRO проти Cisco Systems, Inc. та LaserDynamics, Inc. проти Quanta Computer, Inc. підкреслюють важливість забезпечення того, щоб попередні ліцензії були дійсно актуальними, перш ніж вони зможуть вплинути на розрахунок збитків...

Окрім відшкодування збитків, попередні ліцензії також мають значні наслідки для досудового розкриття інформації. У разі долучення до справи як доказів, пов'язані з нею документи та кореспонденція можуть стати доступними, що викликає занепокоєння щодо конфіденційності. Багато ліцензійних угод включають положення про конфіденційність, що призводить до суперечок про ступінь розкриття інформації, а суди часто вимагають захисних наказів для захисту конфіденційної інформації. Крім того, попередні ліцензії можуть вказувати на інших потенційних відповідачів або ширшу галузеву практику, що ще більше ускладнює розкриття інформації...

Зі стратегічної точки зору, попередні ліцензії створюють як можливості, так і ризики для власників патентів та відповідачів. Власники патентів можуть використовувати їх для обґрунтування більших збитків, але несприятливі попередні угоди можуть підірвати їхні претензії. Відповідачі, з іншого боку, можуть використовувати попередні ліцензії для обґрунтування нижчих ставок роялті або оскарження їхньої порівнянності. Зрештою, попередні ліцензії є потужним інструментом у патентних спорах, але їхній вплив залежить від ретельної оцінки їхньої релевантності, економічного контексту та правових наслідків...» (**Jameson Pasek. Licensing and Patent Litigation: Crucial Insights on Damages and Discovery // Caldwell** (<https://caldwelllaw.com/news/prior-licenses-patent-litigation-damages/>). 18.03.2025).

«5 березня 2025 року Апеляційна рада з патентних спорів (РТАВ) винесла рішення у суперечці щодо вакцини проти COVID-19 між компаніями Pfizer Inc. та BioNTech SE, з одного боку, та ModernaTX, Inc. з іншого. РТАВ визнав усі оспорювані пункти формули винаходу у двох патентах Moderna - патентах США №№ 10,702,600 та 10,933,127, обидва під назвою "Вакцина проти бетакоронавірусної мРНК" - непатентоспроможними, оскільки вони є очевидними. Рішення впливає з клопотань про перегляд inter partes (IPR), поданих компаніями Pfizer і BioNTech у серпні 2023 року у відповідь на позов 2022 року, в якому Moderna звинуватила їх у порушенні патентів '600 і '127, а також третього патенту (патент США № 10,898,574), пов'язаного з доставкою і формулюванням мРНК.

У рішенні РТАВ основна увага приділялася аргументу заявника про те, що оспорювані пункти формули є очевидними у світлі комбінації двох посилань на відомий рівень техніки: Schrum (патентна публікація Moderna) та Geall. У роботі Schrum, яка містить посилання на Geall, описується доставка нуклеїнових кислот з використанням формул мРНК, в той час як Geall розкриває використання спайкового білка бетакоронавірусу в якості імуногену. Moderna стверджувала, що у фахівця в даній галузі (POSA) не було б мотивації об'єднувати ці посилання, але РТАВ не погодився, посилаючись на явне включення Schrum в роботу Geall і відсутність будь-якого вираженого скептицизму в попередньому рівні техніки...

Крім того, РТАВ встановив, що власні документи Moderna, подані до FDA, підривають її аргументи щодо рівня техніки, зазначивши, що раніше Moderna посилалася на доклінічні дослідження і попередній рівень техніки - наприклад, дані про вакцини ДНК і saРНК - на підтримку своєї розробки мРНК-вакцини. Ці матеріали, а також свідчення експертів підтвердили висновок про те, що POSA не обмежився б лише одним типом платформи нуклеїнової кислоти...

Хоча РТАВ визнав докази Moderna щодо об'єктивних ознак неочевидності, таких як незадоволена потреба у вакцині проти COVID-19, невдачі інших вакцин, визнання індустрії та комерційний успіх, він зрештою вирішив, що вони переважають над вагомими доказами очевидності...

Це рішення знаменує юридичну перемогу Pfizer і BioNTech, але більш широка боротьба за права інтелектуальної власності на вакцини триває. Moderna може оскаржити рішення РТАВ у Федеральному окрузі, а її позови щодо патенту 574 залишаються активними в окружному суді. Цей суд також може розглянути питання про те, чи надала Moderna неявну ліцензію, публічно заявивши у 2020 році, що вона не буде захищати свої патенти, пов'язані з COVID-19, під час пандемії - хоча пізніше, у 2022 році, Moderna переглянула цю позицію. Тим часом, в рамках окремої юридичної події німецький суд визнав, що Pfizer і BioNTech порушили один з європейських патентів Moderna на вакцину проти COVID-19, причому збитки ще належить визначити...»

(USPTO Finds Claims of Two of Moderna's mRNA Patents Unpatentable: What's

Next in the Vaccine Wars? // Crowell & Moring LLP. (https://www.crowell.com/en/insights/client-alerts/uspto-finds-claims-of-two-of-modernas-mrna-patents-unpatentable-whats-next-in-the-vaccine-wars). 24.03.2025).

«...Сорт вишні, виведений компанією Summerland, здобув чергову юридичну перемогу у штаті Вашингтон. У 2024 році суд Східного округу Вашингтона постановив, що так звана вишня Glory, яку місцеві садівники продають як новий запатентований сорт, насправді є вишнею Staccato, сортом, виведеним у рамках програми Summerland Міністерства сільського господарства і продовольства Канади (AAFC). Це рішення було підкріплене 12 березня 2025 року, коли той самий суд відновив дію американського патенту на вишню Staccato, скасувавши попереднє рішення. Відновлення патенту дозволяє AAFC подавати позови проти тих, хто розмножує, розповсюджує або продає дерева чи вишні сорту Glory, в рамках справи, що триває за участю американського садівника Гордона Гудвіна, компаній Van Well Nursery Inc. та Monsoon Fruit Company. Суд встановив, що відповідачі спотворили дані про продажі, надавши докази продажу вишні сорту Sonata замість сорту Staccato, і постановив, що така поведінка, яка вводить в оману, не може бути виправдана...» (Chelsea Powrie. 'Zero tolerance for those who cheat': B.C. cherry patent reinstated in American court // Western Investor (https://www.westerninvestor.com/resources-agriculture/zero-tolerance-for-those-who-cheat-bc-cherry-patent-reinstated-in-american-court-10405826). 20.03.2025).

«...федеральний суддя дозволив The New York Times продовжити розгляд позову проти OpenAI, незважаючи на те, що він відхилив деякі з вимог...

The New York Times та інші новинні організації подали до суду на OpenAI і Microsoft, стверджуючи, що компанії використовували їхній контент без дозволу для навчання систем штучного інтелекту. Відомо, що деякі з цих систем дослівно повторюють статті за запитом. Відповідачі стверджують, що їхнє використання контенту є добросовісним і, отже, не порушує авторських прав...

Суддя відхилив кілька позовів новинних організацій. Однак суддя дозволив продовжити розгляд позовів про захист авторських прав, що, за словами позивачів, є "стрижнем" справи. OpenAI, з іншого боку, заявив, що вдячний за те, що деякі з позовів були відхилені...» (Judge allows newspaper copyright lawsuit against OpenAI to proceed // The Associated Press (https://apnews.com/article/nyt-openai-copyright-lawsuit-chatgpt-cc19ef2cf3f23343738e892b60d6d7a6). 27.03.2025).

«...Anthropic виграв ранній раунд в одному зі своїх позовів, оскільки суддя відхилив попередню судову заборону, яка б забороняла компанії використовувати тексти пісень, що належать Universal Music Group (UMG)...

UMG подала позов у 2023 році, стверджуючи, що Anthropic порушила права на близько 500 пісень, правами на які вони володіють. Згідно з UMG, Anthropic використовував тексти пісень для навчання своїх систем ШІ, особливо Claude. Однак Anthropic стверджує, що це є добросовісним використанням і не є порушенням...

Однак суддя не звернувся до питань добросовісного використання, відмовляючи в судовій забороні. Замість цього суддя постановив, що судова заборона є надто широкою і що вони не змогли довести "непоправної шкоди". Таким чином, суддя відхилив судову заборону, але справа рухається вперед...» **(Blake Brittain. Anthropic wins early round in music publishers' AI copyright case // (<https://www.reuters.com/legal/anthropic-wins-early-round-music-publishers-ai-copyright-case-2025-03-26/>). 26.03.2025).**

Турецька Республіка

«Десятирічна суперечка про авторські права між грецьким композитором Яннісом Каралісом та видатними турецькими музичними діячами, зокрема співачкою-ліриком Сезен Аксу, завершилася після майже 20 років судової тяганини. Справа, яка розпочалася у 2003 році, була заснована на твердженні Караліса про те, що його пісня 1997 року "Eclipse" була незаконно використана у турецькому творі "Adı Bende Saklı" без відповідного дозволу. Караліс стверджував, що Аксу, інші автори текстів пісень та продюсерські компанії порушили його авторські права, вимагаючи 60 000 євро матеріальної шкоди, 900 000 євро моральної шкоди та додаткової компенсації відповідно до статті 68 Закону Туреччини "Про інтелектуальні та художні твори" (LIAW), яка передбачає потрійне відшкодування збитків, якщо права на твір не були надані за договором...

Суд першої інстанції спочатку присудив 10 000 євро матеріальної та 5 000 євро моральної компенсації у 2003 році, але відхилив позов за статтею 68. Обидві сторони подали апеляцію, що змусило Касаційний суд (CoC) скасувати це рішення у 2021 році. КС постановив, що суд першої інстанції допустив помилку, не розглянувши позов за статтею 68 і не присудивши відшкодування моральної шкоди в турецьких лірах (TRY), як того вимагає Кодекс зобов'язань Туреччини (ТСО). Під час повторного розгляду справи суд першої інстанції виконав це рішення, присудивши 10 000 євро за статтею 68 та 15 000 турецьких лір в якості відшкодування моральної шкоди. У березні 2023 року CoC підтримав це рішення, остаточно затвердивши вирок після двох десятиліть судових баталій...

Критики стверджують, що суд першої інстанції неправильно застосував скасування рішення СоС, об'єднавши матеріальну шкоду з компенсацією за статтею 68, розглядаючи їх як єдиний засіб правового захисту, а не як окремі вимоги. Крім того, зменшення початкової суми відшкодування моральної шкоди у розмірі 5 000 євро до 15 000 турецьких лір (приблизно 1 500 євро на той час) викликало питання щодо методології суду, особливо з огляду на вимогу ТСО використовувати місцеву валюту без чіткого обґрунтування цієї суми. Ці невирішені питання змусили Караліса подати конституційну скаргу, стверджуючи про порушення права на справедливий судовий розгляд і права власності через затягування судового розгляду і помилкові розрахунки компенсації...

Незважаючи на критику, ця справа стала знаковим рішенням у музичній індустрії Туреччини. Це перший випадок, коли великий юридичний орган офіційно визнав порушення прав таких відомих відповідачів, як Сезен Аксу, створивши прецедент, який може заохотити іноземних правовласників подавати позови до турецьких судів. Тривалий розгляд справи, однак, підкреслює системні проблеми в судовій системі Туреччини, включаючи затримки у вирішенні спорів у сфері інтелектуальної власності. Результат підкреслює складність балансу між дотриманням авторських прав і процесуальною справедливістю, особливо у справах, що стосуються транскордонних авторів і високопоставлених відповідачів. Хоча це рішення є певним заспокоєнням для правовласників, нерозв'язані правові невизначеності та тривалий процес підкреслюють потребу в більш чітких рекомендаціях щодо розрахунку компенсацій та більш ефективних судових процедур у спорах з питань інтелектуальної власності...» (*Barış Kalaycı , Hande Hançar, Havva Yıldız. The Karalis Case: A 20-Year Legal Odyssey // Gün + Partners Avukatlık Bürosu* (<https://gun.av.tr/insights/articles/the-karalis-case-a-20-year-legal-odyssey>). 04.03.2025).

Федеративна Республіка Бразилія

«...Німецький концерн Байер домогся судової заборони, яка призупиняє дію рішення суду нижчої інстанції штату Мату-Гросу, що надало бразильським фермерам право на відшкодування роялті, сплачених за прострочені патенти на генетично модифіковане насіння сої. Судова заборона зупиняє негайне виконання рішення від грудня 2024 року до розгляду апеляційним судом штату Мату-Гросу. Байер пояснив, що цей крок зберігає статус-кво і захищає основні принципи його бізнес-моделі, поки триває апеляція. Компанія Байер, яка придбала Monsanto в 2016 році, була втягнута в юридичні суперечки щодо патентів, пов'язаних з її технологією Intacta RR2 PRO - ГМО-насінням, що поєднує в собі стійкість до гліфосату та захист від гусениць - у найбільшій у світі країні-виробнику сої. Ці проблеми виникли

після судового позову фермерів Мату-Гросу у 2017 році, які вимагали скасувати патентний захист, що ускладнилося рішенням Верховного суду у 2023 році, який обмежив термін дії патенту до 20 років, що вплинуло на близько 1,3 мільярда реалів у вигляді роялті. Загалом компанія Bayer надала близько 4,5 мільярдів реалів судових гарантій, зіткнувшись з численними судовими позовами...» (*Ana Mano. Bayer wins Brazil injunction in soy patent row with farmers // Midwest Communications, Inc. (https://kelo.com/2025/03/14/bayer-wins-brazil-injunction-in-soy-patent-row-with-farmers/). 14.03.2025).*

Японська Держава

«Рішення Високого суду з питань інтелектуальної власності є променем надії для власників авторських прав на розважальний контент, такий як аніме та фільми, які зазнали збитків на суму близько 2 трильйонів єн.

Згідно з дослідженням Токійської асоціації розповсюдження контенту за кордоном, яка об'єднує правовласників такого контенту, у 2019 році збитки від піратського контенту становили від 333 до 430 мільярдів єн, що оцінюються в межах від 333 до 430 мільярдів єн. За її оцінками, у 2022 році ця сума зросте до 1,95-2,202 трильйона єн.

Контент, захищений авторським правом, розміщується не лише на звичайних веб-сайтах, але й на веб-сайтах, які використовуються виключно для розміщення піратського контенту. За словами юристів, японські суди схильні вважати, що розміщення піратського контенту в Інтернеті через іноземних провайдерів телекомунікаційних послуг не є порушенням японських законів.

Наприклад, у березні минулого року окружний суд постановив, що таке розміщення не є порушенням відповідного закону, оскільки закон поширюється лише на бізнес в Японії.

Деякі юристи, які вимагають відшкодування збитків від імені власників авторських прав, навіть зневірилися в японському судовому процесі...» (*Relief in Sight for Copyright Holders; Recovery of ¥2 Tril. Damages from Pirated Content Get Closer // The Japan News (https://japannews.yomiuri.co.jp/society/crime-courts/20250303-241495/). 03.03.2025).*

«...3 березня 2025 року Верховний суд Японії підтримав рішення, яке підтверджує екстериторіальне застосування японського патентного права у випадках, коли патент по суті реалізується в Японії, навіть якщо деякі дії відбуваються за межами Японії. Ця справа стосувалася японської компанії DWANGO Co., Ltd. та американської компанії FC2, Inc. щодо патенту на

"систему розповсюдження коментарів" (патент Японії № 6526304). DWANGO управляє службою розповсюдження відео, а FC2 надає хостинг та інтернет-послуги...

Спочатку Токійський окружний суд відхилив позов DWANGO, посиляючись на принцип територіальності, який обмежує патентні права країною, де вони були видані. Однак згодом Вищий суд з питань інтелектуальної власності ухвалив рішення на користь DWANGO, визнавши порушення з боку FC2 через вплив системи в межах Японії...

Верховний суд погодився, зазначивши, що, незважаючи на те, що деякі елементи системи були виконані за межами Японії, загальний ефект і економічні наслідки в Японії виправдовують розгляд системи як такої, що була реалізована в Японії. У рішенні підкреслюється, що термінали і користувачі знаходяться в Японії, і результати роботи системи відображаються там же, а розташування сервера за межами Японії не має суттєвого впливу...

Рішення Верховного суду встановило стандарт для винаходів у сфері транскордонних мережевих систем, зосередивши увагу на всебічному розгляді таких факторів, як спосіб вчинення дії, роль елементів системи в Японії та вплив винаходу на економічні інтереси патентовласника. Рішення було остаточним, і Верховний суд також підтвердив порушення, пов'язане з іншим патентом DWANGO (патент Японії № 4734471), що стосується розповсюдження програм в Японії...

Ці рішення стосуються необхідності патентного захисту в контексті розвитку мережевих технологій та глобалізації, що спонукає Японське патентне відомство розглянути питання про оновлення законодавства...» (*Hiroto Imai, Mizue Kakiuchi. Japan: Supreme Court Decision — Closing a loophole for patent infringements in cross-border network systems // Hogan Lovells (<https://www.hoganlovells.com/en/publications/japan-supreme-court-decision-closing-a-loophole-for-patent-infringements>). 11.03.2025*).

Сучасний стан авторського права в Україні та світі

«...Управління правами інтелектуальної власності (ІВ) на похідні продукти - нові твори, створені на основі існуючої ІВ - є важливим і водночас складним аспектом ліцензійних угод. Похідні продукти представляють стратегічні можливості для бізнесу, пропонуючи шляхи до інновацій, розширення ринку, зростання бренду та отримання прибутку. Приклади включають адаптацію програмного забезпечення для нових галузей, переробку продуктів для різних демографічних груп або створення сиквелів популярних фільмів. Хоча такі адаптації мають значний комерційний

потенціал, вони також створюють юридичні складнощі, ризики виникнення спорів і проблеми у визначенні прав власності та використання...

З правової точки зору, похідні твори мають подвійну властивість: вони значною мірою спираються на існуючу ІВ, але водночас мають достатню оригінальність, щоб гарантувати незалежний захист. Така взаємодія часто призводить до того, що права власника первинної ІВ і творця похідного твору перетинаються, що може призвести до потенційних конфліктів, якщо ними не керувати належним чином. Тому компанії повинні стратегічно узгоджувати право власності на похідні роботи зі своїми ширшими комерційними цілями. Наприклад, якщо компанія прагне розширити асортимент власної продукції, вона може надати пріоритет праву власності або співволодіння похідними творами. І навпаки, широке ліцензування ІВ для розвитку екосистеми може надавати перевагу угодам про розподіл доходів, а не прямому володінню...

Рішення щодо прав власності суттєво впливають на конкурентне позиціонування, цілісність бренду, потенціал монетизації та врегулювання спорів у майбутньому. Забезпечення чітких прав власності може забезпечити конкурентні переваги, дозволяючи бізнесу контролювати інновації та позиціонування на ринку. Збереження права власності або нагляду також допомагає зберегти цілісність бренду і захистити його від репутаційної шкоди, спричиненої неякісною адаптацією. Крім того, чітке визначення права власності забезпечує можливості монетизації через ліцензування або субліцензування, запобігаючи майбутнім фінансовим конфліктам...

Поширені підходи до визначення права власності на похідні роботи в ліцензійних угодах включають збереження права власності за первісним власником ІВ, передачу права власності ліцензіату, спільну власність або надання виключних, але обмежених прав на використання без повної передачі права власності. Кожен метод має чіткі стратегічні наслідки. Збереження права власності дозволяє власникам ІВ контролювати адаптації, забезпечуючи узгодженість бренду. Передача права власності стимулює ліцензіатів інвестувати значні кошти в похідні продукти, але може вимагати положень про нагляд для захисту первинних інтересів ІВ. Спільна власність вимагає чітких інструкцій щодо прийняття рішень та розподілу прибутку, щоб уникнути конфліктів. Виключні права на використання без передачі права власності можуть забезпечити баланс між контролем і стимулюванням, надаючи ліцензіатам значні права, а ліцензіарам - можливість вимагати повернення прав на ІВ через певні проміжки часу...

На практиці розробка ліцензійних угод, які стосуються похідних творів, вимагає точності, передбачливості та гнучкості. Чіткі визначення похідних творів, всебічний розподіл прав власності, фінансові домовленості, такі як роялті або проміжні платежі, а також чіткі зобов'язання щодо захисту прав інтелектуальної власності та правозастосування є вкрай важливими. Угоди також повинні включати механізми періодичного перегляду, переукладання та адаптації до мінливих ринкових умов або технологій. Залучення юридичних

експертів та міжфункціональних бізнес-команд забезпечує узгодженість між умовами ліцензування та ширшими стратегічними цілями...

Зрештою, проактивне вирішення питання власності на похідні роботи в ліцензійних угодах захищає активи ІВ бізнесу, зменшує ризики виникнення спорів, сприяє розвитку відносин співпраці та максимізує стратегічну та фінансову цінність інновацій...» (*Bao Tran. How to Address IP Ownership of Derivative Works in Licensing Agreements // PatentPC (https://patentpc.com/blog/how-to-address-ip-ownership-of-derivative-works-in-licensing-agreements). 04.03.2025*).

«Відеоігри відрізняються від інших медіа тим, як регулюється їхнє авторське право, оскільки їхній вихідний код може бути випущений вільно, тоді як такі ресурси, як графіка та музика, часто залишаються під захистом авторського права. Відносна молодість медіа означає, що порівняно з книжками та фільмами, у суспільне надбання потрапило небагато ігор, але ті, що потрапили, пропонують різноманітний та інтригуючий вибір, що охоплює жанри від шутерів до ММО. Причини їхнього статусу суспільного надбання різні: від того, що розробники не бачать подальшої цінності у збереженні авторських прав, до мистецьких висловлювань. Нижче наведено огляд восьми відомих ігор, що є суспільним надбанням, з підкресленням їхньої важливості та унікальних особливостей.

Abuse, стрілялка для MS-DOS 1996 року, вирізняється своєю якістю, цілісною естетикою та інноваційною схемою управління, що використовує клавіатуру для пересування та мишу для прицілювання - прогресивний підхід у той час, коли більшість шутерів покладалися виключно на клавіатуру. Через два роки після комерційного релізу вихідний код і більшість ресурсів, за винятком деяких звукових ефектів, були викладені у відкритому доступі. Ballerburg, запущена в 1987 році як безкоштовна гра для Atari ST, - це артилерійська гра з мінімалістичною фізичною симуляцією, що дозволяє гравцям виграти, зруйнувавши замок суперника або підірвавши його економіку. Спочатку її вихідний код коштував 20 німецьких марок, але вона була повністю випущена для громадськості в 2003 році, а автор заохочував порти. Colossal Cave Adventure, текстова гра 1976 року, яка вважається першою пригодницькою грою, не має візуальних ресурсів, тому лише її текст і вихідний код командної системи потребували оприлюднення у відкритому доступі. Її вплив на пригодницькі ігри, від Myst до Mystery of the Druids, є глибоким, оскільки вона пропонує гравцям навігацію вигаданою печерною системою за допомогою простих команд з одного-двох слів.

Diamond Trust of London, покрокова стратегічна гра для Nintendo DS Джейсона Ропера, відображає прихильність дизайнера до економіки вільного розповсюдження, оскільки він звик випускати свої ігри у вільному доступі. У цій багатокористувацькій грі, схожій на цифрову настільну гру, гравці керують

компаніями, що торгують діамантами, використовуючи обман і заплутаність, щоб перехитрити опонентів, а чистий інтерфейс ідеально підходить для ентузіастів соціальної дедукції. Passage, ще одне творіння Ропера, - це більше цифрове мистецтво, ніж традиційна гра, яка займає всього п'ять хвилин, але спонукає до глибоких роздумів. Її історія, що прокручується в бічному режимі, має аватар, що старіє, та вибір, який впливає на складність, заохочуючи гравців досліджувати особисті думки та переконання за допомогою простого, але такого, що спонукає до роздумів, причинно-наслідкового геймплея.

Spacewar, гра 1962 року, є прикладом ранніх ігор, що стали суспільним надбанням, народжених у часи, коли ентузіаста програмування вільно обмінювалися своїми творіннями на обмеженій кількості комп'ютерів. У цій примітивній, але вражаючій грі два космічні кораблі борються у гравітаційному колодязі зірки, з чіткою концепцією простору, незважаючи на її простоту, що контрастує з часто неоднозначними візуальними ефектами пізніших ігор для Atari 2600. C-Dogs, стрілялка з видом зверху вниз для MS-DOS, передає ігровий дух епохи "Дикого Заходу", вільний від консольних обмежень та корпоративної гомогенізації. Хоча кампанія гри ґрунтовна, її привабливість полягає в багатокористувацькому режимі смертельного поєдинку, місіях, створених користувачами, та кастомізації рівнів, які розробники повністю віддають на відкуп гравцям. Нарешті, Rogue, гра 1980 року, що започаткувала жанр roguelike, який зараз є основним в інді-іграх, з процедурно згенерованими пробігами та пермадетом, з використанням ASCII-графіки, яка не вимагала жодних авторських прав на об'єкти. Публікація вихідного коду гри ще більше посилила її вплив, підкресливши важливість прийняття осмислених рішень через високі ставки на невдачу...

Ці ігри, що є суспільним надбанням, від новаторської класики до експериментального мистецтва, ілюструють різноманітну еволюцію середовища та різноманітні мотиви, що стоять за вільним випуском ігор, пропонуючи багату спадщину як для гравців, так і для розробників» (*Asad Mubeen. 8 Games In The Public Domain // Valnet Inc. (<https://www.thegamer.com/public-domain-games/>). 23.03.2025*).

Україна

«...Особливості авторського права в Україні

1. Автоматичне виникнення авторського права

Подібно до більшості країн світу, авторське право в Україні виникає автоматично з моменту створення твору і не потребує реєстрації. Однак в Україні реєстрація авторського права часто використовується для забезпечення доказової бази у разі суперечок...

2. Тривалість охорони авторських прав

В Україні авторське право діє протягом життя автора і 70 років після його смерті, що відповідає міжнародним стандартам, визначеним Бернською конвенцією...

3. Регулювання суміжних прав

Україна чітко регламентує суміжні права, що повністю узгоджено з європейським підходом. Зокрема, закон передбачає сплату винагороди за публічне виконання або відтворення творів у комерційних цілях...

4. Особливості захисту цифрових творів

Україна робить перші кроки у сфері правового регулювання штучного інтелекту. 2023 року було вперше зареєстровано авторське право на твори, створені ШІ...

5. Використання публічного надбання

В Україні твори, що перейшли у публічне надбання після закінчення строку охорони авторських прав, можуть вільно використовуватися. Однак комерційне використання таких творів усе ще може підлягати певним обмеженням, наприклад, через суміжні права...

6. Відповідальність за порушення

В Україні порушення авторських прав може призводити до цивільноправової, адміністративної або кримінальної відповідальності. Особливістю є значна роль компенсаційних виплат, які можуть сягати великих сум...

7. Особливості регулювання в умовах війни

Від 2022 року Україна ввела деякі послаблення для використання об'єктів авторського права, наприклад, дозволяючи обмежене використання іноземних творів із країн-агресорів без погодження з правовласником.

Такі винятки є унікальними для України та спрямовані на захист національних інтересів» *(Які штрафи за порушення авторського права в ЄС, США та інших країнах // Товариство з обмеженою відповідальністю «Файненс.юа» (<https://news.finance.ua/ua/yaki-shtrafy-za-porushennya-avtorskoho-prava-v-yes-ssha-ta-inshyh-krainah>). 14.03.2025).*

«...Автор твору є первинним суб'єктом, котрий володіє правами на нього. Якщо не існує інших доказів, то ним вважається особа, що зазначена звичайним способом, як автор на оригіналі або примірнику твору – презумпція авторства. Момент створення твору є початком виникнення авторського права. Права на твір, створений у співавторстві, співавтори розділяють солідарно, незалежно від того, становить такий твір одне нерозривне ціле чи складається з частин, кожна з яких може мати ще й самостійне значення. Частина твору, створеного у співавторстві, визнається такою, що має самостійне значення, якщо вона може бути використана незалежно від інших частин. У цьому випадку кожен зі співавторів зберігає своє авторське право на створену ним частину твору, яка має самостійне значення. Їх відносини можуть бути

визначені договором. У разі його відсутності авторське право на твір здійснюється всіма співавторами спільно...

Суб'єкти авторського права можуть здійснювати свої майнові права особисто, через представника чи іншу уповноважену особу або через організацію колективного управління відповідно до закону.

Внаслідок оприлюднення твору, тобто коли він стає доступним загалу, не повинні порушуватися права людини на таємницю її особистого і сімейного життя, завдаватися шкода громадському порядку, фізичному і моральному здоров'ю населення.

Автор або інша уповноважена особа можуть надати дозвіл на використання твору будь-якою особою на визначених умовах – публічна ліцензія. Своєю чергою особа, що отримала можливість користуватися твором, зобов'язана дотримуватися визначених суб'єктом авторського права умов, на яких їй було видано дозвіл.

Автор має невідчужуване право на справедливу винагороду за використання його твору у випадках, розмірах і на умовах, передбачених законом. Після смерті автора це право переходить до його спадкоємців.

Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір спливає через 70 років, що відліковуються з 1 січня року, наступного за роком смерті автора чи останнього зі співавторів, який пережив інших співавторів, крім випадків, передбачених законом. Після закінчення строку чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір він може вільно та безоплатно використовуватися будь-якою особою, за винятками, встановленими законом.

Автор має невідчужуване право на одержання справедливої винагороди як частки відрахувань від кожного продажу оригіналу художнього твору, оригіналу рукопису літературного або музичного твору, наступного за продажем оригіналу, здійсненим автором.

До оригіналів творів прирівнюються також їх примірники, виготовлені в обмеженій кількості самим автором або під його керівництвом, які пронумеровані, підписані автором або містять інші позначення, що засвідчують його авторство.

Право слідування належить автору, а після його смерті переходить до спадкоємців автора та спадкоємців цих спадкоємців і діє до спливу строків чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір» (*Авторське право — як закон захищає продукт творчої діяльності // Судово-юридична газета (<https://sud.ua/uk/news/ukraine/327063-avtorskoe-pravo-kak-zakon-zaschischaet-produkt-tvorcheskoy-deyatelnosti>). 30.03.2025*).

«Суперечки навколо спадщини видатного українського композитора Ігоря Білозіра, якому 24 березня могло б виповнитися 70 років, не вщухають навіть через понад два десятиліття після його трагічної загибелі. Нещодавно перша дружина композитора, народна артистка України Оксана

Білозір, заявила, що всі авторські права на пісні Ігоря Білозіра належать їхньому спільному сину Андрію.

Однак друга дружина музиканта Ольга Гошовська фактично спростувала цю інформацію. За її словами, після смерті Білозіра його творчий спадок поділили між трьома спадкоємцями. Про це вона повідомила у Facebook...

Окрім того, варто пам'ятати, що пісні мають не лише музику, а й текст, і авторські права на них часто належать не лише композитору, а й поетові. Наприклад, у випадку пісні "Мамина світлиця" 50% прав належать Богдану Стельмаху, а решта 50% – поділені між трьома спадкоємцями Білозіра.

Ольга Гошовська вирішила підняти тему авторських прав після того, як у медіа "Главком" Оксана Білозір розповіла, що усі авторські права на пісні колишнього чоловіка належать його сину Андрію...» *(Катерина Галущенко. Вдова Ігоря Білозіра розсекретила, як рідні поділили спадщину композитора та кому належать авторські права // OBOZREVATEL (<https://www.obozrevatel.com/ukr/shou-oboz/vdova-igorya-bilozira-rozsekretila-yak-ridni-podilili-spadschinu-kompozitora-ta-komu-nalezhat-avtorski-prava.htm>). 31.03.2025).*

Європейський Союз

«Мистецтво 21-го століття стало свідком вражаючого зростання, позначеного неочікуваними ціновими рекордами, які сильно заохочували масове виробництво робіт. Фінансові ставки та особлива психологія у світі мистецтва, де легко визнати помилку, але набагато важче довести шахрайські наміри, могли призвести до зловживань...»

Закон забезпечує структуровану та подекуди складну систему, яка намагається захистити художню творчість. Кілька понять, які часто плутають у повсякденній мові, переплітаються, щоб відрізнити натхнення від порушення авторських прав: підробка, привласнення, плагіат, паразитизм і незаконне привласнення.

Підробка - це незаконне відтворення чужої роботи, що включає матеріальний елемент (відтворення) і, в кримінальному праві, умисний елемент. Наприклад, у листопаді 2024 року італійські карабінери ліквідували масштабну європейську мережу підробок, яка виготовляла підроблені роботи таких відомих художників, як Бенксі, Модільяні та Пікассо, що призвело до винесення 38 обвинувальних вироків та конфіскації понад 2100 підроблених робіт на загальну суму близько 200 мільйонів євро.

Привласнення - це художнє повторне використання вже існуючого твору для створення нової інтерпретації. Воно може бути законним, якщо поважає винятки з авторського права, такі як пародія або створення нового твору. Наприклад, DeepArt, генеративний штучний інтелект, створює ризик

незаконного привласнення, використовуючи алгоритми для перетворення зображень або створення творів мистецтва у певних стилях з існуючих робіт.

Плагіат, хоч і не передбачений Кодексом про інтелектуальну власність Франції, часто вважається формою підробки, коли йдеться про шахрайське привласнення авторського твору. Це означає запозичення чужої ідеї без посилання на джерело, що порушує моральні права автора. У 2021 році Джеффа Кунса визнали винним у плагіаті фотографії для його скульптури "Fait d'hiver" і зобов'язали виплатити 190 000 євро компенсації.

Паразитизм передбачає отримання прибутку від чужих зусиль або репутації без прямого відтворення. У 2019 році Zara була визнана винною у паразитичних діях за імітацію духу колекцій Dior.

Незаконне привласнення - це критична трансформація твору, часто захищена винятком для пародій. Прикладом може слугувати випадок, коли асоціація незаконно привласнила назви розкішних брендів, щоб підвищити обізнаність про бездомних, а бренди не подали до суду.

Ці відмінності ґрунтуються на балансі між захистом авторів і свободою творчості. Плагіат і підробка безпосередньо зазіхають на авторське право, тоді як паразитизм націлений на недобросовісну конкуренцію. Привласнення та незаконне привласнення можуть бути законними або незаконними залежно від ступеня трансформації. Судді оцінюють оригінальність і контекст для прийняття рішень...

Для збереження інновацій та культурного розмаїття важливо забезпечити визнання та винагороду авторів, але творчість також вимагає посилань на попередні роботи. Щоб твір вважався оригінальним, він повинен нести на собі сліди інтелектуального чи емоційного підходу автора, відображаючи його творчість та індивідуальність.

Сучасні художники працюють у правовому полі, яке має адаптуватися до сучасних мистецьких практик, особливо в цифрову епоху. Надмірний захист може придушити творчість, тоді як надмірна поблажливість може заохочувати підробки та економічний паразитизм. Судді та законодавці повинні адаптувати правила авторського права, щоб вони залишалися актуальними у світі переосмислення та розповсюдження існуючих творів. Сучасне мистецтво продовжує переосмислювати межі творчості та інтелектуальної власності, підкреслюючи необхідність постійної правової рефлексії» *(Par Ilaria Greta De Santis. Frontières du droit et de la création : une palette juridique dans l'art contemporain // Village (<https://www.village-justice.com/articles/frontieres-droit-creation-une-palette-juridique-dans-art-contemporain,52637.html>). 07.03.2025).*

«Настільні ігри становлять цікавий правовий виклик: хоча їхня основна механіка не може бути захищена інтелектуальною власністю, як творчі елементи, так і гра в цілому можуть отримати правовий захист. Реєстр інтелектуальної власності Іспанії класифікує ігри поряд із системами,

ідеями та методами, які не можуть бути зареєстровані як твори, але це не означає, що настільна гра є повністю незахищеною. Окремі елементи, які відповідають критерію оригінальності, можуть бути захищені відповідно до їхньої природи: інструкції як літературні твори, а малюнки, конструкції або фігури - як художні твори. Окремі елементи, які відповідають критерію оригінальності, можуть бути захищені відповідно до їхньої природи: інструкції з експлуатації як літературні твори, а креслення, дизайн або малюнки - як художні твори. Цей критерій схожий і в інших країнах, наприклад, у США, де Бюро авторських прав зазначає, що, хоча ідея гри не охороняється, її частини можуть бути захищені, якщо вони містять значний літературний або художній вираз. Крім того, повноцінна настільна гра може охоронятися як твір, якщо вона має виразну конкретність (втілена в певному носії) і є оригінальною (відображає творчі рішення її автора). Іспанське прецедентне право підтвердило цю позицію у таких справах, як гра "Saber y Jugar Club de Fútbol" та "rosco" програми Pasapalabra, де суди визнали їх охороноздатність. І навпаки, таким іграм, як "The Goose Game" або "Pleno al cero" було відмовлено в охороні, оскільки вони не відповідають вимогам оригінальності або тому, що вони намагаються захистити лише механіку гри. Отже, як настільні ігри, так і їхні компоненти мають право на захист інтелектуальної власності, причому визначальним фактором є оригінальність...» (*Ángela López Cárcel. Las cartas sobre la mesa: ¿los juegos están protegidos por derechos de autor? // Garrigues (<https://blogip.garrigues.com/en/intellectual-property/lets-put-the-cards-on-the-table-are-games-copyrightable>). 27.03.2025*).

«...У суспільстві, де інформація швидко циркулює, напруга між свободою вираження поглядів і авторським правом посилюється. Авторське право, встановлене Бернською конвенцією і захищене у Франції Кодексом інтелектуальної власності, гарантує авторам контроль над їхніми творами і виступає оплотом проти підробок. Водночас свобода вираження поглядів, закріплена у статті 10 Європейської конвенції з прав людини, не є абсолютною і підлягає законним обмеженням з метою захисту прав інших осіб. Європейська судова практика, зокрема у справі "Ешбі Дональд проти Франції" (2013), підтвердила, що засудження за порушення авторських прав не обов'язково порушує свободу вираження поглядів. Стикаючись з такими конфліктами, судді застосовують тест на пропорційність, щоб оцінити, чи є обмеження виправданим, перевіряючи, чи можна було уникнути порушення авторських прав і чи існували поважні альтернативи. Авторське право відповідає вимогам законності та легітимності, але питання його необхідності в демократичному суспільстві залишається центральним. Нинішній виклик полягає у підтримці балансу між захистом авторів і збереженням простору для вільного вираження поглядів, особливо в цифрову епоху, коли доступ до творів значно спростився...» (*Liberté d'expression et Droit d'auteur : Une frontière*

infranchissable? // haas avocats (<https://info.haas-avocats.com/droit-digital/liberte-dexpression-et-droit-dauteur-une-frontiere-infranchissable>). 24.05.2025).

Канада

«Сек'юритизація активів забезпечує ефективне рішення для фінансування та капіталізації різних видів бізнесу шляхом залучення активів з передбачуваними та перевіреними грошовими потоками, таких як кредити на придбання автомобілів та обладнання, іпотечні кредити, кредити на навчання та, особливо, музичні каталоги. Інтерес до сек'юритизації музичних роялті виник у 1997 році, коли Девід Боуї уклав новаторську угоду на суму 55 мільйонів доларів США, що стало першим прикладом сек'юритизації активів, забезпечених майбутніми музичними роялті та правами інтелектуальної власності. Ця новаторська угода проклала шлях для подібних угод таких виконавців, як Род Стюарт та Айрон Мейден. Останнім часом ринок цінних паперів, забезпечених музичними активами, значно зріс, а багатомільярдні фінансування каталогів стають все більш поширеним явищем. Сек'юритизація музичних роялті передбачає монетизацію грошових потоків, отриманих від авторських прав, пов'язаних з музичними творами та звукозаписами. Як правило, існують два окремих об'єкти авторського права: "музичний твір", що охоплює текст і мелодію, і "звукозапис", або конкретне записане виконання твору. Кожне авторське право генерує незалежні потоки доходів, включаючи роялті за публікацію, роялті за запис, дохід від прав на ім'я та схожість, а також прибутки від продажу товарів. Щоб ініціювати сек'юритизацію, правовласник передає ці потоки роялті та ліцензійних доходів компанії спеціального призначення (SPV), яка потім випускає боргові цінні папери, забезпечені цими активами. Важливо, що структура SPV забезпечує ізоляцію активів від кредиторів первісного правовласника у випадку банкрутства, що вимагає юридично обґрунтованої передачі "справжнього продажу"...

Успіх операцій із сек'юритизації музичних роялті залежить від кількох ключових факторів. Вони включають демонстрацію перевіреної, стабільної історії отримання доходів від каталогу, створення чіткого ланцюжка перевірки прав власності на авторські права як на композиції, так і на майстер-записи, забезпечення того, щоб права інтелектуальної власності продовжували діяти після закінчення терміну сек'юритизації, а також підтвердження відсутності регуляторних або договірних обмежень, які могли б негативно вплинути на майбутні грошові потоки. Враховуючи постійне розширення та ускладнення методів фінансування під заставу інтелектуальної власності, очікується, що ця тенденція у сфері сек'юритизації музичних каталогів продовжуватиметься, впливаючи на ширші класи активів та галузі, які шукають економічно ефективні та диверсифіковані фінансові стратегії...» (*Susan H. Abramovitch*,

Jason Kroft, Peter Sypnowich. Monetizing the melody: The billion-dollar evolution of music securitization // Gowling WLG (<https://gowlingwlg.com/en/insights-resources/articles/2025/monetizing-the-melody>). 25.03.2025).

Китайська Народна Республіка

«...Кіноіндустрія Китаю нещодавно відзначилася значними касовими успіхами, особливо під час сезону Весняного фестивалю. Однак, незважаючи на ці досягнення, актуальна проблема кінопіратства становить загрозу для розвитку галузі та прав творців контенту. У відповідь китайська влада розпочала комплексну боротьбу з кінопіратством, що призвело до значного прогресу у захисті прав інтелектуальної власності.

Ключові події в антипіратській кампанії

- Масове видалення вмісту, що порушує авторські права: ...до 20 лютого влада видалила майже 2,3 мільйона веб-посилань, які порушували авторські права останніх касових хітів. Крім того, 4116 онлайн-акаунтів було заборонено або обмежено через повторні порушення авторських прав.
- Затримання підозрюваних у піратстві: з моменту початку кампанії в січні понад 40 осіб було затримано за підозрою в несанкціонованій зйомці, піратському записі та незаконному розповсюдженні блокбастерів Весняного фестивалю.
- Демонтаж піратських мереж: у провінції Чжецзян поліція затримала 11 підозрюваних, звинувачених у створенні веб-сайтів і додатків для розповсюдження піратських копій таких фільмів, як «Ne Zha 2» і «Creation of the Gods II: Demon Force», зібравши понад 14 мільйонів юанів (1,9 мільйона доларів США) незаконних прибутків. У провінції Аньхой за аналогічним випадком було затримано 10 підозрюваних, влада вилучила понад 12 мільйонів юанів незаконної вигоди.

Відповідно до кримінального законодавства Китаю особам, визнаним винними в піратстві фільмів з метою отримання прибутку, загрожує покарання у вигляді позбавлення волі на строк до трьох років, а також штраф. Якщо незаконна вигода є значною або злочин вважається серйозним, максимальне покарання може бути збільшено до семи років...» (**Oliver Walsh. China's Intensified Crackdown on Movie Piracy Yields Significant Results // Rouse (<https://www.antipiracy.news/post/china-s-intensified-crackdown-on-movie-piracy-yields-significant-results>). 07.03.2025).**

Королівство Нової Зеландії

«Нова Зеландія пропонує унікальний захист авторських прав на тривимірне відтворення об'єктів авторського права, забезпечуючи

додаткові гарантії для нових продуктів, що виходять за рамки звичайних прав інтелектуальної власності. Цей захист триває 16 років з моменту виробництва перших 50 одиниць у будь-якій точці світу і автоматично поширюється на авторів з більшості країн, не вимагаючи формальної реєстрації. Для того, щоб захист авторського права мав юридичну силу, необхідно встановити кілька ключових елементів: існування оригінального об'єкта авторського права має бути обґрунтованим; право власності має бути продемонстроване, бажано за допомогою підписаного договору про передачу прав; 3D-форма передбачуваної копії має бути похідною від об'єкта авторського права, навіть опосередковано; і мало місце значне копіювання, причому "значне" визначається значущістю, а не відсотковим співвідношенням. На відміну від охорони зареєстрованих промислових зразків, порушення авторських прав у Новій Зеландії не обмежується класифікацією продукції, тобто копіювання промислового зразка в іншу категорію продукції все одно може вважатися порушенням. Це контрастує з зареєстрованими зразками, де копії, що продаються для різних цілей, можуть уникнути порушення. Підхід Нової Зеландії також суттєво відрізняється від австралійського, де авторське право безпосередньо не охороняє форму продуктів масового виробництва, покладаючись на зареєстровані промислові зразки. Хоча захист авторського права сам по собі є законною стратегією в Новій Зеландії, поєднання його із захистом зареєстрованих промислових зразків створює сильніший захист від потенційних порушень. Важливо, що якщо новозеландський патент або зареєстрований промисловий зразок втрачає чинність через несплату зборів за його поновлення, використання патенту або промислових зразків для створення 3D-продукції стає дійсним захистом від позовів про порушення авторських прав, хоча копіювання самих 2D-креслень все одно буде вважатися порушенням авторських прав. Це унікальне положення робить вкрай важливим для власників підтримувати реєстрацію своїх патентів і промислових зразків, щоб зберегти повний спектр захисту інтелектуальної власності...» (*Anton Blijlevens, Callum Judd. Design protection vs. copyright protection in New Zealand and Australia // AJ Park (<https://www.ajpark.com/insights/design-vs-copyright-in-nz-and-australia/>). 18.03.2025*).

Південно-Африканська Республіка

«...У Південній Африці право власності поширюється не лише на фізичні активи, а й на інтелектуальну власність, наприклад, авторське право на музику. Розділ 25 Конституції, відомий як "Положення про власність", чітко визначає, що власність не обмежується землею, гарантуючи, що нематеріальні активи, такі як пісні, отримують такий самий правовий захист. Південноафриканський закон про авторське право визнає пісню власністю, і цей принцип був підтверджений у справі Gallo Africa Ltd проти

Sting Music (Pty) Ltd, яка підтвердила, що авторське право є формою рухомого майна, що дозволяє музикантам продавати, ліцензувати або передавати його спадкоємцям. Конституційний суд підтвердив, що інтелектуальна власність підпадає під дію Розділу 25, надаючи творцям права, які можна порівняти з правами землевласників. Правові прецеденти, включаючи справу Laugh It Off Promotions CC проти SAB International (2005), ще більше підтверджують, що торгові марки, авторські права та інші об'єкти інтелектуальної власності заслуговують на конституційний захист...

Визнання Південною Африкою авторського права на музику як власності відповідає міжнародним стандартам, зокрема Загальній декларації прав людини та таким договорам, як Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права та Угода TRIPS в рамках WTO. Ця класифікація має значні наслідки: вона захищає музикантів від крадіжок та експлуатації, запобігає несправедливим правовим обмеженням авторських прав, уможливлює монетизацію та збереження багатства поколінь, а також врівноважує права інтелектуальної власності зі свободою слова та добросовісним використанням...

Незважаючи на міцну правову базу, правозастосування залишається проблемою. У цифрову епоху музиканти повинні усвідомлювати свої права інтелектуальної власності та наполягати на посиленні захисту авторських прав, кращому зборі роялті та протистоянні несправедливим законодавчим змінам. Співпраця між політиками, музичними організаціями та креативним сектором є надзвичайно важливою. Для південноафриканських митців музика - це більше, ніж пристрасть, це юридично визнана власність, і закон захищає їхнє право володіти своєю творчістю та отримувати від неї прибуток...» (*Nicholas Maweni. Stealing a song is like stealing a car // Independent Online (<https://www.iol.co.za/sunday-tribune/opinion/stealing-a-song-is-like-stealing-a-car-6dc571da-0029-4f37-bb76-305c5b11d58d>). 21.02.2025*).

Республіка Індія

«...Закон про авторське право 1957 року, ухвалений індійським парламентом і набув чинності 21 січня 1958 року, став важливою віхою як перший після здобуття незалежності законодавчий акт, спрямований на захист автентичних творів авторів в Індії, консолідувавши та змінивши законодавство про авторське право в умовах економічних і соціальних потрясінь. Цей закон мав на меті стимулювати творчість, надаючи правовий захист митцям та організаціям, еволюціонуючи від законів колоніальної епохи, таких як Закон про авторське право 1847 року, що слугував насамперед британським інтересам, до рамок, що підтримують індійських творців. З часом до Закону вносилися поправки, зокрема у 1994 році, з метою вирішення проблеми цифрового піратства та технологічного прогресу, приведення його у

відповідність до міжнародних норм та збалансування потреб творців, споживачів і суспільства. Однак у міру того, як креативна індустрія долає сучасні виклики, Закон виявляє суттєві недоліки, що зумовлює необхідність історичного аналізу його еволюції та поправок, аби зрозуміти його походження, положення та потребу в реформі для адаптації до сучасних викликів...

Поява технологічних інструментів, таких як перефразування та програмне забезпечення для олюднення тексту, становить значну загрозу правам інтелектуальної власності (ПІВ) у всьому світі, в тому числі в Індії, оскільки дозволяє користувачам створювати похідні роботи, які розмивають межу між законним контентом і незаконним відтворенням, оминаючи таким чином захист авторського права. Ці інструменти ускладнюють правозастосування Закону, оскільки вони ставлять під сумнів визначення оригінальності та порушення, особливо коли перефразований контент не може бути чітко кваліфікований як похідний твір або нове творіння. Крім того, тривале занепокоєння щодо тривалості захисту авторських прав і зростання суспільного надбання ще більше перешкоджає ефективності Закону. Тривалі строки дії авторського права, які часто тривають десятиліттями після життя автора, ненавмисно обмежують доступ до творчих робіт, перешкоджаючи інноваціям, міжкультурній взаємодії та розвитку нових мистецьких починань, тоді як обмежене суспільне надбання пригнічує творчість, затримуючи доступ до творів для публічного використання...

Недоліки Закону очевидні в кількох ключових сферах. Неоднозначність у визначенні таких фундаментальних понять, як "оригінальність" і "порушення", призводить до юридичних суперечок і невизначеності, підриваючи довіру авторів і ускладнюючи правозастосування, особливо в цифрову епоху, коли відрізнити оригінальний контент від похідного стає дедалі складніше. Відсутність чітких стандартів також обмежує здатність правоохоронних органів ефективно переслідувати порушників. Інструменти перефразування загострюють ці проблеми, створюючи контент, який кидає виклик традиційним уявленням про порушення, що ускладнює захист ПІВ в епоху легких цифрових маніпуляцій. Крім того, підхід Закону до терміну дії авторського права та зростання суспільного надбання обмежує доступ до культурних ресурсів, обмежуючи трансформаційне використання та інновації. Ці недоліки підкреслюють нагальну потребу в реформі, оскільки двозначність Закону використовується, вимагаючи або судового роз'яснення, або законодавчих поправок, щоб розширити сферу застосування ключових термінів, відповісти на сучасні технологічні виклики та знайти баланс між захистом прав авторів і розвитком яскравої, інклюзивної творчої екосистеми в Індії. Завдяки спільним дискусіям та обґрунтованим політичним рішенням Індія може стати лідером у створенні більш ефективної та справедливої системи авторського права...»

(Sanya Pandey. Foibles of Indian Copyright Act, 1957: A Leash on The Unleashed Potential of Creativity // Khurana And Khurana

«...Татуювання, які стають дедалі популярнішими на міському ринку Індії та приносять 20 000 рупій щорічно, як повідомлялося у 2020 році, передусім розглядаються як форма інтелектуальної власності відповідно до закону про авторське право, що має значні наслідки як для авторського права, так і для прав особистості. Відповідно до Закону Індії про авторське право, татуювання кваліфікуються як художні твори, такі як малюнки або гравюри, і захищаються відповідно до розділів 2(с) і 13, з положеннями для іноземних юрисдикцій відповідно до розділів 40 і 41. Право власності, як правило, належить майстру татуювання, якщо в угоді не зазначено інше, особливо якщо він є працівником або учнем салону, хоча незалежні підрядники зберігають право власності незалежно від афілійованості. Для захисту авторських прав татуювання повинні відповідати порогу оригінальності, що вимагає "мінімальної творчості", як це було встановлено у справі "Східна книжкова компанія проти Д.Б. Модака" (Eastern Book Company v. D.B. Modak), поєднуючи доктрини "в поті чола" і "частки творчості", що є менш суворим стандартом, ніж у США, але типові або скопійовані малюнки не підпадають під захист авторських прав, якщо вони не є достатньо творчо виконаними...

Авторське право на татуювання в Індії викликає складні питання, зокрема, конфлікт між авторським правом художника та особистими правами татуйованої людини, хоча судові спори ще тільки зароджуються. Наприклад, актор Шахрух Хан успішно зареєстрував авторське право на татуювання літери "D" для свого фільму "Дон", причому право власності приписується йому, а не художнику, що свідчить про те, що внесок татуйованого в дизайн може вплинути на право власності. Це викликає питання про ступінь захисту авторських прав, наприклад, чи вимагає публічна демонстрація татуювання в соціальних мережах дозволу художника, що потенційно порушує тілесну автономію та особисті свободи, гарантовані статтями 19 і 21 Конституції Індії. У США такі справи, як Рід проти Nike Inc., де тату-майстер Метью Рід подав до суду за несанкціоноване використання татуювання в рекламі, та Solid Oak Sketches, LLC проти 2K Games, Inc., де татуювання у відеогрі NBA 2K були визнані добросовісним використанням через їхню допоміжну роль, мінімальне використання даних, фактичний характер і відсутність шкоди для ринку, підкреслюють напругу між авторським правом і правами особистості, що часто вирішується в позасудовому порядку без чітких судових рішень...

В Індії, де судова практика щодо захисту авторських прав на татуювання є нерозвиненою, запозичення деяких аспектів американської юриспруденції, таких як рішення у справі Седлік проти Кат Фон Д, може вдосконалити правову базу, зберігаючи при цьому індійський стандарт оригінальності. Такий підхід

міг би визнати право власності татуюваної особи на татуювання як частину її подоби, тоді як художники зберігають права на творчі ескізи, потенційно вирішуючи конфлікти щодо публічної демонстрації або використання у ЗМІ, особливо коли йдеться про татуювання знаменитостей. Форми відмови можуть слугувати тимчасовим рішенням, але в довгостроковій перспективі Індія виграє від чіткіших законів, які б збалансовували авторське право художника з правами особистості, забезпечували захист без придушення особистого самовираження, а також вчилися на прикладах США вирішувати нові проблеми на перетині мистецтва татуювання та права інтелектуальної власності, що постійно розвивається...» (*Sarah Rose P. Copyrightability of tattoos in India: Takeaways from the United states // Khurana And Khurana* (<https://www.khuranaandkhurana.com/2025/03/07/copyrightability-of-tattoos-in-india-takeaways-from-the-united-states/>). 07.03.2025).

Республіка Китай (Тайвань)

«...Музеї часто заявляють про авторське право і вимагають ліцензійні відрахування за цифрові репродукції історичних творів мистецтва, незважаючи на те, що багато таких творів стали суспільним надбанням після того, як закінчився термін їх захисту авторським правом (зазвичай він триває протягом життя автора плюс п'ятдесят років у таких місцях, як Тайвань). Це піднімає фундаментальне питання про те, чи можуть музеї законно претендувати на авторське право на цифрові репродукції творів мистецтва, що перебувають у суспільному надбанні. Для того, щоб на них поширювався захист авторського права, роботи, як правило, повинні демонструвати оригінальність через незалежне створення і мінімальний ступінь творчості, хоча суди в різних юрисдикціях тлумачать ці вимоги по-різному, особливо для фоторепродукцій, де технічна майстерність повинна бути відокремлена від творчого вираження. Правовий ландшафт суттєво різниться: деякі юрисдикції відхиляють позови про захист авторських прав на точне відтворення, тоді як інші пропонують альтернативні способи захисту. Наприклад, Німеччина забезпечує захист суміжних прав для фотографій, що демонструють "особисті інтелектуальні зусилля", як це було встановлено у справі музею Рейс-Енгельгорн у 2018 році, коли Федеральний суд постановив, що музейні фотографії творів мистецтва, які є суспільним надбанням, мають право на захист. Кодекс культурної спадщини Італії дозволяє державним установам стягувати концесійні платежі за комерційне відтворення об'єктів культурної спадщини, захищаючи такі знакові твори, як "Давид" Мікеланджело, від несанкціонованого відтворення. Тайвань застосовує змішаний підхід: в той час як Закон про збереження культурної спадщини обмежує несанкціоноване відтворення старожитностей (з дискусіями щодо його застосування до цифрових зображень), Закон про авторське право також визнає

права на пластинку - суміжне право, що надає виключні права суб'єктам, які першими публікують репродукції творів, що є суспільним надбанням, за умови, що вони реєструють "пластинку" (наприклад, фотонегатив або цифровий файл). Для бізнесу, який прагне використовувати музейні зображення, дотримання вимог законодавства може вимагати врахування не лише традиційного дозволу на використання авторських прав, але й цих альтернативних правових рамок. Ситуація, що склалася, зрештою, відображає напругу між потребою музеїв у фінансуванні для збереження та оцифрування колекцій та інтересом громадськості у доступі до культурної спадщини. Враховуючи ці складнощі, бізнес повинен оцінювати ризики порушення авторських прав у кожному конкретному випадку, перш ніж використовувати зображення творів мистецтва, що перебувають у суспільному надбанні...» (*Ling-ying Hsu, Catherine Chen. Are Museum Images of Public-Domain Art Protected by Copyright? // Winkler Partners* (<https://winklerpartners.com/are-museum-images-of-public-domain-art-protected-by-copyright/>). 12.03.2025).

Республіка Корея

«...Нещодавнє урядове опитування в Південній Кореї підкреслило серйозні економічні труднощі, з якими стикаються митці, виявивши, що їхній середній річний заробіток від мистецької діяльності у 2023 році становив лише 10,55 мільйона вон, що складає лише 41,3% національного доходу на душу населення. Проведене Міністерством культури, спорту і туризму та Корейським інститутом культури і туризму "Опитування про становище митців у 2024 році" показало, що доходи домогосподарств митців також значно відстають від середнього показника по країні: митці заробляють приблизно 45,9 млн вон на рік порівняно з 67,62 млн вон у середньому по країні. Різниця в доходах між мистецькими дисциплінами була помітною: тоді як митці в таких галузях, як образотворче мистецтво, письменництво та фотографія, заробляли менше 10 мільйонів вон на рік, інші дисципліни, такі як фотографія, заробляли лише 3,34 мільйона вон. Фінансова скрута змусила багатьох митців шукати додаткову роботу, і лише 52,5% з них працюють виключно у своїй мистецькій сфері. Економічні труднощі також призвели до перерв у кар'єрі: 13,9% вказали на сімейні обставини, тоді як інші відзначили вимушені перерви у кар'єрі через фінансову скруту. Контрактна практика виявила занепокоєння щодо справедливості: 7,3% респондентів повідомили про несправедливий досвід, наприклад, примусові зміни в контрактах. Крім того, опитування висвітлює питання, пов'язані з гендерною проблематикою, зазначивши, що молоді митці частіше відчувають гендерну нерівність, тоді як старші респонденти повідомили, що вони краще сприймають рівність. Опитування, що проводиться кожні три роки відповідно до Закону про соціальний захист митців, зібрало відповіді від 5 059 митців по всій країні за

допомогою особистих, онлайн та телефонних інтерв'ю в період з грудня 2023 року по січень 2024 року. Ці результати підкреслюють нагальну потребу в удосконаленні механізмів економічної підтримки та більш справедливих професійних практик для мистецької спільноти Південної Кореї...» (*South Korean Artists Earn Only 10 Million Won Annually, Government Survey Reveals // Kobiz Media Co., Ltd. (<http://koreabizwire.com/south-korean-artists-earn-only-10-million-won-annually-government-survey-reveals/308830>). 07.03.2025*).

«Торгівля авторськими правами в країні минулого року була профіцитною завдяки популярності контенту Hallyu (Корейська хвиля).

19 березня Міністерство культури, спорту і туризму повідомило, що минулого року галузь отримала 3,36 млрд доларів США (4,9 трлн корейських вон) прибутку, що на 29% більше, ніж у 2023 році, і це 12-й річний профіцит поспіль, починаючи з 2013 року.

За секторами, авторські права на дослідження і розробки та програмне забезпечення, включаючи ігри, мали профіцит у розмірі 2,84 млрд доларів США (4,14 трлн корейських вон), а авторські права на культурно-мистецький контент, такий як музика і відео, - рекордні 520 млн доларів США (758 млрд корейських вон)...» (*Gil Kyuyoung. Copyright sector in 2024 posts surplus for 12th straight year // Ministry of Culture, Sports and Tourism (<https://www.korea.net/NewsFocus/Business/view?articleId=268623>). 25.03.2025*).

Республіка Уганда

«Президент Мусевені (Museveni) схвалив систему управління авторськими правами, покликану забезпечити музикантам в Уганді можливість заробляти на своїй творчості за допомогою цифрового відстеження використання музики. Очікується, що ця ініціатива, розроблена науковцями Державного дому, зробить революцію в креативній індустрії, стримуючи музичне піратство та гарантуючи фінансову стабільність артистів...

Нова система реєструватиме твори музикантів і відстежуватиме їх використання в барах, на телеканалах і радіостанціях. Підприємства, що грають угандійську музику, будуть зобов'язані встановити ліцензійні пристрої, які фіксуватимуть кількість прослуховувань, забезпечуючи справедливу винагороду артистам. Якщо бар, наприклад, заплатить 1 мільйон угандійських шилінгів за ліцензію на музику, заробіток буде розподілений залежно від частоти прослуховувань.

Щоб забезпечити дотримання вимог, Комісія з питань зв'язку Уганди (UCC) контролюватиме систему, тоді як поліція Уганди вживатиме заходів щодо підприємств, що не дотримуватимуться вимог.

Заклади, що не відповідають вимогам, ризикують бути закритими...»
(Jacobs Seaman Odongo. Uganda: Museveni Approves Copyright Management System to Boost Artists' Earnings // AllAfrica (https://allafrica.com/stories/202503030080.html). 02.03.2025).

Соціалістична Республіка В'єтнам

«За останні десятиліття система захисту інтелектуальної власності (ІВ) у В'єтнамі зазнала значних реформ, приведені у відповідність до міжнародних договорів, таких як Угода СОТ ТРІПС, та нещодавніх торговельних угод, таких як EVFTA та CPTPP. Незважаючи на ці прогресивні реформи, у В'єтнамі залишаються проблеми з ефективним захистом авторських прав...

Відповідно до в'єтнамського Закону про інтелектуальну власність (Закон про ІВ), авторські права автоматично захищаються після створення та фіксації твору, без необхідності реєстрації. Цей захист охоплює широкий спектр літературних, художніх і наукових творів, як зазначено в статті 14.1 Закону про інтелектуальну власність. Однак отримання свідоцтва про реєстрацію авторського права може бути вигідним, оскільки воно перекладає тягар доведення права власності у спорах на ймовірного порушника (стаття 49.3 Закону про інтелектуальну власність)...

Стаття 28 Закону про інтелектуальну власність описує різні дії, які становлять порушення авторських прав, включаючи порушення моральних прав, порушення економічних прав, недотримання винятків і обмежень, обхід заходів технологічного захисту, розповсюдження засобів обходу, видалення або зміну інформації про управління правами, розповсюдження творів з відсутньою або зміненою інформацією про управління правами, а також недотримання вимог постачальниками посередницьких послуг...

В'єтнам пропонує багатовекторний підхід до захисту авторських прав, що охоплює адміністративні, цивільні та кримінальні засоби захисту. Адміністративний захист дозволяє правовласникам подавати скарги до державних органів, які можуть проводити перевірки, розслідування та виносити рішення щодо спорів у сфері інтелектуальної власності. Цей процес, як правило, включає подання заяви, перевірку та розслідування, встановлення факту порушення, накладення санкцій та право на оскарження. Адміністративні санкції можуть включати попередження, грошові штрафи, конфіскацію та знищення товарів, а також призупинення виробництва або торгівлі. Хоча адміністративний розгляд, як правило, швидший і менш складний, ніж судовий розгляд, він не може запропонувати весь спектр засобів правового захисту, доступних у цивільному судочинстві...

Цивільний захист застосовується для відшкодування збитків або у випадках, коли йдеться про значну економічну шкоду. Правовласник ініціює

позов до цивільного суду, надаючи докази права власності та порушення. Засоби захисту включають судові заборони, відшкодування збитків, знищення контрафактних товарів та публікацію рішення суду. Для запобігання непоправній шкоді або знищенню доказів можна вимагати попередньої судової заборони. Однак цей процес може бути тривалим і дорогим, оскільки вимагає юридичного представництва та залучення свідків-експертів...

Кримінальне правозастосування зарезервоване для серйозних випадків, які відповідають певним порогам серйозності або впливу, таких як порушення в комерційних масштабах або значні фінансові збитки. Економічна поліція розслідує підозри у кримінальному порушенні авторських прав, і в разі доведення вини порушників їм загрожує кримінальне покарання, включаючи штрафи та позбавлення волі. Хоча кримінальне правозастосування передбачає найсуворіші покарання, поріг для притягнення до відповідальності є високим, а справи можуть бути складними і тривалими...

Порушення авторських прав в Інтернеті можна боротися за допомогою будь-якого з трьох механізмів правозастосування, причому закон покладає на інтернет-провайдерів обов'язок видаляти контент, що порушує авторські права, після отримання повідомлення. Однак швидкі темпи та транскордонний характер порушення авторських прав в Інтернеті створюють труднощі для правозастосування...

Практичні стратегії ефективного захисту авторських прав у В'єтнамі включають реєстрацію творів, збір переконливих доказів, проведення експертиз перед подачею позову, надсилання листів із вимогою припинити порушення, співпрацю з правоохоронними органами, використання онлайн-інструментів захисту брендів, приєднання до організацій колективного управління, а також розгляд альтернативних методів вирішення спорів. Ці стратегії можуть допомогти бізнесу зорієнтуватися в складнощах в'єтнамського ландшафту ІВ та ефективно захистити свої авторські права...» (*Nguyen Vu QUAN, Do Thi PHAN, Hoang Thi Tuyet HONG. Copyright in Vietnam: Enforcement Mechanisms & Practical Tips // Kenfox IP & Law Office (<https://kenfoxlaw.com/copyright-in-vietnam-enforcement-mechanisms-practical-tips>). 12.03.2025*).

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...Опитування 2024 року, проведене Агентством з ліцензування авторських прав (CLA), виявило значну обізнаність британських фахівців щодо ризиків порушення авторських прав. 72% визнали, що це є бізнес-ризиком, але 45% вважають, що їхні компанії роблять недостатньо для запобігання випадковому порушенню. Це свідчить про суттєву прогалину в дотриманні законодавства на робочому місці, яку часто затьмарюють тренінги з кібербезпеки, GDPR та різноманітності, рівності та інклюзії (DEI)...

Авторське право, яке часто неправильно розуміють, створює приховані організаційні ризики через поширені хибні уявлення про повторне використання контенту. CLA розвінчує п'ять ключових міфів: по-перше, цифрове копіювання, а не лише друк, є основним ризиком порушення авторських прав, оскільки 81% використовуваного контенту є цифровим, що охоплює такі види діяльності, як копіювання/вставка онлайн-контенту, збереження цифрових статей та спільний доступ до веб-сайтів. По-друге, вільно доступний інтернет-контент не є автоматично вільним для повторного використання; закон про авторське право все ще застосовується і вимагає дозволу. По-третє, передплата надає доступ, але не обов'язково права на повторне використання, оскільки багато видань обмежують копіювання та обмін. По-четверте, ігнорування авторських прав має відчутні наслідки, підриваючи управління, корпоративну соціальну відповідальність (CSR) та позбавляючи авторів справедливої компенсації, що зрештою шкодить творчій екосистемі. Нарешті, вирізки з преси, отримані від служб моніторингу ЗМІ, часто обмежені у внутрішньому обігу за межами одного одержувача, що вимагає додаткових дозволів від авторів для ширшого розповсюдження в межах організації...

Покращуючи розуміння авторського права, організації можуть захистити себе, одночасно сприяючи творчості та дотриманню вимог законодавства...»
(Tim Cooper. Five copyright myths debunked by the Copyright Licensing Agency // HR Zone Ltd (<https://trainingzone.co.uk/five-copyright-myths-debunked-by-the-copyright-licensing-agency/>). 10.03.2025).

Сполучені Штати Америки

«Бостонська публічна бібліотека (BPL) розпочинає масштабний проект з оцифрування сотень тисяч історично значущих предметів, які раніше були недоступні для громадськості. Цей багатоетапний проект дасть BPL можливість випробувати інструменти штучного інтелекту (ШІ), щоб зробити величезні історичні колекції, які зараз недостатньо використовуються через їхній вік, масштаб і формат, вільно доступними, модернізувати процеси оцифрування і відповідально інтегрувати ШІ для розширення доступу до них і їхнього відкриття.

З моменту свого заснування у 1848 році, BPL збирала книги, урядові документи, карти, газети та багато іншого. Хоча бібліотека продовжує зберігати ці матеріали і з часом оцифрувала частину цих колекцій, сам масштаб колекцій BPL унеможливив повний публічний доступ до них. Цей проект має на меті змінити цю ситуацію, відкриваючи колекції бібліотеки більш повно і надаючи громадськості нові способи відкривати і взаємодіяти з її величезними фондами. Поєднуючи досвід бібліотечних працівників з трансформаційними

технологіями оцифрування, BPL поглибить свою прихильність до вільного і відкритого пошуку знань та інформації...

Проект Бібліотеки передбачає співпрацю з Ініціативою інституційних даних (IDI) Бібліотеки Гарвардської школи права. IDI та Бібліотека досліджуватимуть процеси, що поєднують технології штучного інтелекту з кураторським досвідом при вдосконаленні метаданих колекцій, модернізації та масштабуванні програми оцифрування Бібліотеки для розширення доступу до них. Крім того, працюючи з IDI над випуском великомасштабних колекцій суспільного надбання у вигляді даних, Бібліотека підтримуватиме інноваційні дослідження, підвищуватиме прозорість навчання у сфері штучного інтелекту та гарантуватиме, що бібліотечні цінності та унікальні потреби матеріалів культурної спадщини будуть представлені у розробці штучного інтелекту...» ***(Boston Public Library Expands Access to Collections Through AI-Enhanced Digitization // Boston Public Library (<https://www.bpl.org/news/boston-public-library-expands-access-to-collections-through-ai-enhanced-digitization/>).*** 12.03.2025).

«Існує велика ймовірність того, що інтелектуальна власність була вкрадена з афроамериканської церковної музики, особливо в спільноті Американських нащадків рабства (ADOS), до того, як різні музичні жанри почали відхилятися і розвиватися від цих священних витоків. Ця фундаментальна музика, що включає спірічуелс, госпел і гімни, народжені з досвіду поневолених африканців та їхніх нащадків, містила африканські ритми, закличні мотиви і християнські теми, зрештою, заклавши основу для таких жанрів, як блюз, джаз і рок-н-рол. Враховуючи історичну расову динаміку кінця 19-го і початку 20-го століть, включаючи сегрегацію і системну нерівність, цілком ймовірно, що білі люди записували цю музику без належного дозволу - практика, яка стала правдоподібною через обмеженість правового захисту і можливостей, доступних громадам ADOS в той час, як свідчать ранні колекції, такі як записи Джона Генрі Фолка 1941 року, де згода часто не згадується.

Таке привласнення інтелектуальної власності, ймовірно, відбулося ще до того, як ці музичні форми повністю відокремилися від свого церковного коріння, що уможливило їхню подальшу комерціалізацію. З розвитком таких жанрів, як блюз і рок-н-рол, білі музиканти і звукозаписні компанії часто переймали і адаптували ці стилі, отримуючи значні прибутки, в той час як оригінальні творці ADOS часто були маргіналізовані - ситуація погіршувалася відсутністю захисту авторських прав для афроамериканських виконавців в ту епоху, що створило модель експлуатації в американській музиці. Комерціалізація часто відбувалася за моделлю "білого вторгнення", коли білі артисти, такі як Елвіс Преслі та Білл Хейлі, здобули популярність, популяризуючи жанри з глибоким корінням ADOS, значною мірою спираючись

на стилі, започатковані такими постатями, як сестра Розетта Тарп та Чак Беррі, часто без належного визнання, чому сприяли записи, які дозволяли вивчати та відтворювати їх. Цей вплив поширився на міжнародному рівні до Європи, де такі гурти, як The Beatles, натхненні американським рок-н-ролом і блюзом, ще більше поширили ці стилі по всьому світу, часто затьмарюючи їхнє походження з ADOS, і все це завдяки початковій комерціалізації білими музикантами, які отримали вигоду від відсутності захисту, наданого оригінальним творцям.

Відновлення інтелектуальної власності та роялті для американців, які постраждали від ADOS з початку 20-го століття, пов'язане зі значними труднощами, оскільки багато ранніх записів зараз перебувають у суспільному надбанні або термін дії авторських прав закінчився, а відстеження права власності для нащадків ускладнюється через історичні недоплати та відсутність кредитування. Правові шляхи, такі як репараційне законодавство або судові позови, стикаються з такими перешкодами, як строки давності та складність ідентифікації бенефіціарів протягом тривалих періодів. Незважаючи на ці труднощі, деякі сучасні ініціативи, як-от деякі білі конгрегації, що сплачують роялті за використання негритянських духовних творів, свідчать про зростаючу обізнаність, хоча ці дії є обмеженими та добровільними, а не системними реформами...

На противагу цьому, визнання на федеральному рівні церковної музики ADOS та її похідних жанрів як форми культурної ідентичності видається більш здійсненним і відповідає цілям руху ADOS щодо визнання їхнього особливого внеску. Цю музику, глибоко значущу і народжену стійкістю, можна було б вшанувати за допомогою федеральних зусиль, таких як інтеграція її історії в освітні програми, підтримка установ збереження, таких як Національний музей євангельської музики, а також надання фінансування сучасним виконавцям ADOS. Хоча такі заходи не зможуть повністю виправити минулу фінансову експлуатацію, вони можуть відновити культурну власність і змінити наративи навколо американської музики, особливо якщо їх доповнити ширшими зусиллями у сфері соціальної справедливості, спрямованими на подолання системної нерівності...» (*Intellectual Property and Music Genre Evolution // lipstick alley* (<https://www.lipstickalley.com/threads/intellectual-property-and-music-genre-evolution.5857426/>). 10.03.2025).

«...У сучасному цифровому ландшафті візуальні засоби, такі як графіки, таблиці та ілюстрації, є незамінними для передачі складної інформації, але їх використання вимагає ретельного дотримання законів про авторське право. Авторське право захищає творчий дизайн і розташування візуальних елементів (наприклад, макет діаграми або колірну схему), але не самі фактичні дані, що лежать в основі. Щоб мінімізувати ризики порушення авторських прав, користувачі повинні спочатку перевірити статус авторського права на візуальний елемент і, за необхідності, отримати дозвіл.

При повторному використанні даних бажано переосмислювати їх в оригінальному форматі, а не копіювати захищений авторським правом дизайн, оскільки необроблені факти не захищені. Належна атрибуція, наприклад, позначення адаптацій словами "адаптовано з" і посилання на джерело, є критично важливою, навіть якщо ви змінюєте контент, оскільки адаптації можуть кваліфікуватися як похідні роботи, що потребують дозволу відповідно до законів, таких як закони про авторське право США...

Політики видавництв різняться, тому перед адаптацією візуальних матеріалів важливо перевірити умови ліцензування. Якщо дозвіл надано, повторно використаний матеріал має супроводжуватися чітким посиланням на джерело. Створення оригінальних візуальних матеріалів або захист прав забезпечує дотримання законодавства та повагу до інтелектуальної власності. Основні принципи, про які слід пам'ятати: фактичні дані не є об'єктом авторського права, захист творчої презентації та етичний обов'язок посилатися на джерела. Балансуючи між юридичною ретельністю та творчою інтерпретацією, користувачі можуть ефективно використовувати візуальні інструменти, дотримуючись при цьому стандартів авторського права...» (*Beth Johnson. Adapting and Repurposing Copyrighted Content: What Data Scientists Need to Know // Copyright Clearance Center, Inc. (<https://www.copyright.com/blog/adapting-and-repurposing-copyrighted-content-what-data-scientists-need-to-know/>). 20.03.2025*).

Турецька Республіка

«...Правова база щодо плагіату в Туреччині, викладена в Законі № 5846 "Про інтелектуальні та художні твори" (LIAW), залишається неоднозначною, незважаючи на її важливість у суперечках про інтелектуальну власність. Хоча LIAW не дає чіткого визначення плагіату, Турецька мовна асоціація характеризує його як "крадіжку", маючи на увазі акт представлення чужої роботи як власної або використання її частин без зазначення авторства. Згідно з LIAW, стаття 35 встановлює "свободу цитування", дозволяючи обмежене використання чужої роботи без дозволу. Однак це положення створює теоретичну межу: будь-яке несанкціоноване використання, що перевищує цю свободу, може становити плагіат. Проте на практиці розмежування плагіату та допустимого натхнення залишається спірним. Суди повинні оцінювати, чи порушує несанкціоноване використання чужого твору оригінальне вираження автора - ядро змісту твору, що охороняється, - в кожному конкретному випадку з урахуванням всієї сукупності творів, що розглядаються...

Ця правова невизначеність нещодавно вийшла на перший план у гучній справі за участю авторів Міне Кирикканат (Mine Kırıkkanat) та Еліфа Шафака (Elif Şafak). Кірікканат звинуватила роман Шафак "Біт Палас" (Bit Palas) 2002

року в плагіаті її твору 1990 року "Синек Сарайї" (Sinek Sarayı). Анатолійський суд з прав інтелектуальної та промислової власності виніс рішення на користь Kırıkkanat, визнавши, що твір Шафака містить 5% плагіату, і присудив відшкодування як матеріальної, так і моральної шкоди. Шафак, однак, планує подати апеляцію і подав зустрічний позов, стверджуючи, що рішення неправильно застосовує закон.

Рішення суду ґрунтувалося на експертному звіті, який виявив схожість тематичних елементів між двома книгами, таких як архітектурні мотиви, зображення меншин, прикраси квартир на пташину тематику та спільні архетипи персонажів (наприклад, сім'ї двірників, люди з інвалідністю або ЛГБТК+). Критики, включно з юридичною командою Шафака та літературними експертами, стверджують, що ця схожість відображає спільні суспільні реалії Стамбула - такі як культурний гобелен Бейоглу або архітектурний ландшафт - а не є свідченням плагіату. Вони підкреслюють, що плагіат вимагає більшого, ніж тематичний збіг; він вимагає несанкціонованого відтворення конкретних виразів, формулювань або структурних елементів, які втілюють унікальний творчий внесок автора...

Цей випадок спричинив ширші дебати про правові та культурні наслідки надмірно широких рішень щодо плагіату. Критики попереджають, що змішування тематичного натхнення з плагіатом ризикує придушити творчість, відбиваючи у письменників бажання досліджувати спільні суспільні теми. Це також може уможливити зловживання судовими процесами у сфері інтелектуальної власності для вирішення особистих суперечок, підриваючи легітимність справжніх позовів про порушення авторських прав. З іншого боку, рішення суду підкреслює суперечність між захистом оригінальності та визнанням неминучості тематичних перетинів у творчих роботах. Розвиток цієї справи, ймовірно, вплине на те, як турецькі суди балансуватимуть між цими конкуруючими інтересами, формуючи як правові прецеденти, так і свободу творчості в країні...» (*Hande Hançar, Elif Melis Özsoy. Bit Palas vs. Sinek Sarayı: A Debate on Plagiarism in Creative Works // Gün + Partners Avukatlık Bürosu* (<https://gun.av.tr/insights/articles/bit-palas-vs-sinek-sarayi-a-debate-on-plagiarism-in-creative-works>). 04.03.2025).

«Стаття 83 Закону Туреччини № 5846 про інтелектуальні та художні твори (LIAW) дозволяє охорону назв творів незалежно від самих творів відповідно до положень про недобросовісну конкуренцію. Цей захист часто розширюється шляхом реєстрації торговельних марок, що дозволяє реєструвати назви літературних, кінематографічних або музичних творів як торговельні марки. Така реєстрація приносить користь правовласникам, уможливорюючи укладання ліцензійних угод на товари (наприклад, іграшки, одяг або медіа-продукцію) і надає споживачам доступ до різноманітних адаптацій твору. Наприклад, персонажі анімаційних фільмів часто стають торговельними

марками для комерціалізації пов'язаних з ними товарів. Однак охорона торговельних марок для назв творів обмежується конкретними категоріями, в яких вони зареєстровані, і не захищає безпосередньо зміст або оригінальність твору...

Реєстрація назви твору як торговельної марки діє в різних правових рамках. Наприклад, реєстрація в Класі 41 (наприклад, послуги з виробництва кіно-, теле- та радіопродукції) охороняє використання назви у зв'язку з виробничими послугами, такими як брендинг виробничої компанії, а не сам контент. Аналогічно, реєстрація в Класі 09 (наприклад, записані носії, такі як DVD-диски або цифрові файли) захищає фізичний або цифровий носій, а не інтелектуальний зміст. Важливо, що охорона торговельної марки вимагає, щоб назва виконувала функцію ідентифікатора джерела, який відрізняє товари/послуги одного суб'єкта від інших. Якщо назва використовується лише як описове позначення (наприклад, назва книги) без вказівки на комерційне походження, вона може не відповідати критеріям торговельної марки...

Різниця між захистом торговельних марок і захистом авторських прав має вирішальне значення. Торгові марки захищають комерційну ідентичність, вимагаючи використання як ідентифікатора бренду, тоді як авторське право захищає оригінальні творчі вирази (наприклад, текст роману або пісні) незалежно від комерційного застосування. Назва твору може бути захищена авторським правом, якщо вона кваліфікується як оригінальне художнє вираження (наприклад, унікальна фраза), але це не надає автоматично права на торговельну марку. І навпаки, назва, захищена торговельною маркою, не захищає твір від несанкціонованого відтворення, якщо не застосовуються інші засоби захисту авторського права...

На практиці суди оцінюють, чи відповідає використання назви принципам торговельної марки, таким як розрізнявальна здатність та ідентифікація джерела, а не її творчу цінність. Перехресний захист (наприклад, коли назва є одночасно і об'єктом авторського права, і торговельною маркою) можливий, але вимагає окремого юридичного обґрунтування. Суперечності між цими системами підкреслюють необхідність для правовласників стратегічно реєструвати назви у відповідних категоріях і демонструвати їхню функцію комерційного брендингу, щоб забезпечити охорону торговельної марки. Якщо цього не зробити, існує ризик того, що назва стане вразливою до несанкціонованого використання, навіть якщо сам твір залишається захищеним авторським правом. Цей тонкий взаємозв'язок підкреслює важливість розуміння різних цілей і обмежень кожного правового механізму в захисті інтелектуальної власності...» (*Hande Hançar, Havva Yıldız. An Evaluation on the Trademark Registration of Work Titles // Gün + Partners Avukatlık Bürosu (<https://gun.av.tr/insights/articles/an-evaluation-on-the-trademark-registration-of-work-titles>). 04.03.2025*).

«...Цифрові шрифти, що поєднують естетику та функціональність, є невід'ємною частиною сучасного дизайну та цифрової комунікації. Вони складаються з кодів, які визначають їхній вигляд на екрані, що викликає дискусії щодо їхнього захисту відповідно до законодавства про інтелектуальну власність...

Відповідно до Закону Туреччини про інтелектуальні та художні твори (LIAW), цифрові шрифти можуть претендувати на захист авторських прав двома способами. По-перше, як програмне забезпечення, кодові блоки, що визначають зовнішній вигляд шрифту, вважаються літературними творами відповідно до статті 2 LIAW. Це відповідає світовій практиці, де шрифти часто ліцензуються через їхній статус програмного забезпечення, що охороняється авторським правом, - принцип, який підтримується в американській і китайській юриспруденції. По-друге, шрифти можуть бути класифіковані як каліграфічні твори згідно зі статтею 4 Закону LIAW, якщо їхній дизайн демонструє оригінальність і художній задум. Каліграфія передбачає ретельне коригування пропорцій літер, симетрії, інтервалів і стилістичних елементів (наприклад, зарубок), які, якщо вони унікальні, можуть підняти шрифт до рівня художнього твору, що охороняється. Наприклад, характерний шрифт коміксів, призначений як для тексту, так і для заголовків, може бути захищений як каліграфія...

Окрім авторського права, турецький Закон про промислову власність (Кодекс ІВ) пропонує додатковий рівень захисту згідно зі статтею 55/2, яка дозволяє реєструвати типографічні символи як промислові зразки, якщо вони є новими та відмінними. Це означає, що шрифти з унікальними візуальними характеристиками - такими як нетрадиційні форми літер, інтервали або стилістичні прикраси - можуть претендувати на права на промисловий зразок, що забороняє іншим відтворювати їхній зовнішній вигляд у комерційних цілях...

Цифрові шрифти, як багатогранні твори, потенційно можуть отримати подвійний захист відповідно до турецького законодавства про авторське право та дизайн. Хоча турецькі судові рішення ще не розглядали це питання, міжнародні рішення та широкі визначення літературних і художніх творів, надані LIAW, підтримують таку інтерпретацію. З прискоренням цифровізації юридичне визнання цінності інтелектуальної власності шрифтів стає критично важливим для авторів і підприємств, які прагнуть запобігти несанкціонованому використанню. Зацікавлені сторони повинні стежити за розвитком правових стандартів і практик реєстрації, щоб ефективно вирішувати потенційні суперечки. Ця подвійна система не лише стимулює інновації в типографіці, а й забезпечує справедливу винагороду для авторів у турецькій креативній економіці, що швидко оцифровується...» (*Güldeniz Doğan Alkan, Hatice İnci Turan. Protection Of Digital Fonts Under Copyright and Design Law // Gün + Partners Avukatlık Bürosu (<https://gun.av.tr/insights/articles/protection-of-digital-fonts-under-copyright-and-design-law>). 04.03.2025*).

Підсумки наукових конференцій, нарад та інших організаційних заходів

«Ініціатива Міжнародної асоціації з торговельних марок (INTA) "Жіноче лідерство" (WLI) відзначає свою п'яту річницю, запускаючи серію програм та заходів протягом 2025 року, спрямованих на подальше просування жінок у сфері інтелектуальної власності. Започаткована у 2020 році, WLI стала ключовою програмою для підтримки та визнання жінок-лідерок у сфері ІВ у всьому світі. Президент INTA Елізабет Стюарт Бредлі підкреслює, що ініціатива перетворилася із зусиль з гендерної інклюзивності на комплексну програму, яка впливає на всі аспекти розвитку кар'єри жінок у сфері ІВ. Святкування ювілею розпочнеться у Міжнародний жіночий день відеозверненням та кампанією у соціальних мережах, що включатиме факти "Чи знаєте ви?" та серію "Подорож WLI". Програма включає новий сезон подкасту "Women Leaders Series" під назвою "Жінки в історії ІВ: Піонери та прогрес", який стартує 10 березня. Крім того, WLI оновить свій Інструментарій найкращих практик, щоб краще допомагати організаціям у просуванні жінок у суспільстві. Протягом року на заходах INTA відбуватимуться спеціалізовані сесії, зокрема капсульна доповідь на конференції "Бізнес у сфері комерційної таємниці" 20 березня, яку проводитиме Аяла Дойч, а також повноцінний День WLI на Щорічних зборах INTA 20 травня, що включатиме дискусійні панелі, регіональні оновлення та прийом...

Робота WLI продовжує ґрунтуватися на таких стовпах, як вирішення проблем найму та утримання персоналу, забезпечення балансу між роботою та особистим життям, а також сприяння наставництву. Відзначаючи досягнутий прогрес, пані Дойч підкреслила, що прихильність WLI до жінок у сфері ІВ залишається незмінною і спрямована на створення більш інклюзивного майбутнього, що знайшло своє відображення у збільшенні представництва жінок у правлінні INTA, починаючи з 2020 року» (*The Women's Leadership Initiative Marks Five-Year Anniversary with Expanded Programming and Research* – INTA // *ag-ip-news* (<https://www.agip-news.com/news.aspx?id=75984&lang=en>). 09.03.2025).

«...Світова видавнича індустрія переживає трансформацію, зумовлену еволюцією читацьких вподобань та розвитком штучного інтелекту. На 10-й Стамбульській програмі видавничих стипендій видавці з 75 країн світу обговорили ці тенденції, відзначивши глобальне зростання споживання цифрового контенту та тенденцію надавати перевагу вже існуючим об'єктам інтелектуальної власності (ІВ) над новими історіями, що зумовлено економічною невизначеністю. Однак Туреччина є винятком, оскільки все більше видавців беруть на себе ризики щодо авторів-початківців. Програма,

організована Турецьким товариством з авторських прав і ліцензування преси та видавництв, має на меті налагодити зв'язки між турецькими та іноземними видавцями і сприяти розповсюдженню видань у різних регіонах...

Серед загальних світових тенденцій - зростання популярності цифрового та аудіоконтенту, особливо моделей на основі підписки для дітей. Серіали та короткометражний контент, особливо в жанрі фентезі та романтики, набувають все більшої популярності, можливо, через коротший проміжок часу, необхідний для утримання уваги. Бестселери та книги, екранізовані у фільмах чи телешоу, а також нон-фікшн книги про саморозвиток та емоційне благополуччя мають хороші показники. Завдяки нинішньому економічному клімату перевага надається вже відомим ІВ, як-от відомим авторам та ілюстраторам...

Після пандемії COVID-19 видавнича справа змістилася в бік серіального контенту - тенденція, яка почалася ще до 2020 року, але набрала обертів після нього...

Штучний інтелект (ШІ) суттєво впливає на видавничу галузь: видавці використовують його для підвищення ефективності в таких сферах, як редакційна робота, дизайн обкладинки та ідеї для ілюстрацій. Хоча ШІ спрощує видавничий процес, існують занепокоєння щодо плагіату та необхідності оновлення законів про авторське право, які б регулювали контент, створений за допомогою ШІ. Деякі учасники вважають, що ШІ зрештою призведе до покращення якості публікацій і позитивних зрушень у мисленні. Однак відповідальність за перевірку оригінальності лежить на видавцях, а ради з авторських прав закликають адаптуватися до присутності ШІ та надавати інструменти для забезпечення автентичності...» (*Efe Ozkan. Publishing in the 21st Century: Trends, competition, and AI // Anadolu Ajansı* (<https://www.aa.com.tr/en/world/publishing-in-the-21st-century-trends-competition-and-ai/3508959>). 13.03.2025).

Анонси наукових заходів з проблем інтелектуальної власності, запланованих у 2025 році

«7 та 8 липня 2025 відбудеться конференція «Відкрита наука: моніторинг прогресу, оцінка впливу», що відзначає кульмінацію проекту «Шляхи впливу відкритої науки».

Відкрита наука, як підкреслюється в Рекомендаціях ЮНЕСКО щодо відкритої науки, сприяє інклюзивним, прозорим і спільним дослідницьким практикам, забезпечуючи доступність наукових знань для всіх. Оскільки глобальне впровадження прискорюється, моніторинг стає важливим для вимірювання впливу, виявлення прогалин і посилення стратегій впровадження.

PathOS (Open Science Impact Pathways), трирічний проект, що фінансується ЄС, запущений у 2022 році, вивчає вплив відкритої науки. Він надає політикам, дослідникам та установам інструменти, засновані на фактах, для формування ефективної політики. Ця конференція щодо впливу та моніторингу відкритої науки, організована у співпраці між ЮНЕСКО, PathOS, Обсерваторією відкритої науки Європейської хмари відкритої науки (EOSC) та Ініціативою моніторингу відкритої науки (OSMI), знаменує собою кульмінацію PathOS» **(Open Science: Monitoring Progress, Assessing Impact // UNESCO (<https://www.unesco.org/en/articles/open-science-monitoring-progress-assessing-impact>). 03.2025).**

«З нагоди святкування 25-ї річниці Єдиної політики вирішення спорів щодо доменних імен (UDRP), розробленої BOIB, 23 квітня 2025 р. у штаб-квартирі BOIB у Женеві, Швейцарія, відбудеться конференція.

Центр BOIB з арбітражу та посередництва, як керуючий UDRP і природне місце для цієї зустрічі, об'єднає зацікавлених сторін Інтернету для обміну своїми думками та досвідом.

Конференція включатиме ретроспективу UDRP, підведення підсумків юриспруденційних тенденцій і перспективу запланованого перегляду UDRP ICANN. На сесіях також розглядатимуться системи ADR для доменів блокчейну, майбутнє впровадження нових доменів верхнього рівня, а також прогнози індустрії DNS та правозастосування, включаючи потенційний вплив ШІ...» **(WIPO Conference – 25th UDRP Anniversary // WIPO (<https://www.wipo.int/amc/en/events/workshops/2025/domainname/>). 03.2025).**
